



التنبيهات المهمة

على بعض اناس خير الامة

قران علامستان زاوية شهرده مقيم ابوالقاروق نلغى بعون الله كتب شرعيه دن
انتخاب ايله خالصا لله جمع قيلنمش اثر عاجزانه سيدر

هر كم اوشبو كئابنى اولندين آخرى غهجه فهم قيلوب اوقوب چقسه علم وعلماگه
محبت والفتنى آرتوب شريعت كئابلرينى تكرار اوقوماغه انشاء الله اخلاص
ورغبتى زياده اولوب كوب معلومات وفوائد حاصل ايلر

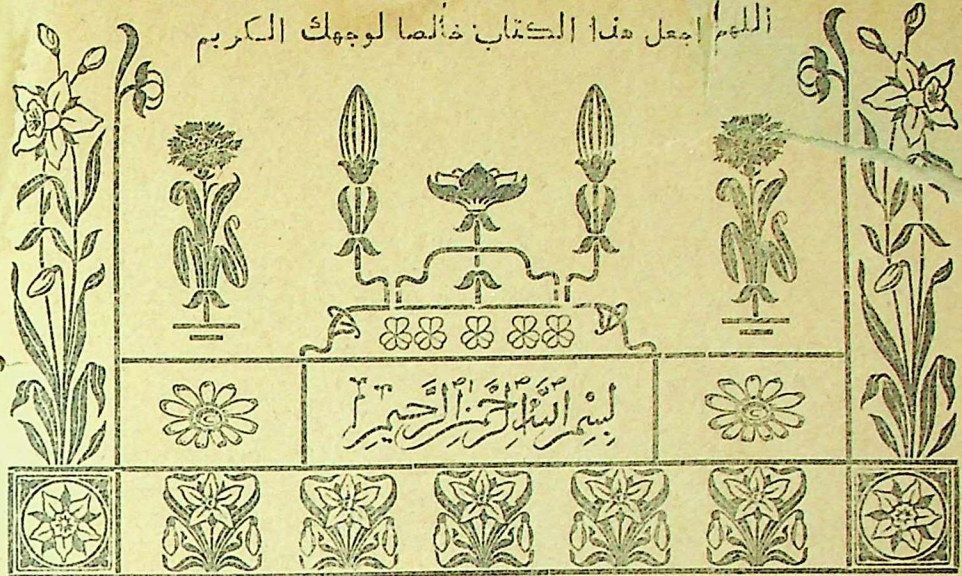
ناشرلىرى: برادران كرىموفلر

مطبعة كرىمويه، قرانده

۱۹۱۰

КАЗАНЬ
Лито-типографія Т-го Д-жа „Бр. КАРИМОВЫ“
1910

اللهم اجعل هذا الكتاب خالصا لوجهك الكريم



الحمد لله الذى امر عباده بالعلم والعمل ووعده نعم الجنان * ونهاهم عن المحرمات
 واوعدها نقم النيران * فاذا انتهينا عنها لاتعود فوائده الا الينا * ولا يضر على الله مقدار
 ذرة بل يعود ضرره علينا * وخلف الحلال والحرام * وجعل فيه حكما واسرار تعجز عنها عقول
 الانام والصلوة والسلام على خير خلقه سيدنا محمد النبى وفتنابه على التمييز بينهما *
 وفهمنا به احوال المتناولين منهما * وعلى آله واصحابه النبى بلغونا السنن والاماديت
 الواردة فيهما (اما بعد) اضعف عباد الله خادم العلم والعلماء بالله صاحب
 الرساله ايتهدر (واما النصر الامن عند الله) منطوقه فچه الله تعالى نلک نصرت وياردمى ايله
 اوشبو کتاب خواندن باب نلک در و ننده مذکور مسائل مفيدہ نى کتب معتبرہ دن بقدر
 طاقت مطالعه و اخذ ايديوب اول علم و آداب که محتاج اولغوچى کنت نفسى و ثانيا عباد
 الله المسلمين نى تمنيع رجاسى ايله هر کم فهم قيلورلى بيلورلك روشچہ بيکل عبارہ
 ايله وبر اثر خير ابقا ايله ب مؤمنين دن دعاء ايله ياد قيلنماغه سبب اولماق اميدى
 ايلن بر مقدمه اوتوز بر تنبيهات مهمه و غاتمه اوزره ترتيب و وضع ايله ب
 «التنبيهات المهمة على بعض اناس خير الامة» نامى ايله تسميه قيلوب

بسم الله الرحمن الرحيم * ايله باشله هر خير نى اى كريم
 زنا و خمر کيى اش باشيده * ايتسه کافر در شريعت قاشيده
 سراى دين اساسيد شريعت * طريق حق هداسيد شريعت
 بودر اول قپو در گاه حقه * که يولنک ايتداسيد شريعت

و بموجب حدیث رسول الله صلى الله عليه وسلم (ان من الشعر لحكمة) بعض اولیاء
 الله نكث خواجه احمد الیسوی و صوفی الله یار البخاری و مشرب لقبی ایله مشهور
 رحیم بابا النعمنگانی و خواجه احمد الیسوی نكث خلفاسندن شمس الدین الباقرغانی
 و بوندن غیر ماوراء النهر صلاحاسندن و محمد چلمی الکلیبولی و دیوان نیازی و دیوان
 شیخی و دیوان احمد قیسوسی الشهیر بمرعشی زاده روم و لایتندن و بوندلردن غیر
 اولیاء الله نكث بعض ابیات جواهر نثار و لوالی بحار کلمات حکمة آمیز لرینی اوشبو
 کتاب نكث صفحہ لرینک اسفلرینه و گاه درونینه تحریر ایلدنه چکدر موت فی ذکر
 ایستد توتماق قساوت قلب فی دفع که سببیتنی اولغانلقدان موت که متعلق ابیات کو بره ک
 تسطیر و کتابت قیلنچقدر انشاء الله (واعظ و ناصح نه مقدار منقی و صالح ذات اولسه
 صمیم قلبین نصیحت لری لله اولغانلقندن و عظم لرینک تأثیرنده شک یوقدر. بس
 عارف بالله اولیاء الله نكث نصیحت لری بطریق اولی تأثیرده اتم و انفع اولماق هیچ
 کمنه خفی و ستیر اولمادغندن بعض اثرلی ابیات و مقالات منظومه لرندن انشاء الله
 کتابت ایلدنه چکدر * صاحب التصیفة البرده نكث *

بیت:

فالدیرین داحسنا و هو منتظم * و ایس ینقص قدر اغیر منتظم
 من لولنچه اول ذوات کر امنک غیر منظومه نصیحت لری هم اثرلی اولسه ده مقالات
 منظومه لری اثر لیره ک اولماق مقبول هر دانداز * چونکه آدم زاده موزونه و مسجعه
 کلمتینی استماعکه مجبول اشعار نفیسه و اقوال شریفه فی ایستمه که محب اولوب مخلوق
 و جمیعولدر. اخوان مسامین دن امید و رجامز بودر که بوفقییر بر تقصیری دائما دعاء
 خیر ایلهن یاد و ذکر ایلدله (من صنف ففقد استهف) موجبنچه بوشغل مز منشأ بعض
 تعرضات اولسه ده لیکن علماء متورعین و فضلاء متبحرین نكث اخلاق حمیده و اشفاق
 پسندیدلرندن رجا و التماس اولنور که اگر لسان و بیان مزده سهو و قصور اولنورسه
 عفو ایلهن اصلاح ایسوب واقع اولان خطایاسیننی دامن فضل و احسان ایله عفو

دخی بونکله ختم اولور بویولدر * بوراهنک انتماسیدر شریعت
 صراط مستقیمه دعوت ایسن * منادی لر نداسیدر شریعت
 شریعت انبیانک سنتی در * قومونک اهنداسیدر شریعت
 خدانک لیلۃ المعراج اچنده * حبیبنه عطاسیدر شریعت
 یکرمی اوچ یله دک جبرائیلنک * آنگاوحی خداسیدر شریعت
 جهانده چوقدر انواع علومنک * قوموسی نكث همداسیدر شریعت

وستر بيوروب (فمن عفى واصلاح فاجره على الله) فخراسى اوزره مأجور و مثاب اولورار
 بيت: ان تجد عيبا فسد الخلالا * جل من لا عيب فيه و علا
 بعض مجتهدين من خطا نك صدورى مجوز بلکه واقع برلسه بومقير کيى آنلر ننگ خاگ پالرينه
 عدیلی اولمايان کسدن خطا ننگ صدورى توکل بلکه عدم صدورى اعجب العجايب در *

مقدمه

بلگل کم امر بالمعروف یعنی آدم لرگه یغشى اشنى قیماغه دلالت قیماق
 واوگره تمهك وقوشماق ایمان و بوندان باشقه فرض و واجب و سنت عمل لری کبی
 (نهى عن المنکر) یعنی شرع شریف قاشنده یاراماغان اشلردن منع قیماق (طیماق)
 دؤمن صفتی در مؤمنگه تبوش بولمیش اشدر الله تعالی قرآن کوریمنده ایته در
 (والمؤمنون والمؤمنات بعضهم اولیاء بعض یأمرون بالمعروف وینهون عن المنکر)
 معنی شریفی مؤمن ایرلر و مؤمنه خاتونلر بر برسینه دوستلر در ایمان و آندن باشقه یغشى
 عمل لر برله امر قیلورلر کفر و آندان باشقه گناه لردن نهی قیلورلر (طیارار)
 یعنی مسام و مسامه شول روشه بولماق لازمدر (امر بالمعروف و نهى عن المنکر)
 قیماق منافی صفتی در الله تعالی کلام عظیمنده ایته در (المنافقون و المنافقات
 بعضهم من یأمر بن بالمنکر وینهون عن المعروف) معنی شریفی منافق ایرلر
 منافقه خاتونلر کفر و آندان باشقه گناهنی قیماغه امر قیلورلر واوگره تورلر ایمان
 و آندن باشقه یغشى عمل لردن نهی قیلورلر قیماق دبورلر یعنی اوشبور و شده
 بولماق منافی (۲) و منافقه لر اشیدر. بلگل کم حرام بولمیش اشلردن دؤمن لر بر
 برسنی منع قیماق بواشنى قیماغل دیک واجبدر. مکروه بولمیش اشلردن منع
 قیماق سه مؤکده یا که مستعجبدر دیمشدر. و دخی حراهمن قول ابلهن منع قیماق
 پادشاه و حاکم لرگه، وتل ابلهن نصیحت قیلوب منع قیماق عالم لرگه، و کوکل ابلهن منع

بونفس کافری قتل اینمک اوچون * دقک حکم قضا سیدر شریعت
 جهاد اکبر ایمن اهل دل لر * قلوبی ننگ صفاسیدر شریعت
 طریقت کاربانی ننگ اوکئچه * دلایل و مقتدا سیدر شریعت
 حقیقت گرچه سلطان لقر اما * اوکند آنک لواسیدر شریعت
 شریعتدن ولی بات اولمز اصلا * ولی ننگ آشنا سیدر شریعت
 شریعتله ترور ارض و سموات * بو بنیانک اساسیدر شریعت

(۲) منافق دیو اچندان مسلمان بولما یچه طشندانفته مسلمان بولوب بورگوچی دیورلر منه

قیلماق عوام و عاجز لر گه تبوشلی در دیمشلمر رسول الله صلی علیه وسلم نلک: (آذار آری احدکم منکرا فلیغیره بینه فبان لم یسنتع فیلسانه فان لم یسنتع فبقلبه) دیمش حدیث شریفنده اوچ درجه امر بالمعروف ونهی عن المنکر گه اشاره تامه سی وارد نصاب الاحتمسابک ذکر قیلادر رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشلمر (وعن عبد الرحمن بن عوف رضی الله عنه عن النبی صلی الله علیه وسلم انه قال ان اناسا من امتی یعشرون من قبورهم علی صورة الفردة والخنزیر بما داهنوا الناس واکلوهم وشاربوهم وجالسوهم) معنی شریفی نلک حاصلی درست لکنه مینم امتهم بعض کشیلر قیامت کوننده قبرلرندن تورورلر قوبارلش بولور لر میمون و دوغوز لر صورتند بولوب گناه قیلغوچی کشیلر گه امر بالمعروف قیلمای آنلر اوکاینه سوزلهب آنلر ایلهن برگه آشغان اچن اولتور شقان لقی لری سببندن (اولگی حدیث شریف نلک معنی سینلک حاصلی هر قایچان بره و کز شریعت قاشندک درست بولماغان اشنی کورسه بس اول یاراما ز اشنی قولکوز ایلهن اوزگار توکوز (یعنی اول آشن شول روشچه منع قیلکوز) بس هر کم قولی ایلهن منع قیلماغه کوچی یتمهسه بس تلی برله منع قیلسون بس اگر تلی برله منع قیلماغه کوچی یتمهسه بس کوکلی برله منع قیلسون (یعنی اول اشکه کوکلی راضی بولماسون یا که کوکلی ایلهن شول اشدن طیولماق لرینه دعا قیلسون) بلنگل کم بعض قوم ده (یعنی کشیلرده) گناه شایع و مشهور بولوب امر ونهی قیلماغه کوچی یتکوچی لر امر بالمعروف نهی عن المنکر قیلمهسه لر شول کشیلر نلک گناه شوملغی (ضرری) عامه گه یعنی بارچه خلق غه ایرشور دیور رسول الله صلی الله علیه وسلم نلک حدیث شریفنده ذکر قیلنمشدر مکاشفة القلوب ده ایته در الله تعالی یوشع بن نون علیهما السلام گه وحی قیلوب ایتمشدر کم مین سینلک قومکنان قرنلک ایندگو (بخشی) کشی لر نی و آلتمش ملک یاوز کشی لردن هلاک قیلور من دیور مکره یوشع علی نبینا وعلیه السلام الله تعالی گه ایتمشدر کم یارب بخشی آدم لر نی نی سببندن هلاک و عذاب قیلسون دیدکنه الله تعالی ایتمشدر کم چونکه بخشی آدم لر یاوز آدم لر ایلهن برگه آشادیلر اچیلر یعنی آنلر نلک خطا و گناه لریننی ایتمه ذی لر امر بالمعروف ونهی عن المنکر قیلما دیلر شونلک سببلی بخشیلر نی هم هلاک

نه بلسون شرع پاکی اهل الحاد * اول اعد نلک عدا سیدر شریعت همان آنلرده عقلنچه صانور کم * نظام اوچون علاسیدر شریعت صافن جانصافن آنلره اویوب * دیمه سنکه نولاسیدر شریعت شریعتن حقیقت اولدی الحاد * حقیقت نور ضیا سیدر شریعت ضیا اولماز ایسه نور بیک یوق بل * حقیقتنه قیاسیدر شریعت

قیلامن دیمشدر (امر بالمعروف نكث شرط لری واردر علماء عظام رحمهم الله
بیان قیلمشلاردر کتب مفصله دن طلب قیلنور جمله سنن بری اوشبودر کم
امر بالمعروف قیلغانی تقدیرده امر قیلنوجی نكث جانینه یاکه مالینه یاکه
باشقه بر خصوصینه بر ضرری کیلور لک بولسه سکوت قیلور تل ایلهن ایتمهز
بلکه کوکلی ایلهن گناه لرینه راضی اولمای گناه قیلنوجی لرغه الله تعالی دن
توفیق صورار (ودخی امر بالمعروف والنهی عن المنکر فی فرض کفایه دیمشدر
یعنی بعض آدملا امر بالمعروف قیلسه لر باشقه لر اوستوندن توشه ر اگر بارچه
آدملا امر بالمعروف قیلسه لر بارچه سی بیک الوغ گناهی بولور امام نووی رحمه الله
شول طریقه بیان قیلمشدر (الله تعالی بارچه مزغه معروف برله امر قیلماقنی وشرع
شریف قاشنده قبیح ویمان اشلردن طیماق و طیولماقنی نصیب ومهسر
قیلغای ایدی) *

التبیه الاول

علم استهك واو گره نمك نكث لازم و واجب اولغاننی بیانده

ای مسام عقلی اولوب بالغ ایروبالغه قزلرنكث بارچه سینه علم اویره نمك فرضدر
پیغمبرمز محمد المصطفی صلی الله علیه وسلم ایتمشدر کم (طلب العلم فریضة علی
کل مسلم ومسلمة)^۲ معنی شریفی علم استهك او گره نمك بله گان دین مسئله لرینی
بلمك بارچه ایرگه و بارچه خاتون قرغه فرضدر اگر او گره نمه سه الله تعالی نكث اوت ایله
عنا بنه مستحی بولور، فرض بولمش علم نكث مقدار ی هر کم اوزینه فرض بولمش
عمل لرنی اوتهمك قدر اویره نمك در دین وكسب ومعاش امرنه مثلا ایماننی یتغشی
بلگانی سوکنده استنجا واستبراء قیلماق روشلرینی طهارت وتیمم وغسل قیلنماق ونماز
او قوماق روشلرینی وروزه مسئله لرینی بای کشی گه زکوة وحج مسئله لرینی اویره نمك
کبی، ودخی نرسه صائمق وآلماق وربا مسئله لرینی وبوندن بشقه لرنی بلمك
کبی چونکه بونلرنی بلمك حرامدن صاقلانوب حلال یمه گه سببدر حال یمك فرضدر
(الحاصل دینكث فی صاقلماق وعبادت قیلماق اوچون نیندی نیسه گه محتاج سن
شونلرنی بلمك واویره نمك فرضدر) الله تبارك وتعالی ایتمه در (اسئلو اهل النکر
ان کنتم لاتعلمون) معنی شریفی صوراکز علم اهلننن اگر مژدعاتنی بلمسائز
(۲) رواه مکهول عن علی ابن ابی طالب وهو عن النبی علیه السلام کذا فی ستان الفقیه ابی الی:

(رسول الله صلى الله عليه وسلم علم استه مك نك لزمى خصوصه ينه ايتمشركم (۲)
 (اطلبوا العلم ولو بالصين فان طلب العلم فريضة على كل مسلم) معنى شريفى علمنى
 استه كز اويره نوگز اكر صين مملكتنه واروب بولسه ده چـونكه علم اويره نمك بارچه
 مسلمان غه فرضدر . رسول عليه السلام نك (ولو بالصين) ديمش مبارك سوزندن مراد
 علم اويره نمه كه دلالت قيلماق قزدرمق در يعنى علم شونداق حاجت نرسه در كم يراقغه
 واروب مشقت ايله حاصل بولسه ده علم نى اويره نمك لازمدر ديهه كدر * يا كه ظاهرينه
 حمل قيلنور چـونكه صين مملكتنه هم علماء واهل اسلام نك
 كويلگى خبر متواتر ايله معلومدر . رسول الله صلى الله عليه وسلم ينه ايتمشكم (العلم
 خزائن الله ومفاتيحها السؤال فسلوا يرحمكم الله فانه يوجد فيه اربعة السائل والمعلم والمستمع
 والمحب لهم) معنى شريفى نك حاصلى علم الله تعالى نك خزينه لريدر اول خزينه لر نك
 آقچى علمنى صورماق اويره نمكدر اى مؤمنلر علمنى علمادن صورانكز اويره نوگز
 چونكه علمنى اوگز نمك وقتنده دورت كشى ثوابلى بولور * اول علمنى اويرانگوچى
 كشى * ايكنچى علمنى اويره تكوچى اسناد * اوچونچى علم اويره تو و اويره نونى ايشوب علم
 مجلسنه بولغوچى كشى * دورتنچى علم اويره تكوچى و اويره نگوچى و علم مجلسنه حاضر بولغوچى
 كشىلر نى سويگان كشى . رسول الله صلى الله عليه وسلم ينه ايتمشكم (العلم والمال بستران
 كل عيب والجهل والفقر يكشفان كل عيب) ديوب معنى شريفى نك حاصلى عمل برله
 بولمش علم وخيرلى يـولغه صرف قيلنمش مال بـارچه عيبنى اورتور
 نادانلق وفقيرلك بارچه عيبنى آچار . رسول الله صلى الله عليه وسلم ينه ايتمشكم
 (مسئلة واحدة يتعلمها المؤمن خير له من عبادة سنة وخير له من عتق رقبة من ولد اسماعيل
 وان طالب العلم والمرأة المطيعة لزوجها والولد البار لوالديه يدخلون الجنة مع الانبياء
 بغير حساب) معنى شريفى نك حاصلى مؤمن آدم نك بر مسئلة دينيه اويره نمك لگى
 الله تعالى كه بريل عمل قيلماقدان ودخى اسماعيل عليه السلام بالالرنمن (نسلندن)
 قل آزاد قيلماقدن ايزگوره كدر درستلكده علم اويره نگوچى كشى وايرينه بوين صنوب
 ايرينك رضالغنى آلوچى خاتون ودخى آتا و آناسينه بغشيلق قيلغوچى بالا اوشبو كشىلر
 جنت كه بيغمه لر برله برگه كر لر عمللرندن حساب قلماينچه . ودخى اهباء العلومه
 اينه در حضرت ابوالدرداء رضى الله عنه ايتمشركم (كن عالما او متعلما او مستمعا ولا

(۲) للقيه ابى الليث كذا فى البستان

(۳) كذا فى الجامع الصغير للامام السيوطى

تكن الرابع فتملك) معناسى عالم كشى ييا كه علم او يره نگوچى ييا كه علم مجلسنده بولوب
 علمنى ايشنكوچى كشى بولغل او شبو طريقدن باشقه دور تنچى طريق و يولك بولماغل نادان
 بولوب هلاك بولورسن ديمكدر. ودخى عطاء اسملى ولى الله ايتمشدر (مجلس علم بكفر سبعين
 مجلسامن مجالس المهور) يعنى علم مجلسنده حاضر بولماق علم مجلسندن باشقه بولغان فايئسز يئمش
 مجلسنك خطا لرينى يوغالنور يعنى علم مجلسى بيك شريف خدا و رسول الله سويگان مجلس
 بولغان لقتن شول مجلس حرمتنه الله تعالى باشقه مجلسلرده بولغان خطا لرني عفو قيلماقى
 بيك الوغ اميددر نناك الله تعالى ايتهدر (ان الحسنات ينهين السيئات) يعنى بخشى
 اشلر ياوز اشلرني يبهرگوچى لردر. ودخى رسول الله صلى الله عليه وسلم ايتمشلر كم
 (حضور مجلس عالم افضل من صلوة التى ركعة و عيادة التى مريض و شهود الف جنازة)
 معنى شريفى عالم كشينك مجلسنده حاضر بولمق ملك ركعت نماز او قوماقدن و ملك آورو
 كشينك حالن صور اماقدن و ملك جنازه نماز ينى او قوماقدن آرتوغراقدر. ودخى رسول الله
 صلى الله عليه وسلم ايتمشلر كم (من جاء الموت وهو يطلب العلم ليحى به الاسلام
 فبيئنه و بين الانبياء فى الجنة درجة واحدة) معنى شريفى هر آدم اسلام دينن
 ترگز و ايچون (قوت و يرمك ايچون علم استه گان وقتندگ و فات بولسه شول آدم برله انبيا
 آراسنك جنتده برگنه درجه بولغوچيدر. ودخى رسول الله صلى الله عليه وسلم ايتمشلر كم
 (من طلب العلم تكفل الله رقه) معنى شريفينك حاصلى هر كم علم شرعيني او يره نسه
 استه سه الله تعالى آنك رزقنه كفييل بولور يعنى اول كسه گه اوينه فكرينه كيلمه گان
 اورن (من حيث لا يحتسب) دن رزق ايرشدر بس طالب العلم بولغوچى آدم الله
 تعالى گه توكلنى تام قيلوب رزق اوچون قايفولى بولماق تيوش توكلدر. رسول الله
 صلى الله عليه وسلم يته ايتمشلر كم (من خرج يريد علما بتعلمه ففتح له باب الى الجنة وفرشته
 الملائكة اكنافها وصلت عليه ملائكة السموات وحيثان البحر وللعالم من الفضل على
 العابد كفضل القمر ليلة البدر على اصغر كوكب فى السماء ان العلماء ورثة الانبياء ان
 الانبياء لم يورثوا دينارا ولا درهما ولكنهم ورثوا العلم فمن اخذ به لم يفقده احد يحظ
 وافر موت العالم مصيبة لا تجبر و ثلمة لا تسد و هو نجم طمس موت قبيلة ايسر من موت

جهانه بر وى هيچ كلمز الا * الله آنك عصا سيدر شريعت
 دخى باشنده تاج و شال و كسوه * هم اكننده عبا سيدر شريعت
 حقيقت جانيدر آتقى ولى نك * جانندن ماعدا سيدر شريعت
 چقاچق جان بدن اولديكى كى * چقاچق سر قلا سيدر شريعت

عالم (ع کر عن ابی السراء) معنی شریفینک حاصلی هر کم ایونندن باشورندن چقسه شریعت علمن اویره نمه کنی قصدونیت قیلوب شول آدم اوچون او جماخقه ایشک آچلور وشول آدمگه فرشته لر قناتلرینی توشه لر (حقیقه یا حکما) یعنی شول آدمگه علم استمه مک اوچون فرشته لر یاردم ویرر لر، وشول آدمگه ککوکه گی فرشته لر ودر یاده صوده بولغوجی بالقلار الله تعالی دن رحمت وگناهارینک غفوقیلنماقنی استه لر لر عالم کشی نک عبادة قیلغوجی کشیکه آرتوقلغی الوغلقی بولغوجیدر نورلی کیچدگی آینک ککوکه گی کچک یولدوزغه آرتوقلغی کبی درست لسکده عالم لر پیغمبرلرنک وارنلریدر یعنی پیغمبرلردن قالمش علم وشریعت دولتنی آلوچیلردر درست لسکده پیغمبرلر آلتون وکمشدن بولغان دنیا مالینی قالدمادیلر بلکه آنلر علم دولتنی قالدریدلر بس هر کم علمنی آلسه اول کشی کامل اولوشینی آلوچیدر عالم کشیلرنک وفاتی ایکنچی نرسه برله کامل بولمای تورغان قایغوسرتدر وتوزه لمای تورغان سنوقلق در عالم نک وفاتی غایب بولمش یولمزن کبیدر بر عالم نک وفاتندن کوب کشینک وفاتی بیکلره کدر رسول الله صلی الله علیه وسلم پنه ایتمشلر (اشد الناس حسرة يوم القيمة رجل امکنه طلب العلم فی الدنيا فلم یطلبه ورجل علم علما فانفع به من سمعه دونه) معنی شریفینک حاصلی قیامت کونند بیک قتیغ حسرة وقایغولی کشی شول بولور کم دن یاده وقتده علم اوگره نمه گه ممکن ووقتی بولا توروب علم اوگره نمه دی (نادانلقده قالدی) ودخی شول عالم کم کشیلر گه علم اوگره نمدی اوگره نمش کشیلر علملری ایله فائده لندیلر اما علم اوگره تکوچی عالم علمی ایله عمل قیله آماغانلقدان علمندن فائده نمدی * واحسرتاکه خصوصا بوزمانده علم اوگره نمه گه وقت وفرصتلری بولا توروب عزیز عمرلرینی بوشقه اوتکاروب یورگوچی زیره ک و اوتکن یکتلر کوب کورنمه کدر شول دولت و اوتکونلک و جان طنچلقی ایله طرشوب تحصیل علم قیلسه لر علامه زمان ولور ایملر الله تعالی بارچه سینه علم نافعنی اوگره نمه گه مرفق ایله سون علم اوگره نمک لزومی خصوصنک پیغمبر مز محمد المصطفی صلی الله علیه وسلم من بیک کوب حدیث وارد اولمش * ای مسلم علم اوگره نگل علم بارچه یخشیلق و نادانلق بارچه یمانلقنک باشیدر علم ومعرفت دنیا و آخرتنک سعادتینه و نادانلق دارینک خراباتینه سبیدر

قرار ایتمزیدن اولماچق جان * حقیقتنک بقاسیدر شریعت
حقیقت دلبر رعنا کبی در * آنک زرین لباسیدر شریعت
صاقن صویمه آنی نامحرم اچره * یوزک صوبی حباسیدر شریعت
حقیقت عرش اعلا در محقق * او عرشک استواسیدر شریعت

شونڭ اوچون بيغمبروز صلى الله عليه وسلم (لافقر اشك من الجهل) ديمشدر يعنى نادانلقدان قتيغ فقيرلك يوقدر . بعض الوغ علما رسول الله عليه السلامنڭ حديث شريفند بولغوجى (كادالفقر ان يكون كفرا) ده كفردن مراد جهل ديوب فهم قيلمشدر يعنى معاذ الله يقين بولدى نادانلق كفرلككه توشمه گه وآنندن باشقه گناه لرغه توشمه گه سبب بولغوجى الوغ كيمچيلك در نادان آدم حلال وهرامنى بختشى ويماننى آيروب بله آلماغانلقدان هر تورلى گناهغه توشمه كى ممكنر الله تعالى بارچه مزغه علم نافع ميسر قيلغاي ايدى . اى مسلم الله تعالى قاشند قدرلى نرسه علم وعملر شونڭ اوچون حضرت حق تعالى بيغمبروز صلى الله عليه وسلم گه (وقل رب زدنى علما) ديوب علم آرتنرماقنى صورماق ايله امر قيلمشدر بارچه اديانده علم ومعرفت قدرلى نرسه اولوب آنڭ شرافت ودرمتى جبلى وطبيعى درحتى صبى بالالار هم اوينغه اوستاراق بالانى سهوب آڭا مألوف بولورلر . اى مسلم هيچ كمگه خفى توگل در هر كم نڭ معلوميدر علم ومعرفت صاحبه حتى وطنندان يراقده اقراريب واحبابندن فراقده اولسه ده خوار و ذليل لك كه دوشمه ز چونكه اول ايكى جوهر استعمال ايله كيم اولغوجى نرسه توگلدر بلكه آرتقوجى دولت در ديمشدر كه *

بيت : علم ايله هنر بله ن كس محترم اوله همان * گرچه غربتده قالورسه حاصل ايله مال ونان اى عزيز مسلم سكا آخرته نيند اى علم وعمل فائده ويرور وسنڭ عذاب جهنم دن خلاص بولماقنڭا والله تعالى نڭ رحمتينه واصل بولماقنڭا سبب اولور شونداق علمنى طلب قصدنه اولاسن بوندن باشقه علمنى اوگره نوب اول علم ايله دنيا مرتبه سينه ايرشمك ياكه سكا قساوة قلب كه جب اولسه دنيا ايله آخرتنى آلاشوب جانڭا جفا آخرته حالكه آفة وبلانى اختيار ايتمش اولورسن الله تعالى ايتدر (من كان يريد

حرث الآخرة نزلده فى حرثه ومن كان يريد حرث الدنيا نؤتية منها وما له فى الآخرة من نصيب) معنى شريفى هر كم علم وعمل ايله آخرت نڭ ثواب ودرجه لر ينى استهسه (نلهسه) بز آنڭ ثوابى نى آرتنرورمز (بر حسنه گه اون ثواب وبوندن هم آرتوق قيلوب) هر كم علم وعمل ايله دنيا اسبابى نى نلهسه بز آڭا دنيا دن تقدير وقسمت قيلنغان

جميع انبياء واوليائىك * نيازى رهنماسيدر شريعت

استهرا ايسه نڭ معرفتده اوله سن على جناب * اهل عرفان ايشكنده يوزڭى ايله تراب گر عذاب آخرتن بولماق استرسنڭ خلاص * عارف اولكه جهل اودندن قوپيسر جمله عذاب كل اى طالب طلب قيلسكڭ طلب قبل دنيا ده علم * كه علم نور ايدى ايتار ايدوب درماه ارسنناك

قدر نرسه و بیرون من اسکن اول آدمگه آخرتنگ در جات ونعمتلرنندین هیج نصیب
 واولوش بولماز فقیه ابواللیث رحمه الله حضرت معاذ بن جبل رضی الله تعالی عنه دن
 نقل قیلوب ایته در (تعلموا العلم فان تعلمه حسنة وطلبه عبادة وندا کرته تسبیح
 والبعث عنه جهاد وتعلیمه من لا یعلمه صدقة وبنده لاهله قریة الخ) حاصل معنی سی حضرت
 معاذ علم اوگره نمگه دلالت قیلوب ایتمشدر کم علم اوگره نوکوز چونکه علم اوگره نمک ثوابلی
 اشدر علمنی استه مک عبادة (عملکر) علمنی سویله شمک تسبیح کبیدر علم مسئله لرینی
 تیکشور مک دشمان دین ایله صوغش قیلیمق کبیدر بلمه گان آدمگه علم اوگره تمک صدقه در
 علم گه اهل بولغوجی کشیگه علمنی صرف قیلیمق الله تعالی ننگ رحمتینه یقین بولما قدر ای
 عزیز مؤمن سیکانیند ای علم اوگره نمک فرضدر شول علمنی اوگره نمگه اجتهاد قیلغل علم
 ایمان و اسلام و مسائل طهارة و نماز و روزه و زکوة و حج کبی لر و بوندن باشقه حلال
 و حرامنی بلمک علمنی کبی لر ذمه که فرض بولغان علمنی حاجت قدری تحصیل قیلساک
 بعد معاش و کسبک ده باشقه مله ننگ فقط معامله اوچون بولغان کتابت و قرائت لرینه
 محتاج بولساک حاجت قدر اوگره نساک انشاء الله باس عظیم اولماز رسول الله صلی الله
 علیه وسلم ایتمشدر کم (وانتم اعلم باهور دنیا کم) دیو ای مسلم خصوصاً بوزمانمزده
 علم اوگره نمگه بعض آدملرننگ همت و غیرنی آزابوب و موافع علم کوبه یوب نناک
 (لکل شی مانع و للمعلم موافع) دیمشدر عربی و فارسی کتاب لردن معنی فهم قیلورانی
 قدر مدرسه ده تورماق کوب کشیگه نصیب و میسر بولماغانلقدن (خیر الناس من ینفع الناس)
 موجبچه خصوصاً شونداق مؤمن لرگه رحمت و شفقت یوزندن آنلرننگ دایم هدایت
 و سعادت دارین ایله مشرف اولماق لرین امید ایله ترک و مملکت مزنگ بعض علماسی
 شکر الله مساعیهم الوغ عربی و فارسی کتاب لردن مسائل اعتقادیه و فروعیه دن یعنی
 ایمان و عمل خصوصنده بارچه کشی گه بلمک فرض اولغوجی نرسه لر و باشقه فن لردن
 لسان مالوف مز ترکی تلینه ترجمه قیلمشدر شول ترجمه قیلیمش کتاب لردن یازو

اگر بوندن دخی بکریک عطا اولسیدی عالمه * آنکله منت ایدردی آکماله ارسلناک
 بونیازی کندیدن دیمز بوسوزی ای پسر * هب آنی سویلر طوبیارسن کوکدن اینن دورت کتاب
 بجه مدح ایتمیم عیلمیکه علمی مدح ایدر الله * آنکله اولدیدی اعلی قومون شاه ارسلناک
 یمشدی تگری موسابه کم ایله حکمتی تعظیم * سوزمی ایله گل تحقیق محقق ایله گل ادراک
 هز براهکمتی بن هر کمک کوکلند کم قوسم * عذاب ایتمز ونن آکابونی حق ایله گل ادراک

طانغوجی کشی اوزینه حاجت مسئله لردن بلمك ممكندر مقصود ذمه گه لازم بولمیش نرسه نی بلمك در عربی یا که ترکی کتابدن قاراب فهم لهب بولسه ده. علم اوگره نمك نكز طریق و روشی مدرسه گه كروب استادن اوگره نمك ایله بولور یا که ۲ مدرسه گه كرمه ی برعالم دن اوزی نكز بلمه گان و اوزینه حاجت مسئله لردنی صوراب بلمك ایله ن بولور رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمش لركم (العلم خزائن الله ومفتاحها السؤل فسلو یرحمه كم الله) معنی شریفی علم الله تعالی نكز خزینه لری در اول علم خزینه سی نكز اچكچی علمنی عالمن صورامنی اوگره نمكدر علمنی صورانكز اوگره نكز الله تعالی سز لركه رحمتی نی ایرشدر گای ایسی. یا که عربی کتابلردن فهم لمك قادر کشی یا که ترکی تلینه ترجمه قیلنمش کتابلردن یازو طانغوجی کشی اوزینه حاجت و ضرور مسئله لردنی قاراب بلمك و فهم قیلماق ایله بولور. الحاصل علم اوگره نمك دن قالماغه هیچ برعندریوقدر اكر بر كمسنه مدرسه گه كروب تحصیل علم قیلماغه قادر اولسه ده یازو طانغوجی کشی بولسه ترکی کتابلردن حاجت مسئله لردنی بلمك ممكندر خصوصا اوشبو زمانه هرتورلی فن دن تورکی تلمیزه آسان و بیکل قیلوب ترجمه قیلمش لردر * حتی سودا اولماغان وقتنه كییت اچنده هم ترکی کتاب لرینی قاراب بولسه ده علم اوگره نمك بیک ممكندر * قش کونلرده آشاشان اچکان بعدنده کسب دفنر لرینی قاراب تمام بولغانی سوکنده کتاب قاراماق تیوشن بوزمانه تورکی کتابلردن شرع شریفه احکامینی بیک آچی بیان قیلمش کتابلر کوبدر، همت وغیرت دین اسلام گه محبت و رغبتی کوب مؤمن لرگه حتی مدرسه لرگه باروب حدیث وفقه درس لرینه اولطروب کوب نرسه ایشدوب بلوب قایتماق ممكندر * الحاصل هر کم اوزی گه حاجت دین مسئله لرینی اوگره نودن قالماق بیلر الوغ خطادر قیامت کوننه الوغ اوکنچ وحسرتلرگه توشه گه سبب در علم اویره نمه گه قصد ونیت قیلغوجی لرغه مدرسه و علماء و طلبا بار شهر و قریه لرده بیک سهلدر علم

للجامع
ایا شا کرد سعی قیلغل * کتابلغ قولکنا آلغل
خیر سورگه قولاق صالحل * کیچه کونن سحر لرده
سبقنی او قغل آکلشوب * فهم سز یورمه شاولاشوب
بولکدین چقمه آد اشوب * سعی قیلغل سحر لرده
علم استه عمل اوچون * عمل قیلغل کون وکیچن
شیاطین بار چه سی بیسوزون * غافل یاتمه سحر لرده

اويره نمكدين قالماغه عنر بوقدر. علم استامكده مشقت بولماغانلنقمن شارع «طلب العلم فريضة على كل مسلم ومسلمة» ديمشدر يعنى بارچه بالغ وبالع اير و خاتونلرغه علم استمك فرضدر. آدم نك طاقتندين كيلاه گان وكوچ قوتى ايرشميه چك نرسه برلان شارع آدملرنى نكليف قيلمامشدر آدملرنك قدرتى ايرشه چك نرسه لر ايله ن شارع امر قيلمشدر * هر كم شارع يعنى الله تعالى و پيغمبرى امر قيلقان نرسه لرنى اشله مسه اداء قيلماسه قيامت كوننده عذاب و جفاء بى حساب لرغه مستحق بولاچقدر الله تعالى بارچه مزنى اوزى نك امر ايرينى توتماغه و حراملرندين طيماغه موفق ايله سون آمين * و بارچه مزنى كوكلامر كه علوم شرعيه نى طالب كه محبت القا قيلوب علم نافع نصيب لر مز قيلماي ايدى فائده: علم اوگره تمك تورلى طريقه بولور درس اينمك سبق اوقتمق ايله ، ياكه مؤمن لر فائده لنونينتى ايله الله تعالى رضالقى اوچون كتاب تاليفى و تصنيف قيلمق ايله بولور، ياكه علم اوگره نه گه دلالت قيلمق ايله بولور ديو على القارى رحمه الله البارى مرقات ده بيان قيله در (العبد الضعيف صاحب الرسالة ابوالفاروق ايتهدر على القارى رحمه الله نك رسول الله صلى الله عليه وسلم دن تعليم علم و دين خصوصنده كالمش احاديث شريفة سنه واقع تعليم علم كيفيتنى عام يعنى تورلى روشقه فوله مكنده بو محرر الرساله گه هم بشاره عظيمه واردر رزقنا الله تعالى درجات المعلمين للدين. اى الله تعالى نك رضالقى اوچون علم استه گوچى عزيز طالب العلم بيك بلكل طلب علم دن مقصود معرفة الله در بوزنك بعدنده الله تعالى اوامرینه اطاعت و انقياد و مناهيندن احتياط و استبعاددر الله تعالى نى معرفت و اوامرينى اداء و مناهيندن انتهاه گه سبب بولغوچى

سبق ديو قويمه نمازك * نمازنى قويمه قش يازك
 دغى زينتله آوازك * اوقوب قرآن سحرلرده
 حرامدن صاقيله كوزكنى * كوزك يوم بولسه ده زنگى
 عملك بوله لندتلى * بوگلسك گر سحرلرده
 تالكنى باغله غيبت دن * براق اولسه نه غفلتدن
 براق آلسه نه جنت دن * عمل قيلوب سحرلرده
 راه تقوى ده بول ثابت * كشيگه بولماغيل حاسد
 تابارسن بونده كوب فائد * نهار وهم سحرلرده
 كشى عين كور ب قيلمه * عيب صاقن آنى قيلمه
 تجسس له عاصى بولمه * سوزك توفيق سحرلرده

علوم علوم شرعیه در علم التوحید والصفات و علم التفسیر و علم الحیث و علم الفقه و علم اصول الفقه و علوم العربیه کبسی علم لربس اوشو شریف و مبارک علم لرنی تحصیل غه بدلی اولماغان عزیز و هرشیدن لندی عمرگنی تحصیل غه صرف قیسل عمرک اوشبو علملر یولنده اوتسون بوندن غیر علم لربس علم آلیه علم الصرف و علم النحو و علم المنطق کبسی بونلره کوب عمرگنی صرف قیلمه بونلردن حاجت قدر تحصیل قیلساڭ یعنی قواعنی ضبط و حفظ قیلساڭ کفایه قیلور چونکه بو علملر علوم شرعیه که اطلاع پیمدا قیلماغه آلت و وسیله در مثلاً علم المنطق دن آلت لک اوجون شرح شمسیه کفایه قیلور چونکه بو علوم علوم مقصوده که برنوع وسیله اولغوجی علوم غیر مقصوده در (۲) ودخی علوم آلیه ناک کوب حواش نی کورمک تضییع عمردر چونکه کوب حواش کورمک حاجت اولادر مناظره و مجادله اوجون تحصیل علمدن غرض اول دگل در، بلکه آنندن مقصود نناک اجمالا بیسان قیلنسی الله تعالی عز شأنه نی بقدر طاقت بشریه معرفت و آثما عبادت قیلمق و حراملردن طیولمق و اخلاق حمیده ایله صفتلاروب اخلاق سیئه دن چقمق آدم لرکه دین علمی اوگره تمک و عطف و نصیحت امر بمعروف ونهی ازمنکر قیلمق در. الحاصل شوشنداق نیت صالحه اولسون اگر غرضک علماء ایله مناظره و مجادله قیلمق و آنلرنی الزام و افهام ایتمک و آدملر قاشنده عزت و حرمتلی بولمق آدملر یوزی نی اوزارگا دوندرمک و بونندن غیر مقاصد فایده قاتوشسه بونیتک اوجون سکا السوغ اوکنچ و حسرت در نناک پیغمبرمز محمد المصطفی صلی الله علیه و سلم ایتمشدر (من طلب العلم لیجادل به العلماء اولیماری به السفهاء اویصرف به وجوه الناس الیه ادخله الله تعالی النار) یعنی شریفی ننگ حاصلی هرکم علم نی استهسه (اوگره نهسه) عالم لرکه اوستون بولماق یاسوز قارشدمق اوجون یا که آزعقلی کشیلر (جاهل لرب) ایله چلم قیلمق فخرشماق اوجون یا که آدملرنی اوزینه دوندر اوجون (آنلردن دنیا جهنمدن فائزانه نوا اوجون) الله تعالی اول منلرنی

صقن زهار ایاعالم شو عالم لردن اوله کم * که معراج کیچه سی کوک کیدرکن مقصد لولاک کورر مقراضیله نیچه طودا قلرین کسر لردی * دیدی یاجبرائیل کمدر بولر اول مرصد افلاک دیدی آنلردر لربکم نصیحت ایله لر خلقه * او قورلر کنلر تو تمیزد ایامالک الاملاک

(۲) فائده سایافلی زاده رحمه الله ترتیب العلوم اسملی کتابنده تحصیل علم ننگ روشینی ویندای کتاب و فن ایله ن شغل نه کنی موافق عقل و نقل قیلوب بیان قیلمشدر طاب العلم و مدرسه کتاب مشار الیه نی مطالعه و استفاده تیوش در عجب مبارک کتابدور قرانده مطبوعه کریمیه ده طبع قیلمشدر ۱۳۱۹ هـ

تموغه کرتور . بلسگل کم آتا و آناغه فرضدر بالاسبنه فرض بولمش قدر علم او گره تمهك
ایمان و اسلام و نماز اوقهف کبی و آنک مسئله لر نی اویره نمک حلال و حرامنی بلمک
و بوندن باشقه لر کبی اگر آتا و آنا او زلری بالالرینی اوقتماغه فرض بولمش علمنی
اویره تمه که قادر بولسه لر استاذغه تابشر ما قلمری لازمدر . ودخی بالاغه هنرا اویره تمک لازمدر
تیا که طمع و آنسن غیر اشه کبی اشمر که عادت و مبنلا و اما سونار او چون . بلسگل کم کیرهک طالب
العلم کیرهک طالب الکسب اولسون هر که مگه هنر بلمک تیوش بلسکه لازم اش ایگان
لمگنی بیان ایله ب الامام الشعرائی رحمه الله « البحر المورود فی الموائیق و العهود » نام
کتابنده اینه در (اخذ علینا العهود ان نعلم اولادنا الحرفه بعلمنا نعلمهم امور دینهم النبی
لابد منها فان من لم یکن بینه حرقه اکل بینه او بلسانه و ساق الناس بالسنة حداد
و حقد علیهم فی الباطن و قسکان الناس فی الزمن الماضي یکرمون حمله القرآن
العلم و یرتبون لهم المرتبات و یهدون الیهم الهدیات و یفقهونهم فی المواسم و غیرها
و یقولون لهم اشغلوا و نحن نکفیکم جمیع ماتعتاجون الیه فصار الفقیه الیوم لایحصل له
بأینفقه علی عیاله حتی ینوب قلبه من الدوران طول النهار ثم بعد ذلك یأکل صدقة
بتعلم الحرفه للفقیه الآن من ابرک المصالح ولو كانت دنیمة کالآدمی فان وسع الله علیه من
غیرها کان و الا فهی تغنیه ان شاء الله تعالی عن سؤال الناس و الله واسع علیم انتهی)
ی عزیز مسلم او شوع عبارات معنالرینی بر عالم دن صوراب بلسنه کوب عبرت و حکمت
آلورساق زنهار مساهله ایله مه عالم و علم قدرین بلورساق *

التبیه الثاني

المارنک مرتبه لرینک الوغلمقی و آنلر نی تعظیم قیلماقی اولوغلاماق حرمتاهمهك و آنلر نی -
دوست توتماقی ییاتده

ی عزیز مسلم عالم لر نی تعظیم قیلماقی سکنا واجبدر الله تعالی حضرت تلری علمانک
یتبه و درجه لرینی الوغ قیلمشدر بیغمبر اردن قال الوغ مرتبه ده اولغوچی آدملر
لیاء الله و علم لر ی ایله عمل قیلغوچی عالم لر در الله تعالی قرآن عظیمده کوب یرده
مانی مدح قیلمشدر الله تعالی اینه در (شهد الله انه لا اله الا هو و الملائکه و اولوالعلم قائما
قسط) معنی شریفی الله تعالی اورن دین باشقه عبادتکه لایق هیچ الله یوق مگر بر الله
لقغه دلیل نصب قیلوب بیان ایله دی ودخی فرشته لر الله تعالی نلک برلکینه اقرار
ی علم اهل لر ی الله تعالی نلک برلکینه ایمان کنوردیلر علما اینمشلر کم بو آیه کریمه
ای الوغ لقینه و علمانک شرافتنه دلیلدر چونکه الله تعالی اوزینک مبارک اسمینه

فرشته لار اسمینى بوندن صکره علماء اسمینى مقارن قیلدی یعنی برگه ذکر ایندی
 اگر علمادان شریف نرسه بولسه ایسی آنلرنی ذکر قیلور ایسی دیه شاره الله تعالی ینه ایته در
 (یرفع الله الذین آمنوا والذین اوتوا العلم درجات) معنی شریفی سرلردن ایمان
 وطاعتده بولغوجیلرنک الله تعالی اوجماخ ده درجه لرینی کوتارور خصوصاً علم
 صاحب لرینک درجه لرینی آنلر درجه سندن بلنک وبوقارو قیلوب کوتارور
 احیاء العلومه ایته در ابن عباس رضی الله عنهما دن نقل قیلوب اوجماخده مؤمنلردن
 اوستون عالم لرگه یسی یوز درجه بولغوجیدر هر درجه نک آراسی بش یوز یلق
 یولدر الله تعالی ینه ایته در (قل هل یستوی الذین یعلمون والذین لا یعلمون) معنی
 شریفی ای محمد اینکل ثواب ودرجه جهندن اباعالم برله جاهل برابر بولورمی یعنی
 برابر اولماز دیمکدر. الله تعالی ینه ایته در (انما یخشى الله من عباده العلماء) معنی شریفی
 الله تعالی دن بیک قورقوجی کشیلر عالم لردر آدمک نه قدر علمی کوب اولسه الله تعالی
 دن قورقماقی کوب اگر علمی آزا اولسه الله تعالی دن قورقماقی هم آزا لور دیه شلر
 رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمش لرم (انی لاعلمهم بالله وانشدهم له خشية) معنی شریفی
 مین اول قوملرنک الله تعالی نی عالمه گی من هم آنلرنک الله تعالی دن بیگره ک قورقوجوسی
 من منین مقصود عالمک نه مقدار علمی الوغ وکوب بولسه الله تعالی دن خوف بیک الوغ
 وکوب بولماق تیوشدر شعبی مملکتک برجهنهم عالمان برابر صورامشدر کم عالم نیند ای کشیدر
 عالم دیوب کمگه اینولور دیو بعد شعبی رحمه الله ایتمشدر کم (انما العالم من خشى الله
 عزوجل) یعنی عالم شولکه الله تعالی دن قورقوجوسی عالم در (ودخى مقاتل اسمى الوغ
 عالم ایتمشدر کم (من لم یخش الله فلیس بعالم) دیو یعنی هر عالم کم اگر الله تعالی دن
 قورقماسه اول عالم دگلدر (بیک بلگل کم الله تعالی دن قورقمق شول طریقه بولور کم الله تعالی
 حرام قیلمش نرسه لردن طیولور الله تعالی امر قیلمش نرسه لرنی اوته یور حضرت ابر
 الدرداء رضی الله عنه ایتمش لرم (لا یكون المرء عالماً حتى یكون بعلمه عاملاً) حاصل معنی
 سی هیچ کشی عالم بولماس علمی ابله عمل قیلماسه رسول الله صلی علیه وسلم ایتمش لرم

نهال محنتک برسون دیسک بر * رضای حق اوچون علم ایت میسر
 اکر یاغنتک بولسه کل ریاسی * قیام بولغای چراغک نک ضیاسی
 زمانه خلقی اکثر طالب قدر * بولای دیب صدر مجلس قان قیلور صدر

(العالم اذا اراد بعلمه وجه الله هابه كل شىء واذا اراد به ان يكثر السكون هاب من كل شىء
 اليملى عن انس) معنى شريفى عالم كشى علمنى الله تعالى رضالقى او چون طلب قيلوب
 الله تعالى رضالقى او چون عمل قيلسه اول عالم من بارچه نرسه قورقار اگر علمنى دنيا
 مالينى كوبايتمك او چون طلب قيلسه اول عالم بارچه نرسه دن قورقار بوندن مقصود عالم
 نك بارچه اشى الله تعالى او چون بولماق تيوشدر. علماء نى مدح قيلوب الله تعالى قرآن
 عظيمه كوب يرده بيان قيلمشدر الله تعالى علم ايله عمل قيلغوچى علماء زمه سندن
 اولماغه موفق ايله ب علم نافع مزى زياده قيلغاي ايدى. ودخى رسول الله صلى الله عليه
 وسلم علماء نك درجه ومرتبه لر ينى بيان قيلوب ايتمشدر كم (العلماء ورثة الانبياء يجبهم
 اهل السماء وتستغفر لهم الحيتان فى البحر اذا ماتوا الى يوم القيامة) معنى شريفى عالم لر
 بيغمبر لر نك وارث لر يدر اول عالم لر نى كوك اهلى يعنى فرشته لر سور لر عالم لر وفات
 بولسه لر آنلر او چون در ياده بولمش بالقى لر الله تعالى دن صور لر لر شول عالم لر
 نك گناهلر ينى عفو قيلماق ينى قيامت كوني بولغاچجه. رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم ينه
 ايتمشدر كم (العالم سلطان الله فى الارض فمن وقع فيه فقد هلك) معنى شريفى عالم كشى ير
 بوزنك پادشاه كييمر بس هر كم عالمنى دم قيلسه آنلر نك غيبتنه توشسه، آنلر نى عيب قيلسه
 شول آدم تحقيق دن ياده يا آخرته هلاك وخراب بولور داي الوغ قايقو حسر كه توشمگه سبب
 بولغوچى اشنى قيلكى. رسول الله صلى الله عليه وسلم ينه ايتمشدر كم (اكرموا العلماء فانهم
 ورثة الانبياء فمن اكرمهم فقد اكرم الله ورسوله) معنى شريفى عالم لر نى حرمت قيلو كز چونكه
 عالم لر بيغمبر لر نك وارث لر يدر بس هر كم علمانى حرمت قيلسه شول آدم تحقيق الله تعالى
 وبيغمبرى رسول عليه السلامنى حرمت قيلغوچيدر الله تعالى ورسول الله نى حرمت قيامق
 الله تعالى نك امر ين توتوب وحراملردن صاقلانوب ورسول الله عليه السلام نك سنننى
 توتماق قيلماق ايله بولور ديمشدر. ودخى الله تعالى انجيلده ايتمشدر (يا عيسى
 عظم العلماء واعرف قدرهم فانى فضلهم على جميع الخلق سوى النبيين) معنى شريفى
 يا عيسى علمانى تعظيم قيلغل علمانك قدر ين تانغيل چونكه مين علمانى بيغمبر لر دن

اي برادر علمه سعى ايت كچه كوندن بى ملال * بركون اولور كه وير ورمقصود كنى حق ذوالجلال
 هر كشى ايرسه كر كدر منزله سعى قدر * طور ميوب سعى ايتمگه اولسون منزلك اعلى الاعمال
 بلمش اول علمى كه آچق فيض ربانى درر * كچه كوندن آغلايوب آنى خدا دن ايت سؤال
 عزت دارينى اهل علمه ويرور اول كريم * ذلت كونيته باعثدر جهل ايتمه جمال

باشقه بارچه مخلوقه آرتوق قيلم (ودخى الله تعالى تور اتنه اينمشدر (ياموسى عظم
 الحکمة فاني لا اجعلها في قلب احد واناريد عن ابيه) معنى شريفى اى موسى حکمة (علمنى)
 الوغلاغل چونکه اول حکمتنى عن اب قيلم اغه اراده قيلمش بندهم کوکليلينه قويمارمن. الحاصل
 علمانى تعظيم وتکریم حقنده رسول الله صلى الله عليه وسلم من تورلى طريقه ايله احاديث
 شريفه وارد اولمشدر. اى عزيز مسلم بيك بلسگل علمانى تعظيم يعنى آنلارنى الوغلاماق
 حرمته مکنکڭ طريقى کوبدر آنلردن آله بيورمه سسرلک، وآنلار دن بوقار و اولتورماسسزلق،
 وآنلار حضورندک مجلسندک ادب وتواضعف برله اولتورماق، وآنلره قاتى سوز اينتمه سسرلک،
 توغرى کيلگننک آنلارغه سلام بيورمک، وقدر تگنن کلور قدر آنلرنکڭ حاجتنى اوتتمه مک،
 وآنلردن اول سوز باشلاماسسزلق، وآنلر حضورنده کوب سويله شمه سسرلک، آنلر
 حضورندک سويله گان تقديرده ادب برله آقرنغنه سويله مک استاذ حضورندک سويله شکان
 کبى، وآنلرنى دوست کورمک چونکه علمانى دوست کورمک دنيا و آخرتکڭ سعادتينه
 وآنلرنى دشمن کورمک دنيا و آخرتکڭ خرابلگينه سببدر ديمشدر. وآنلرنى غيبت
 قيلماسسزلق چونکه علمانى غيبت قيلماق دنيا و آخرتده خورلقغه توشمه گه سبب
 عظيمدر (رسول الله صلى الله عليه وسلم اينمشدر (لحوم العلماء مسمومة من شهها
 مرض ومن عضمات قلبه) بيك بلسگل کم الله تعالى مؤمنلر بربر سيني غيبت
 قيلماقنى آدم بربر سينکڭ ايتن آشاماق غه اوخشاتمشدر نناک الله تعالى ايتده در (ولا يغتب
 بعضکم بعضا ايحب احدکم ان يأکل لحم اخيه ميتا فکروهتموه) معنى شريفى بربرگزنى
 غيبت قيلمگز ايا سويارمى سزنى برکز وفات بولش قرنداشينکڭ ايتنى آشاماقنى
 البته سويماسسز مکروه کوررسز. بس حديث شريفى نكڭ معناسى علمانى غيبت
 قيلمگز علمانى غيبت قيلمق علمانکڭ ايتلرينى آشامق کيبدر علمانکڭ ايتنى
 آشامگز (چونکه علمانکڭ اينى باشقه آدم اينى کبى دگلدر) بلکه آغولى زهوليدر
 هرکم علمانکڭ ايتينى ايسنه سه يعنى آنلرنى غيبت قيلسه اول کشى آورو بولور يعنى
 برمشتت وبلاگه ايرشور* هرکم علمانکڭ ايتينى تشلهسه يعنى آنلرغه آچيغلانسه
 يا آنلرنى شتم قيلسه يا آنلرنى صوقسه شونداق يارز آدمکڭ کوکلى اولر. بيك بلسگل

ميتنه بگزه ر محقق جاهل بي معرفت * دگليب جان کوکلى سوزيمى گوشکا آل
 هيچ بصير ايله برابرمى اولور اعمى اولان * عالمکڭ علمى هدا در جاهلنکڭ جهلى ضلال
 علم ايله ايلر تقرب بيل که قل مولا سينه * اولايم ديسکڭ مقرب علميله ايت اشتغال
 طالب علمکڭ فرشته لىر آياغى التنه * ديدى بپغمبر دوشلر تکرينکڭ امريله بال

کوئل اولمک الوغ بلادر آدمنگ کوئلی اولسه آدم همیشه گناه قیلماقده اولوب
الله تعالی گه اطاعت و عبادت قیلماق من محروم و خطر عظیمه اولور * (ودخی رسول الله
صلی الله علیه وسلم ایتمش لرم کم) (۲) (العالم سلطان الله فی الارض فمن وقع فیه فقد هلك)
معنی شریفی عالم یر یوزنه پادشاه کبیر بس هر کم عالم ننگ غیبتنه توشسه آنلر فی
غیب قلسه استهزا ایتسه تعقیق اول کشی هلاک و خرابلقغه سبب بولغوجی
اشنی قیلدی اوشبو هدیت شرمیننگ ذیلنه سراج المنیرده حافظ ابی القاسم
بن عساکر نامنده الوغ عالمن نقل قیلوب اینه در (ان لحوم العلماء مسمومة
وعادة الله فی هتک استار من تقصیهم معلومة وان من اطلق لسانه فی العلماء بالسب
ایتلاه الله قبل موته بهوت القلب فلیعذر الذین یخالفون عن امره ان تصیبهم فتنه
او تصیبهم عن اب الیم) حاصل معنیسی مذکور عالم ایتمشدر علماننگ ایتلری آغولی
وزهر لیدر علمانی کیمستوب آنلرغه ادب سز لک قیلغوجی کشیلر ننگ پرده لرینی
یرتوده (یعنی شوندا ای کشیلر گه بلا و یوما کنده) الله تعالی ننگ عادتق معلومدر در سنلک
هر کم علما گه تل اوزاتسه آنلر نی سب و غیبت قیلماق ایله شول آدمنی الله تعالی
بلالندر کوئل اولماکی ایله اوزی وفات بولودن اول کوئل اولماکن الوغ بلا
یوقدر بس الله تعالی ننگ امرینه مخالفت قیلغوجی یعنی قارشقوجیلر اوزلرینه دنیاده
بلا و آفت و آخرتده بیک رنجنکوچی عذابغه ایرشودن صاقلانسونلار. ودخی عالمن
بر خطا کبی اش کورنسه ممکن قدر در سنلک گه یوللاما قدر رسول الله صلی الله علیه
وسلم ایتمش لرم کم (اتقوا زلة العالم وانتظروا فیه) معنی شریفیننگ حاصلی علماننگ
خطا فعلندن صاقلاننگز (یعنی بواشنی عالم کشی قیلسه بز نادان کشیلر گه قیلماق تیوش
دیو آنلر ننگ خطا لرینه ایارما گز) بلکه آنلر ننگ اول خطادان قابنماقلرینی کوئنگز
علم برکاتنده آنلر خطا لرندن قایتور لر. ای عزیز مؤمن علماننگ زلتیننی تفتیش
وتجسس ایتمه اول عاللرندن سکوت قیل آنلر حالیننی تیکشورمه بر الله غه تفویض
ایله خصوصاعلما گه مخصوص اشلر گه سن دخل قیلمه قاتشمه خیر و برکات تابار سنی سن
هر نیه صرف ایتسه انسان همت ایله وسعنی * ویریسر مطلوبیننی آننگ خدای لایزال
علم نافع استه حقن ایله مه بی نفعه حرص * چونکه اولور نیچه دانشمندر ننگ علمی وبال
چوق علم وارکه توغل ایلمک اولور حرام * استه مولاننگ رضاسیننی همان اولور سن خصال
هم جماعده نمازی قیل صقن ترک ایلمه * دستکی توت بیش وقتده ایله حقه ایتها
۲ (فرعن انس رضی الله)

آنلره محتسب دگل سن بلکه آنلرسکا محتسب دیولرنتاک (احیاءالعلومده) اینتهدر
 ابوالاسود کنیه لوبر عالم ولی الله اینتمشدرکم (لیس شیء اعز من العلم الملوك حکام
 علی الناس والعلماء حکام علی الملوك) دیومعنیسی علمدن عزیز قدرلی نرسه یوقدر
 چونکه علم ایله عالمیر پادشاهلرغه حکم قیلغوچیلردر پادشاهلر آدملرگه حاکملردر بس
 علما پادشاهلرغه حاکم بولسه لر عامه مسلمان گه بطریق اولی حاکم و محتسبلردر.
 بیک بلسگل کم امام شعرا فی رحمة الله علیه لواقیح انوار القدسیه فی بیان العهود والمعاهد
 اسملی کتابنده اینتهدر علما حقینی رعایه قیلماق آنلر فی تعظیم ایتمک خصوصنده
 (اخذعلینا العهد العام من رسول الله صلی الله علیه وسلم ان نبجل العلماء والصلحین
 والا کابرو لولم یعملوا بعلمهم ونقوم بواجب حقوقهم ونکل امرهم الی الله تعالی فمن اخل
 بواجب حقوقهم من الا کرام والتبجیل فقد خان الله ورسوله فان العلماء نواب رسول الله
 صلی الله علیه وسلم وحمله عرشه وخدامه فمن استهان بهم تعدی ذلک الی رسول
 الله صلی الله علیه وسلم وذلک کفروقد مال الی ذلک من کفر من قال عن عمامة
 عالم هذه عمیمة عالم بالتصغیر وتأمل من استهان بخلام السلطان اذا ارسله کیفی بسمع
 السلطان من رسوله فیہ ویسلب نعمة ذلک الذی استهان ویطرده عن حضرته بخلاف
 من یجله وعظمه وقام بواجب حقه یقر به السلطان ولوکان بعیدا ویکرمه ویجله ویحتاج
 من یرید العمل بهذا العهد الی شیخ یسلك به الطریق) الخ. ای عزیز مسام طاقنک دن
 کیلمش مقدر علمانی تعظیم قیلغل آنلره جبر و ظلم ایرشدره و آنلر فی خفا وقایغولی
 قیلمه الله رضالقی او چون آنلره مخصوص طریق غه قدرنک ایرشدهسه دخل قیلمه ننتاک
 آنلرسن دعوت قیلماز ایسک سنک اشکا قاتشمازلر علما حقنده کوزک کورماش
 اشکه یاوز گمان قیلمه الله تعالی اینتهدر (یاایها الذین آمنوا اجتنبوا کثیرا من الظن ان
 بعض الظن اثم ولا تجسسوا الخ) معنی شریفی ای مؤمن لر گمان ننگ کوبیندن
 صاقلانوکنز چونکه گمان ننگ بعضی گنادغه توشماگه سبب اولور (یاوز گمان لر کبی)
 ودخی مؤمنلر عیبی فی تیکشورماکنز ازله ماکنز م (هرکم علماء ایله منازعه قیلسه و آنلر
 ایله بولشسه و آنلر فی قدرسز قیلسه آنلره یامان سوزلر اینتسه آنلر فی رنجوتسه اول
 کشی دولتی ننگ کنماکی ایلهن یا که فالج یا که مقعد (وجای مانده) اولماق کبی
 صالحیننک مسلکینه ایت سدرک آبراهه هیچ * چون بو یولدن ماعد ایله کین ننگ اشی خیال
 پنلی قوسوی ایدر طلاب علمه که آنی * کیمکه طوتسه و برر مولی آکافضل و کمال

يامان آغر قارغه مېتلا اولور ديمه شلر . اي عزيز بنده زنه ار علماء و اهل علمدن قول و قول (تلاک) نى طيغىل اوزنک ناک جهالنگه و آنک سببلى اولمش الوغ گناه و عيب لرکه نظر قيلوب اولور کنى تفتيش قيلغىل الخ . العارف بالله امام شعرانى رحمه الله ناک مبارك سوزلرى ناک حاصل معنى سى: رسول الله صلى الله عليه وسلم بارچه مزدن عهد آلديکم؛ يعنى رسولم ز عليه السلام گه عهد و وعده قيلدوق عالم لر نى و تقوى کشى لر نى و الوغ آدم لر نى تعظيم قيلماق الوغلاماق حرمت لى ايله اگر چنم بىکه اول عالم لر علملرى ايله ن عمل قيلماسه لرده (و دغى عهد قيلدوق) عالم و صالح و اکابر ناک خصوصلر نده واجب بولغوجى حق لر نى اقامه قيلماق (اوتامک) ايله (و دغى عهد قيلدوق) آنلر ناک امرين (حال لر ين) الله تعالى غه تابشماغه (يعنى آنلر ناک حال لر ين تىکشرمک بزگه تيوش دگلر . بس هر کم علماء و صلحان ناک حرمتلامک و الوغلاماق کبى واجب بولمش حقلر ينه ضرر قيلسه (يعنى حقلر ينى اوتامسه) بس اول کشى تحقيق الله تعالى غه و پيغمبر ينه خيانت قيلدى (يعنى الله تعالى و رسول الله قوشمش اشنى اوتامدى) چونکه عالم لر شريعت نى صاقلماقده رسول عليه السلام اور نينه قالمش ذاتلردر و الله تعالى ناک شريعت نى يولکه گوجى قبول قيلغوجى صاقلاغوجى و شريعت ناک خدمتچى لر يبور . بس هر کم علماء و صلحان يگکله گه صايسه آنلر ناک حقلر ينى اوتامسه اول کشى ناک آنلر حقيبه بولمش ادبسنلگى رسول الله صلى الله عليه و سامگه ايرشور يعنى گويار رسول عليه السلام نى اهانه و آکنا ادبسنلک قيلماقده . چونکه علماء رسول عليه و السلام ناک نواب لر يدر بس علماء و صلحان اهانه و استخفاف رسول عليه السلام نى استخفافه راجع بولغان لقبن کفردر . هر کم ايتسه عالم ناک چالمه سينه عالم نى کچکستوب استهزاء طريقى ايله عميمه ديو يعنى بو عالم ناک چالمه سى کچوک ايگان ديو شول روشه استهزاء طريقه چه ايتگان کشى نى کفر ايله حکم قيلغوجى عالم اينه شبر کم چونکه عالم نى استهزاء و تنقيص رسول عليه السلام نى استهزاء و تنقيص گه راجع بولادر اول ايسه کفردر ديمشدر . اويلاغل پادشاه بر کم سنه گه قلىنى يبارسه بعد اول کم سنه پادشاه ناک قلىنى حرمت قيلماسه بلکه استهزاء قيلسه پادشاه قلى حقنده اول کشى ناک تعظيم قيلماغاننى ايشتوب بلوب شول قلىنى اهانه قيلغوجى کشى ناک نعمتون دولتن آلوب اوزى حضور ندى بيه رور (يعنى پادشاه اول ککشىنى اوزى ناک مقربلر ندى قيلماز اعتبار دن چقارور) اما پادشاه ناک قلىنى تعظيم و تکریم قيلولازم بولمش حقلر ينى اوتامسه اول آدم يراق بولسه ده پادشاه اوزينه يقين قيلور اول کشىنى حرمتلر و الوغار . بو عهد برله

عمل قیلماقنی استه گوچی کشی محتاج بولور بر شیخکه اول شیخ شول عهد بولنده
 استقامتنی تعلیم ویرور اویراتور. امام شعرانی رحمه الله اوشبو سوزلرینه قوه اوچون
 رسول الله صلی الله علیه وسلم نك حدیث شریفینی نقل قیلادر رسول علیه السلام
 ایتمشلرکم (تواضعوا لمن تعلمون به) معنی شریفی نك حاصلی ای امت لریم دین
 علمی نی اویره نمه گه سبب بولغوچی عالمگه تواضع لق قیلکمز و آنی الوغلا کز. رسول
 الله صلی الله علیه وسلم یینه ایتمشلرکم (ثلاثة لا یستخف بهم الا منافق ذوالشیبه فی الاسلام
 وذوالعلم والامام المقسط) معنی شریفی نك حاصلی اوچ تورلی آدمنی استخفاف قیلماس
 مگر منافق کشی یعنی منافق بولماغان کشی اول اوچ تورلی آدمنی الوغلا حرمتلر
 آنلر نك قدرین و مرتبه لرین بلور دیمکدر. اول کشی لر نك بری دین اسلامه بولوب
 قارطلق غه ایرشکوچی کشی، ایکنچسی علم ایاسی یعنی عالمر، اوچونچی سی عدل لک
 ایله ن حکم قیلغوچی پادشاه ترجمه تمام اولدی (بیک باسگل کم علما و صالح کشیلر نی
 استخفاف قیلماق آنلر نی تعظیم قیلماز سزلق شول طریققه بولور که آنلر غه تلی یا که
 تنی و قولی ایله ن ضرر ایرشدر آنلر نی بر خفا و مشقت که مبتلا ایلر (آنلر نی
 تعظیم و تکریم ایسه بونك خلاقیور یعنی قوتندین کیلور قدر آنلره فائده ایرشدر و
 آنلر نك خدمتینه بولور آنلر نی شاد و خرم ایلر) *

علمانی تعظیم حقندله بر یقده عجبو دیدده ایتمدر :

عالم نك جاهل گه حقی اسناد نك شا کردنه بولغان حقی کبیر نك شا کرد استاذینی
 تعظیم قیلماق واجبدر نادان آدملر گه هم واجبدر علمانی تعظیم قیلماق مذکور کتابه
 بیان قیلادر (قال فی الاشباه الاستهزاء بالعلم والعلماء کفر) یعنی علم و عالمر نی مسخره
 قیلماق کفر لک که توشمه گه سبب بولغوچی الوغ گناهدر (وعن منیة المفتی تخفیف العلم
 والعلماء کفر) یعنی علمنی و علمانی بیگلر گه صایوب کچکسوتمک کفردر (وعن الخزانة
 من اذی العلماء ینفی من البلیک) یعنی هر کم عالم لر نی اذاقیلسه اول آدمنی شهردن
 وطنندان بیک یراق یرگه بیهرلور (وعن مجموع التوازل اهانة علماء الدین کفر) یعنی
 دین علمنی بلگوچی عالم لر نی خوارلاماق کفردر معاذ الله کفر لکن الوغ گناه بوقدر
 کفر نك مکمی انشاء الله کیله چکده ذکر قیلنور. ای حرمتلو عاقل مسلم علمانی تعظیم
 قیل * الله تعالی نك عین رحمتندن در الوغ ثواب و درجات که ایرشدر مک اوچون
 دین و دنیا ک جهنندن سنی علماغه محتاج ایله دی نصاب الاخبارده هم مذکوردر

پیغمبر مرز محمد المصطفی صلی الله علیه وسلم ایتمش لرم (عظموا العلماء فانکم تحتاجون
الیهم فی الدنيا والآخرة) معنی شریفی عالم لرنی تعظیم قیلوکنز (الوغلانکز) چونکه سز
عالم لرگه دنیا و آخرتده محتاج بولور سز. جامع الصغیرده مذکور در کم رسول الله صلی الله
علیه وسلم ایتمش لرم کم (ان اهل الجنة لیحتاجون الی العلماء فی الجنة) معنی شریفینک
حاصلی درست لکن اوجماخ اهل لری یعنی اوجماخه کرگوچی کشیلر البته اوجماخه
عالم لرگه محتاج بولور لری بس عوام مؤمنین علماءغه آخرتده هم محتاج بولسه لر آنلر آنلر لرنی
البته تعظیم و تکریم ایله ب آنلره ادب سز لک قیلماقدین صاقلانمق لازمدر. ای عزیز
مؤمن رسول الله علیه السلام نلک اوشبو جوامع الکلم اولغوچی حدیث شریفین (مبارک
سوزندن) کوب معنی فهم لنور. رسول الله علیه السلام نلک (لاتخافوا فی الله لومة لائم
قل الحق ولو کان مرأ) دیمش مبارک حدیثینه تمسک ایله ب عوام المؤمنین نلک علماءغه
دین و دنیا جهتندن احتیاج لری نلک کیفیت و روشینی تفصیلاً بیان قیلوق مناسب کور لری.
حضرت علی رضی الله تعالی عنه نلک (قبول الحق من الايمان) ^۲ دیمش سوزی نلک
مفهومنجه حق سوز ظاهرده نفسکه قتیغ و سخت بولسه ده عاقبتی راحت ولنت اولغانلندن
اخوان مسلمین نلک قبول قیلماقلرینی امید ایسوب الله تعالی نلک اعانة و نصرتی ایله
ایته مز: ای حقنی قبول قیلغوچی عزیز مسلم علماءگه دین جهتندین محتاج بولماقلنک
الحمد لله علماءدن ایمان و اسلام اوگره نوب مؤمن بولدنک و آنلردن ذه که فرض
و واجب بولمش طاعت و عبادت مسئله لرینی اویره نوب بعد اعمالنی اداء قیلوب و حرام
بولمش نرسه لر نلک حرام لقیننی علمادن ایشدوب بلوب حراملردن صاقلانوب الوغ
ثواب که مستحق و جنت که کرماگه لایق بولدنک، بس علماء سنلک تموغده مگسوقالماوکه
یا که الله تعالی تلهسه بلامساب اوجماخغه کروب مگسوق بولغوچی راحت و نعمتده
قالماقلنک سبب ظاهری بولدی لر، ودخی الحمد لله الوغ هنر اولغوچی یازو یازماق
اوگره ندنک و قرآن عظیم و کتاب کریم او قماغه ودخی عرب و فارسی یاترکی کتابدن
قاراب معنی فهم لمگه علم پیدا قیلدنک شعار دین اسلام اولغوچی نرسه لر دن آداب
و انصاف یاد آلدنک بس بوالوغ دولت لرگه ایرشما ککه علماء سبب اولدی لر، ودخی
عربی یا که فارسی یا که ترکی کتابدن قاراب علم اوگره نه سن دنیا و آخرتکه حاجت
کیره کلی مسئله لر نی بله سلک اول کتاب لرنی هم الله تعالی نلک فضل و کرمی عون و یاردمی

قله حقندن عطادر علم نافع * قمو درده دوادر علم نافع
آنوکلدر قیامی هم بودینک * که بر فیض خدا در علم نافع

ایله علماء تالیف و تصنیف قیلمشدر بر کتابدن بر مسئله اوگره نسهك شول کتابنك مؤلفی سكا استاذ بولادر . بس توغمش زمانكدن قبرگه کره چك زمانكناچه علماغه محتاج بولدك علما سكا استاذ بولدی استاذنی تعظیم و اجبدر . ودخی نکاح و طلاق مسئله لری هم دققی اولدقندن اول خصوصده هم علماغه محتاج بولدك انصافی قیلوب مسئله لرنندن صوراب بلوب موجبنچه عمل قیلوب سفاح دن صاقلانك . مثلاً نکاح لمرگزده بر شبهه اولمش ایگان تجدید نکاح قیلدك ، دخی بر سبب ایله آراگزده مفارقت اولوب مفارقتك سبب بولغوجی مثلاً طلاق لفظینی اوج وقتك ایتلوب بولسه ده اوج که تولغان بولسه شول جماعتك فی یاگدان قایتوب آلماق بولساك تحلیل قیلنوب تحلیل قیلغوجی ایردن آیرلوب عدنی تمام بولغان صوکنده آلك بس اوشبونك کبی و بوندان باشقه واقعه شریعت روشینی بلمك ده علماغه محتاج بولدك . ودخی بیع و شراده یعنی نرسه صاتماق آلماق اشنده سودانی درست لمك و ربادن صاقلانماق اوچون علماغه محتاج بولدك سودا اشنك اوز بلدك ایله گنه سودا قیلساك سودا ك بیع باطل یابیع فاسد اولور بس مالك شیهه لی یا عرام بولوب شول مالدن طعام آلوب ییساك حرام یا شیهه لی طعام ییگان بولوب الله تعالی نك عنابنده مستحق بولورسن ، بس سودا ك حلال و طیب بولماقندن هم علماغه محتاج بولدك . ودخی ملك غیر اختیاری بولمش مالدن وارث بولوب میراث آلماق خصوصندن اوز اولوشكنا تیوشلی مسئله شرعیه فی بلمه كن علماغه محتاج بولدك ، بعد شول مسئله موافقنچه مال آلوب كوب مالغه صاحب بولدك بس الوغ دولت که ایرشمه ككده هم آنلر سبب بولدیلر ای عزیز مسلم اگر مالكی نصاب زکوة که ایرشسه حاجه اصلیه کنن آرتوب قرق تنکه لك مالك یا ذمك بولسه شول مالك نك قرق اولوشندن بر اولوش فقیر لرگه زکوة ویرمه كك واجب اولغان لقنی ، وهم زکوة و عشر ویرمك مال و باشقه نعمت نك زیاده و دوامینه (یعنی آرتوب بارچه وقتده بولماقینه) سبب اولغانلقنی علمادن ایشدوب بلوب فقرا گه زکوة ویردك . ودخی ایگونك نك اون اولشندن بر اولوش عشر بیردك زکوة و عشر ویرگان لسك اوچون

همان سعی ایله آخا کیچه کوندز * سكا خوش رهنمادر علم نافع
فضولی علم ایله عمرك کچورمه * که علم مصطفی در علم نافع
فتونی چوق درر علمك و لکن * قومون معتبردر علم نافع
فقیر اولماز آنك اهلی برادر * دوکنمز بر نوادر علم نافع

(۲) تنیه درست سودا و درست بولماغانی نروشه بولور و بوندان باشقه مسئله لری معاملات کتابلرنده ترکی تلی ایله آنجی بیان قیلنمشدر هر کم اوقسه كوب فائده حاصل قیلور منوره

الله تعالی دولت و نعمت لرنکی آرترددی و آفتلردین صاقلادی. بس اوشبو شادلقغه ایرشما کتّه هم علما سبب بولدی لرای مؤمن علمادن ایشدوب خمر یعنی بارچه ایسرتکیچ نرسه نی اچماک زنا، وغیبه، ونمیمه، وحسد، وعجب، وریا، وکبر، وظلم حراملقینی، ویتیملمر مالینی، ونجس (آروسز) نرسه لر آشاماق ننگ حرام لقینی، وکشی مالینی اوغرلامق، وشهوت ایله یاطخاتون لر یوزینه ایرلر قارامق، وخاتون لر هم شهوت - ایله یاطایرلر یوزینه قارامق، وتکبر لیکین اشطان وشلوار بالاغینی صالندرماق، آدم و حیوان غه جبروظلم قیلماق، کشی نی مسخره قیلماق ننگ حرام لگینی، ودخی آتا و آناغه بالاغاق اولماق، آنلر ننگ رنجولرینی آلوب رضالق لرینی آلماق، وفرض بولمش علمنی اوگره نودن قالماق، وبش وقت نمازنی قویماق ننگ حرام لگینی، وبوندان باشقه حرام نرسه لرننگ حراملقینی علماء دن بلوب اوشبو حرام اشلردن طیلوب صدیقین درجه سنه ایرشوب شوشی الوغ عمل لرنک اوچون دنیاده راحت وشادلق کوروب قیامت کونندک الله تعالی ننگ فضل و کرمی ایله اوچماخ غه کرما گه مستحق بولنک. ای عزیز مؤمن کیمت وبازار ایران لر یوری تورغان باغچه و گلزار وصابان تویی وتیاتر و کبی اورنلرغه جماعت ننگ وقزبالار کز وارماغه درست توکل لگینی علماء دن ایشدوب آنلر نی شونداق اورنلرغه وارماق دن منع قیلوب (طیوب) اوزنک وجماعت لرنک الوغ الوغ ثواب لرگه ایرشوب آنلر نی الوغ گناه دن صاقلادک. الحاصل دین و دنیا ننگ آبادلقنده عزیز علماغه محتاج بولنک بس دنیا و آخرت ننگ توزک لگی علماء ایله ندر سعاده دارین گه سبب اولغوچی شرع شریف ننگ دایم وباقی اولماق علماء ایله در اول عزیز لر شریعة غرانک راعی وحافظ لرینر شونک اوچون (موت العالم موت العالم) دیلمشدر یعنی بر عالم کشینک وفات بولماق بتون دنیا کشی لری ننگ وفات بولماق کبیر ذهن یورتسک بوسوزدن کوب معنی فهم قیلورسک. حضرت علی کرم الله وجهه ایتمشدر کم (اذا مات العالم نلم فی الاسلام نلمة لایسدها الاخاف منه) یعنی اگر بر عالم وفات اولسه دین گه بر صنف لقی کیمچیلک بولور اول کیمچیلک نی توزه تمهز مگر آندن صوگ بولغوچی عالم دیلمکدر. ودخی حضرت عمر الفاروق رضی الله عنه ایتمشدر کم (موت الف عابد قائم باللیل صائم بالنهار اهون من موت عالم بصیر بجلال الله ومرامه) حاصل معنی سی الله تعالی حلال و حرام قیلمش نرسه لرنی بیک بلوب

خدا دین استه گیل نافعین علمک * که جانا باصفادر علم نافع
 ویرور اول جاننه قوت قلبه راحت * دخی روجه غمادر علم نافع
 بوقلوسی فقیرک سوزینی توت * هر امراضه شفادر علم نافع

موجبچه عمل قیلوب یورگوچی بر عالم ننگ و فانتدن کیچه لرده یوقلامای عمل قیلوب و کوندوزلرده روزه بولوب یورگوچی مگ عمل اییه سی کشی لرننگ اولما کی بینگل ره کدر . بو خصوصه علم و علماعه مناسب و تعلق لی سوز و قصه لریاز لسه الوغ جملد کتاب اولسه کیره ک و المعامل یکفیه الاشارة معناسچه در یادن بر قطره عبرت کوستر لری (دادم ترانکنج مقصود نشان * کرما نرسیدیم توشاید برسی) ای عزیز آدابلو مؤمن الله تعالی رضالقینی استاب احیاء دین غرضی ایله بیان مزدن بلمگ علما سکا استاذ بولمشدر استاذحقی آنا و آنا حقندن هم آرتوغراق الوغلر اراق دیمشدر . ای مسلم الله تعالی ننگ قول کریمی (وبالوالدین احسانا ولا تقبل لهما افا ولا تنهرهما و قل لهما قولا کریمیا) ننگ منطوق شریفچه آتا و آناغه یخشیلیق قیلماق و آنلرننگ تیوشلی حق لرینی رعایه ایتمک آنلرنی الوغلامق حرمتلمک سکا فرض ایدی بوننگ عکسی حرام ایدی بس علمانی تعظیم و آنلر حقندن تل و فعل ایله حفظ ادب بیگره ک لازم اولسه کیره ک . احیاء العلومه مذکور دریجی بن معاذ رحمه الله دیمشدر کم (العلماء ارحم بامة محمد صلی الله علیه وسلم من ابائهم وامهاتهم قیل و کیفی ذلك قال لان آباءهم وامهاتهم یحفظونهم من نار الدنيا وهم یحفظونه من نار الآخرة) یعنی عالم لر محمد علیه الصلوة والسلام امتنه آتا و آنلرن دین هم مرحمت و شفقتلیره کدر * چونکه آتا و آنا بالالرینی دنیا و تن دین (و شفقتلرن دین) صاقلر لری اما علما آنلره ایمان و اسلام و شریعتنی اویره توب آخرت او تن دین صاقلر لری یعنی سبب بولور لری دیمکدر . ای عزیز مؤمن بوسوز لرنی انشاء الله فهم قیلغوجیسن تنییه : بیک بلگل کم خصوصا بوزمانه ده او شبو بدعة شایع در کم بعض اغنیاء دنیاغه محبت و قلب لرنده قساره ننگ کوبلگندن علماماضر اولغوجی الوغ ضیافه لرده اغنیاءنی قیمت بها کرسی (یعنی اورنقلرغه) اولتر تور لری و دخی یخشی اوستالگه علما حلقه سنده اولماغان بدعة اسباب قویوب آنلره نعمت حاضر قیلور لری ، اما علمانی توبه نیرگه اولتور تور لری بو طریقہ فعل لری مفهوم بدعة در رسول الله صلی الله علیه وسلم سنتینه مخالفی در و علمانی تخفیف و تنقیص بولوب آنلر حقنده الوغ ادب سز لک در . علمانی توبه ن موضعگه اولتر توب اغنیاءنی بلمک اورنغه اولتر تماقلری عقلا و شرعا قبیح اشدر . رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشدر کم (اکرموا العلماء و قروهم) ^۲ معنی شریفی ای مؤمنلر عامانی حرمت قیلکز آنلرنی تعظیم ده حق لرینی کامل قیلکز . و دخی بو فعلده ملة اجنبیه اهلینه تشبه بولادر پیغمبر صلی الله علیه وسلم ممکن قدر آنلره بارچه فعلک تشبه دن نهی

و منع قیل و مشدر تفصیلاً بیانی انشاء الله ذکر قیلنور علماء حضورنده بعض لری
 طاوشلرینی بلند قیلوب سویله شوب و قهقهه ایله کولشمک لری کورنمه کنه در بوهم
 شرعا منهی اشتر (فقهاء کرام رحمهم الله تعالی الله تعالی نك کلام شریفی (ولا ترفعوا
 اصواتکم فوق صوت النبی ولا تجهروا له بالقول کچهر بعضکم لبعض ۲ ان تعبط
 اعمالکم وانتم لاتشعرون) آیه کریمه سندن عوام مسالمین طاوشلرینی علما
 طاوشندن ضعیف قیلوب سویله مکنک لزومینی فهم لمشدر در. اگرچه بو آیه کریمه نك
 نزولی رسول الله صلی الله علیه وسلم حقتک بولسه ده چونکه علماء ورثة الانبیاء در
 علمانی تعظیم رسول الله علیه السلامی تعظیم و توقیرگه راجع بولادر. هیچ کم گه خفی
 دگل در الوغ آدم لر حضورنده مثلاً مشایخ و علماء مجلسنده الوغ طاوش ایله قچروب
 سویله مک آنلرنی تخفیف و تنقیص آیه مذکوره نك معنی شریفی ای مؤمن لر
 کوتارماکز طاوشکنزنی پیغمبر طاوشندن اوستون قیلوب بربرگزگه قچروب
 سویله مهکنز کبی پیغمبرگه سوزنی قچروب سویله مهکنز عملکنز باطل بولماسون
 اوچون و حال بوکه سز آنی بلما سز. بیک بلگل کم طاوشنی قتیغ قیلوب قچروب
 سویله شمک بارچه وقتده ادب سز لکدر الله تعالی حضرت لقمان نك سوزینی بیان
 قیلوب ایتهدر (واغضض من صوتک ان انکر الاصوات لصوت الحمیر) معنی شریفی
 طاوشکنی ضعیف قیل قچروب سویله مه درست لکده طاوشلرنک منکره گی (بیک
 شه کی سی) ایشه ک لر طاوشیدر. بیک قاتیغ طاوشلانمق کورکام صفت بولسه ایسی
 الله تعالی زبون و غافل حیوان غه ویرمهس ایسی. بس مؤمن بنده گه لازم بولادر
 ادب و انصاف ایله آقرون غنه سویله شمک قاتیغ طاوش ایله سویله شمک مذمومدر
 عوام کفره عادتندن در. علما مجلسنده سکوت ایله ب آداب ایله گنه آنلر سوزینه
 قولاق سالوب اولطرماق مؤمن کامل صفتندن در علما مجلسینی غنیمت بلوب آنلر
 صعبتند اولغانلقغه شکرانه تیوشدر رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشلر کم احیاده
 ذکر قیلادر عالم مجلسنده حاضر بولماق مک رکعت نماز او قماق دن و مک آورو
 کشی نك حالن صوراشماق دن و مک جنازه نمازی او قماق دن آرتوغراقدر. ای مشفق
 و مهربانلو اغنیاء مسالمین علما و طلبا حال لرنندین غافل اولمیه سز آنلرنک رزق
 مؤنه لرنندین و باشقه حال لرنندین خبردار اولاسز آنلرنی تربیه گه سعی بلیغ قیلاسز
 اگر آنلرنک معیشتی طارلقده و احوالی پریشان لقده اولسه اولر لری وهم عامه مسالمین
 خصوصنده مثلاً تعلیم دین و امر بالمعروف والنهی عن المنکر و عطف و نصیحت کبی

مبارك اشلردر قصورلق قيلماتق لرنده شك وشبهه يوقدر * علمانك نشر علم وتعليم دين قيلماتقارينه اسلام ديننه على وجه الكمال قوت ويرماك اارينه حال لرى جمع وجان لرى طنچ بولماتق شرط عظيم در * اگر عالم نك دولتى اولسه علمى نك نور ورنقى نك زياده لكينه وكندى نك قدر وعلمى ايله عملى نك كثرته (۲) الوغ سبب در. نتاك رسول الله صلى الله عليه وسلم ايتمشلركم (نعم العون على تقوى الله المال) معنى شريفى نك حاصلى الله تعالى نك امر لرى نى توتماغه وحراملرندين طيولماغه نى خوش ياردچييدر سبب در معنى مال يعنى بعض بر ككشى نك تقوى لكينه مال سبب بولور علامه دوانى رحمه الله لواغ الاشراف نام كتابنده ايتنه در بيت: مرا بتجربه حاصل شد اخير حال * قدر مرد بعلمست قدر علم بمال معنى سى تجربه (صنماق) ايله ميكا معلوم بولدى كم الله تعالى و آدم لرقاشنده كشى نك قدرلى بولماتق علم ايله در ودخى علم نك قدرى مال ايله در يعنى عالم بولوب مالنك هم بولسه دنياده شونداق ذات دن قدرلى و آرتوق كشى تابماز. خصوصا بوزمان پر زبان ده شول طريقه بولمى تجربه ايله معلوم و محسوس در. بعض آدم لرقاشنده فقير عالم نك قدرندن جاهل باى نك قدرى بمراتب آرتوقدر. دولتى اولغوجى عالم نك وعظ ونصيحتى هم اثرلى ريك اولماغه دخل تمامى واردر دولتى اولغوجى عالم كه محالنت قيلماتق حاجتى اولسه اوتارلر تكلارلر استدانة كبرى اشلرده هم آكا اشانورلر سوزينه اعتماد و تصديق قيلولر قايدده اولسه ده آنى تعظيم ايدرلر توغرى كيلسه آكا قيام ايله سلام ويررلر اما فقير عالم كه حال بونك عكسى در الله تعالى بارچه بنك سينه فكر صعيح وعقل كامل نصيب ايله سون. بيك بلگل كم علمانى عزت و حرمت قيلماتق آنلر نك تيوشلى حق لرىنى اداء ايتمك طالب العلم لرىنى (شاكر دلرىنى) تحصيل علم كه اجتهاد قيلماغه ترغيب و تعريض بولادر. اما علمانى عزت و حرمت قيلماتق طالب لرنك تحصيل علمندن محبت و رغبت لرىنى تضعيف وتنقيص كه سبب بولادر بو حال ايسه دين نك ضعيف لنمه كينه باعث بولغوجى قبيح معامله در بو سوزارنك راست لقى فكر بعدنك ظاهر بولور (مقصودغه قايتالوق اهل علم نك رزقى واسع و جاني طنچ اولسه دين خدمتنده استقامت و ذمه لرىنه لازم اشكه ملازمت لرى نك زياده اولماتق طمع وشبهه لو نرسه لردن قاچماتق هيچ كمگه خفى

عزرائيل بركون كيلور شدت بولر * اسيف تندين عزيز جان نى بيمرك كراك

(۲) وقال الامام الشاطبي رحمه الله لا بد للعالم من مال وجاه حتى لا يذل لاحد ولا يحتاج على احد كذا فى خزينة الاسرار (معهده)

دگل دره ای عزیز مؤمن لر بالمشاهده یا بالمسامعه معلومگردد اسلام دیارنده مثلا بخارای شریف ومصر واسلامبول هندستان شام وکابول وبوندن غیر مدائن اسلامیه ده قدیم زمان دن بیبرلی علماغه معیشت لرینه کفایه قیلورلق یئارلسک اوتمش اغنیاه یاعلمانک وقف لری ننگ حاصلندن یاکه وقفی که باشقه روشقه آنلرغه وظیفه بولغان لقمن وقت لری خوش وجان لری طنچ اولوب الوغ کتاب لر تصنیف قیلوب همیشه تعلیم دین وعظ ونصیحت خدمتند حاضر ومتین لردر * خصوصا آخر الزمانده علما وآنلردن باشقه مؤمنین گه دین ودنیائی حفظ (صاقلاماق) اوچون مال ننگ وجودی (بولماقی) اهم المهماتند ننگ رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمش لر کم (اذا کان آخر الزمان لابد للماس فیها من الدرهم والدنانیر یقیم الرجل بها دینه ودنیاه) معنی شریفی ننگ حاصلی اگر آخر زمان بولسه شول مدتده (زمانده) آدم لرگه مال ودولت بیک حاجت بولور شول مال لار سبیلی آدم دین ودنیاسنی اقامه قیلور یعنی توزک قیلوب صاقلر رسول الله صلی الله علیه وسلم ینه ایتمش لر کم (ان الفاقه لاصحابی سعادة وان الغنی للمؤمن فی آخر الزمان سعادة) الرافی عن ابن مسعود ومعنی شریفی درست لکنه فقیرلک مینم صحابه لریم اوچون یغشی ومبارک در درست لکنه مؤمن اوچون آخر الزمان ده حلال مال دن بایلق یغشی وسبارک نرسه در رسول الله صلی الله علیه وسلم ننگ بو مبارک سوزلری معجزه لرندن در خصوصاً بوزمان ده دین ودنیائی صاقلاماق اوچون مال ننگ حاجت لگی هرکمگه معلومدر ای علماغه محبتلی عزیز مسلم بو دیارمزه علماء اوزلرینه لازم اولغوچی خدمت لرنده مساهله قیلسه لر مذكور شرط اهم ننگ یوقلغندن دیو حسن ظن قیلماقک حسن اسلامک دندر * ای بلنک همملوعزیز مؤمن علما احوالندن خبرسز اولماغل ایتمش لر کم (لولا الاغنیاه لخربت المساجد والمدارس وخادمها) معنسی اگر دنیا ده کوب مال لی آدم لر (مثلا پادشاه وبای لر) بولمسه ایسی شعار اسلامدن اولغوچی مسجد ومدرسه لر وآنلر ننگ خادم لری (مثلا امام ومدرس ومؤذن وبوندن غیر لری) خراب بولور لر ایسی بوسوزدن مقصود عالم ودین ننگ بقاسنده الله تعالی حضرتی ننگ تدبیر وعادتینی بیاندر یعنی اگر دولتی آدم لر بولمسه ایسی مسجد ومدرسه وعلما بولماس ایسی دولت صاحب لری مسجد ومدرسه بناء قیلوب وعلمانک حق لرینی بلوب آنلر نی یغشی تربیه ایله بعلماغه اقتدا واتباع کوستروب آنلردن احکام دین نی اوگره نوب دین گه یاردم لری اولغانلقدین دینمز باقی ودایم بولوب تورادر دیمکدر

دخى الله تعالى عادتی طریقچه اغنیائی فی الجملة سبب قیلمشدر دیمکدر چوتکه بودنیا عالم اسباب اولغانلقمن الله تعالى عز شأنه بار چه نرسه نی بر برینه بط ایله ب (توتاشدرب) بار بولماقنده یا که یوقلقنده برشی عنی آخرگه سبب قیلمشدر ای دیانت واستقامت لو عزیز مؤمن الله تعالى محض فضل و کرمی ایله سکا دولت و مال و برمشدر سکا دولت و برماکی ننگ حکمة و مصلحت لرندن بعضی اوشبودر کم شول دولت ایله دینگه یاردم بیروب دین اسلامنی صاقلاماغه سبب قیلماق اوچون در نناک رسول الله صلی الله علیه وسلم الله تعالى ننگ سوزینی حکایه قیلوب ایتمشدر (۲) (ان الله عز وجل قال انا انزلنا المال لاقام الصلوة وایتاء الزکوة ولوکان لابن آدم واد لاهب ان یکون له شان ولوکان له وادیان لاهب ان یکون الیهما ثالث ولا یملأ جوف ابن آدم الا التراب ثم یتوب الله علی من تاب) معنی شریفی ننگ حاصلی درسته لکده الله عز وجل حضرتی ایندی درسته لکده بز آدم لرگه مالنی ایندرک (بیردک) بش وقت نمازنی اوتامک؛ یعنی عبادتکه سبب قیلماق اوچون و دخی شول مالمن فقیر لرگه زکاة و برمک اوچون آدم اوغلی ننگ اگر بر چوقر آلتونی بولسه بنه ایکنچی چوقر آلتون بولماقنی البته سور اگر ایکی چوقر آلتون و کموشی بولسه بنه اوچونچی چوقر بولماقنی سور آدم اوغلی ننگ اجنی تولد رماز مگر توفراق تولدور (یعنی آدم اوغلی وفات بولوب اچینه قهر توفراغی تولغاچیه دنیاغه هر یص بولور مگر الله تعالى هدایه و یرسه) بونگ صوکنده هر صلقتن توبه قیلغوچیلرننگ توبه سیننی قبول ایلر ای مؤمن دین خصوصینه نیندای طریق ایله اولسه ده مال و دولتکننی صرف قیل و بندل ایله دین اسلام اوچون مال صرف قیلماق ایله دولتنگ اصلا کیم اولماز بلکه الله تعالى شوننگ حرمتنه دولتکننی بنه زیاده ایله ب آفتلردن محفوظ قیلور الله تعالى قرآن عظیم ننگ ایته در (مثل الذین ینفقون اموالهم فی سبیل الله کمثل حبة انبتت سبع سنابل فی کل سنبله مائة حبة والله یضاعف لمن یشاء) معنی شریفی شول کسه لرکه الله تعالى راضی بولغان بولک مال لرینی انفاق ایدار لر یعنی ویرور لر آنلرننگ انفاق قیلنمش مال لری اورلق کبی که اول اورلق یتنی باشاق اوسترور (چقارور) هر باشاقنده یوز اورلق بولور . الله تعالى تله گان بند سیننه کوب کوب قات قات ایته بوناب و یرور

بیش کونلک نغمه مرینی قولدین بیروب * پاره تابما ی آخر برکون اولماک کرهک
 اوغل قزک یغلاب قالسه فریاد اوروب * مال ملکنگ مونک قالسه حیران بولوب
 دشمان لرک قوانشر سیننی کورب * بوین سنوب اوزایمان یاتماق کرهک

الله تعالی تلهسه حتی بتی یوزگاچه ثواب ویروور. مفسرین ایتمش لرم سبیل الله دن مراد مالنی جهاد اوچون یا که فقراغه زکاۋ اوچون یا که مسجد و مدرسه کبی اورنلرغه صرف قیلما قدر. خیرلی اورونغه مالنی صرف قیلماق (بیرمک) بارچه سی سبیل اللهغه انفاق دریمش لرم. الله تعالی ینه ایکنچی آیتک اینه در (وما انفقتم من شیء فهو یغلفه) معنی شریفی الله تعالی رضالقی اوچون مالکزدن انفاق قیلنسه کز ویرسه کز بس الله تعالی شول انفاق قیلمش نرسه کزنلک اورنینه ینه ویروور دنیاده یا آخرته.

رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمش لرم (ما من یوم یصبح العباد فیه الا واملکان ینزلان یقول احدهما اللهم اعط للمنفق خلفا ویقول الآخر اللهم اعط ممسکاتلغا) معنی شریفینلک حاصلی هر کون کوکن دنیاغه ایکی فرشته توشوب دعا قیلوب ایتور لر برسی ایتور یارب خیرلی یولغه مالنی انفاق قیلغوچی (بیرگوچی) گه مال اورننه مال ویرگل دیو دعا قیلور. فرشته نلک ایکنچی ایتور یارب خیرلی یولدن مالینی صاقلغوچی (صارانلق) قیلغوچی کشینلک مالینه هلاکک ویر، دیو دعا قیلور. مالنی انفاق ایله مال ینه زیاده بولوب الوغ ثوابلرگه ایرشمه ک حقنه الله تعالی قرآن عظیمنه تکرار آیتک بیان قیلمش در. ای دین اسلام دولتی ایله معزز مؤمنلر علمانی قدر تکززدین کیلمش قدر تربیه ایلهب معاشلری حقنه حال لرینی جمع و جان لرینی طنچ قیلماق سز لرگه لازمه الله تعالی ایته در (تعاونوا علی البر والتقوی) معنی شریفی خیر اشکه وتقوی لسککه یعنی الله تعالی امرین توتماغه والله تعالی حرام قیلمش نرسه لر دن طیولمغه یاردم ویرکز (اعانة و یاردم قیلماق خیرلی اورن لرلک الوغسی علماگه اعانة اولماق هیچ کمگه خفی دگلر (چونکه علما ورثة الانبیاء و دین صاقلیلری اولغانلقن علماغه اعانة و آنلر فی تربیه انبیاء اللهغه و دینگه اعانة حکمنه در * خصوصا قایو عالم دن علم اوگره نسه ک و آکا اقتداء ایلهب آنن وعظ و نصیحت کوبره ک ایشتسلک اول عالم نلک حق سکاینه آرتوغراقدر (رسول الله صلی الله علیه وسلم خصوصا علم و آدب اوگره نمش عالمنی تعظیم قیلماق تیوشلگی حقنه ایته در (تواضعوا لمن تعلمون منه) معنی شریفی نلک حاصلی تواضعلق قیلکزل الوغلا کز حرمتله کز شول عالمنی کم آنن علم اویره نوب ایدکز. رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمش لرم (ویل للاغنیاء من الفقراء یوم القیمة

میراث دیبان باش آیاغک باغلا غایلر * اسیف صوبی باشن قیوب چایقا غایلر
تورت طرفدین آسته آسته اوшла غایلر * آلتی قری بوز دین کفن قیلماق کره ک
جنار هکنی الوغ کچک کوتارسه لر * گورستانغه قاراب سینی یورتسه لر
یتمش یرده سوال سورسه فرشته لر * بربر آنی جوابینی بیرماک کره ک

يقولون ربنا بغلوا بحقوقنا التي فرضت لنا عليهم في اموالهم فيقول الله تعالى وعزتي
 وجلالي لا قربنكم ولا باعدنهم طس. والعسكري عن انس) معنى شريفينك حاصل قيامت
 كونك باي لارغه فقيرلر سببندن عذاب در فقيرلر ايتورلر يارب سن
 بايلرغه بزنگ اوچون ويرماگه فرض قيلمش (زكوة مالي) كبي حق لرمزني
 ويرماديلر صار انلق قيلكيلر. بعد الله تعالى ايتور البته مين سزني رحمته يقين
 قيلورمن ومنكور صفتلي باي لرنى رحمتدن يراق قيلورمن اي غنى رسول الله صلى
 الله عليه وسلم الله تعالى نك سوزين بيان قيلوب ايتمش كم الله تعالى ايتمشدر
 (الامال مالي والاغنياء وكلائي والفقراء عيالي فان بغل وكلائي عن عيالي اذقتم نكالي
 ولا ابالي) اي عزيز دولت صاحبي اوشبو حديث قدسي نك معنى شريفيني علماء دن
 صوراب بلگل كوب عبرت وانصاف حاصل ايدارسن * بلگل كم علماء دين اسلام نك
 حافظ و ساچيلر يدر نك كم ايتولمش بولدى (لولا العلماء لهلك الدين والدينيا) يعنى
 اكر عالم لر بولمسه ايدى دين و دنيا خراب بولور ايدى (بوسوزدن مقصود چونكه
 علما ايمان و اسلام و احكام شريعتنى اعلام ايدوب اخلاق حميده گه دعوت و اخلاق
 ذميه دن نفرت لندر گوچي آدم لردر. ايمان و اسلام و شرع شريفنى اويرا توچيلر بولمسه
 دين نك خراب بولماقنده شك و شبهه بوقدره. اما دنيا نك خراب بولماقى مثلاً آدم لر
 حلال و حرامنى تيكشورماي يورسه لر سودا اشكده و باشقه معامله ده جبر و ظلم و حق
 غير نك ايمان لقينى بلماستن تعامل قيلسه لر و علم معامله و معاشدن خبر لرى اولسه
 دنيا نك انتظامى كيتوب خراب اولماقى هيچ كمگه خفا و ستير دگلر. شول سببندن
 الله تعالى دنيا نك انتظام و قوامى اوچون پادشاه و حكام شرع و نظام وضع و نصب قيلماقنى
 بنده لرينه لازم و واجب قيلمشدر نك الله تعالى كلام عظيمنده ايتدر (ولولا دفع الله
 الناس بعضهم ببعض لفسدت الارض ولكن الله ذو فضل على العالمين) معنى شريفنى بعض
 آدم لرگه بولغان بعض آدم لرنك جبر و ظلمينى اكر الله تعالى بعض آدم لر ايله دفع
 قيلمسه ايدى يريورنك فساد (بوزقلى اش) قيلغوچى كوبايوب ير فاسد بولور ايدى
 (يعنى ييراوستنده فتنه كوبايوب آدم لر ترك ايله و ترك ايسابى نى حاضر قيله
 آلماسلر ايدى) ولكن الله تبارك و تعالى بارچه عالم گه فضل و رحمة صامبيدر. شول
 طريقه دفع فساد ايله دنيا نى فنا و قنى ايرشكچه باقى قيلمشدر. بوندى باشقه طريقه هم

خلايق نك مزارنده عمارتنى * كورك آنده تورلوك تورلوك علامتنى
 لحد آتليغ دروازه قيامتنى * سياست ليغ اويگه يارب كرمك كرهك

تفسیر قیلمشلر در. ظالمزلنک ظلمینی دفع او چون منصوب پادشاه ارغه حکمینی تنفید
 و اجرا قیلماق او چون علماء دن لابدر * ای عزیز مؤمنلر بیک بلسکز کم الله تعالی کلام
 شریفنده بیان قیلادر پیغمبرلر گه ایمان کلتورمش و آنلرنی تعظیم قیلغوجی آدملرنی
 الله تبارک و تعالی دنیانک الوغ بلالرننن قوتقارمشدر و آخرتده او جماغه کرمک ایله
 وعده قیلمشدر. پیغمبرلر گه ایمان کلتورمه گان و اول ذات شریفلرنک امر بالمعروف لری
 قبول قیلما اینچه مسخره قیلوب کولب جبر قیلوجی کافرلر دنیاده وقتلرنه وق تورلی
 عذاب ایله عذابلار غراب و هلاک اولمشلر در. نیاک حضرت نوح علی نبینا و علیه السلام
 الله تعالی نک امر و فرمانی ایله بتون یریوزنده گئی کافرلرنی اسلام دیننه دعوت قیلوب
 (اوندهب) الوغ طاغ باشینه منوب هر کون (لا اله الا الله نوح نبی الله) دیونقوروب الله
 تعالی نک امری ایله بیل اطراف عالم گه ایرشدروب کافرلر ایشدوب حضرت نوح نی
 اوروب اولتروب الله تعالی نک قدرنی ایله حضرت نوح یینه ترلوب سلامتله نوب کوب
 یلر شول طریقده حق دینگه دعوت قیلمشدر ایمانسلر لار کوب مسخره قیلمشلر اذاجفا
 ویرمشلر نیاک الله تعالی ایتدهر (وکاما مر علیه ملا من قومه سخر و امنه قال ان تسخروا
 منا فاننا نسخر منکم کما تسخرون) معنی شریفی نوح علیه السلام کیمه نی یا صاماغه باشلادقه
 قومی نک الوغ لری مسخره قیلور بولدیلر بعد نوح علیه السلام اگر سز مینی مسخره
 واستوزا قیلسه گز سزگه عذاب کدکه بزه سزنی مسخره قیلورمز نیاک سز بزنی
 مسخره قیلور بولدگز دیمشدر بعد الله تعالی نوح علیه السلام قومی دین اسلامنی
 قبول قیلمای حضرت نوح نی کوب جفا و مسخره قیلغانلری سوکنده آنلرنی طوفان صوبینه
 غرق قیلوب هلاک قیلماغه اراده ایله حضرت نوح غه کیمه یا صاماغه امر قیلمشدر
 (واصنع الفلک) دیمشدر بعد نوح علیه السلام کیمه یا صاماغه باشلاغان سوکنده
 کافرلر کیلوب حضرت نوح نی مسخره قیلوب (صرت تجارا بعد ما کنت نبیا) دیمشدر
 یعنی پیغمبر بولغانک سوکنده بالطا اوستاسی بولدک دیمشدر (ودخی حضرت نوح
 خدانک امری ایله کیمه یا صاغان وقتنک ایمانسلر کلوب حاضر صویوق دیوب
 کولب مسخره قیلوب حضرت نوح نک مبارک کیمه سینه نچسلب کیتهر بولدیلر
 بالاخیر الله تعالی شول ایمانسلر گه بر آورو ویروب شول آغرقلی بر ایمانسلر

کریب کورسه ک قرانغولق یوقدر چراغ * اچی تولى حضرت ایرورا و تلوغ فراق
 اول کون سکا کم قیلغوجی آنده براق * نایقامت تاك آتقوچه یاتماق کرهک

التنبيهات المهمة ۳

نجس له گان وقتنده کیمه ده نجسکه یغلوب شول نجسدن فایله لنوب
ایمانسزلرغه قسایتوب ایستوب بعد باشقه ایمانسزلرغه کیمه ده گی نجسنی
آلوب جراحات لرینه سورتوب کیمه نی آرولاب بترمشلردر بعد الله تعالی نوح علیه
السلامغه مخالفقت قیلغانلری اوچون طوفان صوی ایله هلاک قیلمشدر نناک الله تعالی
ایتهدر (انهم كانوا قوم سوء فاغرقناهم اجمعین) ودخی لوط علی نبینا وعلیه السلام نناک
قومی لوط علیه السلامغه الوغ ادب سزلیک سوزلر سویلهب لواطه اسمنده بولمش
غایه قبیح گناه لر قیلوب الله تعالی امری ایله حضرت لوط قومینی حق دینگه دعوت ایلهب
یامان گناهلرنینین طیولماغه الوغ نصیحت لر سویلهب قومی حضرت لوط نناک دعوت
ونصیحتی نی قبول قیلما ی خلافتی قیلغانلری اوچون الله تعالی نناک امری ایله حضرت
جبرائیل شهرلری اولتورمش بیر آستنه قناتی نی طغوب هواغه بیک یوقاریغه کوتاروب
حتی شهرده گی اتچ وات لر نناک طاوشلری کونک اهلینه ایشلدلمشدر بعد هوا دن ینسه
بیرگه یوز توبه ن تاشلاب و اوستلرینه طاشلر یاغدروب هلاک و خراب قیلمشدر
نناک الله تعالی ایتهدر (وجعلنا علیها سافلها وامطرنا علیها حجارة من سجيل منضود)
ودخی موسی علی نبینا وعلیه السلام فرعون نی قومی ایله حق دین گه دعوت قیلوب
چاقروب موسی علیه السلام الوغ معجزه لر کورسه توب الوغ نصیحت لر قیلوب موسی
علیه السلام گه ایمان کلتورما مشلردر حضرت موسی نی مسخره قیلوب آگسا مخالفقت
ایدوب امر بالمعروف لرینی قبول قیلماغانلری بعدنک الله تعالی فرعون نی قومی
اتباعی ایله صوغه غرق ایلهب باطروب هلاک و عذاب قیلمشدر نناک الله تعالی ایتهدر
(فاغرقناه ومن معه اجمعین) ودخی الله تعالی صالح علی نبینا وعلیه السلام نی عاد
و ثمود قومینه پیغمبر قیلوب یبه رمشدر حضرت صالح دین اسلام گه دعوت قیلوب الوغ
وعظ و نصیحتلر ایلهب عجب معجزه لر کورسه توب قومی ایمان کلتورما ی امر بالمعروف
لرینی قبول قیلما ی آگسا خلافقت قیلغانلری بعدنک الله تعالی آنلر نی صرصر اسمنده
بیک قتیغ قوتلی بیل ایله هلاک و خراب قیلمشدر نناک الله تعالی ایتهدر
(واما عاد فاهلکوا بریح صرصر عاتیه) الخ ودخی حضرت عیسی علی نبینا وعلیه السلام
نناک بعض قومی کوکن طعام اینمه گه صورادیلر اگر مائمه (طعام) اینسه ایمان کلتورمز
دیندی لر الله تعالی نناک قدرتی ایله کوکن مائمه (طعام) اینوب شول طعامدن ۹۰۰
کشی ایرلر و خاتون لر بیسی لر و بیک یامان آغرق لی آدم لر بیوب سلامتله ندی لر
عمرک آخر بولغوسیدور برکون تمام * بواش برلن بارساک اگر دار السلام
حلال قویب بیگان بولساک دایم حرام * عذابی نی باریب آنسه تارتماق کورهک

بعث ایمان کنورمادیلر عیسی علیه السلامک و عظون نصیحتنی وامری نی قبول قیلما دیلر
 بعث الله تعالی آنلرنک صفتلرینی دو کغز صورتینه اورلر ووب بعد آنلر حاجتخانه ده
 نجس بیوب یوروب اوچ کوندن صوگ هلاک بولمشلر نناک الله تعالی ایتهدر
 (انی منزلها علیکم فمن یکفر بعد منکم فانی اعدیه عذابا لایعذبه احد من العلمین)
 ودخی نبی آخر الزمان پیغمبرمز شفیع المننبین حبیب رب العلمین افضل الانبیاء
 محمد الامین صلی الله علیه وعلی آله وصحبه اجمعین حضرتلری الله تبارک و تعالی ننگ امری ایله
 آدملر نی دین اسلامغه دعوت قیلمشدر دعوتنی قبول ایلهب ایمان ایله مشرف
 اولغوجی آدملر سعاده دارین و خیر کونین گه واصل اولمشلردر. ایمان و اسلامنی
 قبول قیلماغان مشرک لر و رسول الله صلی الله علیه وسلم نی استهزاء و تنقیص قیلغوجی لر
 (ابوجهل و ابولهب و آننگ جماعتی ام جهیل کبی و آندن غیر کفار و فجار اخطاب نار)
 رسول الله صلی الله علیه وسلم ننگ الوغ نصیحت و کامل وعظ بالقرآن لرینی قبول قیلما
 میالغه قیلغانلری اوچون الله تعالی آنلری دنیا ده و قتلرندوق هلاک ایله دی انواع
 عذاب ایله آخرتده مگکو عذابده قالاچاقلردر نعوذ بالله تعالی من عذاب النار. اوشبو
 قصص عبرت بخش که قرآن عظیم و خبر رسول کریم و کتب سیر الانبیاء شاهد فخیم در. فکر
 صاحب لری اخوة مسلمین لره عبرتله نواوچون بعض انبیاء الله ننگ بعض حال لرندن قطره
 من البحار قبیلندن آرنغه بیان قیلندی تفصیل فی طالب کتب تفسیر و تواریح و سیردن نظر
 قیلور عیبلی اولماش نعمت ایمان و اسلام ایله معزز و مکرم اولمش ای مؤمن لراحوال کزی
 جمع ایلهب فکر قیلگز. اویلاگز کم رسول اکرم محمد المصطفی صلی الله علیه
 و سلم حضرتلری ۲ (العلماء مصابیح الارض و خلفاء الانبیاء و ورثتی و ورثة الانبیاء)
 دیو بیورمشدر معنی شریفی ننگ حاصلنی علم لری ایله عمل قیلغوجی عالم لریرننگ
 چراغ لریدر (آنلر ایله نادانلق قارانغولقندن چقارلر) ودخی آنلر پیغمبرلرننگ
 امة لرینه خلیفه لریدر (یعنی رسول علیه السلام اویره تمش شرع شریفنی صاقلاب
 امة لرگه ایرشدرگوجی و اویره تکوچی لردر) ودخی آنلر مینم و میندن غیر پیغمبرلرننگ
 وارث لریدر. یعنی الله تعالی ننگ امری ایله پیغمبرلر اویره تمش علم و شریعتنی

قل خواجه احمد توبه قیلغل اولهس بورون * قزیل یوزنگ گورده یاتوب سولماس بورون
 یلان چایان گورک ایچره تولماس بورون * قضا کیلسه رضا بولوب تورماق کورک
 بودنیساده برادلغان مخلوقلرغه * ایمدی بلموم ترکک بولماس ایرمش

۲ عد و ابونعیم عن علی (راموز)

بلوب صاقلاب آدملرگه امر بالمعروف قیلوب شریعتک استقامتک اونده کوچی لردر رسول الله صلی الله علیه وسلم ینه ایتمش لرمکم (اتبعوا العلماء فانهم سرج الدنيا ومصابیح الآخرة) معنی شریفی عالم لرگه ایبه رکنز یعنی آنلرنک امر بالمعروف وعظ ونصیحت لرینی قبول قیلوب موجب بجه عمل قیلکز چونکه علماء نادن لقی قارانغولقندین چقماغه سبب بولغوچی دنیانک چراغ لری در آنلر قیامت کونی نک بیگره ک آرتوق یاقتی چراغ لری در رسول علیه السلام نک بو مبارک سوزی هم دلالت قیلادر عوام مؤمنین دنیا و آخرت جهنمدین علماء گه محتاج ایکانلک لرینی کیفیت احتیاج لری بیان قیلنمش ایدی. بس هر عصر و زمان ده بولغوچی عزیز مؤمن لر ایمان و اسلام و شرع شریف احکامی نی اویره تک کوچی پیغمبرلرنک وارث و خلیفه لری اولغوچی شول زمان نک عزیز علماء سینده گویه امت کبی لردر. نتاک هر زمان نک آدمی شول زمان ده بولمش پیغمبرگه اطاعت و انقیادلی بولماق و آنلر بیان قیلمش احکام شریعتی قبول قیلوب وعظ و نصیحت لرینی ایشدوب موجب عمل ایله مک و آنلرنی تعظیم و تکریم قیلماق لازم بولوب آنلره مخالفت و معاندنه کوسترمک شول آدملرنک دنیا یا آخرتده عذابده اولماق لرینه سبب بولمش کبی. بو زمان ده بولغوچی عوام مسلمین اوز زمانلرنده بولمش عالم لرنک امر بالمعروف ونهی عن المنکر و وعظ و نصیحت لرینی طسکلامای و نصیحت لری روشنجه عمل قیلماق علماء نک اوز و سوز لرینه التفات ایتمای یورسه لر اوشبو الوغ خطالری سببلی تورلی آفة و بلالرگه ایرشماک خوفی وارلغنده شک و شبهه یوقدر. اگر آنلر علماء نک امر بالمعروف وعظ و نصیحت لرینی قبول قیلسه لر سعادت دارین و دولت کونین گه ایرشوب مسرور اولماق لری الله تبارک و تعالی دن بیک الوغ امیددر (خاتمة التنبیه) بیک بلگل کم عوام مسلمین علمماغه محتاج بولوب علماء آنلره استاذ و حق لری الوغ بولماق لرینی بیانن مقصود معاذ الله فخرله نو (ماقتانوی) طریقی اوزره دگلدر. بلکه واضح الاحکام و الشریعة الله تعالی وضع قیلمش علم اوگره نمک و اوگره تمکده بولغوچی طریقی و روشنی و دین صاقلماقده الله عز شأنه کورسته مش یولنی بیاندر الله تعالی نک قول کریمی (ولن تجد لسنة الله تبديلا) منظوقچه اگرچه بوبیان قاصر مز بتمامه خامه و قلم گه کیلمسه ده دین نک قوامنده سنة الهی شول طریقه بولماقنده شک یوقدر. همه علماء ذوی

اولم نک شربتی در آجیغ شربت * جمله آدم اجمای آن دین قالمس ایرمش
عمل قیلساک ای دوستلریم آرزوق آلیب * اجل کیلسه اسیف قیلماس سقال بولوب

الاحترام نك معلوم لریدر بزیم تهریرمز آنلره تنبیه مثابه سنه در ودخی الله تعالی
 هدایه قیلیمش صراط مستقیم و رسول الله صلی الله علیه وسلم جناب تعالی دن ایرشد مرش
 طریق حقده اولوب الحمد لله شول طریق (بول) نی صاقلاماق روشنی بلگان لکمه
 شکرانه یوزنسن بیاندر، حاشا که علما گه نه اوچون فخرله نمک اولور. حالبوکه ذنوب
 صغائر و کبائر دن معصوم و محفوظ خوف خاتمه دن امین حضرت رسول حبیب رب العلمین
 اوز لری نك جناب حق تعالی دن اعطاء ایدلمش درجات عالیه و مراتب سامیه لرینی
 بیان موضعه دن تکرار ماده ده (ولافخر و لافخر) یعنی بو حالمنی ماقنا نوب اینما یهن
 محض فضل الهی نی بیان قیلوب اینته من دیو تبشیر امة قیلیمش لردر (بس بحر
 ذنوب که مستغرق خوفی خاتمه دن غیر امین محتاج بشفاعة سید المرسلین و رحمة رب
 العلمین اولغوچی ضعیف و عاجز بنده نه یوز ایله فخر ایلر هیجات ثم هیجات!
 و دیگر اینکه عالم اسمنده اولوب علمك ایله عمل قیلما ساك نعوذ بالله عن ابنك
 اشد سنده بولاچاق سن نفاك رسول اکرم حبیب محترم صلی الله علیه وسلم حضرت لری
 ایتمش لکم (اشد الناس عن ابا یوم القیمة عالم لم ینفعه علمه) معنی شریفی
 قیامت کوننده عن ابنك قتیغراقنده علمی فائده قیلماغان یعنی علمی ایله عمل قیلماغان
 عالم بولور شونك اوچون رسول الله علیه الصلوة والسلام (اللهم انی أعوذ بک من
 علم لا ینفع) دیه دعا قیلور بولدیلر. ذیل الحاتمة امام شعرانی رحمه الله تعالی لواقع
 الانوار اسملی کتابنده اوزی نك شیخی ولی الله علی الخواص رحمه الله تعالی دن نقل
 قیلوب اینته در مذکور ولی الله بارچه عالم علملری ایله عمل قیلغوچیلر در دیمشدر
 (وکان سیدی علی الخواص رضی الله عنه یقول قم لاهل العلم مطلقا فانه لا یوجد لنا عالم
 الا وهو عامل بعلمه وذلك لانه اذا زل یعرف انه عصی الله فیستغفر الله ویندم ویتوب
 فقد عمل بعلمه ولو انه کان جاهلا ما اهتدی للتوبة فلولا علمه ما کان تاب فقد نفعه علمه)
 الخ انتهى بونك ترجمه سینك حاصلی علی الخواص رحمه الله ایتمش کم بارچه وقتده
 نیند ای گنه عالم بولسه ده عالم نی حرمتلهب تعظیم قیلوب اور نوکدن تورغل چونکه بارچه
 عالم علملری ایله عمل قیلغوچی لر در چونکه عالم کشی اگر گناه قیلسه اوزی نك الله تعالی گه
 گناه قیلغانلقینی بلوب توبه و استغفار قیلوب خطاسنه او کتور. بس عالمك او شبو

بودنیانك ملك مالین حاصل قیلوب * رشوة بیبرسه ك ملك الموت آلماس ایرمش
 کاردان کور ان کوچار بولسه آزوق آلور * آز و قسر لر یولغه کرگان یولک قالور
 سود و زیان بولغانی نی آند بولور * یوگین یوکل ب یولغه کرگان قالمس ایرمش

بولوب صاقلاب آدملرگه امر بالمعروف قیلوب شریعتک استقامتک اونده گوجی لردر رسول الله صلی الله علیه وسلم ینه ایتمشلرکم (اتبعوا العلماء فانهم سراج الدنيا ومصابيح الآخرة) معنی شریفی عالم لرگه ایبه رکنز یعنی آنلرنک امر بالمعروف وعظ ونصیحت لرینی قبول قیلوبه موجب نهجه عمل قیلکنز چونکه علماء نادن لقا رانغولقندین چقماغه سبب بولغوجی دنیانک چراغ لری در آنلر قیامت کونی ناک بیگره ک آرتوق یاقتی چراغ لری در رسول علیه السلام ناک بو مبارک سوزی هم دلالت قیلادر عوام مؤمنین دنیا و آخرت جهنمدین علماء گه محتاج ایکنلک لرینی کیفیت احتیاج لری بیان قیلنمش ایدی. بس هر عصر و زمان ده بولغوجی عزیز مؤمن لر ایمان و اسلام و شرع شریف احکامی نی اویره تکی کوچی پیغمبرلرنک وارث و خلیفه لری اولغوجی شول زمان ناک عزیز علماء سیننه گویه امت کبی لردر. نتاک هر زمان ناک آدمی شول زمان ده بولمش پیغمبرگه اطاعت و انقیادلی بولماق و آنلر بیان قیلمش احکام شریعتی قبول قیلوب وعظ و نصیحت لرینی ایشدوب موجب نهجه عمل ایله مک و آنلر نی تعظیم و تکریم قیلماق لازم بولوب آنلره مخالفت و معاندنه کوسترمک شول آدملرنک دنیایا آخرتده عذابده اولماق لرینه سبب بولمش کبی. بو زمان ده بولغوجی عوام مسلمین اوز زمانلرنده بولمش عالم لر ناک امر بالمعروف ونهی عن المنکر و وعظ و نصیحت لرینی طسکلامای و نصیحتلری روشنجه عمل قیلمای علماء ناک اوز و سوز لرینه التفات ایتمای یورسه لر اوشبو الوغ خطالری سببلی تورلی آفة و بلالرگه ایرشماک خوفی وارلنک شک و شبهه یوقدر. اگر آنلر علماء ناک امر بالمعروف وعظ و نصیحت لرینی قبول قیلسه لر سعادت دارین و دولت کونین گه ایرشوب مسرور اولماق لری الله تبارک و تعالی دن بیک الوغ امیدر (خاتمة التنبییه) بیک بلگل کم عوام مسلمین علمماغه محتاج بولوب علماء آنلره استاذ و حق لری الوغ بولماق لرینی بیانن مقصود معاذ الله فخرلر نو (ماقتانو) طریق اوزره دگلدر. بلکه واضع الاحکام و الشریعة الله تعالی وضع قیلمش علم اوگره نمک و اوگره تمکده بولغوجی طریق و روشنی و دین صاقلماقده الله عز شأنه کورستمش یولنی بیاندر الله تعالی ناک قول کریمی (ولن تجد لسنة الله تبديلا) منظوقچه اگر چه بو بیان قاصر مز بنماه خامه و قلم گه کیلمسه ده دین ناک قوامنک سنة الهی شول طریق بولماقنک شک یوقدر. همه علماء ذوی

اولم ناک شربتی در آچینغ شربت * جمله آدم اچمای آن دین قالمس ایرمش
عمل قیلساک ای دوستلریم آزوق آلیب * اجل کیلسه اسینغ قیلماستقال بولوب

الاحترام نكڭ معلوم لریدر بزم تهریرمز آنلره تنبیه منابه سنه در ودخی الله تعالی هدایه قیلیمش صراط مستقیم ورسول الله صلی الله علیه وسلم جناب تعالی دن ایرشدرمش طریق حقنه اولوب الحمد لله شول طریق (بول) نی صاقلاماق روشنی بلگان لکمه شکرانه یوزنن بیاندر، حاشا که علما گه نه اوچون فخرله نمک اولور. حالبوکه ذنوب صحائر و کبائر دن معصوم و محفوظ خوف خاتمه دن امین حضرت رسول حبیب رب العلمین اوزلری نكڭ جناب حق تعالی دن اعطاء ایدلمش درجات عالیه و مراتب حامیه لرینی بیان موضعه دن تکرار ماده ده (ولافخر و لافخر) یعنی بو حالمنی ماققتانوب ایتمایمن محض فضل الهی نی بیان قیلوب اینته من دیو تبشیر امة قیلیمش لردر (بس بحر ذنوب که مستغرق خوفی خاتمه دن غیر امین محتاج بشفاعه سید المرسلین ورحمة رب العلمین اولغوچی ضعیف و عاجز بنده نه یوز ایله فخر ایلر هیهات ثم هیهات! و دیگر اینکه عالم اسمنه اولوب علمکڭ ایله عمل قیلماساك نعوذ بالله عن ابنكڭ اشد سنده بولاچاق سن نناك رسول اکرم حبیب محترم صلی الله علیه وسلم حضرتلری ایتمش لركم (اشد الناس عن ابا یوم القيمة عالم لم ینفعه علمه) معنی شریفی قیامت کوننده عن ابنكڭ قتیغراقنده علمی فائز قیلماغان یعنی علمی ایله عمل قیلماغان عالم بولور شونکڭ اوچون رسول الله علیه الصلوة والسلام (اللهم انی اعود بک من علم لا ینفع) ديه دعا قیلور بولدیلر. ذیل الخاتمة امام شعرانی رحمه الله تعالی لواقع الانوار اسملی کتابنده اوزی نكڭ شیخی ولی الله علی الخواص رحمه الله تعالی دن نقل قیلوب اینته در مذکور ولی الله بارچه عالم علملری ایله عمل قیلغوچیلردر دیمشدر (وکان سیدی علی الخواص رضی الله عنه یقول قم لاهل العلم مطلقا فانه لا یوجد لنا عالم الا وهو عامل بعلمه وذلك لانه اذا زل یعرف انه عصی الله فیستغفر الله ویتمم ویتوب فتم عمل بعلمه ولو انه کان جاهلا ما اهتدی للتوبة فلولا علمه ما کان تاب فتم نفعه علمه) الخ انتهى بونكڭ ترجمه سینکڭ حاصلی علی الخواص رحمه الله ایتمش کم بارچه وقتنه نیت ای گنه عالم بولسه ده عالم نی حرمتلهب تعظیم قیلوب اورنوکنن تورغل چونکه بارچه عالم علملری ایله عمل قیلغوچی لردر چونکه عالم کشی اگر گناه قیلسه اوزی نكڭ الله تعالی گه گناه قیلغانلقینی بلوب توبه واستغفار قیلوب خطا سنه اوکنور. بس عالمکڭ اوشبو

بودنیانكڭ ملك مالین حاصل قیلوب * رشوة بیرسه كملك الموت آلماس ایرمش
کاروان کوران کوچار بولسه آزوق آلور * آزوق سزلیر یولغه کرگان یولک قالور
سودوزیان بولغانی نی آند بولور * بوگین یوکلهب یولغه کرگان قالمس ایرمش

طریقه قیلماق علمی ایله عمل قیلماقیدر گناه قیلغوجی کشی اگر نسا دان آدم بولسه گناهندین توبه قیلماقیدر بس عالم نك علمی اوزینه فائده ویرمشدر . بلیگل کم ولی منکورنك بوسوزی علمانی نشأة اولی ده تعظیم حقنده بولسه کیرهك امانشأة ثانیه ده اولان حکم لرینی بیان دگلدر والله اعلم فافهم *

التنبیه الثالث

الله تعالی بعض نرسه لر نی آدم لر گه حلال و بعض نرسه لر نی حرام قیلدهشدر الله تعالی نك بور و شچه صنعند (قیلماق قند) حکمت و مصلحنی واردر . بلیگل کم بار چه عالم نك تکریمی و بار چه نرسه نی یار اتقوجی یوقدان بار قیلغوجی الله تبارك و تعالی بنه (قل) لرینه بعض (قایسی) بر نرسه لر نی حرام قیلمشدر . اگر چه (پاك) آر و اولسه ده توفراق کبی و بعض نرسه لر نی حلال یعنی بیمه گه و اچمه گه و استعمال قیلماغه درست قیلمشدر بور و شچه قیلماقند الله تعالی نك حکمه خفیه و مصلحه دقیقه و عجیبه سی واردر . حکمت لر نی نك بعض لر نی فی بنده لرینه هم بلیگور تمشدر و بعض لرینی الله تعالی اوزی گنه بلیگور تمشدر (لایسئل عما یفعل) در . اول حکمت لردن مثلا بعض اشیاء (نرسه) لر آدم لر گه ضرر لی و هلاک قیلماغه سبب اولماق کبی بوضرنك حصولی (بولماق) دنیاده یا که آخرتده بولور دنیاده ضرری معلوم حرام نك مثالی زهر (آغو) کبی آخرتده بولاچاق ضرر الله تعالی نهی قیلمش نرسه فی تناول سببلی عذابکه مستحق بولماق کبی . الله تعالی زنا قیلماقنی حرام قیلمشدر چونکه اول قبیح اشه کسی فعلده قطع نسب بولوب آنمن وجودکه کیلگان (طوغان) بالا حکما هلاک بولوب زنا قیلغوجی آدم شول بالانی هلاک و خراب قیلغوجی بولادر . بومسئله نك کینیتی کتب اصولده بیان قیلنمشدر . بوزنا بوندن باشقه هم دنیا و آخرت نك آفة و بلالرینه توشماگه سبب بولغوجیدر . دنیاده عمر قصقه بولماق فقیرلک که توشمک، و آخرتده تورلی عذاب قیلنماق کبی، ودخی زنا قیلغوجی آدم دنیاده مد اور ولما بینه (صوغلما بینه) یا زنادن توبه قیلما بینه اولگان بولسه اول کشی فی قیامتده اوتدن بولغوجی قاپچی ایله صوغب عذاب قیلور لر دیو کتاب الز و اجرده بیان قیلادر . زنانك بوندن باشقه آفة لر ی کوبدر کتابلرده تفصیلا بیان قیلنمشدر . الله تعالی بعض نرسه لر نی نجس (آروسز) لغنی اوچون حرام قیلمشدر نجس حیوان و خمر و اوله کسه و قان کبی لر نجس نرسه لر نی ییمک اچمک الوغ گناهدر . الله تعالی

یو کین یوکلده بولغه کرگان مردان بولور * قلاوزسز بولغه کرگان حیران بولور بول باشچی سی یولنی کورگان کاروان بولور * یولنی کورمای کاروان قدم قوماس ایومش اجل کیلسه اسبغ قیلماس سقال بولسك * اوک صولگا قار اتماس اول پاره بیرسك

بیرتقچ حیوان لری ایتنی نی^۲ احرام قیلیمشدر اگرچه ذبح یعنی شریعت قوشقان روشچه بوغازلاماق (صویماق) ایله ایتنی آروبولسه ده. چونکه آشالمش و اچلمش نرسه نلڭ آدم نلڭ طبیعتی (خلقی) نلڭ یخشی یا که یامان بولماقینه سبب لگی اثر و سرائیتی اولغوچیدر اگر آدم لری بیرتقچ حیوان لری ایتنی بیسه لرشول حیوان لری طبیعتنه بولمظام وعداوت (دشمانلق) و مرحمت سزلک طبیعتنه کروب یا که حزیص و همیه سزلک (غیرت سزلک) صفتنه بولوب دنیا و آخرت سعادتندن محروم اولماسون لرا و چون آنلرنلڭ ایتنی نی ییمه ک دن الله تعالی نهی قیلیمشدر * حتی بیرتقچ حیوان نلڭ تیری سیننی اوستکه همیشه یابونمق یا که آکا^۳ دایم اولترماق طبیعت که اثر و سرائیتی نلڭ وارلغی نقل و تجویبه قیلنمشدر *

آشالمش و اچلمش نرسه نلڭ طبیعت که اثری بولغانلقن (الرضاع یغیر الطبع) دیولمشدر سرت نلڭ ایمگوچی بالانلڭ طبیعتنه اثری بولغان لقن حمقء و توفیق سؤ خاتون نی^۴ بالایمهز و گه یاللاودن فقهاء یعنی بیلک الوغ عالم لرمغ قیلیمشدر * الله تبارک و تعالی میتنه^۵ ایتنی نی یمکن نهی قیلیمشدر چونکه بوغازلاما ینچه اولمش حیوان نجس بولوب قانی ایتننه بولمش و آق طامور لرغه طارالور ایکان شول ایت نی آدم بیسه (آشاسه) آدمگه ضرر قیلور ایکان. وهم شونداق ایت تیز زمانده ایسله نور ایکان شرع شریف نلڭ بوغاز قانی نی آغزماغه (چقارماغه) قوشوی نلڭ حکمتی شول حیوان نلڭ ایتنی لنتلی بولوب آدمگه ضرری ایرشمه سون اوچوندر * و بوندن باشقه هم حرام بولغوچی نرسه لرنلڭ حرام بولماقنده الله تعالی نلڭ حکمت و مصلحتلری واردر * بومفصل بیانن حاصل مقصود شولکه الله تعالی بعض نرسه لرنی حرام قیلوب بینه لرینه (یعنی آدملرگه) حرام لغیننی بلگورتمه کی الله تبارک و تعالی نلڭ رحمتندن در. بس الله تعالی حرام قیلیمش نرسه لردن آدملرنلڭ صاقلانماقلری آدملرنلڭ اوزلری اوچون در دنیا و آخرته فائده لی اشدر *

التبیه الرابع

(خمر نلڭ حرام و قباحت و نجس لکی نی بیانده)

دنیا اوچون عزیز عمرک ادا قیللسک * ملک الموت کیلسه فرصت قویماس ایرمش بودنیاده پادشاه من دیب کوکسین کیرگان * هم آلدیده کرسی قویب خیمه اورغان نچه ملڭ لرخیل خشم چریک یقان * اجل کیلسه بری و فسا قیلیمش ایرمش

(۲) ات فیل آرسلان آبو بولبارس بوری تولکی ماچی و بوندن باشقه لکی (۳) یعنی عقلسز خلق سز خاتون (۴) حیوان بوغازلاما ینچه اولسه یا که بوغازلانسه ده لکن بوغازلاماق یعنی صویماق رهوشی شریعتزده بیان قیلنیش چه بولسه اول حیوانی میته و ایتنی اوله کسه ایتنی دیوب ایتلور آندا ق ایتنی ضرورت بولماغانده آشاماق درست بولماز منره

و هر بر آید بر یا یکی مرتبه یکی شاهد حضورند نگاهلرینی تجدید قیلماق لازمدر
 انتهى چونکه خطالفظ کفر سویله بیا که باشقه برسبب ایله ن ایمان و نکاحکه کیمه چلیک کیلمک
 ممکندر (جامع الرساله العبد الفقیر الی الله القدر) ایتهدر تجدید نکاح طلاق شبهه سی
 ایله بولغانده نکاح یکنارتقوچی (یعنی نکاح او قوب یکنادن طرفیننی عقب قیلدر غوچی
 کشی) زوجگه یعنی ایرگه باشقه کشی بولسه خاتوندن البته صورار یا صوراتر زوجگه
 نکاحلانمش و قنندن بیبرلی زوجکنک سیکانچی چونچی مرتبه طلاق لفظی نی ایندی دیب اگر بر
 یا ایکی دیسه تجدید نکاح قیلور (یا کنارتور) اگر اوچ که جیولغان بولسه تجدید ایله گنه
 نکاح لری درست بولماز بلکه خاتون عده صاقلاب عده مدت تمام بولغان سوکنده
 ایکنچی ایرگه نکاح لانور بعد اول ایری طلاق یا خلع قیلغان ننگ سوکنده ینه عده متینی
 تمام قیلغانی بعدنده اولگی زوجنه نکاحی درست بولور. مسموعمزدر بعض کشیلر
 اصلا تفتیش واقعه قیلما اینچه طرفیندن صوراشما اینچه تجدید نکاح قیلور لرایمش تفتیش
 قیلما سلق الوغ خطا و مساهله در خصوص بوزمانه بونداق واقعه لرده بیک تیکشرمک لازمدر
 (بیک بلگل کم خمرنگ نجس و اشه کی لگی شول درجه ده در کم حتی دایم (همیشه) خمر
 اچکوچینک تنندن چقمش تیری هم نجسدر دیو قهستانی رحمه الله ذکر قیلادر و الحال
 آدم ننگ فی حد ذاته تیری آروایدی. (ودخی همیشه خمر اچکوچینک) یعنی اچماگه
 آنچه تابسه هر وقت خمر اچماک نیتند یورگوچی کشینگ شهادتی (یعنی بر اش
 خصوصنده گواه بولماقی) قبول قیلنماز دیوبزازیه و غیر کتب فقه ده مذکوردر. (ودخی
 برطامچی خمر کمگه تیکسه شول تیگان اوروننی یوما اینچه نماز اوقمق درست بولماس
 و اگر قیوغه برطامچی خمر طامسه شول قیونک بارچه صووی نی توکما اینچه اول قیونک
 صوی طهارتکه ودخی اچمه گه درست بولماس دیو فقه کتابلرنده مذکور و مشهوردر
 بلگل کم خمرنگ قبیح و نجس لگی شول درجه ده دورکه تفسیر المدارک ذکر قیلادر

(وعن علی رضی الله تعالی عنه لو وقعت قطرة في بئر فبنيت مكانها منارة لم اؤذن عليها
 ولو وقعت في بحر ثم جف ونبت فيه الكلب لم ارعه) معنی سی حضرت علی کرم الله وجهه
 حق رضاسی چون علم تحصیلینه سعی اینمیز * عزة دنیا اچوندر علم مز اعمالمز
 اغنیامز جمع ایبرلر حوصیله سیم وزری * هیچ دیمزلر عمرمز آزیبیک یقین آجالمز
 خیره بردیناری ویرمزلر هزار بند ایله سگ * شره بگ دیناری ویرر لغوا ولور اقوالمز
 غل غش سرقت خیانت اکثری ناسلک اشی * غالب اولدی زمره اخیاره بس ارزالمز

(۲) بلگل کم طلاق مدتی حیض کورگوچی خاتونغه اوچ مرتبه حیض (قان) کورمکدر. حیض کورمای
 تورغان خاتونغه اوچ آیدره حملی (بوکلی) خاتونغه بالانا بوب قاس مدتی اوتکانه در (متره)

ایتمش لکم اگر قیوغه بر قطره خمر توشسه بعش شول اور ونغه مناره یا صالحه شول مناره ده اذان او قمان ودخی دریاغه بر قطره خمر توشسه بعش شول دریا کیوب شول اور نغه اولن چقه شول اولن فی حیوانغه آشاتمان دیمشدر بلگل کم خمر ننگ حرام وقباحه لکی وکوب گناه لرغه توشمه که سبب بولغوچی نجس لگی عقل ایله هم معلومدر چونکه کشی خمر اچسه مالی اسراف بولادر. ودخی عقلی اولماغانلق من مالی نی یوغالتوب کسینن قالوب فقیر لک که توشه در هر کمکه معلومدر خمر که مبتلا بولمش کشی دولت وراحتندن آیرلوب فقیر لک و مشقت حالنه قالادر. ودخی آدم لر قاشنده اعتبار وقدری و اشانچ لقی قالمایدر مسخره چیلک که توشه در (ودخی ایمان نی اقرار قیلاماغه یعنی بیان قیلاماغه (سویله مه که) واللہ تعالیٰ فی ذکره وقرآن عظیم و حدیث شریف او قماغه آلت و سبب بولمش آغزنی نجسه لب کفر که سبب بولغوچی سوزلرنی و باشقه قباحت و یامان سوزلرنی سویلی در (علماء و باشقه مسلمان لرنی اشه کی و یامان سوزلر ایله سب قیلادر و نجس اور ونلرغه یا طوب کیبوم وتن لری نجسه نوب نجس و ناچار اور نلرزه یوقلاب قدر سز بولوب نچه تورلی آفته که مثلا قولاق چوقراق بولماق و باش آغرتولی بولماق کی. و بوندن باشقه یمان آور ولرغه مبتلا بولادر توشه در. و آغزندن اشه کی ایس خمر ایسی کیلوب فرشته و آدم لرنی اذا وجفا قیلادر رجوته در مؤمن که اذا وجفا قیلاماق حرامدر گناه و سبب سز اوزی ننگ جماعتی نی یا که بالالرینی یا که باشقه کشیلرنی اوروب صوغب جبر و ظلم قیلوب الوغ گناه لرغه توشه در. و ایس رک لگی سببندن بیک یامان اشلر قیلوب دنیاننگ الوغ بلالرینه مبتلا بولادر کوب مدتکه حبس که کرمک و طوغان او سکان یرندن آتا و آناسندن خویش واقرباسندن آیروب بیک یراق شهر لر که اختیار سز یبه رلوکی. ودخی خمرنی اچمک بعض کشیلرننگ موت فجأة ایله (یعنی کینندن) اولمک لرینه سبب بولادر اول حالده وفات بیک خطرلی وفاتدر جمله دن بری توبه سز کتمک در بودکر قیلنغان مسخره چیلک دنیا ده بولمش خوارلق و آفتدر قیامت کوننده بولغان آفت و عذاب یینه کوب الوغ بولسه کیره ک شرب خمر ایله مبتلی اولمش آدم لر که الله قابل التوبه توبه نصیب و میسر قیلوب اوزی ننگ عملینه موفق قیلسون آمین. بلگل کم خمر اچمک سببلی بولمش گناه کبیره یعنی بیک الوغ گناه لر جمله سندن ایس رک لک ایله نماز قالدرما قدر بیغمبرمز صلی الله علیه وسلم ایتمشدر (من ترک الصلوة سکرأ مرة واحدة فکانما کانت له الدنیا و ما علیها بر کشی خیر اشلر سه هیچ کسه ایتمز اتباع * اهل شره تابع اولسور فوج فوج اجیالهر قهوه انغیه توتون خمر افیون بولدی شیوع * بواجلمن اولدی مزداد کون بکون بلبالهر عادتی ابنای وقتننگ غالباً فسق فساد * سویله مکک خوف و خطر وارسالم آنچق لالهر

فصلها ومن ترك الصلوة اربع مرات سكرًا كان حقاً على الله ان يسقيه من طينة الجبال قيل وما طينه الجبال قال عصارة اهل جهنم (معنی شریفی ننگ حاصلی هر کم نمازنی بر مرتبه قالدرسه او قماشه) ایسرك بولغان حالده شول آدم گویا اوز فائده منه بولغان دنیا و دنیا داغی نرسه لرنی تاشلاب یوغالتوب محروم بولمش کشی کبی بولور. معنی مقصود یعنی اوز فائده منه بولغان الوغ دولت شادلقنی یوغالتوب شوندن محروم قالغان آدمك بولوب دنیا و آخرتده مسرتلی و قایغولی بولور. و دغی هر کم نمازنی قویسه ایسركلك ایله دورت کره الله تعالی گه حق بولور شول آدمگه تموغ اهلیتنگ صغلق اشه کی صورلندن صوغارمق (اچرتمك) یعنی شونداق یامان صونى اچرتوب عذاب قیلور دیمکر. رسول الله صلى الله علیه وسلم ایتمش لركم (من فارق الدنيا وهو سكران

دخل القبر سكران وبعث سكران و امر به الى النار سكران الى جبل يقال له سكران فيه عين یجرى منها القیح والدم وهو طعامهم وشرابهم مادامت السموات والارض) حاصل معنی شریفی هر کم وفات بولسه ایسركلك حالنده اول آدم ایسركلك حالنده قبرگه کرور و هم ایسركلك حالنده قبردن قوبارلور (تربیلوب چقار) و امر قیلنور شول ایسركك آدمنی تموغده بولغوچی سكران اسملی طاغغه ایرشدرمگه اول طاغده بولغوچیدر ارین و قان آغانورغان چیشمه اول ارین و قان شول آدملرننگ آشاماق اچمك نرسه لریدر دايم الخ اللهم اجرنا من عذاب النار واحشرنا مع الابرار. خمر اچك وچیلرگه قیامت کوننده الوغ عذابلر بولماقی حقنده رسول الله صلى الله علیه وسلمدن كوب هدیه شریف وار دبولمشدر كتاب اوزون اولماقندن خوف قیلوب اول احادیندن بعضننگنه یازلدى الله تعالی بارچه مزنی اوزیننگ عملینه و طاعاتینه موفق ایله سون فائده شرع شریف امرنجه خمر اچك وچى كشینى سكسان کره قاشمی (چبرقه) ایله صوقفورلش بولور نناك دارالاسلامده شول طریقه حکم شرعینى اجرا قیلور لر. اگر بر کشى خمر اچوب دنیا ده حد اورلماينچه (صوغلماينچه) قالمش بولسه شول كشینى قیامت کوننده آتا و دستلری حضورنده (یعنی آلدنده) اوتدن بولغوچی قاشمیلر ایله اورلش بولور دیوالامام الفقیه ابواللیث رحمه الله کتابنده ذکر قیلادر فائده خمردن برگنه طامچی اچسده شرعا اول كشیگه حد اورماق لازم بولور هدایه ده ایته در (و یحب بشرب قطرة من الخمر)

کیوبین ایرلر حریری بکزه دیلر زن لره * بونلری کوردکچه ویران اولدی جسم بالمز عزلت ایتمک کؤکلمزده بوق ایسه ده هیچ حضور * ایتمیلر هب اختفا ابرارمز ابدالمز اول خدا دن دیلر زک بزى اصلاح ایلیه * عفو ایدر هم جرم مزى آكادار ادالمز

مسئله اچی بال و صرا و بوظه و بونلردن باشقه اسمده بولمش ایسرتکوچی اچملک لرهم
 خمر در چوئکه خمرنگ معنی سسی اورتماک یوغالتماق معنی سنده در بوشراب لار هم
 اچکوچینگ عقیلینی اورته لر رسول الله صلی الله علیه وسلم^۲ (کل مسکر خمر وکل خمر حرام)
 دیمشدر معنی شریفی بارچه ایسرتکوچی نرسه خمر در وبارچه خمر حرامدر * قمزاسمنه
 بولمش شراب اگر مسکر بولسه منکور حدیث شریف ننگ تحت حکمنده در فافهم
 مسئله ایسرتکشی خاتونینه سن طلاق دیوب اینته خاتونی نگاهندن چقار ایسرتکوچی
 شراب (اچملک) یمش دن یا که خرما یا که اورلق لردن (آرش بابغدا ای یادوگی کبیلر)
 یابالدا ان یا صالمش نرسه بولسون بارچه سی برابردر (یعنی نیندای گنه نرسه دن یا صالمش
 بولسه ده ایسرتکوچی نرسه فی اچوب خاتونی فی طلاق قیلسه طلاق واقع بولوب جماعتی
 نگاهندن چقار) اشبوسوزگه فتوی دیو (ردالمختار) وغیر کتابلرده ذکر قیلادر. مسئله
 ایسرتکشی قیلینه سن آزاد دیسه آزاد بولور (قل لقدم چقار بعد آنی صاتماق یابره) گه
 هبه قیلیمف درست بولماس) شول کشی شول مالده نرسه آلسه یا صاتسه منعقد بولور
 و براش خصوصنده اقرار قیلسه درست بولور، صبییه قزی فی کفو بولمش ایرگه نگاملاندرسه نکاح
 منعقد بولور یعنی درست بولور، بر کشی گه قرض ویرسه یا کشیدن آلسه درست بولور
 ردالمختار و بوندن باشقه کتب فتاویده شول طریقده منکوردر. بس منکور حکم لر خصوصنده مین
 بواش لرنی ایسرتکک برله قیلغان من ایگان دیسه قاضی ما کم آننگ اول سوزی فی ایشتماز.
 مثلا ایسرتک مالده نرسه صاتسه یا آلسه یا عقد نکاح فی بوزماق اولسه عقلی باشینه کیلگان
 صوکنده اول اشلرینه اوکنسه اول اشلرینی ایسرتکک ایله قیلغان من ایگان دیسه ما کم آننگ
 سکران (ایسرتکک) مالنگگی اشینی بوزماز آدم لر خمر اچمکندن طیلرلسونلر اوچون شارع
 شول طریقده حکم قیلمشدر *

مسئله ایسرتک مقارینتی و تعریفینی بیانده (السكران هوالنی یخنلطفی کلامه الهن بیان)
 دیمشدر^۳ حاصل معنی سسی ایسرتکوچی کشی شولدر آننگ سوزینه او بون کولسکی چن
 و بالغان قاتشور فتوی لی قول او شپودر دیو ردالمختارده تفصیلا بیان قیلنمشدر
 فائده هرکم مؤمنون سورسینی آق چوپره کگه کیچ یازسه خمر اچکوچی کشیگه
 باغلاسلر (مثلا بتوکبی باننده یورتسه) اول آدم منگو خمر اچماز دیو درال تنظیمده بیان
 قیلده در والله تعالی اعلم. و دخی ریاض الابرارده ایته در قوله تعالی (حرمت علیکم المیتة والدم

هم شفیع ایده حبیبی شوبز گمراهاره * بولاوز غمندن سلامت بز دخی امثالمز
 آکا او بوب کیده وز اول حضرت غفاره هم * ما سوا سنن کچوب آکا اوله اقبالمز

(۲) رواه مسلم فی صحیحه (۳) یعنی مفردات معنی لرینی بیان قیلما یئجه مقصود بولمش معنی نی بیان
 قیلما قدر بوکتابده او شوبو عبارته کوب ذکر قیلنور

فان الله غفور رحيم) گه چه اگر اوشبو آیتنی اوقوب صوغه اوشکورسه واول صوفی بغدادی اونی ایلهن خمیر^۲ قیلوب برکوهچ پشورسه بعده اول کومچنی دورتکه بولوب اوچ کیسه گینی اوچ فقیرگه بیدرسه وبرکیسه گینی شراب ایلهن مبتلا اولان کمسه بیسه شرابنی دشمان توته انتهی *

التنبیه الخامس

افیون وبنک وخشیشه وشونلر کبی مسکر (یعنی ایسرتکوچی) نرسه لر نی استعمال قیلماق یعنی بیمک یا اچمک یا اچمک (طارتماق) درست ایمه سلك خصوصنه بولش روایتلر اوشبونرسه لر ننگ ضرر لرینی بیانده .

بلگل کم افیون ننگ قابوغینک صغلمغندان یا صالمش نرسه در . افیون نی استعمالگه دایمچیلق قیلماق یعنی همیشه آشاماق اچمک جماع (یعنی خاتونینه یقین لق) قیلماق ودخی آشاماق اچمک که اشتها نی (یعنی نفس تله وینی) بتدرر آشاماق اچمک وجماع ایسه لذت جسمانینک الوغسندن در افیون آشاغوچی آدم اوشبو لذتلردن محروم اولماق سببینه کرشمشدر و الحال عقلاء^(۳) آشاماقدان وجماعدان ضعیف لنسه لر اول خصوصه قوتلی بولماق اوچون تورلی دوا ومعجون استعمال قیلورلر . ودخی افیون بیمک مخصوص عضونک انتشارینی ضعیف قیلور بوهم الوغ کیمچیلکدر . افیون نی ایکی درهم آشاماق ایله آدمنی اولتدرر هلاک قیلور . افیون نی دورت کون توتاشدان آشاسه افیون نی بیمه گه عادت قیلور شول روشچه کم اگر بیمه سه اولما کینه سبب بولور چونکه افیون آشامغه یوتماغه بیمه گه (۴) عادت قیلماش کشی اگر بیمه سه اچنجه گی پرده لری یرتلوب اول پرده لر نی افیون دن باشقه نرسه باغلاماس (ترك قیلماس) لق بولور . الحاصل اول افیون آدم نی هلاک قیلغوچی زهر (آغو) جمله سنن در اوشبو سوزلر نی تذکرة ابی داوده تغصیلایان قیلنیشدر . ودخی اول افیون اعضانی تملر نی سوست قیلور باشنی ایله ندرر وکوزنی قارا کفوقیلور . ودخی اول افیون آدم من حیا (یعنی آیات) کینمه گه ومرتسزلیک گه وقبیح فعلنی اشه کی اشنی قیلماغه سبب بولور . اول افیون سحر دن بر طارماقدر . افیون بیمک قبیح (یعنی اشه کی یاراماس) نرسه نی کورکام ویغشی کورسه تکوچیدر یغشی وکورکام نرسه نی قبیح قیلوب کورسه تکوچیدر . ودخی نرسه لر نی حقیقتلرینه خلاف ایله ب کورسه تورویوق نرسه نی بار قیلوب خیالینه

(۲) به، قمار (۳) یعنی عقلی کشی لر (منه) (۴) یعنی هر وقتده آشای تورغان بولور اگر یوطاسه خفا بولور اچی پوشار ۴ مرتبه آشامق ایله عاده قیلور دیمکده نظر باردرفانوم منه

(اوينه) فکرينه کلتري ديوتسهيل المنافع بيان قيلنمشدر. حاصل السلام افیون بيمه گه عادت قيلمش آدم مثلا فقير اولسه اوزينک خيال وفکرنه بای بولور جاهل (نادان) بولسه عالم غیبی بولسه زکی (اوتکون زيرهك) ضعيف بولسه قوی قوتلی (کوچلی) دیوخیلانده و فاسد فکرنه (اوينه) بولور. آرزوزلی کشی بولسه هر لیت ولعلدن یوق بار سوزلردن کوب سویلر. سوزنی اورنسز سویلر. تیوش بولماغان سوزنی تیوشسز اورنه سویلر حاجت سوزنی سویله مای حاجت بولماغان سوزنی سویلر. یا که سوزنی تکرار سویلر لکن افیون بیگوچی آدم عادت قيلمش مقدارندان (اولچاوندین) کوبرهك بیسه تلکن قالور کیفسز بولور. منقولدر که بر شهورده افیون بيمه گه عادت قيلمش حمال (یعنی کشیگه کوتارب نرسه ایلنوجی کشی) بولمشدر بروقت بر کشیگه چولمهك ايله باشینه قویوب صاری مای کوتارب بارغان وقتنده حمال آغاباشینی بریاقغه بورب باشندن چولمهك دوشوب مایي یرگه توگلب تلف بولمشدر بعد مای صاحیبی (ایهسی) نی سبیدن ماینی باشکنان توشوردک دیوب صورادقه افیونی حمال ایتمشدر که من پادشاه قزینی آلمش ایدیم نچه کونلر عیش عشرته کچم کمزده بروقت بر خصوصه پادشاه قزی جماعتم خلاقلق قیلکی (قارشدی) من آنی صوقم بعد مذکور جماعتم آتاسنه پادشاهغه بارب منین شکایت قیلکی صکره قاین آتام پادشاه حضرتلری مکا آچولانب منم بویمنه قلیچ ايله صوقماق اولغاچ قلیچدان صاقلانو اوچون باشمنی بریاقغه بورمش ایدیم شول وقت سنک مایلیک یرگه تشوب توگلب تلف اولمشدر دیو خیالنده بولغان باطل فکرنی سویله مشدر شوشندای حکایه لر کوکناری و افیونی کشیلردن کوب نقل قیلنادر. اول مکیفات که هم الله تعالی مبتلا قیلماسون مبتلا اولمشدرغه الله تبارک و تعالی ترک و خلاصنی میسر و آسان ايله سون آمین ثم آمین یار بنا. کورک اول بیچاره حمالنی افیونی حمال بولسه ده پادشاهغه داماد کیا و بولمشدر البته پادشاهغه یاراغان خدمتی و اشی بولغاندر

(بیت) بيمه سنه عاقلابومضر افیون نی * خلق آرا بولور نامک بی عقل افیونی
 ودخی افیون نی اولسه بيمه گهن آدم بورچاق قدر یا آندان کیمرهك بیسه اول کشینی
 قصدر آورو آدم کبی کیفسز بولوب یا طور هم باشنی آغرتدر. افیون نی
 بيمه گه عادت قیلغان کشی هم اگر عادت قیلغانندان بورچاق قدر آرتق بیسه کیفی
 بوزلوب برکون آورب یا طر. ودخی اول افیون یوقونی کلتري آدمک بارچه
 شوه سینه ضعيف لک ایرشدر. افیون غه مبتلا اولغوچی کشی حتی نماز هالنده مثلا
 قعه ده یوقیغه کیتوب منبه گه محتاج بولور. و گاه نماز اچنده فائده سز او یغه کیتوب

اسم غفار ايله قوسنی تغال ايله یوب * دیدی کم الحمد لله فال زیبا فالمر

نمازده ایگان حالینی فراموش قیلور (اونتور) ودخی اپنی قبض قیلور. یعنی قاتر
 کیبتر. اچ قاتماق تورلی آوروغه مبتلا بولماغه سببدر. ودخی افیون بیک
 صوصاتور بیک اچرتور ودخی تننی طارطشدر. بلسگل کم افیون^(۲) سم نوعسندن اولوب
 ضرر روحانی و جسمانی سی اولغانلقدن بالعاقبه هلاک قیلغوچی نرسه اولغان اوچون
 والی طهران وغیره من البلدان مظفر الدین شاه حضرتلری همایون تخت پادشاه وسریر
 سلطنت که جلوس سنه سنه یعنی ۱۳۱۴ ده افیون صاتماق و بیمه ک و اچمه کنی منع قیلوب
 برنجی دفعه بوقباحند کوربان ۱۵۵ طمان ایکنچی دفعه سنه ۵۰۰ طمان جزای
 نقدیه بیره چکدر اوچنچی دفعه ده قتلنه حکم اولناچا قدر دیو اظهار سیاست مهر بانه
 قیلمشدر کذا فهم من الجریده العصفوریه * مهابت وسلطنتلو ممالک روسیه ده هم
 افیوننی آشکارا (فاش) قیلوب دکان (کیبت) لرده صاتماق ممنوعدر دار الشفاده^۲
 هم طبیب غطی بولمسه ویرمازلر * کنوز الصحة نام کتابه بیان قیلادر (ان من يستعملون
 الافیون لاعتیادهم ویرون ان هذا لاهرمة فیه ولا ضرر ویستهمونون امره عن البوطة
 وعن الاشربة الرومية وهو خطأ فاحش لانه اقبیح منها وتنشأ عنه عوارض ثقیلة جدا
 تصیر الانسان قلیل العقل وینشأ عنه غالباً الجنون ومن القواعد الشرعیة
 المقررة ان كلما ادخل علی الجسم ضرر افهو حرام بقدر حاجه) تمام بولدی حاصل معنی سی
 کنوز الصحة اسملی طب کتابنه اینه در دستلک عاده قیلغان لقلرتندن افیوننی
 آشاغوچی کشیلر و بوتغوچی آدملر افیون حرام توگل و ضررلی نرسه ایمهس دیو
 بوظه اسملی ایسرتکچ نرسه دن و آندن باشقه ایسرتکوچی نرسه لردن (خمر و آچی
 بال و صرا کبی اچمملک لردن) افیوننی بیگلگه صایالار بو طریقه صایاماقلری بیک
 شه کی قبیح خطادر چو نکه اول افیون بوظه و باشقه اچمملک لردن قبیح ره که شه کیره کدر
 اول افیوننی آشامق ایله تن که بیک آغرلق (ضرر) پیدا بولادر. ودخی آدمنک
 عقلینی کیم قیلدر و کوب وقت بیگوچی کشیگه جولرلکنی کیلنره در حالبوکه شرع
 شریفمنک قواعد مقرر سنندن شولکه تنگه ضرر ابرشدر گوچی بارچه نرسه حرامدر *
 الفاضل الکامل کمال پاشا هم طب کتابنه (والافیون مزیل العقل) دیو بیان قیلادر
 ایغافل سن او یغانب تقی موتوبه ایلماز سن * اولمنک هیبتن ساقلب تقی موتوبه قیلمازن
 اولم کلگای سکا کوزلب قتلمازن اوراک کیزلب
 اوکش بالغان غیب سوزلب تقی موتوبه قیلمازن

(۲) یعنی آبیکا

(۲) یعنی آدنی هلاک قیلغوچی نرسه لرحله سندن

يعنى افیون عقلنى بوزغوچیدر عقلگه ضرر ایرشدرگوچیدر چونکه افیونى كشینك دین و دنیا خصوصنده بولغان تدبیر و تصرفی افیونى توگل كشین من نقصان و تنزله در بونی اهل بصیرة قههم قیلور بو افیون ضرر لری کیده چکده تفصیلا ینه بیان قیلنور انشاء الله تعالى * الزواجر عن اقتراف الكبائر اسملى كتابك بیان قیلنمشدرکه عربى عباره سینك ترجمه سى بو طریقه حشیشه اسمنك بولمش ایسرتکچ نرسه نى بیمه کن بعض علماء دین و دنیاغه ضرر ایرشدرگوچى یوز بکرمى ضررى واردر دیمشدر اول ضرر و آفتلر جمله سننن اوشبولدر طبعیت ده بولغان بووشلکلرنى کیبترر ، اول بووشلک آدمك سلامت بولوب تورماقینه سبب ایدى. ودخى اونچاققلنى کیتورر باشنى آغرتدورر منى نى کیبترور و موت فجأته (یعنى کیننن اولمککه) وعقل نك بوزلماقینه کو کرهك واستسقا و برص و جذام آغرقلرینه و تن تنزله ککه و قان کیمیک که و آغز ایسله نمک که و تش لرگه ضرر ایرشوگه و تش لر صارغایماق غه و کوزقارانغولقینه و کوب یوقلاماقغه و یالقاولق غه و بو ندن باشقه تورلى آورو و آفتلرگه سبب بولور * حشیشه نك قباحت لری جمله سننن اول حشیشه نى بیمک اولم وقتنك (یعنى تنن عزیز جان آیرلغان وقتنه) کلمة الشهادتین نى (یعنى اشهد ان لا اله الا الله و اشهد ان محمدا عبده و رسوله) نى اونتدورر^۲ اوشبو بیان قیلنمش ایتمنمش قباحت و آفتلر بارچه سى افیونده و آننن باشقه سنده هم موجود (وار) در بلکه انیونده بولمش قباحت نه شه کی آفت لر ینه کوبره کدر دیوالعالم الکامل ابن حجر الهیتمى المکى مذکور کتابنك تفصیلا بیان قیلده در بوساله مزده اختصارا واننجابا

ایاغافل غنیمت جان نه پیرقالغای یکت اوغلان * امانتدور آلور لر جان تقیموتوبه قیلمازسن
ایاغافل اورنك ساقن کیچردك توبه نك چاغن * کورارسن بوسقال آغن تقیمه و توبه قیلمازسن
ایاغافل اورنك ساقنور کورنکین یاشکی آقتور

بوکون توبه قیلور وقتدر تقى مو توبه قیلمازسن

هیچ بلمادیسم نچوك کچدی عمریم بنم * سورار بولسه من قل آنده نه قیلغایمن
یولکین چقوب آغانمنى بلمه دم من * حق سوزینى قولاغمه ایلمادم من
بو دنیا دین کینارمنى بلمه دم من * سورار بولسه من قل آنده نه قیلغایمن
جانك چقوب تنك یاتور تار لحدده * سورغوچى لر کلوب سورسه اول حالتده

(۲) بل قبل ان هذا ادنى فبايعها (زواجر)

بيان قيلندى * كتاب الزواجره بوطريقه بيان قيله در (وهذه ٣ القبايع كلها موجودة
 في الافيون وغيره مما سبق بل يزيد الافيون ونحوه بان فيه مسخا للخلق كما يشاهد من
 احوال آكلها وعجيب ثم عجيب ممن يشاهد من احوال تلك القبايع التي هي مسخ البدن
 والعقل وصيرورتهم الى اخس حالة وارث هيئة واقدر وصف وافظع مصاب لا يتأهلون لخطاب
 ولا يميلون قط الى صواب ولا يهتدون الا الى خوارم المراوات وهو اذم الكمالات وفواحش
 الضلالات ثم مع هذه العظائم التي نشاهد هانهم يجب الجاهل ان يندرج في زهرتهم الخاسرة
 وفرقتهم الضالة الخائرة متعاميا عما على وجوههم من الغيرة وما يعتر بهما من الفترة ذلك يخشى
 ان يكون من الكفرة الفجرة فمن اتضعت له فيهم هذه المثالب وبان عنده ما اشتملوا
 عليه من كثير المعاييب ثم نعا نحوه وخطا خذوهم فهو المفقون المغبون الذي بلغ
 الشيطان فيه غاية امله بعد ان كان يتربص به ريب المنون لانه لعنه الله اذا احل
 عبدا في هذه الورطة لعب به كما يلعب الصبي بالكرة اذا ما يريد منه حينئذ شيئا
 الا وسابقه الى فعله لان العقل الذي هو آلة الكمال زال عن محله فصار كالانعام بل
 هو اضل سبيلا ومن اهل النيران فيئس ماضيه لنفسه مبيتا ومقيل اواف لمن باع نعيم
 الدنيا والآخرة بتلك الصفة الخاسرة وفقنا الله تعالى لطاعته وحمانا من مخالفته آمين)

(٣) وهي ما ذكرت في كتاب الزواجر، قال بعض العلماء وفي اكلها مائة وعشرون مضرة دينية
 ودينية منها، انها اي الحشيشة تورث الفكرة الرديئة، وتجفف الرطوبات الغريزة، وتعرض
 البدن للمدوث الامراض، وتورث النسيان، وتصنع الرأس، وتقطع النسل، وتجفف المنى
 وتورث موت الفجأة، واختلال العقل، وفساده، والدق، والسل، والاستسقاء، وفساد الفكر
 ونسيان الذكر، وافشاء السر، وذهاب الحياء، وكثرة المراء، وعدم المراة، ونقض المودة،
 وكشف العورة، وعدم الغيرة، واتلاف الكيس، ومجالسة ابليس، وترك الصلوة، والوقوع
 في المحرمات، والبرص، والجذام، وتوالي الاسقام، والرغبة على الدوام، وثقب الكبد،
 واحتراق الدم، والبغز، وتنن الغم، وفساد الاسنان، وسقوط شعر الاجفان، وصفر الاسنان،
 وعشاء العين، والفشل، وكثرة النوم، والكسل، وتجعل الاسد كالعجل، وتعيب العزيز
 ذليلا والصحيح عليلا والشجاع جبانا والكريم مهانا، ان اكل لا يشبع، وان اعطى لا يقنع،
 وان كلم لا يسمع، وتجعل الفصيح ابكما، والذكي ابها، وتذهب الفطنة، وتحدث البطننة،
 وتورث العنة واللعة، والبعد عن الجنة، ومن قبائحها انها تنسى الشهادتين عند الموت،
 بل قيل ان هذا ادنى قبائحها، وهذه القبائح الخ انتهت عبارة الزواجر بقدر الحاجة (منه ر)

اوشبو عبارات عربيه نك معاني نفسيه سنی فهمله مه گه قصد قيلغوچی عزیز مؤمن
علماء دن صوراب بيلور *

(افيون نك حرام لقی حقنله بولهش روايه لار بياننده)

(تنوير الابصار وشرمی در المخبئاره بيان قيله در (اينه در) (ويحرم اكل البنج

والحشيشة والافيون لانه مفسد للعقل يصد عن ذكر الله وعن الصلوة لكن دون حرمة

الخمير فان اكل شيئاً من ذلك لاحد عليه وان سكر منه بل يعزربمادون الحدكنا في الجوهره)

حاصل معنی سی حرام بولور بنك وحشيشه وافيون نی بيملك يا استعمال قيلماق

بيمه كن باشقه روشقه مثلا تنباكو كبی طارطماق چونكه بو نرسه نی اشماق عقلنی

بوزغوچيدر والله تعالى نك ذكرى ايله شغاله نودن و نماز او قماق دن كشی نی منع

قيلور ۲ (طيار) لكن بو نرسه لر نك حرام بولماق خمر نك حرام بولماق نندن توبه ن

درجه ده در (چونكه خمر نك حرام لقی قرآن ايله ثابت و معلومدر) بس بر آدم بو

نرسه لردن بيسه آشاسه اچسه آكنا حد اوراماز (يعنی آكنا سكسان مرتبه قايچی ايله

صوغلاماز) اگرچه اول نرسه لر نی بيوب ايسورسه ده بلكه اول نرسه لر نی بيگوچی

آدمنی تعزير قيلنور حد مقدار ندين كم عدد ايله * حاكم شرع شريف

هر كم نك درجه سينه مناسب خواص و عوام گه تعزير قيلور. فتاوی هندی ده نهايه دن

نقلا بيان قيلمشدر كم تعزير حبس (يعنی بر اور و نغه ياوب قويماق ايله) يا كه

چيلكه گه صوقماق ايله يا كه قولاق بورماق ايله يا كه قتيغ سوز (اورشماق تيرگه مك

ايله) يا كه ضرب (سكساندن توبان درجه) صوقتر مق ايله يا كه قاضی چتوق يوز

برله قارماق ايله بولور ديو مذكوردر * ودخی رد المخبئاره بيان قيلمشدر كم

(و كندا تحرم جوزه الطيب و كندا العنبر والزعفران فهذه كلها مسكرة)

يعنی حشيشه افيون حرام بولمش كبی جوزه الطيب زعفران عنبر هم حرامدر

اوشبو نرسه لر بارچه سی آدمنی ايسرتكوچی نرسه لردر * رد المخبئاره ينه بيان

آقار ياشم ككتار هوشم اول وقنده * سورار بولسه من قل آنك نه قيلغای من

غافل لكده كه يوردك سن اتديك شاشب * تنك ياتور تار الحاده كويب ششوب

۳) چونكه اول نرسه لر آدمنی يالقاولاندرغوچی ويقوتی كيتورگوچی وغفلت

ايرشدرگوچی وتن لر نی سوسله ندرگوچی (آغرا يتغوچی) در. ودخی اول نرسه لر

معناد مقدار ندين زياده بولسه كشی نی آورو آدم كبی قيلور. بس آنس لر سببلی

آدم مذكور هالف لركه توشسه البته الله تبارك و تعالى نك عملی ايله شغاله نه مك گه

ضرری ايرشمه كنده و مانع اولماق دن شك يوقدر (منه ره)

قبيله در مسكر بولغوچى ايسرتكوچى نرسه لر جه له سنندن (برش) اسمنده بولغوچى معجوندر اول نرسه نى حرام ديوب تفصيلا بيان قبيله در . برش ؛ بنج وافيون و بونلردن غير نرسه لردن تركيب قيلولوب (جيولوب) يئناصالمش معجوندر . تذكره ابي داوده اينه در عربى عبارسى نك ترجمه سى بو طريقه بر شينى ييمه ك گه مداومت قيلماق (يعنى بارچه وقتنه ييمك) تن وعقلنى بوزار (يعنى ضررى ايسر شور) ودخى آشماق اچمك گه و جماع قيلماق غه اشتهاني (نفس تله مه كنى) بنرور توسنى بوزار آدمندن قوتنى كيم قيلولور و آرغاياتور بوزمانده اول برش ايله آدملرگه كوب ضرر حاصل بولدى اول نرسه ده افيون ايله بنج (بنك) كو بلكندن ديو تفصيلا بيان قيلمشدر برش بال ككبي صيوق بولور بال قاشق ايله استعمال قيلولور (جامع الرساله اينه در افيون بيگوچى كشيگه نيندى حالة ايرشسه برش بيگوچى لرگه هم بعينه شول حالت بولغوچى در بالمشاهده معلومه زدر الله تعالى اول مسكراتنى هم ترك گه موفق ايله سون * آمين . برش ييمك درست توگل لك حقننه (قمع الواشين فى دم المبرشين) اسملى كتاب واردر كشف الظنونده اينه در للشيوخ نور الدين على بن الجزار المصرى الفه اربع وثمانين وتسعا وقال فيه : البرش فرق قوما لاعداد لهم * بحيث صار والجاريننا مجانينا * هم المجاريب لكن للهوان بهم * ويرحم الله عبدا قال آمينا * اوله الحمد لله الذى حوى هذه الامة من الحسف والمسخ الخ ذكر انه فى المعجون الحبيث المسمى بالبرش قال وثبت عند اصحاب الهمة ان البرش مسخ هذه الامة ورتبه على بابين الاول فى الكلام على حرمة ذلك الثانى فى ادبيات تتعلق بذلك انتهى ترجمه سى علماء گه ظاهر در . ودخى رد المختارده يسنه اينه در

(فهنا كله ونظائره يجرم استعمال القدر المسكر منه دون القليل و مرادهم بالاسكار هنا تغطية العقل لاعم الشدة المطربة لانها من خصوصيات المسكر المايح) حاصل معنى سى بنك حشيشه وافيون وجوزة الطيب وعنبر وزعفران و بونلر كنى نرسه لر عقلنى اورتكوچى (عقلمگه ضرر بيرگوچى) نرسه لر نى ايسرتور قدر استعمال قيلماق (ييمك اچمك طارطمق) حرام بولور . آزغنه استعمال قيلنسه (مثلا دواء او چون طبيب هاذق نك ايتوى ايله) حرام بولماز * ودخى علماء نك افيون و بنك و بونندن باشقه ذكر قيلنمش نرسه لر

اش قيلما دك تكرر يكسان كوكسك تيشوب * سورار بولسه من قل آنده نه قياغاي من قل خواجه احمد بو دنيا ده توبه قيلغل * توبه قيلولوب يول باشيغه باروب تورغل خاص قل لردين براغكنى آلوب تورغل * سورار بولسه من قل آنده نه قياغاي من

ایسرتکوچی نرسه در دیمک لرنسن مراد و مقصود لری اول نرسه لر عقلنی اورتہ در (عقلنی کیمتہ ضرر قیلہ در صاطاش ادر دیمک لر) اما اول نرسه لر ایسرتکوچی دیمکن مراد لری آدمنی بیگلہ یتوب شاد لانسرغوچی دیمک توگلک لر چونکہ شدہ طرب ایله ایسرمک خمر کبی صیوق (صولی) نرسه لردہ گنہ در (ودخی جامع الفتاوید، منکورد در (شرب الافیون حرام لانه نوع من السم وکنا جلا الحشغاش) معنی افیوننی بیدمک (یوطماق) حرام لر (درست توگلک لر) چونکہ اول افیون آدمنی هلاک قیلغوچی زهر (آغو) جملہ سنن در * اوشان ااق (مک) قابوغی کوکنار دیوب ایاتور لر حرام لر (ودخی فتاوی فیروز شاهی ده منکورد کم) (الافیون حرام حکمہ حکم البنج لان الافیون من ما الحشغاش و جلا الحشغاش و ماؤه حرام) یعنی افیون بیدمک حرام لر افیون ننگ حکمی بنک حکمتہ در (بنک حرام بولمش کبی افیون ہم حرام لر) چونکہ (یعنی آنک اوچون) اول افیون (مک) قابوغینک صوونن بولمش نرسه در (مک) قابوغی و آنک صووی حرام لر. چونکہ خشغاش صووی ذکر قیلنمش معنی ایله ایسرتکوچیدر * اوشبو روایتلردن فهم لنه در ماوراء النہر ده بعض الناس ده استعمالی شایع بولغوچی کوکنار اسمک بولمش نرسه ہم ذکر ایلمش روایتلر تحتنہ داخل بولسه کرک. فائک: خاتون لار آراسنک مشهور در کہ یاش بالا کوب یغلاسه آزیوقلاسه (مک) قابوغنی سوت ایله قایناتوب بالانی یوقلاتغوچی دوا اوشبودر دیو ظن قیلوب شول سوتنی بالاغہ اچر لر ایمش بالا بچاره ایسروب ایزلوب باتسه کرک بونن صاقلانمق تیدش چونکہ اوزاغراق یوقیغہ کیمتہ ک خوفی واردر (کتاب الزواجر عن اقتراف الکبائر) ده ایتہ در کبائر (یعنی الوغ گناہلر) جملہ سنن اوزی پاک (آرو) بولوب ایسرتکوچی نرسه لر حشیشہ افیون بنج عنبر زعفران جوزة الطیب در (یعنی بونلر نی استعمال) در خمر اچمک کبی. خمر اچکوچیلر حقنہ کیلمش وعید (یعنی اللہ تعالی ننگ عنابی ایله قورقماق خبری) اوشبو ذکر قیلنمش افیون و باشقہ لر نی استعمال قیلغوچی لرغہ ہم بولغوچیدر * چونکہ بونلر بارچہ سی عقلنی یبہر وده شریکلردر (برابر در) والحال

(۲) ولايجوز اكل البنج والحشيشة والافیون وذلك کلها حرام لانه یفسد العقل حتی یصیر الرجل فیہ خلاعة وفسادا و یصدہ عن ذکر اللہ وعن الصلوة لکن تعزیم ذلك دون تحزیم الخمر فان اکل شیئا من ذلك لاعد علیه وان سکر منه کما اذا شرب البول واکل الغائط فانه حرام ولاعد علیه فی ذلك بل یعزر بما دون الخمر واللہ اعلم * الجوهرة النبیره شرح القوری من نفسها

شارع (یعنی الله تعالی) که اول عقلنک بقاشی یعنی سلامت بولوب تورماقی مطلوب ایدی. چونکه اول عقل الله تعالی و رسول الله صلی الله علیه و سلم من ایرشهش احکام شرعیه نی فهمله مک که آله (سبب) ایدی اول عقل آدمی حیواندن آیرغوچی نرسه ایدی (حق ایله باطل نی تمییز قیلماغه سبب بولغوچی جوهر عزیز ایدی) بس آدم اختیاری ایله شریف و عزیز بولغوچی عقل که ضرر ویرگوچی نرسه لر نی استعمال قیلماق نفسینه الوغ جنابیت و عظیم حماقت در * زواجده ینه اینه در بومندکور ایسرتکوچی نرسه لر نلک حرام بولماقنده اصل یعنی دلیل شرعی) مارواه احمد فی مسنده و ابوداؤدی سنه (نهی رسول الله صلی الله علیه و سلم عن کل مسکر و مفر) معنی شریفی رسول الله صلی الله علیه و سلم بارچه ایسرتکوچی نرسه دن و تننی سوستله ندرگوچی بارچه نرسه نی بیملک و اجه کن طیدی * جامع الصغیر شرحی سراج المنبرده بیان قیلده در حکایه قیلندی کم عجم طائفه سنندن بر ایر قاهره که یعنی مصر شهرینه کیلوب حشیشه نلک حرام بولماقینه دلیل شرعی صورامشدر بعد مجلس قیلنوب علماء حاضرین بولمشدر شول مجلسده حافظ زین الدین العراقی اوشبو (ذکر قیلنمش) حدیث شریف ایله حشیشه نلک حرام اولماقینه استدلال قیلوب مجلسده حاضر بولمش عزیز علماء عجب که قالمشدر در انتهی الترجمة سراج المنبرده مقترنک معناسنی بوروشچه بیان قیلده در (ای کل شراب یورث القنور ای ضعف الجفون^۲ و الخدر^۳ فی الاطراف کالحشیش المعروف) انتوی باسگل کم مقترنک آچق معناسی بودر کم یعنی تننی سوستله ندرر آغرایتور یوقونی کلنرور یالقواق و غفلتنی حاصل قیلور کوزنی آچالاق یومالاق ایدار قلبکه (کوئل) که ضعیفک کلنرور . بس آدم بوروش و حالده بولغانلقدن اوزینه مهم و حاجت بولمش اشلرنی تحصیلدن محروم قالور مثلاً بعض اعمالنی قالدر ماغه سبب بولور گناهغه توشه که سبب اولغوچی نرسه نی استعمال قیلماق هم گناهدر * ودخی عربی العبارة تحفة المرضیه کتابنده بیان قیلده در افیون اثر بوزندن حشیشه دن قوت لی ره کدر اوشبو لسنی بیملک موت (اولم) و قنده کلمة الشهادة نی اونندرر بوخصوصه مذکور کتابه تفصیلاً بیان

کیل ای غربت دیارنک ایدر اولوب قالان انسان * کیل ای دنیا خرابندک یا نوب غافل اولان انسان کوزک آج پرده بی کوتار طور اچق یرهی کور دنیا

قتی مجنون درر بوکه کوئل و یروب طوران انهان

قفسه طوطیه سکر و یرور لر هیچ قرار ایتمز * عجب نیچون قرار ایدر بوزندانه کرن انسان

(۲) الجفن کوز قباغی جنون جمع (اختری)

(۳) الخدر بالتحریک اعضا اوشق الخادر سست کاهل کسه فائر و کسلان نبل معناسنه (اختری)

قيل مشدراً. افبون ييمك نك اوشبونوع آفتى اوتمش كاغدلرده زواچردن نقلا بيان
 قيلنمش ايدى نعود بالله تعالى منه * ايها الاخ العزيز افبون حقنقه قهستاني ده مذكور
 روايتك مغرور اولوب تناولسگه بول استمه چونكه اول روايت مقبول دگلدر. صاحب
 ردالمختار اول روايتى رد ابلهن ما هو الحق فى بيان قيلوب ايتهدر بو طريقه. وفى
 القهستاني (هو احد نوعى شجر القنب حرام لانه يزيل العقل وعليه الفتوى بخلاف
 نوع اخر منه فانه مباح كلافيون لانه ٢ وان اختل العقل به لکنه لا يزول وعليه يحمل
 ما فى الهداية وغيرها من اباحة البنج كما فى شرح اللباب الخ. اقول هذا غير ظاهر
 لان ما يخل العقل لا يجوز ايضا بلاشبهة فيكف يقال انه مباح بل الصواب ان مراد
 صاحب الهداية وغيره اباحة قايله للتداوى ونحوه ومن صرح بحرمته اراد به القدر
 المسكر منه يدل عليه ما فى غايه البيان عن شرح شيخ الاسلام اكل قليل السقمونيا
 والبنج مباح للتداوى وما زاد على ذلك اذا كان يقتل او يذهب العقل حرام الخ
 فهنا صريح فيما قلناه مؤيد لما بعثناه سابقا من تخصيص ما مر من ان ما اسكر كثيره
 حرم قايله بالماءعات وهكذا يقال فى غيره من الاشياء الجامة المضرة فى العقل او غيره
 يحرم تناول القدر المضر منها دون القليل النافع لان حرمته ليست لعينها بل لضررها انتهى
 راد المختار نك اوشبو عبارات مفيدة لربنى يازمق هم مناسب كور لى (ثم قال فيه وفى
 اول طلاق البحر من غاب عقله بالبنج والافيون يقع طلاقه اذا استعمله للهو وادخال
 الآفات قصد الكونه معصية. وان كان للتداوى فلا لعمدها كذا فى فتح القدير وهو صريح
 فى حرمة البنج والافيون للتداوى. وفى البزازية والتعليل ينادى بحرمته للتداوى الخ
 كلام البحر وجعل فى النهر هذا التفصيل هو الحق. والحاصل ان استعمال الكثير المسكر
 منه حرام مطلقا كما يدل عليه كلام الغاية. واما القليل فان كان للهو حرم وان
 سكر منه يقع طلاقه لان مبدأ استعماله كان محظورا وان كان للتداوى وحصل منه اسكار
 فلا فاعتنم هذا التعرير المفرد انتهى من رد المختار بقدر الحاجة. حاصل الفصل والكلام
 افبون ييمك (بوطماق اچمهك) درست دگلدر الامام الكامل ابن الحجر المكي الهيمى
 رحمه الله افبون و آنك كى قورى مسكر ومفتر نرسه لرنى ييمك استعمال قيلماقنى

نه مشكل حال اولور غفلتك يا توب هيج اويانا مابوب * اولم وقتنك عزرائيل كنجه اويانا انسان
 قار المش قلبك اى انسان نصيحت نيلسون سكا * حجردن قاتيدر قلبى اوگت كار ايتمين انسان
 بودر دك چاره سن بول وار الكه وارا بكان فرصت * نه اصى صكره آهوزار ايدوب هيفادين انسان

کبائر دن یعنی الوغ گناه دن صانامشدر. الزواجر عن اقتراف الکبائر ده ایته در
 (الکبيرة السبعون بعد المائة اکل المسکر الطاهر کالحشيشة والافیون والشیکران
 بفتح الشین المعجمة وهو البنج وکالعنبر وجوزة الطیب فهذه کلها مسکرة کما صرح به
 النووی فی بعضها وغیره فی باقیها و مرادهم بالاسکار هنا تغطية العقل لامع الشدة المطربة
 لانه من خصوصیات المسکر المایع و سیاقی بعثته فی باب الاشریة و اذ اثبت ان هذه کلها
 مسکرة او مخدرة فاستعمالها کبيرة انتهى ملخصا) بویابده منکور کتابده تفصیل ایله
 بیان قیلده در تفصیل طالب آکا رجوع ایله سون . مسئله بر آدم لهو (یعنی اویون
 و کیف له نو) فی قصه قیلوب بسنگ و حشیشه و افیون بیوب اچوب ایسروب خاتونینی
 طلاق قیلسه زجرا (یعنی شول نرسه لردن طیولماق اوچون) طلاق واقع بولور (خاتونی
 شول آدم ننگ نکاحندن چقار) دیوردالمختارده بیان قیلده در. فتاوی هندیه ده هم بور وایه که
 وعلیه الفتوی فی زماننا دیه در. اما دواء اوچون بیوب ایسروب خاتونینه طلاق دیسه
 بو تقدیرده طلاق واقع بولماس دیو بیان قیلده در. مسئله ردالمختارده بیان قیلده در
 (ایته در) اگر کشی افیون بیمه که مبتلی بولسه شول روشچه که بیمه سه هلاک ککه
 ایرشورلک بولسه. جواب ویرلمشدر که اگر واقعا بیمه کلرنه هلاک بولماقی قطعاً و جزماً
 معلوم بولسه اول کشی که ضروره جان صافلامق اوچون افیون بیمه ک حلال بلکه
 واجب بولور بر آدم آچلقدن اولمه ک بولسه جان صافلاماق اوچون ضروره میتسه
 (اوله کسه) ایینی جان صاقلار قدری گنه آشاماق حلال بولماق کبی آندا ق کشی که
 لکن آز آز بتدریج افیون بیمه ک فی کیمتمک واجب بولور اگر کیمتمه سه اول
 کشی گناهللی فاسق بولور. جاه الحروف ایته در افیون ننگ آدم که ضروری خمر ننگ
 ضرورندین هم یمانراق در چونکه افیون که عادت قیلغوچی آدم ننگ افیونی سفریا که
 باشقه اورنک تمام اولسه یته استعمال که تابولماسه هلاک بولاچاقدر شول سبب ایله ن
 نیچه آدم لرننگ فوت اولمشلری مسموم عز اولدی. افیون، افیونی کشیننگ روح
 و جانیدر بس افیوننی قویماغه طاشلاماغه قصه قیلغوچی آدم آز آز بیوب تاشلاماغه
 لازمدر اگر دفعة بیمه کنی تاشلاسه خوف هلاک اقرب من حبل الوریدر ترک که
 الله خیر موفق و معین موفی ایله گای اییدی. فائده فتاوی بزازیه ده ایته در
 (والتناول للمعرم لازالة الغم لایجل) یعنی قایغو و مسرتنی بیبه رو اوچون حرام
 نرسه لرنی آشاماق اچمه ک حلال و درست بولماس. فائده مهمه افیون بیمه کنی
 نیازی بو او گودیسن ویر اول کنت نفسکا * دگل غیر بیبه آندان کم طوته هر ایشدن انسان

قویماقده و بیمه که عادتنی طاشلاماقده تسهیل المنافعده تورلی ره و شلرینی بیان
 قیلهدر. مجمل بیان افیون بیمه کنی دفعة قویوب کیچه و کوندوزده یا کتا صاوغان
 سوتنی بایتناق و قنقهچه تکرار (قات قات) آز آز کیمتوب اچمه ک کیره ک بولور
 بوره و شچه بولغانده بیمه ونلغ ضرری ایرشماز. یا که افیوننی بتدریج آز آز کیمتوب
 کوندز و کیچهده تکرار یا کتا سوت اچلور. ودخی ایچ بیبه رگوچی شربت اچوب ایچ
 بیبه رر قوصار آطنه سنده بریا که ایکی کره ایچمه افیون اثری قالماسون اوچون.
 افیون بیمه کنی طاشلاماقده آز آز کیمتو ایله ن تدبیر قیلما ییچه علاجسز دفعة یعنی
 کینت دن طاشلاسه شول آدمه آشاغان و اچکانده اچ آغرتو پیدا بولوب ایچمن غاٹط (یعنی
 تیزه ک) و بورنوندان بورون صووی کوب کیله تورغان بولور. ودخی غاٹط اولماغانده هم سبب
 قابض یوقلغندن غاٹط وار ظن قیلوب خلاء که دخول و خروجی کوب اولور. باسگل کم افیون
 یملکن توبه قیلغوجی آدم لر نلغ کوبره گی نیچه زماندن و وقتدن صو کینه افیون بیمه که
 عادت قیلهدر. بس بر آدم افیون بیمه ک دن سلامت اولماقنی تله سه اول آدم افیون
 بیگوچیلردن صاقلانسون آنلره مصاحب بولماسون آنلره قاتشما سون آنلره یقین کیلمه سون
 اگر آنلره قاتلاشسه شکسز آنلر اول کشینی افیون بیمه که توشور لدر (یعنی سبب
 بولور لدر) چونکه (الصحة ساریة والطبیعة سارفة) مشهور کلامدر * افیون بیمه کدن
 توبه قیلوب طاشلاونی نیت و قصد قیلغوجی کشی علماء و صلحاء ایله اولتر شوب الله
 تعالی دن توبه سینک دوامنی ایسته سون دیو بو خصوصده تفصیلا بیان قیلهدر تفصیل
 طالب مذکور کتاب غه مراجعت ایله سون بو رساله ده انتخایا یازلدی ع (باسگل کم ا کل
 افیون ایله مبتلا بولغوجی کشی افیون نلغ ضرر دنیاوی و اخراوی جسمانی و روحانیلرنی
 فکر و ملاحظه قیلسه انشاء الله ا کل که سبب و باعث بولور * ضرر دنیاوی سز افیون که
 مال اسراف قیلماق کبی. ضرر اخراوی سی آثم (گناهلی) بولماق کبی خصوصا معاذ الله
 سو خاتمه که سببینی کبی. ضرر جسمانی سی سلامت سز لک که سبب بولماق کبی. ضرر
 روحانی سی عقل که ضرر قیلماق کبی نناک بونلر نلغ بیانی تفصیلا اوتدی *
 فائده : بر آدم که ضرر قصد قیلوب افیون اچرتسه لدر (یا بیدرسه لدر) شول ضررنی
 دفع قیلوده مختصر تذکرة الامام السویدی تورلی طریقتنی بیان قیلهدر جمله سنن:

ألور صحبت ده بر بر دین کشی بهر * اگر کوب چیشمه بر بولسه بولور نهر

ع فائده حضرت انس رضی الله پیغمبر مرگه (یا رسول الله لا تأمر بالمعروف حتی نعمل
 کله ولا ننهی عن المنکر حتی نجتنب کله) دید کلرنده رسولمز علیه السلام ایتمش لدر کم «بلی
 مروا بالمعروف وان لم تعملوا به کله وانها عن المنکر وان لم تجتنبوه کله» دیو (فافهم)

سکنجبین که توز قاتش دروب اچسه ، یا که گل مایی برله بال اچسه ، یا که سرکه نی اسسی
 قیلوب اچسه ، یا که دارچین نی سرکه برله افیون ننگ ضرری نی دفع قیلور ضرری
 تیکماس دیو بیان قیلدر * ودخی کنوز الصحة کتابنده بیان قیلدر افیون وشوننگ
 کبی نرسه ایله مسموم ومبتلی بولسه آکا علاج ودواننگ الوغسی شول که : اول
 کشینی قوصدر ب آشامش نرسه سنی چقارتاور ، بوننگ صوکنده آچی شراب اچرتاور
 شکر نی لیمون صغلدغنه یا که سرکه که قوشوب آچی صوبر اولوش طاطلی صوایکی
 اولوش بولماق ایله وهذا اعظم مضاد للسموم المخترة دیو بیان قیلدر *

التنبیه السادس

دخان تنباکو و توتن چکمک طارطماق خصوصنده بلگل کم دخان حقنه
 کتاب لرده والوغ علماء آراسندک کلام لر بولسه ده دخاننگ درست توگلکینی
 کوب کتابک الوغ علماء دن نقل قیلنمشدر . در المختارده ایته در (ثم قال شیخنا النجم
 والتتن الذی حدث وکان حدیثه بدمشق فی سنه ١١٥٠ ینعی شاربه انه لایسکر وان
 سلم له فانه مفتر وهو حرام لحديث احمد عن ام سلمه قالت نهی رسول الله صلی الله
 علیه وسلم عن کل مسکر ومفتر) دیو بوعباره لردن مفهوم اولمش حاصل معنی شول که
 نجم الدین الزاهدی رحمه الله تنباکونی استعمال درست ایسه سلیک که دورت تورلی دلیل
 بیان قیلنمشدر * (دلیل اول دخان چکمک درست توگل دیه دور چونکه اول دخان
 کشینی ایسرتکوچیدر بارچه ایسرتکوچی نرسه دست توگلدر (اگر بر کشی ایتمسه اول
 دخان ایسرتکوچی نرسه دگلدر یعنی ایسرتمایدر دیسه) اول کشی ننگ بوسوزینه اینانمایه
 اشانمایمز دیه در بالفرض اینان ساقده چکمک درست توگل لک که ایکنچی دلیل ایله
 ایته در بودخان آدمنی مفتر یعنی سوست لندر کوچی وضعیف لندر کوچی در شونداق
 نرسه نی استعمال درست توگلدر چونکه رسول الله صلی الله علیه وسلم بارچه ایسرتکوچی
 و آدمنی سوستلندر کوچی نرسه لردن نهی قیلنمشدر . آنداق نرسه لر نی استعمال قیلماکز
 دیمشدر رسول الله صلی الله علیه وسلم نهی قیلمش نرسه نی استعمال درست توگلدر .
 اوچونچی دلیل دخان چکمک درست توگل لک که دخی ایته در (علی ان استعماله ربما
 یضر بالبدن) دیو حاصل معنی سی اول دخان نی چیکمک طارطماق کوب وقت کشیننگ
 تنینه ضرر ایرشدره در . ضرر قیلنمشدر نرسه نی استعمال قیلماق حرامدر . بر کشی

(٢) مفتر یعنی تن سوست لندر کوچی بوننگ آتی معنی سی افیون فصلنده ذکر قیلندی
 دخان ننگ مسکر ومفتر بولماقنده شک یوقدر بالمشاهده معلومدر دخان ننگ ایسرتک لگی افیون
 ایسرتمه کاگی کبی در بلکه آندن هم قوت لراکدر اوشبونک یانی ذکر قیلندی (منه)

ایتسه مینم تنیمه ضرر قیلمای در دیسه آکا درست توگل لک گه دورتنچی دلیل
 ایتهدر (نعم الاصرار علیه کبیره کسائر الصغائر) دیو انتهی کلام نجم الدین
 الزاهدی رحمه الله . حاصل معنی سی دخان نی همیشه چکمک کبیره در (الوغ
 گناه) در باشقه کچک گناه لر نی همیشه قیلماق الوغ گناه بولماق کبی . رسول الله صلی الله
 علیه وسلم ایتمش لکم (لاصغیره مع الاصرار) معنی شریفی نلک حاصلی کچوک گناهی همیشه
 قیلماق الوغ گناه بولور . صاحب الرساله ایتهدر دخان چکمک منموم شرع شریفه غیر
 مقبول اولماقینه رسول الله صلی الله علیه وسلم نلک بارچه مسکر و مفترنی استعمال دن
 نهی و منع قیلماقی دلیل قوی و حجة قاطعه در دخاننی استعمال دن منع حقنه منکور حدیث
 شریفدن قوتلی برهان والله اعلم تابلمانزوقه قال الله تعالی (وما اتاکم الرسول فخذوه
 وما نهاکم عنه فانتهوا) وقال من اطاع الرسول فقد اطاع الله) * بیدک باگل کم الله تعالی نلک
 (ویحرم علیهم الخبائث) قولنده تفسیر تیسیرده کالدخان فی زماننا دیمشدر یعنی حرام
 بولغوچی خبیث نرسه زمانمزده شایع اولغوچی تنبا کو کبیدر بس اوشبوعالم مفسر
 تنبا کونلک حرام بولماقینی قرآن عظیمدن استخراج قیلمشدر فافهم و تأمل . ودفی شرح
 الطریقه المحمدیه بریقه همودیه ده دخان چکمک درست توگل لک خصوصنده تفصیلا بیان
 قیلده در بو طریقه باگل کم بعض نرسه لر نلک حرام بولماقینلک سبب لر ی شول نرسه ایسرتکوچی
 بولغانلقدن بولور خمر کبی . یا که نجس بولماقدن بولور بول قان کبی . یا که آدمگه
 ضرر لی نرسه بولغانلقدن بولور بالحق طاش کبی . یا که استقنار یعنی جیره نچ نرسه بولماقدن
 بولور منی و بورون صوی کبی . یا که خبیث یعنی سلامت طبیعتلی کشی جیره نه تورغان
 نرسه بولغانلقدن بولور خنفتاء کبی . یا که آدمنی هلاک قیلغوچی نرسه بولغانلقدن بولور
 زهر آغو کبی * بعض کشیلر چکما گه عاده قیلمش، دخان نی تن گه ضرر قیلغوچی
 دیمشدر نناک کورلمش بولور دخان چیکگوچیلر نلک کوبره گی آورولردر . چن سلامت
 کشیلر توگل (والحکم فی مثله بالنظر الی الجنس لالی کل فرد فرد) دیه در حاصل معنی سی
 بونلک کبی یعنی دخان کبی لوده حکم جنسکه در هر بره بره مینه توگلدر یعنی دخان نلک بعض
 کشیگه ضرری بولوب بعض کشیگه ضرری بولماسه ده جنس آدمگه ضرر لی بولماقی
 دخان نی استعمال درست بولماس لقعده دلیل بولادر دیمکدر . بعض علماء اول دخان مسکر
 یعنی کشی نی ایسرتکوچیدر بارچه ایسرتکوچی نرسه فی استعمال درست توگلدر دیمشدر .
 بونده هم یوقاریمه بیان قیلنمش سوزدر یعنی بودخان بعض آدملر نی ایسرتمه سه ده
 بعضنی ایسرتمک لکی درست توگل لک گه دلیل بولادر چونکه بونداق ماده ده حکم
 جنسکه در نناک بیان قیلندی . بعض علماء ایتمشدر که دخان طار تغوچی کشی دخان نلک

اشه کی ایسی ایلہن فرشته و آدم لرنی اذا قیلہ در مؤمن نی اذا قیلماق حرامدر (بس
 دخان چکمک درست توگلدر) بعض علماء دخان فی رسول الله صلی الله علیہ وسلم نلک
 (من اکل الثوم والبصل فلا یقر بن مسجدنا) دیمش حدیث شریفینہ الحاق قیلوب
 دخان چکمک نلک منہی و ممنوع بولماقینہ شول حدیث شریف دن معلوم بولا دیمشدر
 حدیث شریف نلک معنی سی هر کم صارمماق یا کہ صوغان آساشه بز نلک مسجد، زگه یقین
 کلمه سون (یعنی کرما سون بوندن مقصود) چونکہ صارمماق یا کہ صوغان آشاغوجی
 کشینک آغزندن اشه کی ایس کیلوب آدمنی اذا قیلوب بولا در دخانک هم ایسی برله
 آدمگه اذا بولا در اذا بولماق عله سی ایلہ دخان نی صارمماق و صوغان غه قیاس
 (اوخشاتوب) استعمال قیلماقن چکمک دن نهی قیامشدر درست توگل دیمشدر
 بریقہ صاحبی اوشبو بعض علماء سوزینی قوتلیدر (قال الفقهاء کل من وجد فیہ رايحة
 کریهة ولو سماویة کالبعر یجب اخراجه من المسجد) (دیمش سوز ایلہ) یعنی ایتندی
 فقیه عالم لر هر کمک مکروه اشه کی ایس بولسه اگرچه اول ایس اختیار سز بولمش ایس
 بولسه ده آغز ایسلی بولق کبی اشه کی ایسلی کشینی مسجد دن چقارماق واجب بولور *
 (محرر رساله ایتنه در بعض نمازده مسجد ده بعض آدم لرنک کیمندن یا آغزندن دخان ایسی
 معلوم بولوب حتی مسجد که جایلوب مسجد ده گی جماعتکده اذا ویروب فذوع ولنت طاعت که
 مانع بوله لر الله تعالی اول آدم لرگه دخان و غیر عصیاننن توبه قیلماغه توفیق ویزگای ایدی) *
 بعض علماء بو دخان الله تعالی نلک قول کریمی (و یحرم علیهم الحباثت) تحتنه داخل بولا دیو
 حرام دیمشدر رغیبت شولدر که سلامت طبیعت لی آدم شول نرسه دن جیره نور (مثلا یا کیزه
 آشاماق اچمک گه عادة قیلغان بالغ یا که بلوغ گه یقین بولغان بالا طبیعتی کبی طبع سلیملی

٣ وقد روی (انه علیه السلام کان اذا وجد من رجل فی المسجد ریح البصل او الثوم امر
 به فاخرج الی البقیع) ولہذا قال الفقهاء کل من وجد فیہ رائحة کریهة یتأدی بها الانسان
 یلزم اخراجه من المسجد ولو بجر من ینہ اورجلہ دون لحینہ وشعر رأسہ. فعلی ہذا
 یلزم ان یمنع من قربان المسجد من یتناول اللسان الندی ظہر فی ہذا الزمان من قبل الکفرة
 العذوة لاهل الايمان وابتلی به كافة الانام من الخواص والعوام لکراهة رایحنتہ اشک من
 کراهة رائحة البصل والثوم بل یلزم اخراجه من المسجد ولو بجره من ینہ اورجلہ کما
 هو رأی الفقهاء فی من یوجد فیہ رائحة کریهة یتأدی بها الخلق الخ. من کتاب مجالس الابرار
 ومسالك الاخیار من نفسه و فیہ تفصیل فی بیان حرمة استعمال اللسان فطالعه تری فیہ مال متر.

(٢) وبر روایتہ من اکل ثوما او بصلا او کرانا وفي رواية او فجلا فلا یقر بن مسجدنا کلمشدر

کشی ننگ دخان دن جیره نو ونفرت قیلماقنده شک وشبهه یوقدر * بعض علما بودخان چکمک آغزنی مسواک ایله پاک قیلماق ننگ سنه بولماقینه و مشروع بولماق ننگ حکمننه مخالف دیمشدر . مسواکنی استعمال و مشروع بولماقندن مقصود ایمان و ذکر الله و قرآن اوقماغه آله و سبب بولغوجی آغزدن اشکی ایسلرنی کینهروب آغزنی پاک قیلوب کلمات شریفه نی تعظیم و تکریم قیلماقدر و اعضانی پاک ایله ب الله تعالی گه طاعت و عبادت قیلماقدر حالبوکه دخان نی استعمال ایله آغزنی مکروه (اشه کی) نرسه برله ایسله ندر و بولوب شول آغز ایله کلمات شریفه نی اوقسه کلمات شریفه نی برنوع تحقیر کبی بولادر . ودخی اشه کی ایسلی آغزی ایله آغزینی پاک قیلماق عبادت قیلسه مثلا نماز اوقسه الله تعالی نی کمال تعظیم ایله تعظیم بولماقور الله تعالی نی تعظیم بولادر اگر کییمک و تننگ نچسلدن و اشه کی ایسلردن یراق بولسه . بائگل کم کلام الله قرآن جمیع کلام ننگ سلطان و پادشاه سیدر سلطان نی تعظیم (الوغلماق حرمتله مک) بولادر سلطان اورنی مکروه ایسلردن پاکله نهمش بولسه و بارچه وقتنه پاک قیلوب صاقلانلسه اگر بوروشچه بولمسه سلطان نی تحقیر (یعنی خورلاماق و کیمستو) بولادر . بس آغز کلام الله نی اوقماغه آلت و محل بولغانلقدن شول محل (یعنی اورن) نی شه شه کی ایسلردن پاک قیلماق واجبدر و بارچه وقتنه پاک قیلوب صاقلماق تیوشدر . دخان چکمک اوشبو سر و حکمت لرگه مخالفدر ۳ سنه که مخالف بولغان اش بدعته سیئه در یعنی شرع شریف راضی اولماغان بدعتدر بدعته سیئه اولمش نرسه نی استعمال درست ایمه سدر . بس بعض علماء دخان چکمک درست اولماسلقغه دخان نی استعمال بدعته سیئه اولماقنی دلیل قیلماشدر * بعض علماء دخان چکمک ده مالنی اسراف مالنی ضایع قیلوبولادر حتی بعض کشیلر دخاننی قیمت بها ایله آلورلر مالنی اسراف درست ایمه س ایسی دیمشدر . بعض علماء بو دخان نی نفس تله مه کنسن لهو اوچون برفائده نی ملاحظه قیلماسدان استعمال قیلر اوشبوروشچه چیکم کلکن هم درست توگل دیمش . اوشبو وجه نی رسول الله صلی الله علیه وسلم ننگ (کل لهو باطل الا الثلاث) الخ دیمش شریف قولندن فهملرگان اولسه کیره ک . بعض علما دخان چیکمک حرام دیمه کنی دخان چیکوب یورگوجی آدمنی وفاتی صوکنده بعض صالح کشیلر توشلرنده عجب قورقنچ روش و حالده

نچه ملک لر جریرک یقان خانلر قانی * بو حکمت ننگ هر بریسی گوهر کانی
وفاسی یسوق بی وفادر دنیا فانی * غافل آدم کوروب عبرت آلماس ایرمش
بو دنیا ده یوکرک آتغه منگوجی لر * حرب کونی مبارزلق قیلغوجیلر

(۲) بلگل کم واق صالماق حقتده هم کلام اوشبو کلامدر ودخی اول بدعته قیبه ننگ
مفتراکی مشهوردر مفتتر حقتده رسول علیه السلام ننگ حدیث ناهی سی ذکر قیلندی (منه ره)

کورب شول توش ایله قوتله مشلردر. دغان چیگو ایله مبتلا بولمش آدمنی وفاتی بعنده کورم مشلر کم شول آدمنک صورتی باشقه بر صورتکه کرب ودخی عورتی آغزنده بولوب وقبری اچی طولی توتون بولشنی کورم مشلر. بعض آدملر بودغان بعض آغرق دوا وفائلی دیوب ایتمه کلری هوای نفس یعنی یاوزلق ایله امر قیلغوچی نفس تله گانلکنن ایتمش سوز در طبیب خاذق (یعنی چن بلکلی طبیب) دغان نی استعمال قیلما مشلردر دغان نی استعمال ضرر ایکان لگنی بلب صاقلانمشلردر. بعض طبیبلر ایتمه مشلر کم (لولا ال دغان و القتام لعاش ابن آدم الف عام) دیو یعنی اگر توتون و طوزان بولسه ایدی آدم بالالری مک یا شکه ایرشرایدی. مقصود: دغان بیک ضرر لی نرسه در حتی عمرنک قسقه اولماقینه سبب بولغوچی نرسه در دیمکدر (بریقۀ محمودیه) کتابندن انتخابا و مرادینتی توضیحانقل تمام بولدی. ودخی عربی العبارة ابریز اسملی کتابده دغان چیکمک درست توگللکنی بو طریقه بیان قیلمشدر عربی بیانیکنک حاصلی ایتمه در: دغان چیکمک حرامدر چونکه اول دغان تنگه ضرر بیره در (تنگه ضرر بیرگوچی نرسه حرامدر) ودخی اول دغان الله تعالی نکت عملندن قالمغه سبب بولادر (الله تعالی عملینتی ترکگه سبب بولغوچی نرسه ایله شغلله نمک درست توگلددر) ودخی بر نرسه نکت حرام یا که حلال بولماقنده رسول الله صلی الله علیه و سلمندن نص (دلیل) تابماساق شول نرسه نکت حلال یا حرام بولماقنده شک وشبهه ده بولساق قارایمز شول نرسه فی اولیا الله (تقوی علما) استعمال قیلسه لر حلالدر اگر استعمال قیلماسه لر صاقلانسه لر حرامدر. اگر اول نرسه فی بعضی استعمال قیلوب بعضی استعمال قیلماسه قارایمز اگر اکثری (کوبره گی) استعمال قیلماسه حرامدر چونکه حق اکثر برله در و الحال اولیا الله (وتقوی علما) بودخاننی استعمال قیلما مشلردر. ودخی بو دغان ایسی ایله ملائکه (فرشته لر) اذالنه در ملائکه و مؤمن فی اذاقیلماق (جفلامق) حرامدر مذکور کتابده دغان حقنده تفصیلا بیان قیلده در تفصیلانی طالب آکڑا رجوع قیلور * ودخی النحفة المرضیة فی الاخبار القدسیة اسملی کتابده بیان قیلده در عربی عباره سی نکت حاصل ترجمه سی بو طریقه در: بلسگل کم الله تعالی سکا توفیق ویرگای ایدی ودخی دنیاده و آخرتده ضرر بیرگوچی بدعه لر دن الله تعالی سنی صاقلاغای ایدی شهاب الدین القاویوبی ایتمدی قولاً و فعلاً علم حکمنده ماهر بولغوچی حکمیلردن ایشتتم دغاننی استعمال قیلماق فالج (پرالیدج) آغرقیننی و کوز قار انغولقیننی کلنرور و جماع

آلماس فولاد و تگون قلیچ چابق و چیلر * اجل کیلسه بیک وغاننی قویماس ایرمش بودنیاده طبیب من دیب دعوی قیلغان * دعوی لر ی باطل ایرر سوزی یا لغان خلابق لر علتی گه دارو قیلغان * کسل بولسه دارو سیننی بامه س ایرمش

وشهو تنى بترر ۲ (يعنى اوشبولرغه سبب بولور) * مين ايتنه من دخان چكمك دخى كوگلى قارا قيلور والله تعالى نك ذكرندن منع قيلور (طيار) والحال رسول الله صلى الله عليه وسلم بارچه آشه كى ايسلى نرسه لرنى استعمالدن نهى قيلدى خوش ويغشى ايسلى نرسه لرنى استعمال قيلمغه امر قيلدى وايتدى رسول الله صلى الله عليه وسلم بارچه بدعت اش شريعت يولندن آداشدرغوچيدر وشريعت يولندن آداشغوچى بارچه كشى تموغغه كرگوچيدر * ودخى بعض علماء دن نقل قيلنمش بولدى دين اسلامده دخان چكمن آشه كى ويمانراق بدعة ظاهر بولمادى. ودخى دخان چكمك كى شيطاننى شاد قيلمغوچى بدعت ظاهر بولمادى بس اول دخاننى استعمال هرامدر اول دخاننى صاتماق باطلدر (درست توگلدن) چونكه صاتماق درست بولماق نرسه نك شرطدان شول نرسه برله شريعت امرى بوينچه فائده له نودرست بولماقدر والحال دخان چكمك آدمگه فائده لى نرسه دگلدن. ودخى بودخان چيك مكده وآنى استعمال قيلماقده يهود ونصاريغه ايارمك (واوخشاماق) بولادر والحال رسول الله صلى الله عليه وسلم آنلرغه ايارمك واوخشاماقدان منع قيلوب (من تشبه بقوم فهو منهم) ديو بيان قيلدى يعنى بر كمسه براشده اوزينى بر قوم يعنى خلق غه اوخشاتسه شول قوم جمله سندن بولور. بس دخان چكمك نك آفت وضرر لرينى بلسه ك كوچى ايرشكوچى آدم طار تقوچى كشي لرنى دخاندى نهى قيلمق (طيماق) تيوشليدر چونكه الله تعالى (وامر بالمعروف وانه عن المنكر) ديو امر قيلمشدر معنى شريفى: آدم لرنى يغشى اش برله امر قيلغل شريعت قاشنده مكر وه ومنوع بولغان اش لردن طيغل ديمكدر. تحفة المرضيه ده ينه ايتنه در منقولدر كه بودخان (تماكى توتون) نك اصلى ابليس شيطان نك بول يعنى سيد گندن يار اتمش نرسه در الله تعالى ابليس كه (ان عبادى ليس لك عليهم سلطان) ديد كنده ابليس غايه قورقوب وحسرت له نوب بول قيلمشدر شول بولندن دخان اوله نى يار ادمشدر. كتاب منكور دن اختصار بقدر حاجه نقل تمام بولدى. منكور كتابده دخان خصوصنه تفصيلا بيان قيلمشدر. العبد الفقير جامع الرسالة ايتنه در بز نك ايشنوومز الله تعالى ملائكه (فرشته) لرگه حضرت آدم عليه السلامگه سجده قيلمغه امر قيلمغانى بعدنده جميع ملائكة

بنده نيچه ياش ياشاسه اولمه كى بار * كورر كوزگه بر كون توفراق تولماق بار بودنياده سفر قيلمغان كيلمه گى بار * آخرتكه سفر قيلمغان كيلمه س ايرمش تركلكده دين نوبتن يغشى اورغل * آخرت نك اسبابينى موندن قورغل قل خواجه احمد ايمان اوزره نائب بولغل * ايمان برله بارغان قللر اولماس ايرمش

گرام الله تعالى نك امر وفرمانينه مطيع ومنقاد بولوب سجده قیلدیلمر مکر ابلیس یالغز
 سجده قیلماي قالدی صکره الله تعالى ابلیس که ایتدیکم (فاخر ج منها فانک رجیم وان علیک
 اللعنة الی یوم الدین) دیوبعد ابلیس شیطان تمام خوف ودهشته که توشوب (بول) قیلمشدر
 شول بول اورنندن مذکور خبیث ومنکر دخان اوله نی الله تعالى نك قدرتی ایله
 یارادلمشدر والله اعلم بالصواب هل لهذا القول اصل * فائده : هر کم روزه وقتنده
 کوندوزده رمضان شریف آینه دخان چکسه اول کشینک روزه سی بوزلوب آئا
 کفارة ویرمک واجب بولور زجر ارباب الریان عن شرب الدخان نام رساله ده شول
 طریقه بیان قیلدر اما رمضان شریف آیندن باشقه آیده روزه وقتنده دخان چکسه
 روزه سی بوزلور کفارت لازم بولماس مگر قضا لازم بولور. ودخی ردالمختارده علامه
 شرنبلالی دن نقل قیلوب ایتدر *

بیت: ویمنع من شرب الدخان وبیعه * وشاربه فی الصوم لاشک یفطر

معناسی: دخان نی چکمکن و آنی صاتمقندن منع قیلنور یعنی صاتمزلماز واول دخاننی
 طارتقوی کشینک روزه سی شک وشبهه سز آچلور بوزلور اوشبو بیت دن هم معلوم
 بولادر شرع شریف ده دخان چکمه که رخصت یوقلغی. بیک بلسگل کم دخان چکمک اوت
 قضا سینک کوبایمه کینه وبعض آدملرنک مال لری یانوب خراب بولماقینه هم سبب
 بولادر کوب وقت اوت بولماق دخان چکمکلسکن اولغانی مسموع مزدور. چونکه بعض
 آدملر مست حالنده دخان چکوب بعد قالغانی فی التفاتسز تاشلاب^۲ هرق کبیر واقع
 اولادر (عجب زمانه کلمشدر که حتی بعض ۱۲ یا که ۱۳ یابوندن کیم یاشده گی بالالر
 دخان طارتماق لری کورنمه کدر الله تعالى بار چه سینه توفیق واستقامت عطا ایله سون
 آتا و آنايه آغالرینه لازمدر آنداق بالالرنی اول اشمن طیوب آنلرنی قورقتماق
 والاقیامت کوندله اول بالالراوچون حساب قیلنور لر رسول علیه السلام ایتمشلر کم
 (کلسکم راع وکلسکم مسئول عن رعیتنه) دیو حاصل معنی سی بار چه کز جماعتلر کزه صاچیلر سز
 وبار چه کز جماعت لر کز نك حالندن صورالمش بولور سکز. تنبیه بیک بلسگل کم مجالس
 الابرار ومسالك الاخیار اسملی کتاب مقبول عند اولی الالباب نك المجلس السادس
 والتسعون ده دخان نی استعمال قیلماق حرام لقع تورلی قوتلی دلیل شرعی بیان
 قیلوب دخان خصوصنده تفصیلا کلام بیان قیلمشدر هر کم اول کتاب فی مطالعه قیلسه
 دخان نی استعمال درست توگل که لك ایمان کتدر. ودخی الشیخ ابراهیم اللقانی المنوفی
 ۱۵۴۱ سنه ده دخان خصوصنده (نصیحة الاخوان باجتناب الدخان) اسملی کتابی واردر
 دخان نی استعمال درست توگل لك حقنه تفصیل ایلهن بیان قیلمشدر.

التنبیه السابع

اوينلر اويناماق و اويون لرطاوشيني دكلاماق شرع شريفده مضموم ورسول الله صلى الله عليه وسلم نهى قيلغان اشدر. بيك بلسگل كم اويون آلت لريني اويناماق و طاوشلرينى دكلاماق نك درست ايمه سلگى نى بعض الوغ علماقرآن عظيم من هم فهمه مشلدر. و بونك خصوصنده نهى ايله رسول الله صلى الله عليه وعلى آله وصعبه و سلم من كوب حديث شريف لر وارد بولامشدر. كتاب الزواجر عن اقتراف الكبائر ده بارچه آلات لهونى: دومره و اسكر بپكه و گارمون و قوراي و اويون ماشينالرى كى نرسه لر نى استعمال قيلماق يعنى اويناماق يا ايشتمه كنى گناه كبيره يعنى بيك الوغ گناه ديوب بو خصوصنده كوب حديث شريفنى كوب علما دن نقل ايله تفصيلا بيان قيله در.

بلسگل كم الله تعالى نك (ومن الناس من يشترى لهو الحديث ليضل عن سبيل الله بغير علم ويتخفها هزوا اولئك لهم عذاب مهين) قول كرىمنده لهو الحديث نى حضرت ابن عباس و حضرت حسن و حضرت ابن مسعود و عكرمه و سعيد بن جبير جرو و جلاماق (وملاهى) يعنى ذكر قيلنمش اوين اسباب لرى ديوب تفسير قيلمشلدر. بس بوالوغ صحابه و عزير علماء نك تفسيرينه بناك اوين لرطاوشيني ايشدوب شول نرسه لر ايله مشغول اولسه الله تعالى شول بنده لى رنى عذاب مهين ايله قورقتمشدر. و دضى الله تعالى نك قول كرىمى (والذين لا يشعرون الزور و اذا مروا باللغو مروا كراما) تفسيرنده بعض علماء مفسرين (زوردن) مراد لهو لعب اويون لر و جرو لر ديوب تفسير قيلمشلدر يعنى شونداق كشىلر كم لهو لعب جرو و اويونلر مجلسينه حاضر بولماسلر و شونداق كشىلر كم لهو و باطل ياوز مجلس لرگه توغرى كياسه لر اوچراسه لر اول مجلسن آشغوب كيتوب شول باطل لردن اوز لر ينى پاك قيلور لر بس شونداق كشىلرگه الله تعالى و عه قيلوب ايتهمشدر كم (اولئك يجهلون الغرفة الخ) يعنى بوروشده بولغان كشىلر اوچماخ نك اعلى مقامنده جهازات اولور لر (تفسير المدارك ولباب التأويل) و دضى الله تعالى نك ابليس كه (استغفر من استطعت منهم بصوتك) ديمش كلام عظيمند بعض مفسرين عظام مجاهد وغيره كپيلر بوامت لر عجب زشت ايندى حالين * ياپار بدعت ايله سنت جمالين بها يمدك اشى اچمك ييمكدر * قروغ تيل برله امت مزديمك در (صوفى)

(فائده) ۲ العلامة عبدالحى السكندرى رحمه الله الخنى نك دخان عقند (ترويح الجنان بنشر ربيع حكم شرب الخان) اسملى رساله سى اولمشدره مطالعه قيلنسه كوب فائده حاصل اولسه كره (ره)

بصوتك في غناء و مزامير لهو و لعب (يعنى جرو و او يونلر طاوشى) ديوتفسير قيامشلى
 يعنى الله تعالى ابليس في تهديد و اهانة قيلوب قورقنوب خورلاب نه يتمشلىر كم گناهغه
 توشر ماگه كوچك ينگان آدملىرى (فاسق لركبى) گناه قيلماغه قزدرغل جرو و او يونلر
 طاوش لرىنى كوركام كورگازمك ايله الله تعالى جرو و او يونلر طاوشىنى ابليس كه اسناد
 قيلمشلىر (بصوتك) ديمشلىر بس بوندن هم معلوم بوله در جرو و او يونلر طاوشى ابليس
 شيطان نك سويگان عمليدر شونك سببلى آدملىرى گناهغه توشروب الله تعالى نك
 عنابينه مستحق قيلغوجيدر. بس عقلى كامل مؤمن كه لازم و واجبىر ابليس شيطان نك
 عملندن صاقلانماق * لباب التاويل في معانى التنزيله بيان قيله در الله تعالى كه
 ابليس شيطان ايتمشلىر كم يارب دنياغه پيغمبرلر ييبهردك، پيغمبرلر كه كتاب
 ايندر دك بس مينم اوقى تورغان يازا تورغان نرسه نيدر ديو الله تعالى ايتمشلىر كم
 سنك قراءتق باطل ياراماز شعرلر يازووك و شم ۲ در . الله تعالى كه ابليس شيطان
 ينه ايتمشلىر كم يارب مينم پيغمبرلر كم لردر و مينم آشاماق اچه كم في نرسه ايله در و مينم
 طور اچاق اورنم و مينم مجلسم قايدى در و مينم طوزاق لرم و مينم اذانم في نرسه در ديو
 الله تعالى ايتمشلىر كم سينك پيغمبرلر كه كاهن لردر يعنى غيب في بلونى دعوى قيلغوجى
 ياوز آدملردر * سنك آشاى تورغان نرسه كه بسم الله ديمايوتچه بشولگان بسم الله من
 آشالغان آشلىر * سينك اچملىكك بارچه ايسرتكچ شرابلر . سينك اورنك موچه در .
 سينك مجلسك بازارلردر * سينك طوزاقك يعنى ايران لرى گناهغه توشره كه
 سبب بولغوجى آله و قوراللى خاتون لردر * مقصود خاتون لرسببلى ايران لرى كو بره كه
 گناهغه توشورتورسن ديمكىر) سينك اذانك او يونلر طاوشلر (اسكر بيكه و گارمون
 و بوندان باشقه لركبى) انتهى . بس عقلى و فكرى كامل مؤمن كه بوقصه دن كورب حصه
 و كورب عبرت آلماق ممكنىر . اوشبو ابليس قصه سى رسول الله صلى الله عليه وسلم نك
 حديث شريفنده من كوردر راموز الاحاديث كتابنا ۲۷۶ نچى صحيفه ده بيان قيلمشلىر
 و بوندن باشقه هم كتب احاديثه من كوردر (ودخى قره العيون و مفرح القلب المعز و كتابنا
 الامام الفقيه ابوالليث السمرقندى حضرتلرى او يونلر او يناماق و طاوشلرىنى طسكلاماق

دلكرنله دى آدم ايشندك مستجاب اولدى * ديدى شيطان كه رحمتى من بنى چون ايله دك اقباه

بكا بس مهل و يرگل تا قيامته دكين طورم * بنى انسان او چون چونكم نظر دن ايله دك استجابه

مسلط ايله بس بنى آگاو نسلينه آنك * كه بنده انتقام ايدم آلام دادم اولام سلا

ديدى بس اوله گيل طورغل او وقت معلوم اولنچه * ديدى مسكن قنى بكا كه آنك بن اولام مشاه

شرع شریفه منهی و ممنوع بولمش فعل ایگانلگنی بیان قیاب اینه در (الباب العاشر
 فی النهی عن المزامیر والمغانی قال رسول الله صلی الله علیه وسلم ینادی یوم القيمة من
 تحت العرش ابن الدین كانوا ینزهون اسماعهم عن ۲ اللهم والمزامیر والباطل فی الدنیا
 اسمعهم حمی وثنائی واخبرهم ان لا خوف علیهم ولا یحزنون وقال رسول الله صلی الله علیه
 وسلم بعثت بابطال المزامیر وان الله لا ینظر فی لیلته القدر الی اصحاب المزامیر) بو عبارتندک
 حاصل معنی سی پیغمبر صلی الله علیه وسلم ایتمشارکم قیامت کونندک عرش آستندین
 (خداوندک امری ایله) بردات ندا قیلور (تقرور بوروشجه) قایدن در دنیا و قنده
 قولقلرین لهودن او یونلر و باطل نرسه لر طاوشندن صاقلان کشیلر ۳ ایشندور و من
 آنلرغه حمد و ثنایم. ودخی خبر ویرور من آنلرغه درستلکده باطل نرسه و او یونلر
 طاوشینه قولاق صالمساغان آدملرگه قورقو و کوبنچلی حال بو قدر دیو. ودخی ایتمی
 رسول الله صلی الله علیه وسلم من پیغمبر بولوب بیده رانم (یعنی الله تعالی میدنی پیغمبر قیلدی.
 او یون آلت لرینی باطل قیلماق برله) یعنی هر تورلی او یونلر فی اویناماق و آنک
 طاوشلرینی طکلاماق درست ایسه سلکنی مؤمن لرگه بلگرتمک او چون) درستلکده الله
 تعالی قدر کیچه سنه رحمت قاروی ایله قاراماز او یونلر ایله شغله نگان کشی لرگه.
 بس بو حدیث شریفلردن هم معلوم بولادر او یونلر اویناماق و طاوشلرینی طکلاماق
 خدا و رسول الله راضی بولماغان اشدر قرة العیون دینه اینه در (وقال رسول الله صلی الله
 علیه وسلم ملعون الزامر والمستمع فمن سمع المطربات فی الدنیا لایسمع مطربات الجنة
 دینی بیبره اینه چکسن مزابلدر سیکما مسکن * دینی ارسال ایسرسن کتاب و انبیاسماط
 دینی قنی بکاقر آن دینی شعر ایله چالغولر * دینی قنی بکامرسل دینی کهان ایله قلاط
 دینی قنی بنم اوم دینی اولک اوله حمام * دینی قنی مؤذن بس دینی مزمار ایله عیاط
 ۲ اللهم کل باطل الهی عن الخیر ماریک. اللهم بالفتح او یون لعب معنسانه و غافل
 اولماق و مشغول اولماق و بوندان در که چالشی به و او یونه لهو دیرلر غیری نسنه دن
 غافل ایوب کندیه مشغول ایتد کیچون (اختری) ۳ اسمع و اخبر امر حاضر بولماق
 هم محتمل در فافهم (منه) ۴ الطرب ای خفة توجد لشدة السرور (قهستانی) الطرب
 بالنهریک بر خفت در (بیگلرک) انسانه عارض اولور شدة سرور دن یاشد حزن دن
 اما کثر سرور معنسانه مستعملدر جمعی اطراب کلور (اختری) طرب بفتحین خفت
 و نشاط و شادی و حزن و حرکت و شوق (منتخب اللغات)

ابد الا ان يتوب وان صوت داود عليه السلام يعدل تسعمائة مزار وهو المقر يوم مشاهدة الحق فاتركوا هذا الطرب لذلك الطرب) حديث شريفك حاصل معنى سى بيغمبر من صلى الله عليه وسلم ايتمشلر اويون اويوناغوجى واويون لر طاوشينى (قصدا ولنت) ايله طكلاغوجى كشى ملعون در بس هر كم دنيا ده مطربات بولغوجى نرسه لر طاوشينى طكلاسه (يعنى كشينى بيكله يتوب بر تورلى شادلاندر ب گناه غه توشمه كه سبب بولغوجى طاوشلر ني ايشتسه طكلاسه بوزمانده بولغوجى اسكر بيكه وگارمون وبوندن غير مشهور اويون ماشينالارى كى) اول كشى او جماخ نك در دنيا ندر گوجى وشادلاندر غوجى اويون طاوشلر ينى مگكو ايشتماز (مگر ايشتور دنيا اويون لر ينى اويونماق وانلر ني ايشتمكن وفات بولغاچه توبه قيلمش بولسه) ودرستلكه داود عليه السلام نك طاوشى (٢) ٩٠٠ اويونلر طاوشينه برابر بولغوجيدر قيامت كونده الله تعالى ني مشاهده قيلوب (كوروب) داود عليه السلام شول طاوشى ايله قرآن عظيمى او قغوجيدر داود عليه السلام نك قرائتنى ايشتور دن حاصل بولاچاق طرب (يعنى درد وشادلق ولنت) كه ايرشوا و چون دگيا مطرباتلر ينى قويكز آنلر ايله شغلله نماكز. اكر دنيا اويونلر ينى ايشتوب لنتله نسه كز داود عليه السلام نك قراة عجببه وصوت غريبه ايله اوقد قينى ايشتماى محروم قالوب قايقو و مسرتده بولور سز ديمه ككر. بونك تفصيلى ني فقيه ابوالليث رحمه الله قره العيون كتابنده رسول الله صلى الله عليه وسلم نقل قيلوب ايتده در عربى عبارته سى نك حاصل ترجمه سى بوطر يقه در: الله تعالى قيامت كونده ايتور يادا داود ديوصكره داود عه ايتور يارب لبيك (خده نك حاضرم) نه امر قيله سن ديوبعد الله تعالى ايتور يادا ودرستلكه امر قيلامن اوشبو منبرده توروب قل لر يمه دوستلر يمه زبور دن اون سوره اوقوب ايشتمره نك ني ديو. بعد داود عليه السلام منبركه منوب زبور دن اون سوره اوقور

ديدى قنى طعامم كم ايسم آنى تناول من * ديدى شول كم بنم آدم ديميه انده هر خباب ديدى قنى شرابم بس ديدى كم كل مسكر در * ديدى قنى بنگا مجلس ديدى بازار ايجى بطاط

٢ فائده كتب معتبره ده من كور در كم حضرت داود على نبينا و عليه السلام نك مبارك طاوشى بيك عجب كور كام بولمشدر ٧٢ تورلى طاوش ايله زبور شر يقنى اوقدغى وقتلر نده آدم و جن و بارچه قشدر جيلوب طكلا ب تور لر ايش حتى آغوم صولار طوقتامش. آدم و جن و قشدر حضرت داود نك عجب طاوشينه محبت ايله ب طكلا دقلريند ابليس شيطان مسدا ايله ب (كونچيلك) قيلوب تورلى اويونلر ياصاب آدم لر ني شول اويونلر غه كوئل قويدر ب آردر مشدر بونك تفصيلى (مرات الكائنات) وباشقه ده من كور در

بعد آدملار داود علی نبینا وعلیه السلام نڭ اوقغانی نی ایشدوب اوچماخ اویونلرینی ولنت و شادلیق لرین کورگان و ایشتمکان لریندن آرتوغراق شادلانورلر . حتی طرب (یعنی داود علیه السلام نڭ اوقغانی نی ایشتموب حاصل بولغان درد و بیگلک ولنت) دن مست بولورلر چونکه داود علیه السلام نڭ طاوشی توقحان اویون طاوشیمنه برابر بولور (بعث) هوش لرینه کلگان لری صوکنده الله تعالی ایتور ای قیل لریم بو طاوشدن (یعنی داود علیه السلام نڭ طاوشنن) کورکام ولنتلی خوش طاوش ایشتمکانکز بار اییدی دیو . بعد الله تعالی نڭ قیل لری ایتور والله یارب بز نڭ اصلا بوندن خوش و کورکام طاوشنی ایشتمکانمز یوق اییدی (بعث الله تعالی ایتور من سز لرگه بوندن هم آرتوق خوش ولنتلی طاوش ایشتمکر من دیو (بعث) الله تعالی ایتور ای حبیبیم (دوستم) ای محمد (علیه السلام) منبرگه منگل (طه) و (یس) سورهمینی اوققیل (بعث) پیغمبرمز علیه السلام اوقور پیغمبرمز علیه السلام نڭ مبارک طاوشی کورکام و خوش ولنتلی لکن دلوود علیه السلام نڭ طاوشنن یتیمش الوش آرتوق بولور پیغمبر علیه السلام شول عجیب طاوشی ایله اوقغان بعثنده مؤمن لرگه و آنلر آستونداغی کرسی (یعنی اورنتق و کنافی) لرگه و عرش قنیل لریمه و فرشته لرگه و حور العین و علما و ولدان لرگه و اجماع اچنجه بولغان بارچه نرسه گه طرب (یعنی درد و شادلیق) حاصل بولور (بعث) الله تعالی ایتور ای دوستلریم ایابوندن کورکام و خوش طاوشنی ایشتمکانکز بار اییدی دیور مؤمن لر ایتورلر ای ربمز جلال و عزت نڭ برله قسم اینهمز بزلر نی (خلق) یعنی یاراتقان زمانسکدین بیزلی بزلر رسولمز صلی الله علیه و سلم نڭ (طه) و (یس) سورهمینی اوقغان طاوشنن خوش و کورکام ولنتلی عجیب طاوش ایشتمکانمز یوق اییدی دیو (بعث) الله تعالی ایتور من سز لرگه ایشتمکرور من بوندن هم خوشراق ولنتلیرک طاوشنی ۲ دیو . بعد الله تعالی سورة الانعامنی اوقور بعث مؤمن لر الله تعالی نڭ

دیوی قننی شعارم بس دیوی لعنت در رسکا * دیوی قننی دنارم بس دیوی بنندن سکا استغلا
 دیوی قننی بنم آغم دیوی آغلی اوله عورت * دیوی عزت جلال اچون بو سورده اولشم نشاط
 دیوی عورتلر کیمین کوکلن قیلمایم اخراج * دیوی نزع ایتمیم توبه قالنچه جان بر قیراط
 دیوی چق جنتیمن کیت رجیم اولنک سکا لعنت

چوقیلنک امریمه تفریط چون ایتمک حکمه افراط
 زهی تقصیر ربانی نلر اشلر نظر ایله * بواشلرده نظر اولدر بلینه اوسط الاوسط

کلام شریفی فی ایشتمکانلری صوکنده طرب لرنندین غایب بولوب عجبکه قالوب حیدران بولور لر الله تعالی نلک کلامنه اشتیاق و محبت لرنندن اوجماخ و آنلک اچنده گی هورلر و غیر اشیا و دخی عرش و کرسی و آنلردن باشقه نرسه لراضطراب و هرکتکه کلورلر دیوالنج و بو خصوصه کتاب قره العیون ده تفصیلابیان قیله دره بوقصه حدیثیه دن مؤمنلرگه حصه شول که اگر مؤمنلر دنیاده و قتلرنده قصد و اختیار ایله اویونلر طاوشلرینی ایشسوب لنت لنت لنت بولسه لر داود پیغمبر من علیهما السلام نلک و حق تعالی جل شأنه نلک تعریف و توصیف ممکن بولماغان روشده گی عجب طاوشلرینی ۳ ایشتمه کسن محروم بولماق خوفی کوبدره قره العیون کتابنده رسول الله صلی الله علیه و سلم نلک حدیثی فی نقل قیلوب یینه ایته در عربی عباره سینلک حاصل ترجمه سی بور و شچه دره قیامت کوننده الله تعالی ایفور حورلرغه یعنی اوجماخ قزلرینه هینم رضالقمنی تابماق اوجون دنیاده قولقلرین اویون طاوشندنین صاقلاب هینم کلامنی و رسول علیه السلام نلک حدیث لرینی (سوز لرینی) ایشسوب لنت تابمش قلملاریمه کویلی طاوشلار کزنی ایشتم کز بوقیامت کوننده شول قلملاریمه شادلق و حرمت لر بولغوجیدر دیوبعد اوجماخ قزلری (الله تعالی دن قورقوب دنیاده اویونلر طاوشندنین قولقلرین صاقلاب اول اویونلردن کوکللرین آلفوجی مؤمنلرگه) الله تعالی گه تسبیح و تحمید و تمجید و توحید ایله کویلهب عجب طاوشلرینی ایشتم رب (مؤمن لرنی شادلاندر لر) قرت العیون دن انتخابا یازلدی. (کف الرعاع عن محرمات الله و السماع) کتابنده

و عن ابی هریره ان رسول الله صلی الله علیه و سلم قال یمسح قوم من امنی فی آخر الزمان قرده و خنازیر قالوا یا رسول الله امسلمون هم قال نعم یشهدون ان لا اله الا الله و انی رسول الله و یصومون قالوا فما یالهم یا رسول الله قال اتخذوا المعازف و القینات و المدفوف و شربوا سفه الاشریه فباتوا علی شرابهم و لهوهم فاصبوا و قنم مسخوار و امسند و ابن حبان اوشبو حدیث شریف نلک ترجمه سینلک حاصلی بو طریقته در رسول علیه الصلوة و السلام ایتمه شلر آخر الزمانده هینم اتمندن بعضیلری میمون و دو کتزلر صور تینه کدر لر صحابه لر ایتمه شلر کم ای خدانلک پیغمبری اول حالگه تشکوجی کشیلر مسلمان آدملر بولور می دیو (بعب) رسول علیه السلام ایتمه شکم بلی اول کشیلر مسلمانلر در اشهدان لا اله الا الله و اشهدان محمد اعبد و رسوله دیور لر روزه هم توتار لر صحابه لرینه ایتمه شلر کم ای رسول الله آنلر مسلمان بولا تورب نیند ای گناه سبیلی صورتلری اوزگارر بعد رسول علیه السلام ایتمه شکم اول آدملر اویون لر ویرچی خاتون لر و بارابان لر ایله ن

اويناب حرام اولمش اچملك (خمر) اچديلر (اچرلر) بعد شول مالک (توبه واستغفار
 قيلماي) يوقلاديلر (يوقلارلر) بعد ايرته برله اويقولارندان طورمش وقتلرندن
 صورتلري ميهون ودوگشز صورتنه بولمش بولوب توررلر. جامع الصغيرده منکوردر
 رسول الله صلى الله عليه وسلم ايتمشلرکم (في هذه الامة خسف ومسخ وقنف اذا ظهرت
 الخيانت والمعازف وشربت الخمر) معنى شريفينك حاصلى يرچى خاتونلر واديون
 قوراللىرى (اسکريپکه گارمون وبوندان باشقه اويونلر کي گناهار) ظاهر بولسه يعنى
 کوبايسه ودخى هر تورلى خمر اچمک شايح بولسه (کوبايسه) شول گناه سببتن شوملغندن
 بوامتنک هم يريوتماق ودخى آدم صورتيني باشقه برحيوان صوره تينه کرتمک دخى
 کوکنن طاش آطلوب آدملر هلاک بولماق بلاللى بولور يعنى الله تعالى اوشبو ره وشچه
 عذاب قيلور ديمه کبر. بوحدیث شريفندن هم معلوم بولادر اويونلر ايله شغل قيلماقنه
 آفت وبلالره تشمک خوفی کوبدر. * ودخى رسول الله صلى الله عليه وسلم ايتمشلرکم
 (اياکم واستماع المعازف والغنائمهما ينبت النفاق في القلب كما ينبت الماء البقل)
 معنى شريفينك حاصلى صاقلانگن اويونلر طاوشيني وچرولر ايشتمه کسن چونکه آنلرني
 ايشتمک کوکلک نفاقنى اوسترر (يعنى پين اولماغه سبب بولور) نناک صوسبب بولور
 اوله ننى اوسترمه گه. ودخى فتاوى بزازيه ده ذکر قيله در (استماع صوت الملاهى
 حرام قال عليه السلام استماع صوت الملاهى معصية واللباس عليها فسق والتلف ذهابا ككفر
 اى بالنعمة) الخ حاصل معنى سى لهو آنللىرى (اسکريپکه وگارمون واديون ماشيناسى
 وبوندان باشقه لر کي) ننگ طاوشلرينى ايشتمک طسکلاماق درست توکلدر بيک الوغ
 گناهدر. چونکه پيشه برون صلى الله عليه وسلم ايتمشلرکم اويونلر طاوشيني ايشتمک
 گناهدر. واديونلر بولغوجى مجلسک او طرفق (حاضر بولق) فاسقلقدر وشول اويونلر
 صاقينه دکلامايه ساز ايله سوز * دخى مسرمار قافون چشته قاپوز
 دخى طنبور دخى چنگ وچغانه * قلاق طوتمايه هم افک وبلانه

٢ ان بعض الناس يزعمون ان ضرب اللق والغنائم به يوم العيد جائز. لما روى ان ابا بكر رضى
 الله عنه دخل على رسول الله صلى الله عليه وسلم وعنده جاريتان تغنيان بالرق فزجرهما
 ابو بكر رضى الله عنه. فقال رسول الله صلى الله عليه وسلم دعهما فانه يوم عيد وهذا الحديث
 متروك العمل بقوله تعالى (ومن الناس من يشتري لهو الحديث) الآية. ولما كان هذا الحديث
 متروكا اظهر اهل الاحتساب احراق المعازف في هذا اليوم ليكون فعلهم واجماعهم على هذا
 في دار الاسلام اجمع حجة قاطعة على ان هذا الحديث غير معمول به. من نصاب الاحتساب في
 الفتاوى من نفسه. ٣ الملاهى آلات لهو ديرلر واحلاسند كسر ميمله ملهى وملهاة دينور.

طاوشینی ایشنب آنک ایله لنتله نمک (یعنی شادلانمق راحتله نمک) الله تعالی ویرمش قلاق نعمتنه شکر قیلما سلفدر چونکه الله تعالی قلاقنی بنده سینه ویرمشدر قرآن وحدیث وعظ ونصیحت و مباح سوزلرنی ایشتمک اوچون بس قلاقنی باشقه موضعهگه صرف قیلسه واجب بولغان شکرانه نی ترک قیلوب حرامگه مرتکب بولور (فالواجب کل الواجب ان یعقنب کیلا یسمع لماروی عنه انه صلی الله علیه وسلم ادخل اصبعه فی اذنه عند سماعه) حاصل معنی سی بس اویونلر طاوشینی ایشتمک حرام بولسه بیک بیک واجب بولور اویونلر طاوشینی ایشتمدن صاقلانماق چونکه پیغمبرمزر رسول الله صلی الله علیه وسلم (اتفاقا) آکسزدن اویون طاوشینه اوچراغان وقتلرنه مبارک بارماق لری شریف قلاقلرینه قویار بولدیلر تا که اویون طاوشلری ایشتمه سن اوچون بزازیه دن حاجت قدر نقل تمام بولدی. قاضیغان و آنان غیر فتوی کتابلرنه (استماع الملهی حرام و معصیه) دیوب بیان قیله در. بلسگل کم بریقه محمودیه ده بیان قیله در کم (والتلفذیها کفر) دن مراد یعنی برکسه اویون لر طاوشینی ایشنب لنتله نمک حرام دگل حلال دیوب ایتمسه کفر (یعنی اسلام دینندن چقماق) اولور دیه در اوشبو بیان لردین معلوم بولادر محمد المصطفی صلی الله علیه وسلم نلک امتندن بولوب مؤمن اسمنده بولغان آدمه لرگه اویونلر اویناماق و یا که طاوشلرینی دکلاماق تیوشلی اش توگلدر صاقلانماق واجبدر آنلر ایله اشتغال گناه در ملاهی طاوشلرینی ایشتمک انواع (تورلی) گناهغه توشمه که سبب و باعثدر دیمشدر (ودخی کتاب الزواجرده بیان قیله در اویونلر طاوشینی تکلاغان (ولنت ایله ن ایشتمکچی) کشی لرنک شهادتی رد قیلنور دیوب یعنی بر اش خصوصنده بره ونلک ضرر یافائده سینه گواه اولسه آنک سوزی توتملاس آنک گواهی ایله حکم قیلنماز دیمکدر * حتی آلات لهونی یعنی اویون اوینای تورغان نرسه لرنی مثلا گارمون و اویون ماشینه لری کبی فی ایونده توتماق ایله هم گناهی بولور اگرچه اول اویون آلات لرینی استعمال قیلما سه ده یعنی اویناماسه ده دیو طریقه محمدیه کتابنده بیان قیله در. احیاء العلومه مزامیر ملاهی فی یعنی اویون اسبابی فی صاتمق هم درست توگل دیو بیان قیله در. واحسرتا که خصوصاً بوزمان ده کوب مؤمن ایرلر و خاتون لرنک ایولرنده اویون اسبابی بولوب و تورلی اویون لر ایله اویناب و طاوشلرینی لنت ایله ایشنب لهو لعجب برله اشتغال لری کوب کورلمک و ایشلمه کده در (بو مفهوم و ممنوع نرسه لر ایله شغل قیلماق کسب وغیر حرکات لردین خیر و برکات کنمه کینه و تورلی آفت لرگه مبتلا اولماقینه سببدر. و بولرنک شیوع و کثرتی اشراط ساعتندن در یعنی قیامت یقین بولو علامتلرنندن در

بيك بلگل كم شرع شريفى قاشنده اويونلر اويناماق نك منموم لكى شول درجه ده در كم نصاب الاحتمساب و آندان غير كتابلرده ايتهدر بر آدم نك ايوندن اويونلر طاوشى ايشدلسنه شول اويونلرني اويناماقدن منع قيلماق اوچون ايو صاحبي نك رخصتندن باشقه هم ايوگه كرمك درست بولور انتهى بيك بلگل كم مملكتمزده و شبو زمانده محبت يا ثا چقمش هر كم نك معلومى اولغوجى آله لهو ايله قرآن عظيم اوقتورلر اذان و تسبيح ايتدورلر اول آية لهو ايله بو فعل لرى درست توگلدر چونكه كلام اللهنى و اذان و تسبيحنى تخفيف و استهزاء اولادر بونك امثالى بر صاوت دن خمرنى بوشتوب شول نجسله نمش صاوتقه مبارك زمزم صوى نى صالمق كيبير چونكه شول آله نك بر موضعندن هر تورلى لهو و لعب باراماس سوزلر و جرولر و كوى لر چقارتوب بعينه شول موضعندن (اورنندن) قرآن عظيم و بونندن غير كلمات شريفه اوقتورلر بونك قبيح لغى انصاف و ديانت اهلينه طاهر در. و دى شول آله لهودن منكور كلمات شريفه نى ايشدوب هداية نصيب لرى اولمامش آدملر كولك و استهزاء قيلماقلى مظنون در و الحال كلام اللهنى هر نوع (تورلى) تعظيم ايله تعظيم قيلماق الوغلامق هر متله مك فرض و واجب كلام اللهنى تعظيم قيلمايان لر دنيا و آخرته خراب و هلاك حسى ياكه معنوى گه گرفتار بولاچاقلر توشاچك لردر الله تبارك و تعالى بارچه مننى اوزينك عمل و طاعتينه موفق قيلغاي اينى آمين *

التبشير الثامن

آدم و حيوان صورتلرينى يا صاماق و پاتريت آلماق يا آلدرماق و حيوان صورتنى ني ايوده صاقلماق توتماق شرع شريفمزده منهى و ممنوع بولمش فعل قبيح در. بلگل كم صورت يا صاماقنى كتاب الزواجر و باشقه كتابلرده ذنب كبير يعنى بيك الوغ گناه جهله سنمن صاناب بيان قيلدر زواجرده ايتهدر (الكبيرة الثامنة والستون بعد المأتين تصوير ذى روح على اى شى^ه كان من معظم او ممتن بارض او غيرها ولو صورة لانظير لها كقرس لها أجنحة) حاصل معنى سى بيك الوغ گناه نك ۲۶۸ نچى سى جانلى نوسه نك صورتى ني يا صاماقدر نيند اى گنه نرسه گه بولسه ده كيرهك قدر هر منده يورگوچى نرسه گه بولسون (مثلا بورك و كلاپوش و قالفات غه

ايشتميه دى فخشيله غيبت * تغنينن تچه هر دم بغايت
كيرهك قران كيرهك اذكار و اشعار * تغنى سز لجن سز اوله زنهار

یا صاماق کبی) کیره ک قدر سز اورنده بورگوچی نرسه گه بولسون (مثلا ایدهن واورنق
 وکاش یا که اولطراغنه یا صاماق کبی) اول صورت ک کیره ک برگه یا صامون مثلا
 گوده لی نرسه لر بولسون آدم صورتندگی قورچاق کبی یا که برگه یا صاماق کبی
 یا که بردن باشقه نرسه گه بولسون کیوم گه کاغذ گه و باشقه اورنلرغه یا صاماق کبی
 اگرچه اول یا صالمش صورت نلک دنیاده مثال واغشاشی بولماسه ده قانات لی آط
 یا صاماق کبی صورت یا صاماق نلک بارچه تورلیسی الوغ گناه در دست توگل لکنه
 برابر در. بلسکل کم الله تعالی نلک کلام عظیمنده (ان الذین یؤذون الله ورسوله لعنهم
 الله فی الدنيا و الآخرة واعد لهم عذابا الیما) تفسیرنده حضرت عکرمه رضی الله عنه
 ایتمشدر که عذاب مهین ابله قور قلوب خدا ورسول الله لعنت قیلغان آدم صورت
 یا صاغوچی کشی لردر دیمشدر یعنی صورت یا صاماقده الله تعالی نلک امرینه خلافتی
 قیلغانلقمن الله تعالی ورسول فی اذا قیلو حکمنه بولور. مشکات المصابیح ده مذکور در
 عن ابن عباس (قال سمعت رسول الله صلی الله علیه وسلم یقول کل مصور فی النار یجعل
 له بكل صورة صورها نفسا فیعذب به فی جهنم قال ابن عباس فان کنت لایب فاعلا فاصنع
 الشجر و ما لاروح فیہ) حدیث شریف نلک ماصل معنی سی بو طریقه در حضرت ابن عباس
 رضی الله عنه نلک اوغلی اینده در ایتمشتم رسول الله صلی الله علیه وسلم من ایتمور بولندی
 صورت یا صاغوچی کشیلر بارچه سی اوطقه کور و الله تعالی صورت یا صاغوچی لر نلک یا صالمش
 بارچه صورتلرینه جان ویرور بس شول صورتلر صورت یا صاغوچینی جهنم ده تموغ ده
 عذاب قیلور لر. حضرت ابن عباس رضی الله عنه صورت یا صاغوچی کشیگه ایتمشدر
 سن (هیوان صورتی یا صاماعل اگر کسب و معیشت نلک اوچون صورت یا صاماقمن باشقه
 چارک بولماسه یا صاماعه محتاج بولساک، بس آغاج و جانسز نرسه لر صورتینی یا صاعل
 دیو. و دخی رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشدر (من صور صورة فان الله معذب به حتی ینفخ
 فیہ الروح و لیس ینافع ابدا) معنی شریفی رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشدر بر
 آدم صورت یا صاماعه الله تعالی اول آدمنی صورتک جان ویردیو عذاب قیلور هالبوکه
 اول آدم صورتک جان ویرودن عاجز بولور مکنو جان ویره آلاماز (مشکات المصابیح ده
 ینده مذکور در رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشدر (لاتدخل الملائكة بیتا فیہ کلب ولا
 تصاویر) ماصل معنی شریفی رحمت و بركات و استغفار فرشته لری ات و صورتلر بولمش
 ابوگه کرمالر. مراقنده اینده در صید (یعنی آو آولاماق) اوچون یا که ایگونلر قی صاقلا
 ماق ایچون آصرالمش اتلر نلک ایوده بولماقی یا که صورت نلک قدر سز اورنده مثلا آباتی

ایله طابطالاجتی برده بولماقی فرشته لرننگ ایوگه کرمه کالرینه مانع اولمازلردیو بعض
 علماء دن نقل قیلده در. ولکن شارح صحیح المسلم الامام النووی رحمه الله القوی حضرت لری
 بارچه نوعات وبارچه صورتنگ ایوده بولماقی فرشه لرننگ کره کینه مانع دیه در. چونکه
 حدیث شریفه کلب و صورت مطلق ذکر قیلنغان دیوبیان بیورادر. عامه کرام رحمهم
 الله امام نوویننگ سوزینی اختیار قیلمشلدر. ودخی صحیح البخاریده من کوردی که
 (عن سالم عن ابیه وقال وعد النبی صلی الله علیه وسلم جبرائیل فرأت علیه حتی اشد علی
 النبی علیه السلام فخرج النبی علیه الصلوة والسلام فلقیه فشکی الیه ما وجد فقال له انا
 لاندخل بینا فیه صورة ولا کلب) معنی شریفی ننگ حاضلی حضرت جبرائیل علیه السلام
 پیغمبر علیه السلام که کیلما گه وعده قیلوب شول وعده قیلنغان وقتنده کیلما می کیچکگان
 لکندین رسول الله صلی الله علیه وسلم خقابولب مبارک ایوندن چفوب حضرت جبرائیل
 علیه السلام که یولقوب (اوجراب) وعده قیلنغان وقتند کیلما گانلکندین شکایت ایله دی
 بس جبرائیل علیه السلام ایتمشد که بز صورت وهم ات ۲ بولنغان ایوگه کرمازیز دیو*
 (ودخی شرح در المختار طخاویده ایته در امام نوویننگ رحمه الله شرح مسلمده بولنغان ظاهر
 کلامی علماء ننگ اجماع (اتفاق) لریدر جانلی نرسه ننگ صورتینی یا صاماننگ مرام بولماقینه
 حیوان صورتی نی یا صامق کبائر (بیک الوغ گناه) جهله سند ندر چونکه حیوان صورتینی
 یا صاغوچی کشیگه بیک قنیغ قورقنچلی عذاب ایله خبر بیدرلمشدر (وهو ما فی الصحیحین
 عنه صلی الله علیه وسلم اشد الناس عذابا یوم القیامة المصورون یقال لهم احيوا ما خلقتکم)
 معنی شریفی ننگ حاضلی صورت یا صاغوچیغه بیک قورقنچ خبر صحیح البخاری ومسلم ده
 ذکر قیلنغان رسول الله صلی الله علیه وسلم ننگ مبارک سوزیدر رسول الله صلی الله علیه
 وسلم ایتمشدر قیامت کوننده قنیغراق عذابده بولغوچیلر صورت یا صاغوچی کشیلدر
 صورت یا صاغوچیلرغه صوتلرکنزنی ترک قیلکنز (جان بیدرکنز) دیوعذاب قیلنور وینه
 ایتمدی امام نووی رحمه الله صورت یا صاغوچی صورتینی خورلاناچق یعنی قدر سزاورنغه
 یا صامون (مثلا آباق ایله طابطالاجتی اورنغه یا که قدر حرمتده بولنغان اورنغه
 ۲ قسطلانیده من کوردی رسول الله صلی الله علیه وسلم ننگ سریری (کاراواتی) آستنه
 ات بالاسی کیلوب کرهش ایکن آننگ کرگانینی رسول علیه السلام بلمه مشدر رسول علیه
 السلام حضرت عائشه رضی الله عنها دن بوات بالاسی قایو وقت کردی دیوب صوران لری
 سوکنده حضرت عائشه والله قایو وقت کرگانینی بلمه دم دیمشدر بعد رسول علیه السلام
 چقارماغه امر قیلوب چقارمشدر. بعض کتاب بیان قیلده در اولات بالاسی ایله بالا
 وقتلرنده حضرت حسن وحسین رضی الله عنهما اوینامشدر شول وقتده کرمشدر.

یا صاسون (مثلاً کیوم کلا پوش و بورك کبی) صورت یا صامق بار چه حاله هرامدر دیوتفصیلا
 بیان قبیلہ در اختصار نقل قیلندی * ودخی صحیح مسلم ده مذکور در (عن القاسم بن محمد
 عن عائشة قالت دخل علی رسول الله صلی الله علیه وسلم وانما تسترہ بقرام فیہ صورة فتلون
 وجهه ثم تناول الستر فہتک ثم قال ان من اشد الناس عذاباً یوم القیمة الذین یشبهون
 بخلق الله) حدیث شریفنگ حاصل معنی سی حضرت عائشہ رضی الله عنہا اینہ در
 رسول الله صلی الله علیه وسلم مینم یانیمہ کردیلر مین صورت لی نچکہ بہ رده ایلہ اور تلگان
 ایدوم بس رسول الله صلی الله علیه وسلم ننگ مبارک یوزی اوزگہ روب پردہنی آلوب
 برطدی بوزدی بعد ایتدی درستلککہ قیامت کونندہ قتیغراق عذابہنگی آدملر
 صورت یا صاماقمہ (فی الجملة بولسہ ده) اوزلرین الله تعالی گہ ۲ اوخشاتقوچی کشیلر در
 (یعنی صورت یا صاماقمہ الله تعالی گہ اوخشاماق کبی اولور دیکمدر) چونکہ تصویر
 حیوان وخلق اشیا الله تعالی گہ خاص بولغوچی فعلمدر الله تعالی (هو الله الخالق الباری
 المصور) دیمشدر * المحدث المحقق الامام النووی رحمہ الله الغنی آدم یا حیوان
 صورتینی یا صاماق درست توکلک خصوصتک رسول الله صلی الله علیه وسلم من کوب
 حدیثلر نقل قیلغانی سوکنک ایتہ در (قال العلماء تصویر الحیوان حرام شریف القہریم
 وهو من الکبائر لانه متوعد علیہ بہنا الوعد الشدید وسواء صنعہ لما یمتہن لغيرہ
 وسواء کان فی ثوب او بساط او درہم او دینار او فلس او اناہ او حائط او غیرہا و امانت تصویر
 مالیس فیہ صورة حیوان فلیس بحرام) انتہی یعنی عالملر ایتیلر حیوان صورتی
 یا صاماق بیک قاتی الوغ ہرامدر حیوان صورتینی یا صاماق بیک الوغ گناہلر
 جملہ سندلر چونکہ صورت یا صاماقنی حدیث شریفہ ذکر قیلنمش روشچہ بیک
 قاتی عذاب ایلہ قورقلمشدر اول صورتنی کبرہک قدر سز اورنغہ یا صاسون کبرہک قدر لی
 اورنغہ یا صاسون کبرہک کیوم گہ یا بالاسقہ و کیبیز کبی نوسہ لرگہ یا آنچه غہ تنکہ گہ یا بلغہ
 یا صاونقہ یا دیوارغہ (استیناغہ) یا بوندان باشقہ اورنرغہ یا صاسون (مثلاً مندر یا صتق
 ۲ حدیثنا ابو ذرغہ قال دخلت مع ابی ہریرة رضی الله عنہ (داراً بالمدينة) لمروا بن
 الحکم فرأی فی اعلاھا) ای فی سقف الدار (رجلاً مصوراً) بکسر الواو (فقال سمعت
 رسول الله صلی الله علیه وسلم یقول) ای قال الله تعالی (ومن اظلم من ذہب) قصد
 (یخلق کخلفی) ای فعل الصورة ومدھا لامن کل الوجوه اذ لا قدرة علی خلق مثل خلقہ
 تعالی فالتشبیہ فی الصورة ومدھا وظاہرہ ینناول مالہ ظل وما لیس لہ ظل فلذا انکر
 ابو ہریرة ما نقش فی سقف الدار (صحیح البخاری) مع القسطلانی

طشینه یادسترخان (آش یا ولغنه) یا کولمک که یا اینتا گنه) بار چه سی حرام بولماقن برابر در
 اما حیواندان باشقه نرسه لرنلک صورتینی یا صاماق حرام تو گلدر. مثلا آغاچ و گل و (مسجد)
 و (ایو) و (صاموار) و (قومغان) و (پرا خود) کبی جائسز نرسه صورتلرینی یا صاماقن ضرر
 یوقدر * الامام النوی رحمه الله تعالی صحیح مسام شرحنه ینه اینه در (واما اتخاذا المصور
 فیه صورة حیوان فان کان معلما علی حائط سوا کان له ظل ام لا او ثوبا ملبوسا او عمامة او نحو
 ذلك فهو حرام واما الوسادة ونحوها مما یتمهن فلیس بحرام) حاصل معنیسی اما حیوان
 صورتی یا صالمش نرسه فی آلمات صاقلاماق ابوده توتماق (مسئله سی) بس حیوان
 صورتی یا صالمش نرسه دیوارغه آصلنغان بولسه اول صورتلک کیرهک کوله گه سی
 بولسون نناک گوده لی صورت (مثلا تورچاق کبی) یا کوله گه سی بولساون (مثلا
 ترزه پرده سننه یا کاغده بولغان صورت کبی) کیرهک اول صورتلی نرسه کیوله چک
 کیوم یا که چالنه یا بولنک کبی نرسه لرده بولسون (آنداق نرسه لرنی آلمات صاقلاماق)
 حرام در ست تو گلدر * اما طایناناچاق نرسه یا که آیاق آستنه صالناچاق پالاس
 و کییز و شونلک کبی حرمتسز قدر سزره ک اورنک یورگوچی نرسه ده بولسه شونداق نرسه فی
 اتخاذا حرام بولماس * جامع الرساله اینه در امام نووی رحمه الله القوی حضرتلرینک
 بوسوزینک ظاهری رسول الله صلی الله علیه وسلمک (لان دخل الملائكة بینا فی کلب
 و لاتصاویر) دیمش حدیث شریفنه مخالف کبی فهم قاصر مزه سنوح قیلده در شول صورتلی
 ایواچننه بولغان تقدیرده فافهم * بیک بلسک کم ذکر قیلنمش احادیث شریفه دن
 معلوم و ظاهر بولدی کم صورت یا صاماق یا که یا صاماق الوغ گناهدر صورتنی ابوده
 صاقلاماق آصراماق الوغ خطادر رحمت واستغفار او چون کیلگوچی فرشته لرنک ابوگه
 کر مه سلک لرینه سبب و کوب قیامت که باعث در مثلا صورتنی یا صامه یا که
 یا صالمشنی آلوب تماشا قیلوب ک کوبرهک وقت صورت ابله شغل قیلسه بتدریج
 (آقرون آقرون) شیطان لعین صورتکه محبت قویدر (نعوذ بالله) صورتکه محبت
 قویماق نلک قبیح و اشه کی لگی مؤمن کامل و عقل غه خفی دگلدر. جناب شارعنک
 صورتنی یا صاماقن و آنی ابوده صاقلاماقن منع قیلوی نلک بعض حکمتی مذکور
 خوف اولسه کیرهک و الله اعلم. حیوان صورتینی تصویردن و اول صورتنی ایوگه
 قویماقن نهی و وعید حدیثلری کتب احادیث شریفه کوب بیان قیلنمشدر.
 بیک بلسک کم خصوصاً بوزمانه شایع و مشهور بولمش صورت یا صاماق (پاترنیت آلدرماق)
 دلاتاکی فی لورسن دنیاده عیش فراغتنی * کیل ایمدی قیل خدا نلک یادینی تاغلاب بو عشرتنی
 گورستان جایک بارغل فقیر و باینی کورگل * پاتور قوروق صوباک بولوب قوچب خاکه من لینی

واول قبیح اشکه راضی بولماق صورت یاصاماق حکمنده بولوب صورت یاصاغوچیلر حقنک
 بولمش وعیدلر (یعنی عناب خیرلری) صورت آلدرماغه یاصاتماغه راضی بولوب امر
 قیلغوچیلر خصوصنده هم بولسه کیرهک چونکه صورت یاصاماق یاکه آنی ایوده توتماق
 صاقلماق درست ایمه سلکنک حکمت وسببی صورت یاصاماقه امر قیلماقده هم بولغوچیلر
 اول حکمتلر توبه نده اوچنچی فائده ده انشاء الله ذکر قیلنور * جامع الصغیرده ذکر
 قیلنمش (نهی عن الصورة) حدیثی نلک شرحنده الشیخ العلامة محمد الحنفی رحمه الله
 ایتهدر (ای تصویر الحیوان ولو غیر آدمی ومثل التصویر الاقرار علیه) دیوحاصل معنیسی
 رسول الله صلی الله علیه وسلم حیوان صورتینی یاصاماقندن نهی ومنع قیلدی (یاصاماگز
 دیدی) اگرچه اول صورت آدم صورتینه باشقه صورت بولسه ده (آت صغر آرسلان تویه
 و آیوو فیل و بوندان باشقه لر کبی) ودخی صورت یاصاماق حکمنده در یعنی صورت یاصاماق
 کبیدر صورت یاصاماقنی قرار لندر مک یعنی صورت یاصاماقه (آلماغه) راضی بولوب
 تورماق مذکور عالمنکده هم (ومثل التصویر الاقرار علیه) دیمش سوزندن معلوم و ظاهر
 بولادر باتریت آلدرماقنک درست توکلگی حدیث شریفنک اشاره وداللتی ایله.
 ودخی شریعت کتابلرمزده ذکر قیلنمشدرکه (وللوسائل حکم المقاصد) حاصل معنیسی
 سبیلرکه مسبیلر مکمی بولغوچیلر بس شول صورتنی یاصاماق مسبب کشینک صورت یاصاماقه
 امر قیلماق سبب بولادر مذکور قاعده فقیه که نظر اصورت یاصاماق درست بولماغان
 کبی یاصاماقه امر قیلماق هم درست توکلدر (مثلا برکمه بر آدمنی خمر اچمه که یا که
 مال اوغرلاماقه یا که زنا قیلماغه یا که سبق او قیاسقه امر وداللت قیلسه او شبوگناهلر که
 توشمه که سبب بولسه او شبو یار امان اشلر که راضی بولسه خمر اچمک مال اوغرلاماق زنا
 قیلماق جهالت و نادانلقده قالماق گناه سنده شریک بولور. بس هر کم صورت یاصاغوچیفه
 صورتینی آلماغه تصویر که امر قیلسه راضی بولسه صورت یاصاماق گناه سینده
 توشوب حدیث شریفلرده ذکر قیلنغان عناب و وعیدلر که مستحق بولور * احیاء
 العلوم ده ایتهدر قال رسول الله صلی الله علیه وسلم (الدال علی الشر کفاعله) دیو یعنی
 رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشلر کم یامان و اشه کی اشکه دلالت قیلغوچی کشی
 شول یار امان قبیح اشنی اوزی قیلغوچی کشی کبیدر * بس باتریت آلدر توده او شبو
 حکم یورگوچیلر * (بیک بلگل کم صورت یاصاتماق یا که آلدرماق ده ظاهر بولغوچی

اگر سن مرد عاقل سن بومالتنی کورب یغلا * من هم شونداغ بولور مندیب آلار دین آل عبرتنی
 بولوب مغرور دولنکه خدا دین بی خبر بوله * آلوب بارغان ایمس هیچ کم لحد که مال ملکتنی
 اولم نوبت آیاغیدر کیلور بل نوبتی برلن * که تا اچمای کشی قاللر جهان اچره بو شربتنی

تورلی گناه و خطاء کوبدر. جمله سندن بریسی گناه قیلماغه راضی بولما قدر گناهغه راضی بولماق اوزی گناهدر (رضاء المعصية معصية) کتابلرده مشهور سوزدر. ودخی صورتنی بالفعل یاصاماق آلدرماق ایکنچی گناهدر (واول صورتنی ایوده توتماق اوچنچی خطادر. وشول صورتکه کوکل قویوب قاراماق دورتنچی خطادر. وصورت یابوچیغه (یاصاوچیغه) آقچه ویرمک مالنی اسراف قیلوب هرام اورتغه توتماق اسراف قیلغو چیلار شیطان قرادش لر بئر الله تعالی ایته در (ان المسرفین كانوا اخوان الشیاطین وکان الشیطان لربه کفورا) بیک بلگل کم خاتون وقز جماعتی ننگ پاترینلرینی آلدرمق بیگره ک قبیح و یاراما ز اشدر چونکه آنلر پاتریننی آلدرماق و آلماق تورلی فتنه ننگ ظهورینه باعث و تورلی گناهغه توشمه که سبب اولماق عقل وفکر صاحبنه معلومدر * هر کم جماعتینک صورتنی آلدرسه جماعتینک هر کمگه کورنوب یورما کینه راضی اولماقیدر بو ایسه دیونلمکدر. الحاصل پاتریت آلمق آلدرمق مین مؤمن و مسلمان من دیوب یورگوچی کشی که الوغ خورماق و دیانتسز لکدر الله تعالی بار چه مزغه انصاف میسر ایله سون * (فائده) بعض علماء کچک قز بالا لر ننگ صورت (قورچاق) ایله اوینا مقلرینک درسنگینه بعض حدیث شریفنی دلیل قیلوب بیان وسوزلری بولسه ده بعض علماء یوقاریه ذکر قیلنغان احادیث شریفه ایله ن اوینا مقلری منسوخ و ممنوع دیو دعوی قیلدیلر دیو شرح النووی و کتاب الزواجرده بیان قیلدر. چونکه رسول الله صلی الله علیه وسلم ننگ احادیث شریفه سنده صورتنی هر کمگه استعمال درست توگل لک فهم لنده در حدیث مطلق ذکر قیلنمشدر فافهم فائده صورت جنه (گوده لی) بولسه یا که کاغده و تخته که یا باشقه نرسه که یاصالمش بولسه یا که واقعده (دنیا ده) مثالی بولماغان روشقه یاصالمش بولسه مثلاً قاناتلی یا یکی اوج باغلی آدم یا حیوان نیندای گنه روشده بولسه ده صورة یاصاماق درست توگلدر کبائر جمله سندن در دیو تفصیلا کتاب الزواجرده بیان قیلدر بو سوز یوقاریه یازلمش ایدی * (ف) صورة یاصاماق یا که ایوده توتماق صاقلاماق درست توگل لک ننگ سبب و حکمتی نی علماء کرام رحمهم الله العلام بو روشقه بیان قیللمشدر چونکه صورة یاصاماقده مضاهات لخلق الله بولادر یعنی خلق (یارا تماق) صفتند الله تعالی که اوغشاماق بولادر بو هرام فعلدر. ودخی صورت که

فقیر مالن بیگانلر ظلم ایله ب قایوساری کندی * بری بوینیغه کردی کورر لر آنک محنت نی بل ای مسکین هوید الفتی دنیاغه کم تویدی * آلب کندی بودنیادین همه ایل داغ حسرتنی

بعض كفار عبادت قبولولر . بس صورت يا صاماق صورتنى تعظيم (الو غلاماق) و كفالنىڭ باطل اشلىرىنى ياردم و ييرمك كى و آنلره اوغشاماق بولادر آنلره اوغشاماق و آنلر عمليته صورت بولمىدە ياردم و ييرمك شرع شريفمۇدە ممنوع و منهي در . بعض حكمتى بوقاريدە بيان قىلىنىش ابدى * حتى موفات دە الله تعالى دن باشقە ۲ عبادت قىلىنىش ترسه عبادات (يعنى جان سز نرسە لر) دن بولمىدە قويماش و آي كىبى

(ئىشىنى ان يعزم تصويره والله اعلم) دىدەر يعنى بس شونداق نرسە لرنىڭ هم صورتى يا صاماقنىڭ مرام بولماق نىيەش و لايىق بولور بونىڭ مكمىنى الله تعالى بيگورنىڭ بىلگوجىبىرە كىر * قرىشە لرنىڭ صورە و ار اورنغە كرمە سالىق لىرىنىڭ سىبى چونكى ۳ اول صورە مايبىد من دون الله جملە سندن در بس الله دن باشقە بولغان ميبود باطل قرىشە و مؤمن لىرىنىڭ دىشمىدەر شول سبب دن كرمە زلر * و دغى ات و ار اورونغە كرمە سالىق لىرىنىڭ سىبى و حكمتى چونكى اول ات نجس نرسە آشايىدور و آننىڭ ايسى هم قىيىع (اشە كى) بولادر و بعض ات شىيطان اسمى ايسلە اطلمشدەر قرىشە لر شىيطاننىڭ خىف (وغالىق) لىرىدەر و باراماز ايسلردن قاچوب خوش ايسنى سوكوجى لردەر علمانىڭ بوغصوداغى بيان لىرىنىڭ حاصل و توضيحي اوشبودر . و دغى ات نىڭ طبيعتىدە ظلم لىق بولغوجىبىر قرىشە لر ظالم دن قاچارلر مسمئل : حيوان يا كە آدم صورتى صاتوب آلىق يا صاماق درست بولورمى . جامع الرموزدە بيان قىلىنىشدر كە سى بالانى جواناتاق اوچون دىزفدن (بالچىدن) مثلا آت يا كە اوگوز يا كە باشقە حيوان صورتىنى آلىق يا صاماق بيع باطلغە كرور چونكى آننىڭ قيمتى يوقدەر شول صورتىنى تاق قىلغوجى (بوزغوجى) كشى تولمەز . بيع باطل درست بولماغان آلىق صاتمقىر خمر و بوتلن غير نجس نرسە لىرىنىڭ صاتمقى كىبى . بس صورت مال غير متقوم بولادر مال غير متقومنى صاتمقى آلىق درست توگىدەر . بوزمانمۇدە بعض مؤمنلرنىڭ دكاندە صورت صاتمىق كورنمە كىدەر آننىڭ نرسە لىرىنىڭ صاتمقى مالكن غير و بركنىڭ كىتمە كىتمە سبب در صافلانمى لازىم * مسمئل نماز او قچوچىنىڭ آلدندە يا كە باش اوستوندە يا كە اوڭ يا صول طرفندە (ياغنىدە) يا كە كىمىدە صورت بولسە شونداق اورندە و كىم دە نماز او قچو مكرە بولور . اگر صورت بىلك كچوك بولسە بىلك چىنلاپ قاراماغاندە كورنمە سالىق بولسە نماز او قچو مكرە بولماز (و دغى پالاس كىبى نرسە لىردە صورت بولسە . شونداق نرسە لىردە نماز او قچو مكرە بولماز اگر صورتكە سجدە قىلىنمىسە (يعنى سجدە

۳ بىلك بىلك كم بركناپ دە شوب اورندا (چونكى) دىگان سوز دىكر قىلىنور بولمىدە فارسى در آننىڭ اوچون معنى سنىڭ بولوب بىر مسمئل كە دليل اورندە بيان قىلىنور (منەرە)

(۲) ناك كم بس كانلر دىچولرى كىبى و آنلردن باشقە هم الله تعالى دن باشقە عبادت قىلەر
(۳) كىرەك سىجىدە باشتە اورندە بولسول .

اورنده صورت بولماسه) * ودخی نماز اوقمق بیگرهك مکرره بولور صورتنگ بولماقی
 نماز اوقموقچینگ آلدنن بونگ سوکنده باش اوستنده بونگ سوکنده اوک طرفنده
 وصول طرفنده و بونگ سوکنده آرتنده فتاوی هندیه و باشقه کتب فقهیه ده شول روشچه
 بیان قیلنمشدر * ودخی طحطاوی ده من کوردرکه صورت اگر آباق آستنده یا که
 اولتراچاق یرده بولسه مکرره بولماز چونکه بو تقدیرده صورتنی اهانت (خورلامق)
 بولادر. مسئله کیم ده صلیب صفتی بولسه یا بر اورنده شول صفت بولسه نماز اوقمق مکرره
 بولور چونکه بو تقدیرده اهل کتباغ تشبه یعنی اوضشاماق بولادر آنلره تشبه شرعا
 ممنوعدر. صلیب مسئله سینی هم صورت حکمینا الحاق قیلنور دیور دالمختارده بیان
 قیلده در. فائده صورت لی اورنده نماز اوقمق یا که صورت آستونده قالمق یا که
 صورتکه اولتورمق خصوصنداشی سوزلردن صورتنی ایوده توتماقننگ در ستلگی
 فهم لنه در دیوشبهه وطن قیلنماسون چونکه بوسوزلر مثلاسفرده یا که باشقه برسبب ایله
 صورت بار اورنلرده نماز اوقمق توغری کیلسه نی روشچه نماز اوقلور شونی بیاندر
 مسئله صورتلی آتجه ایله نماز اوقلسه (مثلا کسه ده بولسه) کچوکلگی اوچون لابأس
 یعنی ضرر یوقدر) دیو فتاوی بنزازیده ذکر قیلده در. لکن اول صورتلی آتجه اورتلش
 قاپلانمش بولسه مثلا کسه ده یا که همیان ده یعنی آتجه قاپچوغنده (صاوتنه) بولسه نماز
 اوقغان وقتنه کورنمه سه مکرره بولماز دیور دالمختارده بیان قیلده در * فائده برکمه ننگ
 ایوننه صورت کورسه شول صورتنی بوزمق جائز بلکه واجب بولور دیور دالمختارده
 ذکر قیلده در * فائده صورتنگ اگر باشی کیسولسه یا که یوزی بوزلسه صورت حکمنن
 چقار دیو قهسته انید من کوردر. بس برسبب ایله اگر ایوده صورت بولسه باشینی اوزمک
 یا که قرمق یا که قار ایله بویامق لازمدر تا که وعیدلر تحتندین چقوب رحمت واستغفار
 وبرکات اوچون نزول قیلغوچی فرشته لرننگ دخول لرینه مانع م اولماغای. فائده
 قلاقول اولمش اورون فه هم فرشته لر کره من رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمش لرمک

م فائده خواجه امام خواهر زاده گفته که چون صورت در خانه بود کراهت بود صورت بچه
 صفت باید تا کراهت بود صورتی باید که اگر جان به تن وی اندر آرنده تصور زیستن
 دارد. اما اگر تصور زیستن ندارد کراهت نبود چنانچه سرب تی و تن بی سر بود کراهت
 نبود اما اگر یکی دست و بیایکی پای و بیایکی گوش و بیایکی چشم نبود کراهت بود و اگر جان
 بتن اینها اندر آرنده تصور زیستن دارد (صلوة المسعودی من نفسها)

(لا تدخل الملائكة بيئاته جرس) یعنی فرشته لمر کره زلر قلاقول بولغان ایوگه فرشته لمر قلاقول وار ایوگه کرماولرینک سببی فکر بعدنده هر کمگه ظاهر بولور بس ممکن قدر قلاقول استعمالدن صاقلانماق تیوشدر *

التبیه التاسع

خاتون وقر صاچ لرینه صاچ یالغاماق درست بولورمی کتاب الزواجرده و آندن باشقه کتابلرده خاتونلر صاچلرینه صاچ یالغاماق یا که صاچنی کیسمک کبائر یعنی بیک الوغ گناهلر جمله سندندر دیوبیان قیله در. بوفعل درست توگلدر کیرهک اوزی نلک صاچی کیرهک باشقه خاتون صاچی بولسون دیوردالمختارده بیان ایتهدر * بلکل کم صحیح البخاری و مسلم ده منکوردر کم رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشدر کم (لعن الله الواصلة والمستوصلة والواشمة والمستوشمة) معنی شریفی نلک حاصلی الله تعالی لعنت قیلغای ایدی صاچغه صاچ یالغاغوی خاتون نی وهم یالغاتوی خاتون نی وهم وشم نی قیلغوی و قیلدرغوی خاتون نی (وشم) دیوب ایتهدر یوزگه ابنه برله صاچوب شول صاچقان اورنغه قارا یا ککوک توسنی کرتوب قالدرماقنی بعض مملکت لرده خاتونلرغه شول روشقه زینت قیلماق واردر جاهلیت زمانندین قالمش بدعه قبیحه در * صاچ یالغاماغه ایرلری امر قیلسه ده قوشساده خاتون لرنک صاچ یالغاماق لری حرامدر درست توگلدر دیمشدر * (زواجرده ابن حجر رحمه الله صحیحین دن نقل قیلوب بیان قیلهدر (ان امرأة من الانصار زوجت ابنتها فتمعط شعر رأسها فجاءت الى النبي صلى الله عليه وسلم فذكرت ذلك وقالت ان زوجها امرني ان اصل في شعرها فقال لانه قد لعن الموصولات) معنی شریفی نلک حاصلی انصار قبیله مندن برخاتون قزی نی ایرگه ویرمشدر بعد اول قز نلک آغرق ابله باشندن صاچی قویولمشدر صکره شول قز نلک آناسی رسول الله صلی الله علیه وسلم گه قزی نلک صاچی قویولغانی نی سویله ب قزیم نلک ایری قزیمه صاچ یالغاماغه قوشادر یالغایق می دیوب صوراغانی صوکننده رسول الله صلی الله علیه وسلم یالغاماغه رخصت قیلمامشدر یعنی یالغاماکز تحقیق صاچ یالغاماقنی استه گوچیلر لعنت قیلنمش بولدی دیمشدر * صحیح البخاری ده منکوردر (ان معاوية ابن ابي سفيان عام هج وهو على المنبر وتناول قصة من شعر فقال يا اهل المدينة اين علماءكم سمعت رسول الله صلى الله عليه وسلم ينهى عن مثل هذا ويقول انما هلكت بنی اسرائیل

هین (تختها نساؤهم) معنی شریفی ننگ حاصلی ابی سفیان اوغلی حضرت معاویه رضی الله عنه حج قیلمش یلنده قولینه بر مقنار صاچ توتوب منبرده ایتدی (یعنی وعظ ونصیحت قیلدی) ای مینه اهل لری قاید سز ننگ عالم لر کزدیو (یعنی علماء کز نه اوچون بواشمن صاچ یالغاودن منع قیلمای لر طیمای لر دیمکبره مین رسول الله صلی الله علیه وسلمن ایشتنم صاچنی صاچغه یالغاماقن نهی ومنع قیلغانی نی رسول الله علیه السلام ایتده در ایسی بنی اسرائیل قومی (کشی لری) هلاک و خراب بولدی لار خاتون لری صاچ یالغاوانی عاده قیلغان لری زمان لر نده * بونن معلوم بولادر بنی اسرائیل خاتون لرینه هم صاچ یالغاماق حرام بولمشدر شول حرامن هم صاقلانماغانلقلری اوچون الله تعالی آنلرنی هلاک قیلمشدر * ودغی العالم المحقق المحدث الامام النووی رحمه الله الغوی صحیح مسلم ننگ شرحنده اوشبو مقامده ایتده در (وهذه الاحادیث صریحة فی تعزیم الوصل ولعن الواصلة والمستوصلة مطلقا وهذا هو الظاهر المختار) معنی سی ننگ حاصلی صاچنی صاچغه توتاشد رمق یالغاماق دن نهی ومنع حقنده رسول الله صلی الله علیه وسلم ننگ اوشبو مبارک سوز لری بیک آچق دلیلدر 'صاچنی صاچغه یالغاماق ننگ حرام بولماقینه و صاچنی یالغاوچی و یالغاوچی ننگ ملعون بولماقینه مطلقا یعنی اول صاچ کیرهک اوز صاچی و کیرهک باشقه خاتون صاچی بولسون کیرهک ایری ننگ رخصت و اذنی ایله کیرهک اذن و رخصت سز بولسون علماء قبول و اختیار قیلغان ظاهر اوشبو سوزدر * فتاوی هندیه ده و باشقه فقه کتابلرنده بیان قیلده در (ولایجوز بیع شعور الانسان ولا یجوز الانتفاع بها وهو الصحیح کذا فی الجامع الصغیر) یعنی درست بولماس آدم جون لرینی صامتاقت و هم درست بولماس آدم جون لری ایله ن فائده لئمک (آدم جوننی صاچ و صاقال کبی) بونن هم معلوم بولادر خاتون لرغه صاچ یالغاماق ننگ درست بولماسلقتی * اگر خاتون لر زینت اوچون آدمن باشقه حیوان ننگ جوننی نی یا که یفک کبی نرسه نی یالغاسه صاچینه توتاشدرسه بوننگ درستلگی فتاوی بزازییه وهندیه ورد المختار وغیرینده مذکوردر (بو زمانده یفه ککن صاچ کبی یا صالمش نرسه کوبدر) * ولکن امام نووی رحمه الله تعالی شرح صحیح مسلمده بیان قیلده در کم آدمگه باشقه حیوان ننگ پاک (آرو) جوننی صاچغه توتاشد رماق حره خاتون لرغه درست بولور ایری ننگ اذن و رخصتی ایله کنیزهک فاتون لراره خواجه سیننگ رخصتی ایله ن. اگر ایرسز خاتون یا کنیزهک بولسه آنلرغه توتاشد رمق یالغاماق حرامدر دیه در بو خصوصده امام نووی شرح مسلمده زیاده تفصیل قیلده در تفصیل طالب آگرا مراجعت قیلور * بو زمانده هم بعض مسلمه

خاتون لارنك صاچلرینه صاچ بالغاماقلری ایشلمه ككدر آنداق خاتونلر الله تعالی نك
لعننه مسفقه اولورلر بویار امان فعل سلامتزلك گه هم سبب در. صاچك اوزون اولوب
عقلك قصه اولماقده نه فایده در عقلسكنی یورتوب قوتك ینكآنچه شریعت كه موافق
اش قیلساك دنیا و آخرتده قدر حرمك شول حالده در * مسئل خاتون قزلر صاچ
لرینی کیسمه ك درست بولورمی . در المختارده مجتبی دن نقل قیلوب ایته در (وفیه
قطعت شعر رأسها ائمت ولعنت زاد فی البزازیه وان باذن الزوج لانه لاطاعة لمخلوق
فی معصية الخالف ولما یحرم هلی الرجل ۲ قطع لمیته والمعنی المؤثر التمشیه بالرجال)
انتهی حاصل معنی سی مجتبی ده مذکور در کم خاتون (قز) باشی نك صاچی نی کیسمه
گناهلی بولور ولعنت قیلنمش بولور بزازیه کنابنده ایته مشر کم صاچ کیسمك درست
بولماس کیسما گه زوجی (ایری) اذن ورخصت ویرسه ده چونكه مخلوق فه اطاعت قیلمی
(یعنی آدم نك سوزینی تكلاما ق امرینی توتماق) درست بولماس الله تعالی گه گناهلی بولماق
وقتده (صاچ کیسك وچی گناهلی وملعون بولغان اوچون حرام بولور ایرلر گه صقال
(نی بتنامه توبندن) کیسمك * (خاتون لر صاچ لرینی ایرلر صقال لرینی کیسمك درست
توگل گناه بولغان فعل بولماق نك سببی خاتونلر ایرلر گه ایرلر خاتون لرغه اوخشاماق بولدر بو
اوخشاماق درست توگل در صحیح البخاری ده مذکور در کم رسول الله صلی الله علیه وسلم
ایته مشر (لعن الله المتشبهین من الرجال بالنساء والمتشبهات من النساء بالرجال) دیومعنی
شرفی نك حاصلی الله تعالی لعنت قیلغای اوزلرینی خاتونلر گه اوخشاتقوچی ایرلر نی
واوزلرینی ایرلر گه اوخشاتقوچی خاتونلر نی * (تنبیه) کتاب الزواجرده ایته در لعنت
ایله وعید کبائر یعنی بیک الوغ گناه لردن بولماق علامتندن در (صقال کیترمك نك
درست بولماسلقی کیله چك ده بیان قیلنور * فائده بیغمبره زر رسول الله صلی الله علیه وسلم
ایرلر خاتونلرغه و خاتونلر ایرر گه ، وخشاماقدن نهی ومنع قیلمس کبی اهل اسلام
باشقه ملت و دین کشی لرینه اوخشاماقدن هم نهی قیلمشدر اوخشاما کزدیمشدر ۳
(من تشبه بقوم فهو منهم) ۴ دیوبیان کوسترمشدر یعنی هر کم اوزینی بر قوم گه اوخشاتسه
۲ جامع المسطور بر قصور ایته در ولد ایحرم علی الرجل قطع لمیته ده قطع دن مراد صقالنی
قوماق بولماق ظاهر در چونكه او شبو صورتده گنه خاتون لرغه اوخشاماق بولدر یا كه قطعدن
مراد منعت بولمش (قبضه) طوطام قدر ندین هم كمره ك قصه راق قیلوب کیسمك بولور نك بو
زمانده بعض ایرلرده شول طریقه کیسمك کورنه در بوتقدیرده هم فی الجملة خاتون
لرغه اوخشاماق بولدر والله تعالی اعلم (منه)

(۳) ای من شبه نفسه بالكفار مثلا فی اللباس وغيره الخ مرقات ۱۲

(۴) تشبه عقده اغی حدیثلر صحیح سند ایله مشكات المصایح ده هم ذکر قیلنمشدر ۱۲

شول اوخشاغوچی کشی ثواب و عقابکه مستحق بولماق شول قوم یعنی کشیلر جمله سنن در .
 علی القاری رحمه الله الباری مرقاته (من تشبهه) شرحنده کیم صالحه یا که باشقه
 فعل و عادت لرده دیو تفصیلا بیان قیلدر * رسول الله صلی الله علیه وسلم مؤمن
 و مؤمنه لرنی باشقه ملت و دین اهل لرینه اوخشاماقتن نهی قیلوب ینه بیورمشلر کم
 لیس منا من تشبهه بغیرنا لاتشبهوا بالیهود ۲ و لا بالنصارى) دیومعنی شریفی نلک حاصلی
 مینم کامل اتمدن ایسه سر اوزینی دین اسلامن باشقه دین و ملة اهلینه (کشیلرینه)
 اوخشاتغان کشی اوخشاتماکز لر اوز کزنی یهودکه وهم نصاریغه بوحدیث شریفنلک
 شارح لری (لاتشبهوا) دن بار چه فعل و ره و شلرده (مثلا کیم صالحه یا که باشقه اش و عادت لرده)
 اوخشاتماکز دیوب فهم قیلمشلدر * اوخشولرغه مناسب سوزلر معین الدین اسملی
 کنایمزه هم ذکر قیلنمشلر * بیک بلگل کم رسول الله صلی الله علیه وسلم نلک باشقه ملة
 اهلینه اوخشامقتن منع قیلماقینلک سببی شولکه چونکه باشقه دین و ملة اهلرینلک فعل
 و عادت و صفات لرینی استعصمان کورمک (یعنی سویمک یساراتمق) بتدریج (آقرن
 آقرون) کوکل قارلوب اول ملة اهلینلک دین لرینی استعصمان قیلماغه سبب بولغوچیدر
 اوزمزلک اسلام دینندن باشقه دیننی استعصمان قیلماق معاذ الله کفردر دین اسلامن
 چقماقتر * فتاوی هندیه ده ایته در (ویکفر بتعصین امر الکفار حتی قالوا لوقال ترک
 الکلام عند کل الطعام حسن من المجوس و ترک المضاجعة حالة الخیض منهن حسن فهو کافر
 کفافی البهر الرائف) ترجمه سی کافر بولور کافر لرینلک دین که دخللی اشلرین یخشیه
 صایماق ایله حتی علماء ایندیلر هر حکم اگر ایتنسه آشاغان اچکان وقتنه
 سویله شه مسلک لری مجوس لرینلک یخشی اشلر بیک معقول عادت لریدر دیسه . ودخی مجوس
 لرینلک حیض کورگوچی خاتون ایله برکه یا تاما ولری یخشی اش دیسه اسلام دینندن سچقار نعوذ
 بالله تهالی منه * بزینلک شرع شریفمزه آش مجلسنه غیبتن باشقه یخشی سوزلر سویله
 شوب آشماق سنندر . ودخی حیض کورگوچی خاتون ایله بر اوزنک یا تماق درصت در
 اول وقتنه یا قنلق قیلماق درصت بولماسه ده * ودخی هر حکم ایتنسه آنلرینلک استنجام
 واستبراسز و طهارتسز و نیندی کیم ایله بولسه ده تله گان و قتلرنده عمل قیلماق لری
 ۲) بزینلک پیغمبرمزم موسی علیه السلام دیوب آنلک شریعنی ایله عامل لرینی یهود دیولور
 بزینلک پیغمبرمزم عیسی علیه السلام دیوب آنلک شریعنی ایله عامل لرینی نصاری دیولور (منه)
 ۳) چونکه ایمان کلتمک نلک شرط نندر باشقه دیننلک جمیع حکم لرندن تبری قیلماق
 یعنی بیزمک یراق بولماق بس آنلرینلک بعض امر و حکم لرینی استعصمان قیلماق
 اول حکم لرینه راضی اولوب قبول قیلماق بولادر بوا یسه کفردر (منه ره)

بىك ياخشى اشدر استنجاۋ واستهراۋ قىارب آروكېم كېوب مشقتلەنمەي لىر دېسە ياكە
 ايتسە آناردە خاتون وقزلارنىڭ ايرلردن قاچماوى بىك بېخشى اش خاتون قزلرى تلهسە
 كم برلە سويلەشە لىر دېسە آنلارنىڭ شول حاللارنى استىجان قىياسە معاذالله شول مەنكور
 يمان حكم آستينە كرر ب خراب بولور * دىن اشئمە اويلاب صاقلانوب سويلەمك
 لازم * اى عزىزەسالم و بىامرمتلەنمەن كم زىنتى ايلە زىننلەنمەك كېونىسنىڭ زىن
 اولساڭ نىس ياعقلىڭ شونداق زىنت و صىفتلى كىشىگە يولداش و مجلسدەش بولماقنى
 استەر صىبت ماصاب كىشىلارنىڭ اخلاق و اوصاف و عادتلىرىنى سرايت قىلىرغوچىمىر.
 اگر بىخشىلرغە يولداش بولسنىڭ آنلرە قاتوشساڭ آنلارنىڭ اخلاق ھەمىدە لىرىنى
 آلماق قىلدندە بولورسەن و آنلردن دنيا و آخرتكە فائىدەلى سعادت كىسب ايدارسەن.
 اگر يمان و فصاف كىشىلرگە ماصاب و مجلسدەش بولساڭ آنلارنىڭ اخلاق ذمىمە
 و اوصاف قىبجە لىرىنە نىس عادە و مەيل قىلوب بوخطا ئىمن توبە و استىغفار قىلماساڭ
 بالعاقبة ھلاكت و ھىرانە قالورسەن دىمىشلىركم

* صىبت صالح ترا صالح كىم * صىبت طالع ترا طالع كىم *

يعنى علماء و اهل تقوى كىشىلارنىڭ ھىس و صىبتى سنىڭ ابدى كوشى بولماقنى سەبب
 بولور يامانلارنىڭ ھىس و صىبتى سنىڭ يمان بولماقنى سەبب بولور. و دىنى ايتىشلىركم
 * اى برادر دور باش از بارىد * بارىد بىدتر بود از مارىد *
 * بارىد آردترا سوي جىمىم * بار نىگوكن تابىبابى نعىم *

يعنى اى ھەن قىرنداش ياوز يولداش دن يراق بولغىل آكلىق تاشماقلى چونكە ياوز
 يولداش (يعنى سنىڭ گناھە توشمە كىكە سەبب بولغوچى كىشى) ياوز بىلاندىن ھىم
 ياوزراق دور چونكە بىلان تىشلەسەد و ايلەن سىلامنلەنوب آنلىڭ جىفاسى قىامت كەچە قالمايدىر.
 اما ياوز يولداش سنىڭ قىامتدە عىادەدە اولماقنى سەبب اولور ياوز يولداش سنىڭ
 تەوغ طرفنە و ارماقنى يعنى كىرماقنى سەبب بولور. اى بىنە صالح و ابدىگور يولداش غە
 قاتوشغىل تا بىنكە اول سنىڭ اوچماقغە كىرماقنى سەبب بولور * نى الوغ ھىنات و كەچىلىكلىك
 خصوصاً بوزمان پىر زىانمە بعض مۇەن ايرلر و بعض مۇەنە خاتونلار بعض صىفتلردە
 و كىمىم صالحە باشقە دىن و ھىلە اھلىنە اوخشاھ قارى كورنە كەدەر. بىلگىل كم بر آدم
 باشقە دىن اھلىنىڭ كىيىمى كېوب آنلرغە اوخشاھ قىلدىن مەتھودى مسلمانلار ھىنى
 مسلمان دىوب باھەسونلر خىلافي ايلە باسونلر دىو شول نىت ايلە كىسە بونىتى ايلەن
 اسلام دىننىدىن چىقار چونكە اوزىنىڭ كىرىنە رضا كىردر اگر زىنت اوچون كىسە گناھلى
 بولوب بىغەبىرەز علەھ السلام نىڭ (لېس منامەن تىشە بىغىرنا) دىبىش قول شرىفى

ننگ تحتنه داخل بولور كييمگه ضرورت اولماغانده باشقه دين آدملىرى كييملىرى
كبي كييم كييمه كمن بيك بيك صاقلانمق تيوشدر. فائده اشله به كييمك ايسر
وخاتونلارغه شرعانهي و مهموع فعلمر بو خصوصه معين الدين نام كتابمزده تفصيل
ايله ن بيان قيلنمش ايدى الله تعالى بارچه مزغه توفيق ويرب اوزينه و رسولينه مطيع
ومنقاد ايدى قيلغاي ايدى آمين يارب العالمين.

التنبيه العاشر

آغزغه كرمز قدر ميق كيسهك سنه و كده در ميقتى كيسه ماينچه آغزغه كرلك اوسترب
يورمك گناهللى اشدر. بلسگل كم ميق كيسمك نى شرعة الاسلامك و آندان باشقه معتبر
كتابلرده سنه مؤكده ديوبيان قيله در سنه مؤكده واجب غه يقين بولغوجى الوغ سنتدر
بوسنتكه سنه همدى ديوب هم ايتلنور اذان او قومق وقامت ايتمك بش وقت نمازنى
جماعت ايله او قومق و دخى ايرته و اويله و آخشم ويهتو نماز لريننگ سنيلرى كبي *
هر كم سنه مؤكده بولمش اشنى عذر و سبب شرعيمن باشقه قويسه گناهللى بولور ديوب
فاضل قهستانى رحمه الله تمر تاشيدن نقللايته در دالمختارده هم والصحيح انه يأثم بترك
السنة المؤكدة كالواجب ديوبيان قيله در يعنى درست قول شولكه سنه مؤكده نى
قويماق ايله گناهللى بولور واجب نى قويسه گناهللى بولماق كبي. تلويحه بيان قيله در
سنه مؤكده نى قويماق حرام غه يقيندر اول سنتنى قويغوجى رسول الله صلى الله عليه
وسلم ننگ شفاعتنن محروم بولماغه مستحق بولور زير اكه رسول الله صلى الله عليه
وسلم (من ترك سنتى لم ينل شفاعتى) ديمشدر در انتهى حديث شريفك معنيه
هر كم عذر سر (هميشه) سنه قويسه اول كشي مينم شفاعته ايرشه س (يعنى آكامينم
خاص شفاعتم اولماس) ديمكدر بو حديث (شفاعتى لاهل الكباثر من امتى) حديثينه
معارض و مخالف دگلدر چونكه بو حديثه گي شفاعت عامه در فافهم * بلسگل كم هر كم
سنتنگ مقلقينه اينانماسه (اشانماسه) فلان اش سنت توگل ديوب انكار قيلسه ياكه سنت
بولمش نرسه نى بالقاولانوب واستخفاف قيلوب (بيكل گه صايوب بوكچك اشدر قيله ك
قيلماسا كده يارى تورغان اش كبي اعتبار والتفاتنه آلماي) حنة بولمش اشنى قيلماسه
اول سنتنى توتماسه آنداغ كشي نى حتى اسلام ديننن چغار ديمشدر جامع المباني
هر كم امت من ديسه رسول اشين قويماسه * شفاعت كوني بولسه محروم قويماس محمد
تكرى تعالى سوزين رسول الله سنتين * اينانماغان امتين امت ديماس محمد
امت من ديب يوررسن بيورغينى قيلمازن * نچوك اميد توتارسن آنده سورماس محمد

ورد المختار و غیره ماده شول طریقہ مذکور در * ابن الحجر المکی رحمہ اللہ تعالیٰ الاعلام بقواطع الاسلام اسمی کتابک اینتہ در اگر بر کمسنہ گہ بر آدم میفتک کیسگل چونکہ میبق کیسک رسول اللہ علیہ الصلوٰۃ والسلامک سنتیبر دیسہ اول مامور ایکنچی کشی انکار قیلوب واستخفاف ایلاب (لا افعل) دیسہ یعنی سنۃ بولسہ دہ میبقنی (۲) کیسہ ماسن دیسہ اول کشی دیندن چقار دیمشدر چونکہ رسول علیہ السلام نک سنۃ وطریقہ سینہ راضی بولماسلق رسول علیہ السلامک پیغمبر بولماقینہ راضی توگلکننی لازم قیلغوچیدر دیہ در فتاویٰ ہندیہ دہ بیان قیلہ در بر کمسنہ پیغمبر لر نک سنتلرنین بولش برسنتکہ راضی بولسہ فقد کفر دیہ در یعنی تحقیق اول کشی اسلام دینندن چقار * فتاویٰ بزازیہ دہ مذکور در کم بر کمسنہ رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم نک حدیثینی ایشتکان سوکنامین بوحدیثنی بیک کوب ایشتنم دیوب استخفاف طریقہ پیغمبر ایسہ کافر بولور دیہ در * فتاویٰ ہندیہ دہ اینتہ در بر آدم طرناق کیسک سنت چونکہ رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم طرناق کیسگہ بیورمشدر دیسہ ایکنچی کشی ایسہ سنت بولسہ دہ من کیسہ ماسن دیسہ دینندن چقار . الحاصل رسول اللہ علیہ السلامک حدیثلرنین یاسنتلرنین بریسنی استخفاف قیلسہ نعوذ باللہ اسلام دینندن (۲) چقار دیوبیان قیلہ در نقل تمام بولدی (استخفاف نک معنیسی ذکر قیلندی) ای عزیز مؤمن میبق کیسک حقنہ و باشقہ سنت اشلر خصوصنہ فتاویٰ ہندیہ و آنک ان غیریدن نقل قیلنمش سوزلرنی فکر و ملاحظہ قیلوب عمل ایتمک سعادت دارین ایلہ مشرف بولورسن . هر کم سنت بولش اشنی قیلسہ کوب ثوابلی بولوب اول کشیگہ رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم شفاعت قیلغای و اول کشیدن اللہ تعالیٰ و رسول اللہ علیہ السلام راضی بولغای * ودخی فتاویٰ بزازیہ دہ اینتہ در (وضع قلنسوة المچوسی

و شد الزنار امارۃ الکفر کالختان امارۃ الاسلام و قص الشارب امارۃ اهل السنة والجماعة و ترکہ امارۃ الرفض) انتہی حاصل معنیسی مجوس طائفہ سینک بورکی (اشلیہ) سنی کیسک ودخی بیلگہ زنار اسمندہ بولمش مخصوص جب یاطاسمہ نی بیلہ مک اسلام دینندہ بولماغانلک علامتیدر معلوم عورتنی سنتلہ مک اسلام علامتی بولماق کبی . و میبقنی آغزغہ کر مہ سلاک مشکل در عاصی بندہ امت دیسہ آنکہ * رسوا بولور مشردہ امت دیمس محمد امت دیگای محمد چین سوزلہ سہ قل احمد * تاکلہ بولسہ قیامت محروم قویماس محمد امت بولساک غم یماس سن یالغان امت * کیچہ کوندز حاصل لرک عیش عشرت امت ایسک سنت لرین حکم توتقیل * بزلر اوچون جابلر چیکنی اول محمد

(۲) اگر بوسوزدن مرادی سنک امرک ایلہن کیسمازن بلکه رسول اللہ علیہ السلام نک سنتی اولغان اوچون کیسرن دیسہ کفر اولماز دیمشلر (منہ رہ)

(۳) بوگا مناسب سوزلر کله چکدہ یث ذکر قیلنور

قیلوب کیسمک اهل السنة والجماعة طائفة سندن بولماق علامتی در میقنی کیسمای یورمک اهل السنة والجماعة من هبند بولماغان رافضه اسمندگی یاوز منهدب کشیلرنن بولماق علامتیدر. بزازیه ننگ اوشبوسوزندن هم معلوم بولادر مؤمن آدم مییقنی اوسترب روافض و آندان غیر ملة اهلینه اوخشاب یورمک خطاء عظیم والوغ کیچیلک و عار لکدر * ای عزیز مؤمن مییق کیسمک سنه مؤکده اولغانلقدان مسلمان آدمگه لازم فعل بولماقی شول درجه ده در کم صلوة المصعودی کتابنده بیان قیلده در فارسی عباره سیننگ حاصل ترجمه سی بوروشچه در معرکه ده (۲) مسلمان و مسلمانان باشقه آده لر میتلر قاتشقان بولسه (کییلرند قایدینده ایگانلک رینه علامت بولسه) بونلر نی دین جهنتین چوچک طانوب جنازه او قلمش بولور سید اجل ناصر الدین السمرقندی ایتمشکم شول موضع (اورنگ اقی) میتنگ مخصوص عورتی اگر سنت لنمش بولمسه ده لکن میقی کیسلمش بولسه اول میتکه مسلمان دیوب جنازه نمازی او قلوب مؤمنلر قبرینه کوملور * اگر میتنگ عورتی سنله نهمش بولسه ده لکن میقی کیسلمه گان بولسه اول میتکه مسلمان دیو حکم قیلنماس جنازه نیازی هم او قلماز مؤمنلر قبرینه هم کوملماز ۳ نقل تمام بولدی. بس بوبیانلردن هم معلوم بولادر آغزغه کرماز قدر میقنی کیسمک دین اسلام ده بولماقننگ ظاهرده بولغوچی الوغ علامتلرنن در شول علامت نی رعایه قیلما ینچه باشقه دین و ملة خلقینه اوخشاب یورمک الوغ ادب سز لک و عجب دین حقنده اویاتمنر لقدر الله تعالی بارچه مرغه ادب و انصافی میسر ایله سون. بلاگل کم حضرت ابن عباس رضی الله عنه میق کیسمک ننگ مشروع و ممدوح ایگان لگی نی الله تعالی ننگ (واذا بتلی ابراهیم ربه بکلمات فاتمه) دیمش کلام شریفتن فهم قیلمشدر. افضل المفسرین واعظهم حضرت ابن عباس ایتمشدر کم الله تعالی حضرت ابراهیم هلی نبینا و علیه السلامی اون نرحه برله امر و تکلیفی قیلمشدر آنلر ننگ بییشی باشده در کم مییق کیسمک و مضمه (آغزغه صو آلوب یوماق) و استنشاق (بورنغه صو تارتوب یوماق) مسواک استعمال قیلماق صاچنی ایکی ۴ طرفه آیرمق. و بییشی تنده در ترناق کیسمک قولتق یونن یولقمق و عورت اوستنده گی یون نی کیتنه رمک صوابله استنجا قیلماق و عورتنی سنله مک. بوبیانن بین مقصود شولکه مییق کیسمه ک هم مشروعات ننگ الوغ مندان در چونکه حضرت ابن عباس آیه کریمه دن استخراج قیلمشدر آیه کریمه ننگ معنی شریفی شول وقتنی یاد ایله که حضرت ابراهیم نی تگری سی (الله تعالی) اون تورلی

(۲) یعنی میدان محاره

(۳) چونکه اول میت بود طائفه سندن اولق محملدر (منه)

(۴) یا که صاچ کتارمک یا قوماق

نرسه ایلهن امر و تکلیفی ایله دی بس حضرت ابراهیم شول نرسه لر نی کما هو حقها اداء
 ایله ب تمام قیللی (تفسیر لباب التاویل ده ایته در مذکور اون نرسه لر حضرت ابراهیم غه
 فرض بولمشد لرکن بزنگ پیغمبر من صلی الله علیه وسلم ننگ امتینه الوغ سنت بولوب
 قالمشدر . بیک باگل کم پیغمبر من صلی الله علیه وسلم بیور مشلر کم صحیح البخاری و مسلمده

مذکور در (خمس من الفطرة الختان والاستحواذ ونحوه الابط وتقليم الاظفار وقص الشارب)

شارح قسطلانی رحمه الله فطرة تفسیر زنده بو طریقه بیه بیان قیلده در (ای من السنة القديمة التي

اختارها الانبياء عليهم السلام واتفقت الشرايع فكانها امر جبلی فطره و علیه) حدیث شریفنگ

حاصل معنی سی بارچه پیغمبر علیه السلام اختیار ایک وب بارچه شریعت صاحب لری

سنت بولماقینه اتفاتی قیلمش سنت قدیمه جمله سنن بدنش تورلی نرسه سنت در اوشبو سنتلر

آدملرگه گویا جبلی بولوب قالوب شول سنت اوزره بارادلمشله هر * اول سنه لرنگ برنجی

سی مشهور بولمش روشچه بالا وقتده عورت ننگ باش تیری سنی کیسمه ککر شریعتلر ختن

دیولور ایکنچی سی عورت اوستنده گی قاصق یونی تی وتیره سننه بولمش یونلر نی

کیتهمک اوچون اوتکون تیمر (مثلا په کی) استعمال قیلماق در مقصود عورت اوستنده

و طرفنده بولغوجی یونلر نی کیتهمکدر نیند ای علاج ایله اولسه ده ولکن په کی کبی

نرسه ایله کیتهمک جماع گه قوه ویرور دیمشلر . اوچونچی سی قولتی آستند اغی یونلر نی

بولماق در . دورتنچی سی طرفناقلر نی کیسمه ککر . بشنچی سی آغزغه کرمه سلك

و آغزنی قابلاما سلق قیلوب ایرون نی کورندروب میبق کیسمه ککر

بعض روایتده عشر من الفطرة کلمشدر اولگی روایتده حصر مقصود دگل دیمشلر .

بیک باگل کم خصوصاً میبق کیسمک سنترلرنگ الوغ سنن در رسول الله صلی الله علیه

وسلمدن میبق کیسمک خصوصنده کوب شریف حدیثلر ایرشمشد بعض روایتده (جزوا

الشوارب) وبعضسندک (قص الشوارب) وبعضسندک (انهکوا الشوارب) دیو وارد

بولمشدر اوشبو احادیث شریفه دن مراد میق لرگزنی آغزغه کرمانه در اوستکی ایرون

تابتی صحرا دین براد ایکی اولک * مؤمن کافر لیگی یوق بیباکولیک

ختنه لیک بری بروتین ؛ آلمان * بری آلمان لیک ختنه قیلماغمان

قایوسی نی دیرسن مسلمان ای پسر * قایسی کافر در سکا بردوم خبر

اول مسلماندر بروتین قیلسه بهت * برسه شیطان اشیکه هر دم شکست

اوقوز آکا جنازه دفن ایتوک * اول مسلماندر بو سوزنی ایشترک

کونوب تور و رلق روشده کيسمك ده مبالغه (يعنى بيك يغشى كيسمك) در ديمشلمر *
 رسول الله صلى الله عليه وسلم نك (احفوا الشوارب) ديمش مبارك سوزندن مراد
 ايرونن اوزايب اوسمش ميدي لرگزني كيسكز اما بالكل ميقلرگزني بوتونلهي كينه رگز
 ديگان سوزدگل ديو امام نووي رحمه الله شرح مسلمه بيان قيله در * ودخى شرح
 قسطلاني هه ذكر ايتده در امام احمد بن حنبل و امام ابيعنيفة و امام محمد و امام ابى يوسف
 رحمه الله تعالى دن نقل قيلدى و شول امام لسوزى ني امام نووي رحمه الله اختيار
 قيلدى مبيق كيسمك سنه در ايرون نك طرف لرى ظاهر بولغانچه (يعنى ايرون كورنگانچه)
 مبيق ني اصلندن احفاء قيلماس (يعنى بالكل كيتارماز) ابن القاسم امام مالكن نقل
 قيلدى درستلكه ميقنى بتونلهي كيته رمك مقله بولادر ديوالخ (يعنى حيوان اعضاستن
 عضوي كيمتمك بولادر كيمتمك ايله شارع دن رخصت بولماغانده حيوان نك اعضويني
 كيمتمك حرام ديمشلمر بونك خصوصتك هم رسول الله صلى الله عليه وسلم ن نهى وارد
 بولمشلمر) قسطلاني دن حاجت قدر نقل تمام بولدى * (ودخى نجم العلم ده صراط
 المستقيم دن نقل قيلوب ايتده در كتب حنفيه دن ظاهر بولغان ميقنى ايرون كورنك
 قدر كيسمك و اوستوني قاش كبي قيلماق سنه در وبه ناخذ و عليه الفتوى ديه در
 ميقنى بالكل كيته رمك بدعتدر لكن ميقنى ايرون نك ايكي طرفندن بيه رمك
 ضرر يوق چونكه بعض لر ايكي طرفداغى ميقنى صفال توكلرندن در ديمشلمر *
 (ودخى صحيح البخاريده مذكوردر رسول الله صلى الله عليه وسلم ايتمشلمر كم
 خالفوا المشركين و فروا للهي و احفوا الشوارب) معنى شريفى مشرك كفارغه خلافلى
 قيلوگز صفال لرگزني الوغ قيلكز (يعنى كينه ماكز ميق لرگزني ايرون كورنورلك
 قيلوب كيكز. ودخى طريقه محمديه ده زيد ابن ارقم دن روايه قيلوب ايتده در
 رسول الله عليه الصلوة والسلام ديمشلمر كم (من لم يأخذ شاربهُ فليس منا) بر يقه
 محموديه ده (اى ليس على طريقتنا الاسلامية واخذ بظاهره جمع فاوجبوا قصه و الجمهور
 على سنه) ديو ايتده در حاصل معنى سى يعنى رسول الله صلى الله عليه وسلم ايتمشلمر

يومناك او قماك جنازه اى اخى * فعليدور آنك فعال دوزخى
 بس شريعت حكم ظاهر دين بلور * اول بروتين آلماغان بي دين ايورور (فوز)
 اگراسترايمك اولق معارف بجرينه فواص * رسولك اثرينه تابع اولوب آياغكنى بك باص
 بويوله انس شيطاني ايدر جوق مالكى اهلا * صانور لر آنى رحمانى اول ايسه ملحد و حراس

کم میبقی کيسماي يورگان کشي بزنگ اسلام يول لرمز اوزره توگلدر کوب علماء اوشبو
 حديث شريف ننگ ظاهرندن ميبقى کيسمک واجب بولماقنى فهم قيلوب کيسمک
 واجبدر ديه شلر کم لکن جمهور علماء (يعنى عالمرنگ الوغ لرى) ميبقى کيسمکنى
 سنت ديمشلردر * ودخى راموز الاحاديثده مذکوردر رسول الله صلى الله عليه وسلم

ایتمشلر (قصوا شوار بکم فان بنى اسرائيل لم يفعلوا فزنت نساءهم) السديلمى عن
 ابن عمر معنى شريفى ننگ حاصلی ميبقى لرگزنى (ذکر قيلنغان روشچه) کيسگز
 درستلکک بنى اسرائيل ده بولغان ايرلر ميبقى لر بنى کيسمه ديبلرده (بعده ايرلرى ننگ
 هيئه وصف لرى مکروه وچيره نچلى کورنگانندن) خاتونلرى زنا قیلدیلر (باط اير
 برله برگه ياتدیلر) ودخى الفاضل السيد محمد حقى المکى احکام المناهب فى اطوار
 الشارب اصلی رساله سنده ميبقى کيسمک سنه مؤکده بولماق خصوصنه کوب شريف
 حديث نقل قيلدر جمله سنندن برى ايتدر (وخرج السديلمى عن ابي امامة رضى الله

عنه انه قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم اذا رأيتم احدا يقصر الشارب
 فذاك من خياركم واذا رأيتم احدا يطول الشارب فذاك من شراركم) حاصل
 معنى سى رسول الله صلى الله عليه وسلم ايتمشلر کم هر قچان ميقنى کيسمهش کشينى
 کورسهگز اول کشى سزنگ خيبرلو وايند گولرگز دندر هر قچان ميقنى کيسماي اوسدرب
 اوزايتوب يورگوچى کشى نى کورسهگز اول کشى سزنگ يامانلارگز دندر

(وخرج السديلمى مرفوعا قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم قص الشارب من الدين)
 معنى شريفى ننگ حاصلی رسول الله صلى الله عليه وسلم ايتمشلر کم ميبقى کيسمک
 دين اسلام بولماق علامتندندر. پيغمبرمى صلى الله عليه وسلم هر جمعه کوننده
 جمعه نمازينه چمهزدن اول مبارك ميبقى وطرناقلرينى کيسر بولدىلر ديو کتب
 احاديثده مذکوردر. هديهء نديهده بيان قیلادر حقى بعض مشايخ (يعنى بيگ
 اولوغ علماء) طهارتده ميق آستنه صو ايرشدرمکنى شرط قيلمشلردر. بس اول
 مشايخ سوزينه قاراغانده ميبقى کيسمه يورگان کشى لرنگ طهارتى هم کامل بولماسه
 کيرهک چونکه ميبقى ننگ بيگ اوصا کى آست لرينه صو تيگودن مانع بولهدر * اوشبو
 سوزنى مملك المتقينده هم ايتدر

نزد بعضى است شرط درين باب * بته موى لب رسانيدن آب
 يعنى بعض علماء فاشنده ميبقى آستنه صوايرشدرمک شرطدر. ودخى شرح الاورادده

ميبقى اولماز اصلا صورة شرع شريف ايله * نچه مؤمنلرى بولدان چقاروبن ايدر ارهاص
 اوچارسه دخى آلدانسه که استدر اچدر اول بى شك
 فذات لر بنى کس آنوگ الکنده چوق سنوگ مقراض

ایته در (فی صلوة المسعودی قال علیه السلام من طول شاربه عوقب بالثلاث لم یئل شفاعتی ولم یشرب من حوضی وسلم الله تعالی علیه منکرا و منکرا بالغضب) حاصل معنی سی رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشلمکم هر کم میقی فی اوزون قیلسه کیسمه سه اول کشی اوج تورلی نرسه برله عناب قیلنور اول کشیگه مینم شفاعتم بولماس. ودخی کوثر اسملی طاطلی صولی کولم دن اچمهس. ودخی الله تعالی منکر نکیر اسملی فرشته لرنی قهرده غضب ایله (یعنی شغقتسن حاله) مسلط قیلور یعنی آچو ایله قهرده سؤال قیلور لر. شرح الاوردده بینه بیان قیله در (فی فناوی الحجة فی بیان احکام الشعور روی ان النبی صلی الله علیه وسلم قال یؤمر الناس یوم القيمة بالسجود فمن کان فی الدنيا شاربه طویلا صارت شعوره کاوتاد الحدید لایستطیع ان یسجد وفي بعض الروایات من کان شاربه طویلا لایصعد له عمل صالح الی السماء وفي بعض الروایات ان من قص شاربه یعطی لكل شعرة حسنة) انتهى حاصل معنی سی رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشلمکم قیامت کوننده الله تعالی بنده لرینه امر قیلور سجده قیلماق ایله هر کم دنیا ده وقتده مهقی فی اوزایتب کیسمای یورگان بولسه اول کشی لرنک میقی تیمر قداق لر کبی بولوب الله تعالی گه سجده قیله آلماسلار. یعنی الله تعالی نلک حضورنده و آدم لر حضورنده مسخره چیلک گه توشوب الوغ اویاتلی و حمرتلی بولور. بعض روایتده کلمشدر رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشدر کم اگر هر کم نلک میقی اوزون بولسه کیسمای یورسه شول آدم نلک ایندگو و یخشای عملی کوکگه آشماز (یعنی عمل لری مقبول بولماس) ودخی بعض روایتده کلمشدر رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشلمکم هر کم میقی فی کیسمه الله تعالی اول بند گه کیسلمش هر بر توگی مسابنچه ثواب ویرور. ودخی رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشلمکم لوط علی نبینا وعلیه السلام نلک قومی اون تورلی گناه قیلغانلری سبیلی هلاک و خراب بولمشلر شول اون تورلی گناه لردن (کوگار چن ۲ ایله اویناماق) (بارامان صوقماق)

لوجه الله ایبار نهجی سنا والله قدوسی * رسولنک ازینی کوزله دیر ایسلک اولایم بن خاص سالکا اولمق دلسلک حق قننده عبد خاص * ایلمه بر خطوه پیغمبر ایزندین انفصاص (۲) بیک بلنگل کم کوگار چین ایله ن اوچور طب اویناماق درست توکلدر تورلی آفة ابلاغه مبتلا اولماغه سبب در کتاب الزواجرده گناه کبیره دن صانامشدر منکور کتابده ویتده در خیرده کلمشدر کم هر کم کوگار چن ایله اوینامه فقیرلک المنی یعنی مشقت وقاتی لقیننی طاطمای اولماز یعنی آنلک ایله ن اویناماق فقیر اولماغه سبب بولور ودخی آنلک ایله ن اویناغوجینلک شهادتی مقبول بولماز فاسق لقی جهنمن دیوکتب الفقعه ده بیان قیله در (منه ره)

(خمر اچمك) (صاقالننى طرطامدان قصه قیلوب کیسمك) (میقنى اوزون قیلماق) ودخى
 صرغرماق (یفك كیم کیمكنی بیان قیلمشدر. حدیث شریف امام السیوطی رحمه الله
 علیه نك الجامع الصغیرنده مذکوردر ۲ ای عزیز مسلم اوشبو سوزلرنی فکر قیل ذکر
 قیلنمش گناهلر حضرت لوطنك قومى نك هلاکت که توشمه کلرینه سبب بولسه اول
 فعل لردن البته بیک صاقلانماق تیوشدر بواتمده هم شول قبیح فعل لرنی قیلماق سببنن
 دنیاده حقیقه یا حکما هلاکت وخر ابلقغه توشماك خوفی کوبدر الله تعالی اوزی
 وپیغمبری نك اطاعتینه موفق قیلسون * ودخى العارف بالله صوفی الله یار البشاری
 حضرتلری (مسلك المتقین) اسملى کتابنده میق کیسمك نك لزومى خصوصندک صلوة
 المسعودی دن نقل قیلوب حدیث مضمونى نی ایتهدر *

در صلوة فقیه مسعودی * گفت خیر الانام فرمودی
 وای برجان مردك بد خو * موی لب را دراز مانند او
 روز محشرکه جمله جمع آید * حق تعالی بسجده فرماید
 موی لب آنکه مانند است دراز * تار هر موی چونیزه گردد باز
 نتواند بسجده رفت آنکس * حالش آنکه خدای دانند بس
 بهر موی کنند کوه عذاب * کوههای گناه را چه جواب

بو بیت لرنك حاصل معنی سی بو روشدهدر : رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشلر
 اوکنج یا عذابدر میقنى اوزون قیلوب کیسمای یورگان کشیگه قیامت کوننك الله
 تعالی بنده لرینه سجده قیلماغه امر قیلور میق کیسمای یورگان کشی نك میقنى نك
 هر برتوگی الله تعالی نك قدرتی برله سونگو تیمری کبی اوزون بولوب اول کشی
 الله تعالی که سجده قیله آلمان صکره الله تعالی اول کشی نی هر برتوگی صاننچه طاغ
 کبی (یعنی الرغ) عذاب قیلور * میق کیسمای یورمك گناهمن طیولماق خصوصندک
 صوفی الله یار حضرت نصیحت قیلوب ایتهدر *

۲) حمم عن عایشة عشر خصال عملها قوم لوط بها اهلکوا وتزیدها امتی بخلۃ اتیان
 الرجال بعضهم بعضا ورمیمهم بالجلاهی والخنق ولعجمهم بالحمم وضرب الدفوف وشرب
 الخمر وقصر اللعیة وطول الشارب والصفیر والتصفیق ولباس الحریر وتزیدها امتی
 بخلۃ اتیان النساء بعضهم بعضا (جامع الصغیر من نفسه)

بین که روز فراق حضرت او * پرسد از حال بنده موبهو
 بهر موی گناه ای بنده * اینقدر شود شرمند
 وای بر مجرمان نامه تباه * هر زمان میکنند کوه گناه
 عمر سه روزه کنند همبا * از خدا شرمی زخلق ابا
 ای جفا جوی نفس بد کردار * گرد ازین فعلهای خود ز نهار
 گرچه مولی کند خطا پوشی * تو بعضیان زیاده میکوشی
 نشوی غره گرچه بپذیرد * در گرفتن شدید میگردد
 کاندیرینجا اگر چه نداری شرم * هست فردای فصل دوزخ گرم
 شرم سلطان واحد القهار * از عذاب دوزخ بود دشوار

اوشو بیت لرننگ حاصل معنی سی کورگل کم یعنی بلگل قیامت کوننده الله تعالی بنده ننگ
 حالندن بیخشیلنگ ویمانلقه لرنندن بارچه سندن صورار حساب قیلور توك گناه سی او چون
 قیامت کوننده کشی الله تعالی که سجنه قیبه آلمانلقن شول قدر او یاتلی بولور لر .
 اوکنچ یا عذابدر فرشته لر یازاچق دفترده یامانلق اوزره یازلوب هر وقتنده الوغ
 گناه قیلوب یورگوچی کشیلر که الله تعالی دن او یالمای و آدم لردن طارتنمای اوچ کونلک
 (یعنی آز) عمرنی گناه قیلوب بوشقه فائده سرکه اوتکازه لر ای جانینه جفا وظلم استه گوچی
 یاوز فعللی نفس زهار بویاوز فعلکنن (یعنی گناهکنن) قایتغل یعنی توبه قیلغل
 اگرچه الله تعالی خطا و گناهی اورتکوچی عفو قیلغوچی بولسه ده سن گناه قیلماقدن
 بولماغل . الله تعالی عز شأنه ننگ گناه و خطا لر نی عفو قیلماقیغه اشانوب گناه قیلماقدن
 بولماغل (الله تعالی گناهک اوچون سنی عذاب قیلماغه تلاسه بیک قتیغ عذاب قیلور
 (اگر سن دنیاده گناه قیلوب یورما که خدا دن او یالما ساک قیامتده خدا ننگ اسی
 تموغسی وار (یعنی تله سه سنی عذاب قیلور) * جمیع نرسه که غالب بولغوچی پادشاه
 حقیقی الله تعالی حضرتی ننگ حضور معنویه سنده او یاتلی بولماقک تموغده عذاب
 قیلنماقکنن هم مشقتلیر که بولور (ای مؤمن کامل بیک بلگل کم میق کیسمک الوغ
 سنت جمله سندن بولماقی شول درجه ده در کم هر کم میق کیسکان کشی نی استوزا و استخفاف
 قیلوب مثلا کولب مییق کیدسکوچی کشی قباحت بولدی یا که قباحت و اشه کی و کیلوش سز
 کورنه در دیسه خوف کفر وارد ننگ بریقه محمودیه ده ذنب عمایه نی ارسال یعنی
 چالمه قویرفی نی صالندرماق سنت و آنک مقرداری خواص و عوام که نچو کدر شول

بیان موضعندہ ودخی چالمہ قویرغی فی صالندرغوجی کشیدن هر کم کولسه حکمی نی
اولور خلاصه دن نقل قیلوب اینه در ^۲ (وعن الخلاصة لوقال قصصت شاربک والقیبت
العمامة علی العاتق استخفافا یکفر اوقال ما اجمع امر ^۲ قص شاربه ولف طرف
العمامة علی العنق کفر واللہ تعالی اعلم انتهى) فهم مزه بناء حاصل معنی سی اگر
ایتسه میق کیسکوچی کشیگه وچالمه کیسکوچی آدمگه سنت بولغوجی میق کیسونی
وچالمه کیمه کنی استخفافا قیلوب مسخره اینوب میقک کیسکچالمهک نی ایلک باشکا
صالدک دیوالعیاد باللہ اول کشی سنت نی استخفافا واستهزاء قیلغان اوچون اسلام
دینندن چقار یا که ایتسه استخفافا واستهزاء طریق ایله نی قباحت (اشه کی)
بولدی میقی نی کیسکوچی کشی وچالمه قویرغینی بوینینه تورگان م کشی دیو
معادالله بوروشچه اینکان کشی هم دینندن چقار بو طریقہ ایتکوچی کشیلرنک
حالینی الله تعالی بیگرهک آرتوق بلگوچیدر. ودخی فتاوی هندیه ده ایتهدر (ولو

قال این چه رسم است سبک پس کردن دستار بزیر کلو آوردن فان قال ذلك
علی سبیل الطعن فی سنة رسول الله صلی الله علیه وسلم فقد کفر کنا فی المحيط) حاصل
معنیسی هر کم ایتسه بونی عادت در مییق کیسمک وچالمه قویرغنی بوغاز آستنه
کلتورمک م اگر اوشبوسوزنی رسول الله صلی الله علیه وسلمک سننینه تل نیگرب
استخفافا قیلوب ایتسه نعود باللہ شول روشچه ایتکان کشی دین اسلامان چقار.
بیک بلگل کم مذکور سوزلر ایله یمان حالگه تشمکک سببی شولکه رسول الله
صلی الله علیه وسلمک مبارک سننلرینی استخفافا واستهزاء قیلماق وآنندان کولمک
نعود باللہ تعالی من الالفاظ القبیحة رسول اکرم صلی الله علیه وسلمنی استخفافه
راجع بولادر بوایسه کفر در. هیچ کم گه خفی توگل کم بر آدمک فعل یا که
بر سوزندن کولمک یا عیب قیلماق شول آدمکن کولمک و آنی عیب قیلماق در. بس

۲ قد حکموا بالکفرای الحنفیة بالمواظبة علی ترک سنة استخفافا بها بسبب انها انما فعلها النبی
زیادة او استقباحها کمن استقیح من آخر جعل بعض العمامة تحت خلقه او استقیح منه احفاء
شاربه. کتاب المسامر لابن الهمام من نفسه م عرب دیارنده چالمه قویرغینی صول
یا اولک طرفدن قویوب ایکنچی طرفه بویون نی قابلاب ایهک آستندین قسنرو عادت
واردر خصوصاً مغربی لرده (منه ره)

۳ یعنی موین آستندین ایله ندر ب ایکنچی طرفه قصدرماق حجازده مغربی لرده شول
طریقہ عادت بونی تچنیک دیورلر (منه ره) ه وکان صلی الله علیه وسلم کثیرا ما
یلتحی بالعمامة تحت الحنک کطریق المغاربة (من کشف الغمة للشعرانی)

هر کم خارج الصلوة ده هم ارسال ذنب قیلوب بورگوچیدن کولسه استخفاف قیلسه خلاصه و فتاوی هندیه ده مذکور حکم شونلک حقیقه هم جاری اولسه کیرهک معاذالله من الملاءمة بالدين نتاك بعض متهوریندن صادر اولمشدر چونکه ارسال ذنب عمامه داخل الصلوة و خارج جهاده متعمم مالده مطلقاسنت بولماقی کتب احادیثدن معلوم بولادر فائده مکارم الاخلاق کتابنده هم مییق کیسمک خصوصنده بعض احادیث شریفنی نقل قیلدر عربی عباره سینلک حاصل الترجمة سی رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشدر کم البته سزولک بارچه کز مییق کزنی اوزون قیلما کز چونکه اوزون مییق شیطانلک مستتر یعنی قاچه اورنیدر. رسول الله صلی الله علیه وسلم ینه ایتمشدر کم هر کم طرناق و مییقنی شنبه و پنجشنبه کون کیسه تش و ایکی کوز آغر قندان امین بولور. ودخی حضرت ابی جعفر الصادق رضی الله عنه ایتمشدر کم جمعه کوننده طرناق کیسمک و مییق توزه تمک جنام آغر قندین امین اولماغه سبیدر. ینه ایتمشدر کم طرناق و مییق کیسمک و باشنی خطمی ایله یوماق فقیرلک کیتوب رزقک کیلک بولماقینه سبیدر مذکور کتابدان حاجت قدر نقل تمام بولدی * بوندن باشقه کتابلرده هم طرناق و مییق کیسمکدنک دنیا ده بولغان فائده لرینی تورلیچه کوب ذکر قیلنمشدر یوم الآخرتک بولاچاق فوائده انشاء الله تعالی کرات مرات زیاده اولسه کیرهک. ای هرمتلودینده ثبات و استقامتلی طالب بنده هر کم رسول الله علیه وسلم نلک طریقینه ایبارسه وسنتلرینی توتماسه اول آدم مؤمن کامل اولماس ایرمش (دلایل الحیرات) ده ایته در رسول علیه السلام گه ایتمشدر ای خدا نلک پیغمبری من قایوزمان و حالک راست مؤمن بولور من دیو رسول الله ایتمشدر کم اگر الله تعالی نی سوسلک ینه ایتمشدر مین نی روشچه خدانی سوایم رسول الله ایتمشدر کم اگر الله تعالی نلک پیغمبرینی سوسلک ینه ایتمشدر مین نی روشچه پیغمبرینی سوایم رسول علیه السلام ایتمشدر کم اگر پیغمبر نلک یولینه (یعنی شریعتنه ایبارسلک شریعتنجه بوسلک) ودخی پیغمبر نلک سنتنی استعمال قیلسلک (یعنی سنتلرینی توتسلک سنتلرینه مخالف قیلماسلک) رسولنی سومک شول روشچه بولور دیمشدر حدیث شریف نلک مضمونی نلک حاصلی تمام بولدی. بس معلوم بولدی رسول علیه السلام نلک سنتینی توتماسه سزلق رسول الله غه مخالف قدر آکنا مخالف الله تعالی گه مخالف قدر الله تعالی گه مخالفه علامت شقاوتدر نعوذ بالله تعالی منها

التنبیه الحادی عشر

بیك بلگل كم صفال كيتارمك بالكل قرماق بدعت سيئه در رسول من صلی الله

عليه وسلم نك سنه لرينه خلاف بولغوجى منوم فعل در (صحيح البخارى
 و مسلم) ده مذکور در کم رسول الله صلى الله عليه وسلم ايتمشلر کم
 (اتھکوا الشوارب واعفوا اللحى ديو روايه مسلم ده اعفوا الشوارب واعفوا اللحى)
 معنى شريفى نك حاصل مى قلرکزنى کيسوده مبالغه قيلکز صقال لرکزنى اوز
 حالنچه قالدکز. صقالنى الوغ قيلماق حقنده علماء رحمهم الله تعالى تورليچه
 سويله مشلر در امام نووى رحمه الله تعالى شرح مسلمده (والمختار ترك اللحية على
 حالها وان لا يتعرض لها بتقصير شىء اصلا) ديو بيان قيله در يعنى علماء نك اختيار
 قيلغان سوزلرى شول كه صقالنى اوز حالنچه اوسر مكر اصلا کيسماينچه * اما
 احياء العلوم ده الامام الغزالى رحمه الله ايتده در صقال نك بر طوطامدن آرتقان
 توك لرنى کيسمکه ضرر يوقدر ابن عمر رضى الله عنه ودخى تابعين دن كوب
 كشى بر طوطامدن آرتقانى نى کيسر بولدیلر چونكه صقال اوزون بولماق كيلوشسز
 بولوب كورنه در و آدلر نى غيبته توشمه كه سبب بولادر (مثلا بيك اوزون صقاللى
 كشى نى سويله مك لرى احتمال كه فلان كشى نك صقالى بيك اوزون بيك كيلوشسز
 فرعون صقالى يا كه فلان فاسق صقالى كى كندا وكندا ديوب غيبته توشه لر)
 آدلر نى غيبه دن صقالماق نيتى ايله صقالنى طوطامدن آرتقانى کيسمك
 كوركام اشدر ديو امام شعبى وابن سرين رحمهما الله تعالى هم بيان قيلمشدر.
 حتى طريقه محمدیه ده صقالنى قرماق و بر طوطامدن قصه قيلوب کيسمك نى آفات
 يدن يعنى قول ايله بولمش گناهلردن صانامشدر. ودخى در المختارده نهايه دن
 نقل قيلوب صقالنى قبضه دن يعنى بر طوطامدن آرتوغى نى کيسمك واجه بدر ديو
 بيان قيله در بس بوتقيدردن طوطامدن آرتوغى نى کيسمه سه گناهللى بولور (احياء
 العلومه) ايتده در امام نخعى رحمه الله دن روايت قيلنمشدر ديمشدر کم عجب كه
 قلامن صقالى اوزون بولوب عقلى بولغوجى كشيگه. ودخى ايتولدى كشى نك
 صقالى اوزون بولغان صاين عقلى کيمور * ودخى بلغا دن بعض علماء ايتمشدر کم
 (اللحية حلية مالم تطل عن الطلبيه) ديو يعنى صقال ايرلر كه زينته در (ايرلر نى
 كوركام كورگاز گوجيدر) صقال بويندن اوزايب كينمه گان مدتده (وقتده) * ودخى
 بريقه محمدیه ده بيان قيله در صيغه امر مطلق ذكر قيلنغانده وجوب اوچوندر
 بس رسول الله صلى الله عليه وسلم نك (واعفوا) ديمش مبارك امرى وجوب اوچون
 بولسه صقال يبهرك واجب صقالنى كيتارمك حرام بولور * ودخى ايتده در

(فی التتارخانیة عن التجنیس قال رسول الله صلی الله علیه وسلم اءفوا الشوارب واءفوا اللعی ای قصوا الشوارب واءركوا اللعی ولا تعلقوها ولا تقطعوها ولا تنقصوها من قدر المسنون وهو القبضة انهنی) یعنی فتاوی تاتارخانیة ده تجنیس دن نقل قیلوب ایته در رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمش لکم میق لرگزنی کیسگز صقال لرگزنی اوز حالنچه قویگز (یعنی اوسرگز) صقالنی کیتارمه گز ودخی کیسمه گز ودخی سنت قدر دن کیموتمه گز صقال نلک سنت بوا مش قدری (یعنی اوز نلقی) بر طوطام بولما قدر کتاب مذکور دن نقل تمام بولدی * ودخی جامع الصغیر شرحی سراج المنیر ده رسول الله صلی الله علیه وسلم نلک (اذا کان لاهمکم شعر فلیکرمه) شرحنده (فان حلقها حرام) دیه در یعنی در صفت لکده صقالنی قرماق کیتنرمک حرام در اصلا درست تو گلدر * بیگ بلگل کم علما صقال کیتنرگوچی کشی نلک بر اش حقنه شهادتی (یعنی گواه بولماقی) هم درست تو گلدر آنداقی کشی نلک شهادتی قبول قیلنماز دیمش لدر * کافی اسملی کتابه ایته در (ولا تقبل شهادة مخلوق اللعی لانه فاسق لان حلق اللعی حرام فی حق الرجال کحلق الرأس فی حق النساء) انتهى یعنی صقالنی قرماش (کیتنرلمش) کشی نلک بر اش حقنه گواه بولماقی مقبول ودرست بولماس (آنلک گواه لقی ایله حاکم حکم قیلماز) چونکه اول کشی فاسقدر چونکه صقال قرماق ایرلر حقنه حرام بولغوچی گناهای فعلدر خاتون لر حقنه صاچ کیتنرمک حرام بولمق کبی * ودخی احکام المناهب فی اطوار الشارب اسملی کتابه ایته در (وفی شرح القنیة ان من حلق وقصر لینه لاجوز امامته وفی صلوۃ نغمه کراهیة دیو یعنی قنیه شرحنده ذکر قیلنمشدر درست لکده صقالنی قرمش وکیتنرلمش کشی نلک امام بولوب نماز او قماقی درست بولماز اول کشی نلک اوزی نلک نماز نلک هم مکروه لقی بولغوچیدر * امام طحاوی رحمه الله دن هم شوشی طریقه سوز نقل قیلنمشدر بریقه ده ذکر قیلدر * ودخی بریقه^۲ محمودیه ده ایته در (وعن النصاب لایجوز حلق اللعی ما ذکر فی جنایات الهدایة وکراهیة التجنیس والمفید) یعنی صقالنی بتماه قرماق کیتنرمک درست بولماس نتاک مذکور کتابلرده ایتلوی * ودخی مرقات ده مذکور در کم صقالنی کیسمک کیتنرمک عجم لر فعلندن در اول فعل بو زمانده کوب مشرک نلک علامت لرندن در افرنج هند لر کبی ودخی دین ده نصیبی

بولماغان كشي لرنڭ علامتندن در * بلسگل كم احياء العلوم ده بيان قيله در صقال
ايرلرنڭ زينتى در صاچ خاتونلرغه زينت بولماق كىبى فرشته لردن هم (والذى
 زين بنى آدم بالالى) ديوب تسبيح اينكوچى لر واردر بو سوزنى امام غزالى
 رحمه الله صقال ايرلرگه زينت بولماقينه دليل قيلوب كنور مشدر يعنى فرشته لر
تسبيح ايتورلر ايكان آدم لرنى صقال لرايله زينت لىگوچى الله تعالى جميع كه چيلك دن
پاك بولدى ديو انتهى * بلسگل كم الله تعالى نڭ قول كريمى (ولقد كرمنا بنى آدم)
 تفسيرنده بعض مفسرين بز آدم اوغلان لرينى خاتون لرنى هرمتله دك صاچ
وايرلرنى صقال ايله ديو تفسير قيامش لردر. بس بوندان هم معلوم بولادر
 صقال الله تعالى نڭ ايرلرگه ويرگان الوغ كرامتى ومرمى در بس صقالنى
 قوماق الله تعالى نڭ كرامت وزينتى نى رد قيلمق وقبول ايتمه سلك در بو ايسه
امق لق علامتى نڭ الوغسى در * احياء العلوم بنه ايتهدر (تابعين دن) قيس اوغلى
احنف اسملى الوغ عالم نڭ يولداش لرى ايتمه شلر كم صقال ساتلاچاق نرسه بولسه
ايدى احنف اوچون يكرمى مڭ درهم گه بولسه ده ساتوب آلور ايدك (ودخى شريح
 اسملى قاضى الوغ عالم ايتمه شكم صقال ساتلاچاق نرسه بولسه ايدى اون مڭ درهم گه
 بولسه ده آلور ايدم ديو . بو ايكى عالم كامل صقال سز كوسچ بولغان لر بولماق كرك
 (بونلرنڭ سوزلرندن هم معلوم بولادر صقال ايرلرگه خصوصاً علماء گه اعتبار الوغ لفتنڭ
 زياده لكينه سبب ظاهرى در) نه اوچون صقال نى مكروه كورلور. البته مكروه كورمه سكه
 تيوش چونكه صقال ايله ايرنى الوغلامق بولادر وانڭ ايله وقار وصولت آرتادر
 صقال ايله مجلسلرده يوقارى بولمق اولغوچيدر كناب من كوردن حاجت قدر نقل تمام بولدى.
 الحاصل صقال لى كشي نڭ صقالسزلارغه كوب خصوصه آرتوقلغى باردر علماء ياكه
عوام الناس صنفندن بولسه ده ولو بحسب الظاهر. ودخى احياء العلوم ده امام غزالى
 رحمه الله بيان قيله در بيك قنيغ مكروه بولغان فعلدن صقال نڭ آق توك لرينى يولمه مقدر
قارط لقتن طارطنوب اوزينى ياش صفتده كورگانهك اوچون رسول الله صلى الله عليه
 وسلم آق توكنى يولمه مقدر نهى قيلمشدر صقال ده بولغوچى آقلاق مؤمن نڭ نورى در
ديمشدر صقال دن آق توكنى يولمه مقدر صقال غه قارا بوياماق حكمنده در بوياماق حكمى
انشاء الله ذكر قيلنور (ودخى صقالده بولمش آقلاق الله تعالى نڭ بنده سينه ويرمش
نورى در آق توك لرنى يولمه مقدر نور دن قاسچماق بولادر (نوردن قاسچماق امق لق
 علامتى در) چونكه صقاله بولغوچى آق لر غرور وتكبر لىك نى منع قيلغوچيدر ودخى

الله تعالیٰ ننگ طاعتنه و توبه قیلماغه میل قیلدرغوچی واونده گوجیدر ودخی اولم نی
 و آخرت نی ایسکه توشرگوجیدر . ای عزیز مؤمن صقال دن آق لرنی آلماق ایله عمرک
 اوزون اولماز صقال قارا اولماق ایله اجل مسمی کچوکمز (کم من شیوخ تعیشون فی سنه

کثیرا و کم من شباب تموتون سریعاً) معنی سی کوب قارطلر کوب یل عمر کور لر
 کوب یکت لر یاشلی وفات بولورلر مراد صقال غه آق توشمک ایله ن تیز
 اولمک لازم دگلدر * (بیک باگل ککم رسول الله صلی الله علیه وسلم
 صقال ننگ آق توك لرینی یولقودن منع قیلوب ینه ایتمشلر کم) (ایما رجل نغی شعرة
 بیضاً متعمدا صارت رمها یوم القيمة یطعن به الذیلمی عن انس کذا فی راموز الاحادیث)
 معنی شریفی ننگ حاصلی قایسی در کم ایر کشی صقالی ننگ آق توگی نی یولقمه قصد ۲
 ایله عنر شرعیدن باشقه یولقنمش توكلری قیامت کوننده الله تعالی قدرتی برله
 سوگگو بولوب شول سوگگوبرله صقالی نی یولقغوچی کشی صانچلمش بولور (یعنی
 صانچوب عناب قیلور لر) * الامام الفاضل عبد الوهاب الشعرائی رحمه الله تعالی لواقع
 الانوار اسملی کتابنده اوزی ننگ شیخی الشیخ دمر داش المصری رحمه الله دن ایشدوب
 صقال دن آق توك یولقماق خصوصنده برعجیب قصه ذکر قیلدر * صقالینه آق توشمش
 بر کشی ننگ ایکی خاتونی بولمشدر بر یسی یاش و بر یسی قارط یاش خاتونی اوز کیچه سنده
 زوجم (ایریم) هینم کبی یاش صفنده کور نسون دیوب هر کیچه سنده یوقلاغان وقتک زوجی ننگ
 آق توك لرینی یولقور ایش اما قارط خاتونی زوجم هینم کبی قارط صفت ده کور نسون
 دیوب هر کیچه سنده زوجی ننگ قارا توك لرینی یولقور ایش بعد کوبده آی
 او تمامشدر زوج لری بتونله ی صقال سز قالمشدر . امام شعرائی رحمه الله اوشبو قصه نی
 بیان قیلغانی سوگنده ایته در (فیعمل ماورد فی ترغیب الرجل فی ابقاء الشیب علی
 ما اذا لم یعارضنا امر آخر ینولک منه شرور وانکاد مع شدة محبة الرجل لزوجه) ینه
 ایته در (واعلم انه قد یكون للانسان زوجة شابة وهو شائب فتکره منه الشیب فلینظر
 صاحب هذا الحال بین مفسدة ابقائه ومفسدة نفيه ویفعل * ما هو الا هو حق) انتهى . اما اول

(۲) شرح تحفة الملوکده ایته در رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشدر (اذا اراد الله
 بعبده شرا ابتلاه الله تعالی بنتی اللعیة واکل الطین) معنی شریفی ننگ حاصلی الله تعالی
 اگر بر بنده سینه یاوزلقنی تله سه شول بنده سنی بلالندرر صقال یولقماق یاکه
 بالچتی آشاماق ایله انتهى

(* بونده ایکی خاتونی کشی که فائده لی سوز واردر فهم قیل (منه)

وقته یعنی بالغ بولغان صوکنده چغاچاق صفالنی صفال سزیکت لرگه اوخشاماق اوچون
 بولقماق شریعتده منکر (یعنی یاراماز بدعة) اش لرننگ الوغسندن در چونکه صفال
 ایرن لرننگ زینتی در الخ . امام غزالی رحمه الله تعالی شول طریقه بیان قیلده در *
 عجیبا عادت و حال در که خصوصاً بوزمان پر زیان ده فعل بدعة قبیحه
 صفال بولقمق خواص ۲ زمره سینه کوره چاک بعض شب سباب لرده و عوام
 الناس بیکت لرنده عادت بولمشدر الله تعالی بارچه مزه انصاف و عقل کامل
 عطاء قیلغای ایدی . صفال بولقماق بولقوچیلرننگ ظن و گمان لرنده کورکام و کیلوشلی
 کورنه چک بولسه ده اما اصحاب التمییز و العقل الکامل کشیلرننگ نظر نده کوب مکروه
 کورنوب و بولقغانلری معلوم بولوب قبیح و غایه کیلوشسز کورنمه کده در ۳ ذقن لری یا ثما
 جون چقه باشلامش^۴ غراب بالاسی صفتنده بولوب کره المنظر بولالر . مسئله اوزیننی
 یاش کورگازمک اوچون یا که باشقه بر غرض ایله صفالنی قاراغه بویامق درست بولورمی
 بیلگل کم طریقه بریقه محمودیه و غیر کتب تصوف و اخلاقده مذکور در کم صفالنی قاراغه
 بویاماق درست توگلدر چونکه رسول الله صلی الله علیه و سلم ایتمشدر کم (یکون فی آخر
 الزمان قوم یختضبون بهن السواد لایجدون رائحة الجنة) معنی شریفی ننگ ماصلی آخر
 الزمانده کشیلر بولورلار آنلر صفال لرینه اوشبو قارابرلهن بویارلر آنلر اوجماخ ایسینی
 تابمازلر (یعنی صفال لرینی بویاغوچی کشیلر بویاغان گناهلری ننگ جزاسنی کورما بینه
 اوجماخغه کره سار یا که صفالنی قاراغه بویاماقنی حلال دیوب قیلسه جنت که کره سلر)
 دیمکدر و الله تعالی اعلم * کتاب الزواجرده هم صفالنی قاراتوس ایله بویاماقنی
 کبائر یعنی بیک الوغ گناه جمله سندن دیوب احادیث شریفه دن کوب دلیل ایله بیان
 قیلده در * ودخی مفاتیح الجنان ده شارح صحیح المسلم الامام النووی رحمه الله دن
 نقل قیلوب اینه در بویاماق خصوصنده بولمش سوز لرننگ درست ره گی قارطلق اوچون
 بویاماق ایرلرگه و خاتونلرغه قزیل یا صاری بولماق مستحبر اما قاراتوس ایله بویاماق
 حرام در . مفاتیح جمع الفتاوی دن نقل قیلوب ینه اینه در هر کم صفالینی قارادن باشقه
 توس ایله بویاسه خاتونی و کنیزه کلریزه کورکام کورنمک نینتی ایله بعض علماء اوشبودن
 منع قیلمشلدر و الاصح (یعنی درست ره ک روایه و قول ده شول نیت ایله بویاماقده)
 لابأس یعنی ضرر یوق دیو بیان قیلده در * ودخی قسطلانی ده مذکور در عرب دن
 صفالنی قارا برله اول بویاغوچی کشی عبد المطلب در هر کمن اول بویاغوچی

كشى فرعوندر ۲ خضاب اللعية حقهه كلام نك تفصیلی كتب اخلاقسن كورلور *
 ودخى احياء العلومه ايتهدر صفالنى قارا توسكه بوياماق شريعتده منهى بولمش
 اشدر چونكه رسول الله صلى الله عليه وسلم ايتمشلركم (خير شبابكم من تشبه بشيوخكم
 وشر شيوخكم من تشبه بشبابكم) شريف معنى سينك حاصلى ياشلاركنك ايندگوره گى
 اوزينى قارط كشيلىرگه وقارده (يعنى الوغلق وادب انصاف وعقلده) اوخشاتقوچى
 كشيلىرسنك قارطلاركنك ياوزراقى (صفالينى قاراتوسكه بوياب) اوزىنى ياشلرگه
 اوخشاتقوچى كشيلىر * احياء العلومده دخى مذكوردركم حضرت عمر رضى الله عنه
 خليفه بولمش زمانده صفالنى قاراتوسكه بوياب يورگوچى برابىر جماعتله نمش ايكان
 بعد صفالنى نك بويالمش توسى كيتوب قارطلغى معلوم بولغان صوكنده خاتوننك
 قرنداشلىرى حضرت عمر رضى الله عنه گه ايتمشلر (يعنى فلان قارط كشى اوزينى
 ياش كورسه توب آلداب بزك قرنداشمزنى نكامله ندى ديهشلىر) بعد حضرت
 عمر رضى الله عنه نكاملرينى بوزوب صفالينى قارا توسكه بوياغوچى
 كشينى بيك قنيغ صومشدر ككتاب مذكوردن بقدر حاجه نقل تمام بولدى.
 العبد الضعيف جامع الرسالة ايتهدر بزك زمانمده هم صفالنى قاراغه بوياماق بعض
 آدملىرده كورنمه كادر الله تعالى انصاف ميسر ايله سون محمد المصطفى صلى الله عليه
 وسلم نك امتن من ديو بورگان آدملىره اوشبو فعل هم البته الوغ خطا اشدر (اللهم
 احشرننا فى زمرة واستعملنا بسنته وتوفنا على ملته (فائده بيك بلگل كم
 علماء دن يا كه آنلردن غير صالح موى سپيد (آق صفاللى) قارط كشيلىرى تعظيم قيلماق
 آنلرى حرمت ايتمك الوغلامق حقوق اسلامدن در اسلام ديننده بولوب قارطلق
 درجه سينه ايرشمك الله تعالى نك الوغ نعمتى در هر كم قارطلرى حرمت قيلسه شول
 آدم قارطايهش كورنده اوزى هم باشقه كشيلىردن عزت وحرمتنى كورور نك رسول الله
 صلى الله عليه وسلم ايتمشلركم (ما وقر شاب شيخا الا قبض الله له فى سنة من يوقره)
 شريف معنى سى نك حاصلى ياش كشى قارط كشينى الوغلاسه الله تعالى شول آدمگه
 قارطايهش ياشنك الوغلاوچينى تقدير وهاضر قيلور * الامام حجة الاسلام ايتهدر اوشبو حديث
 ۲ الله تعالى نك امرى ايله ن حضرت موسى فرعون غه ايتمشلركم الله تعالى نك برلكينه
 ايمان كلتورگل اوزون عمر ايله پادشاه لى قيلورسن دخى ياشلك حالكه قايتورسن ديو
 بعد فرعون هاما ن وزير يگه مشورت قيلغانى بعدنده هاما ن ايتمشكم موسى نك بو وعده سى
 سكا قومك بر كون عبادتلىرينده مقابل اولماز سكا ياشلك حاجت اولسه اوزم ياشلرترمن
 ديو فرعون نك آق صفالينى قارا توسكه بويامشدر * كذا فى كتب التاريخ *

شريفه بشاره يعنى سوينچ شادلق خبرى واردر قارطلرني الورغ لاغوجى وحرمت له گوجى كشينك عمرى اوزون اولماق ايله بس قارطلرني الورغلامق ايله موفق بولماس يعنى قارطلرني الورغلاماس حرمتله مهس مگر شول كشيگه الله تعالى اول كشينك عمرىنى اوزون قيلوب تقدير قيلغان بولور

التبيين الثانى عشر

بيك بلگل كم ايرلرگه آلتون يوزك كيمك درست توگلر حرام در ودخى بر مثقال سن
 آغر كمش يوزك كيمك هم درست توگلر هدايه شريفه ده ايتنه در (والتمختم بالذهب
 على الرجال حرام) يعنى آلتون يوزك كيمك ايرلرگه حرام در ودخى عقيق دن باشقه تاش
 وتيمر وجيز يوزك كيمك حرام در مگر كوش يوزك نك آلقهسى نك قاشينه طاش
 قويماق درست در ديوكتب الفقعه ذكر قيله در (فناوى هنديه ده سويك يوزك كيمك
 درست در ديوبيان قيله در) كفايه ده ايتنه در بشير اوغلى نعمان اسملى كشى آلتون
 يوزك كيوب رسول الله صلى الله عليه وسلم نك حضور شريف لرينه كوش ايكان رسول
 الله عليه الصلوة والسلام اول كشيگه ايتمشلر كم سگانه اولى جنت (اوچماخ) اهللرينك
 يوزكى ني اوچماخه كره سمن اول كيوب سن ديور رسول الله صلى الله عليه وسلم
 (اذهبتم طيباتكم في حياواتكم الدنيا) كلام شريفى نك تحت حكمينه كرمك دن صاقلاندر مشر
 (يعنى دنيا ده اسراف قيلوب عمل وطاعت قيلماى راحت ولنت دنيا ايله يورگوجى
 آدملرگه عذاب قيلماق اوچون الله تعالى ايتور ايكان سز لر دنيا تركلك لركزده
 نعمت وراحتنى تمام قيلك كز ديور) بعد منكور كشى آلتون يوزكىنى تاشلاب رسول
 الله صلى الله عليه وسلم نك حضور شريف لرينه تيمر يوزك كيوب كرمش رسول الله
 صلى الله عليه وسلم ايتمشلر نه اولى مكاسنده تفوخ اهل لرينك زينتينى كوره من
 بعد منكور كشى تيمر يوزكىنى قويوب رسول الله صلى الله عليه وسلم نك مجلس
 شريف لرينه جيزدن باصالمش يوزك كيوب كرمش رسول الله صلى الله عليه وسلم
 ايتمشلر كم مين سيندين پت لرايسى ني تابامن ديوبعد منكور كشى رسول الله صلى
 الله عليه وسلم گه ايتمشكم ني نرسه برله يوزك كيابم ديور رسول الله صلى الله عليه وسلم
 ايتمشلر كم كمش يوزك كيگل يوزك كك نك آغرلقى نك اولچاوينى بره مثقال غه آرتدر ماغل
 اول يوزك كنى او ك قولكنا كيگل ديوانتمى فائده قهستانى رحمه الله شرح كبيرند
 ايتنه در ايرلرگه كمش يوزك حلال بولور (ذكر قيلنمش اولچاوقدرى) اگر اول يوزك
 ايرار يوزكى صورتده بولسه اگر ايكى يايكي دن آرتوق قاشلى بولسه كيمك حرام

بولور عند عامة العلماء ديه در الحاصل اير لرگه آلتون بوزك كيمك درست ايمه سلگى
 خصوصتك پيغمبرم صلى الله عليه وسلمن تورلى طريق ايله احاديث شريفه روايت
 قيلنمشدر صعيح البخارى ومسلم ومشكات المصابيح وغير يده ذكر قيلنمشدر مشكات
 المصابيح ده ذكر قيلنمشدر (عن عبد الله بن عباس ان رسول الله صلى الله عليه وسلم رأى خاتما
 من ذهب فى يد رجل فنزعه فطره فقال يعبد احدكم الى جمره من نار فيجعلها فى يدك فقيل
 للرجل بعد ما ذهب رسول الله صلى الله عليه وسلم خذ خاتمك وانتفع به قال لا والله لا آخذنه ابدا
 وقتطره رسول الله صلى الله عليه وسلم رواه مسلم) معنى شريفينك حاصلى درستلكده
 رسول الله صلى الله عليه وسلم برابرنگ قولىنده آلتون بوزك كورب آلرب
 تاشلامشدر بعد ايتمشدر كم سزنگ بره وگزاريا قصد قيلورمى (يعنى راضى بولورمى)
 اوتلى كورمى قولينه قويماغه ديويپيغمبرم صلى الله عليه وسلم كيلگان صوكنده بوزك ايه سنه
 يوزك كنى آلغل فائده لنگل ديمشدر بوزك ايه سى ايتمشدر كم پيغمبر عليه السلام
 تاشلاغان يوزكنى والله مكنگو آلمان ديمشدر. اوشبو حديث شريفن فهم لته در
 دنيا ده آلتون بوزك كيگوچيلرنى الله تعالى قيامت كوندنه اوت دن بولغان بوزك
 كيگوروب عناب قيلماق. الفقيه ابوالليث رحمه الله بستان العارفين كتابنده ايتنه در
 (لا ينجتم الا ثلاث امير او كاتب او احمق) يعنى بوزكنى كيمازمگر اوچ تورلى كشى
 كيار پادشاه كياريا كه يازو خدمتنده بولغوچى كشى كيار يا كه احمق كشى كيار نقل
 تمام بولدى فكر صاحبنه اوشبوسوزدن كورب فائده آلماق ممكندر . بلمگل كم رسول الله
 صلى الله عليه وسلم بوزك كيمشدر عنر بولغانلقن رسول الله صلى الله عليه وسلم
 كسرى وقيصر ونجاشى اسمنك بولمش پادشاه لرغه اسلام ديننه دعوت ۲ قيلوب (اونده ب
 چاقروب) خطبازماق بولمشدر بعد رسول عليه السلام كه ايتمشدر كم اول پادشاه لرمهرسز
 خطنى قبول قيلماس لر ديو صكره رسول الله عليه السلام كوشدن بوزك ياصانوب
 بوزك قاشينه اوچ يول قيلوب اوشبور وشچه ياز درمشدر شول مبارك بوزك
 رسول الله صلى الله عليه وسلمن صكره حضرت ابوبكر قولنده وآنندن
 صكره حضرت عمر قولنده وآنندن صكره حضرت عثمان
 قولنده قالمشدر صكره حضرت عثمان قولندن بئر اريس رضى الله عنهم
 ديلمش قيوغه



(۲) رسول الله صلى الله عليه وسلم مذکور پادشاه لر خط دعوت كوندرمشدر مبارك خطى نك
 صورتى كتب احاديث ده مذکوردر (۰ نه ره)

رحمه الله رسول الله صلى الله عليه وسلم من حديث نقل قباوب ايته در رسول عليه السلام
 ايته شلر کم یوزک لکرگزہ محمد رسول الله دیوب یاز ماگزہ بس اوشبو مبارک کلامنی
 باشقه آدملر یوزک لرینه یاز درمق درست توگلدر. فائده حضرت ابوبکر
 رضی الله عنه ننگ یوزکینه (نعم القادر الله) دیو یاز لمشدر معنی سی نه خوش قادر در
 الله تعالی یعنی الله تعالی دن باشقه قدره کامله صاحبی یوقدر مخلوق لرینه تله گانچه
 تصرف قیلور. ودخی حضرت عمر رضی الله عنه ننگ یوزکینه (کفی بالموت واعطاء باعمر)
 دیو یاز لمشدر معنی سی ای عمر اولم ننگ وار لنی وعظ ونصیعت یوزندن سکا یتار یعنی
 اولمنی ایسه توتوب اولم حال لرینی جان بیدر ومشقتلرینی اویلامق بوقانی دنیا ده هیچ
 کم باقی اولاقچ دگل یغشی یا یامان حاله دنیا دن چقاچاق نی فکر قیلماق سکا وعظ
 ونصیعت یوزندن کفایه قیلور (یتار) ودخی حضرت عثمان رضی الله عنه ننگ یوزکینه
 (لتصبرن اولتندمن) دیو یاز لمشدر معنی سی اش حقنکه صبرلق قیل آشقه اگر آشقساگ
 اوکورسن صبر قیلساگ فائده کور رسن (ودخی حضرت علی رضی الله عنه ننگ یوزکینه
 (الملك لله) دیو یاز لمشدر معنی سی بارچه نرسه گه مالک حقیقی الله تعالی در همه اشیا الله
 تعالی ننگ ملکی در الله تعالی اوزی تله گانچه مالکنه تصرف قیلور. ودخی حضرت
 ابی حنیفه رحمه الله ننگ یوزکینه (قل الخیر والا فاسکت) دیو یاز لمشدر معنی سی یغشی
 سوزنی سویله گل اگر یغشی سویله مه گه قدر تکلمین کیلمه سه سویله گل تیک اولتورغل
 چونکه یغشی وفائلی سوز سویله مه سگ گناهی بولورسن یا که سوز گدین احمق لقلق
 وقایودر چه ده در عقلک معلوم بولور تیک اولتورسگ حالکنی کشی بلماز کشی سندن کولاز
 ودخی حضرت ابویوسف رحمه الله تعالی ننگ یوزکینه (من عمل برأیه فقد ندم) دیو
 یاز لمشدر معناسی هر کم عقل ایالرینه مشورت وکیکاشسن اوزر ای وعقلی ایله گنه
 اش قیلسه تحقیق اول کشی بالاخیر اوکور خطاء قیلغانمن ایکان دیو. ودخی حضرت
 امام محمد رحمه الله ننگ یوزکینه (من صبر ظفر) دیو یاز لمشدر معناسی هر کم اشنده
 صبرلق ایله قیلسه اش اوکار مرادنچه بولور * اوشبودوات شریفه خلفاء عظام وائمة
 کرامنک حکمتلی سوز لرندین عقل وفکر صاحبی کوب معناتی فهم قیلوب کوب عبرت
 آلسه کیرهک * باگل کم آلتون ایله زینت لنمک ایرلرگه درست توگلدر لکن کمش

چو نعمان مهریده بوایدی مکتوب * قل الخیر والا فاسکت ای خوب
 ساوق سوز دین بولور ایمان قرانغو * ضرر دین اوزرگه یوقدر نفعی یارمو
 بهر جایی تلکنی ساقله زنهار * کشی تل ننگ بمانیدین بولور خار

یوزکنی آلتونغه بویاب کیسه کتب الفقه دن جائز بولماقی فهم لنده در * ودخی صاوتلر نی
 آلطونغه بویاب استعمال قیلسه لابأس (یعنی ضرر یوق) دیو فناوی هندیه ده بیان قیله در *
 ودخی کمش ایله زینت لنمک درست توگلدر مگر ذکر قیلنمش مقدار (اولچه و ایله) یوزک
 زینتی و کمر و قلچ قنینک زینتی درست بولور و باشقه فقه کتابارنده مذکور در دیو هدایه
 و باشقه فقه کتابارنک مذکور در چونکه کوب صحابه رسول الله صلی الله علیه وسلم دن روایت
 قیله شلر کم بر وقت رسول الله صلی الله علیه وسلم چقمشلر ایکن بر قولنده یفک و بر قولنده
 آلطون بولمشدر بعد ایتمشدر بوا یکی نرسه (یعنی یفک و آلطون) اتمنک ایرلرینه حرام
 و خاتونلرینه حلال بولمشدر دیو * مگر یفکنی ایرلر سیام بارماق گیکلکی قدر استعمال
 قیلماق درست در * ودخی بویابی یفک آرقاوی جب یا جون بولمش نرسه دن (ادرس
 و بیقصب و بنارست کبی) کیمک درست بولور * (یفک دن کولمک یا چاپان یا کلا پوش ایرلرگه
 مطلقا درست توگلدر اگر چه یفک اوزی تن گه تیوب تور ماسه ده اصح قول اوشبودر دیو قنیه ده
 بیان قیله در ایرلر یفکنی کیمک حرامدرا اما باشقه وجه اوزر یفک ایله فائده لنمک حرام
 توگلدر دیو فاضل قهستانی رحمه الله شرح کبیرنده ذکر قیله در مثلاً نمازنی یا صاهق یا که
 یفکگه تسبیح ترمک یا که ساعت باری قیلماق یا که بوچه تکمک ترهزه و ایشک گه
 پرده قیلماق زینه او چون گنه تکبر لک فی قصد قیلماپنچه. ودخی مندهر و کور په چه طشپنه
 قویبق و آکا اولنرماق کبی استعماللر * لکن ردالمختار و فناوی عالمگیریه ده
 (استعمال اللعاق من الابریسم لایجوز لانه نوع لبس) دیه در یعنی یفکنن یورغان
 استعمال قیلماق (یفک یورغان یا بونماق) درست توگلدر چونکه یورغان فی استعمال
 یعنی یابونق و آکا تورنمک بر توری کیمکدر. آگاه بول بور وایتکه بناء حاله
 مشکلدر چونکه بوزمانده خصوصاً غنیا آراسنده یفک یورغاننک استعمالی شایع دور
 صافلانمق تیرش احتیاط و دیانتدندر. ودخی ایرلرگه یفکنن چبلق استعمال قیلماق
 درستدر دیو فناوی هندیه ده بیان قیله در. فائده یفک کیممه (مثلاً چاپانده) نماز
 او قماق مکروه بولور اما یفک نماز لقمه مکروه اولماز دیو ردالمختارده ذکر قیله در
 (ودخی آلطون و کمش صاوت و قاشقدان ایرلر وهم خاتونلر آشامق اچمک درست

یمان تل گاه سارغایتور یوزکنی * توبن باشکنی تیلمورتور کوزکنی
 یمان تل ایکی عالمده ضرردر * گهی عصیان گهی خوف و خطردر
 یمان تل شوملغی که جانغه اورغای * گهی جاندین اوتب ایمانغه اورغای
 اگر بوا ماسه سوز گه پتمک * نه دولندر سکوت ایتمک ایشتمک (لصوفی الله یار البغاری

بولماز مگر کمش برله زینتله نهمش صاوتدن آشاماق اچمک درست بولور کموشلنمیش اورنینه
 آغزغه تیکز ماو شرطی ایله اگر آغزغه تیکسه درست بولماس * ودخی کموش ایله زینتلمش
 اورنلق وکنفی کبی نرسه لرگه اولطرماق درست بولور کموشلی اورنینه اولطرماو شرطی ایله
 کتب الفقه ده شول طریقه مذکور در تفصیلی آنندن طلب یدیلنور صحیح المسلمه مذکور در که
 پیغمبر من محمد المصطفی صلی الله علیه وسلم حضرت لری ایتمشلر کم (ان النین یا کل ویشرب من
 اناء الذهب والفضة انما یجر جر فی بطنه نار جهنم) دیو ترجمه شریفه سی نلک حاصلی
 در سنلکده شول کشی کم آلتون و کموش صاوتدن آشار و اچهر اول کشینلک اچنده
 قیامت ده جهنم او طی طاوشلانور. آلتون و کمش صاوتنی استعمال درست توگللک
 حقنه رسول الله صلی الله علیه وسلم نهمی ایله کوب حدیث شریف وارد اولمشدر.
 سنت اولمش صاوت طاش و بالچی و آغاچدن یا صالمش صاوتنی استعمال قیلما قدر * الوغ
 یا کچک صاوت بولسه ده سورمه و خوش بوی و قاراصاتی و کوزگی کبی نرسه لر نی ایرلر
 و خاتونلرغه آلتون و کمش استعمال درست توگلدر * آلتون و کمش صاوت یا
 قاشق یا بوندن باشقه نرسه لر نی زینت اوچون اشکاف کبی اورنده توتماغه فقهاء
 رحمهم الله رخصت ویرمشلدر لکن اول نرسه لردن زکوة ویرمک واجب بولور اشکافه
 تیک یاتسه لرده اول صاوتلر نی اولچاب اولچاو حسابندن زکوة ویرلور یا که اول
 صاوتلرغه بها قویوب بهاسندن زکوة ویرلور علی الخلاق. ودخی ایرلرینه زینت لنو
 اوچون خاتونلرغه آلتون و کمش قولاق آلقه یا قابتوره یا بلهرک یا ساعت
 یاتویمه شونداق زینت اسبابلرینی استعمال درست بولور. بیک بلگل کم پیغمبر من
 محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم نلک آلتون و بیک خصوصنه (ان هنین حرام علی
 ذکور امتی) یعنی تحقیق آلتون و بیکنی استعمال اتم نلک ایرلرینه حرامدر دیمش
 مبارک سوزن دین ودخی کموش یوزک حقنه برمثقال غه گنه رخصت ویرما کن دین و فقهاء
 عظام رحمهم الله نلک بیانلرندین ظاهر و معلوم بولادر آلتون یا کمش ساعتنی ایرلر
 استعمال قیلماق نلک درست بولماسلقی. اگرچه بوزمان پرخرسران ده بغض مؤمنان
 سیاه دلانده آلتون و کمش ساعتنی استعمال قیلماق (یانونده یورتماک) مباح و ملال
 کبی شایع اولسه ده عجب زمانه درکه بعض اغنیاء طائفه سندن آلتون ساعت و یوزوک
 استعمالی شایعدر خصوص امداد (کیاو) گه هدیه اوچون آلتون ساعت آلماقنی لازم
 کبی بلوب آلورلر بونلک اوچون گناهللی بولورلر مالی اسراف قیاورلر و الحال کاغد
 قالرنلغی آلتوننی هم ایرلرگه استعمال قیلماق درست توگلدر بوخطا شلرن دین طیلرله

دولت لرنده خیر و برکاتنک دوامینه سبب اولور ایدی رسول الله صلی الله علیه وسلم
 آلتوننی استعمال قیلماکنز دیمشدر شیطان لعین استعمال قیلکنز دیمشدر شیطان
 سوزینی قبول قیلماق و بیغمبرمز سوزینی قبول قیلماق عجب قبیح اشد که قبیح لگینک
 جزاسی قیامتک بیگرهک ظاهر بولور. انصاف قیل بنک شیطانغه اولمه مطیع. واخسر تا که
 بورمانزده آلتون یوزک وساعتنی استعمال درست توگل لکنی بلمگانلکری سببندن
 یا که بلبده نفس و اغواء شیطان رجیم که تبعیة قیلغانلقلرنندان بعض عوام الناس نظرند
 آنلرنی استعمال قیلماق کانه مباح و حلال و فعل بی جناح و بی وبال درجه سینه ایرشمشدر
 شول روشچه که آلتون یوزک وساعت کیگوچی و توتقوچی کشیلر بر آدم ننگ کچک یا
 الوغ گناه قیلغانینی کورسه یا ایشتمه لر مثلاً قهقهه کولمک و بالغان سویله مک و کشیدن
 کولمک کبیلر تعجب قیلورلر یعنی مؤمن اسمنده بولمش آدم گه آنداق اشنی قیلماق
 تیوش توگلدر دیوقباحت کورب حبه نی قبه کبی ایله ب عیب ایدر لر اولز لرننگ
 آلتون یوزک کیمک و آلتون ساعت ایله زینتلنمک گناهسنی کورمسدر و الحال آلتون
 یوزک وساعتنی استعمال ایرلرگه جائز بولماغانلقدان آنلر اولز لری هم الوغ گناهغه
 توشمشلر در بوننگ مثالی نماز اوقهای تورغان فاسق لرننگ رمضان شریفی آینه
 بریا ایکی کون روزه سننی آچوب روزه توتمای یورگوچی آدمگه عجب لنوی کبیلر
 حالبوکه بش وقت نمازننگ فرضلغی روزه ننگ فرضلقدان قوتلیره کدر چونکه هر
 کم قصد ایله عذر دن باشقه نمازنی ترک قیلسه (اوقماسه) بعض علما اول آدم کافر بولور
 دیمشدر و بعض علما اول آدمنی قتل قیلنمش بولور دیمشدر. اماروزه نی ترک ایله سه
 بو حکمنی بیان قیلما مشلر در اگر چه تارک الصوم نهایت الوغ گناهغه مرتکب اولسه ده
 فائده نجم العلمده اعیاء العلوم دن نقل قیلوب ایتهدر (لاخلاف فی ان من یسمع
 الملاهی ویلبس اللیباج ویتغتم بغاتم الذهب ویشر ب من اوانی الذهب والفضة
 لایقبل شهادته) حاصل معنیسی علما آراحنده خلاف یوقدر او یونلر طاوشینی قصدا
 ایشتنکوچی طکلا غوچی و اشطوف و یفک کیمیم^(۱) و آلتون یوزک کیگوچی و آلتون و کمش
 صاوتدان آشاغوچی اچکوچی کشینک شهادتی مقبول بولماس. شهادت مقبول اولماوننگ
 کیفیت و روشینی اوتکان بیت لرده بیان قیلنمش ایدی. ای عزیز مؤمن آلتون
 یوزک کیمک حقنده بو قدر الوغ ضرر لرنی ایشتنک بس آلتون یوزک
 کیمک کن صاقلانساک حبیب رب العالمین بیغمبرمز علیه الصلوة والسلام ننگ مبارک
 حدیث لرینه اخلاص ایله قلاق صالوب طکلا ساک و علماء کرام ننگ بو خصوصداغی
 تفصیل و بیانلرینی آکلا ساک انصافکه قایتوب شریف حدیث و علماء ننگ اقوال

(۲) آلتون یوزک کیگوچی و آلتون کوش صاوتدن آشا یگوچی لرنک شهادتی مقبول توگلدر .

نقیسه لری ایله عمل قیلساڭ دنیاو آخرت ده خیر و برکات تابارسن رسول الله صلی الله علیه وسلم و علمانڭ شفاعت لرن دین نصیب آلورسن.

التنبيه الثالث عشر

خاتونلرنڭ زینت لغو اوچون بولمش آلتون و کمش نرسه لرن دین زکات و بیرمک واجیبر * بلگل کم کذب الفقه ده ایته در (وفی علی النساء زکوة) دیو یعنی خاتونلرنڭ زینت اسبابندن آلتون یا کمش یوزک و بلارک و قلاق آله و آلتون ساعت قول و صاچ آلتونلرن دین بونلردن باشقه آلتون و کمش زینت اسبابلرن دین زکات و بیرمک واجیبر زکات واجب بولا تور و ب زکات و بیرمسه لر الوغ گناهغه توشوب دخسی مال و راحت و نعمتدن آیرلو ایله مبتلا بولورلار. اگر زکاتلرینی ویرسه لر الله تعالی نڭ رحمتنه و همیشه نعمت و دولت و راحتنه بولورلار زکات و بیرمک مال و نعمتڭ دوام و بقاسینه زکات و بیرمسلک مال و نعمتڭ زوال و فنا سینه سبب کامل و باعث عظیمه مشکات المصابیح ده ائمن کوردر کم رسول الله صلی الله علیه وسلم نڭ حضور شریف لرینه ایکی خاتون بلان زکاتلرینی کییوب کلمش لر ایکن رسول الله علیه الصلوة و السلام آنلر دین صورامشدر کم بو آلتون بله زکاتلرن دین زکات و بیرمک دیوب بعد اول خاتونلر زکاتینی ویرگانهز یوق دیگانلری صوکنده رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشدر کم (اتعبان ان یسور کم ما الله بسوارین من نار قالنا لا قال فادیا زکاته) دیو یعنی آلتون بله زکاتی کیمک نی سوبگانگنر کبی الله تعالی قیامت کوننده اوتدان بولمش بله زکاتی کیگنزه سوبارسیمی دیمشدر. بعد اول خاتونلر اوتدان بولمش بله زکاتی کیمه کنی سوبایمیز دیمشدر. صگره رسول الله صلی الله علیه وسلم بله زکاتلرینی ویرکنز دیمشدر * مشکات المصابیح مکروردر رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشدر (ماخالطت الزکوة مالا قاطالا اهلکته) رواه الشافعی و البخاری یعنی هیچ مالغه زکات قاتشما دی مگر اول مالنی هلاک قیلدی. مثلاً هر کم فقیر لر گه بیرمک فرض بولمش مالینی فقیر لر گه بیرمای باشقه ماللارینه قوشوب یورتسه اول آدم نڭ سالی و دولتی هلاک بولور یعنی دولتی بوغالور کی مور دولتی نڭ راحتینی کورمهس فقیر لک گه توشهر. یا که شول زکات مالی قاتشقا نلقان آنک باشقه ماللری

عجب بوسنه هیچ مقدر ذره یوقه ییر ادراک * ایدرسن مال دنیا بی بدنه جان کبی امساک که اول برظل زانلر بقامی یوق کچر لاید * بلاسی چوق ایدرط البلرینی عاقبت اهلاک

تمام الحدیث ان امرأتین اتار رسول الله صلی الله علیه وسلم فقال لهما رسول الله صلی الله علیه وسلم اتعبان الخ رواه الترمذی مشکات المصابیح ۱۲

هم حرام بولور حرام مال هلاك بولاق حكمنه در . بيك بيلگلكم مالدان زكات و بيمك
 مالنك و دولت نك آرتماقينه و آفات و بلالردين سلامت بولماقينه سبب دراي عزيز
 بنده مال غه محبت و حرصك كروب اولسه ده نفس و شيطان اغواء و وسوسه سينه كروب
 زكوة و بيماي يوروب دنيا و آخرت مشقت و محنت لرينه توشمه فقيرلك گه توشكاننك
 بعدنده يا كه اوليب قيامت كوننده تر لگاننك صوكنده كاشكي دولتتم وار وقتنه
 زكوتمنى و بيمگان بولسا چي بو مشقت و عذاب لرنى كورمگان اولور ايدم ديوب هزار
 هزار ندامت و پشيمان قيلوب قان يغلا ساكده سكا اول وقت فايده و بيماز چونكه
 دولتك وار وقتنه دنيا ده حالك ده اوزكا زكات نك واجب لقي ني بيلك علمدان
 زكوة حقتنه كروب وعظ و نصيحت ايشتنك علمانك قرآن و حديث دن سويله مش
 سوز لرينه قولاق صالوب عمل قيلما دك بلكه شيطان لعين نك سوزينه اويوب خراب
 بولك اول شيطان نك مقصودى سنى تموغ غه كرتوب آنه منگو قالدرما قدر *

رسول الله صلى الله عليه وسلم ينه ايتمشلركم (ماتلف مال فى بر و بعير الابعيس
 الزكوة مانع الزكوة يوم القيمة فى النار) معنى شريفى قورى يرده و دريا (صولرده)
 مال خراب و هلاك بولمادى مگر شول مالدن زكوة و بيماز گان سببندن هلاك بولدى
 زكوة و بيماز گوجى كشى قيامت كوننده اوتده بولغوجيدر . و دغى هر كم مالندن
 زكوة و بيماره اول آدم نك مالى قيامت كوننده بيك يامان يلان صورتينه كروب
 شول آدم نك مويينه چلغانوب مين سينك دنيا ده وقتنه بولغان مالك ايدوم ديو
 تشلهب تشلهب عذاب قيلور ايرمش نتاك مخبر صادق رسول الله صلى الله عليه
 وسلم شوشى روشچه اولاچاقنى بيان قيلمشلردر . وعن ابى هريرة (قال رسول الله
 صلى الله عليه وسلم من اتاه الله مالا فلم يؤد زكوته مثل له ماله يوم القيمة شجاعا اقرع
 له زيبتان بطوقه يوم القيمة ثم يأخذ بلهزمتيه يعنى شوقيه ثم يقول انا مالك انا
 كنزك ثم تلا قوله تعالى ولا يعصين النبين يبخلون بما آتاهم الله من فضله هو خير
 لهم بل هو شر لهم سيطوقون بما بخلوا به يوم القيمة كذا فى كتب الاحاديث المعتمدة)
 خواجه حافظ رحمه الله مضمون حديث شريفى ني آدم لرگه نصيحت قيلوب بر بيتنه هم ايتنه در

آنى حرصيله جمع ايدندن احمق كسه يوق زيرا * يارين روز قيامته اوليسر نادم غمناك
 اولور عرش كولسگه ننه ترك ايدن دنيا يى شبهه * خلايق ايتدكى كونده فزع لرله يتالر چاك
 سوادن قلبكنى پاك ايله قلدوسى قومهر گيز * ايرشمز حقه بر كشى كه قلبى اولمز ايسه پاك
 اكثر خلقى بو وقتنك زينته ايلر هوس * دورمه يانلرنده مجلس لرينه قيلمه دخول

ارازدوزخ همی ترسی بمال خویش مشوغره * کاینجا صورتش مالست آنجا شکش از درها
یعنی اگر تموغدن بیک قورقساڭ مالکنا مغرور بولوب زکوة ویرمای بورمه
مالک دن زکوة ویرماسڭ مالک دنیاده مال صفتنده بولسه ده قیامت کوننده ییلان
صفتنده اولور * ای عزیز مؤمن زکوة خصوصنده عبرت بوزندن قارون حالی نی
بلما کڭ سڭا کفایه قیلور الله تعالی فرض قیلمش زکوتنی ویرماگانلک دن
قارون نڭ اوزی نی وهم مال وملکی نی یریوتمشدر. بونڭ قصه سی مختصر طریق
اوزره بوروشچه در قارون موسی علی نبینا وعلیه السلام نڭ قومندن بولمش بر
آدم در حضرت موسی غه یقین لقی اولمشدر حضرت موسی نڭ آناسی یا آناسی
برله بر توغمه نڭ اوغلی در تورات نی کوکلن اومشدر بنی اسرائیلده آندان
فاضل کشی اولمامشدر فقیر وقتنده غایت متواضع بولوب (کچکلک کوستروب)
دولت که ایرشکان سوکنده طبیعتی اوزگلوب تکبر صفتلی اولمشدر. روضه ده بیان
قیله در عربی العبارة سینڭ ترجمه سی بو طریق منبه اوغلی وهب رضی الله عنه دن
روایت قیلنمشدر الله تعالی اوزی نڭ کلامی تورات نی حضرت موسی غه انزال قیلغان
(ایندرگان ببهرگان) سوکنده الله تعالی حضرت موسی غه وحی قیلمشدر ایتمشدر کم
میتم کلام نی آلتون برله یازغل دیو اول وقتنده دنیاده آلتون بولمامشدر بعد
حضرت موسی الله تعالی گه ایتمشدر که یارب آلتون نی قایدان تابارمن دیو بعد
الله تعالی حضرت موسی غه وحی قیلمشدر که برسی نڭ ۲ اشین برسی بلمای تورغان
آلتی آدمنی صحراغه (قرغه) ببهرگل آنلر بارچه سی فلان اولن نی آلوب کیلور لر
اول اولن لر نی بارین برگه قوشوب اوطده بشرگل آلتون بولور دیمشدر بعد
حضرت موسی الله تعالی وحی قیلغان (اینگان) روشچه عمل قیلوب آلتون بولمشدر *
قارون حضرت موسی نڭ آلتون یا صا دقینی ایتمشدر قارون نڭ حضرت موسی غه
یقین لغی بولغانلقدن حضرت موسی دن آلتون یا صا ماق طریقینی اویره تمک نی
اوتمشدر حضرت موسی اویرا تمامشدر بعد قارون حیلله قیلوب حضرت موسی دن

نقش دنیا به باقوب قالمشدر اول بیچاره لر * که ایدر لر توتما یوب سوز راه یزدان دن عدول
کمی خنزیر کمی قیلان صورت نڭ قوپیسر * کمی ییلان کمی میمون کمی کلب کمی سی غول
اهل دنیا درلو صورتده کلور لر محشره * اهل جفنگ صورتی تبعل اولنماز بلمش اول
اهل دنیا دیلمز آڭا کم حلال مالی * ایتمیه هرگیز محبت هم اوله احسانی بول
(۲) یعنی صحراغه نیندای اش اوچون بارغانلق لردن بر برسی نڭ خبری بولاسون (منه ره)

آلتون يا صاماقنى او يراشمشدر او يرا نگانى صوگنده قارون آلتون يا صاى باشلاب
 آلتوندان كوب مال جمع قيلامشدر نناك الله تعالى ايتهدر (و آتينا من السكروز
 ما ان مفاتيحه لتنوء بالعصبة اولى القرة) معنى شريفى الله تعالى ايتهدر بييردك
 قارون غه خزينه لردن شونداق خزينه كه اول خزينه نك اچكچ لرى قوولى
 (كوجلى) كوب ككشى لرگه آغر بولور. تفسير الماركه ايتهدر قارون نك
 خزينه لرى نك اچكچى نى آلتمش قاچر كوتارور ايرمش هر خزينه سينه بر اچكچ اچكچى نك
 اوزون لقى بر بارماق قدر اولوب آغر بولماسون اوچون حيوان تيرى سنمن
 يا صالمشدر. عرائس المجالس كتابنده ايتهدر سعيد بن المسيب ايتمشدر كم حضرت
 موسى عليه السلام علم كيميا (يعنى آلتون يا صاماق علمينى) بلمشدر حضرت موسى يوشع
 بن نون عليه السلامه شول علم نك ثلثينى ودخى كالب بن يوفناغه ثلثينى يعنى اوچدن
 بر اولوشينى ودخى قارون غه ثلثينى اويره تمشدر بعد قارون حضرت يوشع ايله كالبنى
 آلتاب آنلر نك علمينى اويره نب اوز علمينه قوشمشدر. بعد آلتون يا صاماغه
 اويره نب الوغ دولتسكه ايرشمشدر. خبرده كلمشدر كم الله تعالى حضرت موسى غه علم
 كيه يا اويره نگانى بعد نك حضرت موسى اوزينك بر توغمه سى قز قزند ايشيگه اويره تمشدر
 بعد قز قزند اشى قارون غه اويره تمشدر. بعضلر ديمشكم قارون ابليس ايله شريك
 بولوب سودا قيلولوب كوب دولتسكه ايرشمشدر نقل تمام بولى. قارون نك مال و دولتى
 و حيوان لرى كوبانگان صوگنده الله تعالى حضرت موسى غه زكات آيتنى ايندرب
 قارون غه مال لرندين زكات و بيره گه واجب قيلامشدر هر بر ملك درهم (تنگه) گه بر درهم
 ودخى قولى لرندين هر بر ملك قولى غه بر قولى و هر بر ملك توه دن بر توه و هر بر ملك
 صغردن بر صغر بعد حضرت موسى الله تعالى زكات بيرمگه واجب قيلامش حكمنى
 قارون غه ايتوب زكات بيرمگه امر قيلامشدر (قوشمشدر) بعد قارون حضرت موسى غه
 ايتمشدر كه بونيندى جزيه درمندين آلاسنديو (انما اوتيته على علم عندى) ديمشدر
 يعنى علم اولغانلقدان بودولت و مالغه اهل بولم بومال و دولت مكاريرلشدر ديمشدر
 (الله تعالى امتحان و عبرت اوچون ويرد كينى و اول ماللار بارچه سى الله تعالى ملكى
 ايكانل كينى اويلاماشدر) بعد حضرت موسى على نبينا و عليه السلام قارون غه الوغ
 اولميه كوگنده قدرى هم بودنيا مالينه * اوله عندند بر ابر جوخه ايله كهنه چول
 شمدى لكن بويله مردان و ارايسه ده آذر * جمع مال ايدنلر نك چون عادتى كذب غلول
 كم بوقدوسى فقير نك سوزلرن توتار ايسه * دو جهانده هر بلادن قورتلور اولماز ملول

نصیحت و کوب و عظام قیلمشدر قارون آصلا قبول قیلمامشدر هنوز قارشیلقد بولمشدر .
 بعد الله تعالی ، اوزینک امرن توتماغانلقدان ، قارون نی یرگه یوتدرمشدر یر یوتقانی
 صوکنده بنی اسرائیلده بعض آدملا سویلده مشلرکه حضرت موسی قارون مالینه وارث
 بولوب مال آماق اوچون قارون نی هلاک قیلدرندی دیو بعد حضرت موسی الله تعالی گه
 دعا قیلمشدرکه یارب قاروننک مال ملکینی بارچه سنی یوتدرغل مکا آدملا سوظن
 قیلماسونلر دیو بعد الله تعالی قاروننک بارچه مالینی یرگه یوتدرمشدر نتاک
 کلام کریمنده اینه در (فجسفنابه و بداره الارض) معنی شریفی بزاول قارون نی
 ویورطینی یرگه یوتدردق (باتردق) قارون هر کون نی قیامتکه چه آدم بوی قسیر
 آستنه توبن توشرا یرمش نقل تمام بولدی * قاروننک بوندان غیر احوالینی تفسیر
 و کتب توار یخدان طلب قیلنور . ای عزیزینده قارون حالن فکر قیل عبرت آل الله تعالی
 اولگی پیغمبرلرنک امتلری نک حاللرینی قرآن عظیمنده ذکر قیلمشدر تاکه
 پیغمبرمز علیه الصلوة والسلام نک امتلری عبرتله نب شریعتنده ثبات واستقامتکه سعی
 قیلسونلر اوچون نتاک الله تعالی اینه در (لقنکان فی قصصهم عبرة لاولی الالباب ماکان
 حدیثا یفتتری) الخ معنی شریفی پیغمبرلر و آنلرنک امتلری نک قصه و حاللرنده (یعنی
 آنلرنک احوالن بلمکه) کامل عقل ایله رینه عبرت واردر قرآن عظیم افترا اولنمش
 کلام دگملر قرآن عظیمده آصلا بالغان قصه و سوز یوقدره مه سی راست و حق در . فائده
 بیک بلسکل کم بز نک پیغمبرمز نک شریعتنده مال نک قرق اولوشندن بر اولوش
 زکات بیرمک واجب در زکات واجب بولماق نک اول درجه سی ایکی یوزدرهم در بولوش
 طوغری کیله قرق تنکه لرگه یاکه آندان کیمره ک گه . اگر هر کم نک اصل
 حاجتندن و بورچلرندان آرتقان اوزینه قاراغان مال مثلا ایکی کیمی قرق تنکه بولسه
 آنچه دان یا باشقه مالدان قرق تنکه گه بر تنکه زکات واجب بولور * اگر اوز مال
 ایکی یوز ، یا اوچ یوز ، یا بوش یوز ، یا مالک تنکه بولسه شونلرنی قرق غه بولب قرقدان
 برالشن فقراغه بیرلور زکات نینی ایله ن * اگر مالک بولسه قرق ملک آندان برمک
 تنکه زکات واجب بولور . نچه ملک نچه میلیون بولسه ده شول حسابدر یعنی قرقندن
 برالشنی ویرلور * ای دولتلو مؤمن گمان قیلمه که زکات ویرمک ایله مالغه
 ای کوکل بن سکاچوق بند ایتدم امانت و توادک * نفسله شیطانه اویدنک راه حقه کتمه دک * کیل
 اویان بو خواب غفلتدن امان کوکلم دیرم * معرفت کسب ایتمه دک عشق دادنی هیچ طانمادک
 هر کیچه آه فغاننک آسمانه چقمادی * استیوب شوقیله یاری بلبل اسا اوتمه دک
 التفات ایتدک جهاننک نقشینه آلدانوبن * ترک دنیا ترک زینت نهینی ترک ایتمه دک

کیمچیلک کله در دیو چونکه مثلاً ۴۰۰ مگ تنکه دن برمگ تنکه زکات ویرلسه ۳ مگ گه قالدر شریعتنلک کتابلرنک زکات ویرمک ایله مال کم اولماس دیلمشدر نناک رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشدر کم حضرت ابی هریره روایت قیلمشدر (مانقص مال من صدقة قط) بوزکات ویرمک حدیث شریفکه خلاف کیمی دیوظن فاسد قیلمه * زکات ویرمک ایله مالغه کیمچیلک کیلما و بلکه مالنگ آرتماقغی بو طریقده در مثلاً شول قالمش ۳ مگ تنکه ایله سودا قیلساک الله تعالی برمگ تنکه زکات ویرگانلکک اوچون ویرمش زکات نلک خلفه، برمکن هم آرتق نیجه نیجه مکلر فایده لر نصیب قیلور ایرمش مالکمان زکات ویرمک ایله مالک کیممز بلکه ویرمش زکاتک الله تعالی اضعافا خلف ویرر. ای عزیز مؤمن مالدان زکات ویرمک مالک سلامت تورماقینه ودخی آرتماقینه سبب در دیو شول اعتقادده اولغزل مالنی الله تعالی رضالقی اوچون انفاق و تصدق قیلماق مال نلک زیاده لکینه (آرتوینه) سبب اولدقینی الله تبارک و تعالی قرآن عظیمنده تکرار آیتده ذکر قیلمشدر * (وهم رسول الله صلی الله علیه وسلم نلک احادیث شریفه سننه بیان قیلنمشدر (فائده) ای مؤمن کامل زکوة ویرمک بایلقینه الوغ یورطلی وکوب ماللی آدم بولمق کک دیو ظن قیلما ساغل اوزکنک ترکلککده حاجه قدر حمام کیمی کچکنه ایوک بولسه ده اقل نصابغه یتارلک یا آنمن آرتوق حاجه اصلیه کنن آرتمش مالک بولسه زکوة ویرماکک الله تعالی نلک امرین توتماقک واجبدر * اوشبو ظن فاسد بعض آدملرده اولماق ظن قیلنهدر *

التنبیه الرابع عشر

ایروخاتون لر عورت تن لری نی ستر یعنی اورتیک قاپلاب یورمک فرضدر (بیک بلگل کم حمام یعنی مونجهغه کرگانه وهم فصلنک (وقتنده) دریاغه کوللرگه صوقینماق اوچون صوغه کرگانه عورت تنلرینی قاپلاب اولنگی (پرده) ایلان کرمک واجبدر اگرچه ایرلر ایرلر ایله یاکه خاتونلر خاتون لر ایله برگه کرسه لرده (بلگل کم ایرلرنلک عورتی کننک آستندین تزگاچه درتزر اوزی هم عورت دربس ایرلرنلک آرتطرفندن هم کننک آستی توغرسندن ایکی تز آستینه چه عورتدر اوشبو تنلرنی ضروره بولماغانده خاتونندین باشقه کشیگه ایرلر و خاتون لرغه کورسه تمک حرامدر بیک الوغ گناهدر) اما خاتونلرنلک بارچه تنی عورتدر مگر یوزی ایکی اوچی و ایکی آباغی

عورت دگلنلر * بیک بلگل کم الوغ عالملردن خاتونلرنلڭ یوزلری هم عورت دیگو چیلر واردر
 تفسیر القاضی البیضاوی یعنی انوار التنزیلک (الماظهر منها) آیه شریفه سی تفسیرنه
 اینه در خاتون قزلرنلڭ ایکی اوچی و یوزی عورت بولماز سولقی (والاظهر انه فی حق الصلوة)
 دیه در یعی نماز او قماق حقنه غنه عورت توگل لکی ظاهر. اما عورت بولماسلقی قار او
 حقنه توگل چونکه مره نلڭ بارچه تنی عورتدر ایرندن و محرمدن باشقه کشیلر گه قار اماق
 حلال بولماس مگر ضرورت بولغانده غنه یاط کشی قارار مثلا خاتون کشی آورو
 بولسه علاج وقتنده ودخی خاتون شهادتنی تحمل وقتنده دیه در نقل تمام بولدی. ینه
 بلگل کم خاتون لرنلڭ یوزی و ایکی اوچی و ایکی آیاغندن باشقه بارچه تنی عورت
 بولماق بو هم نماز او قماق حقنه در یعنی عورت بولمش تنلرنلڭ دورتن بریری
 نماز اچنده اگر آچلسه نمازی فاسد بولور (بوزلور) یا کادن او قماق واجب بولور
 (اما خاتونلر باشقه خاتون تنینه قار اماقده یاکه خاتون غه محرم بولمش ایرلر شول
 خاتون نلڭ قایوتنینه قار اماقلری جایز بولور آنلڭ مکمی بور و شچه در (خاتون ایکنچی
 بر خاتون نلڭ کنگدین تزی نه چه شول ایکی آراده بولمش تنگه قار اماق درست
 بولماس. اما آندان باشقه تنلرینه یعنی باش و صاچی نی آرقه و کورک و بالطر و بونفان
 باشقه لرنی قار اماق درست بولور. بس خاتون لرمونچه غه کرگان وقتلرنلڭ النگی و پرده لرنی
 کندک اوستندین باغلار لر احتیاطا آیقلری نلڭ تو بیغی نه چه ستر واجب بولمش عورتنی
 قابلاماق اوچون. ودخی ایرلر اوزلرینه محرم بولمش خاتون و قزلرنلڭ باش و صاچینه بویم
 و قلاغینه بالطر و آیاغینه قار اماق لری درست بولور شهوت دین امین بولسه. اما آرقه
 و قورصاقلرینه و بوتلرینه قار اماق جائز بولماس * ودخی ایر خاتونینلڭ بارچه تنینه
 و خاتون ایری نلڭ بارچه تنینه قار اماق جائز (درست) بولور باچه حالده. و لکن
 عورة غلیظه اولان تن لرنینه قار اماق لری آرتوغراقدر فقه کتابلرنده اوشبو طریقه بیجا
 قیلنمشدر. نچکه عورت برینه قار اماق کوزگه ضعف لک ایرشمه گه و اونناچاقلی بولماغه
 سبب بولور دیمشدر. بیک بلگل کم حمام (یعنی مونچه) غه النگی (پرده) باغلاب
 عورتنی قابلاب کرمک واجب و لازم بولماق حقنه رسول الله صلی الله علیه وسلم
 کوب شرینی حدیث وارد بولمشدر رسول اکرم حبیب الله الارحم صلی الله علیه
 وسلم حضرتلری ایتمشدر کم (من کان یؤمن بالله و الیوم الآخر فلا یغفل الحمام الایمئز)
 سن بو قدوسی غریبه حاصلی رام اولمادک * چوق دیدوم آرتک آت جه له سوای آتمادک
 مونچه یاصوغه کرورسنڭ قابلا مؤمن عورتنڭ * سدر عورت هم فرضدر سن بونی یغشی بالک
 عورت آچماقنڭ سنکدر طاغ کبی الوغ گناه * بو خطا کدین توبه قیلوب ایله گل سن آه آه

دیو معنی شریفینک حاصلی هر کم الله تعالی و قیامت کونی ننگی بولوینه و آنک یخشى
 آدم لرگه راحت و نعمت و یامان آدم لرگه عذاب و محنت بولوینه ایمان کلنورسه (اشانسه)
 اول آدم (کشی) مونچه غه النگی و پرده دن باشقه کرمانه. بس بو حدیث شریفدن معلوم
 بولدی مونچه غه کرگان وقتنه النگی و پرده ایله عورتینى قابلا ب کرمانک ایمان و اسلام
 اهلی اولماق علامتندندر. ودخی شرح اربعین نوویه مجالس سنیه ده بیان قیلده در امام
 قرطبی رحمه الله روایت قیلمشدر رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشدرکم (ان الرجل
 اذا دخل الحمام عاريا لعنه ملة) معنی شریفی اگر ایر مونچه غه بالانغاچ ننی ایله عورتینى
 قابلامای کورسه (شول آدم برله هر وقتک برگه بولغوچی کرمانا کانین اسملی) ایکی فرشته
 اول کشیگه لعنت قیلورلر و برر وایتک (من دخل الحمام بغير مؤثر لعنه المکان) الشیرازی
 عن انس جامع الصغیر معنی شریفی بیان قیلندی. ودخی الزواجر عن اقتراف الكبائر
 اسملی کتابک من کورد ر پیغه برمز صلی الله علیه وسلم ایتمشدرکم (لا تدخلن الماء الا بمؤثر
 فان للماء عینین) دیو معنی شریفی ننگی حاصلی النگی و پرده دن باشقه عورتگزی
 قابلامای البند صوغه (قوبنماغه) کرمانک چونکه صونک هم (اوز بنه لایق) ایکی کوزی
 بولغوچیدر. الحاصل ستر عورت حقنه رسول الله صلی الله علیه وسلم دن تورلی طریق
 ایله کوب شریف حدیث روایت اولنمشدر بیک صاقلانماق تیوشدر * مونچه غه کرگانده
 یا که اسسی هوالرده جای کونلرنده صو قیونماغه صوغه کرگانده عورت قابلامای
 کرمانک بیک الوغ گناهدر جان و مالغه تورلی آفة و بلالرگه سبب در. مؤمن و مسلمان
 اسمنه بولغوچی کشیگه بالانغاچ حالده عورتلرینى قابلامای مونچه و صوغه کرمانک
 عقل ایله نده بیک الوغ اویاط و عیب اشدر بعض صبی هم عورتی کورنسه اویالور
 خفا بولور حتی بعض حیوان مثلا میمون عورتی کورنگانگه خفا بولور اویالور شول
 میمون میمونچی لر میمونغه هم اشطان کیگوز لر بس عورت قابلامای صوغه و حمامغه
 کرگوچیلرگه (اولئک کالانعام بل هم اضل) دیمک تیوشلیدر. ای مؤمن عورت قابلاماق
 نهر و شچه بولور اوشبو تنبیه ننگی اولنده بللک آلداغی عورتکنى قولک برلن گنه
 قابلاماق عورت قابلا و توگلدر آندان باشقه عورتلرک هم واردر. بیک بلسکل ستر عورت
 یعنی عورت تنلرنى قابلاماق کشیدن یا شرمکنک واجب بولماقی شول درجه در کم
 هر کم عورت تنلرینى قابلاماسه کشیگه کورستسه اول آدمک شهادتی هم قبول قیلنماز
 یعنی بر اش خصوصنه ما کم حضورینه شاهد (وگواه) بولوب وارسه ما کم آنک سوزنی

پیمبر داری ده بر کورگدابی * کلوب ایردی تلاب چیز خدابی
 تورب ایردی قاراشب بعض ازواج * غضب برله قارادی اول شاه معراج

طـكـلـاـمـاز آنـكـي سـوزـينـه اشـانـماز ما كـمـگـه اول فـاسـق كـشـينـكـي سـوزـي بـرـله حـكـم قـيـلـماق
 دـرـسـت بـولـمـاس * هـدـايـة شـرـيـفـه و آنـدـن غـيـر كـتـب الفـقـهـده ايتـه دـر (ولـا مـن يـدـخـل الحـمـام
 مـن غـيـر مـئـزـر) دـيو يـعـنـي مـوـنـجـه غـه الـنـگـي سـز عـورـتـيـنـي قـاـپـلـا مـا يـنـچـه كـر گـوـچـي كـشـيـنـكـي
 شـهـادـتـي مـقـبـول بـولـمـاس. و دـخـي الزـواـجـر عـن اـقـتـرـاف الـكـبـائـر نـام كـتـابـهـده ايتـه دـر
 (لا تـجـوز شـهـادـة مـن دـخـل الحـمـام بـغـيـر مـئـزـر او و قـع فـي نـهـر بـغـيـر مـئـزـر) دـيو يـعـنـي مـوـنـجـه
 يـا كـه دـر يـا و كـولـگـه الـنـگـي و پـرـده سـز كـر گـوـچـي كـشـيـنـكـي شـهـادـتـي مـقـبـول بـولـمـاس. بـس
 عـورـت قـاـپـلـا مـا يـنـچـه صـوقـو يـنـمـا غـه يـا كـه مـوـنـجـه غـه كـر گـوـچـي كـشـيـلـر نـكـي شـهـادـتـي مـقـبـول بـولـمـاس
 عـبـادـات و مـعـا مـلـه حـقـنـده هـم اول كـشـيـلـر نـكـي كـوب آدـمـلـر گـه ضـرـري ايرـشـما كـي فـكـر صـا حـمـنـه
 ظـا هـر و آشـكـار دـر اللـه تـبـار كـ و تـعـالـي بـار چـه مـر غـه شـر يـعـنـده اسـتـقـامـت مـيـسـر ايلـه سـون آ مـيـنـة
 جـا ي فـصـلـنـده الـنـكـي و پـرـده سـز دـر يـالـر غـه صـوقـو يـنـمـا غـه تـوشـمـا كـ يـا كـه حـمـا مـغـه كـر هـك كـوب
 شـهـر و قـر يـه نـكـي بـعـض بـلـكـه ا كـثـر عـوام النـاسـنـده اولـمـش قـبـيـح عـادـتـد ر بـس لـا ز مـسـر
 كـم بـلـاد و قـر يـه نـكـي مـكـرم و مـحـتـرم مـحـلـه ا مـا مـلـر ي خـلـقـنـكـي جـمـعـيـت مـوـضـع لـر نـده ا مـر بـا لـمـعـر و فـي
 و نـهـي عـن المـنـكـر ايلـه ب مـنـكـور گـنا هـنـكـي قـبـجـنـي و نـچـه تـور لـي آ فـه و بـلـا گـه سـبـب اولـمـا قـيـنـي
 بـيـان قـيـلـماق، ائـمـه نـصـيـحـتـي انـشـاء اللـه ا ثـر ايلـه ر. ا ي مـؤ مـن بـيـك بـلـگـل كـم خـاتـون و قـز لـر نـكـي
 يـوز لـر ي عـورـت بـولـمـسـده فـتـنـه گـه يـعـنـي الـو غ فـا حـش اش ز نـا كـبـي قـبـيـح و يـا مـان گـنـالـر غـه
 تـوشـمـا گـه سـبـب بـولـمـاسـون حـكـمـت و مـصـلـحـتـلـر ي او چـون يـاش خـاتـونـلـر و قـز لـر يـوز لـر يـنـي
 يـا ط اير لـر دـن يـاشـر مـكـ قـا پـلـا مـاق ايلـه اللـه تـبـار K و تـعـالـي ا مـر قـيـلـمـشـد ر. بـيـك بـلـگـل كـم
 جـا هـلـيـت ز مـانـده و اسـلام نـكـي اوّل و قـتـنـده حـره خـاتـونـلـر حـا جـت لـر ي او چـون او ر ا مـ غـه
 چـمـش و قـتـلـر نـده كـنـيـز هـك خـاتـونـلـر كـبـي بـاشـلـر يـنـي و يـوز لـر يـنـي قـا پـلـا مـا ي بـر صـفـتـده چـقـار لـر
 ا يـكـان شـول ر و شـچـه چـقـغـانـلـقـلـر نـدـن اول حـره خـاتـونـلـر غـه فـاسـق اير لـر آنـلـر نـي كـنـيـز هـك
 خـاتـونـلـر دـيو ظـن (گـمـان) قـيـلـوب تـعـرـض قـيـلـور بـولـمـشـلـر (يـعـنـي اول خـاتـونـلـر نـكـي
 بـعـض يـر لـر و ن تـوتـوب يـا كـه تـيـوش سـز سـوز ا يـنـوب ا ذ ا) قـيـلـور لـر ا يـكـان بـعـد صـره
 خـاتـونـلـر ر سـول اللـه صـلـي اللـه عـلـيـه و سـلـم گـه اول فـاسـق لـر دـن شـكـايـت قـيـلـد قـلـر نـدـن اللـه
 تـعـالـي حـره خـاتـونـلـر كـنـيـز هـك خـاتـونـلـر دـن بـاشـقـه صـفـت و ر و شـد يـعـنـي بـاشـلـر و ن يـوز لـر و ن
 او ر تـوب قـا پـلـاب يـور مـا گـه ا مـر قـيـلـوب آ يـه كـر يـمـه ا يـنـد ر مـشـد ر كـه (يا ايها النـبـي قـل لـا ز و ا جـك
 و بـنـاتـك و نـسـاء المـؤ مـنـيـن يـدـنـيـن عـلـيـهـن مـن جـلـابـيـهـن ذلـك اد نـي ا ن يـعـر فـن فـلـايـؤ د يـن
 و كـان اللـه غـفـور ا ر حـيـمـا) دـيو مـعـنـي شـر يـفـي ا ي پـيـغـمـبـر خـاتـونـلـر غـه و قـز لـر غـه و مـؤ مـنـلـر خـاتـونـلـر يـنـه
 ا يـنـكـل كـم آنـلـر بـاش و يـوز لـر يـنـي جـلـبـاب لـر ي (٢) (يـعـنـي بـور كـانـمـش كـيـيـم يـا آنـدـن بـاشـقـه
 ٢) مـفـسـر يـن جـلـبـاب صـفـتـيـنـي تـور لـي چـه تـسـيـر قـيـلـسـه لـده مـقـصـود يـوز نـي قـا پـلـا غـوـچـي نـز سـد ر (مـنـه ر هـ)

نرسه لری) ایله قاپلاسونلر یاط ایرلرگه کورنماسونلر یوزلرینی یاشروب اورتوب
 یورمک فاسقلرنک اداء وجفالرندن امین وطنچ بولماغه یقینراقدر (یعنی سبدر)
 اوشبو آیه کریمه ایله الله تعالی سترالوجه ایلهن امر قیلغان سوکنده قیامت کونی گه چه
 خاتونلر وقزلر یاط ایرلردن یوزلرینی قاپلاب یورمک واجب ولانم بولوب قالمشدر*
 اگر خاتونلر یاط ایرلردن اوزلرینی زینت و یوزلرینی یاط ایرلردن قاپلامای آنلره
 کورنوب یورسه لر الله تبارک و تعالی ناک امر قیلوب اینمش سوزینه خلافتی قیلغان
 قارشقان کیمی اولوب الوغ گناهغه توشوب قیامتده عذابقه مستحق بولورلر* ودخی
 رسول الله صلی الله علیه وسلم هم خاتونلرغه ایرلردن قاچماغه امر قیلمشدر (قوشمشدر)
 (عن ام سلمة قالت كنت عند رسول الله صلى الله عليه وسلم وعنده ميمونة بنت الحارث اذا قبل
 ابن ام مكتوب فدخل عليه وذلك بعد ما امرنا بالحجاب فقال رسول الله صلى الله عليه وسلم احتجبا
 منه فقلنا يا رسول الله اليس اعمى لا يبصرنا ولا يعرفنا فقال رسول الله صلى الله عليه وسلم افعماي
 وان انتمما السمتا تبصرانه اخرجه الترمذي وابوداود) معنی شریفینک حاصلی رسول الله علیه
 السلامنک مبارکه خاتونی ام سلمه اینمشدر کم مین ودخی پیغمبر مننک ایکنچی مبارک خاتونی
 ميمونه رسول الله صلی الله علیه وسلم ننگ مبارک میاسنده ایدک رسول علیه السلام ننگ شریف
 مجلسنه صوقر صحابه ام مکتوم اوغلی کیلوب کردی آننگ کرماکی بز ایرلردن قاچماغه
 الله تعالی دن امر قیلنغانه سوکنده ایدی رسول الله صلی الله علیه وسلم اول صحابی دن
 قاچکز دینی بز ایتدک اول کشی اعمی توگلمی بزنی کورمهس بزنی طانماز دیو
 بعد رسول علیه السلام ایتدی کم سز اول کشی فی کوزمای سز می دیو یعنی اول صحابی
 سزنی کورمهده سز آنی کورمهسز دیمشدر. پیغمبر علیه الصلوة والسلام ننگ اوشبو
 قاچماق یوزلرون اورتماک ایله امری جماعت لرینه گنه خاص توگلدر بلکه بارچه
 مؤمنه خاتونلرغه امری در چونکه رسول علیه السلام اینمشکم (حکمی علی الواحد حکمی
 علی الجماعة) دیومینم برکشینگه شریعت مکمین ایتما کم کوب کشینگه ایتما کم در. ودخی
 اصول الفقه کنابلرنک منکورد کم العبرة لعموم اللفظ لخصوص السبب دیو علماء بیان
 قیلمشدر. اشبو حدیث دن باشقه هم سترالوجه گه دلالت قیلغوچی حدیث لر کتب احادیثک
 منکورد. خاتون وقزلر یاط ایرلردن یوزلرینی قاپلاماق ننگ مشر وعیتنه یعنی واجب
 ولانم بولماقینه عزیز جنتلر (یعنی قرآن عظیم واحادیث شریفه دن شریعت حکم لرینی
 فهم لب چقاروب آلوغچی الوغ عالم لر) هم اجماع (اتفاق) قیلمشدر. بس خاتون وقزلر

دیدی لرای شهنشاه قباثل * بز آنفین قاچماق کوردیب بوسائل
 آلاغه ایدی اول سلطان ابرار * اگر کور بولسه اول سزلرده کوز بار

یاط ابرلردن یوزلرینی یاشرمک کتاب وسنة واجماع الامة ایله ثابت بولامشدر. هدایة شریفه ننگ معتبر حاشیه سی کفایه ده ایته در (بحرم النظر الیه ای علی شعرها المسترسل لالانه عورة بل لان النظر الی شعرهن فتنة كالنظر الی وجه المرأة الشابة او الی شعور

الاماء عن شهوة الیه اشار النبی صلی الله علیه وسلم فی قوله من نظر الی وجه امرأة اجنبیة عن شهوة صب فی عینیہ الآنک یوم القیمة ولهذا المعنی قال مشایخنا رحمهم الله

تعالی تمنع المرأة الشابة عن کشفی وجهها بین الرجال فی زماننا) حاجت قدر منکور کتابدن نقل تمام بولدی اوشبو بیک کیره کلی روایة ننگ حاصل معنیسی بور و شهده در بلگل کم علماء اختلاف قیل مشلر کم خاتون لرننگ شعر مسترسل لری یعنی قولاً قیلرندن

اوزب آصلنوب توشمش صاچ لری عورتی یا که عورت توگلمی بعض علماء عورت دیمشدر بعض علماء عورت توگل عورت بولماسه ده آصلنوب توشمش صاچ لرینه قاراماق حرام بولور دیمشدر حرام بولماق ننگ سببی اول صاچ لری عورت بولغانلقدن

توگل بلکه آنلرننگ صاچ لرینه قاراماق فتنه بولادر (یعنی یاط ابرلرننگ کوکلی کیتوب الوغ گناهغه توشماگه سبب بولادر) یاش خاتونلرننگ یوزی و کنیزه ک خاتونلرننگ صاچی عورت بولماسه ده آنلرننگ یوز و صاچ لرینه شهوة برله قاراماق فتنه گه سبب

بولغانلقدن حرام بولماقی کبی یاش خاتون لرننگ یوزلرینه شهوة برله قاراماق فتنه گه سبب بولماقینه پیغمبرمز صلی الله علیه وهلم مبارک و شریف سوزنده اشاره قیلامشدر (بلگورتمشدر) ایتمشکم هرکم (اوزینه محرم بولماغان) یاط خاتون ننگ یوزینه

شهوة برله قاراسه قاراغوجی کشیننگ کوزینه قیامت کوننده اسسی قورغاشون قیولمش بولور (یعنی کوزینه قورغاشون قیوب عناب قیلورلر) دیمکر . یاش خاتون لری یوزینه قاراماق فتنه (یعنی الوغ گناهغه توشماگه سبب) بولغانلق اوچون بیک الوغ

علماءز ایندیلرکم بزنگ زمانمزه (یعنی اخیر الزمانده آدملرده فسقلق شرع شریفده استقامت سزک شایع و کوبایگوجی زمانده) ابرلر آراسنده یوزلرینی آچماقدن یاش خاتون لرنی منع قیلنور . یعنی یاط ابردن قاچکز یوزکزی قاپلاکز

آنلره کورگازماکز دیوا قیلنور . نتاک بوزمانمزه توفیقلی و ادب و حیالی الله تعالی دن قورقوجی عقللی خاتونلر یاط ابرلردن یوزلرینی یاشرلر . الله تعالی اول خاتونلرننگ

آلار بز بلمه دک دیب زاری قیلدی * کهرلر کوزلرندن جاری قیلدی نه سوز پیغمبر ازواجیغه ای خاک * آلار ایردی جمیع شبهه دین پاک کیل ای مؤمن اگر ترسند بولساک * کوزکنی صاقلغل هر قنده بولساک

بغت وراحت و زوج لری آراسنده اولمش الفت لرینی دایم و همیشه ایله سون آمین
 آمین ثم آمین . ای عزیز مؤمن لر الله تعالی و رسول الله صلی الله علیه و سلم یاط
 خاتونلرغه قارماقدن منع قیلمشدر هر کم شهوة ایله قاراسه الوغ عذاب که توشه چک لگمی
 ایله خبر ویرمشدر . ای ضعیف بنده الله تعالی و رسول الله غه خلافتی قیلماغل اختیارک
 ایله اوزکنی عذاب گه صالحه اغل . شهوة ایله قرامفی نی روشقه بولور تیز بیان قیلنور
 انشاء الله . (صوفی الله یار البخاری ایتهدر)

بقاسز معصیت لرگه باقاسز * نچوک اوز جانلرغه اوت یقاسز

ودخی درالمختارده ایتهدر (و تمنع المرأة الشابه من كشف الوجه بين الرجال لالانه عورة
 بل لحواف الفتنة) ودخی قهستانی رحمه الله نلکی شرح کبیرنده ایتهدر (واما فی زماننا فتمنع
 من الشابه) دیو اوشبولر نلکی معنسی بوقاری بدن فهم لنور معتبر کتب الفقه ده شوشی
 طریقه عبارات مقبوله کوبدر . کفایه ده ذکر قیلهدر پیغمبرمز صلی الله علیه وسلم نلکی
 مبارک جماعتی حضرت عائشه رضی الله تعالی عنها ایتمشدر خاتون لر نلکی بارچه تنلری
 عورت در مگر ضروره اوچون فقط برکوزی عورت بولماس . بل گل کم خاتون لر
 یوزلری نی یاط ایرلردن یا شرمک لر نده کوب فائده و حکمت لر وارد را گر خاتونلرغه
 یوزلرینی یا شرمینچه یورمکلری رخصت بولسه ایسی مثلا بر ایر نلکی خاتونی ایکنچی
 یاط ایرگه کورنوب و آنلکی ایله سویله شب یورسه یا اولنورسه اول خاتون نلکی ایری نلکی
 حمیه و غیره دینییه سی بولغانلقدن خاتونندن کونله شوب شول یاط ایر ایله یمان سوزلر
 ایتشوب بلکه اورشوب الوغ فتنه و فساد بولوب دشمانلق و عداوة ابدیه لک گه سبب
 بولور ایسی . ودخی بوتقدیرده ابغض المباحات اولغوچی فرقه و طلاق واقعه سی هم
 کوب بولوب بوخصوصده فتنه و دعوی صانسز بولور ایسی (ودخی فاسقلر نلکی اوز
 جماعتلرندن محبت لری صونیب ایکنچی ایر خاتونینه کوکل قویوب اهل بیتنده فساد
 ظاهر بولوب خیر و برکات نلکی کینما کینه سبب بولور ایسی . ودخی بوتقدیرده بر فقیر
 آدم نلکی حایله سی صاحبه الجمال (خوش روی) اولسه مالدار ۳ یا که کوچلی آدم لر نچه
 تورلی حیلله و مکر ایله فقیر نلکی تحت نکاحندان چقارتوب اوزلری نلکی حیل نکاحلرینه

نظر قیلغو نچه ای نفس معیوب * توشوب کوز نقطه سی کور بولغانی خوب

خطر دین یوم کوزک اوغلان خیفه * نچوک کم یومدی قورقوب بو حنیفه

یوره گم صاف ایرور دیب اورماغل لاف * آلا رچه بولماغای سن کیلتور انصاف
 قرارک قویماساک ایلتب قرار یلک * آلا سور شیطان زمام اختیارک

باغلاماق قصدنده بولوب جور و ظلم كوب اولور ایدی. ودخی بوتقدیرده اثبات نسب وانکار نسب حقنده كوب دعوی لر ظهوره کلوب بعض بالالرمیراندان محروم اولور ایدی. ودخی بوتقدیرده فاسق لر فلان کشی ننگ جماعتی گوزهل و کورکام ایمش دیو قصد سؤلری ۲ ظن قیلنوب فرصت ازله دیکلرندن اول فاسق لرننگ شیرندن همیشه احتیاط ۳ و خوفده بولنور ایدی و بوندان باشقه هم کوب فتنه و فساد لر ظهوره کلور ایدی فکر بعدنده ظاهر بولور. بس خاتون وقزلرننگ اجنبی (باط) ایرلردن یوزلرینی قابلاب یاشرملک لری نجه تورلی فتنه و فسادننگ ظاهر اولماسلقینه سبب کامل اولماقی عقل و فکر صاحبنه معلومدر. خاتون لر حقنده سترالوجه (یوزنی اورتمک) مشروع اولماقی الله تعالی ننگ مؤمن لرگه عین رحمتی در. خاتون لر اجنبی ایرلردن یوزلرینی ستر قیلماقده ذکر قیلنمش وجه لردن باشقه هم کوب فائده و حکمت واردر تامل و فکر صوکنده هر کمننگ معلومی اوله بییلور. کوکلننده نور ایمان اولوب عقل و فکر صاحبی آدم خاتون لر حقنده سترالوجه امر حسن و کشف الوجهه امر قبیح و مستهجن لک ایله حکم ایلر. بیک بلسگل کم شهوة ایله قاراماق روشی شولکه ایرکشی باط خاتون فه قاراغانی وقتنه ایرننگ کوکلی میل (یعنی آرزو) قیلور شول خاتون برله برگه یاتماقنی یا که آنی قوچماقنی الحاصل باط خاتون غه قاراغانی تقدیرده کوکلیننه برگه یاتماقنی گناهغه توشرلک حالتنی کلترور اما قاراغان تقدیرده آطقه صغرغه طاش و آغاچ قه قاراغان کبی گناهلی اش کوکلیننه کیلمهسه اوشبو طریقه قاراماق شهوتسز قاراودر علماء و فقهاء رحمهم الله تعالی شهوة بیاننده اوشبو تعریفی کورکام کورمشلر * اجنبیه خاتون لرغه البته نظر دن صاقلانماق تیوشدر چونکه شهوتدن امین بولماق خصوصا بوزمان ده عسیردر شوننگ اوچون باط خاتونلرغه قاراغان تقدیرده شهوتدن امین بولماو خوف و احتمالی بولسه قاراماق حرامدر دیمشدر. ودخی بلکل کم خاتونلر هم شهوة ایله باط ایرلر یوزینه قاراماق لری درست توکلدر الله تعالی قرآن عظیمنده خاتونلر ایرلرگه هم شهوة ایله نظر دن منع قیلمشدر رسول الله صلی الله علیه و سلم ننگ هم من کور و عین خبری مشترک الحکم در. و بلسگل کم مسلمه خاتون لرننگ باشقه دینه گی ایرلرگه و مسلمان ایرلر باشقه دینه گی خاتونلرغه

بقاسز معصیت لرگه باقاسز * نچوک اوز جانکزغه اوت یقاسز
 بناگاه توشسه نامحرکه کوزگه * ایکنچی باقماغل زهار اویوزگه
 ایکنچی چونکه شهوتدن خطر در * نهاییه کم کتاب معتبردر

شهوة ايله قاراماق لری درست توگلدن چونکه نظردن منع دلیلی عام در که اول خوف الفتنه در فائده خاتون لرنک طاشی عورت میدور عاماء خلاف قیلمشلدر بعض علماء عورت وبعض علماء عورت توگل دیمشدر اما عورت دیمش قول قوتلی ره کدر فائده! اگر خاتون کشی صرخا و بولسه ایرطیب نی روشه آکا قاراب دوا قیلور ردالمختارده ایته در اگر خاتون نك ۲ فرجندن باشقه تننه آغرق بولسه ضروره بولغانلقدن شول آغرق بار اورن غه غنه فقط قارار اگر فرجنده آغرق بولسه بر خاتون نی دوا قیلماقغه اویره تلمش بولور اگر دوا قیلغوچی خاتون بولمسه یا تابولماسه ایرطیب که آغرق بار اورن نی کورساتلور باشقه تن لرینی قابلانور ایرطیب ممکن قدر باشقه تنینه قاراماز آغرق و جراحت بار اورن غه غنه قارار. بیک بلگل کم یا ط خاتون ايله مزاج قیلوب کولشوب سویله شمک جائز توگلدن گناه در. شرعة الاسلامه ذکر قیلدر رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشدر کم (من فاکهه امرأة لم یجل له ولا یملکها حبس بكل کلمة الف عام فی النار) معنی شریفی نك حاصلی هر کم اوزینه حلال یا ملک بولماغان خاتون ايله مزاج قیلوب اویناب کلوب سویله شسه هر سوزی اوچون قیامت کوننه اوتک ملک یل حبس قیلنور یعنی عذاب قیلنور (اللهم اجرنا من عذاب النار) ودخی نکاحنه یا ملکنه بولماغان خاتون نی قوجا قلاماق گناهسی نك الوغلقینی بیان قیلوب رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشدر (من التزم امرأة حراما قرن مع الشیاطین فی سلسلة ثم یؤمر به الی النار) معنی شریفینک حاصلی هر کم اوزینه حرام بولمش خاتون نی قوجسه شیطانلر برله چلبهغه باغلانوب اوتغه (تموغه) کرتماگه امر قیلنمش بولور. صوفی الله یار البخاری مسلك المتقین ده ایته در *

هست معلوم مجمع انسان * دشمن بدترین بود شیطان

بس بدوزخ که سختترین جایست * مع شیطان شدن چه رسوایست

یعنی هر کشی بله در آدم نك دشمنی نك یاوزراقی شیطاندر تموغ اورون لرنک یامان و مشقتلی ره کیدر بس شونداق جفا و جزالی اورنده شیطان برله برکه بولماق نی الوغ مسخره چیلک و قدر سزل کدر. ودخی هدایهء شریفه ده حدیث شریفی نقل

دیدى کم باقسه نامحرم یوزیگه * قویارلر تا کلا قورغاشین کوزیگه
جوان خاتون که نامحرم ایمشدر * سلام ایتمک آکا مانع دیمشدر
بیروب بولماس جواب اینسه سلامی * ایرور عورت آنک صوت کلامی

قیلوب ایته در رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمش لکم (من مس امرأة لیس منها بسبیل وضع علی کفه جمر يوم القيمة) معنی شریفینکڭ حاصلی هر کم اوزینه هیچ وجه دن حلال بولماغان خاتونلکڭ اوچن (قولن) توتسه توتقوچی آدم نكڭ قولینه قیامت کوننک اوطلمی کومرار قویلور. شول روشقه عناب قیلنور) بیک بلسگل کم الله تعالی ایرلرنی یاط خاتونلرغه قاراماقدان یعنی منع قیلوب ایته در (قل للمؤمنین بغضوا من ابصارهم) مفسرین معنی شریفی نی ایتمش لکم یارسولم مؤمن ایرلرگه اینکل کم فتنه گه سبب بولغوچی محرم اولماغان خاتونلرغه قاراماقدن کوزلرینی صاقلاسونلر (قاراما-ونلر) الله تعالی خاتون لری یاط ایرلرگه (شهوة ایله) قاراماقدن منع قیلوب وبورکاتچک نرسه ایله (مثلا زمان مزده اولان کیلکڭ واوزون چاپان یاجیلهن یا که بونسن باشقه الوغ وکیلکڭ نرسه کبی) باش وبوین وکوکره کڭنی قابلاغوچی نرسه بورکانوب یورمه گه امر قیلوب ایته در (وقل للمؤمنات بغضن من ابصارهن الخ ولیضربن بظمهن علی جیوهن الخ) معنی شریفی نی مفسرین رحمهم الله ایتمش لکم یارسولم مؤمنه خاتونلرغه اینکل کم قاراما ق حلال (درست) بولماغان نرسه لردن کوزلرینی منع قیلسون لری (اول قاراما ق حلال بولماغان اورون جمله سنندن یاط ایرلرگه وزوجندن باشقه نكڭ عورت اورنینه قاراما ق کبی) * ودخی خاتونلر بورکانه چک نرسه لرینی ایزو وکوکره کلزینه قویسون لری (یابسونلر) کم آنکڭ ایله صاچ وکوکره کڭ وبوین لری قابلانور. اول اسلامده خاتونلر نكڭ کولمک ایزولری کیلکڭ بولوب کوکره کلری کورنور ایرمش بورکاتچکلرینی آرتقه ایلکڭ باشدان سالوب یورمشلر شول روشده بولغانلق لردن خاتون لرنکڭ صاچ وبوین وقولاق آلقه وکوکره کلری کورنوب یورمشدر بعد الله تعالی مذکور بارچه اعضالرینی قابلاب یورمک ایله امر قیلوب آیه کریمه ایله امر قیلوب آیه کریمه ایندرمشدر * بیک بلسگل کم خاتون وقز جماعه سی زینت لرینی هم یاط ایرلرگه اظهار قیلماق (کورکازمک) درست بولماس مگر ایرلرینه

جوان خاتونکه عورت بولسه آواز * قباحندر کشیکم بولسه دمساز
 غرض ای آدمی صاقله اوزکڭنی * که نا محرم ساری سالمه کوزکڭنی
 که نا محرم ساری باقغونچه بی قیل * به اول کم کوزلریکه تارتسه لرمیل ۲
 بو دنیا میلی اوتکای بر زمانده * قیامت میلیدین توتقای امانده
 اوشال خاتونکه یاشورمس یوزینی * که نا محرم غه کورساتور اوزینی
 آنی منع ایتمه س ایردر بی حمیت * خلاصه ده ایرور مونداغ سویت

وآتالرينه وایرلرینک آتالرينه و اوغلان لرینه و اوگی اوغلان لرینه و اوزلری ایله
 برتوغمه ایرلرگه و برتوغمه ایر یاخاتون ننگ اوغلان لرینه و آتاسی یا آناسی ایله
 برتوغمه ایرلرگه و بوندن غیریلرکم آیه کریمه ده ذکر قیلنمش لردر نناک الله تعالی
 کلام کریمه ده بیان قیلادر (ولایبیدن زینتهن ۲ الالبعلونهن او آبائهن او آباء بعولهن او ابنا
 ئهن او ابنا بعولتهن او اخوانهن او بنی اخوانهن او نسا ئهن) الی آخر الآیه. بس تمام آیتنه
 ذکر قیلنمش کشیلردن باشقه لرغه زینت لرینی اظهار و ابداء قیلیمق درست توکلدر
 زینت لرینی اظهار درست بولماسه زینت اورنی اولغوجی تن لرینی بطریق اولی
 اظهار درست بولماس دیمشلمر * زینت دن مراد خاتونلر ایرلری او چون کیونه چک
 یغشی کولمک و یغشی کامزول و قالفاق و یغشی شال و بوندان باشقه آلتون و کموشدن
 انجو و مرجان دن یا صالحمش زینت اسبابی در اوشبو زینت لرنی خاتونلر اوستلرنه
 وقتنه نامحرم بولمش یاط ایرلرگه ابداء قیلیمق (کورگازمک) درست توکلدر اما بو
 زینت لرگه خاتونلر تننه بولماغان وقتنه قاراماقن منع یوقدر دیمشلمر حاشیه ۶ تفسیر
 انوار التنزیله ایته در (ولاشک ان اظهار عین الزینة منفصلة عن بدن المرأة ليس
 منهیاعنه والمنهى عنه اظهارها وهی فی مواضعها لان مواضع الزينة الحمیة كالذراع والساق
 والعضد والعنق والرأس والاذن والصدر فلا یعمل للجانب النظر الیهما مجردة عن هذه
 راسا فمعها اولی انتهی) بیک بلنگل کم خاتون لرغه شهوة ایله قارامق گناهغه توشمه گه
 سبب عظیم در رسول الله صلی الله علیه و سلم ایتمشلمر کم (النساء حبا ئل الشیطان یهن
 یصاد الرجال) معنی شریفی خاتونلر شیطان ننگ توزاق لریدر خاتون لر ایله ایرلرنی
 توزاقغه توشورور یعنی گناهغه توشرتور. ینه ایتمشلمر (ما ترکت بعدی فتنة اضر علی
 الرجال من النساء) معنی شریفی ننگ حاصلی مینم و فاتم صوکنده ایرلرگه خاتونلردن
 ضرر لیراق فتنه قالمادی. یعنی ایرلر کوبره ک وقت خاتونلر سبیلی گناهغه توشارلر
 والله اعلم بمراده علیه الصلوة والسلام فائده در المختارده ذکر قیلده در خاتون لر ننگ
 طشکغی کیمیم (مثلا چاپان یا کوله کلرینه) شهوة ایله یاط ایرلر ننگ قاراماقی حرامدر
 فائده اوزی ننگ حلال جماعتینه یقین لق، قیلغان وقتنه کورکام یوزلی باشقه یاط

باغیرت ایر بولور راضی کزازه * یبه رمس اهلینی توی ۳ و عزازغه
 بولور راضی قرا بیرگه تقارغه * تچان راضی بولور ابودین چقارغه
 خاتون ننگ یوزینی بیکانه کورمک * که آندان هم زیاددر ترلای اولمک

خاتوننی اویلاب فکرله ب یقین لقی قیلماق حرامدر دیوردالمختارده بیان قیلله در (فائله)
ردالمختارده ملتقطن نقل قیلوب ایته در ایر بالا ایر یاشینه ایر شسه مثللا ۱۶ یاشلرینه
تاصقال چقغانچه اگر کورکام یوزلو صلوا بالا بولماسه اول بالانک حکمی ایر حکمنده در.
ایر یاشینه ایرشکان بالا اگر کورکام یوزلو صبیح الوجه اولسه آنک حکمی خاتونلر
حکمنده در اول بالا باخندن آیباغینه چه عورتدر اول بالاغه شهوة ایله قاراماق درست
بولماس . کورکام یوزلی بالغ بالا یاننده گناهغه توشمه که یورگوچی اون سکرشیطان
بولور ایرمش . اما خاتونلر یاننده ایکی شیطان بولور ایرمش . ودخی کورکام یوزلی
بالانی نمازده صفیغه کرتک و آنک یاننده نماز او قماقی مکروه بولور (ودخی آتا
و آناسی شونداق بالاغه سفرکه کیتمه که رخصت و اذن ۲ و بیرمازلر شرح شرعة الاسلامده
مذکوردر رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشکم (من قبل غلاما بشهوة فکانمازنی بامه
سبعین مرة) الخ معنی شریفی هر کم شهوة برله ایر بالانی اوبسه اول کشی گویه آناسی
برله یتمش مرتبه زنا قیلمش کبی اولور . مجمع البرکاتده بیان قیلنمشدر بر عالم نی
وفاتی صوکنده کورمشلر کم یوزی قارالمشدر عالم دن سببینی صورادقلری بعدنده
ایتمشدر کم کورکام یوزلی ایر بالاغه قارامش ایتم شول گناه سببندن یوزم اوت برله
یانوب قارا بولدی دیمشدر . ودخی مسلك المتقین ده ایته در حضرت امام محمد
رحمه الله صبیح الوجه (کورکام یوزلی بولمشدر) حضرت امام ابوحنیفه رحمه اللهغه
درس او قماغه اولترمش و قتلرنده امام اعظم آرتینه اولترتوب درس ویرمشلر در غلام
امردکه کوز توشمه سن اوچون . حضرت امام اعظم ننگ اول طریقه درس ویرمکلری
غایة تقوال کلرینه دلیل واضعدر * بیک بلنگل ایرلرکه و خاتونلرغه اگرچه نکاحندگی
خاتونی بولسه ده لواطه ۳ قیلماق حرام در بیک یمان الوغ گناهدر الله تعالی اول قبیح
فعلنک مرام لگینی قرآن عظیمده تکرار آیتده ذکر قیلمشدر . لواطه قیلغوچی آدم گه
دنیا ده بولغوچی جزاهم بیک الوغدر * اصحاب رضی الله تعالی عنهم بو گناهنی قیلغوچی غه
تعزیر قیلماقده اختلاف قیلمشلر در . حضرت ابوبکر الصدیق رضی الله تعالی عنه
ایتمشدر کم اول گناهنی قیلغوچیلر نی اوت برله یاندرلش بولور . حضرت ابن عباس رضی الله

نبود آن پسر اگر خوش رو * حکم مرد ست نیز حکم او
آن پسر خوب رو بود اما * مثل زن عورت است تا یا (مسلك المتین)
نیز بر سوی ان صبیح پسر * چون بشهوت حلال نیست نظر

(۲) بوسوزنی بعضی علما قبول قیلماشلر (منه ره)

(۳) لواطه ننگ معنی سی ایر باخاتوننگ تیزاک کیله تورغان اورنینه یقین لقی قیلماق

عنه ایتمشدرکم بیوک اورندن (مثلامناره کبی بردن) یوز توبن تاشلانور حضرت ابن الزبیر رضی الله عنه ایتمشدرکم بیک اشه کی ایسلی (مثلا حاجت خانه کبی) اورنغه یابلمش بولور هر ایکوی اولگانچه . بعض اصحاب ایتمشدرکم اول آدمرا دستینه قیمه وقابغه کبی نرسه آودارلور . حضرت امام شافعی رحمه الله دان برروایتک لواطه قیلغوچیلرنی اولترلش بولور چونکه رسول الله صلی الله علیه ایتمشدرکم (اقتلوا الفاعل والمفعول) معنی شریفی بویمان اشک قیلغوچی وقیلنمش کشینی اولترکز فائده حیوان غه یقین لقی قیلنم هم حرامدر الوغ گناهدرا گر هر کم حیوان غه کیلمه ذکر قیلنمش کبی شرعاتعزیر قیلنور واول حیوان فی بوغازلامق واجب بولور اگراول ایتی آشالمای تورغان حیوان بولسه بوغازلاغان صوکنده اوت برله یاندرلش بولور اگرایتی آشالاچق حیوان بولسه بوغازلاغان صوکنده امام ابوحنیفه رحمه الله قاشنک ایتمینی آشامق درست بولور اما امام محمد وامام ابویوسف رحمهما الله ایتمشدرکم بوغازلاغان صوکنده ایتمینی آشالمناس بلکه اوتقه یاندرلور بعد اول حیوان نلک بهاسنی یقین لقی قیلغوچی (احمق دان) آلنور (یعنی توله تنر) العارف بالله صوفی الله یار البخاری رحمه الله الباری انصافی وحیا ادب وعقلی خاتونلرنلک کورکام صفقلرینی وحیاسز انصافسز خاتونلرنلک صفقلرنی بیان قیلوب بیک اثرلی هر عالم وعافل نلک مقبولی اولان بیت ار مهربانی قیلمشدر .

اگر زنگی بچه در کوزلری کور * اوکم مسغوره بولسه بیل آنی حور
اگر چندیکه بولسه بنده زاده * آنی صاحب نسبین کور زیاده
یعنی یاطایرلردن قاقچوقی وصاقلانغوقی خاتون قاره توسهگی آدم نسلندن بولوب
صوقر بولسه ده اگر چه قل دن طوغمش بولسه ده ادب وحیالی بولغانلقدان سن آنی او جماخ
قزی کبی بلب یغشی نسللی آدم لردن هم آرتغراق کور دیمکدر .

اوشال خاتونکه نامحرم نظردر * اگر شمس وقمر در ماچه خردر
اگر چندیکه بزرک زاده در اول * یقین بل دورت آیاقلی ماده در اول
یعنی یاطایرلرگه قاراغوقی خاتون قویاش وای کبی نورلی یوزلی بولسه ده ادبسن
واویاتسنلغی جهنتندن آنا ایشه ک حکمنده در * نامحرم (یاط) ایرگه قاراغوقی خاتون
اگر چه الوغ مرتبه لی کشی بالاسی بولسه ده حیاسز اوویاتسنلغی اوچون دورت آیاقلی
ایشه ک حکمنده در (الله تعالی وتوفیق لی کشیلر قاشنده آنلک قدری یوق در)
خوش اولزن بلمسه بیهوده دیرنی * سچوک لفظی بیله شادایتسه ایرنی
اگراون یل اوینده بولمسه اون * اونی چقماس اوونی ایتورگه برکون

بسم الله الرحمن الرحیم

يعنى بخشى فعل و توفيقلى خاتون شونداق بولور كم يمان وفايده سز سوز سويله مس
 زوجى (ايرى) نى تملى ويومشاق تل ايله شادلاندر. ودخى اوينده (مثلا) اون يل
 آش بشرمه گه اؤن بولماسه ده اؤن صوراب خفالانوب خاتون نك طاووشى طنى چقماز
 يعنى ايرنك تابقانينه راضيه بولور قناعتملى صبرلى بولور اول يوق بويوق آنى
 فاصايق بونى آلايق هيوب ايرى نى بور چماس خفا قيلماز ديمكدر * فائده اگر
 خاتون زوجى نى (ايرينى) تنك قيلسه (كوچله سه بور چسه) مكا فلان فلان نرسه مثلا
 آلتون يانجو مرجان يا اصلدان نرسه لر آلوب وير ديوب ايرنك جماعتى تله دكى
 روشه تربيه و تزئين گه قدرتى اولسه ياكه اولسه ده باشقه بر حكمت و مصاحمت
 اوچون جماعتى نك مرادىنى حاصل قيلماسه جماعتى هنوز ايرينى طاقتندان طش
 تربيه ايله ن كچه سه ايرنى علاج ۲ قيلور. الجواب الله تعالى نك امرى ايله ن
 پيغمبرمز عليه السلام جماعتلرينه اينمش سوزنى اول اير هم جماعتمه ايتور الله
 تعالى پيغمبرمزه ايتمشكم (قل لازواجك ان كنتن تردن الحيوه الدنيا وزينتها
 فنعالين اممكن واسرحكن سراها جميلا) معنى شريفى اى پيغمبر خاتون لر كا ايتكل
 كم اگر دنيا راحتينى و آنك زينتى نى تله ساگز كيلوگز سرگه طلاق دن صوك بيره چك
 نرسه لر نى بيروب سزنى كور كملك ايله ن سرگه هيچ بر ضرر قيلما اينجه سزنى طلاق
 قيليم (نكاحمدن چقاراييم) (وان كنتن تردن الله ورسوله والدار الآخرة فان الله اعد
 للمحسنات منكن اجرا عظيما) معنى شريفى اگر سز الله تعالى و پيغمبرى نك رضاسنى
 و آخرتك بولاچاق نعمت و راحتلر نى تله سز سز دن بخشيلق قيلغوچى لرغه الله تعالى
 اوچماخده الوغ اجر و راحت حاضر قيلمشدر. بو آية نزولى نك سببى شول در كم
 پيغمبرمز عليه السلام نك مبارك خاتونلرى پيغمبرمزنك طاقتندن طش نفقه و باشقه
 نرسه لر صور اغانلرى بعدنك الله تعالى او شبو آية كريمه نى ايندر مشدر (بعث رسولمز عليه
 السلام نك جماعتلرى بزلر الله تعالى ورسولى نك رضالغنى تله يمز فرقت نى تله يمز ديديلر
 بونك قصه سى نك تفصيلى تفسيرلردن كورلور. بس ايرنى خاتونى بوقار يده بيان
 ايدلمش سوز ايله بور چسه اير ايتور اگر مينم او شبو تربيه مه راضيه بولسا ك مينم ايله ن
 تور ورسن اگر راضيه بولماسا ك سينى شريعتك موافق ايله ب طلاق قيلانم ديور *
 بلور اير آلديده دادك اوزى نى * وگر يوز تيبسه قايتارماز يوزى نى
 اگر اويسه كوزين كلفت بيله ن شوى * توروب ايوودين چقارغه او يلاماس اوى
 يعنى ايدگو ويخشى خاتون شونداق بولور كم ايرى حضورنده و ايرى نك خدمتندك

کنیزه ک خاتون کبی بولوب یورور فرضا ایری اورسه صوقسه ده یوزین چیراین بوزماز ایرینه هنوز آچی یوزین کورساتور. ودخی فرضا ایری مشقت محنت ایله خاتونی نلک کوزین چقارسه ده خاتونی صبر قیلور ایری نلک ایوندن چقوب قاچماغه اویلاماس فکرمه س دیمکدر. الحاصل یغشی خاتون شولکه ایری فاسق ویمان کشی بولسه ده الله تعالی دن ثواب امید ایله ب ایرینه یغشیلقی قیلور ایری نلک جبر وظلمنه صبر ایدهر چدار. بلکه الله تعالی آکا شول روشچه ایر تقدیر ونصیب قیلغانینی فکرله ب الله تعالی نلک تقدیرینه راضیه بولوب قیامت کوننده اوجماخ نلک مگکو راحتلرینی امید ایلر. اهیاء العلومده مذکوردر رسول الله صلی الله علیه وسلم

ایتمشدر کم (ومن صبرت علی سوؤ خلق زوجه ا اعطاها الله تعالی مثل ثواب آسیه امرأة فرعون) معنی شریفی هر خاتون ایری نلک یاوز خلقینه صبر قیلسه چداسه الله تعالی قیامت کوننده اول خاتونغه ۲ فرعون نلک خاتونی حضرت آسیه فرعون نلک جبر وظلمنه صبر قیلوب تابمش ثواب واجرنلک اوخشاشینی ویورور. فرعون نلک خاتونینه ظلم وچبری بو طرفه در موسی علیه السلام فرعون نلک سحرچی کشیلرینه غالب بولغانینی حضرت آسیه بلگانی صوکنده ایمان کلتورهش ایکان فرعون خاتونی نلک ایمان کلتوروب مسلمه بولغانینی بلگانی صوکنده اسسی قویاشلی اورنغه ایکی آباغینی وایکی قولینی قداقلاب قویوب اوستنه دخی الوغ طاش قویدروب عذاب قیلغان وقتده حضرت آسیه الله تعالی گه دعا قیلمشدرکه یارب مکا جفتده ابو بناء قیلغل دیو (بعد) الله تعالی حضرت آسیه جانبینی اوجماخغه ایرشدرمشدر (بعد) فرعون نلک عذابی جانسز قروغ تن گه قالمشدر بو قصه نلک تفصیلی تفسیرلرده ذکر قیلنمشدر. ودخی ایر یاوز خلق لی خاتونغه صبر قیلسه الوغ اجرلر تابار اهیاء العلومده مذکوردر کم

رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشدر کم (من صبر علی سوؤ خلق امرأته اعطاه الله تعالی من الاجر مثل ما اعطی ایوب علی بلائه) معنی شریفی هر ایر خاتونی نلک ایمان خلقینه صبر قیلسه الله تعالی اول ایرگه ایوب علی نبینا وعلیه السلام بلالرگه صبر قیلوب تابمش ثواب واجرنلک مثلینی ویورور* بیت

۲) فائده فرعون اوزی نلک جماعتی حضرت آسیه گه یقینلق قیلماشدر فرعون عین بولشدر یعنی خاتونلرغه یقینلق قیلماغه قدرتی یتمای تورغان ایر بولشدر الله تعالی حضرت آسیه نی فرعونگه فراش بولماقدن صا قلامشدر روح البیانده شول طریقه بیان قیلده در

اگر خلقی خوش کمره زن بدخوبه محرمدر * بو عالمده آکا اول زن همان نارجهنم در
صقن زنهار بدخوعورت آلمات ار تکابندن * بزى سن صاقله يارب آتش دوزخ عنا بنندن
بيك بيلگل كم اير خاتون ننگ يمان خلقينه راضى بولسه صبر قيلسه دن مرادمثلا خاتون ننگ
بيگل لنگى كېنى و تورلى سوز ايله خاتون ايرى نى خفا قيلماق بور چماق كېنى (اما
خاتون ننگ يمان خلقى بولماق باشقه روشقه بولسه مثلا ياط ايرلردن قاجماسه آنلر
ايله سويله شه ايرندين رغصت سز تورلى اورونلرغه بارسه فحش و قبيح اشلر قيلسه
يا كه جنب لكدين قيونماسه بش وقت نماز او قماسه اير بولش كشى خاتونين ننگ بو
فعل لرينه صبر قيلماق چدا ب دشماى تورماق الوغ گناه در بوضورتلر ده ايرگه صبر
قيلماسلق واجبور اير بولش كشى بونداق يمان فعل لردن خاتونينى بيك الوغ نصيحت
قيلوب اوگنله ب منع قيلور (طيار) اگر نصيحت قيلوبه طيولماسه ايرى اوروب
صوغب طيسه ده اختيار ليدر * (صوفى الله يار البخارى ينه ايتنه دور)

سرين فاش ايله مهس گر غمه بولسون * اگر تنك بولسه ايتور بولسه بولسون
يعنى اينگو خاتون شولكه ايرين ننگ سرين يا كه اوزين ننگ مسرة قايقوده بولغوچى
سرين كشيگه فاش قيلماس سويله مهس اگر رزقى يا كه باشقه هالى طارلقده بولسه بولسه
بولسون الله تعالى ننگ ميكا تقديرى وقسمتى شول طريقه در ديوب الله تعالى ننگ
قضاسنه راضيه بولور *

اگر زن ننگ مونكده بولسه خشتى * آنى بيلگل بو دنيا ننگ بهشتى
يعنى اگر خاتون لرن ننگ خلق و عقل لرى يوقار يده ايتلمش روشقه بولسه آنداق
خاتون نى اوشبو دنيا ننگ او جماقى ديوب بيلگل بو بيت رسول عليه السلام ننگ (الدنيا
كلها متاع وخير متاع الدنيا المرأة الصالحة) ديمش حديث شريفى ننگ كانه مضمون
ومعنى سى كېنى در *

ايلنگه توشسه مونداغ نازنين گل * ديگل بوسنده در بوسنده من قل
يعنى اگر نگاهنده شونداق كوركام خلقى خاتون بولسه شكرانه قياوب اول خاتونغه

سنى بو خواب غفلتن اويانديران كلور بر كون
آلوب جاندارلر ك جانن قيلان بر جان كلور بر كون

صقن آلدانمه دنيا نقشنه چون يوق بقاسى بل
كه نازك جسمكى صويوب قويان عريان كلور بر كون

اولاين دير ايسك آگاه اونتمه موتى چوق ذكر ايت
كلور بر دمه ناگاه قبريگه سالان كلور بر كون

ایتکل کم سنڱ خلقڱ بو روشچہ کورکام اولمشدر بس مین سکا محبت قیلوب قل
کبی تیوشلی خدمتکده اولورمن *

قارادیمه قاراخوش فعل خونی * نیگودر نیگوچه کورسه نیگونی
یعنی خاتون آلماق بولساڱ کورکام خلقلی خاتون اختیار قیلغل قاراتوسده گی خاتون
اولسه ده اینگو خاتون نڱ بعضی کورکام صفتی شولکه کچوک والوغ اوراملرنی
کوره گان بولور یعنی فاؤده سزغه یوره گان بولور. اماغرض صهیج ایله کچک یاالوغ
اورامدن اوتسه مستوره اولوب بونسنده ضرر یوقدر *

غنیمت کورتا بملسه خلقی خوش کور * بلادر جانیکه ماه سخن شور
یعنی اگر سنڱ نکامکده کورکام خلقلی فرضا صورق خاتون بولسه ده آنی اوزکا دولت
بلوب قدرین بلیگل. اما آچی ویمان سوزلی آی کبی نورلی یوزلی خاتون بولسه ده
آنداق خاتون جانیکنا بلادر *

آقوزر آقلفین گرک یلسه تل گه * قزیل دیب آلماغل بنخوقز ایلمه
یعنی یمان خلق و فعللی خاتون اگر آق توسه گی خاتون بولسه ده یمان و تیوش سز
سوزلر سویله ی باشلاسه آقلفین بوغالتور یعنی آنڱ کورکام لکی کوزگه کورنماس اعتبارغه
کرماس بس قزیل گل کبی کورکام و جمال ایبسی دیوب یمان خلقلی خاتون و قزنی نکاحله نمه گل *
یمان بولسه نعوذ بالله آنکین * زیانین اوزگه هیچ کیلمهس یمانین
یعنی یمان خاتون نکاحکا کرودن الله تعالی گه صغنفل چونکه یمان خاتون دین یمانلقدین
باشقه نرسه کورنمهس (کیلیمان) *

یمان خاتون شیاطین قامچی سیدر * قولڱ باغلاغوچی ارغه چی سیدر
یعنی یمان خاتون شیطانلر نڱ چبرقی سیدر یعنی یمان خاتونلر سبیلی ایرلرنی
گناهغه جمع قیلورلر (جیارلر) یا که قوارلر. چبرقی طارالمش حیوانلرنی جیماغه یا که قوالامغه
سبب بولغوچی آلت بولغانلقدن یمان خاتونلرنی قامچیغه اوششامشدر * ودغی یامان
خاتون قولڱنی خیر وبرکات کیله چک دنیا شغلندن و آخرت شغلندن باغلاغوچی (منع
قیلغوچی) آرقاندر. چونکه یامان خلقلی خاتون بولمش ایوده خیر وبرکات بولماس
یامان سوز و طاوش چغوب ایری طنچلاب کهب و تجارتک ثابت و آخرت عمللرینی

طیمانمه ماله اتباعه قوانمه زوجه اولاده * سنی سوروب یریکه آنلری قویان کلور برکون
عجب ایگان خدا عشقلری نی منکر اولمش سن * بو مالدن کچکه هر درکلری بوزان کلور برکون
طوتالم شاه عالم اول جهانده لڱ سنه حکم ایت * اجل بندک بر ساعت کبی قیلان کلور برکون

اداعده استغفاهت قبيله آماز رسول الله صلی الله علیه وسلم هم یاوز خاتون دین
 الله تعالی گه صغروب (اللهم انی اعوذ بک من امرأة تشیبنی قبل المشیب) دیمشدر
 معنی شریفی یا الله سکا صغنامن قارطاق وقتی ایرشودن اوّل قارطایماغه سبب
 بولغوچی خاتون فی نکامله نودن * بیک بلگل کم ایرلر خاتون لرینه و آتا آنا
 قز بالالرینه محرم بولماغان (باط) ایرلردن قاجماغه بوز وزینت لرینی قابلاماغه
 امر قیلوب قاجو رو شینی اوگره نمک لری و ایرلردن قاجماق خاتون و قزلرغه لازم
 و واجب لکنی بیک بیخشی ایتمک و آگلتمق لری بیک تیوشلی الوغ اشدر.
 چاپان بورکانگوچی گه هم قاجا بلمهک تیوشدر ای خانم اوستوکه چاپان اولوب
 ایرلر اوچرامش وقتنده بوزکنی قاپلاماساک قاجو اولورمی عجب نأسفلی
 حال درکه اوشبو زمانده چاپان بورکانمک هم آز کورنما کده در بوزمانمزدن ۳۰ میل
 مقم (اوّل) خاتون لر حاجت لری اوچون هم اورامده بورمک و قتلرنده یالغوز شال
 ایلهن بورمک عیب بولوب خاتون قز جماعه سی فقیره و غنیه سی چاپان یا که جیلهن
 ایلهن مستوره بولوب بورلر ایدی . نعوذ بالله تعالی ینه ۳۰ یلدن صکره بعض
 خاتونلرده شال ایلهن بورمک هم بتوب اوراملرده یالغوز قالفاق ایلهن بورمک ماده
 اولماق خوفی واردر . بعض فقیره لر یالغوز شال ایله بورماک لرینه فقیرلک لرینی
 وجه و دلیل قیلسه لر هم قیلورلر و لکن یالغوز شال ایله بورمک و اظهار زینت غنیه
 طائفه سنده بیگرهک شایع بولوب چاپان بورکانمک آنلر قاشنده عیب کبی در الله تعالی
 انصافی و حیا عطا ایله سون بوخصوصده خاتونلرنک ایرلری و قز بالالرنک آتالری
 عیب لیدر . چونکه آنلرغه آنلر راعی و حافظ بولغانلقدان بوم الآخرته اوّل ایرلر
 و آتالر مسؤل بولاچاقلردر (کلکم راع و کلکم مسؤل عن رعیتنه) در معنسی بیان قیلنور
 اوشبو اوگره تمک خصوصتک ایرلری یا آتا و آغالری مساهله قیلسه لر حال لرینی
 تفتیش قیلمای آنلرنک اختیار لرینه قویسه لر قیامت کوننده الله تعالی گه جواب که
 قالوب راحتسرنک و مشقت که توشرلر الله تعالی ایته در (یا ایها الذین آمنوا قوا انفسکم
 و اهلیکم نارا) معنی شریفینی مفسرین ایتمشلر کم ای مؤمن لر اوزلرکننی و جماعت
 (اهل بیت) کننی اوتمن صاقلانز یعنی اوزکنز اوتقه کرماوگه سبب بولغوچی اینگو
 عمل لر فی قیلکنز و جماعتلرکنز که بالالارکنزغه شریعت حکم لرینی علم و آداب و انصاف
 اویره توب و آنلر فی قیامت کوننده همدابی بولاچاق تموغ اوتننن صاقلانز دیمکدر .
 سکا ایدی بوقدرسی بلنک همت عناد ایتمک * ایده کورتوبه استغفار اشت هجران کلور برکون

ودخی پیغمبرمصلی الله علیه وسلم اینده شلارکم (کلسکم راع وکلسکم مسؤل عن رعینته) دیومعنی شریفی سزنیڭ بارچه گز جماعت لرگزگه صانچی سز حدیث شریفی نڭی مضمونی نڭی حاصلی آنلرغه علم وادب اوگراتب آنلرنڭی سعادت دارین لرینه سبب اولگن چونکه سزنیڭ بارچه گز آنلرنڭ نیندای حالده اولماقلرینه سبب بولغانسز قیامت کوننده صورالمش بولورسز اگر یغشیلقنی اویره تکان بولسا گز سزگه بولور کوب کوب ثواب والا سزگه بولور الوغ الوغ حساب * احیاء العلومه ذکر قیله در قیامت کوننده آدم دن اول حق لرینی طلب قیلغوچی لرشول آدم نڭی بالالاری جماعتلری بولور آنلر شول آدمنی ۲ الله تعالی حضورینه حاضر ایلهب ایتورلر یارب بزننڭی اوچون اول ۳ آدمن مقه زنی آغل چونکه اول آدم بزیله گان نرسه نی بزگه اویره تمای بزگه حرام نرسه ییدردی بزیلمه دک بونڭی صوگنمه الله تعالی آنلر اوچون اول آدمنی قصاص قیلور انتهی . بس ایر بولغوچی کشیگه وهم آتایا آغالرغه لازمدرکم علم اویره تدرمک وحلال دن رزقلندر مـک ودخی خاتونلری وبالالاری وطوغـانلارینڭ حال لرینی تیکشورمک مثلاً کیم صالوم، اسراف یوقمیدر واجنبیه طائفه لرینه تشبه ۴ یوقمیدر شرع شریفه استقامت لری وارمیدر خصوصاً بو زمان ده ۵ اکثر زمانده کیم وباشقه خصوصه اسراف کوب کورنما که در الله تعالی بارچه مزغه هر امرده عدالت واستقامت میسر ایله سون .

(التبیه الخامس عشر)

خاتون لرغه شفقت لی بولماق وآنلر ایله یغشی معشیت قیلماق روشی نی بیانده بیک بلگل کم ایر بولامش کشی خاتونینه وایو جماعتلرینه شفقت ومرحمتلی وخوش معامله لی بولوب آنلره جبر وظلمدن صافلانماق لری شرعا بیک لازم اشدر دنیا و آخرت نڭی سعادتینه یعنی کسب وکارنده خیر وبرکات نڭی دوامینه و آخرتده ثواب ودرجات که استحقاقینه سببدر خاتون لر نڭی عقل لری قاصر وصبرلری آز وحال لری ضعیف اولغانلقدان الله تعالی ایرلر خاتونلرینه کورکاملک ایله ترکک قیلماق وآنلره مرحمت ومهر بانلو بولماق خصوصنکه اینده در (وعاشروهن بالمعروف) دیومعنی شریفنی مفسرین ایتمشلرکم خاتون لرگزگه کورکاملک ایله یومشاقلی ایله (یعنی فی روشچه اولسه ده نققه وباشقه حق وخصوصلرنک یغشیلق ایله) ترکک قیلگن . خاتونلره شفقتلی بولماق حقنده قرآن عظیمده بوندان باشقه هم آیه کریمه بیان قیلنمشدر . خاتون وکنیزه کله شفقتلی بولماق ونمازنی بلاترک ادا قیلماق خصوصنکه پیغمبرمصلی الله علیه وسلم محمد المصطفی صلی الله علیه

(۲) مثلاً آنا. (۳) یعنی آنا. (۴) او شاماق. (۵) کوب خاتونلرده.

وسلمنىڭ شريفى عمرلىرىنىڭ اخيرىنىڭ آخىرى ۋەھىتلىرى بولدى كىم امام غزالى رھمە اللھ
 ذكردىكىلەر شول ۋەھىتلىرىنى مباركتلى توتالغانچە ۋە مبارك سوزلىرى ايشتولماي تورغان
 بولغانچە ايتەشلىركىم (الصلوة الصلوة وما ملكتم ايمانكم لانكفوهوم ما لا يطيقون الله الله
 فى النساء فانهن عوان فى ايديكم الخ) معنى شريفىنىڭ حاصللى بېشى ۋەقت نمازنى ۋەقتىنىڭ
 اوڭىز بېشى ۋەقت نمازنى ۋەقتىنىڭ اوڭىز. ۋەدى قىلىۋەتكىزىڭىز ۋە كىنيزە كىزىڭىزنىڭ حقلىرىنى اوتەتكىز
 آنلرە جبر ۋە ظلم قىلماڭىز آنلرە طاقت ۋە كوچلىرى يەنە گان خىدەت ۋە اشنى اشلەتمەڭىز
 ۋەدى خاتونلر ھەقىقەتە اللھ تەئالى دن قورقۇڭىز يعنى آنلرە جبر ۋە ظلم قىلماڭىز آنلرە
 مەرحەمەتلى بولۇپ آنلرە ايلە يىغشى تىركلىك قىلماڭىز آنلرە اوچون اول خاتونلر سىزنىڭ قولىڭىز دە
 اسىرلىرىدۇر. نصاب الاخبار دەھمەن كوردى رسول اللھ صلى اللھ عليه وسلم ايتەشلىركىم (لا يزال
 جبرائيل عليه السلام يوصيني فى امر النساء حتى ظننت انه سيحرم طلاقهن) معنى شريفى
 جبرائيل عليه السلام خاتونلر امرىنى يعنى آنلرە شەققىلى مەرحەمەتلى بولماق يىغشىلىق قىلماق
 ھەقىقەتە ھەمىشە مۇكاۋىپىت (امر) قىلۇر بولمىسى حتى ھەين گمان قىلدىم جبرائيل عليه السلام
 خاتونلر فى طلاق قىلماقنى ھەرام قىلادى دىو. اھىاء العلوم بىنە ايتەدە بىك بىلگىلى كىم خاتونلرە
 كوركام خىلقلى بولماق خاتونلرە جبر ۋە ظلم قىلماۋىغىنە توگىلىر بىلكە خاتونلرنىڭ اذاسنە ايرلرنىڭ
 تەھمىل قىلماقلىرى چىداماقلر بىر خاتونلرنىڭ آچىغلىرى چىقوب بىكلا بېشى خەتلى نەش ۋەقتلىرىنىڭ
 آنلرە ھەلم لىك يۈمەشاقلىق قىلماقلىرى. نىناك بىيغەمبەرز صلى اللھ عليه وسلم مبارك خاتونلر ايلە
 ايتۈلگان رۈشچە كوركام تىركلىك ۋە خىش مەھالە قىلماشلىرى چۈنكى خاتونلر ايلە يىغشى مەھاشرت
 قىلسە لىر ايرلرگە الوغ ثواب ۋە كۈب اجرلىر بولماقلىرى. رسول اللھ صلى اللھ عليه وسلم ايتەشلىركىم
 (من صبر على سوء خلق امرأته اعطاه الله تعالى من الاجر مثل ما اعطى على ايوب على بلائه)
 دىو بۈھىت شريفىنىڭ معنىسى ذكردىكىلىدى. ۋەدى خاتونلر ھە يۈمەشاقلىق ۋە خىلقلى
 بولماق ھەم ۋەسىت دەردە اولماق تىيۈشلىرى. اما شرعا مەنكەر ۋە مكرۈھ اشلر آنلرە كورنەسە
 غەبىرت لازىملىرى. خانۇن قىز طائفە سەندە خىلق سىزلىق ۋە قىلگە قىسەلق غالب دەردە ۋەسىت
 ذلك (لاخبر فيهن ولا بمنهن) دىمەشلىرىدى يعنى آنلرە يىغشىلىق بوق (يعنى بارچە
 سەندە) ۋە آنلردن باشقە تورماق مەمكىن توگىلى امام شافعى رھمە اللھ تەئالى ايتەشلىركىم *
 ان النساء م شياطين خلقن لنا * نعوذ باللھ من شر الشياطين

(۲) النساء كەلمە سەندە گى لام ھەم اوچون اولسە كىرەك قانھە (مەنەرە)

اما بارچه خاتون غه اول یمان اسمنی ایتمک دگلر چونکه ایرلردن وهم خاتونلردن
 یامان ویخشی لری کوبدر. بر آدم اوشبو بیت که ملاطفه قیلوب جواب ویرمشدر
 ان النساء ریاحین خلقن لکم * و لکم یشتهی شم الریاحین
 یعنی خاتونلر ایرلر اوچون یارادلمش ایسالی کل لاردن سزنگ بارچه کز ایسلی
 گلنی ایسنه مه گه آرزوقیله (تلایدر) * خاتون لردن خصوصنده برقصه خوش حصه
 یارلماق مناسب کورلدی. خزینة الاصفیاء کنابنده مذکوردر کم فارسی عبارت سی ننگ
 ترجمه سی بو طریقه در بصره شهر ننگ بزرگی (اوتکون زبیرک) کشی سی ولیه خاتون
 حضرت رابعه رحمها الله تعالی گه ایتمشدر کم ایرلرده خاتون لرده بولماغان اوچ
 تورلی خاصیت و آرتوقلق واردر. اول ایرلر عقلده کامل لر اما خاتونلر عقلده کیم لر
 شوننگ اوچون بر اشکه گواه بولغان وقتده ایکی خاتون بر ایر اورنینه تورادر.
 ایکنچسی خاتون لردین خصوصنده هم ایرلردن کیم لردن چونکه خاتون لردن بارچه آید
 نیچه کون لر حیض کورگان لک سببلی نماز سز بولالر. اوچونچی هیچ بر خاتون
 پیغمبر لک درجه سینده ایرشکانی یوق پیغمبر لر ایرلردن بولمشدر. بعد رابعه ایرگه
 درست ایته سن سن دیگانه دیمشدر لکن شونداق بولسه ده خاتونلرده هم ایرلرده
 بولماغان اوچ تورلی خاصیت و آرتوقلقلر واردیمشدر. اول دنیا ده الوغ مشقت
 و محنت ایرلر اوستونک بولادر بواش ایرلرده گنه بولمش عیب ایکنچی هیچ بر خاتون
 تکر لک دعواسی قیلغانی یوق بوالوغ ادب سز لک و احمق لق ایرلردن کورنمشدر
 اوچونچی پیغمبر لر و اولیاء و صدیق و شهید لر خاتون لردن توغب خاتونلر ایته گنده
 تربیه له نوب اوسمش لردن دیوبیک معقول جواب الزامی ایتمشدر * بالگل کم تفسیر
 کتابلرنده بیان قیلده در ایرلرگه خاص بولغونچی فضل (آرتوقلق) اوشبولدر پیغمبر
 و پادشاه بولماق عقل و فکر و تدبیرده کامل بولماق الوغ عالم بولمق عب و ایله جهاد
 قیلماق قوت لی (کوجلی) بولماق ایکی ایرشاه لک گه قبول قیلنماق روزه و نمازنی
 بارچه زمانده ادا لری صحیح (درست) بولماق اذان ایتمک خطبه اوقماق امام بولماق
 نمازنی جماعت ایله اوقماق جمعه و ایکی عید نمازنی اوقماق طلاق قیلماق
 و طلاق من قایتماق و نکاح منق ایرلر اختیارنده بولماق بر ایرگه دورت که چه خاتون آلو
 جائز بولماق اما خاتون لرغه بردن آرتوق ایر حرام در ایری تریک ایکن وقتده
 ایر بولمش کشی خاتون غه رئیس (باش) بولماق میراث ده خاتون لردن بر اولوش
 آرتوق آلماق * بعض صورت ده مثلا میت دن فقط بر اوغل قالسه عصبه بولوب بارچه

مالنی آماق. اماقز بالا قالسه بارچه مالنی آلامايدر بلکه ميت نكڭ قريب لرينه هم
 ويرلور ايرلرده عدت صاقلاماق يوقدر جماعتی نكڭ وفاتی ياطلاقی بعدنده عدت سز
 ينه نكاح لنور. الله تعالى اوشبوامر لرايله ايرلرني خاتونلرغه آرتوق قيلمشدر نكاح كلام
 كرىمنده ايتهدر (الرجال قوامون على النساء بما فضل الله بعضهم على بعض) معنى شريفی
 ايرلر خاتون مالنده نهی و تأديب ايله ن قائم لردر و آنلره غسالب و مسلط لردر
 پادشاه نكڭ تحت تصرفنداغی خلق لرينه تسلط و قیامی كبی شول نرسه سببلی قائم
 و مسلط لردركم الله تعالى ايرلرنكڭ بعضی لرينی آرتوق قيلدی بعض خاتونلرغه *
 خاتونلرنكڭ خلق سزاق لرينه ايرلرنكڭ صبر و چداماق نكڭ كوركام و ايندگوش بولماقی
 خصوصنده شرح اربعين نوويه مجالس سنیه ده اينده در عربي عباره سينكڭ ترجمه سی
 بو طریقه در . خلیفه ثانیه حضرت عمر رضی الله عنه نكڭ حضور شریف لرينه
 براي خاتونی نكڭ خلق سزاق لردن شكایه ت قیلماغه زار لانماغه بـ ساروب
 حضرت عمر نكڭ ایشك یانینه کیلوب قولاق صالسه حضرت عمر نكڭ مكرمه
 خاتونی حضرت عمر گه تل اوزاتوب تورلی سوزا ر ایتكانی نی ایشدوب
 حضرت عمر خاتونینه قارشو هیچ برسوز ایتماي صبر قیلغانی نی بلوب حضرت عمر نكڭ
 ایوندین چققانی نی کوتماي قایتوب کیتوب هر آز کتکانی سوکنده حضرت عمر زار لانماغه
 کیلمش ايرنی چاقروب آلوب نه اوچون كلدكڭ ایدی دیو صور اغانی بعدنده اير
 ایتهدر كم خاتونمنكڭ خلق سزاق لردن سگازار لانماغه کیلوب ایدوم بعد سینكڭ خاتونكڭ هم
 مینم خاتونم كبی اولغاننی بلوب خلق سزاق خاتون مینده گنه توگل ایگان حضرت عمر نكڭ
 حالی هم مینم حالم كبی ایگان دیو عبرتله نوب كتمش ایدم دیمشدر . بعد حضرت عمر
 رضی الله عنه اول ايرگه ایتهدر كم خاتونمنكڭ میگا كوب حق (و خدمت) لری بار شول
 سببند خاتونمنكڭ خلقینه صبر قیلان چدامین قارشو دشما مین دیمشدر . خاتونم میگا
 آش ايكمك و كومچ پشردر اوستوم باشمنی یوادر و بالامه سوت ايمزه در اوشبوخه تلمر
 آكڭا شرعا واجب بولمامده بو خدمتلرنی میگا قیلهدر . ودخی خاتونم سببلی حرام اشمن
 صاقلانان شوشی خدمتلری اوچون خاتونمنكڭ خلق و فعلینه صبر قیلان تحمل
 ایدهن دیمشدر . سوگره خاتونندين زار لانماغه كیلمش ايرهم ایتهدر كم یا
 امیر المؤمنین مینم جماعتهم شول خدمتلرنی میگا اشلی در دیو . بعد حضرت عمر
 رضی الله عنه ایتهدر كم خاتون نكڭ خلق و فعلینه صبر قیلغل تحمل ایتكل چدامغل دنیا
 بولسه آرزغه و قتلق یورط اوزكڭ بیگره ك كوركام خلقلی بولغل الله تعالى قاشنده كوب
 ثواب و اجر لرتا بار سن دیو وعظ و نصیحت قیلوب یبار مشدر . ای مؤمنلر هر كم جماعتنه

اوشبو روشچە بولماق تيوشدر عقل وفكرلى كشيگە بوقصە دن كوب حصە وفائده آلماق
 وكوب معنى وعبرت تابىق ممكندر (ودخى عوارف المعارفە منكور در كم عربى عبارە
 سينىڭ حاصل معناسى بو طريقە در . يونس هلى نبينا و عليه السلام غە بعض آدملىر
 كيلمشلر ايكان بعد حضرت يونس آنلرنى قوناق قيلماتچى بولوب ايويىنە كروب چىقوب
 يورگانبە حضرت يونس نىڭ خاتونى تل اوزايتوب اذاقيلغاننى وحضرت يونس خاتونينە
 قارشو سوزايتماي يورگاننى قوفاقلىرى فەم لەب بلوب عىچكە قالوب حضرت يونس دن
 بونىڭ حكمتىنى صوراماغە قورق ب طارطنسە لردە صكرە . حضرت يونس ايتمشدر كم سز
 بو حالگە عىچكە قالما كز چونكە مین الله تعالى دن صوراب ايدوم يارب اگربنى قيامتە
 عقاب قيلماق بولساڭ عقابنى دنيا دة وقتە موق ايرشدر سنە ديو . بعد الله تعالى بگا
 ايتدى سنىڭ عذابنىڭ فلان كشيڭنى قزى بولور شونى نكاملەنگل ديو بعد مین شونى
 نكاملەندىم خلقىنى بلكز صوركزە مین آننىڭ خلقى و فعلينە صبر قىلان آگا سوز دشماي
 من ديمشدر . بوقصە پرحصە دن هم فكرلى آدمگە كوب معنى وعبرت آلماق ممكندر
 اير بولمش كشى جماعتى نىڭ سۇ خلقنە صبر قىلسە يعنى تل اوزايتو كىبى خلق سزلىق
 لرينە چداسە قيامت كونندە شول ايرنىڭ مشقتى آزر اق اولوب الوغ راحت لرگە
 ايرشما كى الله تعالى دن اميد در . اى كوركام خلقلى صبر وعقلى عزيز هؤمىلر
 خاتونلر نىڭ خفة عقلى عزيز مؤمىلر خاتونلر نىڭ خفة عقل واطالة لسان كىبى خلق سزلىق
 لرينە هر كم صبر قىلماق و چداماق تيوشدر اول ضعيفنە خاتونلر نىڭ غيرتلىرى نىڭ غايەسى
 تل ايلە در آنلر سزنى اورماق صوقماق وباشقە روشچە جفالىندىر مكدين عاجزە لردر
 فائده : خاتونلر ايرلر ينى تل ايلەن اذاقلماق الوغ گناهدر رسول الله صلى الله عليه
 وسلم ايتمشلر (اى امرأة تؤذى زوجها بلسانها الا جعل الله لسانها يوم القيمة سبعين
 ذراعا ثم عقدت خلق عبقها) معنى شريفنىڭ حاصل قايو خاتون كم تلى برلە ايرنى اذا
 قىلسە يامان سوزلر ايتوب رنجوتسە قيامت كونندە الله تعالى اول خاتوننىڭ تلىنى
 يتمش آرشون اوزايتور . صوركزە شول اوزايمش تلىنى بوينىڭ آرتينە باغلانمش
 بولور يعنى شول روشچە عذاب قىلنور ديمكدر حديث شريفى مفاتيح دە منكور در .
 خاتونلر غە شفقلى ومرهمتلو اولوب يخشىلىق قىلماق خصوصندە هم پيغمبر م محمد
 المصطفى صلى الله عليه وسلم گە ايارما كمز لازمدر رسول الله عليه وسلم ازواج مطهرة
 مكرمه ومحرمة خاتونلر ينى واهل بيتنە زياده شفقلى ومهربانلى اولمشلردر احياء
 العلوم و آندن غير كتب حديث دە منكور در كم رسول الله عليه الصلوة والسلام ايتمشكم
 (اكمل المؤمنين ايماننا احسنهم خلقا والطفهم باهل) ودخى ايتمشدر كم (خيركم خيركم

لنساءه واناخيركم لنسائي) معنی شریفینک حاصلی مؤمنلرنک ایمان یوزندن کامل رهگی
کورکام و یغشی خلقلی و جماعتلرینه یوشاق و مرحمتلی رهک بولغوجی کشیدر.
سزنگ ایزگو و یغشیرا قکزر خاتونینه اینگو و یغشیرا ق بولغوجیکرددر مین هم جماعتمه
اینگو و یغشیرا قکزر من. اوشبو حدیث لردن مفهوم اولادر خاتونینه و اهل بیتنه جبر
و ظلم ایله ب یغشیلق قیلماغان کشینک ایمانی کامل توگلدر کیم پیلکلیدر و ایمان
کشیدر ایمانه کیم چلک ارمق و ایمان اسمنی آلماق الوغ حسرتدر * رسول الله صلی الله
علیه وسلم بینه ایتمش لرم (یوقی بالرجل من امنی یوم القیامة و ماله من حسنة ترجی له
الجنة فیقول الرب تعالی ادخلوه الجنة فانه یرحم عیاله) خط کر عن ابن مسعود معنی
شریفینک حاصلی قیامت کوننده مینم امتدن بر آدمنی کلتورمش بولور اوجماخغه
کر ماگه سبب بولغوجی اوجماخ امید قیلورلق یغشیلغی بولماغان حالده بس الله
تعالی ایتور اول آدمنی اوجماخغه کر تکز چونکه اول آدم جماعتلرینه مرحمت شفقتلی
ایدی دیو (والحدیث فی راموز الاحادیث) فائده هرکم خاتون و اهل بیتینی تاشلاب
کیتمه ک مثلاً بیس آلتی آی یا م یا س یا بوندن آرتق یل نفقه بیدر مای یورمک
بیگ الوغ گناهدر رسول صلی الله علیه وسلم ایتمش لرم (ان المارب من
عیاله بمنزلة العبد الآب لا تقبل له صلوة ولا صیام حتی یرجع الیهم) ترجمه شریفه سی
درست لکده جماعت و بالالرنندین قاقچوجی آنلرنی نفقه سز تاشلاب کیتکوجی کشی
خواجه سندن قاقمش قل کبیدر الله تعالی اول کشینک نماز و روزه سنی قبول قیلماز
جماعت لرینه قایتقونچه * بوزمانه نفقه بیهرمه بینه جماعتلرنندین قاقچ بورگوچیلر
کوب ایشدلمه کده در الله تعالی اوزی توفیق و انصاف و یرسون جماعتلرن طاشلاب
بورگوجی قاید تورسه ده خیر و برکات تابماز فقیرلک حالده قایتور. ای حرمتلومؤمن
جماعتک (خاتونک) ایله یغشی تورماق و جماعتک نلک خلقلی و اطاعتلی بولماق نی
استه سگ اولاولوزک یغشی بولغل نفسکنی گناه لردن پاک قیلغل اوزکده استقامت
یغشیاق اولسه انشاء الله جماعتک اختیار سز یغشی بولور سزک یغشی لکک جماعتک
اثر و سرایت قیلور. ای عزیز یغشی لککن در کسب و شغلکن کیچ ایوگا قایتمشکده
عادتده قایتناچاق و قندن کوب زمان صوگغه قالب قایتماغل آدم لرسوژن قیلماز
وقتده یغشی حال و صورتده قایتوب جماعت و بالالرنکی شاد قیلغل بعد جماعتک
خلقلی و اطاعتلی اولوب ایوگا خیر و برکات یاغموزی همیشه یاغار. الوغ عالم بکه
اولیاء الله دن شوشی نصیحت لر ایشدلمش در امام شعرانی رحمه الله (لواقع الانوار
الغسیه) اسملی کتابنده علی الخواص اسملی ولی الله استاذندن نقل قیلوب اینه در

(فان اردت يا اخی استقامه زوجك في الاخلاق فاستقم مع الله فيما بينك وبينه قال وهذا امر قد غفله غالب الناس فصاروا يشكون من اخلاق زوجاتهم ولا يتنبهون لنفوسهم ولو انهم عرفوا ما قلناه لرجعوا لنفوسهم فاستقاموا في اخلاقها فاستقامت اخلاق نساءهم النخ) ای عزیز مؤمن اوشبولر ننگ معنی سنی بر عالم دن صوراب بلور من تا که بلمه دکلنگ نی علماء دن صوراب بلمه گه عادت قیلور سن (السؤال مفتاح خزائن العلم) دیه مشدر یعنی بلمه دگی نرسه نی صوراه ابق علم خزینه لریننگ آچکچی در مقصود بلمه دگی مسئله نی صوراماق علم ننگ آرتماقینه سبب در *

التنبيه السادس عشر

﴿ نکاح و طلاقه بولغوجی بعض فوائد و حکمتنی بیانده ﴾

بلسگل کم جماعت لنمک یعنی قز خاتون نی نکاحله نمک مشر و عدر الله تعالی ایتنه در (فانکجهوا ما طاب لکم من النساء منی وثلاث و رباع) معنی شریفی نکاحله نکز او زکرگه خوش بولغوجی خاتونلر دن ایکی نی یا اوچنی یا که دورت نی. وهم طلاق قیلماغه (یعنی خاتون نی نکاحندن چقارماغه) الوغ سبب بولسه طلاق قیلماق هم مشر و عدر الله تعالی ایتنه در (ولاجناح علیکم ان طلقتم النساء) معنی شریفی سزگه گناه یوقدر اگر خاتون لرکز نی طلاق قیلسا کز الله تعالی ینه ایتنه در (الطلاق مرتان) معنی شریفی طلاق رجعی ایکی مرتبه طلاق هر کم خاتون نی بریا ایکی مرتبه طلاق قیلسه بعد شول طلاقندن قایتسه ایکنچی ایرگه نکاح دن باشقه او لگی ایرینه نکاحی درست بولور. الله تعالی ینه ایتنه در (فان طلقها فلا تجعل له من بعد حتی تنکح زوجا غیره) معنی شریفی اگر خاتون ننگ ایری ایکی طلاق قیلغانی سوکند، ینه طلاق قیلسه بس بواوچکه جیولمش طلاق سوکند ایکنچی ایرگه نکاحلانمایچه او لگی ایرینه حلال (ودرست) بولماس ودخی بلسگل کم جماعتلنمک (اویلهمک) الله تعالی ننگ بندلرینه الوغ رحمتیدر چونکه خاتون سببلی ایر اوزینی حرامدن صاقلار و بعض آدمار خاتون سببلی الوغ دولتکه ایرشورلر خاتون ایونی تربیه قیلور ایری ایوده بولماغانده ایریننگ مال و نرسه لرینی صاقلار ایرینی باشقه خدمتلری ایله هم شادایلر جماعتله نوده ایرلر اوچون و ایرگه نکاحله نوده خاتونلر اوچون کوب حکمت و فائده لر واردر شوننگ اوچون رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشلر کم (شرارکم عزابکم) ینه ایتمشلر کم (رکعتان من متأهل خیر من سبعین رکعة من غیر متأهل) دیوشریف ترجمه لریننگ حاصلی سزنگ یاوزکز جماعتله نه گه کوچی ایرشه توروب جماعتله نه بیچه گناهغه توشوب یور کوچیلر کزدر جماعتلی کشیننگ

ایکی رکعت نمازی جماعت سزکشی ننگ ۷۰ رکعات نمازین خیرلی رهك آرتوغراقدر چونکه جماعتی وارکشی کوکلینی طنچ قیلوب غضوع و خشوع و کامل اخلاص ایله اوقماقی محتمل در و اوشاندق سبب تابلغانده طلاق قیلماق (یعنی خاتوننی نکاحندن چقارماق) بوهم الله تعالی ننگ بنده لرینه الوغ رحمتی در (چونکه بعض خاتونلر مثلا صالحه (اینگو) اولوب ایری فاسق (بیگ یمان) اولسه ایرننن جبر و ظلم لر کورسه شونداق ایرننگ نکاحنده بولماق صالحه خاتون ننگ دین و دنیا سنه ضرری ایرشکانلک دن خاتون آیرلماغه محتاجه و مضطره بولوب الوغ قایغوده کون کهرور . بس اوشبوننگ کبی سببلر بولغانلقدن خاتون آیرلسه شونداق ایرننگ نکاحندن خاتوننگ چقماقی بر الوغ بلادن قوتلماقی اولوب اول خاتون حقنده آیرلماق الله تعالی ننگ الوغ رحمتی در (و بعض صورت لرده تیزدرکم بیانی کیلور ایرگه جماعتنی نکاحندن چقارماق لازم بولور بس ایرننگ اطاعتسز فاسقه یمان خاتونین قوتلماقی شول ایر حقنده الله تعالی ننگ الوغ رحمتی در . ایر یا خاتونغه آیرلشماق لازم بوله تورب اگر طلاق مشروع و رخصت بولسه اییدی ایر یا خاتون عمر لری بو ییچه مشقت و حسرتک بولورلر اییدی . ودخی بو تقدیرده ایر یا خاتونین فتنه گه (یعنی بیگ الوغ گناهغه) مبتلا اولماق بولور اییدی طلاقنک مشروعیتنی محاسن اسلامندر دین اسلام ننگ حقلقی علامتلر نسن در . بیگ بلنگلکم خاتوننی طلاق قیلماق (آیرماق) شریعتمزده مباح اش بولسه ده الله تعالی خوش کورمه گان اشدر ننگ رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشکم (ابغض المباحات الی الله تعالی الطلاق) معنی شریفی شرعا درست بولمش نرسه لسنرنگ الله تعالی خوش کورمه گان ره کی طلاقدر بعض روایتنک (ابغض الحلال الی الله الطلاق) وارد بولمشه مئالی بردر رسول الله علیه الصلوة والسلام یینه ایتمشلرکم (تزوجوا ولا تطلقوا فان الطلاق یهتز منه العرش) معنی شریفی جماعتله ننگز و لکن طلاق قیلماکز چونکه طلاقدن (یعنی طلاق سببلی) عرش تنره . مشکات المصابیح ده مفکوردر رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشلرکم (بامعاد ما خلق الله شیئا علی وجه الارض احب الیه من العتاق ولا خلق الله شیئا علی وجه الارض ابغض الیه من الطلاق) معنی شریفیننگ حاصلی الله تعالی یر یوزنده قل آزاد قیلماقدن سوکلیرهك نرسه یاراتمادی ودخی یر یوزنده طلاقدن باشقه خوش کورمه گان رهك نرسه یاراتمادی . مگر دین یا که دنیا جهتننن خاتوننی طلاق قیلماق لازم بولسه بو تقدیرده طلاق قیلسه ایرننگ اختیارنک در آیرماغه الوغ سبب اولماغانک آیروماق خطادر الله تعالی اینته در (فان اطعنکم فلا تنبغوا علیهن سببلا)

معنی شریفی اگر خاتون لرگز سزگه اطاعتلی بولسه بس آنلرنی آیرماغه حیلله ازله مه نژ دیو تفسیر قیلمشلردر. خاتونی نی طلاق قیلماغه دنیا جهنمدین بولغوچی سبب مثلا ایرنلک خاتونی غه همیتی بولماسه، یا که خاتون ایری نلک مالی نی همیشه اسراف قیلسه مثلا ایرینلک رخصتمدن باشقه مجلسلر باصاب مال تانی قیلسه یا که ایرینه اطاعتلی بولماسه، یا که باشقه جهنمدن خیانتلی بولسه ایری الوغ وعظونصیعت قیلوبده شول خطالرندن طیولماسه بوتقدیرده ایر بالضروره طلاق قیلسه قیلور اختیار لیدر. اما جماعتی نی تفریق غه (آیرماغه) دین جهنمدین بولغوچی سبب خاتونی اگر بش وقت نماز او قماشه جنبلسکن یا حیض کیسولگاندن صکره غسل قیلماسه (پالکله نه سه) یا که ایوندن ایرنلک رخصتمدن باشقه چقوب یورسه یاط ایرلردن قاچماسه یا آنلر ایله هزل ایله ب سویلله شسه ایرینه یامان سوزلر ایتسه اطاعت قیلماسه الوغ وعظ وکوب اوگوتلر ایله ده شول گناه وخطالرندن توبه قیلماسه (طیولماسه) بوتقدیرده هم ایر جماعتینی نگاهندن چقارسه اختیار لیدر * طلاق قیلماغه الوغ سبب اولسه طلاق وقتنده خاتون غه تیوشلی حق نی ویروب جبر و ظلم قیلما یینچه، تفریتی تیوشدر مثلا عتی ته ام اولغانچه، نفقه لک و سکنی (طورماغه ادرن) حاضر قیلور (وکسوه) کیم تابشورور. اگر خاتون حسن اختیاری ایله نفقه عده و مؤنه سکنی وکسوه دن کیچسه صوراماسه اختیار لیدر (اوشبو اوج تورلی نرسه نی آیرلاچق خاتون ایرندن صوراسه ایرگه ویرمک واجبدر. الله تعالی ایتده در فامساک بمعروف او تسریح باحسان) دیو معنی شریفی ایکی طلاقسن صکره طلاقسن قایتوب نکاحنلک دقلرینی رعایه قیلوب یگادان نکاح قیلور سزیا که من کور اوج تورلی حقینی ویروب آیرغان صوکنده آدم لر نفرت له نه سون دیوب خطا و عیب لرینی هیچ کمه سویلله ماینچه طلاق قیلغان کویینچه قالدمرافدر (یعنی قالدر رسز) بیلک بلگل کم خاتون آیرماغه الوغ سبب بولماغانه آیرماق خطادر چونکه بواش ایو ایچی بوز ولماغه وبالابولسه ایکنچی آنا قولینه توشوب قدر وهرمنی وهر تورلی تربیده سی کیمچیلک لی اولوب ویوندن باشقه آفتلرگه غالباً سبب اولماقی هر کمنلک معلومیدر اگرچه بعض کشی حقنک گاه خیر بولسه ده. ودخی بلگل کم الوغ سبب بولماغانه خاتون لر ایرلرنین طلاق صورامق لری یعنی مینی آیرغل بیه رگل دیوب تله مک لری الوغ خطا گناه در. رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشدر (ایما امرأه سألت زوجها الطلاق من غیر ما بأس فحرام علیها رایجة الجنة) معنی شریفینلک حاصلی قایو خاتون کم ایرنن کم آیرماقنی صوراحه آیرلماغه بیلک الوغ حاجت و ضروره و سبب بولودن باشقه بس اول خاتون غه اجماخ ایسی حرام بولور (یعنی اوجماخ قه دخول اولی ایله کره مس یا که اصلا کره مس اگر اوشبونی استحللال

قیلمه) * کذا قالوا * خاتون ایردن طلاق صورامافه جائز بولور اگر ایری ننگ نکاحنده تورغان تقدیرده اوزینه فرض و واجب بولش عمل لرنی قبله آلماسه شول ایرننگ نکاحنده بولغانلقی مبیندن * یا که ایری حقنده قیلماق واجب بولش اشلرنی قبله آلمای الوغ گناهغه توشماکدین خوف قیلمسه (قورقسه) شوشنداق سبب بولغانده طلاق صورامافه حدیث شریف دن مفهوم بولادر دیمشله * (فائده المهمه : بلمک تیوشدر کم هر کم خاتونی نی اوج مرتبه طلاق قیلماش بولسه اول اوج طلاق بر وقتده بولماینچه اوج وقتده بولسه ده مثلا برکشی خاتونی ایله بیکرمی یا که اوتوزیل عمر سورسه شول عمر اچنده طلاق لفظی اوج مرتبه اینلمش اوچکه جیولمش بولسه شول خاتون غه نکاح یا گارتوب اولگی ایرینه جماعت بولماقی درست و مهلال بولماس مگر شول خاتون ایکنچی ایریگه نکاحله نوب بعد اول ایکنچی ایری طلاق قیلسه عدتی تولغانی بعدنده اولگی ایرینه نکاحله نمکی درست بولور. اوشبو مسئله دن عوام الناس ننگ کوبره گی غافل لردر دیوطن قیلنادر آنلرننگ بعض لوی اوج طلاق بولماغه بر وقتده غنه اوج مرتبه بولماق کرک دیوب بولور ایرمش (طلاق مسئله لری دقتلی مسئله در علماء دن صوراب عمل تیوشدر. معاصره زدن بر عالم کامل ننگ عقود ثلاثه نامنده کنایی واردر خواص و عوام الناس فهم قیلورلق ترکی تلی ایله نکاح و طلاق ویمین مسئله لرینی آچق بیان قیلمشلر در عربی کتاب لرنی اوقماغه قادر بولماغان کشیلر طلاق مسئله لرینی شول کتابلردن قاراب فائده لدمک ممکندر شکر الله مساعیهم *

التبیین السابع عشر

خاتونلر اوزلرینه حاجت مسئله لرنی بلمسه لرا ایرلری اویره تمک لازمدر. بیک بلمگل کم احياء العلوم ۲ و آندان باشقه کتابلرده ایته در تأهل لنگوچی یعنی جماعت لنگوچی (۲) اخذ علینا العهود ان نعلم عیالنا من الزوجات والحدام الآداب الشرعية ولا نوجههم الی غیرنا من الاجانب فاننا نحن المطالبون بذلك دون غیرنا قال تعالی واندر عشیرتک الاقربین وفی الخروج الی الاجانب لتتعلموا منهم آفات لاتحصی واللہ غفور رحیم * من کتاب البحر المورود فی الموائیق والعهود من نفسه للامام الشعرائی

حاجت علم اگر بود برزن * کس ندارد بیان او کردن
بضرور از برای او کوشد * موزه کهنه بسپا پوشد
میکند چادر درشت به بر * نیز کهنه کلیم بر چادر
هم یکی چشم خویش باید بست * گیرد آنکه عصایی اندر دست
بشت خود رادو تا کند آگاه * چون عجزه در آید اندر راه

(اوبله نگوچی) كشی گه لازمه در حیض و نفاس علمه بینی و آنك حكملرینی اویره نوب بلوب خاتونینه اویره تمك الله تعالی اینه در (قوا انفسكم واهلیکم نارا) دیو معنی شریفی ای مؤمن لر اوز لرگزنی و جماعت لرگزنی اوطن صاقلانز جماعت و اهل بیت نی اوطن صاقلاماق آنلره شریعت حکملرینی و دینده بولغوچی علم و ادب لرنی اویره تمك ایله بولور دیو علماء بیان قیلمشلدر بونك بیانی یوقاری ده اوتدی .

بلگل کم حیض و نفاس و استعاضه حکملرینی ایر خاتونینه اویره تمه کی بو روشچه بولور حیض و نفاس و استعاضه دیوب نیندی قانغه ایقلور وشول وقتلرده نیندی عمل نی قیاماق درست بولور یا بولماس حیض و نفاس کیسولنگان (توقماغان) صونك قایو وقتده غسل قیلور (یوونور باکلانور) ونی روشچه نماز و روزه نی قضا قیلور و اول وقتلرده نماز اوقماق روزه توقماق درست بولماس و بوندن باشقه کیره کلی مسئله لرنی اویره تور * حیض و نفاس مسئله لرینی ایر اوزی بلوب یا که علماء دن صوراب خاتونینه اویره تمسه خاتون شول مسئله لرنی اویره تمه گه ایوندین چقماقی درست بولماس * ایر بولمش كشی علمادن صوراب اویره نوب بولساده شول مسئله لرنی اویره تمسه خاتون اوزینه حاجت مسئله لرنی اویره تمك اوچون ایوندین چقماقی درست بولور * دین مسئله لرینی اویره تمك اوچون چقغانده هم زینت لی کییم لرینی کیماینچه ایرلرنك كوكل و کوزلری توشمای تورغان صفت ایله چقار .

خاتون اوزینه حاجت مسئله لرنی بلمه سه بوتقدیرده اگر ایر خاتونی نی مسئله اویره تمك اوچون ایودن چقودن منع قیلسه (چقارماسه) گناهی بولور . اگر ایر و خاتون حیض مسئله لرینی بلمه سه لر هر ایکوای گناهی بولور لر چونکه حیض و نفاس کیسولسه نماز اوقماقنی بلمینچه دهه سینه فرض بولمش نمازنی اوقمای یورسه بیک الوغ گناهغه توشمه کینه سبب بولور . صامب الطريقة المحمدية امام برکوی رحمه الله زهرة المتأهلین) اسمالی کتابنده اینه در (فقہ اتفق الفقهاء علی فرضیه علم علی کل من آمن بالله والیوم الآخر من نسوة ورجال فمعرفة الدماء المختصة بالنساء واجبة علیهن وعلی الازواج والاولیاء الخ) ۲ معنی سی تحقیق مجتهدلر اتفاق قیلدی لر

۲ والبقية ولسکن کان هذا فی زماننا مهجورا بل صار کان لم یکن شیئا مذکور الایفرقون بین الحيض والنفاس والاستعاضة ولا یميزون بین الصحیحة من الدماء والاطهار والفاضة ترى امثلهم ینتفی بالمتون المشهورة واکثر مسائل الدماء فیها مفقودة والکتاب المبسوطه لایملکها الاقلیل والما لسکون اکثرهم عن مطالعتها عاجز وعلیل واکثر نسخها فی باب حیضها تعریف وتبدیل لعدم الاشتغال به من دهر طویل وفی مسائله کثرة وصعوبة واختلافات وفی اختیار المشایخ وتصحیحهم ایضا مخالفات فاردت ان اصنف الخ انتهى بقدر الحاجة منه کتاب زهرة المتأهلین *

خاتونلردن ايرلردن بارچه مؤمن گه دين علمى نى اويره نيمك نك فرضلقينه خاتونلرغه خاص بولغوجى قانلر نى (حيض قانى مى يا نفاس قانى مى ياكه استعاضه قانى ميبور وقتلرنده هم توسلرى ايله) طانيماق خاتونلرغه وهم خاتونلرينه بالالرينه اوگره تمك اوچون ايرلرينه وهم خاتون قرنك ولى لرينه (آتا يا آغانى لر كى) بلمك طانيماق واجبدر (اگر مسئله لر ينى بلمسه لر گناهلى بولورلر (بو خصوصه بر كوى رحمة الله كوب سوز سويله مشدر تفصيلنى طالب مفكور كئابغه نظر قيلور. اى مؤمنلر مفكور مسئله لر نى بلمك اويره نيمك لازمدر اويره نيمده مساهله واعتبار سزلق قيلماق الوغ خطادر. بلكل كم خصوصا اوشبو زمانده الوغ عربى كتابلردن ترك واوزم نك مملكت نك الوغ عالم لرى تركى تلينه ترجمه قيلمش كتاب كوبر حيض ونفاس واستعاضه وبونلردن باشقه شريعت حكملى آسان ويكل ايله ب بيان قيلمشلردر عربى كتابدن معنى آلماغه قادر بولماغان يازو تانيغوجى ذهنى وار آدم شول كتابلردن قاراب اوزينه حاجت مسئله لر نى بلمك ممكندر. ذكر قيلنمش امام بر كوى حضرت نك تركيچه وصايا كتابى وارد ايمان واسلام وبوندن غير مسائل واحكامنى تركى تلى ايله آچق قيلوب بيان ايله مشدر. اول كتابنى هر كم او قماق وبالالرينه اوقتماق بيك تيوشدر اثرلى عجب مبارك كتابدر. جواهر بهيه اسملى شرحى هم وارد وصايا كتابى نك مجملره ك اورون لر ين آسان ايله ب بيك كور كام تفصيل قيلمشدر. ودخى معاصره زدن بر فاضل كامل ذات نك ترجمه المسائل وجواب المسائل اسمنده اوز تلمز ايله هر كم فهم قيلورلق ايله ب هر كمگه بلمك لازم اولغوجى مسائل اعتقادييه وفرعيه دن جمع قيلوب مسائل حيض ونفاس واستعاضه نى عجيب آچق ويك حاجتلى لرندن تفصيلا بيان قيلمشدر (مفكور عالم اوز لغتهز ايله مسائل حيض ونفاسدن تفصيلا بيانده ورساله سيني تأليفده اوشبو (تنبيهات مهمه) نام رساله نك صاحب وجامعيسى كمترين بنه كان ابوالفاروق القرانى غه سبقت قيلغانلقدان آكالا كتفاو اعتماد ايله ب بورساله مزده اول مسئله لردن كوب يازمقنى مناسب كورمه دك ومع ذلك اجمالا بعض حكملى رينى انشاء الله بيان قيلماق مزاميددر. ذكر قيلنمش كتاب ورساله لردن غير هم علماء سابقين ومعاصرين مزدن اوز تلمز ايله مسائل دين نى جمع قيلوب مطبوع (باصلمش) كتب ورسائل كوبر بارچه سندين احتفاده قيلماق لر ينى رجاييده مز بعض آدملر نك كوب زمان مدرسه ده تورمق نصيب لرى اولماغان لقدان عربى و فارسى كتابلر ينى مطالعه وفهم دن عاجز بولغوجى اخوة مسلمين گه شفقه ودينينه اعانه هر كم فهم قيلورلق قيلوب عربى و فارسى كتابلر ينى تركى تلينه ترجمه قيلمشلردر بارچه حينك نيت لرى خيردر احياناً دين متين حفظ وترويج شرع شريفى الى يوم الدين در شكر الله

مساعیهم وجعل الجنة مضاجعهم. مسائل حیض و نفاس واستعاذه فی بلمك بیک مهم ولازم اولغانلقدانینه اعاده کلام قیلهمز ذکر قیلنمش ترجمه المسائل کتابی ننگی صاحبی مسائل حیض فی بیان موضعنده ایتهدر. معلوم اولسون که من ظن ایدرم که نسوة ۲ زمان ننگ مسائل حیض دن بلمکی حیض اون کون در نفاس قرق کون در دیره رک شول کونلرننگ همه سنده کیرهک قان کورسون (۲) صلوة وصومی بالکلیه ترک ایتمکدر عادت و طهر متغزل واستعاذه واستمرار دم وسائر مسئله لاتعدلری تحقیق وضبط و ایام دم ننگ بعض لرنده ترک اولغان صلواتی قضا و ایام طهر متغزل ننگ بعض لرنده ادا اولغان صومی اعاده مسئله لرنی تحقیق وحفظن غافلردر انتهی. صاحب هته الرسالة عبد فقیر ایتهدر مصرع (غم غور که غم غم دین است) مضموننچه عالم مذکور ننگ دین اسلام اوچون غم خورلقدان ایتمش او شبو کلمات و جمله مسطوره سی کلسی راست و حقدر. من ظن ایدرم که خصوصاً طائفة زنان هذا الزمان ده جهل غالب لک سببندن اقل مدت حیض و نفاس یا اکثر مدت لری نچه کون در بوقدر علمندن هم عاریه لری حشماردن بیرون در الله تبارک و تعالی بار چه سیننگ کوللرینه فرض بولمش طلب علم محبتینی القا یلهب دنیاغه محبت دن ابعاد قیلغای ایدی. ترجمه المسائل صاحبی

ینه ایتهدر (کلام راع و کلام مسؤل عن رعیتیه) موجبنچه اولاد و خاتون لره حیض و نفاس وسائر احکام شرعیه بی احکام و اتقان ایتمکده آبا و اجداد و ازواجه تعلیم و افاده فرض اولوب مساله اولند قده مسؤل وهواخذلردر الله موفق ایلیه آمین انتهی کلامه. اوشبو سوزلری هم بیک راست موافق عقل و نقلدر. بیک بلسگل کم حیض مسائل بیک مهم و حاجت مسئله لردن در چونکه کوب حکم ده حیض مسئله لری فی بلمک که توفی قیله در مثلا طلاق عدتی ننگ تمام اولماقی و کنیزهک خاتون ننگ استبراسی تمام اولماقی و حیض وقتند جماع حرام بولماقی نماز و روزه ننگ درست بولماسلقی قرآن اوقمق و آتی توتمق جائز ایمسلکی اعتکاف و مسجد که کرمک و طواف درست توگلملگی و بالغ بولماقننگ وقتنی بلمک کبیلر. ینه بلسگل کم بالغ قرلردان و خاتونلردان آورووی بولمای تورب رهنندن و آلتاغی عورتندن آغوچی کک یلگوچی قان حیض اسمنک بولور. حیض کورر حالده نماز اوقمق و روزه توتمق درست بولماس. حیض تمام بولوب غسل (یعنی یووونغانی) سوئنده نچه کون قالغان در روزه سنی قضا قیلور. اما شول حالده

۲ یعنی زمانزده خاتون لری (۲) کیرهک کورماسون لناظره

قالمش نمازینی قضا قیلماس. ودخی حیض وقتندہ ایری ایله جماع قیلماق (یعنی برگه کیلمک) حرام بولور اما کندکن یوقاری دان توتماق یا اوپمک قوچمق بر اورنده یاتمق درست بولور. هرکم اول وقتندہ جماعنی حلال دیسه بعض علما اول کشیگه کفرلک ایله حکم قیلماشلردر. اگر هرکم خطالق ایله حیض وقتندہ جماع قیلسه سوکندن استغفار قیلماق (یعنی الله تعالی دن شول گناهی نی عفو قیلماقنی اوتنمک ایکنچی مرتبه اول اشنی قیلماسته نیتلهب آندان طیولماق واجب بولور) ودخی حیض وقتندہ غی خطا جماعسی حیض نلک اول وقتندہ بولسه بر آلتون تنکه صدقه ویرمک، اگر حیض آخر وقتندہ بولسه یارطی آلتون صدقه ویرمک مستعبر (بیک ثوابلی اشدر) ودخی حیض حالندہ قرآن او قمق وقرآن نی وآیه یازلمش تنکه یاباشته نرسه نی توتمق درست بولماس مگر قرآن غه یابشماغان بوغچه ایله توتسه درست بولور. لکن بیلک ایله توتمق مکروه تعریمی ایله مکروه بولور. ودخی اول وقتندہ مسجد که کرمک وکعبه الله نی طواف قیلماق حرام بولور. ودخی هر خاتون نلک اوچ مرتبه حیض کورمک ایله طلاق عدتی وکنیزه ک خاتون نلک بر مرتبه حیض کورمک ایله استبراسی تمام بولور. ودخی حیض کورمک قز نلک بالغ بولغانی نلک علامتیدر. بلسگل کم حیض نلک ایلک کیمی اوچ کوندر کیچه سی ایله ایلک کوب مدتی اون کوندر کیچه لری ایله * اوچ کون حیض کورگان سوکنده اگر قان کیسلسه غسل قیلوب نماز او قور. خاتون لرنلک حیضی اون کون دن تمام بولسه غسل قیلودان اول هم جماع حلال بولور ولکن غسل بعدندہ مستعبر * حیض اگر اون کون دن کیمده کیسلسه (توقناسه) عادتق وار خاتون نلک عادتینه هم توغری کیلسه ده شول وقتندہ غی نماز نلک آخر وقتنی قالوب غسل قیلما اینچه. یا که شول آخر وقتندہ غسل قیلوب تکبیر تعریمه قیلورلق وقت اوتما اینچه جماع حلال بولماس. بس نماز نلک مستحب بولمش آخر وقتندہ غسل قیلوب تکبیر تعریمه قیلورلق وقت بولوب هنوز قان کیلمسه ایکنچی نماز وقتنی کرگاچ جماع حلال بولور. مثلاً بر خاتون نلک قانی سکز کون کورگان سوکنده او یله وقتندہ کیسلدی شول خاتون او یله نماز نلک آخر وقتندہ غسل قیلسه یا که قیلماسه ده غسل قیلوب نماز غه کرهوب قالورلق آخر وقت قالسه بعد او یله وقتنی چقغان سوکنده شول خاتون غه یقین لق قیلماق درست بولور. حیض نلک کیم مدتی (چیگی) یا که کوب مدتی آراسنده قان سز کون لر بولسه اول کون لر هم حیض حکمنده بولور (ودخی خاتونلرنلک بالا تابقانلری سوکنده بولغوچی قان نفاس اسمند بولور) نفاس نلک ایلک کوب مدتی قرق کوندر (اما کیمینه چیک یوقدر بر ساعتین یا که بر کونین کیسلسه هم مکندر) نفاس قانی قایو وقتندہ کیسلسه

شول وقتنه غسل قیلوب نماز او قماق روزه وقت بولسه روزه توتماق واجب بولور.
 اگر قان یینه کیلسه نماز او قماق روزه توتماق یورور یینه کیلسه یینه غسل قیلوب
 نماز او قور روزه توتار اگر یینه قان کیلسه شوشی روشچہ بولور قرق کونکه تولغاچہ.
 نفاس ده قرق کون حیض ده اون کون تمام بولغانی سوکنده اگر قان یینه کیلسه
 اول قان استعاضه اسمنده در بوقان نماز او قماقنی روزه توتماق و جماع قیلماقنی
 منع قیلماز. خاتون ننگ بالا تابقانینه قرق کون تمام بولوب اون بش کون اوتکان
 سوکنده یینه قان کیلسه بونسی حیضدر ۱۵ کون اوتما ینچه کیلگان قان استعاضه در،
 نفاس ننگ اکثر مدتی ایله ن حیض آراسنداغی طهر ننگ اقللی ۱۵ کوندر فهم قیلغل
 بو هم بیک کیره کلی مسئله در. الحاصل بالا تا ووب ۵۵ کون اوتمازدن اول بولوش
 قان حیض توگلدر. ودخی اوچ کوندن کیم بولوب قان توقنسه یا که توقز یاشنه
 ایرشمه گان قز بالا قان کورسه، یا که یو کلی خاتون قان کورسه بوقان لرهم استعاضه در.
 استعاضه قانی کورگوچی خاتون هر فرض نماز ننگ وقتنده طهارت آلوب نماز او قور
 اول وقتنه بر طهارت ایله تورلی فرض نماز او قماق درست بولماس. استعاضه لی
 خاتون ننگ طهارتی نماز وقتنی ننگ چقماقی ایله بوزلور. بلگل کم نفاس حکمی هم حیض
 حکمی کبیکر حیض وقتنده نیندی عبادت ونیندی اشلر درست بولماسه نفاسسه هم
 شول حکمدر. بوموضعده خاتون لرغه مخصوص بشارت (سونچ) لی خبرلر یازماق مناسب
 کورلیدی. بلگل کم حیض وقتنده نجاز قرآن او قماق درست بولماسه ده تسبیح و تهلیل
 و اوراد او قماق جائزدر. مفاتیح الجنان ده بیان قیلده در اگر نماز وقتنی کورسه حیض
 کورگوچی خاتون غه مستحب بولور طهارتله نمک ودخی ایویننگ نماز او قماغه حاضرلنمش
 اورننده اولتوماق. ودخی حیض کورگوچی خاتون تسبیح ایتور یعنی (سبحان الله)
 کلمه لرن او قور ودخی تهلیل ایتور یعنی (لا اله الا الله) کلمه لرن او قور عبادت
 عادتق یوغالماسون او چون. فناری الحجته ده مذکوردر رسول الله صلی الله علیه وسلم
 ایتمش لرم هر قاچان حیض کورگوچی خاتون هر نماز وقتنده یتمش مرتبه (استغفر الله)
 دیسه اول خاتون غه الله تعالی ننگ رکعت نماز ثوابنی یازار ویتمش گناه سنی عفو قیلور

نفاس و حیض ننگ ایامنده هم بل * نه دکلو قان کوررسه صاری یاشل
 اولور صافیچه قان حکمنده اول دم * نفاس و حیض نده هیچ فرق یوق هم
 که عورت نا گهان اوغلان دوشرسه * ساچی بورنی فهی بللو اولورسه
 دوغرمش کبی در اول بتون اوغلان * نفاسی وار آننگ قرق کون ای جان
 اگر بر عضوی ظاهر اولماز ایسه * نفاس اولماس تمام عضوی یوغیسه

واول خاتونغه درجه کوتار رو آنک استغفار کلمه لرینک هر بر حرفینه نور ویرور واول
 خاتونغه تنده گی بارچه عرق (تیری) مسابنچه حج و عمره ثوابینی یسازار کنایه
 التاتارخانیة مفاتیح دن نقل تمام بولدی. ودخی راموز الاحادیث دهه کورد ر کم پیغه مومز
 صلی الله علیه وسلم ایتمشارکم (المرأة فی حملها الی وضعها الی فصالها کالمرا بطی سبیل الله
 تعالی فان ماتت فیما بین ذلك فلها اجر شهید) طب عن ابن عمر معنی شریفینک
 حاصلی خاتون لر بالاغه یوکلو وقتلرنده بالالربنی تابقونچه تابقان سوکنده ایمزب
 ایمودن آبورغاچیه الله تعالی نلک رضالقینی استهب عدوبرله غزا اوچون آط باغلاغوجی
 (حاضر قیلغوجی) آدم کبی بولوب الوغ اجرکه مستحقه بولور لر. اگر اوشبو وقتلر
 آراسنده وفات بولسه لر الله تعالی اول خاتونغه شهید اجری نی ویرر رسول الله صلی الله
 علیه وسلم یینه ایتمشارکم (المرأة اذا حملت کان لها حال اجر الصائم القائم المصمت واذا
 ضربها الطلق فلا تدری الخلائق مالها من الاجر فاذا وضعت کان لها یکل مصة اورضعة
 اجر نفس تجییهها فاذا فطمت ضرب الممالک علی منکبیها و قال استأنفی العمل)
 ابوالشیخ عن عبد الرحمن بن عوف معنی شریفینک حاصلی هر قاچان خاتونلر یوکلو
 بولسه لر کوندزده روزه توتب خشوع و اخلاص ایله کیچ او باغ بولوب عمل قیلغوجینک
 اجرینک اوخشاشی بولور آنارغه وهر قاچان خاتونلر نی بالا تابماغه طولغاق توتسه
 آنلرغه بولغوجی ثواب و اجر نلک کوبلگینی هیچ مخلوق لر بلاماز لر (مگر بر الله تعالی
 اوزیگنه بلور) * خاتونلر هر قاچان بالالارن تابسه لر شول بالا آنانک سوتینی
 هر صورماقی وایمه کی اوچون خاتونغه (آناغه) آدمی ترگوزگان ثواب و اجر بولور
 هر وقت خاتون وقت یتوب بالانی سوت ایمودن آیرسه فرشته اول خاتونک
 ایکی ایلک باشینه حاضر بولوب بیان قیلور (ایتور) سن بوالوغ عمل لردن بوشاندک
 ایندی باشقه یخشی عمل گه کرشکل دیوه رسول الله صلی الله علیه وسلم یینه ایتمشارکم
 (المرأة اذا صلت خمسها و صامت شهرها و اطاعت بعلها فلتدخل من ای ابواب الجنة شاءت ابن
 زنجویه عن انس) معنی شریفینک حاصلی هر قاچان خاتون بیش وقت نمازی نی
 گر اودن بیش کون دخی یا آرتقی اولسه * حیضدن کیسلوب صکره دوشرسه
 هم اوچ کون یاخود آرتوق آقسه اولدم * نفاس دینمز حیض دینور آتی هم
 دیدی اسکادخی ویردمهیا ورحمتی انسی * بس آنچون ایدر ایبر لر بولارله اختلاط اخلاط
 شود کلو یازم شم سکا ثوابی غسل قیلماقدن * دخی اوغلان طوغرماقدنکه بلاماز هیچ آتی ضباط

اوقسه رمضان شریف آینه روز سنی توتسه ایرینه اطاعت قیلسه (ایرینه قارشامسه خدمتینه بولسه رنجوی نی آلماسه) بس اول خاتون اوچماخ نلک تله گان ایشکنین کرسون فائله الله تعالی نلک هر صنعتنه حکمت واردر خاتونلرده حیض بولماق نلک حکمتی نی غرائس المجالس ده بو طریقہ بیان قیلہ در عربی عبارہ سی نلک حاصل ترجه سی بوروشچه در الله تعالی آتامز حضرت آدم ایله حضرت حواری اوچماخده بولغوجی مخصوص آغاچ نلک یمشیننی بیله کن منع قیلمش در ومع ذلك آنامز حضرت حوا اوزوب آلغانی صوکنده شول آغاچ دن یغلاب قان کبی نرسه آقمشدر بعد الله تعالی حضرت حواغه ایتممشدر کم اوشبو آغاچنی قان یغلاب نلک اوچون سن اوزنک وقزبالارک هر آیدہ بومرتبه قان کوررسز دیو. خاتون لرنلک قان کورماکی نلک حکمتی شولدر حیض حقنہ رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشدر (ان هذا شیء کتبه الله تعالی علی بنات آدم) معنی شریفی نلک حاصلی در ستملکده بو حیض کورمک الله تعالی آدم علیه السلام نلک قزلرینه یازمش (تقییر قیلمش) نرسه در (نقل تمام بولسی) * فائله خاتون لرنلک حیضی نلک ایلی کم مدتی اوچ کون بولماق نلک حکمتی بودر کم آنامز حضرت حواچنتده منع قیلنمش آغاچ غه آیاغی ایله بارمشدر قولی برله آلمشدر آغزی ایله بیتمشدر (بولوچ اعضا سبب قریب ظاهری بولغانلقن اوچ کون بولمشدر) حیض نلک کوب مدتی اون کون بولماق نلک حکمتی بودر کم حضرت حوا اون آدم اطلاب مندکور آغاچ نلک بوشی نی آلاغه بارمشدر * نفاس نلک کوب مدتی قسرق کون بولماق نلک حکمتی بودر کم حضرت حوا مندکور آغاچ نلک یمشیننی بیگانی صوکنده قرق مرتبه صولامشدر. بعد قرق کون نفاس کورمک بولوب فالمشدر دیو فاضل ربغوزی قصصنه بیانی نلک حاصلی اوشبودر فائله حیض وقتننه قالمش نماز قضا قیلنماس اما روزه قضا قیلنور حکمتی بودر کم هدایه وغیرینه مندکوردر چونکه نماز هر کونده مکرر بولغانلقن قضا قیلنسه مشقت بولادر اما روزه هر کون مکرر بولماغانلقن آنی قضا قیلماقده مشقت یسوق بوطریقہ مشروع بولماق خاتونلره الله تعالی نلک مخصوص رحمتیدر. ملتقی الایغر شرحنه بوطریقہ هم حکمة بیان قیلہ در حضرت حوا حیض کورر وقتننه حضرت آدم علیه السلام غه ایتمشدر کم حیض غه مبتلا بولسم نمازنی نی روشچه اوقورمن دیو (بعد) حضرت آدم الله تعالی گه مناجات قیلوب

دخی بودر اکر عورت طغوررکن اولر ایسه * شهید لر ایله قوپارم ایله اوچماغه استصراط

ایشقدهی چون آنی حوا دیدی یارب حسبی بس *

* یتربکا بوا حسنانلر بن آیروق اولیم محتاط. لمحمد چلبی

بوحالتی ایتکانی سوکنده الله ننگی امری ایله جبرائیل علیه السلام حیض وقتنده نماز
 عفوا ولنگی فی حضرت آدم گه کیلوب خبر ویره شدر نماز قضا قیلنماو شونین قالمشدر.
 رمضان شریف وقتنده حضرت حواننگ حیض وقتی بولوب حضرت حوا حضرت آدمین
 ینه صورامشدر کم حیض ایله مبتلا بولدم (یعنی کوره من) روزه نی نه روشچه، توتار من
 دیوبعد حضرت آدم الله تعالی دن صوراماسدن نماز حقتده ایتمشی کبی حضرت حواغه
 روزه توتماسقه ایتمشدر. بعد الله تعالی اوزی ننگ امرندن باشقه حضرت حواغه روزه
 توتماغه امر قیلغان سبب من عتاب (شلتده) قیلوب پسا کلنمش سوکنده روزه نی قضا
 قیلماغه واجب قیلمشدر. شرح من کورننگ بیانی ننگ توضیحی اوشبودر فائده فتاوی
 عالمگیریه ده وغیر یه بیان قیلده در معلمه (یعنی بالالرغه صبق اوقتیغوچی) خاتونغه جائز
 ولائف بولور بالالرغه قرآن دن سبب ویرمک بولغانده کلمه لرن (قرآن سوز لرین)
 بولوب بولوب اویره تور ایکی کلمه آراسن اوزهر (توتشدن اوقوب اویره تمهس) ودخی
 مکروه بولماس قرآن نی هجاله مک (ایچو ک ایله اوقتمق) فائده حیض کور کوچی خاتونغه
 مکروه بولور الله تعالی ننگ کلامی تورات وانجیل وزبور نی اوقدماق. ودخی حیض لی
 خاتونغه شکرانه یوزندن الحمد لله دیمک وآش وقتنده یا که باشقه حال ده (بسم الله)
 دیمک درست بولور فائده جوهر النیر ده ایته در ایری جماع قیلسون اوچون خاتون
 حیضی نی باشرمک (یعنی حیض کورهای من دیمک) حلال (درست) بولماس واوشاندماق
 حلال بولماس ایری برله برگه یاتماز اوچون حیض سز وقتنده حیض کوره من دیمک
 رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشدر کم (لعن الله الغائصة والمغوصة) دیوبغائصه شونماق
 خاتوندر کم اوزی ننگ حیض کورگانلگی نی ایرینه بلمر مهس بعد ایری شول وقتنده
 خاتونینه یقین لسی قیلور مغوصه شول خاتوندر کم ایری یقین لقی قیلماسون اوچون
 یالغانلاب حیض کوره من دیوشونداق خاتونلرغه رسول الله علیه الصلوة والسلام لعنت
 اوقمشدر. بس خاتونلرغه لازم وواجب بولادر اوشبور وشچه یالغاندان هم صاقلانماق
 فائده علماء اختلاف قیلمشدر خاتون لر قایو یاشکه یتسه آیسه بولور (یعنی قان
 کورمک دن امید کیسلور قان کورماز) بعض علماء ۵۰ یاشده وبعضی ۵۵ ده
 وبعضی ۶۰ ده وقتنده آیسه بولور دیمشدر. فاضل قهستانی رحمه الله بوسوز گه وعلیه الاعتماد
 والیه مال اکثر المتأخرین دیه در فائده قویان ویاللی بوری وبارقنات حیض کورور لر
 دیوقهستانی ره نقل قیلده در فائده خاتون نی حیض لی وقتنده جماع قیلماق ننگ کوب
 ضرری ایرشور جماع قیلغوچی غه واگر شول جماعدن بالابولسه هم بالاغه کوب ضرری
 بولور دیوطب کتابلرنده بیان قیلده در احتیاط لازمدر. بلسگل کم حیض مسئله لرینی بلمک

لازم و تيوش اولماقينه اوشبو قصه پر حصه نك هم دلالت و اشارتي واردر كفايه ده ذكر
 قيله در. الوغ عالم امام محمد و ابو يوسف رحمهما الله تعالى صعاي لرنندن و ابراهيم بن
 ادهم رحمه الله نك شاگردلر نمن بولغوچي خلف بن ايوب رحمه الله تعالى بلخ شهر ندين
 بغدادغه اوغلي ني علم استه مگه (اوقماغه) يبهر مشدر اوغلي اوچون علم يولنده ايلملي
 ملك درهم مال (آچمه) صرف قيله مشدر بر وقت اوغلي بغداددن علم استهب قايتقاني
 صوكنده اوغليغه ايتتم مشدر كم اي اوضلم بغدادده مدرسه ده ني نرسه اويره نسدك ني
 اوقدك وني بلوب قايتدك ديو بعد اوغلي ايتتم مشدر كم اي آنا اوشبو مسئله ني
 اويره نديم (غسل زماني طهر دن در عشره صاحبه سي حقنك هيضدن در عشره دن كيلمي
 خاتون حقنك) صوكره خلف بن ايوب اوغلندن شول مسئله ني ايشنوب اوغلي فهم له ب
 قايتم شيني بلوب ايتتم مشدر كم (والله ماضيعت سفر ك) ديو يعني والله سفر ك ني بوشقه
 اوتكازمه گان ايكان سن ديمكدر. اي عزيز مؤمن بوقصه دن سكا كوب حصه ومعنى
 آلمات ممكندر. اولاهيض مسئله سي ني يخشي بلمك كيره كدر هر كمگه حاجت
 مسئله در. ودخي كوب مال خروج قيلوب مشقت ايله بولسه ده آنا بولمش كشي
 بالاسيني اوقتماق مسئله شرهيه لرنني اويره تمك يا اويره ندرمك تيوشدر علم بولندن
 مالني قرغانماقته كيره كدر چونكه مالني صرف قيله تورغان اورن لرنك الوغسي
 علم يوليدير عمل و علم گه سبب اولاچاق اورنغه دولت ني صرف قيلماق دولت نك
 زياده ودوامينه سبب در. ودخي علم اوگره نمك اوچون يراق شهر ويرلر اولسه ده
 وارماق يا بالاسي ني يبهر مك تيوشدر ساني عالم لر بر حديث شريف و بر مسئله
 دين ني اويره نمك اوچون الوغ مشقت لر تارتوب يراق بلده لرگه وارمش لر. خاني
 بن ايوب نك زماننده بلخ بغدادغه ايكي آيلق يولدر يراق هم اولسه ده مشقت
 چكتروب عزيز بالاسني طلب علم دين اوچون يراقغه يبهر مشدر حضرت خلف
 الوغ عالم وهم دولت صاعبي بولمشدر. طلب علم اوچون يراق شهر لرگه سفر
 قيلماقده كوب فائده و مكتم لر واردر چونكه يراق مملكتك وارسه شول مملكت نك
 علماء و مشايخ لرنندن كوروب و آنلردن استفاده ايله ب و كوب عبرت و صنعت بلوب
 آدم نك خلق و فعلي ادب و انصافي زياده اولوب دنيا و آخرتده ترقي و سعادتينه سبب
 اوله در اوشبو بيان مز نك صدق تجربيه بلكه مشاهده ايله ثابت و معلومدر حضرت
 علي كرم الله وجهه ايتتم مشدر كم *

بيت

ارى العلم فى جوع و ذل و عفة * و بعد من الآباء و الأهل و الوطن
 فلو كان كسب العلم اسهل حرفة * لما كان ذو جهل على الارض فى الزمن

اوشبو بیتلرننگ معنی لری ننگ ماصلی بو طریقه در علم ننگ حاصل بولماق آچلسقه
 یعنی ریاضت و نفس گسه قاتیلق قیلماق ایله ودخی آتا و آنادن و اهل بیتین
 وطوغان اوسکان یبرندن یراق ایله (یعنی یراق شهر لرگه واروب
 درس او قماق مشقت و ریاضت چکمک ایله بولغوجی دیوب بله من دیمکس) علم
 اویره نمک معرفت و فضل حاصل ایتمک هنر لرننگ بیگلر گه بولسه ایله زمانه ده یر
 یوزنده جاهل (نادان) کشی بولماس ایله علم مشقت سعی و کلفت ایله تابلاچاق
 جوهر بولغانلقدن دنیا یوزنده جاهل لره نسیبه علماء آز اما جهلاء لاتعد و لاتعصی در *
 مقصدغه قایتامز بلگل کم حیض و نفاس خصوصنده بلمک لازم بولمش مسئله لر
 کوبدر یوقاریده اوتمش کاغدلرده بیان قیلنمش کتاب لردن یا که مطالعه که قادر
 اولغوجی لر عربی فقه کتابلرندن قاراب بلور لر * ای عزیز مؤمن ترکی کتابلرنین
 بولسه ده اوزکه و اهل بیقکه حاجت مسائلینی قاراب ازله ب بلمکه اجتهاد ایتمک الورغ
 ثوابلی اولوب طالب العلم درجه لرینه عنک الله نائل اولور سن. جریله (عزینته) کبی
 معرفتی لازم اولماغان لرنی اوقوب عزیز و بارچه نعمتین قدرلی و لذتین بولغوجی
 عمر کنی ضایع قیلماغل الله تعالی و یرمش عقل کامل و فهم وافر و زکات ننگ اوزکا
 دنیا و آخرتده فائده و یرگوجی شریعت علمینه صرف و بنل قیلغل دنیا و آخرت ننگ
 معمور شیطان لعین مقهور و رسول الله صلی الله علیه و سلم مسرور اولور. ای مسلم
 دنیاغه محبت قیلمه و کورکل قویمه علم و عمل گه اخلاص قیلغل نه قدر مال و دولت
 جمع قیلسا کده اول مالک دنیا ده قلوب سننگ ایله ن فقط اینگو عملک و اراچاقدر
 مزارستان غه واروب قبور اهلنن عبرت آغل آنلر کبی بارچه مز مال و اسباب
 دنیا دن جدا و خالی بولوب اهل قهوردن بولاچاقمز * بیت

لصاحب الرسالة ابی الفاروق

انبیاء و مرسلین بوندین نقل * قیلدی لر آل عبرتی ای ذی عقل
 عبرت آلا نه ایرر عبرت جهان * اوتدی لر آنندین حساب سزانس و جان
 کندی لر آنندین گدا و شاه لر * بولمادی مانع دول و جاه لر
 بخشی لر کندی دخی گه راه لر * قیلمادی نافع فغان و آه لر
 ای بزمه ک خواب غفلت ده کچن * کم ایرر اولم شرابن اچمه ن
 بعض کس وقت پیری بعضسی وقت شباب * بوفنادین کینه چکدر بی شک بی ارتیاب
 موتی ننگ مالین کور و بن فکر ایدوب قیل اعتبار * رشتنه عمری کیسر البته مقراض اجل
 تنده جانک و ارایکان دنیا یه مغرور اولمه هیچ * لحظه نی دولت بلوبن ایله گل اینگو عمل
 بی وفا دنیا ده ضایع اولسه هر شی غم یمه * لیک عمری ضائع اینمه کم آغا یوقدر بدل
 بو رساله جامعینه اخلاص ایله بردعا * قیل سنی هم شامل اولسون رهمت عز و جل

التنبيه الثامن عشر

بيك بلسل كم احياء العلوم و آئمن غير كتابلرده اينده در اير بولغوچى كشيگه لازمدر خاتونينه اهل السنة و الجماعة اعتقادينى يعنى ايمان و اسلام روشى نى اويره تمك و بوندن باشقه خاتون لرغه مخصوص مسائل و فوائد بياننك. كتب الفتاوى و يد ذكر قبيله دربر آدم جماعتله نسنه (يعنى اوبيله نسنه خاتون آلسه) زوج و زوجه گه زفاف اولوب كورشگان لرى بعندنه زوج (اير) جماعتدن ايمان و اسلام روشلرى نى صوراسه يعنى ربك خالقي كم و بيغمبرك كم و نه اسملى و دينك نيندى اى دين نماز او قماق و رزه توتماق فرضى شونماق دين مسئله لرينى صوراغاني بعندنه جواب ويره آلماسه بلمايم ديسه شول خاتون مرتبه بولور اسلام دينندن و ايرينك نكاحندن چيقار ديمشله. امام نسفى ره بعركلام ٢ اسملى كتابننه جامع الكبيردن نقل قيلولوب شول طريقه بيان اينله مشدر

وفاقيلمز جهان بزرگه كه اول آدم آتا اوتنى * كورك ايكى جهان نك مرورى اول مصطفى اوتنى كيچه كوند رسول الله نى آلدندين جد ابولماس * ابوبكر و عمر عثمان على المرتضى اوتنى اولم چنك اليبين آخر قوتلماز جان جانوار لر * نيچه بيك و نيچه خان و نيچه شاه كك اوتنى جهان غه باغلامه هر گيز كوكل ماتم سراييدر * چون كم اول حسن حسين شهيد گر بلا اوتنى جهاندين بخشيلق كورماى كورك كم فاطمه زهراء *

* يزينك دستيبين يغلاب هميشه داد خواه اوتنى

٢ قال امام النسفى رحمه الله فى بعركلام نقلا من الجامع الكبير ان من تزوج امرأة صغيرة فادركت فاستوصفت منها شرائط الايمان فان وصفت اى اقرت بها فهى امرأته وان قالت لا ادرى الشرائط المذكورة بانته منه لانها مرتدة الا اننا نقول يوصف لها شرائط الايمان فان علمت فهى امرأته وان لم تعلم او قالت لا ادرى بانته منه انتهى (وفى التحقيق شرح المختصر الحسامى اذا اراد الزوج ان يستوصفها الاسلام لا ينبغى ان يقول لها صفى الاسلام فانها تعجز عن ذلك وان كانت تحسنه حياء من زوجها ولن يصفى بين يديها ويقول هذا اعتقادى و ظنى انك تعتقدين هذا فان قالت نعم كفى ذلك انتهى (قالوا لا ينبغى ان يسئل العامى عن الاسلام بل يذكر عنده حقيقته وما يجب الايمان به ثم يقال له هل انت مصدق بهذا فاذا قال نعم اكنفى به ولا يضر توفقه فى جواب ما الايمان وما الاسلام فتح (درالمختار) قوله ولا يضر توفقه الخ فان العوام قد يقولون لانعرفه وهم من اهل التوحيد والاقرار والخوف من النار وطلب الجنة بمكان وكانهم يظنون ان جواب هذه الاشياء انما يكون بكلام خاص منظوم فيعجبون عن الجواب (ردالمختار من نفسه)

باشقه كتابده هم اوشبو مسئله مصرحدر. خاتون بله من و لكن اينمه گه اويالامن ديسه
 ياتوقف قيلسه بوتقيرده ارتداد ايله حكم قيلنماس ديمشله شونلك اوچون توضيح
 وبهر الكلام وردالمختارده ايتهدر عوام الناس حقنده استيصاد كفايه قيلور ديمشله
 بو طريقه الله تعالى بار وبر وبارچه نرسه ني ياراتقوجى برالله تعالى، الله تعالى نلك
 شريكى و تيگده شى يوق، بارلغينك اول و آخري يوق هميشه بار، الله تعالى نلك خاتونى
 واوغلى قزى يوق، هيچ بر نرسه دن توغماغان، الله تعالى جسم توگل (يعنى گوده لى
 ذات توگل) الله تعالى جميع كوركام صفت ايله صفت لنمش در وبارچه كيمچيلك لردن
 پاك ومنزه در. الله تعالى هيچ بر نرسه گه ذاتنه و صفتنه اوخشاغوجى توگل، و هيچ
 بر نرسه الله تعالى گه هيچ بر وجه دن اوخشاماغان. الله تعالى هيچ بر طرفه واورنده توگل.
 الله تعالى هيچ بر نرسه گه محتاج توگل بلسكه بارچه نرسه بارچه حالنه الله تعالى گه محتاج.
 دينم اسلام دينى، و بيغمبرم محمد عليه السلام، محمد عليه السلام الله تعالى دن كيلتورمش
 بارچه خبر و حكم لرينى قبول ايتنم و بارچه سينه كوگلم ايله اشانم بارچه سى حقدر
 اير شوشى روشچه اوقوب تمام قيلغانى صوگنده جماعتنه ايتور شوشى طريقه
 ايمان كلتوردك مى ديور بعد خاتونى شول روشچه ايمان كلتوردم بارچه سنه اشانم
 ديور. ياكه اير اول اوزى اوقوب ايرى آرتونن خاتونى اوقوب ارور. ياكه
 اير بو طريقه ايتور ايمان شولدر الله تعالى نلك بارلقنه و برلكينه بارچه صفتلورى
 برله اشانم. ودخى الله تعالى نلك فرشته لرى نلك بارلغنه اشانم. ودخى الله تعالى
 نلك كتابلر نلك بارلغنه. ودخى الله تعالى نلك پيغمبرلر نلك بارلغنه اشانم (پيغمبرلرى
 نلك اولى آدم عليه السلام و آخري بزنك پيغمبرم محمد المصطفى صلى الله عليه وسلمدر)
 و بوايكى پيغمبر آراسنده كويمير پيغمبر كلمشدر بارچه سنه اشانم بارچه سى اسلام
 دينى ني بنده لرگه اويره تمك اوچون كيلمشلردر. ودخى قيامت كونينك بولوچيلقينه
 اشانم يعنى بودنيا خراب وفانى بولوب جان لى آدم و حيوان لر اولب ينه تريب
 محشر يرنده حاضر بولاچاقلردر. ودخى اشانم بارچه ايزگو و ايمان اشله الله تعالى
 نلك تقديرى و نله وى ايله ديوب (ودخى اشانم اولگان دين صوك ترمالك گه يعنى
 اچرمش تن لر جيولب اولگى كى تن بولوب شول تن گه چقمش جان ياكادان كرور
 و ايتور اسلام شولسكه (شهد ان لا اله الا الله و شهد ان محمد عبده و رسوله) ديمك
 معنى شريفى شك و شبهه سز بله من بر الله تعالى دن باشقه عبادتكه مستحق ذات يوق.
 ودخى شك و شبهه سز بله من درستكده محمد عليه السلام الله تعالى نلك قولى در
 شريعت و اسلام دينى ني اويره تمه گه بيه رلمش بنده سيدور و دخى اسلام شولسكه بالغ

وبالغہ بولمش بارچہ ایر و خاتون هر کوننی بش وقت نمازنی وقتندہ او قماق و بای
 کشی (۲) یلدہ بر مرتبہ زکوٰۃ و یرمک^۳ و بارچہ بالغ ایر و بالغہ خاتون و قز یلدہ بر آی
 رمضان شریف آیندہ روزہ توتماق و بای کشی عمرندہ بر مرتبہ حج قیلماق اگر حجگہ
 بارماغہ و قایتماغہ یول خراجتنہ کوچی یتسہ و جماعتلر بنہ نفقہ گہ قالد لرانی مالی یتسہ
 (بعء) ایر خاتونینہ ایتورمین او قمش سوزلرگہ اشاند کمی ایمان و اسلام شوشی روشچہ می
 دیور بعء خاتون ایمان و اسلام شول روشچہ شول او قمشلرگہ بارچہ سینہ اشاند م دیور
 شوشی طریقہ اقرار قیلسہ خاتون چن مسلمہ بولور * عوام الناسغہ هم مؤمن بولماق او چون
 ذکر قیلنمش روشچہ استیصافی کفایہ قیلور ۲ دیمش لر یعنی بر آدم اولایمان و اسلام
 کیفیتنی او قوب بعء شوشی روشچہ اشاند کمی دیدکده اشاند م دیور مؤمن و مسلم بولور
 ای عزیز مؤمن لر بارچہ مزفہ ایمان و اسلام و شریعت احکامینی بیک بتغشی بلمک
 لازم در الله تعالی فضل و رحمتی ایله سلامت لک و کیکل رزق و بر ب علم او یرہ نمگہ
 فرصت وقت و یرمشدر و اورلرمزنی اختیارلی قیلمشدر عقل و ذهن و مال و یرمشدر
 قبرگہ کرگانچہ دینمزنی حکم لری فی او یرہ نمگہ وقت باردر نناک رسول الله صلی الله علیه
 وسلم (اطلبوا العلم من المهد الی اللحد) دیمشدر معنی شریفی علم فی او یرہ نکز
 بپشکده و قمتکزدن وفات بولوب قبرده گی لکده کرگانچہ معنی مقصود مؤمن گہ تنده جان
 بار و قتمده او زینہ حاجت بولغوچی دین حکم لزینی بارچہ وقتندہ او یرہ نمک لازمدر
 کیره ک یاش و قتمندہ کیره ک قارت حالندہ بولسون * و دخی الله تعالی داود علی نبینا و علیہ
 ذکر ایله عقی ای همام کل فرصتی فوت ایلمه * توحیدسہ ایله اهتمام کل فرصتی فوت ایلمه
 دوندر خدایه یوزکننی ذکر ایله پاکله او زکننی * سوزدر آکا کنب و او زکننی کل فرصتی فوت ایلمه
 بوشه کچورمه فرصتی حق ذکرینه ایت رغبتنی * بول دو جهاندہ عزتی کل فرصتی فوت ایلمه

(۲) التصدیق و الاقرار ثابت بالبیان بان یصفی الله تعالی کما هو الا ان فی اعتباره علی
 سبیل التفصیل حرجافیکفی الاجمال بان یصدق بكل ما اتی به النبی علیه السلام فلنا
 قلنا الواجب ان یتوصف فیقال اهو کذا و کذا فاذا قال نعم یکمل ای لاجل ان الاجمال
 کاف بنا علی ان الحرج مدفوع فی الدین قلنا ان الواجب الاستیصاف و لیس المراد بالاستیصاف
 ان نسأله عن صفات الله تعالی او ان نسأله عن الايمان ما هو وما صفة فان هذا بعزمیق
 یغرق فیہ العقول و الافهام و لایکاد العلماء یعلمون صفات الله بل المراد ان نذکر صفات الله
 تعالی التي یجب ان یعرفها المؤمنون و نسأله اهو کذا لک ای اتشهد ان الله موصوف
 بالصفات المنکوره فیقول نعم فیکمل ایمانه (تلویح مع شرحه التوضیح من نفسه)
 (۲) یعنی مالی نصابغه یتسہ ۲۰۰ درهم شرعی فی مالک بوسه مالی ناک فرقدین بر بنی یرمک لازم بولور (دته)

السلامه وحی قیلماشدر ایتمشدر کم (یاد اود اتغذ نعلین من حدید وعصا من حدید
 واطلب العلم حتی ینقطع نعلک وینکسر هصاک) دیومعنی شریفی ای داود تیمردن ایکی
 باشماق و تیمردن طایاق یا صاغل آلغل تیمر باهماغلک طوزغانچه و تیمر طایاغلک
 صنغانچه علم اویره نگل. الله تعالی نلک اوشبو و حینده هم اشاره وارد که آدم اوزینه حاجت
 بولغوجی علمنی هر وقت اوگره نمک تیوشدر * بلسکل کم علم اوگره نمک اوچون فقط
 مدرسه که کرب کتاب یوزندن قاراب اوگره نمک او قمع شرط تو گلدر هر کم اوزینه
 حاجت مسئله دین فی بر عالم دن صوراب بلسه کوکلینه آلسه شول هم طلب علم در
 نتاک کم اصعب کرام رضی الله تعالی عنهم اوزلرینه حاجت مسائلنی رسول الله صلی الله
 علیه وسلم دن صوراب ایشیب بلب الوغ عالم بولشدر اول مبارک عصر وزمانده
 کتاب تألیف قیلوق بولماشدر. اگر کتابدان قاراب اوگره نسه اوزینه حاجت مسئله فی
 فهم لسه ینه گوزله لدر چونکه (من حفظ فر و من کتب قر) دیلماشدر یعنی هر کم نرسه فی
 کوکلینه آلسه (بعد دایم تکرار قیلوب شغل قیلماسه) اول نرسه اونتولور کوکلندن
 چقار قاچار و هر کم علم یا باشقه نرسه فی یازسه اول نرسه قرارانور اونتولماس * رسول الله
 صلی الله علیه وسلم علمنی علمادان صوراب اویره نمگه اشاره قیلوب ایتمشدر کم
 (العلم خزائن ومفتاحها السؤال فاستلوا بیره همکم الله) معنی شریفی علم خزینه لدر اول
 خزینه لر نلک اچکچی علمادان صورامق اویره نمکدر. بس علم فی صوراکز اوگره فکز الله تعالی
 سزگه رحمتینی ایرشدر گای ایدی * الله تعالی هم ایتمشدر که (فاستلوا اهل الذکر ان کنتم
 لاتعلمون) معنی شریفی دین حکم لرینی اگر بلامه سه کز علمادان صوراکز. رسول الله صلی
 الله علیه وسلم علم اویره نمگه دلالت قیلوب ینه ایتمشدر کم (اشد الناس حسرة یوم القیمة
 رجل امکنه طلب العلم فلم یطلبه) معنی شریفینک حاصلی قیامت کوننده الوغ حسرتلی
 شول بولور کم دنیاده وقتده علم اوگره نمگه ممکن و فنی بولاتورب علم اوگره نمای جاهل
 (نادان) بولوب قالمش کشیدر. جامع الحروف ایتده در خصوصاً بوزمانمزده علم اوگره نمگه
 ممکن و فرصت لر بی بولاتورب علم اوگره نمای جهالت ده قالمش آدم لدر کوبدر علم اوگره نمگه
 ممکن بولماق مثلاً سلا متلک بولوب علم بولینه صرف قیلماغه مثلاً کتاب وغیر اسباب
 آماغه مال بولماق سبق و در سینی فهم و ادراک قیلماغه (آکلامغه) ذهن و عقل
 بولماق و بوندان غیر لی لریکی. و یا اسفا که مذکوره اسباب بولاتورب طلب علم دن
 محروم ذوات کوب کور نمکده در الله تعالی بارچه مزغه طلب علم بولینی مفتوح ایلب
 شول گزدوام ایله آگاهم دیه لر مجنون سکا * هم دیه لر ایدر ریا کل فر صتی فوت ایلامه
 حق یوللاری نلک اقر بی بودر کیدب بول مطلبی * خالی روز قومه شبی کل فرصتی فوت ایلامه

علم نافع نصیب قیلسون. او شپوسوزلرننگ تفصیلی صدر کتابده مرور قیلمش اییدی
 احیاء العلومده اینده در بعض حکما اینتمشد رکم (الی لا ارحم رجالا کرحمتی لاحد
 رجلین رجل یطلب العلم ولا یفهم ورجل یفهم العلم ولا یطلبه) معنی سیننگ
 حاصلی ایکی تورلی کشیگه بولمیش شفقت و مـرحمتم کبی هیچ کشیلرگه بولغانی
 یوق . اول کشی ننگ برسی شول کم علم طلب قیله در (اوگره نه در) ولکن درس
 و سبقتنی فهم قیلمایدر (آ کلامای در) یعنی ذهنی یوق دیمکدر . ایکنچسی شول کشیکم
 ذهن و فهمی وار علم اوگره ننگان تقدیرده بارچه تورلی فن و علم نی فهم قیلورلق لکن
 شونداق کشی علم طلب قیلمای در (اوگره نمای در) یعنی بو روشده گی کشیلر نی
 بیگره ک ژاله یمن قزغانمان دیمکدر . خصوصاً بوزمانم زده شوشی صفت و حالده گی یکت لر
 کوب کورنمه کده در الله تعالی بارچه سی ننگ ک کوکلینه طلب علم شریعتکده محبت القاء
 قیلغای اییدی * تلقین معلمه خاتون لر (یعنی قزبالارغه سبق او ققتوچی دین
 اشلرین اویره تکوچی خاتون لرغه) لازم در کم بالارغه ایمان و اسلام روشلرینی و نماز
 مسئله لرینی تعلیم قیلغان سوکنده حیض و نفاس و استعاذه مسئله لرینی غایت اخلاص
 ایله اویرد توپ کامل آ کلا توپ حکم لرینی و روشلرینی تکرار تکرار ای توپ حفظ قیلدرغای
 لر . قزبالا لر دم مسئله لرینی سبق او قوب یورمش و قتلرنده اویرانمهی و فهم لمای
 قالسه لر زوج گه تابشرلغان لری سوکنده تورلی شغل و مانع لر بولماقی سببتن اول
 وقتده اویره نمک و الله اعلم مشقت (چیتون) بولور مگر اهل علم نکامی ایله مشرفه
 بولسه لر . و دخسی معلمه لر گه لازم در کم قزبالارغه اویره تکای لر نامجرم (یعنی یاط)
 ایرلردن قاچماقی و زینت لرینی یا شرمک ننگ کیفیتنی و بواش شرعا واجب ایرکان لگی نی
 و زوج لر یگه اطاعت و خدمت لری ننگ بیگ تیوش لگی نی و بازار کبی ایرلر یور یچک
 اورن لرغه ضروره و الوغ حاجت بولماغانده و ارماق یورمک درست توگل لگی نی
 و یوندن باشقه خاتون قزلر حقنده درست بولمامش اشلر نی کامل اویره تمک و فهم لتهک
 تیوشدر * بیگ بلگل کم خاتون قز جماعه سینده خصوصاً طائفهء اجنبیه ننگ خط و کتابت لرینی
 تعلیم ده (اویره توده) دین و دنیا جهتنن ضرر عظیم و خوف جسیم اولغوچیدر فکر
 دیرسنگ انیس حق اولام عین الیقین حقی بلم * ایله همان ذکره دوام کل فرصتی فوت ایلمه
 مادامکه جاننگ تنده در فرصت بوکون بل سنه در * حق ذاکری خاص بنه در کل فرصتی فوت ایلمه
 تودیه چالش روز شب اولدر و صاله چون سبب * صد قیله قیل یاری طلب کل فرصتی فوت ایلمه
 تورماز بو فرصت تیز کچرخاندن جهان قونن کوچر * بوجان قوشی برکون اوچر کل فرصتی فوت ایلمه

بعبدنه ظاهر بولور بواشن صافلانمى لازمدر . رسول الله عليه الصلوة والسلام عصر
 سعادت لرنده ، تعليم كتابت دن يعنى ياز ماغه اويره تمه ككن نهى ومنع قيلمشدر بس
 بو عصر و زمان كه انواع فساد و زيان ايله مشغول نرهى ومنع نك حكمت و سببى هر فكر
 صائب صامبنه ظاهر بولسه كرك ضرورت دين نى تعلم اوچون تعليم كتابت اسلاميه هم
 حاجت دگلدر حاجت اولسه رسولمز عليه السلام نهى قيلماس ايديلر حالبو كه نهى قيلمشدر
 سائق الزمان ۲ ده الحكمة و مصلحة بعض خاتون لر حقنله معرفه كتابت مستحسن بولماق ايله
 بوزمان پر زيانه عامه ز نان غه صنعة كتابت نى تعلم و تعليم نك امر مستحسن ۳ بولماق لازم
 دگل اسلاف عصرنده فتنه و انواع فساد آز ايدى بخلاف بوزمان كه فتنه و فساد مستفاضدر
 (وبعض الاحكام يتغير بتغير الزمان) قواعد شرعيه دن در * كنز المفقون ده ايتدر سقراط
 حكيم بر خاتون نك ياز و اويره نكاني نى كوروب ايتمشدر كم (عقرب تز داد سما على سهها)
 يعنى چايان آغوينه آغو آرت رادر قوشادر ديمكدر بوسوزى ايله خاتون لر نك
 ياز و بلمه كى ده فتنه اولماق نى اشاره قيلمشدر . ۲ رسول الله صلى الله عليه وسلم
 ايتمشدر (لا تغفلوهن ۳ الغرف ولا تعلموهن الكتابية يعنى النساء و علموهن المعزل و سورة
 النور) طس ك هب عن عائشه معنى شريفى نك حاصلى (ايوباشى كبرى اير لر كوزى
 توشه لك) بوقارى (آچق) اورنغه خاتون و قزلر نى منگورمه كزن نك بعض ديسارده
 شونداق عادت واردر . وهى خاتون لر غه ياز و يازماقنى اويره تمه كز . تا كه فتنه كه سبب
 اولماسون خاتون قزلر غه اويره تكز اورچق ارله مه كنى . بوسوز دن مراد قول اشى بولسه
 ذكر يله طول در يامثال جهب ايله اول اهل كمال * ذا كر بوليسر وجه مال كل فرصتى فوت ايلمه
 دگله بنى سن سوزى كس ذكر ايله هر دم هر نفس * حق ذكرى بس باقى هوس كل فرصتى فوت ايلمه
 ذكر ايتب همان قس و سياقويمه كونلكبه ماسوا * استرايسك دوسته لتاكل فرصتى فوت ايلمه
 ۳ بلسكل كم او شهود يثنى بعض علماء موضوع يعنى بوسوز نى رسول الله ايتكاني بوق
 ديمشدر . ولكن الوغ مفسرين نك بعضلى علامة علاء الدين الخازن وابن جرير
 وابن كثير و بغوى و سوطى رحمه الله كبرى ذوات شريفه بوهم يثنى رسول الله غه نسبت
 و يروپ عن عائشة قالت قال رسول الله الخ ديو تفسير لرنده بيان قيلمشدر . عجبر شونداغ
 الوغ عالم لر بوزك موضوع ايكان لكينى بلماى تفسير لرنده نقل و بيان بيور مشدر
 بوزار نك نقل و بيان لرى ظن غالب نى افاده قيله در حديث رسول الله بولسه كبيره ك و العلم
 عند الله بومديت بعض كذب الحديث ده هم من كوردر (منه ره)

۱۲ و توش و اولگى زمانده ۳ يخشى و كور كام ۲ حالبو كه نهى قيلمشدر ديمش سوزه دليلدر (منه ره)

کیره ک هم تکماک نرسه چیکمک بوندن باشقه هم ابو اچنده بولغوجی قول هنری تاکه آنلر شول هنرلری ایله شغلله نوب ایوده قرار قیلورلر ایرلر کبی چقوب یورمازلر. ودخی اویره تکر خاتون قزلرغه نورسوره سنی (یعنی نورسوره سنه بولغوجی شریعت حکملرینی) سورة النورده بولغوجی حکملردن بعضی سی شولدر کم. الله تعالی سورة النورده نایق بولغوجی ایر و خاتونلرنیڭ دنیا ده بولغوجی جزا و جفالر نی بیان قیلمشدر. ودخی شول سورده الله تعالی ایرلر نی محرم بولماغان خاتون لرغه قاراما قیدین وهم خاتون لر نی محرم بولماغان یاط ایرلر گه قاراما قیدین منع قیلمشدر (قاراما سونلر دیمشدر) ودخی الله تعالی شول سورده خاتونلر اوزلرینی وزینت لرینی بورکاپچک ایله (منلا زمانه ده بورکاپچک اورننه قالمش ظن قیلننه دراوزون وکیلک چاپان ایله) قاپلاب یورما گه امر قیلمشدر. خاتون لر زینت لرینی کملره کورستمک درست و کملره کورستمک درست توگل سورة النورده بیان قیلمشدر: آدم لرنیڭ دین و دنیا سیننک سعادتینه سبب بولغوجی بونلردن باشقه هم کوب احکام شریفه نی بیان ایله مشدر. بس رسول الله صلی الله علیه وسلم نیک خاتون قزلره نور سوره سینی اویره تمه گه امر قیلماقنده اشاره عظیمه واردر که قزبالارغه استناد بولغوجی مکرمه معلمه و محترمه خاتونلر سورة النورده ذکر قیلنمش خاتونلر حقندن نازل بولمش احکام شرعی قزبالارغه بیک بیخشی بلدرمک وشول احکام موافقچه بولماغه عادتله ندرمک لازمدر. ودخی معلمه خاتون لره تیوشدر کم بالارغه دین حکمینی بیان قیلغوجی کتاب اوقتغایلر اما قصه و حکایه کتابلرینی اوقتماق مناسب توگلدر (ودخی آچق بیان قیلغوجی دین کتابلرینک اوزمزلرنک ترکی تلمز ایله تألیف قیلنمش کتابلردن آکلاتوب اوقتماق تیوشدر اول کتابلر ترکی تلمنه بولسه ده الوغ عربی کتابلرنن ترجمه قیلنمش کتابلردر. قز قزبالارغه معلمه حضورنک بولاچاق آز و قتلرنده عربی یا که فارسی کتابلرن اوقتوب شغل لندر مک تیوش توگلدر چونکه قزبالار غالباً (۲) ۱۵ یا ۱۶ یاشینه چه معلمه استاذدن سبق اوقورلر علم یولینه صرف قیلنمش قدرلری باری ۷ یا که ۸ سنه بولور اول مدتده گنه عرب و فارسی اوقوب عرب کتابلرنن معنی فهمله ب حاجت مسئله نی بلمک ممکن توگلدر عرب کتابلرنن معنی فهمله مک اوچون اول دورت بلکه بیش سنه علم صرف و نحو ایله شغل قیلماق لازمدر. بوندن صکره اقل مرتبه یار ای سنه علم منطق اوقتماق و آنک قاعدلرینی بلمک لازمدر اوشبو علوم آلیه و مقصد علمیه نی بلوب فهم قیلغانی بعدنده زکاوتی و فهمی اولغوجی طالب العلم هر نوع عربی کتابدن الله تعالی نیک نصرت و یاردمی ایله معنی فهم لمگه قادر بولور انشاء الله تعالی قز

بالالغرغه مذکور ترتیب ایله درس اوقتماق والله اعلم میسر بولماس اولسه ده بیک نادر بولور. چونکه ذکر ایلمش طریق ایله اوقماغه اولاشول ترتیب ایله اوقغوجی و اوقغوجی معلمه خاتون تابماق لازمدر. ولکن آنداق معلمدنک تابولماقی (وجودی) بو عصر وزمانمزه اعز من الکبریت الاحمر دیلسه ده انشاء الله عتابکه مستحق اولماز. مگر علما قزلی آتالرنین شول طریقسه سبق اوقسه لر ممکندر عمر و وقت لری مساعده قیلسه (یعنی صغیرسه) اول روشجه اوقماقین مانع لر بولاچی امیدلر بولسه ولکن بولاچاقی هر قزلی آدمه الوغ امیددر الخ. معلمه حضورنده بعض بیگل عبارتلی عرب یاکه فارسی کتابلردن آز وقت دهغنه اوقماقنک اوقمش کتابندن غیر عرب کتابلرینی فهم لمگه آلت و سبیلکی اصلا یوقدر. معلمه حضورنده اوقمش کتابینی هم دنیاغه چقوب بعض اشغاللر بولغان بعمنده فراموش قیله چاغی (اوتتاچاغی) ظاهردر. عرب کتابلرندن یغشی قیلوب فهمه لتوب مسائلنی تصویر ایله ب تعلیم قیله چاق معلمه موجود اولسه وبالالارنک هم فهم قیلماغه طاقتلرندن کیلسه بوتقیلرده هیچ کم ننگ قزبالالغرغه کتب عربییه نی تعلیم لرینه انکاری اولماز. هر کم ترکی نی یغشی طانسه ترکی کتابلرندن حاجت مسئله لر نی یغشی قیلوب فهم قیلسه (آ کلاس) بو فهم شکرانه دن عاجز بولاچاق فضل الهی در. هر کم ننگ حالینه و وقتینه و ذهنینه مناسب نیندای کتاب ولغندن دین علمی نی اویره تمک و فهلمک آسان و بیینگل بولسه شونداق کتاب ایله اویره تمک تیوشدر. آتا و آنالری ننگ تل لری ترکی اولوب بالالر شول تلنی ایشدوب اوسکانلک لرنندن ترکی کتابلردن مسائل مقصوده و علوم مفروضه نی تیز فهم قیلماقلری هیچ کمگه خفی و ستیر توگلدر الله تعالی ایتهدر (وما ارسلنا من رسول الا بلسان قومه لیبین لهم) معنی شریقی ننگ حاصلی دین (سلامنی) و شریعت حکم لرینی امت لرینه بیان قیلسونلر بیکنلک ایله فهم ایتدسونلر اوچون پیغمبرلر نی امت لرینک تلنچه یبهدک بو آیه کریمه دن هم مفهوم بولادر احکام شریعتنی هر قوم و طائفه ننگ اوزلری تلی برله بیان ایدلگانه فهم لمک و آ کلاما ق بیگلدر هر علمانک معلوملریدر مقصود شریعت احکامینی بلوب و روشلرینی فهم لهب (آ کلاب) عمل قیلماقندر اما فقط عرب یا فارسی عبارتندن فهم لهب عمل قیلماق شرط توگلدر شونک اوچون هر طائفه ننگ علماء سی فرس و هند و ترکن عوام خلقینه وبالالغرغه مقصودنی فهم لمک بیگل بولسین اوچون بارچه فنندن علم تفسیر و حدیث و فقه و کلام و تصوف و تواریح و طب و بوندان باشقه فن لرنی اوز تل لرینه ترجمه قیلماشلردر * و دخی معرزه عالیة القدر (۳) فائده هر کنگه قاراما ق اوقماق تیوشلی کتابار جمله سندن آلتی بارماق و عماد الاسلام کتابیدر بوندن غیرلر هم باردر

بولغوجی معلمه خاتونارغه بيك تپوشدر كم بالارغه قرآن عظيم نى تجويد طريقى ايله
 دستله ب او قماغه تعليم قيلماق چونكه قرآن نى تجويد ايله او قماقنى بعض علماء واجيدر
 ديمش لر بس تجويد سز او قسه گناهلى بولور ودخى ياش وقتند نى روشچه او قماغه عادت قيلسه
 قارطاي ممش وقتنده هم شول روشچه او قور و او شانداق نماز اچنده او قلاچاق ثنا (سبحانك
 اللهم و بعمدك) الخ نى وتعياتنى (التعيمات لله والصلوات والطيبات) الخ. و بولردن
 غير نه مانك اچنده وطننده بولغوجى تسبيح و عربى دعا لرنى تجويد وفقنچه درست
 ايقماغه تلقين قيلغايلر. ودخى معلمه لر بالارغه سبق او قناچق وقتلرنده فقط احكام شرع
 شريفنى بيان قيلغوجى كتابلردن او قتماق لازمدر مثلا: ايمان و اسلام فرايض
 و واجبات و سنن و مستحبات حلال و محرمات و اخلاق حميده و ذميه و طهارت
 آلتاق و غسل قيلماق و نماز او قماق روزه توتماق مال و زينت اسبابندن زكوة
 و پيرك و زوجينه اطاعتلى بولماق هر اشك نجسدن صاقلانماق روشلرينى بيان
 قيلغوجى كتابلردن. ودخى معلمه عالمه عاليه اولماغانده محمديه كتابى نى هم او قتماق
 تپوش دگلدن چونكه اول كتاب بيك مشكل كتابدر تورلى فنندن خبرى اولماغان
 آدم آنى تيز فهم قيله آلمان اول كتاب نك مشكل لكينه فرح الروح ۲ شاهد عادلدر.
 ودخى هفتيك تفسيرى و فضائل الشهور و يوسف كتابى و يارم آلمه و تقى عجب
 كى كتابلرينى اول وقتند او قتماق مناسب دگلدن. اول مبارك كتابلرنى علمگه محبتى اولغوجى
 كشي بلمه مضورند بولماش وقتلرده پدريه شوي خانه سنك ۵ او قوب فائده لسنسه ده
 كشمير * الماصل نيندى علمنى او بیره نمك بلمك فرض و واجيدر هر كمگه اول مرتبه ده
 شول علم نى بيان قيلغوجى كتاب ايله شغل لنمك لازمدر (ديمشلر كم * بيت

علم دارد طرق گوناگون * مروز حد ضرورت بيرون
 غير كم علم ادب بسيارست * كسب آن كن كه مر ترانا چارست
 ترجمه سى علم نك تورلى تورلى بوللرى بولور (يعنى علم نك تورلى فن لرى
 بولور سن اورتك ضرور و حاجت بولماش فن نى تحصيل قيلغل اوزكنا حاجت بولماش
 علم و فن ايله شغل قيلماغل چونكه عمر لر كم و قسه در علم و ادب لر كويدر علمنى
 و آداب نى او بیره نوب بتوره كم ممكن توگل بس حال شول روشچه بولسه اوزكنا بلمك
 لازم اولان الله تعالى نك عنا بندن قوتلماغه سبب بولغوجى بيك حاجت و ضرور
 علمنى كسب قيلغل او قفل او بیره نكل اول علم ايمان و الام و احكام شريعت نى بيان

(۲) محمد يگه شرح بولغوجى مبارك كتابدر
 (۳) آتا (۴) ايرى (۵) ابو نده

واعلام قيلمش علمدر فائده معلم استاذ بالاني سبقي او قماغه قورقتماق اوچون
 اوچدن آرتوق صوقمات درست بولماس ردالمختارده ذكر قيلدر رسول الله صلى الله
 عليه وسلم مرداس اسملى معلم گه ايتدمشدر كم (اياك ان تضرب فوق الثلاث فانك
 اذا ضربت فوق الثلاث اقتص الله منك) معنى شريفى اوچ مرتبه دن آرتوق
 صوقمات بين صاقلانغل (صوقماغل) چونكه اگر اوچدن آرتوق صوقصاك الله
 سكا قيامت كوننده قصاب قيلور (يعنى اوزك نى هم قيامت كوننده صوقتر ورلر)
 بس بالاغه بعض معلملر كبي شفقتسز بولمات الوغ خطادر. بيك بلسك كم علم
 قاصرانه مز ايله ايتهمز بالالرغه ياز و طانوب سبق فهم قيلورلق عاقل وعسافله
 بولمش لرندن صوك اوشبو ذكر قيلناچاق ككتابلردن او قتماق تيوشدر علما
 متقدمين نك ديارمزه مشهور كتابلردن بعضى لرى اوشبودر: طرف مغرب و مشرق
 مشهور همه تصنيف، تأليف مقبول الشيخ تقي الدين محمد بن پير على البركوى رحمه الله
 تعالى نك وصايباى بر كوى اسمنده بولمش تركى مبارك ۲ رساله سى در. بلد قزان
 سنة هجرى ايله ۱۳۵۳ هجى سنه ده كچك قول كاغده طبع قيلنمشدر الوغ راق
 قولده يبخشى كاغده ايرى ريك و چلى ريك حروف ايله طبع قيلمات لازم ايدى بلكه
 اول رساله نى كموش كاغده آلتون خط ايله طبع قيلمات تيوشدر اول رساله ده ايمان
 و اسلام و فرايض و واجبات سنن، و مستحبات، حرام، و مكروهات، و كيفية طهارة،
 و صلوة، و اخلاق حميده، و ذميه، و آفات اعضا و كفر، و الفاظ كفر، و مسائل حيف
 و نفاس، و احكام هيت و غسل، و تكفين، و بونلردن غير هم حاجت مسائلى آچين
 ايله مشدر عجب ۳ مبارك كتابدر صغير و كبير آدم گه او قماق و مسائلندن فائده نيك
 لازم اولان كتابدر مذكور شريفى كتابنك شرح لرى هم واردر شارح قنوى ترك
 علماء سنن شول كتابنى مدح قيلوب ابيات يازمشدر *

۴ علم القراءة بولعوجى مشهور جهب المقل كتابى نك مؤلفى مولوى ساچقلى زاده ترتيب
 العلوم اسملى كتابنده مولوى بر كوى حضرتلرى نك وصايباى كتابى نى ملكه ايتنموش
 يلغن اولاي ايمان على قدر فهمه فان كان صبيا يومر بعد بتعلم القرآن من معلم صحيح الاداء
 الى ان يخته ثم يومر بتعلم تفصيلا الايمان و عقايد اهل السنة و القدر المفروض من علم
 الاخلاق و علم الصلوة و المنكلى ببيان هذا المجموع الرسالة التركية لمحمد البركوى و نعمت
 هى لكل مبتدى عجمى انتهى ۳ صاحب و صايبانك تصنيفى كو بيدر مملكت مزدر
 معروف و مشهور كتابى بطريقه محمد يه در بر كوى رحمه الله نك وفاتى ۹۸۱ سنه ده
 وطن تولدى بر كوى يابركلى يابيركلى تورليچه تعبير قيلنده در والله اعلم بالصواب (سدر)

باغ فضل اچنك كشمش برادر چوق ولى * گلستان فضلى نك اما برگليسر برگلى
 بروصيت نامه، تأليف ايله مشر اول ولى * قيل نظر امعان ايله حل ايلمش هر مشكى
 دين اسلامى بيان ايتمش اچنك سرتصر * رهبر اولمش راهقه سوق ايدهر هر عاقللى
 هم شريعت هم طريقت هم حقيقت جملة * مويمو ايتمش مصرح قرقه يارمش برقللى
 برگلينك بوكتابن ياد ايتوب اول بلبلى * دوستم زيرا بودر باغ چنانك برگلى
 فضلة داعى آنك روح شريفينه دعسا * دمدم كارى آنك اولدى شفاهت امللى
 كتاب منكورنك معتبر شرحى تركى تلمنه قاضى زاده اسلامبولى احمد بن محمد امين
 رحمه الله نك (جوهر بهيه فى شرح الوصية المحمدية) اسملى كتابدر جامع الحروف
 عبد فقير شرح منبورنى كوب او قمشدر الحمد لله على ذلك خوش عبارت و اثرلى
 كتابدر. ودخى بالالرغه او قتماق تيوش كتابلردن نظم (يعنى كوى) ايله تأليف
 قيلنمش رومى سنان صالح افندى نك پيرگلى اسملى ۱۰۵۲ نچى سنه هجرينه تأليف
 ايله مش كتابدر بوكتاب صاحبي ذكر قيلنمش مولانا بركوى حضرتنك وصايا كتابينى
 نظم قيلمشدر وصاياده اولغوجى مسائل اعتقادييه وفرعيه منظوم كتابده تغيير
 و تحريفدن باشقه بتمامها منكوردر اوشبو كويللى كتابنى هم ۱۸۴۰ نچى سنه
 مسيخيهده رحمه الله بن اميرخان الكيشتى قزانده طبع قيلمشدر حالا طبع سى
 وارميسر خبهرمز يوق اول هم نفيس كتابدر نظملى اولغانلقدن بالالرغه قراةت و حفظ
 اوچون كوب مرغوب كتابدر مرة اخرى طبع قيلنماغان اولعه طبع قيلماق تيوش
 اولغوجى كتابلر جمله سنن در * عجيب زمانه در كم طبع قيلماق (باصماق) بيك تيوش
 اولغوجى كتابلردن طبع قيلماق بعض طبع قيلماق اثم و گناه اولانى طبع قيلمشدر لر *
 منظوم كتابدن اوشبو كتابمنك هاشينه مسئله هيض و نفاسدن بعض ابياتدن
 كناهت قيلنور انشاء الله. ودخى علماء سالفين كتابلردن بالالرغه او قتماق تيوش
 بولغوجى كتاب (استوائى) كتابيسر اول كتابده هم مسائل ايمان و اسلام مسائل
 صلوة و صيام و بوندان غيرى لر كوب مسئلهنى تركى تلى ايله گوزهل بيان
 ايله مشدر كتابنى نك صاحبي ۹۶ كتابدن مماثلنى جمع قيلنم ديمشدر
 عربى كتابدن معنى فهم قيلماغه قادر اولماغان هر كم اول كتابنى هم بيك او قتماق
 تيوشدر بعض مسائلنى فهم قيلماسه لر علماءدن صورلر * ودخى صوفى الله يسار
 البخارى رحمه الله البارى نك (ثبات العاجزين) اسملى كتابنى معنى سنى فهم
 قيلمشدر او قتلوصه مبارك يخشى كتابدر اما شرحى اولان شرح عزيزه ديمه كله مشهورنى
 او قماق لازم دگلدن چونكه اول كتابنى صاحبي رحمه الله الغنى (ثبات العاجزين) بيت لرى

معنی لرینی بیانده کوب موضعنه مساهله قیلمشدر الخ. ودخی فوز النجات اسملی کتابنی
 اوقتماق تیوشدر اولهم مبارک کتابدر کوب مهم وعظ ومسئله لرنی بیان قیلمشدر لیکن
 نه سویله دکینی فهم لب اوقمق لازمدر ۱۱۸۰ نجی سنه هجریه ده تألیف قیلنمشدر.
 فقیر جامع الحروفی ذکر قیلماق قالدرمش ترکی لسانی ایله ایمان واسلام وشریعت
 باقیه الی یوم القیامنی بیان ایله مش علماء متقدمین کتابلری ینه بولسه آنلردن هم
 اوقتمق تیوش بولور (چونکه کتاب نلک مؤلف ومصنفی نه مقدر عالم ومنقی ذات
 اولسه متعلم وشا کردلره اثر وفائده سی کوب اولماقنده شک وشبهه یوقدر. علماء
 متأخرین دن معاصرین عالم لردن هم بالالرغه اوقتماغه تیوشای گوزهل کوب اثر وکتابلر
 واردر جمله سننن بری عقیده مسئله سنه الشیخ الکامل والمکمل العالم الفاضل محمد الفدا کر
 الجیستابی پیر دستگیر من حضرتلری نلک ترکی تلمنه تألیف ایلمش (جامع عقاید الفرق
 الناجیه) اسملی مبارک کتابیدر صبیان وبالغ لارا اوچون بیک فائده لی اثردر (ودخی
 تعلم الصلوة ترجمه سی (حلیة المصلی) اسملی کتابدر نماز وروزه حقنده مسائل مهمه فی
 جمع قیلمشدر ودخی (ترجمه المسائل وجواب المسائل) اسملی کتاب در ایمان واسلام
 نماز وروزه حیض ونفاس مسائلندن بیک مهم وضرور لرنی جمع قیلمشدر همه اعتقاد-اقتعاد
 اسملی کامل اعتقاد کتابی بالالرغه اوقتماغه وترکی طانغوجی آدملر اوقوماغه بیک مناسب
 کتابدر جزئی الله مؤلفه بخیر الجزاء. ودخی بالالرغه اوقتماغه تیوشای کتابلردن (بدا
 المعارف، واول النظافة، وحسن العبادة، عبادت ثلاث، تمة کتاب الصلوة اسملی
 کتابلردر آنلرده هم مسائل شرعیه بیک آچق بیان قیلنمشدر بالالرغه وترکیمن آنگا
 وآنالرغه آکلامق بیک سهلر اوشبولر بارچه سی بر عالم نلک اثری در شکر الله مساعیه
 ودخی عبادات اسلامیه اسملی کتاب اوقومغه ووقتماغه گوزهل کتابدر کوب مسائلی
 جامعدر جامعی مأجور ومثاب اولسون بونلردن باشقه هم مملکت من نلک عالم لرنن بالالرغه
 اوقتمق اوچون بیک مناسب اثرلر کوبدر جزاهم الله خیرا. تنبیه هر توری کتابدن
 یارطی یاکه بریول اوقدقدان صکره بوسوزار فلان روشحه قیلمماغه یابولماغه ایته در
 دیو کتابنی سویله گاننی ایتوب آکلاتوب اوقتمق لازمدر سبق اوقمق قروغ لفظ
 وهبارتلرنکنه اوقوب اوتتمک توگلدر مقصودغه قایتالاق خاتونلر اوزلرینه حاجت
 مسئله لرنی ودین اشلرینی ایرنکاحنده وقتنده هم اویردنمک ممکندر. اگر زوجی
 اهل علمدن بولسه ایرننن اوگره نرا گراهل علم بولماسه بر عالمه خاتوندن اوگره نر.
 خاتونلر ایرلرینک نکاحنده وقتنده اگر علم اوگره نسه لر عند الله موعود بولش ثواب
 واجرلری کوب بولماقی الوغ امیددر. علم اوگره نمکدن اویالمق طارطنمق خطا اشدر

شیطان و سوسه سندن در (العارف بالله صوفی اللہ یار) ایتہ در اویالمہ معرفتی ۲ اوگرہ نو
 دین * بولور جایک تنور س قالساک تنور دین ۴ * خصوصاً دنیا جہتندن غنیہ ۵ خاتونلرغہ
 ایرنکامندہ و قندہ سبق او قفق علم اوگرہ نمک بیگرہ ک کورکام اشدر چونکہ آنلرہ طلب
 علمدن قالماغہ ہیچ برعذر و صلطاو یوقدر اما فقیر و فقیرہ لردنیا طارلغیننی سبب
 قیلسه لردہ قیلور لرا گرچہ شرع شریفی آنلرنک بوھنلریننی ایشتمہ سہ ۵۰ . هجب
 یخشنی عادتھر بعض بر ایرنکاحندہ بولمش عقللی خاتونلر عالمہ خاتونلر علم
 اوگرہ نب سبتی او قوب یوزمشلری مسموع بولادر اللہ تعالی شوندا ی خاتونلرنک دنیا
 و آخرت راحتلریننی ہمیشہ ایله سون و باشقہ خاتونلرغہ ہم کوکل لرینه طلب علم محبتی
 صالحسون . غنیہ خاتونلر اوزلرینہ فرض بولمش علمنی اویرہ نمگہ نیت و قصدلری
 بولسه هر کون بر عالمہ خاتوننی ایولرینہ کلتر ب اوگرہ نمگہ ہم ممکنر فائدہ صوقر
 آدمین خاتونلرنک قرآن اوگرہ نمکی درست بولورمی (نفع المفنی والسائلہ) قنیہ دن
 نقل قیلوب اویرہ نہ کلری مکروه دیہ در چونکہ خاتونلرنک ایراعمی ایله بر اورندہ
 بولمالری فننہ گہ سبب بولاچقدر ودخی خاتونلرغہ ایرلرگہ قارامغہ رخصت یوقدر اگرچہ
 ایرکشی اعمی بولسه دہ نناک ابن ام مکتوم اعمی صحابی رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم نک
 ایوینہ کیلوب کرگانی بعدنہ رسول اللہ علیہ السلام جماعتلریننی اول صحابیگہ
 قارامقدان منع قیلمشدر . بیک بلسگل کم اللہ تعالی قاشندہ قدر و حرمتی الوغ بولخوچی
 نرہ . علم و عملدر شونک اوچون اللہ تعالی پیغمبر مرگہ زیادت علمنی (یعنی علمنی
آرتدر مقنی) صورامغہ امر قیلوب (وقل رب زدنی علما) دیمشدر معنی شریفی ای پیغمبر
اینکل یارب علمنی آرتدر ودخی عمل حقندہ اللہ تعالی ایتشمدر (وما خلقت الجن
والانس الا ليعبدون) معنی شریفی جن و آدمنی یار ایتدم اوزمننی طائب بلب عبادت
قیلمق اوچون فائدہ الشیخ جلال السیوطی رحمہ اللہ دان روایت قیلنمشدر علمنی
فہم قیلنق آکلامق و مالنک کوبلگی و رزقنک کیکلگی اوچون اوشبو استغفارنی
ایرتہ نمازندان صوگ اوچ مرتبہ اوقغای اوشبو کوب کرہ تجربہ قیلنمشدر
(استغفر الله العظيم الذي لا اله الا هو الحى القيوم بديع السموات والارض وما بينهما
من جميع جرمي واسرافي على نفسي واتوب الله) ذیل التذکرہ لبعض تلامذۃ الشیخ داود
الانطاکی . ودخی بیک بلسگل کم احمیاء العلوم و آندان غیر کتابلردہ ایتہ در خاتون
من اول قلنی مؤمن دیرمن بشن ازن قیلور بولسه * صلوة قامت اونن ایشدب جماعتکہ کلور بولسه
مؤذن لرقامت ایتور بی نمازلر یاتب او یور * مؤمن قللار حسرت بیور بر نمازی قضا بولسه

اگر بیش وقت نمازنی او قوماسه ایر بولغوجی کشی خاتوننی قهرلهب کوچلهب بولسه ده نماز او قماغه قوشار نماز او قمتور * ایر خاتونی غه نماز او قماغه ایتوب ایتوبه خاتونی نماز او قماغه ایر آقرنلاب تأدیب قیلور اول وعظ ونصیحت قیلور او گت لر نماز قویغوجی آدم لر حقننه بولمش قورقنچلی خبر لر نی سویلهر الله تعالی قرآن عظیمه نه

ایته در (فخلق من بعدهم خاف اضاعوا الصلوة واتبعوا الشهوات فسوف یلقون غیا) معنی شریفی اول پیغمبر لر دن صوڭ یاوز کشیلر کلمیکم آنلر بیش وقت نمازنی وقتننه او قما دیلر نفس لری تله مش نرسه لر گه ایاردیلر یعنی گناه قیلدیلر تیز در کم آنلر عذابکه ایر شور لر . بعض علما ایتمشکم غی جهنم اچننه بولغوجی بیلک تیره ن چوقدر زنا قیلغوجی و همیشه خمر اچکوجی و ربا آشاوجی و نماز قویغوجی و آتا و آنانی رنجتکوجی لر شونده عذاب قیلنور (اللهم انی اعود بک من عذاب جهنم) کتاب الزواجر عن اقتراف الکبائر ده نماز قویغوجیلر حقننه پیغمبره محمد المصطفی صلی الله علیه و سلم سائمنک حدیث شریف لر دن کوب حدیث بیان قیلده در جمله سنن بری او شهور در عربی ۲ عباره سینک حاصل الترجمه سی بو طریقه در : رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشلر کم درست لکده تموغده لملم اسملی بر چوقر واردر اول چوقرده بولغوجیلر یلان لر قالونلق لری تویه بوینی قدردر اوزنلق لری بر آیلق یولدر شول یلانلر نماز او قما ی یورگوجی آدمنی چاغلر لر (تشله لر) چاقغانلری صوکنده شول یلان لر ننگ زهری و آغولری نماز قویغوجینک تنننه (و اچنده) یتمش یل قاینار بو ننگ صوکنده شول آدم ننگ ایتمی تننن قیلور . یعنی نماز او قما ی یورگوجی کشی لر نی الله تعالی شول روشچه تموغده عذاب قیلور جفالندر * بلمگل کم نمازنی قویماق دنیا و آخرت مشقت و بلالرینه توشما گه سبب در دیمش لر دن یاده بولمش یلا و مشقت لر جمله سنن هر کم نماز او قماغه اول آدم ننگ رزقی طار او اب فقیر لک گه مشقت لی اشلر گه توشوب عمری قایغو و حسرتده او تار ایرمش . آخرتده بولا چاق محنت لری نماز قویغانلقی سببنن تورلی توزلی الوغ عذاب و جفالر کورر ایرمش .

نماز قیلغان آریغ یوزلوك خلقه یومشاق شریین سوزلوك *

* بی نماز لر دو کثوز یوزلوك کیلماک آکا اولر بولسه

کم ننگ قزی یتسه بو یغه زنه ار بیرمک بی نماز غه *

* حرام ایرور او شال قزغه نکاح شرعی قیلور بولسه

۲ و بروی ادق جهنم وادیا یقاله لام فی حیات کل حیه بشخن رقة البیر طولها مسیره شهر تسع تارک الصلوة نیغلی سه مانی جسمه سبعین سنة ثم یتهری لجه (الزواجر من نفسه)

احياء العلومه ايتهد در رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرت ابوهريره رضى الله عنه گه ايتمشلر کم يا اباهريره (مر اهلك بالصلاة فان الله ياتيك بالرزق من حيث لا تحتسب) معنى شريفى ابوجماعت لرثنى نماز او قماغه قوشغل درستلك الله تعالى سكار رقتى اوى و فكرته كيليامش حسابلاماغان يردن ايرشدر * الله تعالى قرآن عظيمه ايتهد در رسول الله صلى الله عليه وسلم گه (وامر اهلك بالصلاة واصطبر عليها لانسئلك رزقا نحن نرزقك) مفسرين معنى شريفى نى اوشبور وشچه بيان قيلامشلر کم ابوجماعتكنى وامت لرثنى نماز او قماغه امر قيلغل قوشغل نماز او قماغه دايدچيلك قيلغل و نمازغه صبر ايتكل اوزنه و اهل بيتك رزق و يرمك نى استه مز بلكه سكا و اهل بيتك بزر رزقنى و يرمز بس رزق خصوصه اهتمام ۲ قيلاماغل بلكه كوكلكت نى طنچ قيلوب آخره عملى او چون اهتمام قيلغل تفسيرلرده بيسان قيله در رسول الله صلى الله عليه وسلم نك ابوجماعتينه بر ضرر ايرشسه رسول عليه السلام جماعت لرينه نماز او قماغه امر قيلور بولامشلر نماز او قماق رزق لر نك كيلك لكينه سبب اولماقى اوشبو آية كريمه ده هم اشاره وارد * اى عزيز مسلم نماز نك فرض لقى شول در جهده در كم الوغ مجتهد حضرت امام مالك و امام شافعى و امام احمد رحمهم الله ايتمشلر كم اگر هر كم نمازنى او قماسه اول كشى نى اولترلش بولور خدا يا كفرا. اما بز نك امامز افضل المجتهدين ابودنيقة نعمان بن ثابت رحمه الله تعالى حضرتى ايتمشكم هر كم نماز او قماسه اول آدمى مكسولك گه حبس كه (تورمه گه) يابلمش بولور. ايندى حبس دن چقار نر نمازنى او قيمن ديوب اقرار قيلغا نچه چقار نماز. بومسئله نك تفصيلى امام شعرانى نك (ميرزان كبرى) سنده مذکور در. مجالس الرومى ده ايتهد در هر كم حج سفرينه كند كنده سفر نك اقل مرتبه بروقت نماز قالاچاقنى بلسه اول كشيگه حج قيلماق يعنى حج سفرينه چقماق حرام بولور كيره ك اير و كيره ك خاتون اولسون چونكه هر كم بروقت نمازنى قويسه شول نمازنى ترك گناه سنى يتمش حج دن كيم حج اورتمه س بس هر كم حج سفرينه حج قيلماق نيتى ايله كيتسه شول مبارك سفر نده بروقت نمازنى نى قالدرسه بر درهم مال

نماز فرض بارچه قلغه كيره ك درويش كيره ك باى غه *

بى نمازنى قانغه بولغه باطل حجت قيلور بولاسه

نماز قل نك درجاتى نماز قيلماز خراباتى *

موى آيغاي حكيم آتا اشكيل صالحل قاچار بولاسه

تا بماتق اوچون يوزمڭ درهم مالنى تلى قيلمىش كىمى بولور انتهى . الحاصل نماز شونداق الوغ فرضدر كم قالدرماغه سلامت كشيگه هيچ بر عنر يوق در اگر چه بيك آز صورت لرده تاخير گه عنر بولسه ده حتى ايتمشلر كم بر آدم صوغه غرق بولسه (باطسه) شول حالده نماز وقتى بولغان صوڭنده بر نرسه گه يابشوب نماز او قماغه ممكن بولسه غرق حالده هم نماز او قماق واجب بولور . ودخى سرخاو كشينڭ آغرقى بيك قنىغ بولسه لكن باشى يا كوزى يا كوڭلى ايله اشاره قيلماتلى غه قوت ودرمانى بولسه آغرقى قنىغ حالده هم نماز واجب بولور . اگر ايتكان روشچه اشاره دن عاجز بولسه نمازنى تاخير قيلور كيچكدر سلامت لنگانى صوڭنده قضا قيلور ديمشله سرخاو كشى اگر اولطروب يا كه ياطوب اشاره ايله او قماغه كوچى يتسه اول تقيدرده بطريقت اولى اداء قيلماتق واجب بولور . نماز قويغوچيلر حقنده قيامتده بولاچاق عناب و محنت و دنيا ده ايرشه چك بلا و مشقت لرنى كئابلردن نقل قيلوب ينه يازلسه بر الوغ كتاب اولور ايدى عاقل گه اشاره كفايه قيلور ديمش سوزه بناء اوشبو قدر بيان دن كوب عبرت آلماتق ممكنر الله تعالى عباداتينه موفق ايله سون فائده اى عزيز مؤمن نماز او قماق نڭ الوغ فرض ايكان لگينى بلك ينه بلكل كم نمازنى جماعه ايله او قماق سنه مؤكدر واجب غه يقين بولمىش عملدر . بونڭ حقنده رسول عليه السلام دن كوب حديث وارد بولمشدر نمازنى جماعت ايله ن واقف وچيلره كوب ثواب ودرجه لركئابلرده بيان قيلنمشدر جمله سنن برى حضرت على كرم الله وجهه پيغمبرمزدن نقل ايله ب ثوابى نڭ كوبلگينى ايتمشدر كم بونى يازيچى زاده محمد چلپى نظم ايله بيان قيلمشدر كم *

على دبير رسول بر كون امر ايله دى * نمازى جماعتله قيلڭ ديدى
 كه گر كوك لرى يرلرى آلسه لى * ديكر لرى و طاغ لرى صالحه لى
 قمر شمس و نجم و حوش و طيور * دخى كرسى عرش جنت نار نور
 صالحه انبياء ملك كوچله * بشر جن ده ياجوج و ماجوجله
 كله بر نماز نڭ ثوابى اغير * قومڭ بس جماعت كبير و صغير
 انتهى اوشبو حديث مشكات الانوارده ۲۵ نچى باب نڭ قيلننده منكور در

العارف بالله خواجه احمد يسوى رحمه الله الغنى حضرت لرينڭ مريد و شاگردلرنى
 شمس الدين نام عزيز نماز قويغوچى آدملر گه كوب اثرلى مواظ و نصايح ايتمشدر كم
 هر عاقل و منصف نڭ مقبول و مسموعيدر *

بسم الله ديب يرڭدين قوبقل روان اورنڭدين * كيتسون شيطان بو يلكين طهارت قيل بى نماز
 مسجد سارى قىم قوى امام لرغه كيلوب اوى * اچماخ اچنده بر ايو عمارت قيل بى نماز

پيغمبرنى سومازىنى فرمانىنى قىلمازىنى * قارشولغىڭ قويمازىنى اولتورگولك بى نماز
 تاش دىن بېتىر قاتىب سىن نىچاستىكى باتوب سىن * ايماننىڭنى صاتوب سىن اى ايمانسىز بى نماز
 اولەرنىڭنى بلمازىنى ياراغىڭنى قىلمازىنى * حقنى كورگە آلمازىنى باطل ملعون بى نماز
 بى نمازنىڭ كوزى يوق تىڭلاغودىك سوزى يوق * خلىق آرا يوزى يوق قارا يوزلوك بى نماز
 بى نمازنى كىلتورڭ تەزىر بىرلە ھىد اورڭ * ھىجەت قىلسە اولترڭ كافىر تورر بى نماز
 مجلس كە كلنورمە گزى ياننىدە اولتورما گزى * يوق سىز يوزىن كورمە گزىمكەرە تورر بى نماز
 ھىوان اوگوزىخشىراق نجىس دوڭغزىخشىراق * بىلكە دوڭغزىخشىراق غار قىلغىل بى نماز
 خىستە بولسە باوما گزى ايمان عرضە قىلما گزى * اولسە آنى يوما گزى مردار تورر بى نماز
 مىنكر تىكىر كرگاندىمەن رىك دىب تورغاندە * نماز كىدىن سورغاندەنە قىلغىل سى بى نماز
 تىحت الثرى آستىدە ىتى تىموغ تورىدە * غى آتلىغى چاھ اچىدە كويارسىن اى بى نماز
 اى شمس الدىن شىكر قىل اولمەن دىب فىكر قىل * بارىن اوزىگە آيغىل اى بى ايمان بى نماز
 بودىيادىن كىتەر سىن تارلىك كە كورور سىن * سورسە سوئال نە دىرسىن غافل بولمە بى نماز
 مىنكر تىكىر كىلگىلەر مىن رىك دىب سورغايلىر * گوزى بىرلە اورغايلىر غافل بولمە بى نماز
 قىل آخىر تىراغىن ياندىر گوزنىڭ چىراغىن * قويمە روزە نمازنىڭ غافل بولمە بى نماز
 اولردە قىن كوررسىن تىشنى بولوب اولرسىن * دوزخ اچرە كوررسىن تىحقىق بىلگىل بى نماز
 توتاردانا اوزىنى آلماس عالم سوزىنى * كورمىڭ لىرشوم يوزىنى يوزى قاراپى نماز
 قىلب جىبراوزىگە كروب شىطان سوزىگە * قىتىغى عىناب تىنىگە روا كورمە بى نماز
 آتاك آتاك كىتوبىر تىسارلىدە ياتىدىر * سىڭا نوبىت ىتوبىدىر بىلگىل بونى بى نماز
 سىن ھىم دىمى اولرسىن تارلىك كە كوررسىن * تورلوك عىناب كوررسىن توبە قىلغىل بى نماز
 اى بىچارە يىغلاغىل اللە يادىن قويماغىل * نصىھەتنى تىڭلاغىل بولمە زىنھار بى نماز
 رىھەت آتلىغى رىھەت كىدىن امىدى يوق بى نماز * قىھار آتلىغى قىھرىدىن قورقنىچى يوق بى نماز
 دىنئاسىغە اىنئور باش مالىغە قوانور * اوز اوزىدىن سويىنور اھمق جاھىل بى نماز
 دىنئامالى مەبودىڭ نىفس ھوام سىجودىڭ * بىلمە نىدىر مەقسودىڭ اى بى خىبىر بى نماز
 خىدايگە بىتمادىڭ رسول امىرىن توتىمادىڭ * عىقىمى غەمىدىن يىمەدىڭ واھىستىلىغى بى نماز
 آخىر نىڭ آزوقى روزە نەماز * روزە توتىماز نماز قىلما سى مؤمن اىرماز
 لاجرم قىيامت كون اول بى نماز * مىڭ كون يىغلاب بىر كون سونىب كلنىگوسى يوق

بىلورمىسىن كە آدمىدىن بودىمگە تىكىر واول دىمىدىن * نى جانلىر كچىدى عالمىدىن تىقى قويماز سوسىن
 غافل قىنى آدم صىفى اللە قىنى شىت نىبى اللە * قىنى اسىق دىبىھ اللە تىقى قويماس سوسىن غافل
 غافل قىموغ مىرسىل نىبى كچىدى جىھان ماللىك لرى كچىدى * لىمەن زىلىگە توشىدى تىقى قويماس سوسىن

اگر وعظ نصیحت ایله ده خاتونی نماز او قماشه توشه کده خاتونینه آرقاسی ایله یاتور
یا که اوچ کونگه چه بر ایوده ایر خاتونندین باشقه اورنغه یاتور برگه یاتماز. اگر خاتون
بواش لردن هم اثر لنمسه هنوز او قماشه نماز او قماغان اوچون خاتونی نی صوغار قورقنماق
اوچون اما سویه ک صنارلق یا که قان چغارلق صوقماس هم یوزینه صوقماس الحاصل دین
اشلرنده خاتون مساهله قیلسه یالقا ولق کوسترسه التفات ایتمسه سه شرع شریف بیورغاچه
یورمه ایر بولخوچی کشی خاتونی نی قورقنماق غیرت قیلماق لازمه و الا هر ایکوای
قیامت کوننده جواب غه قالب الوغ حسابده بولور لر. بلگل کم دین اشلرنین باشقه
خصوصه ایرنک خاتونی نی اورماق و اورشماق درست تو گلدر. مثلا آش پشرمه گان
یا کریوماغان کولمک و اشطان تکمه گان یابوندن باشقه شونداق اورلرده صوقماس.
خاتون لرغه ایر اوچون واجب بولمش الوغ خدمت لری ایرنک ایونده توروب
ایرینه آچق یوز کوسته روب یومشاق سوز ایله سویله شوب ایری نی تعظیم قیلوب
ایری برله برگه یاتور قایو وقتده بولسه ده پاک وقتنده ایری نلک نفسی نله مش

حاجتی نی ایرینه تابشماق در (وروی عن طلعة ابن عبد الله رضی الله تعالی عنه
قال سمعت رسول الله صلی الله علیه وسلم یقول ایما امرأة کلعت فی وجه زوجها فتدخل

علیه الغم فهی فی سخط الله الی ان یضعک فی وجه زوجها فتدخل السرور) معنی شریفینک
حاصلی رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمش لرم قایو خاتون ایری نلک یوزینه چتق
وقاتیق یوز کورستوب ایرینه قایغو و خفا کرتسه (یعنی خفالفدرسه) اول خاتون الله
تعالی نلک غضبنده بولور (یعنی اول خاتونن الله تعالی راضی بولماس) ایری نلک
یوزینه کولب قاراب ایرینه شادلق کرتکاچه (دره) رسول الله صلی الله علیه وسلم
ینه ایتمش لرم (اذا دعا الرجل زوجته لحاجته فلتأته وان كانت علی التنور) ن غحب.

ینه ایتمش لرم (اذا دعا الرجل امرأته فراشه فلنحب وان كانت علی ظهر قنب) ینه
ایتمش لرم (اذا دعا الرجل امرأته الی فراشه فابت فبات غضبان علیها لعنتها الملائكة

حتى تصبح حم خ م د) ۲ اوشبو احادیث شریفه نلک معنی لری نلک حاصلی اوشبو
روشچه در هر قایچان ایر خاتونی نی حاجتی اوچون (یعنی یقینلق قیلماق اوچون) یانینه
اونده سه (چاقرسه) بس خاتون ایری نلک یانینه کلسون اگر چه هیچ خدمتند وقتده
بولسه ده (هر قایچان ایر خاتونی نی برگه یاتماغه توشه کینه چاقرسه بس خاتون

قنی ایوب قنی یوسف قنی یونس قنی یعقوب * قنی خوب قنی ناخوب تقی قویماس موسن غافل
قنی ملک یا شاگان لقمان اولگه حیل لرقیلغان * اجل گه تا بادی درمان تقی قویماس موسن غافل
قنی سردقتر یاران ابوبکر عمر عثمان * قنی شیرعلی آرسلان تقی قویماس موسن غافل

ایری نلڭ یانینہ بارسون اگرچہ تویہ اوستونده وقتہ بولسده. هر قایچان ایرخاتوننی توشه کینه چاقرسه بس خاتون کیلهسه باش تارتسه بس ایری آچیغلانوب یالغوز کیچ او تکارسه شول خاتونغه فرشته لر لعنت او قورلر تاڭ آتقونچه. اوشبو حدیث شریفلردن مقصود شول حاجتی اوچون ایرخاتونینی چاقرمش وقتمه حیض ونفاس وسلامتسزلک کبی موانع شرعیه بولماسه ایری نلڭ حاجتی نی ویرمک خاتونغه واجبدر والا الوغ گناهغه توشه دیه کدر * بملک کم خاتون لر ایرلرینده آش پشرسه لر کییه لر ن تکسه لر وکرلرن یوسه لر وبوزان باشقه کوچلری یتمش اشلر نی یاط ایرلرگه کورنمه ینچه اشله سه لر وایرلرینلڭ رضالق لرینی آلسه لر الله تعالی نلڭ عبادت واجبه لرینی هم ادا قیلسه لر رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمه شدر کم اول خاتونلر قیامت کوننده اوچماخ نلڭ تله گان ایشکنن کرلر دیو شادلق خبری حوبله مشدر. نصاب الاخبارده ذکر قیلهدر رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمه شدر کم قایو خاتون کم ایرینه یتنی کونلر خدمت قیلسه ایری شول خاتون دن راضی بولسه الله تعالی اول خاتوندان اتموغ نلڭ یتنی ایشکینی باغلار و آکا اوچماخ دن سیگن ایشگینی آچار بس حساب وعذاب سزجت نلڭ تله گان ایشکنن کرر اوشبو حدیث نلڭ بیانی اوتمش ایدی. رسول الله صلی الله علیه وسلم ینه ایتمه شدر کم (وروی عن عبد الله بن مسعود رضی الله عنه انه قال قال علیه السلام اذا غسلت المرأة ثياب زوجها كتب الله لها الف حسنة وغفر لها الف خطیئة واستغفر لها كل شیء طلعت علیه الشمس ورفع لها الف درجة) معنی شریفی نلڭ حاصلی هر قایچان خاتون ایری نلڭ کیومینی یوسه شول خاتونغه الله تعالی ملڭ ایند گولک یازار وایکی ملڭ خطالرون یارلقار ودخی اوستلرینه قویاش توشکوی بارچه نرسه الله تعالی دن شول خاتون نلڭ گناهلری کیچامه کنی صورلر ودخی الله تعالی شول خاتونغه ملڭ درجه کوته رر. شرعة الاسلام ده ایته درکه ایواچنده گی خدمتلر آش پشرمک کریوماق ایکمک کوچ پشرمک شوشن اوق خدمتلر نی قیلماق خاتون لرغه واجب بولور (یعنی اوشاند اوق خدمتلر نی قیلماسه گناهلنی بولور) دیو بیان قیلهدر مجالس الرومی ده هم شول طریقه بیان قیلهدر. کتاب الزواجرده

قنی قیصر قنی خاقان قنی جهشیک ونوشروان * قنی مونچه خان سلطان تقی قویماسه موصن غافل
آنا آنک حیات ایردی بلرموسن قایا باردی *

اوشال منزل سکا کلدی تقی قویمازموسن غافل

لحد ایوبینه هر کوند سنی اونلر گاهی موند * بار رسن عاقبت آند تقی قویمازموسن م غافل

(۲) یعنی هنوز دنیانی قویما سن و آندان کوکلاڭ نی آلمای سنو (منه ره)

ایتنه در رسول اکرم صلی الله علیه وسلم ایتمش لکم (اَوَّل مَا تَسْأَلُ الْمَرْأَةُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَنْ صَلَوتِهَا وَعَنْ بَعْلِهَا) معنی شریفی نلک حاصلی قیامت کوننده خاتون صورالمش بولور نمازندن یعنی نمازک اوقدگمی درست اوقدگمی نماز حقنک بالقولق قیلما دگمی دیو نماز حالندن سؤال قیلنمش بولور. ودخی خاتون صورالمش بولور ابیری حقندن یعنی ایرگه نه اوچون اطاعت قیلما دگمی ونه اوچون رنجولرینی آلدک ایرکنک حقلرینی اوتدگمی خیانت قیلما دگمی ایرکنک رضالقینی آلدگمی شونداقلا ایله صورالمش بولور. نمازندن سؤال بعدنده خاتونلاردن ایرلری حقندن سؤال بولماقیندن معلوم بولاد. ایرحق بیك الوغ حق ایکان ودخی زواجده منکوردر رسول الله صلی الله علیه وسلم گه بر خاتون ایرندن سوز سوبله مک بولغانی صوکنده رسول الله علیه الصلوة والسلام شول خاتونغه ایتمش لکم (فَانْتَبِهْتِكِ وَنَارِكِ) دیهشدر یعنی ایرک سینک جننتک (اوجماغنه) یا که تموغغه کرگه سبب بولغوچی کشیدری یعنی اگر ایرگه اطاعت قیلماک خلافلق قیلماساک رضالقینی آلساک اوجماغنه کرماککه اگر ایرکنی رنجتسک آکا خلافلق قیلوب رضالقینی آلماساک تموغغه کرماککه سبب بولور دیمکدر. الحاصل خاتوننک ایرینه حلال اشلرده اطاعت قیلماقی واجبدر بوخصوصده رسول الله صلی الله علیه وسلم دن کوب حدیث وارد بولمشدر ایرحق بیك الوغ بولغانلق اوچون حتی خاتونغه نفل روزه توتوق حلال بولماس مگر ایرینک اذن ورخصتی ایله دیو رسول الله علیه السلام بیان بیورمشلر فائده ایر بولغوچی آدم جماعتینک خدمتنه بولشمه الوغ ثوابلرغه ایرشور مفاتیح الجنان ده منکوردر رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمش لکم هر ایر ابواچنده جماعتینه اعانت قیلسه (خدمتنه بواشمه) الله تعالی اول ایرگه حضرت ابوب وداود ویعقوب وعیسی علیهم السلاملرگه ویرمش ثوابنک مثلینی (یعنی اوخشاشینی) ویرر رسول الله صلی الله علیه وسلم هم اهل بیتینک بعض خدمتلیرینه بولشور بولمشلر تفصیلی اعیاء العلومده منکوردر. بیك بلسگل کم قاضیخان ده بیان قیلده در دورت اورنده ایر خاتوننی صوقسه درست بولور. ایر خاتونینه زینتله نه گه (کیونمگه) قوشوب خاتون خلافلق قیلسه (کیونمسه) ودخی ایر خاتوننی یقینلق قیلماق اوچون چاقرسه خاتونی حیضدن پاک بولا طورب ایرینک تله گاننی قبول قیلماسه. ودخی خاتون نماز اوقماسه جنب لک دن وحیض کیسلسگانندن صوگه غسل قیلماسه (یوونماسه) ایاشمس گناه پیشه گناهکنی قیل اندیشه * بواش کیلگوچی بوباشه تقی قویماز مومن غافل اولم کلندی یارق اولماق کره کدر * قارا یر آستیغه کره کدر * بیری بیری دن آیرلماق کره کدر

قیونماسه) ودخی خاتون ایرینلک امرندن باشقه ایرندن رخصت صورامای ایونمن
 چقسه اوشبورنلرده ایر قورقمق اوچون سوقسه اختیار لیدرا گر عفو قیاسه هم
 قیلور. ودخی درالمغنارده اینه درا گر خاتون ایرینی شتم قیلسه (یمان سوزلر
 اینسه) ودخی یاط ایرلرگه یوزینی آچسه آنلردان قاچمه یاکه یاط ایر برله
 سوبله شسه یاکه یغلاغان اوچون صبی بالاسنی سوقسه یاکه خاتون ایرینلک اذن
 ورخصتمن باشقه عادتسه بیرلمی تورغان نرسه نی بیرسه بو صورتلرده هم صوغار
 اوشبولردن باشقه اورنده ایر خاتوننی صوقسه ظالم او اور یعنی ظلم قیلغوچی اولوب
 گناهغه مستحق اولور. ودخی ایرار خاتونلرینه وهم آتا و آنا بالالریغه بارمغه یورمگه
 درست بولماغان اورن ویرلرنی ایتمک اوگره تمک بیک تیوش بلکه لازمدر. مثلا
 بازارلارغه چقمق و کیمتارگه کرب اوزی نرسه آلامق کبی لردرست توگلدر چونکه
 کیمتارگه کرب نرسه قارادقی و آلدغی وقتنده صبیح الوجه لویاش یگت لرگه کورنب
 و آنارغه خاتونلرنلک کوزلری توشوب و آنلر ایله سوبله شوب الوغ گناهلرغه توشوب
 دنیا و آخرتده تورلی محنت و مشقت لر کورمگه اوزلری سبب بولالر. شرع شریفلک
 خاتونلرنی بازار کبی اورنلرغه توشمگه منعمن حکمتینلک بعضسی اوشبوکه تا که بازارده
 یات ایرلرگه کورنب و آنلر ایله سوبله شب عاقبتی فتنه گه یعنی الوغ گناهغه توشمگه
 سبب بولماسون اوچون در. خاتون لرنلک یاش کشی لرگه کوزلری توشمه کی دخی
 سبب اولادر اوزلری نلک حلال ایرلرندن محبت و رغبت لری قایتماغه بوایسه بیگره ک
 الوغ فتنه در. بیک بلکه کم بازار کبی ایرلر بوری طورغان اورنلرغه خاتون قز
 طائفه سی چقوب یورمک تورلی فساد و فتنه گه سبب اولماقیننی. العارف بالله العالم الکامل
 ولی الله عبد الوهاب الشعرائی رحمه الله لواقع الانوار القدسیة فی بیان العهود المعمدیة
 اسملی کتابنده ایته در (وقد اخبرتنی امرأة دینة مصلیة و قالت لی انی اکره الخروج لاسوق
 فقلت لها لماذا فقالت لانی انظر الی الاشکال الحسنیة فتمیل الیها نفسی فارجم لاقدر
 انظر فی وجه زوجی قالت دخلت مرة سوق الوراقین فرأیت شابا واخذ بمجامع قلبی
 فرجعت فوالله مارأیت زوجی فی عینی الا کالقطرب او کالغول او کالعفریت او کالبقرة
 وکما ان الرجل اذا رأى المرأة الحسناء مالت الیها نفسه فکذلک المرأة اذا رأت الشاب
 الامرء الجمیل تروح نفسها الیه ضرورة قالت و رأیت مرة انسا نامن الطاق و زوجی عندی

وناسی یوق بوودنیافلک کشی گه * وفامزنی نیگه سومک کیره کدر
 اوغل قزک دخی مال و توارک * قالور بونمه صالب کیمتک کیره کدر
 اگر بولسه سکا تسوفیق یاری * بوودنیا چرکین آرتمق کیره کدر

و صرت انظر الى حسن شكل ذلك الانسان وحسن لميته ووجهه وعينه وانظر الى زوجي
 والى تشييت لميته وكبر اسنانه وانفه وعمش عينيه وحشونة جلمه وملبسها وفظاظته وتغير
 رائحة فمه وابطه وقبح كلامه فما كنت الا فتنت بذلك الانسان قالت ثم اني تبت الى
 الله تعالى عن الخروج مطلقا للحمام والازيار ولاغيرها فصار زوجي في عيني كالعروس
 فعلمت بذلك صدق توبتي الخ فاعلم ان من اذن لزوجه في الخروج من غير ضرورة
 وحصل له ضرر فاللوم عليه انتهى او شباوا يشتمك بلمك خبر لزلنك تركيچه معنى سينك
 حاصلني بسو طريقيه در ۹۷۶ سنه ده وفات بولمش صاحب التصانيف المقبوله عند
 علماء الشرق والغرب اولياء الله جمله سندن اولمش عالم عامل عهده السوهاب
 الشعرائي رحمه الله الباري ايتنه در نماز نياز ايه سي ديانتلو خاتون ميگنا خبر بيبردي
 سويله دي كه مين بازار غسه بارمق چقماقني مكروه كوره من (سويمايهن) ديدني
 مين نه اوچون سويماي سن ديگانم صوكنده خاتون ايتني كم بازار غه چقسام كوركام
 يوزلي گوزهل ايرلر كه كوز توشره من (بعده) شول ايرلر كه نفسم ميل قيله در (بعده) ايويمه
 قايتقانم صوكنده (ايريم كوركام كشي بولماغانلقمن) ايرم نلنك يوزينه قاراي آلمايه من.
 شول خاتون ينه ايتني كم كه موش يا كاغذ صاقتوچي لر بازار ينه كردم (بار دوم) شول
 بازارده بريكتني كوردم محبت قويوموم بعده ايومه قايتتم الله تعالى برله آنط قيلوب
 ايتنه من كم (شول يكتني كورگانم صوكنده) ايريم كوز يمه يوني قيلومش قورچانغسي
 بوري ياكه شورلي يا كه جن يا كه صغر كيني بولوب كورنني. نتاك ايرا اگر جمال
 صاحبه سي كوركام خاتون ني كورسه ايرنك نفسي شول خاتون غه ميل قيلور (كي تار)
 اوشندا ق خاتون اگر صقال سز كوركام يكتني كورسه خاتون نك كوگلي آكا كيتسه ر
 اختيار سز. شول خاتون ينه ايتني كم بر مرتبه چارداقمن بر كشي ني كوردم ايريم هم
 يانمه ايتني بعده شول كشي نك گوزهل وكوركام لگينه صقال ويوزي وكوزي نك
 كوركام لگينه قارايمن. ودخسي اير يمه ايريم نك صقال نك كيلوشسن لگينه بورني
 وتش لري نك الوغلقينه وكوزي نك ياشلي وضعيف لگينه قارايمن وتني نك قاتي
 وكيمي نك اشه كي لگينه واغزي وقولنق آستي نك ايسلي لگينه وسوزي نك
 كيلوشسن وطور بهلقينه قاراي من شول صفت لردن فكر قيلامن بس (شول كوركام) ياط

ايقاني قويغل ايمدي دنيا فكرين * بارور يبرني فكر قيلاماق كر بكر
 اگرز گنگي بچه در كوزلري كور * اوكم مستوره بولسه بل آني خور
 اگر چنديكه بولسه بنده زاده * آني صاحب نسبدين كور زياده
 اوشال خاتونكه نامحرم نظر در * اگر شمس وقمدر در ماچه خردر

همه
 زو
 الله
 بيار

ایرلنگ شول روش ده ایکانلگی نی بلکانم سوکنده شول کشیگه محبت قویدم. شول خاتون
ینه ایتدی (سویله دی) کم بازار لرغه چقماق ویاط ایر ویاشلرگه قاراماق الوغ گناه وقتنه لرگه
سبب بولماقینی بلکانم سوکنده قاید اغنه بولساده مونجه غه یا که آتا و آنام و قردا شلرمنی
زیارة اوچون یابونمن باشقه ایرلرگه چقماق دن الله تعالی گه توبه قیلیم ایومن هیچ
قاید چقمازغه نیت قیلیم بعد چقماق یاط ایرلرگه قاراماد اوشبو توبه م و بازارغه
چقماقنی قویغانم سوکنده اوزم ننگ ایریم کوزیمه عروس کبی (یا کاجماعتله نمش
اویله نمش کورگام صفتلی وگوزهل خلقلی یکت کبی بولوب) کورنه باشلادی دیوب
سویله مشر من کور کتابدن نقل تمام بولدی * بس عقل وانصافی اولغوچی مسلمه
خاتون لرغه اوشبو حکایتدن کوب عبرت آکلاب بازار وایرلر یورگوچی باغچه وگلزار
کبی اورنلرغه ایرلر طولوب یورور و قتلرده چقماق ویورمه کنن توبه قیلوب خطا لرندن
استغفار ایله مک تیوشدر * صاحب الرساله اینه در ایرلر هم اوزلری ننگ جماعتلرندن
باشقه خاتونلرغه کوز توشر مسله لر اوزلری ننگ جماعت لری البته حور العین کبی
گوزهل و خوش صفتده بولوب کوزنه چک لری ظاهر در. ذکر قیلنمش کتابده من کوره عاقله
خاتون ننگ سوزلری بیک راست در خاتونلر بازار لرغه یا که آندان باشقه ایرلر یور بچک
اورنلرغه چقوب یورسه لر ذکر ایلمش فتنه لر ننگ بولماقنده هیچ شک وشبهه یوقدر
خاتونلر بازار کبی اورنلرغه چقوب یورمه درست ایماس لک ننگ حکمت و سببی شول
خاتون سویله مش فتنه لدر. بعض ایرلر خاتون لرینه بازارغه چقوب دکان لره کروب
یکت لر ایله سویله شب نرسه آماغه رخصت واذن ویرمه ک لری عجب در آنداق ایرلر
خاتونلری ننگ یاط ایرلرگه کوزلری توشمه کنن و خاتونلری یاط ایرلرگه کوزلرن
توشورمه کنن (یعنی قاراماقدان) چوک عار قیلمای لر عار قیلماق کوزله شمه ک ایشاک
ودو کغز دن باشقه حیوان لرده هم بولغوچیمز آنداق دیوث صفتلی عارسز ایرلرگه اوشبو
آیه کریمه ننگ حکمی ننگ تحنینه کرمک لری ظن قیلننه در الله تعالی اینه در (لهم قلوب
لا یفقهون بها ولهم اعین لا یبصرون بها ولهم آذان لا یسمعون بها ولهم کالانعام بل هم
اضل) دیمک مناسب در یعنی آنداق ایرلر دورت آیاقلی حیوان کبی لدر بلکه
یغشی ویامان نی آیرماوده حیواندن هم یمانرا قدر شونداق ایرلرنی کتاب شریعتده
دیوث دیلمشدر دیوث شونداق ایردر کم خاتون ننگ یاط ایرلر ایله سویله شمه کینه
ویاط ایرلرگه کورنما کینه و بوندان غیر قباحت ویامان فعل لرینه راضی بولور. رسول الله
صلی الله علیه وسلم ایتمشلر کم (الذیوث لا یدخل الجنة) دیومعنی شریفی دیوث بولمش
کشی عذاب قیلنمه اینجه او جماعه کرمهس (یا که دیوث بولماقنی حلال دیوب ایتسه

اصلا کرمه س. ای عقل لی عزیز بنده فکر قیل فرضا دکان ده (کیبت لرده) نرسه نوره تکوچی صائقوچی لرا اگریاش دختر لر (قز لر) بولسه ای دی خاتون لر ایر لر ی ننگ شونداق دکانلر گه کر مک و وارما ق ل رینه اصلار اضیه بولماس لر اگروار سه لر الوغ زنجال و فتنه چقار لر * عجب در که نرسه کورگان کوچی یاش ایر لر بولغوچی دکان لره جماعت لر ی ننگ یا که قزبالا لر ی ننگ وارما ق ل رینه بعض ایر لر راضی بولور لر رخصت ویر لر شونداق ایر لر خاتونلردن هم پست و غیرت سز لر در

دگل ایر لک صقال و عورت ایله * خاتونیکه ایر اولسا ک غیرت ایله

بلگل کم خاتون لر بازار غه چقما ق لری سببندن بیس تور لی گناه غه هبتلا بولور لر اول ایرندن اذن سز چقماقی الوغ گناه در ۲) نچی زینتله نوب کینوب چقماق لر ی الوغ گناه در چونکه خاتون لر زینت لرینی یاط ایر گه کورسته کلری درست تو گلدر ۳) نچی بوز لرینی یاط ایر گه کورسته کلری الوغ گناه در ۴) نچی ضرورت سز یاط ایر لر ایله سویله شمک لر ی الوغ گناه در ۵) نچی ایر ی آلوب ویرمش نرسه نی سویه ای آکا قناعت قیامای اوزاری نفسی تله مش نرسه نی دکان لره کروب آماق لر ی گناه در. کتاب الزواجر ده منکور در حضرت ابن عباس پیغمبر مز صلی الله علیه و سلم تن روایت قیلوب ایتمشکه رسولمز علیه الصلوة والسلام ایتمش لر خاتون اگرایوندین زینتله نوب (کیینوب) و خوش بوی سورتنوب چقسه و ایر ی هم بواشکه راضی بولسه قیامت کوننده اول خاتونننگ هر بر آدمی حسابنچه ایرینه اوتدن ایو بنا قیلنور . رسول الله صلی الله علیه و سلم دن ابن عباس رضی الله عنهما ایتمشوب ایتمش لر

(سمعت رسول الله صلی الله علیه و سلم یقول ای امرأة خرجت من بیت زوجها بغير

اذنه لعنها کل شیء طلعت علیه الشمس والقمر حتی ترجع) معنی شریفی قایو

خاتون که ایر ی ننگ رخصت و اذنندن باشقه ایوندین چقسه اوستلرینه قویاش نور ی توشکوچی بار چه نرسه اول خاتون غه لعنت او قور لر خاتون ایریننگ ایوینه قایتقونجه

(وروی عن عبد الرحمن بن عوف انه قال سمعت رسول الله صلی الله علیه و سلم یقول

ایما امرأة اذا ادخلت علی زوجها الغم فی امر النفقة او کلفه مالایطیقه لایقبل الله

منها صرفا ولا عدلا) رسول الله صلی الله علیه و سلم ایتمشکم قایو خاتون کم نفقه حقن

هر قایچان ایرینه قایغو کرتسه یا که ایریننگ کوچی یتمه گن نرسه ایله ایرینه

اگر چندیکه بزرک زاده در اول * یقین بل تورت آباقلیغ ماده در اول

زمانه خاتونی نی بولغه صالماق * ایرر آسان اول اشمدین جننگ قالماسق

کوجلهسه (آشاماق اچمک یا که باشقه نرسه حقنده) الله تعالی اول خاتونندن فرض و نقل عملنی قبول قیلماز. بیک بلگل کم ایر بولغوی کشی خاتونی حقنده بیک عارلی (کونچی لی) وغیرت لی بولماق لق لازم در عقل وغیرتی بولغوی ایر جماعتی نلک یوزی توگل حتی کیمی نه یاط ایرلرنلک کوزلری توشمه که هیچ وقت راضی بولماز اوشبو خصوصه صوفی الله یار البخاری (مسلك المتقین) کتابنده نظم ایله اینه در کم:

بیت

زن همان زن بود سر تانعل * ننماید بغير الا بععل
 زوجه یعنی از وسریک مو * کس نه بیند مگر محرم شو
 نشنود هیچ کس صدای وی * بلکه آواز کفش پای وی
 بلکه هممایه گان برندگمان * این زنک زند است یا بیجان
 مرد هم آنچنان بغيرت باد * راضی گردد خدا پیمبر شاد
 غیر چون دید جامه زن خویش * مرد راضی شود بمردن خویش
 چون که مرد غیور را آری * روزی صد مرتبه کرد ماری
 آسمان برده سر نشیب کنک * هر زمان کسه کسه زهر دهند
 پاره پاره کنند سر تابن * میخ آهن زنند بر ناخن
 سیصد و شصت رک کشند از تن * کوههارا نهند بر گردن
 این همه به ازان بمرد خیر * بزن وی فتنه نگاه غیر

اوشبو اثرلی بیت لرنلک معنی لری نلک حاصلی بو طریقه در کم ایندگو خاتون شونداق بولور کم باشندن آیاغینه چه یعنی یوزی نی و باشندن بر توگینی ایرنندن و محرم قرداشلرندن باشقه کشی کورمهز و خاتون اوزی هم کورنمهز * خاتوننلک طاوشی نی بلکه کوشی نلک طاوشی نی یاط آدملر ایشتمازلر (یعنی شولقدر نامحرم ایرلردن صاقلانور) خاتون شولقدر صاقلانور که ایونندن چقوب یورما گانلک کدین حتی کورشی لری اول خاتون تریک می یا که اولیک می دیورلر (حالینی بلمازلر) ایر بولغوی کشی هم خاتونی حقنده شول روشقه غیرت لی بولسون کم آنلک غیرتندن الله تعالی راضی و رسول علیه السلام شاد بولور. یاط ایرهر قیچان بر آدم نلک

سالک راه خدا نلک اولدی منهاجی نماز * طالب بزم وصالک فیض نجاهی نماز
 آنلک ایله رتبه علیایه تیز ایررکشی * اهل ایماننلک محقق بلکه معراجی نماز
 دین اسلامنلک عبادت ایلدغنده شبهه یوق * طاطلی هم بال دن منافق ظن ایدر آچی نماز

خاتونى نىڭ يوزىن توڭل، كېيىن كورسەدە شول خاتوننىڭ ايرى غىرت وحمىتى
 وعارلوكىنن اوزى نىڭ اولما كىنە راضى بولور. غىرتلى ايرىنى اكر هر كوندە
 يلان يوز مرتبە چاقسە (تشلەسە) ودخى كوكىن يوز توبەن طاشلاسلر وهر وقت
 جام آياق جام آياق آغو بىرسەلر (اچرتسەلر) وآياغىدىن باشىنە چە واق واق قىلوب
 طوراسەلر ودخى ترناق آستنە اوچلى تيمر قاقسەلر. ودخى اوچىوز آلتىش
 تامورنى تىندىن تارتسەلر ودخى بوينىغە تاغلىرىنى قويسەلر (آصصەلر) ايندو
 وغىرتلى ايرىنىڭ خاتونىنە ياط كشى نىڭ كوزى توشماكى دن اوشبو ذكر قىلنمش
 ىدى تورلى عذاب و جفانى كورمك آرتوغراق (يعنى يكلرە كىر) * اوشبو ۴
 بيت نىڭ حاصلى اوشبوكم مثلاً بىراىرگە ايتسەلر كم جماعتنىڭ نىڭ يوزىنى ياطايرلرگە
 كورگازمەگە راضى بولاسىمى ياكە فلان فلان تورلى عذاب ايلە جفالىنماغە راضى
 بولاسىمى دىو وحمىت وعارلى اير جماعتىنى كورگازمەگە راضى بولماس بلكە
 اوزى نىڭ جفالىنمە كىنە راضى بولور دىمەك. اوشبو سوزلردن مقصود بىراچە اير
 اوزى نىڭ خاتونىنى نى نامىرم يعنى ياطايرلرگە اصلاً كورگازمەسون خاتونى نىڭ ياطلرغە
 كورنمە كىنە اصلاً راضى بولماسون جاننى بىلدىن صاقلاغان كىبى جماعتىنى نامىرلردن
 صاقلاسون دىمەك. عجب زمانەدركە بعض ايرلر خاتونلرىنى اوزلرىنە گوباغواجە
 كىبى كورب تله دكى بىرلرىنە (مثلاً بازار ياكە تياتركىبى) اورنلرغە كوركام صفت ايلە
 چىماغە وارىماغە رغىت وىرورلر حتى بعض لرى اوزلرى ايلە بىرگە آلوب وارلر
 وتله دكى نرسە ومال ايلە تىزىن ايرلر بو اشمز شرىفكە موافقىمى بونىڭ
 سببلى گناغە توشامز بو اشمز رىزقلىرىنىڭ طارايماقنىنە وكسب وتچارتلردىن خىر
 وىركاتنىڭ آزايماقنىنە سبب اولماقنى خوقى وار دىو فكر قىلماسلر (اويلاملر) بىك
 بىلگىل كم راموز الاحادىث دە مەكورد رىسول الله صلى الله عليه وسلم ايتمىشلىر كم

(ياكى على الناس زمان همهم بطونهم و شرفهم متاعهم وقيلتهم نساؤهم ودينهم دراهمهم و دنائيرهم
 اولئك شى خلق الله لاق لهم عند الله السلمى عن على) ترجمە سىنىڭ حاصلى اوشبوروشچە در
 آدمى لراوزر. بىر زمان كىلور كم آنلر نىڭ ھمت لرى (قىصلرى) آشاماق اچمك بولور
 آنى قىل تەدىل اركان ايلە كە بىرىن ۲ ھمان * اولماسون دىوان حقنە سكا دعواچى نماز
 ماسواى ھب كوگلىن طاغىتوب آتماغە سىن * اهل عرفان زمەرسىنىڭ اولدى ھىلاچى نماز
 دىمك اوچىن بىرىنى ابلېس مكارنىڭ ھمان * صالحىنىڭ سىف رەح قوس اماچى نماز

حاللری رسول اکرم صلی الله علیه وسلم ذکر قیلغان روشچه توگلمیدر
 فائده بلمک تیوشدر کم جمال صاحبه سی یعنی کورکام یوزلی و فعللی خاتون اگر قبیح یوزلو
 و اشه کی قیافتاو کشینک تحت نکاحنده بولسه خاتون شول ایرینه راضیه بولوب
 صبر قیلسه و او شانداق کورکام یوزلی و خلقلی ایرنک تحت نکاحنده جمالسز کورکام
 یوزلی صلو بولماغان خاتون بولسه ایرشول خاتون ایله تورماقینه صبر قیلسه و آکا
 راضی بولسه صبر قیلغوجی لر ثواب و درجه سیننه ایرشوب انشاء الله سعادت دارینگه
 واصل اولور لر . احیاء العلومه ذکر قیلده در اصمعی اینمشدر کم بر صحراغه چقمشیه
 کوردم که بیک صلوجمال صاحبه سی کورکام یوزلو خاتون قبیح یوزلو و فعللو کشینک
 تحت نکاحنده ایمشدر . خاتون غه ایندم که ای خاتون سن شول روشچه کورکام یوزلو
 خاتون بولاتروب نچوک آنداق اشه کی ایرنک نکاحنده تورماغه راضیه بولاسن دیو
 بعد خاتون میکا ایندی کم ای ایر سن بوسوزننی غطاسوبله ی سن مینم ایرم اگر چه
 کورکام یوزلو ایر بولماسه ده بلکه ایرمنک الله تعالی گه یازغان عملی و یغشیلقی وارد
 شول یغشیلقی اوچون میننی اجر و ثواب قیلوب اول کشینگه نکاحمنی تقدیر قیلغاندر
 بلکه مینم الله تعالی گه یاراماز اشلرم گناهلرم وارد شول گناهلرم اوچون عذاب
 یوزندن میکا شول ایرنی نصیب قیلغاندر مین نه اوچون الله تعالی تقدیر قیلغان اشکه
 راضیه بولمامن دیو بیک معقول جواب بیروب اصمعی فی احکات قیلمشدر (سوزدن
 توقتاتمشدر) اصمعی ینه اینمشدر کم بر بادیه ده (صحرا ده) بر اعرابیه گوزل و کورکام
 خاتوننی کوردم که قبیح (اشه کی) ایرنک تحت نکاحنده ایروش خاتون ایرینه اینه در
 میکا سوینچ شادلق بولسون سینده مینده او جماخ لق مز دیو . بعد ایری خاتونینه
 ایندی کم بز او جماخلق بولماقمزنی قایدان بلدک سکا کم ایندی دیو (بعد) خاتونی
 ایرینه ایندی مین سینک اشه کی یوزکه و فعلکه مبتلا بولام و آکا صبر قیلامن
 صبر قیلغوجیلرنک اورنی او جماخدر سین بولساک مینم کورکام لکمه مبتلا بولداک
 کورکام و عقل و گوزل صفت لو خاتون نکاحنده اولغان لق ایچون الله تعالی گه شکر قیلداک

طیمای قالدوم دم اوتماين عمریم اوتدی * ملك الموت کیلماکی هم یاوق یتدی
 ایا دوسلر عمل سز من یاغم قاتدی * نه حال برله کینارمنی بیلا آلماسمن
 بر فرصنده ینب کیلما ای اوتماي ساعت * هیبتی گه یبر و کولکر قیلما س طاقت
 فرمان برله الهمدن ملك الموت * نیچوک طاقت قیلارمنی بیلا آلماسمن
 جان آلورغه اول عزرائیل کیلوب تورسه * جانک ببردیب هیبت برله بیر جنک اورسه
 اوچوز آلمش تامر لریم نتره بولسه * نه حال برله بارارمنی بیلا آلماسمن

شکر قیلغوچیلرنک اورتی جنت در دیمشدر . اوشبو قصه پر خصه دن عقل وفکرلی
ایر و خاتون غه کوب عبرت آلوب بارچه ایر و خاتون شول روشچه حال لرینه صابر
و شاکر یا شاکره و صابره اولماق تیوشدر تاکه صابرین و شاکرین جمله سننن
بولوب الوغ درجه گه واصل اولماق لری الله مقدر الامور و خاتون الحیر و الشرور
حضرت واجب الوجود دن امید و مرچودر *

ییت دادم ترارکچ مقصود نشان * اگرچه من نر صیدم تو شاید برسی
۲ زمانه خاتوننی بی یولغه صالماق * که آندن هم آماندر جنک قالماق ۳

التنبیه التاسع عشر

خاتونلر غه چقماغه درست بولغوچی اورنلر بیاننده
اگر اوشبو اورنلردن باشقه اورنلر غه و ارماعه چقماغه ایررخصت و برسه ایر و خاتون
هر ایگای الوغ گناهی بولور لر و اول اورنلر تیز در بیان قیلنور . و دخی باط ایرلردن
قاچمای بورگوچی یا که ایرینه خلافت قیلغوچی خاتونلر غه قیامتق بولاچق عنایلر بیانده *
۱ خاتون و قزغنه بارماغه چقماغه درست بولمش اورنلر اوشبو لر در :
۲ آنا و آناسی سرخار بولسه لر حال لرینی بلمک اوچون ایری ننگ اذنی ایله چقار *
۳ اگر حج واجب بولسه و ارماعه ایر ممرمی بولسه حج سفرینه چقار ایری اذن
و برمه دهه * ۴ میت بوغوچی خاتون بولسه میتنی یوماق اوچون ایری اذن
و برمه دهه چقار * ۵ خاتون قابله بولسه یعنی بالا تابغوچی خاتون غه یاردم قیلماق
اوچون چقار ایری ننگ اذندن باشقه دهه * ۶ خاتوننک برکشی ده حقی آلاچای
بولسه خاتون اوزی باروب آلماغانده باشقه کشیگه و برمه لر حقی نی آلماق
اوچون چقار ایری اذن و برمه دهه * ۷ خاتوننک برکشیگه حقی بولسه شول حق

اهل عیال بوزک ساری باقب تورغای * باقب توروب سوز اینورگه تلک کیلمای
رحم اینمه سه یقین اشک براق بولغای * حیران بولوب نینار منی بله آلماسمن
خدا ایم ننگ امری برله جانم آلهه * جانم آنده باروب تنم مونسده قالسه
رننگم مثل برک خزان یکلیمغ سواسه * ایمان ایله بارار منی بیله آلماسمن
اهل عیال قورشاب تورغای یغلاب سنی * یوغوچی لر تغنه اوزره آغای سنی
صونی قیوب پاک ایله گای ظاهرمی * باطنمنی یوغانی نی بله آلماسمن

(۲) یعنی اشکی زمانداغی خاتونلرنی

(۳) یعنی قاتق ایله ن صوغشماق ده بکلدر

خصوصىدە اوزى بارماودن باشقىە علاج بولماسە ايرنىڭ اذندن باشقىە ۵م چقار *
 ۷ اولگى ايرندن بولمىش بالاسى بولسە آنلرنى كورمك اوچون چقار ايرى نىڭ
 اذنى ايله * ۸ بدعة اشلىر اولماغان وعظ مجلسىنە چقار ايرى نىڭ اذنى ايله ايرلرنىڭ
 كوڭلى ميل قىلماى تورغان صفت ايله مستوره بولوب * ۹ حىض ونفاسدن پاكنمك
 كىبى عذرلر بولغاندە حمام (مونچە) غە بارماغە چقار ايرى نىڭ اذن ورخصتى ايله *
 ۱۰ اوز آرالارندە بولغوجى مجلسكە چقار اگر مجلسلرندە اويونلر كىبى وبوندن
 باشقىە فسق وفساد اشلىر بولماسەدە يوزىنى قاپلاب ايرلرنىڭ كوڭل لرى كتماى
 تورغان صفة روشدە بىك قاقوب قاپلانوب تورنوب چقماق شرطى ايله ايرى نىڭ
 اذنى ايله چقار * ۱۱ آتا واناسى يا ايرى خاتون غە حاجت مەئلەنى اويرەتە
 آلماسەلر شول مەئلەنى اويرەنمك اوچون ايرى اذن وىروسەدە چقار * ۱۲ آتا
 واناسى نى زيارە اوچون (تلەسە) هر جمعهدە ايرى نىڭ اذنى ايله چقار * ۱۳ محرم
 قرداشلرىنى زيارە اوچون ايرى نىڭ اذنى ايله چقار * ۱۴ آتا واناسىنە قايفو
 ايرشسە آنلرنى تعزىە يواتو اوچون ايرى نىڭ اذنى ايله چقار *

اوشبو اورنلرغە چماق جائز اولماق نىڭ بىيانى بعضى طريقتە مەدبەدە وبعضى
 بريقتە مەدبەدە بعضى شرح نىابىلىسى مەدبەدە بعضى سى بىزانىدە
 وبعضى سى اشباہ النظايردە وبعضى سى احياء العلومدە وبعضى سى مفاتيح الجنانندە
 مذكوردىر. بوندن باشقىە اورنلرغە مثلاً بازار كىبى وهر وقت ايرلر يوروب
 تورغوجى باغچە وگلزار وصابان تويى كىبى يرلرگە طاش آياق بازارى
 وبونلردن غير ايرلر جمعيتى بولغوجى اورنلرغە خاتون قزنىڭ بارماقلىرى درست
 توڭلر ديو الوغ علماء قرآن وهدىث دن فهم ايله ب الوغ كتاب لردە بيان قىلوب
 شونداق اورنلرغە بارغوجى خاتون لرغە وشونداق اورنلرغە وارماغە اذن ورخصت
 دىرگوجى ايرلرگە دنيا و آخرتدە تورلى مشقت وعت نىڭ بولاچاغى نى ذكر قىلمىشلردىر
 * بىك بىلگىل كم خاتون قزلرغە چقماق وارماق درست بولمىش اورنلرغە خاتون قزلر
 ايرلرنىڭ كوڭل لرى كتماى تورغان صفة وروش ايله چقماق لرى شرط دىمىشلر. مثلاً
 ايرلردن بىك قاقوب يوزلرىنى بىك قاپلاب كوش بىننىنە توشارلك بىك اوزون
 وكىڭ چاپان دىكە جىلەن بوركانوب ^۷ بىچ برزىنت لرىنى كورگازماسلر والا بوزمان نىڭ

آندىن سكرە كفن تونىن كىمورگايلر * پاك نا پاك منى سالب چولغاغايلر
 باش آياغم محكم توتوب باغلاغاي لىر * توبە تونىن كىگانەمنى بىلە آلماسەن
 تورت آياقلىغ تابوتمنى كندىرگايلىر * منى سالىب تورت طرفدىن كوتارگايلر

بعضی هیاسز خاتونلری کبی فقط شال بورکانوب کنه کامزول وکولمک ایته گنده گی زینت لرینی کورگازوب یورمکلری گناه در الله تعالی ایته در (ولاتبرجن^۲ تبرج الجاهلیة الاولی) معنی شریفی اولگی جاهلیت زماننده اوتمش امتلرده ایرلرگه زینتلرینی کورگازوب یورگوچی خاتونلر کبی زینتلرکننی وکورکاملکلرکننی ایرلرگه اظهار قیلماکن کورگازماکنز. جاهلیت زماننده خاتونلر انجولردن اوست باشلرینه کیوب غایه کینوب یول اوستنه چقوب اولرین ایرلرگه کورساتور بولمشلر. بعد الله تعالی شول زمان خاتونلری کبی بولماقدن منع ونهی قیلمشلر. الله تعالی یزه ایمشدرکم (ولایبیدن زیننهن الالبعولنهن) دیو الی آخر الایة. یاط ایرلرگه خاتونلر زینتلرینی کورستمکن نهی قیلمشدر. اوشبونک تفصیلا بیانی ذکر قیلندی اوشبومقامگه مناسب سوزلر تفصیلا «معین الدین ۳» نام رساله چه مزده هم بیان قیلنمش ایدی اول کتابدن هم استفاده قیلوب صاحبینه دعاءخیر قیلماقلرینی التماس ایدلنهدر. (کتاب درة الناصعین) ده رسول الله صلی الله علیه وسلم ننگ طویل حدیث شریفی فی نقل قیلوب ایته در (روی عن علی رضی الله عنه انه قال دخلت انا وفاطمة علی رسول الله صلی الله علیه وسلم فوجدناه باکیا فقلنا ماذا یبکیک یا رسول الله فقال رأیت النساء لیلۃ اسری بی الی السماء) الخ اوشبو اوزون حدیث شریفنک ترجمه سینک حاصلی بو طریقهدر. حضرت علی رضی الله تعالی عنه ایته در من حضرت فاطمه رسول علیه السلام قزی و حضرت علی ننگ جماعتی رسول الله صلی الله علیه وسلم گه کرمش ایذک کرساک رسول علیه السلام ییلاب ترورلر بعد صورادق ایتمک ای خدانک بیغمبری نه اوچون ونه سبیدن یغلا یسن دیو رسول علیه السلام ایتمدی معراج کیچه سنده (کوک گه سیر قیلمش کیچه ده) خاتونلر فی بیک قتیغ عدایده کورمش ایتم شول خاتونلر ننگ حالن ایسیمه توشروب (آنلر فی قزغانوب و خدانک عدا بندن قورقب) یغلا یمن دیدی بعد رسول الله صلی الله

۲ التبرج التبختر وهو المشی المنهی عن الغنج والدلال (وقیل التبرج اظهار الزینة وابرار المعاسن للرجال) وعن الزجاج قال التبرج اظهار المرأة زینتها و ماتستدعی بها شهوة الرجال الخ (شیخ زاده)

۳ ۱۲۸۹ سنده قزانده طبع قیلنمشدر. اول کتابچه مزده هم خاتونلر بازار کبی ایرلر یورچک اورنلرغه چقماقلری ننگ قبیح وبارامازلقینی بیان قیلنمش ایدی.

ثنا ایتهوب جنازمنی اوقغای لـ * مین هم ثنا ایتمارمنی بیله آلماسمن
آنکین صکره منی سالب روان بولسه * یتمش ایکی برده عنکین سؤال سورسه

عليه وسلمگه ايتدك اى خدا نك پيغمبرى خاتونلرنى نى روشحه عذابده كورمش ايدك ديو . رسول عليه السلام ايتدى . بر خاتون نى كوردم صاچى برله اصلنغان باشنده ميبى قاينايدىر . و بر خاتون نى كوردمكه تلى برله اصلنغان قولى آرقه سندن چقارلغان و بوغازينه قطران ۲ صوبى قويلور . و بر خاتون نى كوردمكه ايكي ايمچه گى ايله اصلنمش و بوغازينه تموغنك زقوم اسملى صوبى قويلور . و بر خاتون نى كوردمكه اوزى اصلنمش آياقلىرىنى ايكي قولى برله ماكلابنه باغلامش و شول خاتونغه يلان و چايانلر مسلط بولمش (يعنى آنلر عذاب قويلور كوردم) و بر خاتوننى كوردم تنى نى آشار آختوندان اوت يالقون لانور . و بر خاتون نى كوردم اوتدان بولغوجى قاچى ايله تنى كيسولنور . و بر خاتون نى كوردمكه يوزى قارالمش و اچا گيى آشار . و بر خاتون نى كوردمكه كوز و تلسز و چوقراق بولوب اوتدان بولمش تابوتده (صندقهده) عذاب قيلنور و ميبى بوزنندن چقار اول خاتوننك تنى برص و جنام آغرىندانه ايسليره كدر و بر خاتون نى كوردم باشى دونغز باشى كيبى و تنى ايشاك تنى كيبى و اول خاتونغه بولغوجيدىر ملك ملك تورلى عذاب . و بر خاتون نى كوردمكه ات صورتده چايان و يلانلر اول خاتوننك آل طرفندن يا آغزندان كروب آرتندان چقار و فرشته لر اول خاتوننك باشينه اوتدان بولغوجى چوقمار ايله صوغارلر . حضرت فاطمه رضى الله تعالى عنها اوشبولرنى رسول الله عليه السلامدىن ايشنكانى صوننده طروب ايتمشكم يا آتام و يا كوزمنك نورى ايتكل مئا اول خاتونلرنك نينداى گناهلىرى بولشدر ديو . بعد رسول الله صلى الله عليه وسلم ايتمشكم ، صاچى برله اصلنمش خاتون باشىنى صاچنى ياط ايرلرگه كورمه تور بولمشدر . اما تلى برله اصلنمش خاتون ايرىنى تلى برله اذاقيلغوجى خاتوندىر . اما ايكي آياغى برله اصلنمش خاتون شولدركم ايرينك اذندن و رخصتندن باشقه ايودن چقمشدر . و دى حىض و نفاس كيسولگان صونندن غسل قيلمى بوونماى يورمشدر . اما تينى آشاغوجى خاتون ياط ايرلرگه كورنمك اوچون زينته نوب كينوب يورمشدر . و دى آدملىر غيبه نى صوبله مشدر . اما اوتدن بولمش قاچى ايله تنى كيسولمش خاتون شولكه اوزىنى و زينته لرىنى ياط ايرلرگه كورگازوب يورمشدر . اما ايكي آياغى قولى ايله ماكلابنه باغلامش و يلان و چايانلر ايله عذابلنمش خاتون شولدركم سلامتلى و قوتى بولاتور و طهارت آلوب نماز اوقماشدر

جواب بيريديب فرشته لر وحشت قيلسه * نيچك جواب بيارارمى بيله آلماس من تابوت برله آلوب تورمه كورباشنده * يارانلرم يغلاب تورغان كوب قاشمده يالغوز يغلاب قورغوم ايل باشمده * آندە نيچوك قيلارمى بيله آلماس من

(۲) قطران ديتكلى تموغده بولغوجى صولاماكى تموغ اهللى نك اچمك لريدر

ودخی جنبلکدن غسل قیلما مشدر (پا کلنمه مشدر) اما باشی خنزیر باشی کبی وتنی
 ابشاک تنی کبی بولمش خاتون یالغان سویله کوچی و آدملر آراسنده سوز بورنوب آدملر
 آراسون بوزغوچی خاتون بولما مشدر. اما ات صورتند بولغوچی خاتون فینه چقارغوچی
 ایری ننگ رضالقنی آلمان خاتون بولما مشدر. بلگل کم اوشبو حدیث شریف نی
 (کتاب الزواجر عن اقتراف الکبائرده) ابن مہر رحمہ اللہ ہم حضرت علی دن نقل قیلوب
 بیان ایده در لکن کتاب مذکورده در ۵۵۵ مذکور اوچ صفی بیان قیلنما مشدر حدیث
 شریف تورلی طریقی ایله روایت قیلنمش بولسه کیره ک طرف متعده ایله روایت
 قیلنمش حدیث کوبدر. در ۵۵۵ ینہ ذکر قیلہ در رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم ننگ مبارک
 قزی حضرت فاطمه حضرت علی رضی اللہ عنہ ننگ جماعتی بروقت رسول علیہ السلام ننگ
 حضور شریف لر ینہ کلوب کرمش لر ایکان حضرت فاطمه رسول علیہ السلام قاراغان لر
 سوکنده توسلری اوزگاروب کوز لرندن باش کیلمشدر بعد رسول اللہ علیہ الصلو
 والسلام ایتمشدر کم ای قزیم سکا نہ بولدی نیندی قایغوک وار دیو حضرت فاطمه
 ایتمشدر کم کیچه گی کون حضرت علی ایله مینم آرامده مزاح سوز لر بولوب ایدی شول
 سوز لر آراسنده حضرت علی ننگ میکا آچیغی کلور دای سوز آغزمدان چقدی صکره
 مین حضرت علی ننگ آچیفلانغانون کورگانم سوکنده اول سوزم اوچون قایغولی بولدم
 و اوکندم بعد حضرت علی گه ایتمم ای دوستم مندن راضی بولسانه دیویانندن یدی
 مرتبه ایله ندیم سوکره میندن راضی بولدی رضالق ایله مینم یوزیمه کولدی حضرت علی ننگ
 کوکلینہ برکدوره کیلگانلکدن مین اللہ تعالی دن بیک قورقدم دیمشدر بعد رسول اللہ
 صلی اللہ علیہ وسلم ایتمشدر کم ای قزم مینی پیغمبر قیلوب بیبر کوچی اللہ تعالی برله قسم
 قیلوب ایتمه من اگر سن حضرت علی نی راضی قیلما سدان اول وفات بولسا ک ایدی مین سیکا
 جنازه نمازینی او قماس ایتم. رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم ینہ ایتمشدر کم ای بابلد کمی
 ایرننگ راضی بولما قلفی خاتوندن اللہ تعالی ننگ راضی بولما قیدر ایرننگ راضی بولما سلقی
 اللہ تعالی ننگ راضی تو گلگی در. ای قزم قایو خاتونکه عمران قزی حضرت مریم
 عبادتی کبی عبادت قیلسه لکن اول خاتوندان ایری راضی بولماسه اول خاتون ننگ
 عملینی اللہ تعالی قبول قیلماس ای قزم خاتونلر ننگ عمل لر نی ننگ الوغ و آرتوغراقی

بو هستنده گور اویویگا کور بولسام * الوداع دیب بارچه کینوب یالغز قالسام
 مار اکزدم اوفراب تورسه قاجالمام * نه حال برله قاجار منی بیله آلماس من
 ای مؤمن لر عجب ایودر قرانغو گور * بروحشت لک سیاست لک هیبنی زور
 اللہ اوزی لطف ایله سه بولور پرنور * لطف ایتمه سه نه قیلارم بیله آلماس من

ایرلرینه اطاعة قیلماقدیر (ایرلرینک رضالقینی آلماقدیر) دره ده مذکور عربی العبارة حدیث شریفنک ترجمه سی ننگ حاصلی اوشبودر. اوشبو حدیث شریفن هم معلوم بولادر خاتونلرنک الوغ عمل لری ایرلری ننگ رضالقن آلماقلریدر. ودخی خاتونلردن خطا ایری ننگ کوکلینه آغرلق کیلوردای سوز ایشنولسه ایر بولغوچی کشیگه عفو قیلماق کیچمک وخاتونینه آچق یوز کورستمک تیوشدر بیک الوغ خطا بولماغانده خطالرن عفو قیلماق دیبانه وخلق حسن لکدن در. ودخی هر ایر اوزی ننگ جماعتی ایله ن مزاج ومطایبه لی سوزلر سوبله شمک کوکل لربنی شاد قیلماق تیوشدر ورسول الله صلی الله علیه وسلم هم ام المؤمنین ازواج مطهرات جماعتلرینه شول روشچه معامله قیلمشدر بزضعیف امت لرگه رسول علیه السلامکه ایارمک لازمدر (اللهم اجعلنا من المتبعین لشریعتہ المتصفین بمحبته المهتدین بهدیه وسیرته وتوفنا علی سنته) * تنبیه مهم بلمک تیوشدر کم ایواچنده خاتون قز آراسنده خدمت اوچون آلمش ۱۲ یا ۱۳ یا ۱۴ یا شلمک بالغه قز بالانی صاحب بیت که مهمان کیلمش وقتده ایر مهمان غه قارشو وایوگه کرگانی بعدنده قوناقدن قاچر ماسدن مهمان حضورینه شول بالادن دسترخان ونعمت حاضر قیلدرماق قز بالانی ایرلر حضورنده قاچرتمای یورتکم شرعا قبیح ومنموم اشدر اهل اسلام غه تیوش عادت توگلدر بلکه بوطریق مله اجنبیه آدملری ننگ عادتیدر. بوروشچه معامله ده تورلی آفة واردر اولایرلرنک شول قز بالاغه شهوة ایله قارماق خوفی واردر اول ایسه گناه در. ثانیاً یاش بالانی یاش وقتندن ایرلردن قاچماسقه اویره تو وعادتله ندر و بولادر بو ایسه تورلی فتنه گه مبتلا اولماغه سبب بولغوچی اشدر. ثالثاً اوشبو عادت منمومه نی آدملر برسندن برسی کورب اوشبو طریقه بدعه اش شایع بولوب کنما کنگه سبب بوله در اوشبو بدعه قبیحه نی اول قیلغوچی کشی یمان اشنی چقارغانلقدن رسول الله صلی الله علیه وسلم ننگ (من سن سنة سیهة فله وزرها ووزرمن عمل بها) دیمش حدیث شریفنده مذکور یاوز اشنی چقاروب کوب گناه نی اوستنه بولکه وچی کشی جمله سندن بولماق خوفی غالبدر. حدیث شریف ننگ ترجمه سی ننگ حاصلی بوروشچه در هر کم یارماز فعلنی شرعا ممنوع اشنی کورستسه چقارسه اول کشیگه شول یمان اشنک گناهی بولور ودخی شول یاوز اشنی اشله گوچی لر

منی قویب یتنی قدم کینر بولسه * منکر نکیر اوشال دمه کرب کلسه من ربک دیب فرشته لر باقب تورسه * ربم الله دیگانم نی بیله آلماسمن قل خواجه احمد منزل خطر یول لر یراق * بارور یرک یاق تورور بارموبراق (۲) توبه قیلوب اوزین بلگان آلدی یراق * من هم توبه قیلغانمنی بیله آلماسمن

گناهلری هم شول یمان اشنی چقارغوجی کشیگه بولور . تنبیه مهم آخر بعض عوام الناس آراسنده بولمش عادت قبیحه درکه جماعته نگوچی آدم ننگ خصوصاً یاش یکت لرننگ زفاف کونی (یعنی جماعتی ایله اول ملاقات قاوشوو کورشو کونی) اگر جمعه کونندن بریا ایکی کون الک بولسه داماد (کیاو) بولمش ذات جماعتی حضورندن یانندن جمعه کون جمعه نمازی او قماغه مسجد که چقماق قالمشی ایشدلمه کله در بوفعل بیگ یامان فعلدر جمعه دن عذر سز قالماق گناهلرننگ بیگ الوغ سعید دنیا و آخر تنگ آفة و بلالرینه مینلا اولماغه سبب بولغوجی الوغ گناهدر ترک جمعه حققتد شار عدن الوغ وعید خبر لری وارد بولمش در جمله دن بری صحیح مسلمده مذکور درکه (عن ابن مسعود ان النبی صلی الله علیه

وسام قال لقوم یتخلفون عن الجمعة لقد هممت ان آمر رجلا یصلی بالناس ثم احرق علی رجال یتخلفون عن الجمعة بیوتهم) معنی شریفی ننگ حاصلی رسول الله صلی الله علیه وسلم جمعه نمازندن عذر سز قالغوجی لر حققتد اینتمشکم تحقیق قصد قیلیم بر ایرگه امر قیلماغه کم جمعه نمازینی آدم لرگه امام بولوب اوقتور بوننگ صوکتده جمعه نمازندن قالغوجی ایرلرننگ ایولرینی یاندرور . رسول علیه السلام ننگ اوشبور و شچه قصد قیماقندین معلوم بولادر جمعه نمازینی ترک قیلماق بیگ الوغ گناهدر . بعض برجاهل آدم لر هزل قیلوب ایتورلر ایش زفاق و قتی (یعنی زوج زوجه گه اول ملاقات زمانی) دنپاننگ او جماعتی در او جماعده آدم لر عمل ایله مکلف توگل دیو . بیگ بلگل کم بور و شچه سوزده شریعت برله هزل اولغانلقتن خوف کفر وارد بونداق سوزلر ایله هزل قیلوب سویله مه کدن احتیاط واجیبدر . رسول الله صلی الله علیه وسلم اینتمشدر کم (بسئس البیت یدخله الرجل المسلم بیت العروس وذلك لانه یرغبه فی الدنيا وینسبه الآخرة کر والحکیم) معنی شریفی ننگ حاصلی مسلمان ایر کره تورغان ایوننگ خوش بولماغانی کیاو ابوی در چونکه کیاو اورنی دنیاغه کوکل و محبت فی قویدرور و آخرتنی اونوتدورور یعنی سبب بولور . ای عزیز تزوج (یعنی جماعته نمک) نعمتی هم الله تعالی ننگ بنده لرینه ویرمش الوغ نعمتی در بس اوشبو الوغ نعمتکه شکرانه بوزندن زفاق و قنتده طاقت و قدرندن کیله چک تورلی عملنی بیگره ادا قیلماق تیوشدر تا اینکه طرفین ننگ محبت و الفت لری همیشه اولوب معاش و حیوأة لری خیر الاحوال والاوقاتده اولماقی رجا قیلنور . نکاح

(۲) یعنی قویاق قالدرماق (۳) قال شیخ الاسلام زکریا الانصاری وهذا وارد فی قوم منافقین یتخانون ولا یصلون الخ (سراج المنیر شرح الجامع الصغیر (منهزه) ۴) قویاق معنی سنده

وازدواج نعمتی شریف نعمت اولغان لاق اوچون رسول اکرم صلی الله علیه وسلم
ایتمش لرم (من تزوج فقد استكمل نصف دینه) دیو معنی شریفی نك حاصلی هر
کم جماعته نسه اول کشی تحقیق دینی نك یارمنی کامل قیلدی. بلگل کم جماعته نمك نصف
دین بولماق نك وجه منی ایتمش لرم آدم نك دینینه کیمچیلک و ضرر ایرشمك
غالبده فرج شهوتندین اولور مثلا زنا کبی قبیح اشلرگه مبتلا اولماق دین بولور.
ودخی حرام آشاماق دین بولور بس دیننك کامل بولماق حرام دان صاقلانو حلال نعمت
ییمك ایله در. بس جماعته نمك زنادن صاقلانماغه سبب بولغانلقدن جماعته نگوچی
کشی گویا دینینك یارم اولشینی کامل قیلماش بولور تزوج نعمتی الوغ نعمت
اولغانلقدن الله تعالی بنده لرینه منت قیلوب ایته در (ومن آیاته ان خلق لکم من

انفسکم ازواجاً لتسکنوا الیهما و جعل بینکم مودة ورحمة ان فی ذلك لآیات لقوم یتفکرون)
معنی شریفی الله تعالی نك واروبرلکی نك و قدرتی کامل اولماق نك علامت لرندین در
سرنك اوچون اوز جنسکزدن خاتون لر یاراتدی تاکه آنلرغه میل قیلورسز و کوکل
ویروب کوکلکزی قرارلندر رسز. ودخی الله تعالی آراکرده محبت دوستلق
ومهربانلق و شفقتلی لک قیلدی در سنلکده الله تعالی نك اوشبو روشچه قیلماقسنده
فکر قیلغوچی لر اوچون علامت و عبرت لر واردر * جماعته نوحقننده اوتمش کاغدلرده
کیره کلی سوزلر یازلمش ایدی * فائده بیک بلگل کم هر کم نك ایکی یا که اوچ
یا که دورت خاتونی بولسه ایرگه واجب بولور آنلرنی آشاماق اچمک و کیمیم
صالوم یا صاماق ده و کیچه لوده تیگوزلمک رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمش لرم
(من کان له امرأتان فمال الی احداهما دون الاخری) و بر روایتده (ولم یعدل بینهما

جاء بوم القيمة واحد شقیه مائل) معنی شریفی نك حاصلی اگر هر کم نك ایکی
خاتونی بولسه آنلرنك بر سینهنه آوشمه (آنلرنی جماعته باشقه بارچه خصوصده
تیگوزلماسه) قیامت کوننده محشر بیرنده اعضاسی نك بر طرفی آوشقان بولوب کلور
یعنی بر یاقسوز بولور شول روشچه قوبارلور. اما یقین لاق قیلماقسنده تیگوزلمک
واجب توکلدر بر سیننك کیچه سنده بوقلاب غنه چقسده اختیار لیدر محبت و جماعته
تیگوزلمک واجب ایسه سدر شونك اوچون رسول الله صلی الله علیه وسلم (اللهم هذا
جهدی فیما امک ولا طاقه لی فیما لا امک) دیمشدر یعنی محبتده تیگوزلمک مینم
اختیارمده طاقتنده دکلدر دیو الله تعالی گه ایتمشدر * اما جماعده هم تیگوزلمک
مستحبدر بیک ثوابلی اشدر. جماعده تیگوزلمه گان تقدیرده بر خاتوننده خوف
فساد بولسه جماعده تیگوزلمک هم لازم اولسه کیره ک. ودخی سفرگه آلوب دارماقده

تیگوزلمک واجب توگلدن و لکن کوکل لرین خوشلاندر و اوچون قرعه یعنی خاتونلرینه
 شباهه صالدرماق اولی آرتوغراقدر نوابلی اشدر. و دخی ایبده شلی خاتون اوزلرینک
 کیچه لری نی بر برسینه هبه قیلماق ویرمک در سندر هبه سندن قایتسه هم در سندر. جوهر
 النیره کتابنده ایته در ایبده شلی خاتون اوزینک یاننده ایبده شی کونفنن آرتوغراق
 بولماق اوچون ایرینه مال (آنچه) بیرسه یا که ابر بر خاتونینه مال بیرسه که ایکنچی
 خاتونی یاننده کوبرهک وقت بولماق اوچون. یا که خاتون ایبده شینه مال بیرسه
 کوزنک نی میکا ویرگل ایره منم یاننده بولسون دیوب اوشبولر بارچه سی درست توگلدن
 چونکه رشوة بولادر رشوة بیرمک آلماتی حرامدر. بیک بلگل کم اگر هر کم ایکی
 جماعتلی بولغان تقدیرده تیگوزله و دن قورقسه تیگوزلی آلمان گناهی بولورمن
 دیسه اول کشیگه ایکی خاتون درست توگلدن الله تعالی ایته در (فان خفتم ان لاتعدوا
 فوادمه او ما ملکت ایمانکم) دیو معنی شریفی اگر خاتونلر کزنی تیگوزله و دن
 قورقسا کز سرگه برگنه خاتون آلماتی یا که کنیزهک خاتون آلماتی بر خاتون
 اوستینه تورتن زیاده آرتوق کنیزهک خاتون آلمه ده در سندر حره خاتون
 ایله کنیزهک خاتون فی تیگوزلمک واجب توگلدن فائده کنیزهک خاتونار
 اسلام مملکتنده بولورلر حجاز مصر و شام و اسلامبول و بخارا کبی مملکت لرده
 فائده تربیه و تیگوزلمک که کوچی بنگوچی کشی که کوب خاتون آلق دیندنر امانیاغه
 صحت قویماقدان دگلدر دیو عوارف المعارف و احیاء العلومه بیان قیلدر. چونکه
 کثیر الشهوة بولغوچی ایرگه کوب خاتون ایله ایرنک حرامدن صاقلانماقینه سبیلکی و دخل
 تامی بولغوچیدر. و دخی بعض بر آدم که تدبیر بیت و ایو تربیه ملک و باشقه خصوصلر
 اوچون بردن آرتق جماعت آلق تیوش بولادر هر کم اوز حالین اوزی بله در. بس
 بردن زیاده خاتون آلفوچیلرنی عیب قیلماق آنلرنک غیبتنه توشمک الوغ خطادر.
 بردن زیاده خاتون آلق عیب بولسه بو اشنی پیغمبرلر و اولیا و الوغ علما قیلماس
 ایسی لر. و الحال تکثیر نساء اول ذوات شریفی لرده اولمشدر. هر کم نک ایکی
 یا اوچ خاتونی بولوب آشامق اچمک ده آنلره رزقنی کیک قیلماق اسراف دگلدر
 اما جماعتک برگنه اولوب آکالایق اولماغان کبیم وزینت لر اولوب جانکا مشقت
 و محنت لر حاصل قیلماقک اسرافدر اسرافنک عاقبتی افلاسدر. بیک بلگل کم رسول الله
 صلی الله علیه و سلم نک صحابیلرینک زاهدراغی رسول علیه السلامک کی او ی حضرت
 علی رضی الله عنه نک دورت نکاحلی خاتونی و اون یسی کنیزهک خاتونی بولمشدر *

وپيغمبرلردن هم حضرت داود و حضرت سليمان على نبينا وعليهما السلامك خاتونلرى
 كوب اولمشدر حضرت داودنك يوز خاتونى و حضرت سليمانك اوچ يوز حره و يىدى
 يوز كئيزهك خاتونلرى بولمشدر. و پيغمبرمزمحمد المصطفى صلى الله عليه وسلمك
 داربلا و فنادن دار آخرت و بقا گهر حلت و هجرت و قئنده تحت نكاحنده اولمش مبارك
 خاتونلرى توقز اولمشدر. رسول عليه السلامك دنيا ده و قئنده غى بولمش جماعتلرى ينك
 جمعسى اون دورت بولمشدر بعضلرى وفات بولوب بعضلرى ينى تحت نكاحند ان چقارمشدر
 واصحاب كرام والوغ علمادن كوب خاتونلى اولمشلرى كتابلرده مذكور در اصحاب
 عظام رضى الله تعالى عنهم دن اوچ خاتونلى ايكي يا دورت خاتونلر بيلك كوب ذات
 اولمشدر * فائده مولوى قهستاني رحمه الله شرح كبيرنده ايتهدر (والاحسن للرجل
 ان يتزوج امرأتين فانه تعالى بدأ بالمثني كما في المضمرة) معنيسى ايرلرگه
 ايكي خاتون آلمق كوركام رهك اشدر چونكه الله تعالى ايرلرگه جماعته نو حكمه ينى بيان
 عملنده ايكي خاتون آلماقنى بيان قيلول باشلايدر (فانكعوا مطاب لكم من النساء
 مثني وثلاث ورباع) ديو معنى شريفى اوركز خوش كورگان خاتونلردن نكاحلانكز
 ايكي نى اوچ نى دورت نى * فاضل قهستاني شول طريقه ايتسه ده ايكي بخشى، برطنچدر
 ايبدهش كورگوچى خاتونلرغه تيوشدر كم صبر قيلول الله تعالى نك تقيديرينه رضالقي
 كومتريگايلىر جزع فزع ايله ب صبر سزلق اهل اسلامغه لايق اش دگلدر. صبر سزلق
 قيلول حسرتلر نهك شرع شريفى نك حكيمه مبار كينه راضيه اولماغانلق كبي در بو ايسه كفر در
 پيغمبرلر اوليا الله والوغ عالم و پادشاهلرنك مبارك و عفيفه خاتونلر ندين عبرت آلهت
 تيوشدر مذكور ذات شريفى لرنك خاتونلرى ايبدهش كورمشلردر. پيغمبرمزم صلى الله
 عليه وسلمك امهات المؤمنين مكرمه خاتونلرى و بعض محترمه قزلرى هم ايبدهش
 كورمشلردر. صبر قيلولغوى لرغه الله تعالى الوغ شادلق و درجه لر وعده قيلمشدر دنيا
 ايسه آرزغه عمرلك زماندر دنيا اوزى و راحتلرى فاني بولاچاقدر ملك و راحت و شادلقنى
 استه مك عقللى اير و خاتون لرغه لازم بولغوى اشدر الله تبارك و تعالى خاتون لر
 حقتده شرع شريفنى شول طريقه قيلمشدر فرضا گر بر خاتون ترك ايكي ايرنك تحت
 نكاحند اولماقنى الله تعالى مشروع قيلغان اولسه اصلاچاره مز اولماس ايدى لكن
 الله تعالى عز شانه اول روشچه قيلمامشدر بولنك الوغ حكمت و اسرار ينى اوزى گنه
 بيلگوچيدر (رضيت بالله ربا وبالاسلام ديناً و بمحمد عليه السلام رسولا و نبيا) الخ ديو
 ايمان كلتمورمشلرمز الله تعالى بارچه مزنى مؤمن كامل ايله سون دنيا و آخرتده. اى عزيز
 مسلم بردن آرتق جماعت آلماغه نيت قيلساك عدل (تيگون) لمك هالكنى ملاحظه

قیلغل اگر تیگوزله مک دن عاجز بولاچی اولساڭ ایکی جماعت قیلماقڭ الوغ خطادر
 اگر نفقه یا که باشقه خصوصلرده تیگوزله مکدن عاجز بولساڭ البته آنلرنڭ برسینه
 جبر ظلم قیلساڭ کیرهک بوا یسه الوغ گناهدر طنچ جانکنی طنچسزلقغه صالحساڭ کسب
 و تجارت سودا اشکن خیر وبرکات کیدر عمل و طاعتکنی حضور قلب ایله ادا
 قیلما ی اول جهنمن هم عاصی اولور من. ایکی خاتون تربیه سنه قصورلق قیلماقڭ
 باشقه آدم لر حقیینه هم ظلم قیلساڭ کیرهک بعد نچه آدم لرنڭ رنجو و بند عاسنی آلساڭ
 کیرهک. ایکی جماعتلی آدم گه ایکی ابو حاضر له مک تیوشدر تا که بر برسی نڭ حالن
 بلب عداوة و دشمانلق لری قوت تابماسون. ودخی ایکی ایوک بولسه برسی یوقارو
 برسی توبهن یا که برسی نڭ هواسی وزینتی زیاده و گوزل و برسی بالعکس اولسه
 شول ایولرده طور مق خصوصنده هم تیگوزله مک تیوشدر منلا نوبت ایله آی حسابی
 ایله تورلی ایوده طور لر * ای بنه ایکی جماعتنی تیگوزله مک که قادر بولماساڭ اوستگه
 الوغ طاغ آلوب بلا گه گرفتار اولماقڭ و طمچ جانکنی طنچسزلقغه صالحماقڭدربو ایسه
 غایت حماقتلککنندر بر خاتوننڭ حق لریننی رعایه قیلماق هم اوستگه لازم اولمش
 الوغ اشد بر جماعتکنڭ حقیینی کما هو حقها ادا قیلساڭ الوغ درجه گه ایرشه ککندر
 فائده ا گر خاتون ایکی ایرگه نکاحلانمش اولسه قیامت کوننک اولگی ایرینه
 یا که صوگفی ایرینه می بولور علما بو خصوصده نورلیچه اینمشلردر. بعض علما
 اینمشدر کم صوگفی ایرینه بولور دیور سول علیه السلام اینمشدر کم (المرأة لآخر ازواجها)
 دیو یعنی خاتون آخر دایغی ایرینه بولور. و بعض علما اینمشدر کم خاتون اختیارلی
 بولور. تله دکی ایرینه بولور. فائده هر کم نڭ ایکی خاتون بولسه ولکن
آرالرنده الفت دوستلق بولماسه آنلرنی دوسلاندرماق او چون اوشبو آیتیننی (هوالنی
 ایدک بنصره من المؤمنین آیتنی یا ایها النبی) گه چه تمام آیتنی صوغه اوقوب اوشکروب
 ایکی خاتوننڭ قایوسینه بولسه ده اچرتسه الله تعالی نڭ ادنی ایلهن آرالرنده الفت
 و مودت و دوستلق بولوب دشمانلق لری کینکای دیو روح البیانده ذکر قیلهدر آیه
 مذکوره سورة الانفال ده در. فائده اگر ایر خاتوننی طلاق قیلسه (آیرسه) یا که
 خاتون نڭ ایری وفات بولسه عدة صاقلاماق واجب بولور. اگر عدة صاقلاماسه بیک
 الوغ گناهللی بولور. عدة صاقلاماق بوروشچه بولور کم طلاق قیلنمش خاتون طلاق
 قیلنغان ایودن چقماز اگر حملی (بوگی) وار وقتده آیرلمش بولسه بالاسنی تابقاچه
 اگر یوکلو خاتون بولماسه اوچ مرتبه حیض کورگانچه. اگر حیض کورمای تورغان
 خاتون بولسه اوچ آی اونگانچه وفات عدتده دورت آیده اون کون بولغانچه اماموت

عدتندە خاتون كوندز ، كېچە نىڭ بعضى سەندە (نفقە خاھرىلىك اوچون) ايووندىن چقار بولنىڭ سوڭىدە يەنە شول عدە ساھابى تۇرغان ايوونىنە قايتوب قونار بوقلار شول ايوونىن باشقىدە قونماز. اكر طلب معاش و نفقه اوچون چغوغە مھناچ بولماسە مئلا ماھىتلىرىنى خاھرىلە گوچى كىشىلەر بولسە موت عدتندە هم چقماز. خاتونلار طلاق عدتندە اصلا ۲ چقماز الله تعالى ايتە در (ولاتغر جوھن ۳ من بيوتهن) معنی شريفى طلاق قيلنمىش خاتونلار كىزنى طلاق قيلنمىش ايوولرىدىن چقارما كىز. طلاق عدتندە وقتدە خاتونلار چقار اكر وارنلار جبر قيلوب (كوچلەب) چقارسە لىر يا كە اول طلاق قيلنمىش ايوودە عدە ساھاباغان تەقدىردە خاتون نىڭ مالينە (نرسە) لىرىنە ضرر ايرشو خوقى بولسە يا كە شول ايوونىڭ جىھەر لو خوقى بولسە بو تەقدىرلردە چقار (يعنى باشقە ايووگە باروب عدە ساھاباغان) طلاق بائىن ايلەن طلاق قيلنمىش خاتون طلاق قيلغۇچى ايوى ايلەن برايوودە طورماقى درست بولور اكر آرا لىرىنە بولسە اكر اير فاسق بولماسە يا كە ايوولرى بىك كچك بولسە بو تەقدىردە خاتون اول ايوون چغوب ايكىنچى ايوودە عدە ساھاباغان. عجب زمانە در كە خاتونلار نىڭ اكثرى عدە ساھاباغانى رعايە قىلمازلار ايوولرىدىن چغوب اولگى كى تەلدە كى ير لىرىنە واروب كىلوب يورلر بوگناھلرىنىڭ شوملىغىنى دنيا و آخرتدە كورما كلرنە خوق غالبدر. چونكە اول مطلقە بىچارە خاتونلار عدە ساھاباغانلارنى ايلەن الله تعالى گە ورسول الله عليه السلام نىڭ حكملرىنە مخالفت (قارشو) بولادر عدەنى قويماقلىرى آبروى سىزلىق و بخت سىزلىق لىرىنە سبب عظيم در الله تبارك و تعالى بار چە سىنە توفىق و سعادتنى خىر رفىق ايلەھون *

التنبيه العشريون

استبراء قيلماق نىڭ وجوبى مەقتدە بىك بىلگىل كم استبراء قيلماق واجىدر يعنى بول قيلغان سوڭىدە عورتندە قالمىش بولنى بالچىقە يا كە پشمە گان كىرپچكە يا كە كىندىر چوپرا كىنە يا كە بونلر باشقە استبراء مكره بولماغان نرسە لىرگە سىكدروب بىرمك واجىدر. اسلام دىنندە بولماغان آدملىرى كى استبراء قيلماق بىنچە اشطان توبىنى نىجسەب يورمك يا كە قول ايلەگنە استبراء قيلماق الوغ گناھدر رسول الله صلى الله عليه وسلم ايتمىشلىرىكم (عامە عذاب القبر من البول فاستنزهوا من البول) دىو معنى شريفىنىڭ حاصلى قىر عذابىنىڭ كوبرە گى بولدىن يعنى مىدكدىن ساھاباغان سىبىندىر بس ساھاباغانلار بولدىن (تن و كىيىم لىرگە تىدىرما كىز) رسول الله صلى الله عليه وسلم ايتمىشلىرىكم (اتقوا ۲) چونكە نفقە و كىيوم و ابو خاھرىلىك ايرگە واجىدر عدتلىرى تمام بولغانچە بس آنلىغە چقماغە ضرورە بو قدر. (۳) بس شول ايوودە عدە ساھاباغان واجب چقماق حرام بولور.

البول فانه اول ما يعاسب في القبر) ديو معنى شريفينكڭ حاصلى بولنى تن وكيم گزه تيگن ردن صاقلانكز چونكه قبرده حسابنكڭ اولى بولدن بولور، ودخى صحيح البخارى ومسلمه مذکور دركم (انه صلى الله عليه وسلم مريقبيرين فقال انهما يعفبان ومايعفبان في كبير بلى انه كبير اما امدهما فكان يمشى بالنميمة واما الآخر فكان لا يستغزى من بوله فدعا بغير يدتين من جرائد النخل فجعل في قبر كل واحد قلنا يا رسول الله وهل ينفعهم ذلك قال نعم يخفف عنهما مادامتا رطبتين) معنى شريفينكڭ حاصلى بروقت رسول الله صلى الله عليه وسلم ايكى قبر يانندان اوتوب وارمش وقتلرندا ايتمشدركم بوقبرده بولش كشيلىر هندابده در اما عذاب قيلنماقلىرى اولزلىرىنكڭ گمانلرندة الوغ گناه سببندان توگلدرد. اما الله تعالى قاشنده عذابلىرى الوغ گناه سببند ندر. اول عذابكڭ بولغوجى كشينكڭ بريسى نمام چيلك قيلوب يورگوجى كشى ايدى وبريسى بولدن صاقلانماى يورگوجى كشى ايدى بعد رسول الله صلى الله عليه وسلم ايكى خرما بوطاغينى صوراب كلنورتب ايكى قبرنكڭ هر برصينه ۲ اولطرتمشدر. رسول الله صلى الله عليه وسلمنكڭ صحابه لدرى صورامشدركم يار رسول الله بو آغاچ اولطرتماقده هندابده بولغوجى كشيلىرگه فائده سى ايرشور ميكان ديو بعد رسول الله عليه الصلوة والسلام ايتمشدركم بلى فايده سى ايرشور اوشبو خرما آغاچلىرى قوريماي يوش بولوب (ياشالله نوب) تورمش مدت ووقتغه چه الله تعالى شول قبرلرده بولغوجى كشيلىرنكڭ عذابينى يكل قيلور ديو. همام عظاملرمن بول قيلغان صوركنده استبراء قيلماقنكڭ وبولدن صاقلانماق نكڭ واجب (يعنى اگر استبراء قيلماسه بيك الوغ گناهاى) بولماقنى اوشبو حديث شريفدن فهمله مشلردرد. چونكه ۳ عذاب بولمايدر مگر واجب بولمش اشنى قوبغانلقدن ديمشدر. بولگه قياس قيلوب بارچه نجس نرسه لردن (مثلا تيزهك وخمر وقان كهى) صاقلانماق واجبدر ديمشدر. چونكه بولدن صاقلانماق حقنه شونداق وعيدلر (يعنى عذاب بولماق خبرى) بولسه شول وعيدلر تيزهك كهى نرسه لردن صاقلانماق حقنه بطريق اولى جاريدرد. چونكه تيزهك بولدن ده قبيح واشه كى ره كدر (خفى اولميه استبراء قيلماقنكڭ روشينى علماء بو طريقه بيان قيلمشلردر طاماق قروب آياغينى برگه بو آرتيبه رونجه آدملىر يوروب ۲ قبرلر اوستنه آغاچ اولطرتماق نكڭ اصلى رسول الله عليه السلام نكڭ اولطرتماقيدر شوندان سنت اولوب قالمشدر (منه ره)

۳ بلگلكم بو كتابده كوب اورنده چونكه ديمش سوز ذكر قيلنور بو فارسى لفظيدر آنلكڭ اوچون معنى سنه بولوب برمسله كه دليل اورنده بيان قيلنور (منه ره)

حاجت که یورگان بعدندہ استنجا قیلماق، بول قیلغان سوکنده بالچنی یا ککیر بیچ
 یا تاش یا ایسکی چوپرک کبی نرسه ایله استبراء قیلماق، قوری قول ایله گنه استبراء
 قورتودن بیک بیک صافلانماق، اشطان و آنسن باشقه کیم لرنی نجسین صاقلاماق،
 تنده اش، کی ایس بولسه اول ایسنی بیهروب خوش ایسلی بولماق، قول و آبیاق
 و باشقه تن فی آق و پاکیزه قیلوب کرلرنی بیهروب یورمک، قول و آبیاق طرناقینی
 کیسمک، و پاکیزه کیم کیماک، کیمینی خوش ایسلی قیلوب یمان ایسلردن صاقلامق،
 آشاغان سوکنده تشرنی قازماق، مسواک ایله تش لرنی و آغزنی پاک و آق توتوماق
 معتبر والوغ کتابلرده مسواک استعمال قیلماق ننگ کوب فائده سی بیان قیلنمشدر.
 مسواک ننگ فائده لریننگ بعضی اوشبولدرکم : مسواکنی استعمال قیلماق تیز
 قارطایماس سزلقغه، و کوزننگ اوتکون، و تش لرننگ آق، و اورطلاری طازا بولماقینه،
 و تکلمده فصیح بولماق لغغه، و تش لر آغرتماسقه، و آغزنگ خوش ایسلی بولماقینه،
 و آش ننگ هضم قیلماقینه، و بلغم ننگ بتمه کینه، و معدننگ قوتلی اولماقینه، و فرشته لرنی
 شاد قیلماقینه، و جان چقغانده آسان لقی ایله چقماقینه، و کلمه الشهادة خاطرده (ایسن)
 بولماقینه، و عمل لرننگ ثوابی کوب و الله تعالی ننگ راضی اولماقینه سببدر. الحاصل
 موت دن ۳ غیر نرسه لرگه شفا و کوب فائده سی وارلقنی علماء عظام رسول الله صلی الله
 علیه و سلم ننگ حدیث شریف لرنین فهم ایله بیان قیلنمشدر. مسواک ننگ فائده سی
 کوب اولغانلق اوچون رسول مز علیه الصلوة والسلام ایتمش لرم (لولا ان اشق علی امتی
 لامرهم بالسواک عند کل صلوة * صلوة بسواک افضل من سبعین صلوة بغير سواک)
 دیومعنی شریف لری ننگ حاصلی اگر امت لریمه مسواکنی استعمال قیلماق مشقت
 بولماسه ایسی البتہ آنلرغه مسواک ایله امر قیلور ایتم هر نمازغه حاضر لنور وقتده.
 مسواک ایله طهارة آلوب اوقمش نماز مسواک سز طهارت ایله اوقمش یتمش نمازدن
 آرتوغراقدر. مسواک ننگ بوندن غیر فوائده سی ننگ کتب الفقه ننگ شروع و حواشیندین
 طلب قیلنور. ینه بلگلکم اسلام دینی پاک لک اوزره اولمشدر ننگ رسول الله
 صلی الله علیه و سلم ایتمش لرم (تنظفوا بکل ما استطعتم فان الله بنی الاسلام علی النظافة
 ولن یثقل الجنة الاکل نظیف ابوالصلوک والرافعی عن ابی هریرة) شریف معنی سیننگ
 ایلم کوزمین آیرلب یا لغوز لحدده ننگ ایمن * اهل عیالمنی صالوب یا لغوز لحدده ننگ ایمن
 ایلم کومار ایلم خویشم تورماس یا نمنه هیچ کشم * و احسرتاموکلورغ باشم یا لغوز لحدده ننگ ایمن

حاصلی پاکلانوگز . ظاهر و باطنده یعنی کوزگه کورنگوچی و کورنمای تورغان نجس و یاراماز نرسه لردن اشته کی ایسلر و بول و تیزهك وقان و تکبر و عجب له نمک ریا و حسدلی بولماق کبیلردن کؤچکیزینگان پاکلاغوچی بارچه نرسه برله . مثلا مسواک و صوبولماغان و قنده بارچه صییق نرسه لر کبی . درست لیکده الله تعالی اسلام دیننی پاکلک اوزرینه قیلمشدر هرگیز او جماغه عذابدن باشقه کره مس مگر کرر (ظاهر و باطنده) یاراماز نرسه لردن پاک بولغوچی کشی . ودخی ایشک آلدیننی و او یو اچیننی و صاوت صابانی چوب چار نجس و اشته کی نرسه لردن پاک قیلوب توتماق اسلام دیننینک سویگان اشلرنندیر . پیغمبرمز رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشدرکم (کنس البناء و غسل الاناء یورث الغناء) دیو معنی شریفی بنا و او یولرنی سپروب و بووب طورماق و صاوتلرنی بووب پاکیزه قیلوب توتماق بایاق کیلمه گه رزقلر کیلک اولماغه سبب بولور . ودخی رسولمز علیه الصلوة والسلام ایتمشدرکم هرکم صاوتلرنی یوسه پاک قیلسه یوغوچیغه صاوتلر یارب بوبنلک گناهلرین عفو قیلغل دیو دعا قیلورلر . صاوتلرنی یوماق آش بیگان صوکنده یالامق سنندر بیک ثوابلی اشدیر . دیه مشدرکم :

بیت اگر دانی ثواب کاسه لیسى * بجز کاسه دیگر چیزی نلیسی
خداونده که جنت ربنا کرد * ثواب کاسه لیسى راجدا کرد

معنی سینک حاصلی اگر سن کاسه یعنی صاوتلار یالاونک ثوابینک مقداریننی بلسه ک ایسی صاوتدن باشقه نرسه یالاماس ایدک . الله تعالی او جماغه مخصوص بر اورننی کاسه یالاغوچیلرغه بنا قیلماشدر . طب نبویه اینه در صاوت یالامق آشنک هضمینه (یعنی سکه کینه) سبب بولور دخی طعماگه اشتهوانی آچار .

التنبيه الحادی والعشرون

وصیت بیاننده: بیک باگلکم وصیت قیلماق وصیت یازدرماق بیک ثوابلی عملدر دنیا و آخرتنک مشقتلرنندین قوتلماغه میت و وارثلرنک جانی طنچ اولماغه سبب اولغوچیدر . وصیت قیلماق یازدرماق ایله آدمک عمری قصقارماس ، بلکه عمرنک اوزایماق امید قیلنوب عمرنک خیر و برکاتی زیاده اولور . ای عزیز مؤمن وصیت اشی الوغ عمل بولغانلقدن وصیت قیلماغه الله تبارک و تعالی اشاره قیلوب قرآن عظیمنده بیان قیلمشدر (من بعد وصية یوصی بها اودین) دیمشدر تیزدرکم شریفی معنی سینک بیانی ذکر قیلنور . ودخی رسول الله صلی الله علیه وسلم وصیت قیلماغه امر و دلالة قیلمشدر ایتمشدرکم (من مات علی وصية مات علی سبیل وسنة ومات علی تقی وشهادة ومات

مغفوراله) ودخی ایمشدرکم (ترك الوصية عار في الدنيا وثار وثنار في الآخرة) دیومعنی شریفلرینلک حاصلی هرکم وصیت قیلوب وفات بولسه توغری یول وسنه اوزره وفات اولس بولور ودخی تقوالق وشهید نوابینه ایرشوب گناه سی یارلقانمش بولوب وفات بولور (رسول الله صلی الله علیه وسلم ینه ایتمشدرکم وصیت قیلماز سزلق دنیاده عارلق و آخرتک اوتغه کرمه گه سبب بولغوجی خطادر ودخی عیب واشه کی اشدر . بائگل کم عالم محقق ابن حجر رحمه الله تعالی زواجر نام کتابینک ایکنچی حدیثنی نقل بعدنده ایته درکه اگر اوشبو حدیث صحیح بولسه بوندن معلوم بوله در وصیتنی ترک کبیره اولماقی یعنی بیک الوغ گناه اولماقی چونکه اوت برله وعید قیلنمشدر بس بو تقدیرده بو حدیث محمول بولور کشینلک وصیتنی ترکن مقصودی وارثلرگه ظالمیر غالب بولوب ماللارینی آلسون وارثلر میرانسن محروم بولسونلر اوچون بولسه کبیره در . فقیر جامع الحروف ایته در مذکور حدیث شریف واجب بولمش وصیتنی ترک حقنده بولماقی ظاهر در چونکه مطلق فرد کامل گه منصرف بولادر وصیة واجبه مثلاً استعجال مظلوم ومق الله وحق العبد فی اداءه ۲ ایله وصیت کبیلر بونداق وصیتلر نی ترک یعنی قویماق کبیره اولماقنده شک وشبهه یوقدر . ودخی ۳ شرعة الاسلام ایته در هرکم وصیتسز وفات بولسه اول کشیگه برزخه (قبرده) سویله شمه گه اذن ورخصت بولماس میتلر نلک روحلری بر برسینی زیارة قیلوب سویله شورلر بر میت قبرگه کیلسه میتلر دنیاداغی قرنداش ودوستلرینی ما فعل فلان (یعنی فلان کشینلک نی حالی وار نی ره وشده تورا ویوریدر) دیو صور اشورلار ایرمش وصیتسز وفات بولمش کشی سویله شمه س ایرمش میتلر ایتمولر ایرمش بو آدم وصیتسز وفات بولمش کشی دیو . فائده طریقه محمدیه صاحبی مولانا امام برکوی ایقاظ النائمین اسملی رساله سنده ایته در رسول الله صلی الله علیه وسلم نلک حدیث شریفینی نقل قیلوب عربی عباره سینلک ترجمه سینلک

کلسه مکا اجل یتوب یومشفت نوشکر دین توشب * قار ایر استقیقه کر وب یالغوز لحدده نتکایمن منکر نکیر آلت برله کرسه روان هیبت برله * من عاصی بو حالت برله یالغوز لحدده نتکایمن زندان ایررگور لحد بولماس آنک چیز ی احد * قولد اشسز جان بولور ابدا یالغوز لحدده نتکایمن

۲ یعنی ویرمک اوتامک ایله ۳ « ویوصی بثلث المال وارضا الخصوم وقضاء الدین وفدية الصلوة والصوم فمن مات دونها ای دون الوصية لایؤذن له التکلم فی القبر الی یوم القيمة » بعد صجة هذا الحدیث یعمل علی التمهید او علی انها انه ترکها استغفانا او اهانة

حاصلی بو روشحه در: حضرت ابو هريرة رضی الله عنه رسول علیه السلامدن نقللا
 ایتهدر حضرت رسول علیه الصلوة والسلام ایتهمش لکم هر وقت مؤمنلر وفات بولسه
 شول مؤمن نلک رومی (چانی) یورطی تیره سنده (دولنده) بر آئی طورب اوزندن
 صولک قالمش ایو جماعت لرینه قارار کم نی روشحه مالینی قسمة قیلورلر (بولورلر)
 ونی روشحه بورچلرین اوتارلر بر آئی اوتکان صولکده قبرینه قایتوب قسبری
 تیره سنده اولتروب قارار کم قبرینه زیارة قیلماغه کم کیلور وقبرینه کیلوب کم
 دعا قیلور وآنلک ادچون کم حسرتله نور کویور بس بریل تمام بولسه شول میت نلک
 رومی نی صور اورله چک وقت غه چه روح لر برکه کیلوب تورا تورغان اورنغه رفع
 قیلنمش (کوتارلمش بیه رامش) بولور جامع کتابنده مذکوردر کم درستلسکدر وحلر
 جمعه کوننده بربرسنی زیارة قیلورلر. اعلام الهدی کتابنده مذکوردر کم آدم وفات
 بولغانی صولکده یاننده نی سوبله شورلر تریک وقتنداغی کبی ایشور میت نی بوغوجی
 کمدر یومشاق ایله یاقتیغلق ایله می یووار اثرلنور (الله تعالی بلگورتوی ایله
 بلور) ایقاپ النائمین دن نقل تمام بولدی. ودخی جوهره بهیده ایتهدر بر مؤمن
 روح تسلیم ایتکده سائر ارواح مؤمنین آکا کلوب بیلدی اقربالرندن ودوستلر
 نندن سؤال ایدلر (صوراشورلر) فلان کسه نیچه در دیه لر واولدلرندن وخانلرندن
 جمله نندن سؤال ایدلر تم. بیک بلگل کم وصیت قیلماق لازم اولغوجی اورلردن
 اوشبولردر اگر هر کم نلک ذمه سنده الله تعالی نلک یابنده نلک حقلری بولسه مؤمن
 یاغیر مؤمن شول حقلر نی اوتای آماغان (تابشرماغان) بولسه اوشبو ایکی تورلی
 حقنی اوزی نلک وفاتندن صولک اوتامک و تابشرماق ایله ن وصیت قیلماق (امرایتمک)
 واجبدر مثلا حج قیلماغان بولسه حج قیلدرماغه اگر مالی نلک زکوتی نی چقاروب
 بتورمه گان بولسه زکوة ویرمه گه. ودخی قربان چالماق واجب بولا توروب قربان
 چالماغان بولسه چالماغه وصیت ودخی بر خصوصه اوستنه کفارة لازم بولوب
 اوتهمه گان بولسه اوتهمه گه وصیت ودخی اداسی واجب بولمش نرسه برله ندر ایتکان
 بولسه ده ندری نی اوتهمه گان بولسه شونی اوتهمه گه ودخی صدقة الفطر واجب بولوب
 ویرمه گان بولسه شول صدقه نی ویرمه گه ودخی بر آدم نلک امانه قویمش نرسه
 بولسه شول امانتنی ایه سینته تابشرماغه ویرمه گه وصیت ودخی بر آدم که قولی یاتلی
 اولدمنی سورما بکش فریادیمه یتیمس کشی * حاللک ندر دیمس کشی بالغوزلحمده نیتکایمن
 بلما سوسن ای بی خبر بارما سوسن آنلک مگر * نوح ایدی رب لاتندر بالغوزلحمده نیتکایمن
 بلورموسن که آدمین بودمگه تیکر اولدمین * نی جانلر کیچدی عالمین تقی تویماسوسن غافل

یاباشقه فعلی ایله جبر ظلم قیللمش بولسه اول مظلومنی راضی قیلماغه وصیت
 ودخی قضاغه قالمش نماز وروزه لری اوچون فدیبه ویرمه گه وصیت اوشبونک کبی
 وصیت لر واجب در. اگر فدیبه گه ویرمه گه مالی کفایه قیلماغه دور ایله تمام
 قیلورلر هرکم وصیت قیلماغه نیت قیلسه ذمه سنه واجب بولغان وصیت ایله وصیت
 لازمدر. اما بونلردن باشقه وصیت مسجدلر و مدرسه لر بنا قیلماغه و قبولر قازتماغه
 یا کوپرلر یا صاماغه یا که بیره چه گی حقی اولماغان علما یا که آنلردن غیر فقرافه
 مال ویرمه گه وصیت لر کبی بونلر واجب بوللمش وصیت توکلدر. واجب بوللمش
 وصیت لرنی ایتوب یازدروب تمام قیلغانی بعدنده واجب بولماغان مستحب وصیت
 لرنی هم اگر وصیت قیلسه بیک الوغ ثوابلی عملدر صدقه جاریه در روحینه
 علی الدوام ثوابی ایرشوب تور اچاقددر. خصوصا علماء و طالب و مسجد و مدرسه لر
 اوچون مال لر وصیت قیلماق دین اسلام نلک بقاسنه وقوة و رواجینه سبب بولغوچی
 شریف وصیت در. هر فکر و عقل صاحبنه معلوم در که دین گه قوه ویرگوچی و صافلاغوچی
 ذات لر علما در طلبا هم الوغ علماء درجه سینه ایرشمه گه قصد قیلوب تحصیل هلم
 بولنده ویرگوچی لردر مسجد و مدرسه عمل و علم اورنلری در اوشبولر کبی شریف
 اورنلرغه هر کم قوه ویرمه گه اجتهاد قیلماق بیک بیک تیوشدر الله تعالی اهته در
 (تعاونوا علی البر و التقوی) مملکت کورمش آدم لره خفی توکلدر بخارای شریف
 و آنندن غیر دیار اسلام ده علماء نلک کثرة و قوتی و علم طریق نلک کشف و رفعتی
 و علماء نلک نشر علم ایله شهرتی نلک سببی بودر کم علماء و اغنیاء دن عالم و طالب لر
 اوچون کوب بیلر و الوغ صرای و دکان لرنی وقف قیلوب شونلردن حاصل بولغوچی
 مالینی علماء و طلبا غه صرف قیلماغه (ویرمه گه) امر قیلوب قالدیره لردر شول
 اوقافدن منکور ذاتلر فائده لنوب علم و معرفت طریق قوه و رواجلی بولوب علماء
 اطراف دنیا و اکناف عالم ده نشر علم و تعلیم دین ایله مشغول لردر الله تعالی الی
 یوم القیمه طریق علم و علماء فی معمر و منصور قیلغای ایدی. الحمد لله رب العلمین
 مملکت مزده هم شول روشقه علماء و علم نلک بقاء و رواجینه سبب بولغوچی وقف کبی
 خیرات و مسنات کورنه باشلامشدر الله تعالی خیرات لرنی مقبول ایله ب شول
 خیرات فی قالدیرغوچی لرنی قبر ده هم راحتنه قیامت کوفنده مکان مملک لرنی جننده
 قموغ مرسل نبی کهدی جهان مالک لری کوچدی * الحمد منزلیگه توشدی تقی قویما سوسن غافل
 قنی آدم صفی الله قنی شیث نبی الله * قنی اسحاق ذبیح الله تقی قویما سوسن غافل
 قنی ایوب قنی یوسف قنی یونس قنی یعقوب * قنی خوب قنی ناخوب تقی قویما سوسن غافل

قیلغای ایدی آمین بعمره سید المرسلین نبینا محمد المصطفی صلی الله علیه وعلی آله
 وصعبه اجمعین * بیک بلگل کم وصیت قیلماق مالی ننگ ثلثندن یعنی اوچ دن
 بر اولشندن درستدر مثلا بر آدم ننگ اوتوز مگ تنکه مالی بولسه اون مگ
 تنکه سندن وصیت قیلنور. وارث لرگه فائده نی ملاحظه قیلوب اوچ دن بر اولشندن
 هم کم مالی ایله وصیت قیلماق مستعبر (ثوابلی اشدر) دیو هدایسه ده
 بیان قیلده در رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشلرکم (ان تدرورثک اغنیاء خیر من
 ان تدرهم عالة يتکفون الناس) فائده وارث بولاقق کشی گه وصیت قیلماق یعنی
 فلان نرسه وفاتمدان صوگ جماعتمه یا که فلان اوغلیمه یا قزیمه ویررسز دیمک شرعا
 درست توگلدر چونکه رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشلرکم (ان الله اعطی کل ذی
 حق حقه الا الوصیه لوارث) مگر وارث که وصیت قیلماغه وارثلر اجازت ویرسه لر وصیت
 قیلغوجی ننگ وفاتمدان صوگ شول وصیت که راضی بولسه لر ۲ درست بولور دیمشلر
 بیک بلگل کم اضرار فی الوصیه یعنی وصیتنده وارثلرگه ضرر ایرشور روشچه وصیت
 قیلماق کبائر یعنی بیک الوغ گناهلر جمله سندندر. وصیت ده ضرر قیلماق وارثلردن
 بعض مالنی محروم قیلماق اوچون مالی ننگ اوچدن بر اولشندن آرتق ایله وصیت
 قیلماق در. یا که بیره چه گی بولماغان کشی گه فلان قدر بیره چه گم واردیب اقرار
 قیلماق در بوندان مقصودی وارثلرینه مال آزالدر میراندان محروم قیلماق در. یا که
 برکشی دن آلاچاغی بولاطوروب آلمایان مالنی آلدیم دیو اقرار قیلماق ایله بولور. یا که بر
 نرسه سنی ایومی یا که بر اوورمانمی عرفنده بولماغان بیک ارزان بها ایله صاتماق ایله ن
 بولور مثلا دورت مگ تنکه لک نرسه نی یارم بهاسی یا که آندان زیاده ره ک بهاسی ایله
 صاتماق کبی یا که بر نرسه نی بیک قیمت بها ایله آلور. بواشلرن دین مقصودی وارثلرینه مال
 آزالدر ماق یا که آنلرنی محروم قیلماق بولور وصیتنده وارثلرینه ضرر قیلماق او شبو
 طریقه بولور دیو بعض تفاسیر و کتاب الزواجر عن اقتراف الکبائر و غیر کتابلرده
 بیان قیلده در. صاحب الرساله ایته در ایولرینی یا که باشقه نرسه سنی اوزی ننگ
 خاتونینه یا که بعض بر بالاسینه یا زدرماق اول هم اضرار فی الوصیت در چونکه بو
 تقدیرده بعض وارثلرگه البته ضرر ایرشه در بعض عوام الناس آراسنده شول روشچه
 وصیتلر بولغانی ایشد لکنده در. ای عزیز بنده جماعتکده یا بعض بالاکا مخصوص نرسه
 بیرمه که تله سلف ترک و قنکده شرعی قیلوب هبه قیلغل یا که بر طریق ایله صاتل تا که
 شرع شریف که موافق اولوب قیامت کوننده مسابقه قالماغای سن. بیک بلگل کم وصیتنده
 وارثلرینه ضرر قیلماق کبائر جمله سندن در بیک الوغ گناهلر چونکه بوروشچه وصیت

قیلماقدہ اللہ تبارک و تعالیٰ نثی حکمینہ ہم مخالفہ (قارشماق) بولادر اللہ تعالیٰ اینتہ در
 (من بعد وصیة یوصی بہا و دین غیر مضا روصیة من اللہ واللہ علیم حلیم تلک حد و د اللہ
 و من یطع اللہ و رسولہ یدخلہ جنات تجری من تحتہا الانہار خالدین فیہا و ذلک انبؤز العظیم)
 معنی شریفی وارثلرگہ میندن قالمش میراث مالنی بولک بولور میتنکی قیلغان وصیتنی
 و بورچی بولسه بورچنی اوتا گان صوکنک وارثلرگہ ضرر بولماغان حالک (وارثلرگہ
 ضرر قیلماقنکی روشی بیان قیلنمش ایدی) اوشبومیراث مالنی بولک حکملری اللہ تعالیٰ نثی
 وصیتنی و فرض بولش حکملریدر . اللہ تعالیٰ وصیتک طوغریلق یا کہ جبر قیلغوجی
 بنفہ لریننی بلگوجیدر . وصیتک جبر قیلغوجیلرنکی عذابن آشقدر غوجی توکلر
 قیامت کہ قالدر غوجیدر . میراث و باشقہ خصوصہ بولش حکملر اللہ تعالیٰ نثی چیکلمش
 شریعتیدر . هر کم بو حکملردہ اللہ تعالیٰ گہ و پیغمبرینہ اطاعت قیلسه یعنی خدا و رسول اللہ
 امر قیلغان روشہ اش قیلسه آغاچلر آراسندان چیشمه لر آغا طورغان اوجماخلرغہ
 کرترا اوجماخک مکگو بولغانلری حالک . کتاب الز و اجرده ذکر قیلہ در (وروی عن عکرمہ عن ابن
 عباس رضی اللہ عنہما قال قال رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم لو ان الرجل یعمل عمل اهل
 الجنة سبعین سنة و حاف فی وصیتہ ختم له بشر عملہ فیدخل النار وان الرجل لیعمل عمل اهل
 النار سبعین سنة فیعمل فی وصیتہ فیختم له بخیر عملہ فیدخل الجنة) مقصود بولش معنی
 شریفی نثی حاصلی پیغمبرمز محمد المصطفی صلی اللہ علیہ وسلم ایتمش لرم اگر بر
 آدم یتمش یل اوجماخقہ کرما گہ سبب بولغوجی بغشی عملنی قیلمش اولسه ، بعد
 وصیتندہ شرع شریف کہ خلاف اش قیلسه وارثلرگہ جبر و ضرر ایلہسہ هول آدم آخر
 عمرندہ یاوز عمل قیلمش کشی بولوب تموغقہ کرر . اگر بر آدم یتمش یل تموغقہ
 کرما گہ سبب بولغوجی یمان عملنی قیلمش اولسه بعد وصیتندہ عدلک قیلسه
 وارثلرگہ جبر و ضرر بولور دای اش قیلماسہ اول آدم آخر عمرندہ بغشی و ایزگو عمل
 قیلمش کشی بولوب اوجماخقہ کرر . رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم ینہ ایتمش لرم
 (من قطع میراثا فرضہ اللہ قطع اللہ میراثہ من الجنة) معنی مقصودنکی حاصلی اگر هر
 کم اللہ تعالیٰ فرض قیلمش بیلگولی الشنی (۲) میراثنی وارثلردن کیسسه آنلرغہ
 تیکمای طورغان قیلوب وصیت قیلسه اللہ تعالیٰ اول کشی نثی اوجماخدان میراثنی
 ۲ مثلا ایر وفات بولسه بالا بولماغاندہ خاتونقہ ایردن ۴ دن برالش بالابولغاندہ
 سکرذن برالش اگرچہ ۴ خاتون بولسدہ ایربالاغہ ایکی الش قزبالاغہ برالش
 بولماق کبی لر . خاتون وفات بولسه خاتوندان بالا قالماسہ ایریارطی مالنی اگر
 بالا قالسه ۴ دن برالش مالنی آلماق کبی لر (منہرہ)

کيسار يعنى اوجماخقه کرماس اگروارثنى ميرائندان محروم قيلماق حلال دبوب اعتقاد قيلسه اگرحراملقنى بلوب محروم قيلسه عذاب قيلنماى اوجماخقه کرماس اوشبونک کبى حد يئلرني شوشى طريقه تاويل قيلمشلردر. اى عزيز بنده وصيقتده ضرر قيلماق وارثنى ميرائندان محروم ايله. لك الوغ گناهدر الله تعالى توفيق وهدايتکنى دايمي ايله سون بونداق اشلردن صاقلانغاي سن. بيك بلگل کم واجب بولمىش وصيت ني مثلا بورچلرينى تولمه گه ياکه صاقلانماغه آلمىش امانتنى قابشرماغه قوشماق ايله وصيت ياکه بر آدمگه تلى يافعلى ايله جبر قيلمىش اولسه آنلرني راضى قيلماغه وصيت کبى وصيت واجبه نك بياني يوقاريد ذکر قيلمىش ايدى. اگربر آدم نك اوستونده آدم حقى قالمىش اولسه مالى بولا توروب شول حقنى اوقامه گه ياکه مظلوم ني راضى قيلماغه وصيت قيلماى وفات بولسه بعض کشىلرگه ظلم قيلغان بولوب مظلوم لرنى دنياده راضى قيلماغان لقن اول کشى نك الله تعالى گه مقبول عهدى بولسه قيامت کوننده مظلوم گه شول کشى نك عهدىنى بيرلر. * مظلومگه ويرمه گه اگرحملى بولماسه مظلوم نك گناه لرينى شول کشى گه يوکله توب تموغ غه کرمه گه مستحق بولورن تاك رسول الله صلى الله عليه وسلم ايتمشدر کم صحيح المسلم ده مذکوردر (ان رسول الله صلى الله عليه وسلم قال اتدرون ما المفلس قالوا المفلس فينما من لادرهم ولا دينار له ولا متاع فقال ان المفلس من امتى ياتي يوم القيمة بصلوة وصيام وزكوة ويأتي قد شتم هذا وقنف هذا واكل مال هذا وسفك دم هذا وضرب هذا فيعطى هذا من حسناته وهذا من حسناته فان ففيت حسناته قبل ان يقضى عليه اخذ من خطاياهم فطرحت عليه ثم طرح في النار رواه مسلم) معنى شريفينك حاصلى رسول الله صلى الله عليه وسلم مفلس کم دريله سزمو ديوصحابه لرگه ايتمشدر. بعد صحابه لر ايتمشدر کم بزنگ بلوومزده مفلس شول که آنک درهم ودينارى و دنيا اسبابى بولماس. بعد رسول الله عليه السلام ايتمشدر کم مفلس شول کشى در کم قيامت کوننک نمازى ني اوقمىش وروزه سنى تومىش و زکاتى ني ويرمىش کشى بولوب كيلور، ودخى بر آدمنى شلقه لمىش مقارة قيلمىش (و بر آدمگه زنا کبى الوغ گناهنى تهمت قيلمىش (يوقنى بالان يابمىش) و بر آدم نك مالينى آشامىش (آلمشده ويرمامىش) ، و بر آدم نك قانى ني قيمىش و بر آدمنى اورمىش (صوقمىش) بولوب كيلور؛ بس اول کشى نك يغشى عهد لرينى شلقه لنمىش و تهمت لنمىش و مالى آلمىش و قانى قيولمىش و صوغلمىش کشىلرگه ويرلمىش بولور. اول کشى نك يغشى عهد لرى تمام بولسه مظلوم لرغه ويرمه گه يتمسه شول مظالم لرنك خطالرون ظلم قيلغوجى غه يوکله توب بونك صوننده اول ظالمنى

اوتغه طاشلانمیش بولور. فوائده متفرقه، فائده میت که متعلق حکم و حقوق دورت
 تورلیدر (اَوَّل تکفین و تجهیز (یعنی کفن کیرتوب سنت که موافق تربیه لهب کومک)
 ایکنچی شول میت ننگ بورچ لری نی ویرمک، اوچونجی مالیننگ اوچدن برندن ایتمیش
 وصیتی نی تابشماق، دورتنچی قالمش مالینی موافق شرع شریف وارث لرگه بولمک .
 فائده مریض ۲ وفاتندان صوگ دور قیاماغه وصیت قیلسه وصی یاکه وارث که
 دور قیلماق واجب بولماز (یعنی اگر قیلدر ماسه لر گناهللی بولماسلر) اگر فدییه ویرمک
 ایلهن وصیت قیلسه وصی یاکه وارث که تنفیذ واجب بولور، اگر فدییه سنی ویرمسه لر
 عاصی ۳ بولورلر . کذا فی رساله البرکوی ره فائده دور ایله فدییه درست بولور
 قبولی الله تعالی دن موجود را گر مال ننگ ثلثی یعنی اوچدن برالوشی فدییه ویرمه که
 یتارک بولسه شول مال ننگ اوزندان فدییه ویرمه که وصیت قیلماق واجبدر ثلث مال ننگ
 عینی فدییه که یتارک بولوب وصیت قیلماسه گناهللی بولور باشقه فرضلرده بو طریقهدر .
 فائده وصیت کوب بولسه بعضی فرض و بعضی سی نفل اولسه ثلث مال بارچه سینده
 یتهمسه فرض بولمش وصیت نی اول ادا قیلنور ثلث مال بارچه سینده یتهمسه توزیع
 اولنوب دور قیلنور (برکون روزه و بر وقت نماز فدییه سی صدقه الفطر قدر فدییه
 ویرلور بغدادی دن یارطی صاغ آرپا و غورما و یوزمن بر صاغ یاکه بونلرننگ بهاسنی
 آنچه ویرلور (بر صاغ توقز قداق غه توغری کیلور ایرمش) فائده فرض بولمش
 وصیت ده حق الله ۴ و حق العبد ۵ اولسه ادا وقتند حق العبد ایلهن باشلانمیش بولور
 بوننگ صوگنده حق الله ایله الخ رد المختارده قهستانی دن شول روشجه نقل قیلدر
 فائده کفاره اوچون دور قیلماق جائز بولماس مال ننگ عینی نی ویرمک واجبدر
 مثلا کفاره یمین ده اون فقیرگه و کفاره روزه ده التمش فقیرگه ویرلور کفارتده دور قیلماق
 باطلدر دیو جوهره بهییه ده بیان قیلدر فائده و فاتم صوگنده قبرییه واروب قرآن
 او قغوجی یاکه تسبیح و تهلیل ایتوب ثوابی نی باغشلا غوجی غه فلان قدر آنچه
 ویرورسز دیوب وصیت قیلماق باطلدر درست توگلدر اجره ایله قرآن او قماق
 میت که وهم قاری که ثواب حاصل بولماز دیمشدر (ودخی قبر اوستنه قبه مثلا ایو کبی
 نرسه بنا قیلماق ایله وصیت یاکه قبرنی زینت لمک ایله وصیت وفاتندن صوگ
 آش مجلسی قیاماغه وصیت بونلر هم باطلدر ۶ دیو طریقده محمدیه و شرکلرنه بیان قیلدر
 فائده دور قیاماغه اولتورمش کشی لوننگ فقیر صالح اولماق لری شرطدر زنهار

(۲) آمرق لی کشی (۳) گناهللی (۴) الله حق (۵) بنده حتی
 (۶) ودخی وفاتندن صوگ طاش یازدرماق ایلهن وصیت هم اوشبو حکمده بولسه کیرهک (منوره)

مالي نصابغه ايرشمش آدم دور قيلماغه اولتورمايه: دور قيلماغه اولتورمش كشي ميت
اقربالرنن اولسهده جائزدر فقير اولسهر فائده هر كم وفاتي صوكنده كفينه
عهد نامه يازماغه وصيت قيلسه بو طريقه يازلور ردالمختارده فقاوى ابن حجرالمكيدن
نقل قيلهدر (لا اله الا الله والله اكبر لا اله الا الله وحده لا شريك له له الملك وله الحمد
لا اله الا الله ولا حول ولا قوة الا بالله العلى العظيم) بعض علماء بو طريقه ديمشدر
(اللهم فاطر السموات والارض عالم الغيب والشهادة الرحمن الرحيم انى اعهد اليك
فى هذه الحيوه الدنيا انى اشهد انك انت الله لا اله الا انت وحده لا شريك لك
وان محمد عبدك ورسولك صلى الله عليه وسلم فلا تكنى الى نفسى تقربنى من الشر
وتبعدنى من الخير وانالا اثق الا برحمتك فاجعلنى عهدا عندك توفينيه يوم القيمة انك
لا تخلف الميعاد) ردالمختارده ايتهدر ميتنك ما كلابنه ياكه چالامه مينه ياكه كفينه عهدنامه
يازلسه الله تعالى شول ميتنك گناهلر بنى عفو وعفا بندين امين قيلماقى اميد قيلنور
بعض آدملر ما كلابى وكوكره گينه (بسم الله الرحمن الرحيم) نى يازماغه وصيت قيلوب
بعد يازلوب ميت قبرگه كرگانى صوكنده ميتن توشنه صورامشدر كم حالك نچو كدر
ديو ميت ايتمشدر: قبرده عذاب فرشته لرى ما كلابيه بسم الله نى يازلمش كورگانلرى
صوكنده اى ميت الله تعالى نك عذابندن امين بولدى (قوتلدىك) ديديلر ديو
حالندن بيان قيلمشدر. مذكور كتابدن نقل تمام بولدى. ينه ايتهدر بعض علماء
ايتمشكم ميت ما كلابنه (بسم الله الرحمن الرحيم) نى يازغانده قاراسز مسبعه بارماغى
ايله يازارلر وهم شول طريقه كوكره گنه (لا اله الا الله محمد رسول الله) ديوپ يازارلر
ميتنى بوغان صوكنده كفنله و دن اول نقل تمام بولدى فائده دور قيلنه چقى مال ملك
بولماقى شرطدر. اما عارىه آلمش يا امانه مال ايله دور قيلماقى درست توگلدرديمشدر
فائده وصيت يازماق نك بر طريقى اوشبودر: بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله
رب العالمين وصلى الله على خير خلقه محمد وآله وصعبه اجمعين اشهد ان لا اله الا الله
وحده لا شريك له لم يلد ولم يولد ولم يتخذ صاحبه ولا ولدا ولم يكن له شريك فى الملك
ولم يكن له ولى من الدن وهو الكبير المتعال وان محمدا عبده ورسوله وامينه على وحيه
صلى الله عليه وسلم وان الجنة حق وان النار حق وان الساعة آتية لا ريب فيما وان الله
يبعث من فى القبور. اوشبو تذكره شول خصوصه كم بن فلان فلان اوغلى بدنم صحيح
وعقلم سلامت اولوب فائده و ضرر يمه تصرفت زمانده وصيت قيلامن اوزم نك
اهل و اولاد يمه وتوغمه لريمه و يقين لريمه و بنم سوزمنى قبول ايدنه نلره سزلى نى و بزنى
الله تبارك وتعالى فضل و كرمى ايله يوق دن وار ايدوب دين احلام اوزره قيلمشدر

ایمى بونهمت عظمى ننگ شکرینى قیلوب وبونازنین عزیز عمر لکزنى غنیمت بلب
 غفلتمده اوتکارمایوب هر وقتده شرع شریفده رصوخ ایدوب استقامت اوزره اولغاننگز
 حالده حق سبحانه وتعالی حضرتینه عزیز جان لکزنى تعلیم ایدده سز نناک الله تعالی
 حضرت ابراهیم ویعقوب علی نبینا وعلیهما السلام ننگ اوغلانلرینه وصیتی دین حکایت
 قیلوب ایتمى (یابنى ان الله اصطفى لکم الدین فلانموتن الا وانتم مسلمون) اولاولم
 کلمه سدن اول اولم کیلمش حساب ایدوب نى درکم سزدن گناه صغیره وکبیره صادر
 اولغاندر بارچه سندن توبه رجوع ایدده سز وعقیده مؤمن کامل اوگره نوب مؤمن کامل
 اولده سز عملده فرض واجب سنت ومستعنبه ایدکن بلوب عمل قیلوب حرام مکروهلر دین
 وجمیع منهیات دین صافلانماغه سعی بلیغ وجهد تمام قیلده سز. ودخى دیانت اهلی اولان
 مسلمانلره صحبت وعجت ایله ب فسق وفجور ایدده سز آدملرگه مصاحبت دن اجتناب ایدده سز
 خصوصاً اوز ما بین لکزنى توزدک توتغایسز صله رحم حق لرینى شرع شریف موجبنجه
 تقصیرسز اداء قیلغایسز والوغلرکزی آتا کزکبی کوروب حرمت وعزت ایدب کچکلرکزه
 شفقت ومرحمت اوزره اولاسز بووفاسی وبقامی یوق دنیا اوچون بربرکزننگ کوکلنى
 قالدریب رنجشوب الله تعالی حضرتینه عاصی اولوب جمله خلیف آراسنده خور ودلیل
 اولماقسن غایه صافلانغایسز. ودخى وصیت قیلامن بوینده عاصی وجافی که بعکم الهی
 اجل حادثه سی کیلسه مینم اموال منتر وکمدن اولا موافق سنه حنیه تکفین وتجهیز ودفن
 ایدده سز بوندان صوگ بیره چک دیونم (بورچلاریم) نى قضا و الاچاق لریمنى اقتضا
 ورد ودایع وامانت قیلده سز وبر آدمگه جبر وظلم قیلمش اولسام آنى راضی قیلغایسز
 ودخى مالمننگ ثلث مابقى سندن من وقت البلوغ ذمه ده لازم الاداء اولمش نماز
 وروزهم اوچون فدییه ویرورسز منکور مالننگ مقدارینى وهم مصرف اولچاق فقراء
 ومساکن دن هرکمنى وصیم تیلر وکمنى اختیار ایدر آننگ رأى واختیارینه تفویض
 قیلدم (تابشردم) مگر فدییه ویردکه دقة نظر ایدوب مصرف زکوة اولغوچى کمسنه
 فقیر وصالح کشى اوله اگر منکور مال مقدار شرعى گه یتیمسه دور ایله اکیمال ایدده سز ودخى مین
 موصى (وصیت قیلغوچى) فلان ۲ بن فلان اوزر رأى واختیارینه قالدرامن سلامت وقتمه
 منکور وصیت لرمنى تبدیل وتغییر زیاده ونقصان ۳ ایله مه کنى ودخى وصی لرمنى
 تبدیل ایدوب غیرنى وصی ایله مک نى واوشبو وصایاتی تبدیل وتغییر قیلماينجه
 اجل حادثه سی حادث بولسه اوشبو وصیت لرم منقده ومستحکم در (فمن بدله بعد ما
 قوتلماى قاچوب تون کون اولمدین باغ وبوستانغه بوسوزده بولسه اشکالک تفرج قیل گورستانغه

سمعه فانما ائمه على الدين ببطلونه) دخی اوشبو یوقار بد اغی منکور و صایانی تنفیذ
 قیلماغه دیبانه کفایتی فی اعتقاد ایدوب وصی قیللم فلان اوغلی فلان فی (وصی لک فی
 قبول ایدوچی هم قبولاً صحیحاً و مشافهة اسمی بازار اوشبو وصیت نامه ده یازلغان
 روشچه من فلان قریه نلک فلان اوغلی فلان راضی بولوب وصی لکنی قبول قیللم
 دیو بازار (اگر ینه حاجت وصیت لرب بولسه واجبه یا مستعجبه دن مثلاً فقراً و مساجد
 و مدرسه لر و علمائه و وصیت کبی اوشبو و وصیت که الحاق قیلوب (توتاشدرب) بازار در
 اقل مرتبه ایکی شاهد عدل حضورنده اوشبو روشچه و وصیت قیلغانی فی وصیت قیلغوچی
 کشی اوقوب اقرار ایلار اوشبو روشچه کامل رضالم ایله و وصیت قیللم دیور و هم بازار
 بعد شاهد لرو وصیت قیلغوچی فلان آدم اوشبو و وصیت نامه ده یازلمش روشچه اقرار
 قیلغان مجلسه حاضر بولدم من فلان قریه یا شهر نلک فلان بن فلان دیوب بازار
 و وصیت فی بوندان باشقه ترتیب ایله ن اوزون یا قصه ایله ب یازلسه هم بولور
 نصیحت العبد الفقیر صاحب الرسالة بعض الوغ اغنیاء هالنندن تعجب قیلوب
 آنلره ترحمه و شفقه ایتددر بعض آدم لرنلک الوغ دولتلری بولادر مثلاً یوز ملک
 یا که آلتمش ملک یا که کم یا که اوشبولاردان زیاده دولت و مالغه مالک بولالراول
 بیچاره لردنیا و مالغه محبتلرنندن و قلبلری قساولندن و فاتلری بعدندن من وقت البلوغ ۲
 الی زمان الوفات ذمه لرینه لازم اولمش صلوة و صوم اوچون خالص آنجه دن فدیبه بیرما که
 وصیت قیلمای دنیادان آخرتکه کوچه لر . و الحال ثلث مال فدیبه که بیرما که هم یتار لک
 بولسه دور قیلما ینچه شول ثلث مال نلک هینندن (اوزندن) فدیبه بیرما که و وصیت قیلماقی
 واجبدر اگر وصیت قیلما سه گناهلی بولور دیه مشلر بعض کتب الفقده مصر مد . میتنلک
 و عینتی اولما غانلقدان اول الوغ باینلک وار نلری فقرا کبی دور قیلدر لر * ای عزیز
 مؤمن الله تبارک و تعالی سکا دنیاده الوغ دولت و یرمشدر اول دولتکی قیامت کوننده
 سنی اوتدان الله تعالی نلک هدایندان خلاص قیلماغه (فتقار ماغه) سبب ظاهری اولسه

پیغمبر لر فی قومادی اولم کنی قویار نادان * کیترباطل بخیللکنی ۳ تفرج قیل گور ستانغه
 بو عذر ائیل یتب کلگای شریف تندن بوجان آلاغای * قرنداشلر بافاقالغای تفرج قیل گور ستانغه
 قراسا لرنی یا بیغایلر قزل یوزلرنی یرتقایلر * حیالکار او یا لغایلر تفرج قیل گور ستانغه
 دریغادنیادین اوتدی جمیع بیک سلطانلر * قرایر که نهان بولدی همه کاکل پریشانلر
 نه مردان لر فنا بولدی بودنیادین مسلمانلر * قارا یر آستیغه کردی همه خان بوخاقانلر

(۲) یعنی بالغ رقتلی بولوب وفات بولغان وقتلرینه چه اوست لرینه لازم بولغان منه (۳) سارائلق

سنکڻ دنياده مال جمع قیلوب بای اسمنی کوتارما کڻده نه فایده در شول دولتکڻ ایله
 دنياده کورمش راحه لڻک سنی قیامت مشقتلرنندن خلاص قیلما س. ای عاقل مسلم سنکڻ
 بایلقدان مقصودکڻ شول دولتکڻ سبیلی دولت بیدرگوچی جمیع عالمکڻ تکرسی بر الله تعالی نڻکڻ
 رضالقنی تابماق و قیامت نڻکڻ عذاب و مشقتلرنندن اوزکڻی قنقارماق اولسه کیره کدر *
 دولتی وار آدم گه وصیت نامه حاضر قیلوب فدییه و غیر خصوصلرده وصیت نامه سنی
 موافق شرع شریف قیلماق وصیت اشنی الوغ اش دیوبلب دایم کوکڻنده طو تماق
 لازم در بو حالده اولماق کمال عقل و توفیق وانصاف علامتندن در الله تعالی
 بارچه مزنی اوزینکڻ امرینه مطیع و منقاد ایلیه. ای عزیز مؤمن و صیبتکڻی موافق
 شریعت غراء مطابق ملت بیضاء قیلماکڻ قالمش مالکدین وارنلرکڻ کوب فائده لر کورب
 اسراف دان یراق بولوب آنلر سکا خیر دعالار قیلوب انشاء الله تعالی جانکڻی راحته
 وارنلرکڻ جنت ده اولور چونکه الله تعالی گه اطاعت نڻکڻ عاقبتی ثواب و نعمت در
 آکا مخالفت نڻکڻ عاقبتی عقاب و نعمت در (ومن بطیع الله ورسوله یدخله جنات تجری
 من تحتها الانهار و من یعص الله ورسوله فان له نار جهنم الخ) * نصیحت * ای عزیز
 مؤمن بو و فاسز عدو الله و دشمن انبیا و اولیاء الله اولغوچی دنیاغه یوقدان بارلقغه
 هیچ نرسه سز بالانغاچ کڻکڻ بعد الوغ اولوب عاقل و بالغ بولدکڻ بیغشی ویمان
 عمل لر قیلدکڻ الله تعالی سکا کینگڻی رزق لر والوغ دولتلر ویردی و دین اسلام ایله
 مشرف ایله دی آخر عمرکده هم باری برکفن ایله مال و ملککڻ اهل و اولادکڻی
 قالدرب قارا یر آستنه کر رسن قویاش کبی معلومکڻر یوفانی دنیادن انبیا و اولیا
 والوغ علما و الوغ پادشاهلر دار بقاغه رحلت و کوچ قیلدیلر بس آنلردن عبرت آلوب
 آخرتکڻ بزلره فایده بیره چک عملکڻ تحصیلنه سعی و اجتهاد قیلماق مزلازمدر (بیت)
 عجب اولمایه بوکتمکڻ جهان بی وفادن کم * کمی قودی کمی قویه النمن داد آنکڻ فریاد
 قنی ضحاک و افریمن که دون ایندی آنی گردون * قنی کیغسرو دارا قنی اسکندر و شداد
 بیله ویردی سلیمانی که ایقدی لقمه لقمانی * رمیم ایندی نریمانی قیلور کور جهان بیداد
 یوزار شول نقشی کم بازدی یقار کوشکی کم دوزدی * شوید قلر که هب دزدی در بر کون آنی نزاد

و فاسی یوق بودنیانکڻ اسیف قیلما س سکا آخر * بولور بوسر سکا ظاهر تفرج قیل گورستان غه
 اجل بادی بهار همرنی آخر خزان قیلدی * کوکڻ نڻکڻ بلبلی اوشبوالم لردین فغان قیلدی
 جمیع اهل عالمنی کورب بغیرینی قان قیلدی * نه آدملرنی دوستلر بو اولوم بیخانمان قیلدی
 غنیمت در برادر که بزگه اوشبو دوران لر * اجل نڻکڻ دستقیدین هیچ کم قوتلما س ای مسلمانلر

۲ پادشاه اسیدر ۳ پادشاه اسیدر ۴ پادشاه اسیدر ۵ پادشاه اسیدر ۶ پادشاه اسیدر ۷ پادشاه اسیدر

نظر ايله بومعنايه كوكل ويرهه بودنيايه * حذر ايت دوشمه غوغابه نه ائت فانيه نه داد
 اى طول امل و قليل العمل صاحبي بنده الله تبارك و تعالى نك سكا و برمش مالى سكا امانه
 و عارية و برمش مال در اول مالنى الله تعالى نيند اى اورنلرغه صرف قيلماغه توتماغه
 قوشمشدر و نيند اى اورنلرغه صرف قيلماغه منع قيلمشدر بونلرني الله تعالى قرآن
 عظيم ده بيان قيلمشدر و رسول الله صلى الله عليه وسلم هم الله نك اذني ايله ايتمشدر
 اكر شول مالنى الله تعالى بيورغان روشچه صرف قيلغان بولساك مثلانك ايتنى بيرگان
 و هج قيلغان و قربان چالغان مسجد و مدرسه بنا قيلغان و فقر احوال بلب آنلره شفقت
 و مرحمت ايله گان و بوندان غير خيرات كه مالكنى قوبغان حرام اورنلرغه مالكنى
 صرف قيلماغان بولساك قيامت كوندنه اورنك انشاء الله جنت ده راحت ده
 بولور اكر الله تعالى بيورمش روشچه مالكنى صرف قيلماغان بولساك
 بخل و صار انلق قيلمش اولساك قيامت كوندنه حالك الوغ مشقت و عنت ده اولور
 رسول الله صلى الله عليه وسلم ايتمشلركم (نعمت الدار الدنيا لمن تزود منها لاخرته
 حتى يرضى ربه و بنست الدار الدنيا لمن صدته عن آخرته و قصرت به عن رضى
 ربه ك و تعقب و ابن لال عن طارق ابن اشيم) معنى شريفى نك حاصلى دنيا خوش
 ويغشى يورطدر شول كشيگه كم دنيا دين آخرتى اوچون ايندگو عمل حاضرله دى (يعنى
 الله تعالى طيمش حرام اشلردن طيولى و امر قيلمش اشلرينى قيلدى) والله تعالى نى
 راضى ايله دى. دنيا يورطى يمان يورطدر شول كشيگه كم دنيا آنى آخرت عمللرندن
 طيلى يعنى قيامت كوندنه فائده ويره چك ايندگو عمللردن محروم بولماغه دنيا سبب
 بولدى و شول دنيا سببلى الله تعالى رضالغنى تا بماقنن كيمچيلكلى بولدى (اى دولتلو
 عزيز بنده الله تعالى سكا امانه و برمش مالنى دنيا يارادلمازدين و سن توغمازدين
 اول وارث لركه قسمت قيلوب (بولوب) حكمنى بيان قيلمشدر. بس حالمز او شانداق
 بولسه اول مالدين بعض وارث لركنى محروم قيلوب يابعض لرينك حق والوشلرينه
 ضرر قيلوب وصيت قيلماقك و بعضى لرينه گنه مخصوص نرسه يازدرماقك الله تعالى نك
 شريف حكمينه قارشماقك و بيك الوغ گناهغه توشماك كدر الله تعالى بارچه مزغه توفيق
 دايم نى هه يشه ريفق ايلاسون. اى عقل صاحبي بنده فكر قيلغل اويلاغل وصيت
 اشى بيك الوغ اشدر وصيتكنى شرع شريفكه موافق قيلماغه اجتهاد قيلغل وصيت
 حقنده و آندان غير دين كه دخللى اشلرده علماء كه مشورت و كيكاش ايله اش قيلغل
 رسول الله صلى الله عليه وسلم ايتمشلركم (ماخاب من استخار و لاندم من استشار و لاعال
 من اقتصد طس عن انس) معنى شريفينك حاصلى بر اش خصوصنده استخاره قيلغان

آدم بهره سز امیلسز بولمادی اش خصوصنده کیکاش قیلسه اخیردن اوکنماس ترکک
اشنده خراجات قیلوده اورته چه بولسه اول کشی فقیر بولمادی (ای فکر لی بنده اوشبو
حدیث شریفنی اوزاق فکرلاب او یلاب موجبنه اش قیلساڭ دنیا و آخرت سعادتینه
ایر شورسون (ای خیر طالب مؤمن بلکه دنیا اشلرنده هم علماء گه مشورت قیلغل فقط
ابناء دنیاغه^۲ مشورت و کیکاش ایله بالعاقبه عقاب یانداده بی حساب غه مستحق
اولماغل دنیا اشنده علماء گه مشورت مثلا ابو بنا قیلماق الوغ یا کچک آغاچ
یا طاشدن ینه بوندان غیر یلر کبی یا که قز بالانی تابشرماق یا ابر بالاغه جماعت
آلماق کبی لر شوشنداق اشلر کئی هم علماء غه مشورت ایله قیلساڭ انشاء الله هر
اشکده خیر و برکات تابارسن دنیاغه محبت و کوکل قویغوچی لرغه مشورت قیلساڭ
دنیاغه وقتکدوق نداده (اوکچ) که توشارسن دنیاغه محبت قیلغوچی لره کیکاش
قیلماق و آنلر ایله اولتر شوق دنیاغه محبت و رغبت نی آرتدورور بوری ایکنچی بر
بوری گه مشورت قیلسه البته آخر گه قوی قانین قایماق قیلوب بیمه گه عقل و بیورور
بوری قوی غه مشورت قیلسه قناعت قیلماغه قوشار ﴿ نصیحت ﴾ ای عزیز مؤمن
علماء گه مشورت قیلماق فقط اوز عقلک یا ابناء دنیا مشورتی ایله حاجه اصلیه دن
آرتق مثلا اون یا ۱۵ مڭ درهم (تنکه) گه توشروب ایوبنا قیلماق اسراف درسنگ
کوب اولسه دنیاغه عمرک و الله اعلم ۸۵ یل اولور یا بوندن هم کیمره ک عمرک نڭ
یارتی سی اوتمشور شول آز عمرک اوچون مڭگو توروردای اولب طاش یا آغاچ دن
الوغ ایولر تعمیر قیلماق خطا در . ای مسلم ایوڭ نه قدر الوغ و بلند اولسه
ایوڭا مناسب قیمت بها کوب اسباب حاجتدر و اول الوغ ایونی تربیه قیلماغه کوب
خراجات ضروردر بس الوغ ایونڭ آقرون آقرون دولتک نڭ کیتمه کینه سبب
اولماق خوفی یقیندر . ای مؤمن سنگ قسقه عمرکنا وسطدره ده گی ایو کافی و وافی در
شول ابو نبیره^۳ لرک عمرینه هم کفایه قیلور . ای مسلم ۱۵ یا که ۲۰ مڭ یا کم

خداوند نه دیب اول بو عالمنی بنا قیلدک * بودنیامهرینی اوشبو کوکل لراچره جا قیلدک
اولومنی نی سبیدین آدمیغه آشنا قیلدک * اجل نڭ تیغی برله بار چه نڭ کوکسین یرا قیلدک
طیب لرتا بامادیلر بواولیم دردیگه درمان لر * اولوم نڭ دردیگه نیتماک کرک ای یار و یارانلر
قیاقیلسام نظاره بار چه سی یر برله یکساندر * قیابا قسام اولوم نڭ دستیدین فریاد و افغاندر
بو باعثدین برادرلر منم طبعم پریشاندر * پیری رولر سمین بولر تمامی دیغه گریاندر
(۲) یعنی دنیاغه کوکل قویغان کشی لری دنیا بالاسی دیرلر (۳) یعنی اوغلنک اوغلری

درهم (تنکه) ابوگه اسراف ایدهن شول ثمن دن مسجد یامدرسه گه یا که فقرانک حاجتینه
 صرف قیلساک سکا قیامت ده الوغ شادلق اولوب حسابک یگگل اولاچاقدر چانکده
 دشمن اولغوچی نفصکا اویوب حاجت اولماغان یئرلرگه کوب مال لر صرف واسراف
 قیلهن اوز خصوصکده همت وسخاوت یوماردلق ایلیدهن اما مسجد یا که مدرسه یا که
 بوندن غیر خیرلرگه محتاج شهریا قریه لردن اوشبو شریف بنالر اوچون اوتنسلر
 عندر کوستره سن بونداق خیر اورنلرغه بنا قیلماقدین دشمانک شیطان رجیم وسوسه سینه
 کروب بخل وصارانلق قیلهن سن . ای عزیز بوروشک بولماقکه حسرتده اولوب مال
 وملکک نی خیرات اورنلرینه صرف قیلماغه اجتهاد قیلماقک عقل ودیانت صاحبی
 بولماقک علامتکن در اینگو اورون لرغه مالنی صرف قیلماق ایله دولت که کیمچلک
 کلمه ز بلکه آتماقینه سبب بولور دیوالله تعالی رسول الله بیان قیلمشدر . ای عقللی بنده
 رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشکم (اذا اراد الله بعبد شرا جعل ماله فی الطبیغین)
 ترجمه شریفه سی نلک حاصلی الله تعالی اگر بر بنده سینده یاوزلقی نی تلاسه قیامت
 کوننده مالی سببلی نعمت لره ایرشونی تله مه سه اول آدم نلک مالی نی طاش غه کیر بیچ که آغاچ
 غه صرف قیلناچاق قیلور یعنی حاجت بولماغان الوغ بنالرغه مالینی صرف قیلور
 توتار ، توگهر . بس آدم شول بناسی سببلی الله تعالی نلک عمل لرینی اوتای آلماز آنک
 سببلی اولم نی اونتور . الوغ بنا اگر حاجت بولسه لوجه الله بنا قیلسه مسجد ومدرسه کبی
 اوشبو روشچه بولغانی حدیث شریفدن مستثنی دیمشدر . ای فکرلی بنده اوشبو حدیث
 شریفنک معنی سنی ملاحظه قیل او یلاغل الوغ بنا ایولرگه محبت وکوکل قویماغل
 ای حرمتلو بنده نه مقدار الوغ وزینتلی ایوبنا قیلوب اول ایوده تریکک قیلساکن
 بروقت اول ایودن چقوب یالغوز قارا ییر آستینه فقط کفن ایبه کروب دنیاده قیلمش
 عمل لرکنین سؤال قیلنوب بعث کونیکه چه ییر آستندک یاتاچقسن (عبرت اوچون مختصر
 روض الریاحین ده برقصه ذکر قیلده در بر زمانده بر پادشاه بیک زینتله ب قیمت بهاغه
 توشروب بر ایو (سرای) بنا قیلمش ایکن بناسی تمام اولغانی سوکنده پادشاه شهر
 خلقینی ایوطوینه چاقروب کوب طعام ونعمت حاضر قیلوب قوناقلر نی قارشی آلماغه
 واوز تماغه ایونلک ایشک توبینه قل لرغ منچی لر قویمشدر ایودان طعام بیوب
 چغوچی هرکشیدن قل لر صورار لر ایمش پادشاه نلک ایونی یاراتکن می بر بریرنک
 عیبی یوقمی دیوب کوب آدم بیوب چقمش وقتلرنده پادشاه نلک ایوینه بیک تعسین
 بودنیادین سفر قیلدی اوشانک اق احمد ومختار * اولوم گه چاره بوقنور چونکه دیدی خالق جبار
 اگر مک یل تریک بورسک او لورسن عاقبت ای یار * کوکل بیرمه بودیاغه برادر بار چه سی ییکار

قیلوب هیچ بر عیبی بوق دیو مدح قیلوب چقمشدر بعد اخیردن فقیر صورتند بیچاره
 صقند بعض آدملر کلوب طعام بیوب چقمشلرنک ایشک توینده گی قللردن آنلرغه
 ایتمشدر کم پادشاهنک ایوینی خوش کوردگزمی بریرنده عیب تابمادگزمی دیو بعد
 فقیر صقند بولش کشیلر ایتمشدر کم پادشاهنک ایونده ایکی عیب تاببق دیو بعد
 شول قللر پادشاهغه واروب ایتمشدر کم هر آدم زینتلی عجب عمارتلی ایوکنان عیب
 تابمای تحسین قیلوب کنمشدر ایسی مگر اخیردان کلوب اوج آدم ایکی یرنده عیب
 تاببق ایکی عیبی وار دیو چقدیلر دیو پادشاهغه خبر ویرگانلری صوکنده
 پادشاه اول آدملرنی چاقرتوب ایتمشدر کم من سرایم ننگ بر عیبینه ده راضی دگل
 ایسم سز لر ایکی عیبینی تاببق دیوبسز اول نینداین عیب لر دیگانی بعدند
 اول آدملر دیمشدر کم بوایو نیندای خوش عمارت و عجب زینتلی بولسه ده بروقت
 خراب وفانی بولور. و دخی بوایوننگ صاحبی (ایاسی) هم فانی وفات بولور. عیبلیری
 شولر دیگانلری صوکنده پادشاه ایتمشدر کم ایاسی فانی بولمای تورغان وایوی
 هم خراب وفانی بولمای تورغان ایو بارمی بلاسزمی دیگانی بعدند شول آدملر
 ایتمشدر بلی بلامز شونداق ایو بار دیمشدر پادشاه ایتمشدر کم شونداق ایو قاید
 دیو اول آدملر جنت اسملی ایوبار اصلا خراب وفانی بولاچق دگل هم اول ایوننگ
 صاحبی بر الله تعالی اول هم اصلا فانی بولاچاق ذات توگل دیو او جماغنک صفتلرینی
 پادشاهغه بیان قیلوب او جماغه محبت قویدر ب و تموغنی سویله ب تموغن قورقنوب
 پادشاهنی الله تعالی ننگ عبادتینه دعوت قیلوب اونده بعد پادشاه اسلام دیننی
 قبول ایله ب ملکینی تاشلاب کیتمشدر. اوشبو قصه دن عقل و فکر صاحبنه کوب
 عبرت آلمات مکندر. العارف بالله خواجه مشرب رحمه الله الرب ننگ اولم حقند
 ایتمش اثرلی بیت لری *

بو جهان بی وفاده کوب جفا قیلغان اولوم * حضرت آدمنی کورگیل بررگه جاقیلغان اولوم
 هیچ کم ظالم اولونهنگ دستیدین تابماز امان * بارچه غه جبر و ستمنی جابجا قیلغان اولوم
 اول خلیل الله قنی آتشنی گلزار ایلاگان * بو آجل صیادینی دامیغه جاقیلغان اولوم
 بودنیا حسرتیدین بررگه کردی کوب مسلمانلر * نه دیب در ای مسلمانلر خزان بولدی گلستانرا
 بودنیا دین اوتوب کندی اوشانداق شاهد برنا * چمن اچره نه گل قالغای نه شاخ غنچه رعنا
 گر بیان چاق ایتوب گل غنچه لر صد آه و او یلاه * بولوب یار دین جدم ابو مشرب شور یاشید
 قنی آدم قنی ادریس قنی علم قنی تدریس * قنی کبر ایلین ابلیس قنی کوستر نمود و عاد

اون سگزمگ راز ايشنگان حضرت موسى قنى * برقراريش بيب آستينغه جسمين فنا قيلغان اولوم
 كرم ماتم امر ايتوب ايوبى قيلدى امتحان * عمرينك آخر چراغين بي ضيا قيلغان اولوم
 ايكى عالم آبروي اول رسول الله قنى * امت عاصى غميده دادخواه قيلغان اولوم
 چهار يارم ابو بكر وعمر عثمان قنى * حيدر كرارنى كورگيل يرگه جا قيلغان اولوم
 نور چشم مصطفى در اول حسن بر له حسين * شوم يزي يلرغه شهيد گر بلا قيلغان اولوم
 مشربينك هم كاسه مرگ شهادت نوش ايتار * بلخ آرا محمود قوليده مبتلا قيلغان اولوم
 وصيت بيانينك خاتمه سنده آتا يا آنا بالاغه نرسه هبه قيلماق مسئله لر نمن بعض
 كره كللى مسئله لر نى يازماق مناسب كورلدى. بيك بليگل كم (خلاصة الفتاوى)
 كتابنده ايتهدر اگر هر كم نك اير بالاسى وقز بالاسى بولسه آنلرغه بر نرسه (ايو
 ياكه مال دن ياكه حيواندن) ويرماگه تله سه افضل شولكه اير بالاغه ايكى آلش قز
 بالاغه بر آلش قيلماق امام محمد رحمه الله قاشنده . اما امام ابى يوسف رحمه الله قاشنده
 هر بالاغنه برابر قيلوب ويرور علماء نك اخنيار قيلمشرى اوشبودر . چونكه بور وشچه
 قيلماق اثرلر وارد بولمشر . ودخى هر كم مالينك بار چه سنى اير بالاغنه هبه قيلسه
 قضاء درست اما آنم (گناهللى) بولور . ودخى هر كم بعض بالاسينك رشيد لكى
 يعنى توفيقلى وعقللى واو كنان لقى سببلى بعض بالاسينه غنه نرسه هبه قيلسه لابس
 به در . يعنى بو طريقه قيلماقنده ضرر يوق . بالالرى اگر بار چه سى برر وشده بولسه
 نرسه هبه قيلماقده آيرماز . ودخى هر كم نك بالاسى فاسق (توفيقسز) بولسه آتا
 بولغوجى كشى مالنى اينگو اورنلرغه صرف قيلماغه تله سه وشول بالاسنى ميراثين
 محروم قيلماغه تله سه مالنى شونداق بالاسينه قالدرماقندن اوزى تله گانر وشچه قيلماق
 خيردر يعنى ايزگودر چونكه فاسق بالاغه مال قالدرماق اول بالاغه گناه قيلماغه ياردم
 ويرمك بولادر . ودخى صغير (صبي) بالاغه بر آدم آشالاچاق نرسه دن بر نرسه هبه قيلسه
 (ويرسه) آتا و آناسينه شول نرسه دن آشاماق مباح بولور (آشاسه لر گناهللى بولماسلر)
 لكن فتاوى عالمگير به ده سيراچيه وجواهر الاخلاطيند نقل ذكر قيلادر مشايخ بخلمر انك
 اكثرى حلال ومباح بولماس ديمشدر . فتاوى عالمگير به ده ينه ايتهدر بر آدم صغير

قنى هاروتله ماروت قنى طالوتله جالوت * كيوب اكانله تابوت قرار يرده ياتور اجساد
 قنى ضحالك و افريدون كه دون ايتدى آنى گردون * قنى نمرود و ابراهيم قنى اسكندر وشاد
 يله ويردى سليمانى ايدندى لقمه لقمانى * اوده آتدى نرمانى كوزت نيچه ايدر ايقاد
 ابوبكر وعمر قانى اشكل عمر من آنى * كه عثمان و على قانى اولوبن دكديلر اجساد
 قنى يوسف زليخا هم بهادوكى قبا دوچم * قنى كيغسور رستم قنى شرينله فرهاد

(كچك) بالاغه یمشار ھدیہ قیلسه آتاو آناسینه شوندان بیملك حلال بولور. (خلاصه الفتاوی ده ینہ ذکر قیلہ در برابر (مثلا) سنه توی قیلسه شول توی ده آدملا بالا آلدینہ بولہك ھدیہ لر قویسه لر اگر اول بولہك صبی بالاغه تیوھلی نرسہ بولسه مثلا صبی بالا کییلر ییا کہ صبی بالا استعمال قیلہ تورغان (مثلا اوینچق) نوسہ لر کبی بس ھدیہ صبی بالاغه ملک بولور. اگر ھدیہ بولمش نرسہ صبی غہ تیوشلی نرسہ بولماسہ درھم و دینارلار کبی یا کہ حیوان و ایو اسبابی کبی نرسہ بولسه بولہك کیلتورگوچی کشی نی فارالور ھدیہ (بولہك) ویرگوچی کشی اگر بالانک آتاسینه یقین (نسل) کشی یا کہ تانوشقان دوست کشی بولسه شول بولہك آتاغہ بولور. بولہك بییرگوچی کشی اگر آنانک یقین لرندن قرداشلر نمن یا کہ تانوشقان کشلردن بولسه آتاغہ بولور (بولہك ویرگوچی کشی ویرگان وقتنہ او شونرسہ صبی غہ دیوب ایتسون یا ایتماسون (اوشاندق در حکم اگر برکسہ قزی نی کیار ایوینہ اوزاتماق اوچون توی قیلسه بس ایرنک ییا کہ خاتون ننگ یقینلری قرداشلری بولہك کیلتورسہ لر. حکم اوشبور و شچہ بولور بولہك کیلتورگوچی اگر ایتماسہ بونرسہ نی آتا یا کہ آتاغہ ھدیہ قیلکم دیوب اگر تعیین قیلوب ایتسہ بولہك کیلتورگوچی اینکان روشچہ بولور خلاصہ دن نقل تمام بولور (فتاوی البزازبہ ده ذکر قیلہ در اگر بر آدم صبی بالاسینه کییوم آلسہ (تکتورسہ) شول کییومنی ایکنچی کشیگہ ویرمک درست اولماز مگر ویرور کییومنی بالاغه ویرگانی وقتنہ عاریہ گنہ ویرگانی نی بیان قیلسه یعنی اول کییومنی من بالامہ ھبہ قیلوب ویرماگان ایتم دیسہ. ردالمختارده بیان قیلہ در برابر خاتونینہ زینت اسبابی (مثلا بلہرک یا آلقہ یایوز یک یابوندن غیر شونک کبی نرسہ) آلوب ویرمش اولسہ صکرہ خاتون وفات بولسه خاتون ننگ وارثلری اول نرسہ خاتون غہ ھبہ قیلنمش ایدی بولیب آلامز دیسہ لر و ایر ایتسہ کہ اول نرسہ لر نی من ھبہ قیلوب ویرماگان ایتم بلکه عاریہ استعمال قیلوب تورماغہ غنہ ویرمش ایتم دیسہ عاریہ یوزندن گنہ ویرگان لیکینہ ایراگر آنط قیلسه ایرسوزی قبول قیلنور خاتون وارثلرینہ بولنماز ایرھہ نی انکار قیلدی (والیمین علی من انکر در) ردالمختارده ینہ ذکر قیلہ در بر آدم وفات بولوب آندن مال قالسہ لکن اول مال حلال بولمش روشچہ جیولغان مال بولماسہ (مثلا کشی حقیقی آلوب مالی بولاتوروب ویرماگان یا کہ بر آدم دن اوغرلاب یا کوچلاب مال آلغان یا کہ امانتہ قویلمش مالنی ایاسینہ تابشرماغان) شول روشچہ قنی فرعونلہ موسی قنی یچی بیلہ عیسی * بلورسز اولک یلر فرساھوردی توزلرینی باد محمد مصطفی قنی کہ اول نور ایدی حقانی * ویریمش دی حق آنی اولیدی حاصل ایجاد عجیبدر بوسنک اورک کہ دونمز دنیادن کورک * باقرطویماز آکا کورک بلسنک اولمزسن یاد یکتلک کوچی برلہ دنیا قودک * یتب ایمدی اوزغور بولدی قویماسوسن

جیولمیش مال وارثکه حلال بولور اگر وارث شول مال لرنڭ ایالرینی وشول مال لرنی صوراعوچی لرنی بعینه بلمسه افضل شولکه اول مالدن صافلانماق و آتاسی نڭ خصملرینی راضی قیلماق نیت ایله شول مالنی فقیرلرگه صدقه قیلماق (اگر اول مال لرنڭ ایالری معلوم بولسه وارثکه حلال بولماز بلکه حق لری بولغوچی لرغه تابشوماق واجب بولور انتهى اوشبو زماننده شونداق مال لرن کوب قالماقی ممکنر ولکن وارثلر ذکر ایلمیش طریقه اش قیلسه لر اولیاء الله جمله سندن عذقیلنور ایسی.

(التبیه الثانی والعشرون)

بالغان سویله ماڭ و بالغاندن بر اش خصوصنده شاهد بولماق و بالغانغه آنط اچمک بیک الوغ گناه در دنیا و آخرت مشقت و بلالرینه توشمه گه سبب بولغوچی معصیت لردره بیک بلگل کم بالغانغه آنط قیلماق نی یمین غموس دیولور یمین غموس شولکه اوتکنان اشکه یا که حاضر اشکه بالغاندن آنط قیلماق مثلا کورمیش نرسه سنی کورمادم دیو یا عکسنچه آلغان نرسه سنی آلمادم دیو یا عکسنچه توله مه گان بورچی نی توله دم یا توله مادڭ دیو یا عکسنچه یا که ایکنچی کشی حقنده آلمدی یا آلمادی بپردی یا بیرمادی کیلمدی یا کیلمادی شونڭ کبی اشلرده والله بالله تالله دیوب آنط قیلماق قدر بالغاندن آنط اچمک بیک الوغ گناهدر رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمش لرم (من حاف کنبا ادخله الله النار) معنی شریفی هر کم بالغان آنط قیلسه الله تعالی اول آدنی اوتغه کرتور. غموس نڭ معنی سی چوماق دیمکدر بالغانغه آنط قیلغوچی الوغ گناهغه چومغان لقدن بونداق آنطنی غموس دیمش لردر. بالغانغه آنط قیلماق دنیا ده هم تورلی بلا و آفت لورگه توشما گه سبب در رزق طار ایماق و یورط بردن آیرامق کبی لر. شرعة الاسلام وزواجرده مذکور در رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمش لرم (الیمن الفاجرة تدع الیبار بلاقم) معنی شریفی نڭ حاصلی بالغان آنط بورطلرنی بوش یر قیلوب قالدرور یعنی بالغان آنط قیلماق ایو و مال لرنڭ خراب و هلاک بولماقینه سبب بولور دیمکدر بس بالغان آنط کفارة برله کچولماس بالغان آنطنی قیلغوچی کشیگه لازم بولور شول الوغ خطاسندن الله تعالی گه یغلاب یغلاب توبه واستغفار قیلماق صکره دن اول حاجت ایرداس بو دنیانی مونچه یغماق * بو خسیس دنیا اوچون بو نچه بیلمک برکون کلور باریسون قویب بارماق * قویوب بارماق حسرتینی سانماسموسن قانی اول مڭ یاشاغان آدم اوغلی * مڭده اوچ یوزیل عمرلی اول نوح نبی تور مڭ دورت یوز یاشاغان لقمان قنی * بو آدم لر قانده باردی سانماسموسن

گناهنی قیلما سقه نیت ملک الله تعالی عفو قیلماقی امید در رسول الله صلی الله علیه وسلم
 بینہ ایتمش لرمک نصاب الاخبارده منکوردر (الیمین الفاجرة تغرب الدیار وتقص
 الاعمار) معنی شریفی ننگ حاصلی بالغان آنط ایولر نی خراب قیلور وعمرلر نی
 قصه ایلهر یعنی اوشبو ایکی تورلی آفتکه سبب بولور رسول الله صلی الله علیه
 وسلم بینہ ایتمش لرمک (الیمین الفاجرة تدع الدیار بلاقع وتعمم الرحم وتقل العدد
 عب عن معمر بلاغا) معنی شریفی ننگ حاصلی بالغان آنط ایولر نی معمر بولماغان
 بر قیلوب قالدورور یعنی خراب وهلاک ایلهر وخاتون لر نی بالا تابما ی تورغان قیلور
 وآدملر حسابی نی آزابتور یعنی خاتونلر ننگ بالادن قالماغه ونسل کیسولمه گه آدم
 آز بولماغه سبب ظاهر ی بولور دیمکدر . رسول الله صلی الله علیه وسلم بینہ ایتمش لرمک
 (الیمین الغموس تنهب بالمال وتدع الدیار بلاقع) الدیلمی عن ابی هریره معنی
 شریفی بالغان آنط مالنی بیهرور وایولر نی قوروغ بر قیلوب قالدورور یعنی
 اوشبو بلاگه سبب بولور . رسول الله صلی الله علیه وسلم بینہ ایتمش لرمک (من اقتطع
 حق امرء مسلم بيمينه فقد اوجب الله له النار وحرم عليه الجنة) (فقال له رجل وان
 شيئاً يسيرا يارسول الله قال وان كان قضيباً من شجر السواك) معنی شریفی ننگ حاصلی
 هرکم (بالغان) آنطی برله برمسلمان حقینی آلسه اول کشیگه الله تعالی اوتنی
 واجب قیلور . یعنی اوت برله عذاب قیلور وآکا اوجماخنی حرام قیلور (یعنی
 دخول اول ایله کرماس) رسول الله علیه الصلوة والسلام بالغان آنط ننگ یامان لقبنی
 بیان قیلغانی بعدنده بر ایر ای خداننگ پیغمبری آرزغنه وکچک نرسه حقنهدده اوشبو
 روشچه جزا بولوره ی دیککنده رسول الله علیه السلام ایتمش لرمک بالغان آنط برله
 آلمش نرسه اگرچه مسواک آغاچندن بر بوطاق بولسه ده شول جزاغه مستحق
 بولور دیمشدر . ودخی بالغاندن بر اش حقنهدده شاهد بولماق بیك الوغ گناهدر
 شیخان روایت قیلمشدر (ذکر رسول الله صلی الله علیه وسلم الکبائر فقال الشرك
 بالله وعقوق الوالدین وقتل النفس وقال الا انبئکم باکبر الکبائر قول الزور

قنی اول عالم فخری رسول الله * قاب قوسین ایکی حبیب الله
 مرسل لر الوغی خلید الله * شفاعت ایندیسی گه باقاماز موسن
 قنی اول ابوبکر عمر عثمان * قنی اول اسد الله علی آرسلان
 قنی اول امیر الله حسن حسین * گر بلا شهید یگه باقاماز موسن
 ایتمه گل قاری اولر یکت اولماس * کوب تلیم یکت لر قاری بولماس

وقال وشهادة الزور) معنی شریفی نكی حاصلی رسول الله صلى الله عليه وسلم بيك
 الوغ گناه لرني ذكر قیلوب ایتمشدر کم. الوغ گناه نكی برسی معاذ الله الله تعالی گه
 شركة قاتما قدر. ودخی بالا آتا و آناغه مخالفه ایلهب آنلرنكی رنجولرینی آلماقدر.
 ودخی گناه سر آدم نی اولنرمه کدر. رسول علیه السلام ینه ایتمشدر کم آگاه بولکیز
 من سرگه گناه لر نكی بيك الوغ سنی ایتمایم. گناه لر نكی بيك الوغ سی یالغان سویله مکدر
 و یالغاندن بر اش حقنده شاهد بولما قدر. مثلا بلمگان کورمه گان اشکه بر آدم یال
 ایله یالغاندن شاهد بولوب کوردم یابلوم کبی سوزلر ایله ایکنچی بر کشی ضررینه
 شاهد بولما قدر. الحاصل یالغان سویله مک یالغان غه آنط اچمک یالغان غه شاهد گواه
 بولماق بيك الوغ گناهدر بيك صاقلانماق تیوشدور دنیا و آخرت نكی بلا وقتنه لرینه
 توشمه گه سبب بولغوچی گناهدر. بو زمان پر زیان ده یاللانوب یالغان غه شاهد
 بولوب کورمگان و بلمگان اشنی کوردم و بلنم هیو یالغاندن آنط اچمک آنط قیلوب
 آدم حقنی آلماق و یوغالتماق بعض فاسق آدملرده بولمشی گاه ایشدولما کده در
 شونداق آدملر اختیارلری ایله دنیا نكی آزمالینه آلدانوب ملیون ملیون آلتون
 و کمش و یوروب قوتلماق ممکن اولماغان توموغ عفا بینه مبتلا اولماق لرینه سبب اولالر
 الله تعالی بارجه مزغه توفیق و عقل کامل عطا ایلهب صالح بنده لری جمله سنن قیلسون
 یالغاندن شاهد بولغوچی آدمگه تورلیچه جزالر کنا بلرده بیان قیلنمشدر. بعض امام
 قاشنده قامچی ایله صوقتروب حبس که یابلور هم یوزینه قارا سورتلور. بعض امام
 قاشنده بازار کبی جمعیه اورنینه آلوب واروب بوکشی یالغاندن شاهد بولمشدر
 دیو خلق غه اعلام قیلنوب بویامان اشدن صاقلانکیز دیولور. اما بخاری شریفه
 کوردک یالغاندن شاهد بولغوچی نی کوب اورامک رئیس آدمی یورتوب
 شول شاهد زور نكی اوزندن ایتمدر ادر کم ای آدملر یالغان دن شاهد بولماکیز
 اگر بولسا کیز جزاسی او شبو دیوب اگر شول طریقه آیتمه سه رئیس آدمی شاهد
 زور نكی یالاتماق آرقاسینه دزه اسملی قامچی سی ایله صوغوب آلا در. فائده بر
 آدم بر اش خصوصنده شاهد بولسه واقعه نی یغشی بلسه بعد شول شاهد بولغوچی

وقتی یتسه دم آغالی زمان بیرمهس * یکت لک اولندن قورقماز موسن
 توبسه قیلغل قاراغل اصحابلرغه * باغری یاشلیغ کوزی یاشلیغ احبابلرغه
 قاراماغل قورلمش اسبابلرغه * قل سلیمان کوروب هبرت آلمان موسن
 کمگه وفا قیلدی بوفانی دنیا * بزگه تقی سرگه وفا قیلغوسی یوق
 کیلک دستلر بو کون بوند یادین ایتک * قیلک یادین آنده او کنج قیلغوچی یوق

آدمنی شهادتی فی اقامه قیلماغه یعنی بلگانی فی اینمه گه بیان قیلماغه اوتنسه لر چاقرسه لر بلگاننی اینماک واجبدر. شهادتنی کتم قیلماق (یعنی واقعه فی بله تورب بلمای من دیمک) الوغ گناهدر دیمشدر. چونکه کتم شهادت تقدیرنده ایکنچی برکشیکه مال یا که باشقه حال حقنه الوغ ضرر ایرشسه کک الله تعالی اینده در (ولاتکتمو الشهاده ومن یکنهها فانه آثم قلبه) معنی شریفی اگر سر شهادتنی اقامت قیلماغه چاقرسه کز شهادتنی کتم قیلماکز یا شرمکز. هر کم اگر شهادتینی کتم قیلسه در سنلکده قلبی (کوکللی) گناهللی بولغوجیدر. تفسیر مدارک التنزیله حضرت ابن عباس رضی الله عنهما دن نقلاً ذکر قیلده در. اول ذات شریف اینمشکم الوغ گناهلرنک الوغراقی الله تعالی گه شرکت قاتما قدر. ودخی یالغاندان شاهد بولما قدر. ودخی شهادتنی یا شرمکدر. بلگل کم سودا شنده مالنی آغانده یا صاتقانه مالنی اوتکازماک ویغشی بها ایله صاتماق اوچون یالغان آنط قیلماق الوغ گناهدر. رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشدرکه (ثلاثة لا یکلهم الله یوم القیمة والاینظر الیهم ولا ینزکبهم ولهم عذاب الیم قال ابودر خابوا وخسروا من هم یا رسول الله قال المہسل والمنان والمنفق سلعته بالحلف الکاذب رواه مسلم) معنی شریفی ننگ حاصلی الله تعالی اوچ تورلی کشی گه رحمة ایله سویله ماس و آنلره رحمة ایله قاراما و آنلرنی گناه لرنندین پاک قیلماز و اول کشیلر گه بولغوجیدر بیک رنجتکوجی عذاب (ابودر اسملی صحابه اینمشدر کم اول کشیلر کم خیردن محروم بولدیلر ای خدا ننگ پیغمبری آنلر نینداین کشیلردیو بعد رسول الله صلی الله علیه وسلم اینمشدر کم (اول کشی لرننگ برسی شولدر کم تکبرلنو نیتی ایله چالبار و اشطان بالاغنی صالندرغوجی کشیدر. ایکنچی سی شولدر کم بر آدم گه انعام واحسان قیلور یغشیلق ایلار مثلا نرسه ویرور حاجتن چقارر و صوکنندن منت قیلور یعنی من سکا فلان رو شچه یغشیلق، قیلمش ایسم دیور یعنی اول کشی گه الله تعالی رضالتی اوچون نرسه ویرمه گان بولور بلکه دنیا ده آنندن بر فائده کورمک

آخرت ننگ آزوقی روزه نماز * روزه توتماس نماز قیلماس مؤمن ایرماس لاجرم قیامت کون اول بی نماز * ملک کون یغلاب بر کون سونب کولکسی یوق نچه ملک یل تریک اولساک آخر اولمک * تورت آیا قلیغ جنازه گه منوب بیلمک بویالغوز تن بر قوبنیغه بر کون کرمک * هیچ کم ایرسه موندہ باقی قالغوجی یوق کم لر باقی قالدی بوندہ ایغل بکا * بز دک کشی بارغوجیلر جمله آکا عزرائیل جان آغالی کیلسه سکا * دنیا مالین اورنج بیدرسک آغوجی یوق

اوچون ویرگان بولور. اوچنچی شولدرکم بالغان آنط قیلوب نرسه مالینی اوتکارگوچی کشیدر. مثلا یغشی اولماغان نرسه نی یغشی وطاز ابولماغان نرسه نی طازادیوب آنط قیلور. ای عزیز مؤمن مذکور حدیث شریفنی ملاحظه وفکر قیلکنز بوزمانه مننک بعض آدملری کبی شالوار بالاغنی مله اجنبیه آدملرینه اوخشاب کاوش اوستینه چه صالندرماق شرع شریفمن قاشنده بیک منموم وقبیح فعلدر. احتیاط (صاقلانماق) لازمدر مقصودک آباغکنی صوقدین صاقلانماق اولسه طوبقکدان یوقاری قیلساک انشاءالله بآس اولماز ولکن مقصودک اول دگل الخ ودخی بر آدمگه انعام قیلساک بر نرسه ویرسک منت قیلماغل وآنندان بر فائده امید ایتماگل ویرمش نرسه گنی اونقل سن اونتساگده الله تعالی بلگوچیدر. وهر عملکنی فرشته لر یازغوچیلردر. ودخی بلگل کم تکبرلک یوزندن طون وچاپان کبی کییهلرگنی اوزون قیلماق درست توکلدر دیمشدر. لوامع العقولده هم تفصیلا بیان قیلده در. ای دیانتلی عزیز مؤمن آنط قیلماقک جانک یامالکنی ظالمردین صاقلانماق اوچون بولماغانده راست اشکه هم آنط دان صاقلانماق تیوشدر. چونکه الله تعالی ننگ مبارک الوغ اسملرینی خدا قاشنده خسیس وقدرسز بولمش دنیا مالینه آلدردماق کبی اولغانلقدان الوغ خطادر. الله تعالی اینته در (واحفظوا ایمانکم) بر معنی شریفنی فی تفسیر المدارکده (ولانعلفوا اصلا) دیمشدر یعنی هیچ وقت آنط قیلماکنز تلکنزنی آنطدن صاقلانمز یا که آنطکنزنی حنتدن صاقلانمز یا که کوب آنط قیلماکنز آز وقتک بیک حاجت اولغانک آنط قیلورسز. اگر خطای ایله سودا اشنگ آنط قیلغان اولسه فقراغه صدقه ویرمک تیوشدر. شول صدقه سی اورنمز آنطلرینه کفاره اولماق امیددر نتاک رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشدرکم (یامعشرالعبار ان البیع بحضرة اللغو والحلف فشبوه بالصدقة) رواه ابوداود معنی شریفنک ماصلی ای سودا گیرلر گروهی در سنلکک سودا اشنگ فائده سز سوزلر و آنط قیلماق اولور. بس سز ذکر قیلغان سوزلرکزه صدقه قاتشدرکنز.

التنبیه الثالث والعشرون

بورچنی توله ماک لازم وواجب اولغوچی اشدر پیغمبرمز محمد المصطفی صلی الله علیه وسلم ایتمشدرکم (من اخذ اموال الناس یرید اداها ادى الله عنه ومن اخذ یرید اتلافها قل سلیمان اومار اینم رحمتندین * قور قادر من عزرائل نلک زخمتندین لاجرم قیامت نلک هیبتندین * آنا آنا اوغل قزین بلگوچی یوق سجرده اویغانوبن ذکر آیغل * اولومنی فکر ایتوبن کوکل تیرگل

اتلفه الله عليه رواه البخاري) معنى شريفينك حاصلی هر کم آدم لر مالنی آلسه بیرمک
 توله، مک نیتنی ایلان الله تعالی اول کشیگه بورچینی توله مکگه یاردم وی—رور
 یاکه بورچ ویرگوجی کشینی قیامتده مدیوندان ۲ راضی قیلور
 وهر کم آدم لر ننگ ماللرون آلسه بیرماو و توله ماو نیتنی ایله الله تعالی شول یامان نیت
 ایله آلغان کشی ننگ مالینی یوغالتور (شول مال دن فائده لئمز آدم حقى اوستونده
 قالغانلقدن هم گناهلی بولور) ودخی صحیح البخاری ده حدیث شریفی مذکور در کم
 (وعن سلمة بن الاكوع قال كنا جلوسا عند النبي صلى الله عليه وسلم اذ انى بجنانه
 فقالوا صل عليها فقال هل عليه دين قالوا لا فصلى عليها ثم انى بجنانه اخرى فقال
 هل عليه دين قيل نعم قال فهل ترك شيئا قالوا ثلثة دنانير فصلى ثم انى بالثالثة
 فقال هل عليه دين قالوا ثلثة دنانير قال هل ترك شيئا قالوا لا قال صلوا على صاحبكم
 قال ابو قتادة صل عليه يا رسول الله وعلى دينه فصلى عليه رواه البخاري) معنى
 شریفی ننگ حاصلی اکوع اوغلی سلمه اسملی صحابه دن روایت قیلنمشدر مذکور
 صحابی ایتده در بزار رسول الله صلى الله عليه وسلم ننگ مجلس شریف لر نده اولترمش
 ایدوک برجنانه آلوب کلدی لر رسول علیه السلام دن جنانه او قماغه اوتندی لر رسول
 علیه السلام بومیت ننگ کشی گه بیرچه گی بار ایدی می دیو صورادی بعد ایتدی لر
 بیرچه گی بوق دیو (صکره) رسول علیه السلام جنانه نمازینی اوقدی بینه ایکنچی
 جنانه کلنورلدی بس رسول علیه السلام صورادی بومیت ننگ کشیگه ویرچه گی وارمی
 دیو بعد ایتلندی بلی وار دیو رسول علیه السلام ایتدی ویرچه گینه توله مه گه
 نرسه قالدردی می دیو بعد ایتدی لر اوچ دینار قالدردی دیو صکره رسول علیه
 السلام جنانه نمازی اوقدی بینه اوچونچی جنانه کلنورلدی بس رسول علیه السلام
 اولگی کبی صورغانی بعدنه اوچ دینار بورچی وار ایدی بورچینی توله مه گه
 نرسه قالدرمادی دیگانلری صوکنده رسول علیه السلام ایتدی بومیت یولد اشکنغه
 جنانه نمازنی اوزکوز اوقکوز دیو بعد ابو قتاده اسملی صحابه ایتدی یارسول الله
 اول میت گه جنانه نمازی اوقسانه آننگ بورچنی توله مه گه اوستمه آلامن یعنی اوزم

قرانغو گورک اچره چراغ اینکل * چراغک نماز ترور قیلماز مومن
 تونی کونی تنماین قلف قیلغل * یاتارک تار لحددر یخشی بلگل
 بارورک اوزاق یولدر آزوق آغل * آزک زکوة ترور بیر ماسموسن

توله رمن ديو بس رسول الله صلى الله عليه وسلم جنازه نمازی نی اوقسی . رسول الله
 صلى الله عليه وسلم ينه ایتمشلرکم (یغفر للمشهید کل ذنب الا السین رواه مسلم)
 معنی شریفی شهیدنک بارچه گناهسی یارلقانمش بولور مگر آدم حقى بولغانلقدن
 بورچی کیچوله زبس شهیدنک وارثلری بورچ ویرگوچی نی دنیا ده نه طریقه اولسه ده
 راضی قیلماق تیوش بولور یا که شهید قیامتده عملینی ویروب بورچ ویرگوچی نی
 راضی قیلور والله اعلم . بورچنی توله مک واجب و لازم بولماق خصوصتده رسول اکرم
 صلى الله عليه وسلم من کوب شریف حدیثلر وارد بولمشدر . اوتمش کاغده هم بر
 حدیث شریفنی بیان قیلنمش ایدی (ان رسول الله قال اتدرون ما المفلس) دیو
 الخ ترجمه سی هم بیان قیلنمشدر . ای الله تعالی دن قورقوچی عزیز مؤمن لر
 پیغمبرمز رسول الله صلى الله عليه وسلم نك بورچنی توله مک حقتده بولمش شریف
 حدیثلرینی ملاحظه قیلغل اویلاغل آدم حقى بیک خوفلی قورقچلی اشدر شول
 سبب دن رسول علیه السلام دعا لرند (اللهم انى اعوذ بك من الكفر والدين) دیو
 قیلمشلردر معنی شریفی یا الله درست لکه من سکا صغنامن کفرلک گه توشمه گه سبب
 بولغوچی سوز و فعل لردن و بورچلی بولماقن . رسول الله صلى الله عليه وسلم ينه ایتمشلرکم
 (الدين راية الله فى الارض فاذا اراد ان ينزل عبدا وضعها فى عنقه ك عن ابن عمر)
 معنی شریفی بورچ بورچلی کشی نك خورلق غه توشمه کینه الله تعالی نك یرده بولغوچی
 علامتیدر . بس هر قایچان الله تعالی بر بند سینی خور قیلماغه تلاسه شول علامتنی
 بنه سی نك موینینه قویار . یعنی بورچغه مبتلا قیلور . رسول الله علیه الصلوة والسلام
 ينه ایتمشلرکم (الدين هم بالليل و ناله بالنهار) معنی شریفی نك حاصلی بورچ
 بورچنی توله مک خصوصتده کیچه ده اوی فکر نك بولماقینه سبب بولغوچی نرسه در
 و کوندده خورلقغه توشمه گه سبب بولغوچی در * مثلا بورچ ویرگوچی کشی مدیون نی
 قاضی و حاکم گه آلوب و ارماق و بورچ جهنندن ايو و غیر اسبابی صانلوب یا که حبس که
 کروب خغا و مشقتکه توشمک ایلهن * رسول الله صلى الله عليه وسلم ينه ایتمشلرکم
 مال توار اوغل قزك قالغوسی یوق * اوغل قزك یازقکه کورگوسی یوق
 بو جمله سنك برله بارغوسی یوق * سن تسقى یالغوزلقك بلماسموسن
 نا گهان بو دنیا دین کیچمک کزك * تقدیر قیلغان اول شراب دین اچمک کزك
 اچل کلسه عزیز جان دین کیچمک کیرهك * مونی بلب اوزگنی اوتدین یولماس موسن
 تونی کونی تنماین طاعت قیلغل * مؤمن ایرسك مسجد تابا قدم قویغل

(الدين دينان فمن مات وهو ينوي قضاءه فاناوليه ومن مات ولا ينوي قضاءه فذلك الذي يؤخذ من حسناته ليس يومئذ دينار ولا درهم طب عن ابن عمر) معنى شريفينك حاصلی بورچ ايكي تورليدر بس هر بورچلانمش آدم بورچى نى توله ملك نيتند بولغان حالده وفات بولسه من آنك بورچينه كفيل من غنيمه باصدقه مالى كى مالسن اوتارمن . ياكه آنداق مديون كه قيامت كوننده مخصوص شفاعه ابله شفاعه قيلولورمن تاكه دين بيرگوچى آدمنى الله تعالى دين آلمش كشيمن راضى قيلولور . وهر بورچلى كشى بورچى نى ويرمهز نيتنده بولغان حالده وفات بولسه بس شونداق كشى نك (ايندگو عملی بولسه) دينار درهم مقبول بولماي تورغان قيامت كوننده اول كشى نك ايندگو عملی نى بورچ و بيرگوچى كشيگه آلوب ويرلمش بولور (اگر ايندگو عملی بولسه) بورچ و بيرگوچى نك گناه لرندين يمان نيتنده بولمش وفات مديون (بورچلى) كشيگه يوكلانوب شول بورچلى كشيبنى تموغه سالنمش بولور (باشقه حد يثلرده اوشبو طريقه وارد بولمشدر . بيك بلگل كم مختصر القرطبي ده العارف بالله الامام الشعرا نى رحمه الله امام قشيري رحمه الله دن نقل اينه در بر كسه نك بر آدم كه بردانق بيره چك بورچى بولسه بورچ آلغوچى كشينك يتمش بيغمبر عملی كى عملی بولسه ده شول بردانق بورچنى اوتاماي اوجماخغه كرماس . ودخى اينمشدر قيامت كوننده بردانق بورچ اوچون بورچلانمش كشينك يدى يوز مقبول بولامش نمازى نى بورچ و بيرگوچى كشيگه ويرلمش بولور بورچ و بيرگوچى شول قدر كوب عملگه ده راضى بولماز فائده دانق هيو بر درهم نك آلتى دن بر اولشينه اينتلور بزچه سه ياع تين كه توغرى كيلسه كرهك . فتاوى بزازه ده ذكر قيله در (جاء فى بعض الكتب انه يؤخذ له انق ثواب سبعمائة صلوة بالجماعة) حاصل معنى سى بردانق بورچ اوچون بورچ آلغوچى كشينك جماعة برله اوقمش يدى يوز نمازى نك ثوابينى بورچ و بيرگوچى كه آلوب ويرلور اوشبو احاديث شريفه وعزيرلر نك كلمات مهيبه لرندين معلوم بولادر آدم حقى بيك الوغدر دن ياده وقتده قرض و دين (بورچ) و بيرگوچينى ممكن قدر راضى قيلماق لازمدر والا قيامتكه قالسه راضى قيلماق ينه مشكل اولاچا قدر (اللهم اعنا على اداء ديوننا

ايمان نك نوري سينده شكر قيلغل * قل بولوب حق غه قلتق قيلماسموسن بو دن ياني بيدى بزگه كورمهك اوچون * تموغنى حق ياراتدى قورقماق اوچون طاعتنى روزى قيلدى اوجماخ اوچون * طاعت قيلولوب اوجماخ ملكين آلاماسموسن نه قيلولور سن مسكن ا-م توتسه عزرائيل ياقا - * نچوك جواب ويرور سن توتسه عزرائيل باقاك

وارضاء خصوصاً برحمتك يا ارحم الراحمين) بورچ نی توله ماگه قدرتی بولاتورب تولایمای
 بورمك هم گناهدر رسول الله صلى الله عليه وسلم ایتمه شلرکم (مطل الغنی ظلم) حاصل
 معنی سی بورچ توله ماگه کوچی بنگوچی آدم توله مای کیچو کتروب یورماک بورچ
 ویرگوچیگه ظلمدر آدمگه ظلم الوغ گناهدر. ای عزیز مؤمن دینمن بورچمن صافلانغل
 اگر بورچ آلماغه حاجتک اولسه زنه ار او تاملک تابشرماق نیتند اولغل بورچ ایسه
 الوغ بوکدر حضرت لقمان الحکیم رحمه الله ایتمه شلرکم (حملت الحمید والجنید فلم اعمل
 شیاء اقل من الدین) یعنی تیمر و تکرمان طاشلرینی کوتاردم اما بورچمن آغر نرسه
 کوتورمادم ودخی ایتمه شلرکم (واکلت الطیبات وعانقت الحسان فلم ارشیاء النمن العافیة)
 یعنی طاطلی نرسه لر نی بیتم بیک کورکام وصلو خاتون وقزلر نی قوچم سلامتک دن
 لذتلی نرسه تابمادم بورچ حقند رسول الله صلى الله عليه وسلم ینه ایتمه شلرکم (لاوجع
 الاوجع العین ولاهم الا هم الدین) دیوب یعنی کوز آغرقی کبی قاتیغ آغرق بوق و بورچ
 اوینمن الوغ اوی بوق یعنی نچوک بورچمنی توله من ونه طریقه بورچ ویرگوچینی
 راضی قیلورمن دیوب الوغ فکر و اویک بولور بر من بیون (بورچلی آدم) فارسی بیت ایتمه شلر
 نطفه فرزند نرد در پشت مرد قرض دار * یاغرق گرد دبریزد یا زغم دختر شود
 معنی سی بورچلی کشینک آرقاصنده غی ایربالا بولاچاق معلوم صو بورچ قایغوسندن
 تیرگه اولوب قیلور (چقار) یا که قزبالا بولور. بورچلی بولماق مشقتلی مشکل حال
 ایکنلگنی بیان قیلوب ایتمه شلر. بیک بلگلکم بعض کنابلرده ذکر قیلده در مؤمن حقندن
 ایمانسز حقی قاتیغ راقدر دیو ایمانسزلر نی دنیا ده وقتده راضی قیلماغه بیگره ک طر شماق
 لازمدر چونکه قیامت کوننده ایمانسز لرغه نی مقدار الوغ و مقبول بخشی عملنی و یروب
 بولسه ده راضی قیلماق ممکن توگل چونکه قیامت کوننده ایمانسزگه ایمان دن باشقه نرسه
 فایده قیلمایدر راضی قیلماق اوچون ایمان نی ویرمک ینه ممکن توگل بس ایمانسز نلک
 حقی قدر عذاب نی بیکنلایتوب آنلک عذاب نی مؤمن گه آلتوب ایمانسز حقی
 آلمش آدم عذاب نسه کرهک اوشبو سبیلر اوچون ایمانسز حقی مؤمن حقندن اشرک
 (قتیغ راق) دیمشلر. اوشبو بیانلردن معلوم بولادر خصوصاً ایمانسزغه ظلم قیلماق و آنلر نلک

بایمن دیب یور بیدک فقیرنی کورگه ایلمای * بایلقاکی هیچ سود ۳ ایتماس توتسه عزرائیل یقاک
 سغماس ایردک دنیاغه مالکا مغرور اولوب * قارایرگه خوب سغارسن توتسه عزرائیل یقاک
 مال ملکک خان مانک سهای خوش معمور ایرر * تا کلاویران بولغوچیدر توتسه عزرائیل یقاک
 ی خداداد * تکرین قورقب همیشه توبه قیل * سیغ قیلنس توبه صکره توتسه عزرائیل یقاک
 اولم کیلدی باوق ۶ اولماق کره کدر * قرا بر آستیغه کرمک کره کدر

(۲) فائده قیلماق (۳) یورطک یرک (۴) خداداد کشی اسمی بولسه کرک (۵) فائده ویرماس (۶) یقین

مالن آلداب آلماقدن بىك بىك صاقلانماق و قورقماق تيوشدر مثلا اصطر اخوا و ايت
اشلرنده قصدا خيانت قيلماق . يا كه بيره چاگى نى انكار قيلماق (طانماق) يا كه
بيره چاكنى و يرماز اوچون نچه تورلى حيله و مكرلر توزب آنلرنىڭ حقلىرى نى آلوب
قالماق كېى . بو اشلر بىك يمان اشلردر مؤمن آدمگه تيوشلى اش توگلدر ظلم يا كه
يالغان ايله بولمىش مال نىڭ بقاسى يوقدر تيز فاني بولوب بتوب شونداق مالنى
آلغوجى كشى فقيرلىك گه توشوب تورلى جفالر كوره چكدر . بوزمانه عجب زمانه در كه
حلال و حرامنى تيكشورمك آدم حقتن صاقلانماق فكري آز قالمشدر نچك اولسه ده مال
كيلسون اول مالنىڭ اصلى نى صورماق يا صاحىبىنى راضى قيلماق قايقوسى و آننىڭ
اندېشه سى كانه بعض آدملرده بتمىش در . رسول صلى الله عليه وسلم ايتمشلركم جامع
الصغيرده هم منكوردر (ليا تين على الناس زمان لا يبالي الرجل فيه بما اخذ المال من حلال
ام من حرام حمخ عن ابى هريرة) معنى شريفى نىڭ حاصلى آدم لر گه تيز دور كم بىر زمان كلور
اول زمانده اير مالنى نى طريقه آلغان و طابقان لقتن طارطنماس حلالدن بولمىش مال يا كه
حرامدن بولمىش مالدر (تيكشورماز لر شول مال ايله فايده لئور لر) شول زمانه اوشبوزمانمز اولسه
كرك الله تعالى بار چه مزنى حلال و حرامنى آيرب حرامنى صاقلانماغه و حلالدن آلماغه موفق
قيلغاي ايدى . ودخى بىلگى كم حيوان حقى آدم حقتن قاتىغراقدر ديمشلا اكر دنيا ده
گناه سز بىر حيوان غه ظلم و جبر قيلمىش اولساڭ اول حيوان نى عمل و يوروب راضى
قيلماق ممكن توگلدر چونكه حيوان مكلى اولماغان لقتن عمل گه اهل توگلدر بس
حيوان نى جبر قيلغانلىق اوچون قيامتده عذاب قيلنساڭ كرك . حيوان نى جبر قيلماق
مثلا گناه سز اورماق صوقماق و آچ توتماق و طاقنتدن آرتق يوك صالوب طارتنرماق
شكوب يوك صالوب طارتنرماق اوچون جبرقى ايله قينماق يال ايتدر ماينچه ينه
خدمت كه قوشماق يا كه كچوك حيوان لرنىڭ آياق يا كه قناتى نى صندرماق يا كه باشقه
روشچه آنلره جبر و قاتىلق قيلماق يا كه ايكى حيواننى اورشدرماق يا كه قنداله
ويث كېى حيوان لرنى اوت يا صوغه طاشلاماق ودخى بوندىن غيرلر كېى فائده

نچه يل انس اولغان جان بيلان تن * بىرى بريدىن آيرلماق كره كدر
وفاسى يوق بو دنيا نىڭ كشيگه * وفاسزنى نىگه سومك كره كدر
اوغل قىزك وهم مال توارك * قالور موندن صالوب كتمك كره كدر
اگر بولسه سكا توفيق يارى * بودنيا چركننن آرتماق كره كدر
ايقانى قويغل ايمدى دنيا فكري نين * بارور بىرنى فكر قيلماق كره كدر

بر آدم نك ايكنچي بر آدمين آلاچاق بولسه آلاچاقيني كيچسه مثلا زكوة دن دعا
 قيلدرسه يا كه باشقه روشقه قيلسه يا كه آلاچاق مالي نك وعده سني اوزايتسه حاضر
 وعده نكده مالم ني ويرگل ديو مديون ني تنك قيلماسه (قساسه) اول آدم قيامت
 كوننده الوغ شادلقلره واصل اولور. رسول الله صلى الله عليه وسلم ايتمشلر كم
 (من انظر معسرا او وضع عنه انجاه الله تعالى من كرب يوم القيمة ووقاه من فيح جهنم)
 معنى شريفى نك حاصلى هر كم بورچلى فقير آدمگه مهلت و برسه و بره چا ككنى
 حاضر ويرگل ديوب ايتمه وعده سيني ينه اوزايتسه يا كه آلاچاقيني كيچسه الله تعالى
 شول آدمنى قيامت كوني نك قايفو ومشقنلر ندين قوتقارر و اول آدمنى تموغ
 قايناوندندين يعنى عذابندين صاقلر بو خصوصه بوندين باشقه هم حديث شريفلر
 وارد بولشدر دين ويرگوچى آدم مديون گه مرحمت و احسان قيلماق حقنك الله تعالى
 هم اينه در (وان كان ذو عسرة فنظرة الى ميسرة وان تصدقوا خير لكم ان كنتم تعلمون)
 معنى شريفى مديون يعنى بورچ آلمش كشى اگر فقير بولسه آكا حكم بورچى ني
 توله لك وقتى نه چه كوتمه كدر ومهلت ويرمك در و آلاچاقكزني مديون گه صدقه قيلماكز
 سرنك اوچون خيرلى در اگر كوتمك و صدقه قيلماقده بولغوچى ثوابنى و اجرنى
 بلسه كز فائده كتاب الز و اجرده بورچى ني توله مه گه قدرنى بولماغان مديون گه بورچ
 ويرگوچى كشى قاتيلق قيلماق و توله مك حقنك مهلت و برمه سلك ني كباثر يعنى بيك
 الوغ گناهلر جمله سندين صانامشدر اوشبو حكمنى حديث مذكور دن مفهوم مخالفه طريقتجه
 فهم واستدلال قيلمشدر فائده بعض احاديثك كورنه در (من سرح لحيته قائم اركبه الدين)
 ديويعنى هر كم صفالينى اولتور ماينجه آياق اوره طاراسو اول آدم بورچ ايله مبتلا
 بولور. فائده رسول الله صلى الله عليه وسلم دن روايت قيلنمشدر هر كم اوشبو
 دعا ايله كوب وقت دعا قيلسه شول بنده ني الله تعالى بورچمن قوتقارر (اللهم انى
 اعوذ بك من الهم والحزن واعوذ بك من البخل والجبن واعوذ بك من العجز والكسل
 واعوذ بك من غلبة الدين وقهر الرجال) ودخى راموز الاحاديثه ذكر قيله در رسول الله
 صلى الله عليه وسلم حضرت معاذ رضى الله عنه گه ايتمشلر كم من سكا بردعا اوگره تيم
 شول دعا ايلان دعا قيلساك طاغ كيبى الوغ بورچك بولسه ده الله تعالى توله ماگه ياردم
 ويرراى معاذ اينكل (اللهم مالك الملك تؤتي الملك من تشاء وتنزع الملك من تشاء
 وتعز من تشاء وتذل من تشاء بيدك الخير انك على كل شى قدير رحمن الدنيا والآخرة
 تعطيها من تشاء وتمنعها من تشاء ارحمنى رحمة تغنينى بها عن رحمة من سواك)
 ص عن انس فائده آدم گه قرض حسنه يعنى كامل رضائف ويغشى نيت لر ايلان

بورج و بىرمك بىك الوغ ثوابلى عملدر الله تعالى كلام شريفندك كوب موضعهك اخبار
 و گاه امر و انشاء ۲ طريقه چقه قرض حسنه و بىرمك نك اجر و ثوابىنى بيان ايله ب قرض
 و بىر ماگه تعريض ايله مشدر الله تعالى ايتهدر (من ذا الذى بقرض الله قرضا حسنا
 فيضاعفه له وله اجر كريم) معنى شريفى كمدر اولكم مالينى الله تعالى رضالقي او چون
 حسن رضاسى و اخلاص ايله قرض ويرر بس الله تعالى نك اول بنده گه مكفاتي كوب
 كوب اولوش قيلوب بولغوجيدر اجر ك كريم كه اول جنت كه كرمك در . آدمگه
 قرض و بىرمك نك اجرى صدقه و بىرمك اجرندن كوب و الوغ در ديمشدر چونكه آدم
 غاية محتاجلى غه ايرشكانى بعدنده قرض طلب قيلور . محتاج آدمك حاجتيني ادا
 قيلماق و آنى شادلاندرماق الوغ عملدر . چونكه رسول الله صلى الله عليه وسلم مؤمن
 بنده نى شادلاندرماقنى الوغ عملدن صانامشلا دردر (عن ابن عمر عن على ابن ابي طالب
 رضى الله عنه قال حدثنى رسول الله صلى الله عليه وسلم قال حدثنى جبرائيل عن الله تعالى انه
 قال ما من عمل من اعمال البر بعد اداء الفرائض افضل من ادخال السرور فى قلب المسلم
 (مفاتيح الجنان) او شبو حديث نك حاصل معنيسى فرض عمل صوكنده بولغوجى عملدر نك
 الوغسى مؤمن كو كلىنه شادلى كر تما كدر .

التنبيه الرابع والعشرون

اولچاوده مثلا باطمان يا چيله ك يا گرونكه نيندى گنه اولچاوده بولسه ده خيانه قيلماق
 يعنى كشى گه نرسه صاتمى وقتنده كيم اولچاب و بىرمك و كشىدن نرسه آغان وقتده
 آرتوق اولچاب آلمات ذنوب كبائر جملة سنندنر يعنى بىك الوغ گناهدر الله تبارك
 و تعالى ايتهدر (ويل للمطففين الذين اذا اكنالوا على س الناس يستوفون و اذا كالوهم
 او وزنوهم يخسرون) معنى شريفى عذابدر يا كه جهنم اجنده عذاب قيلنا چاق برچقوردر
 شونداق كشى لر گه كم اولررينه آدملردين نرسه آغان و قتلرند نرسه نى كامل قيلوب
 آلور لر ا گر ايكنجى كشى گه اولچاب و بىر سه لر كيمتوب بىر لر (الايظن اولئك
 انهم مبعوثون ليوم عظيم يوم يقوم الناس لرب العلمين) الله تعالى ينه ايتهدر
 نيچه اى غافل بور رسن چون بودنياده مدام * آخر عمر عزيزك بولغوجى بركون تمام
 فى المثل كه دنيا ده نوحك ملكيل ياشه سلك * قويماس آخر او شبو طوفان اجل اى مردعام
 بولماغل زنهار مغرور او شبو فاني دنياغه * مال ملكنى سالب كندى هزاران خاص عام

۲ واقروا الله كى . ۳ على بمعنى من .

اوزلربنه نرسه آلفانده کامل قیلوب آلفوچی لر وکشی که نرسه اولچاب ویرگانده کیمتوب بیرگوچی کشیلر عناب و قورقنچی الوغ بولغوچی قیامت کونی اوچون قوبار لاجاق (تربله چاک) لربنی ایابلمازلومی اول الوغ کون شونداق کون که اول کونده آدملر بارچه عالم ننگ تگریسی الله تعالی ننگ حکمی اوچون قهرلرندین توررلر. بعض آدملر یخششی عملی اولغانلقدان شادلق و راحت ایله توررلر. و بعض آدملر یخششی عملی اولماغانلقدان قایغو و حسرت ایله توررلر. بس نرسه ساتقاندی یا که آلفانده منلا اون یا که مای یا که چای یا که ایت و کومچ بوندان باشقه لر نی نرسه اولسه ده اولچاوده خیانت قیلماق بیک الوغ گناه در دنیا ده مال و کسبمن خیر و برکاتلر کینوب فقیر لکسکه توشمه که و آخرتده تورلی بلا و عذابقه ایرشمه که سبب بولغوچی گناهلر گز و آرشین ایله صانلاجاق نرسه ده هم اوشبو حکمدر. کتاب الزواجر عن اقتراف الکبائرده حدیث طویل ذکر قیلادر معنی شریفینک حاصلی فهم قاصر مزه بناء اوشبو ره و شچه در رسول الله صلی الله علیه و سلم مهاجرینکه خطاب قیلوب اینمشلر کم بیش تورلی نرسه وارد اگر سز شول نرسه لر ایله ن مبتلا بولسا گز الله تعالی که صغلمان شول نرسه لر که ایرشما ککزدن. قوم آراسنک اگر زنا ظاهر یعنی شایع بولسه شول قومک (یعنی شول آدملرده) طاغون آغرقی و دخی اوتمش آدملرده بولماغان آغرقلر فاش (یعنی کوب) بولور، و دخی اولچاوده خیانت بولسه یغمور بولسون یا بولماسون برده ایگون و اوله نلر اوسمه س قحطلک (یعنی بیک قیمتچیلک بولور) و دخی خلققه دنیا مشقتلری بیک قاتیغ بولور. و دخی آنلره پادشاه طرفندان جبر ایرشور، و دخی ماللرندن اگر زکوة و یرمه لر کوکن یغمور یا غماز خیر و برکات آز اولور، اگر حیوانلر اولماسه ایسی هیچ یغمور کورماسلر ایسی یعنی گناهسز حیوانلر حقننه حالکسز و سعتدر. و دخی آدملر الله تعالی و رسول الله ننگ ا گر عهدین صندرسه لر الله تعالی اول آدملر که باشقه قومدن دشمن مسلط (یعنی اختیاری) قیلور اول دشمنلر عهدلربنی بوزغوچی آدملر ننگ قوللرندین بعض ماللربنی آلورلر. و دخی ما کملر الله تعالی ننگ کلام شریفی ایله حکم قیلماسه لر. شرع شریف حکمیننه خلایق قیلسه لر) الله تعالی اوز آرالارینه فتنه سالور، بعد خراب بولورلر. بلسکل کم الله تعالی که و رسولینه عهد قیلماق بور و شچه در الحمد لله بارچه من الله تعالی که و رسول الله صلی الله علیه و سلم که ایمان کتردک بس الله تعالی که و رسولینه ایمان کتیرمک

عنمادی یوق ترکلکسکه ولی تا اولسکانه * نگرینک یادی بیله بولماق کره کدر صبح و شام گرچه شربندر ۲ ای قانی بو ترکلک نچه کون * قیلغوچی زهر اجل کوکلنی بر کون تلخ کام ۳

الله تعالى نكّ جميع احكامىنى قبول ايله ب امر قىلغان نرسه لر بنى اوتامك وتوتماق و طيغان نرسه لر ندين طيولماق و صاقلانماق ايله ورسول عليه السلامك سنينى توتوب بيغمبر مز عليه السلامك تبعية قيلماق (ايارمك) ايله عهد و عهد قيلماق بولادر . بس آدم لر الله تعالى نكّ امر بنى توتماسه لر و حرام قيلماش نرسه لر ندين طيولماسه لر ورسولمز عليه السلامك سنينى قويسه لر آكخلافق قيلمسه لر الله تعالى كه ورسولينه قيلماش عهد بنى صندران و بوزغان اولوب عدايقه مستحق بولور لر . مثلابادشاهفه عهد قيلماق پادشاهنك قانون و نظامه متعلق جميع حكيمىنى قبول قىلوب خلايق قيلماسلقد بس بر كمسه پادشاهنك حكيمه خلايق قيلمسه نقض عهد قىلغان بولوب جزاغه لايق و مستحق بولور .

بيك كيرلاكي نصيحت قبولى سعادت

اى دنيا و دينگه محبتلو عزيز بنده دنيا ياكه دين و عقبانك خصوصنده بر ضرر و حسرت كورسك آفة و بلاغه گرفتار اولساك اوزنك گناه شوملغندن ديوب بلگل (واما اصابكم من مصيبة فيما كسبت ايديكم) انواع مشقتدن خلاص اولماقنى استناسك توبه و استغفار ايله ب شرع شريفده استقامتكه سعى ايله گل شريعتده ثبات و استقامتلى اولساق الله تعالى دين و دنيا مزي معمور ايله ب آدم و جنلرنك ضرر و سوء قصد لر ندين حفظ و مامينده قىلوب آنلر نى مقهور ايلر و سكاها امرك معين و ناصر اولور مشقتلردن و احتكاه حسرتدن شادلقغه چقارور (ان الله مع الذين اتقوا والذين هم محسنون ومن يتق الله يجعل له مخرجا ويرزقه من حيث لا يحتسب) و اوشانداق نبينا المعترم رسول الله صلى الله عليه وسلم الله تعالى دن حكايه قىلوب ايتمشلركم (وعن ابي الدرداء: قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم ان الله تعالى يقول انا لله لاله انا مالك الملوك و ملك الملوك قلوب الملوك فى يدي وان العباد اذا اطاعوني حولت قلوب ملوكهم عليهم بالوحمة و الرأفة و ان العباد اذا عصوني حولت قلوبهم بالسخطه و النقمة فساموهم سوء العذاب فلا تشغلوا انفسكم بالسعاء على الملوك ولكن اشغلوا انفسكم بالذكر و التضرع كى اكفيكم ملوككم رواه ابو نعيم فى الحلية مشكات المصابيح) معنى شريفينك حاصلى بيغمبر مز محمد المصطفى صلى الله عليه وسلم ايتمشلركم در سنلكده الله تعالى ايتنه در عبادت و عملگه لايق و مستحق مندن باشقه هيچ بر الله يوق مگر من مستحق من پادشاه لر نى مالك و من پادشاه لر نك پادشاهسى من پادشاه لر نك كوكللرى منم قدرتمده در (تله دكم روشقه

تصرف قیلورمن) درستلکده قل لر (آدملر) هر قایچان مکا اطاعت قیلسه لر (یعنی هیتم امره نی توتوب مین طیغان نرسه دن طیولسه لر) مین آنلرنک پادشاه لری ننگ کوکل لریقی رحمت و شفقت لی بولماغه دوندر من و هر قایچان قل لر مکا گناه قیلسه لر (امره نی توتماسه لر و حرامدن صاقلانماسه لر) مین پادشاه لرنک کوکل لرینی آدملرگه قتیغلق قیلماغه و عناب ایله ماگه دوندر من بس پادشاه لر آدملرگه یامان عناب و جفانی عرض و تکلیف قیلور لر بس سزلر ای بنده لر پادشاه لرغه یامان ده ایله اولرکنز نی شغللندر مه گز بلکه اولرکنز نی شغللندرکنز میکا ذکر (و عمل) قیلوب حاجت کنز نی صور اماق ایله تاکه مین پادشاه لرنکنز دن سرگه ضرر ایرشدر ماهن .

التنبیه الخامس والعشرون

(تکبرلک ننگ حرام لقی بیاننده)

بلگلکم تکبرلک قیلماق ننگ قبیح و اشه کلگی هر کمگه معلومدر حتمی کفار هم تکبرله نگوچی کشی نی یامان کشی دیوب بلور لر . تکبرله نهک حرام فعلدر کبائر یعنی بیک الوغ گناهلر جهله سنندن در تکبرلک شیطان فعلیدر شیطان الله تعالی ننگ امر شریفی نی قبول قیلماق حضرت آدم علیه السلام غه سجده قیلماغه عار قیلوب (اناخیر منه) دیگانلکنک مین تکبرلک قیلغان لقی سبیلی ملعون بولوب رجیم اسمینی ایشدوب شقاوة ابدیه ده قالمشدر . اما تکبرلک ننگ ضدی تواضع لقی انبیاء و اولیاء علماء و صلحاء صفت لرنندن در تکبرلک الله تبارک و تعالی گه مخصوص بولمش صفة کامله در نتاک الله تعالی ایتنه در (وله الکبرياء فی السموات والارض) معنی شریفی الوغلق الله تعالی گه خاصدر الله تعالی ننگ الوغلقینک اثر لری کوکلرده و یرده ظاهر در . الله تعالی کلام کریمنده کوب یرده تکبرلک دن نهی و منع قیلمشدر یعنی تکبرلک قیلماق دیمشدر . بس تکبرلک قیلمش کشی الله تعالی گه قارشقوچی کشی بولوب غایة یمان آدم اولور . تکبرلک نی روشچه اولور و علامتلری نی نرسه در تیزدر کم انشاء الله بیانی کیلور . ودخی رسول صلی الله علیه وسلمدن تکبرلک ننگ قبیح لکینی بیان قیلوب کوب شریف حدیثلر وارد بولمشدر جهله سنندن بری رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشلر کم (من تکبر وضعه الله و من تواضع رفعه الله) معنی شریفی هر کم تکبرلک قیلسه الله تعالی اول کشی نی دنیا یا که آخرتده خورلقغه

اگرچه بولساک اهل علم و زهاد * تکبر قیلماغل اصلکنی قیل یساد
تکبر ایله مک شیطان فعالی * یغی وز اریدر آدم ننگ خالی

قویار (توشرر) وهر کم الله تعالی ننگ رضالقینی استاب تواضعلق قیلسه کچولک وکیمک کوسترسه الله تعالی اول آدمنی دنیا یا آخرته آکا درجه ویرور . ودخی رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشدرکم (احتجت الجنة والنار فقالت النار فی الجبارون والمکبرون وقالت الجنة فی ضعفاء المسلمین ومسا کینهم فقصی الله بینهما انک الجنة رحمتی ارحم بک من اشاء وانک النار عذابی اعذب بک من اشاء ولکلیکما علی ملوها اخرجه الشیخان کذا فی الزاجر) معنی شریفینک حاصلی تموغ او جماخ بعث قیلمشدرر تموغ ایتمشدرکم (من آرتوق من) منم اچمه ظالم لر و تکبرلک قیلغورچی آدملردر او جماخ ایتمشدرکم (من آرتوق من) چونکه منده الله تعالی ننگ رضالقینی استاب وامرینی توتوب تواضعلق قیلغورچی ضعیف مسلمان لر و مسکین لردر دیو (بعد) الله تعالی آنلر آراسته حکم ایله ر : الله تعالی ایثور او جماغنه سن منم رحمتدر تله گان بنده منی سنکله نعمت و احسانیمه ایرشدرر من . تموغه ایثور سن اوت سن تله گان بنده منی سنک ایله عذاب قیلور من هر ایکاوگزنی تیوشلی بنده لر ایله ن تولدورور من . اوشبو حدیث شریف ننگ مضمونی فی العارف بالله خواجه احمد یسوی رحمه الله کتابنده ذکر قیلمشدر اعتبار اوچون یازماق مناسب کورلدی .

بهشت سه دوزخ ع تالاشور تالاشماقده بیان بار * دوزخ ایثور من آرتوق منده فرعون هامان بار بهشت ایثور نه دیر سن سوزنی بلما ی ایثور سن * سنه فرعون بولسا منده یوسف کنعان بار دوزخ ایثور من آرتوق بخیل قل لر منده بار * بخیل لر ننگ بویننده اوتلوغ زنجیر کشان بار بهشت ایثور من آرتوق پیغمبر لر منده بار * پیغمبر لر آلدیده کوفر خور و غلمان بار دوزخ ایثور من آرتوق ترسا جهود منده بار * جهود ترسا آلدیده تور لوک عذاب سوزان بار بهشت ایثور من آرتوق مؤمن قل لر منده بار * مؤمن لر ننگ آلدیده تور لوک نعمت الوان بار دوزخ ایثور من آرتوق ظالم قل لر منده بار * ظالم لر گه بیدور گه زهر زقوم چندان بار بهشت ایثور من آرتوق عالم قل لر منده بار * عالم لر ننگ کوکلنده آیت حدیث قرآن بار دوزخ ایثور من آرتوق منافق لر منده بار * منافق لر بویننده اوتدین اشکل کشان بار

ریاضت برله هم آچماک کورکنی * عزاز یسک الوغ توتمه اوزکنی
اگر برنگ بوزیگه ایله سک درس * تکبر قیلماغل بولغل خدا ترس
اگر چندیکه کوهر پاره درس * یقین بیل بنده سن بیچاره درس
همیشه بنده دیندر زاری قیلماق * نه حددر باشینی یوقاری قیلماق
تواضعلق قیلوب توتقل اوزک کم * شجر کم میوه لک بولسه بولور خم

بهشت ايتور من آرتوق ذا كر قل لرمند بار * ذا كر لرنك كوئليده ذكر الهی سبحان بار
 دوزخ ايتور من آرتوق بي نمازلر مند بار * بي نمازلر موينی ده يلان بزلن چيان بار
 بهشت ايتور من آرتوق ديدار كورمك مند بار * ديدار ينى كورساتور گه رحيم آتليغ رحمن بار
 دوزخ آنك تيك توردي بهشت عندين ايتدی * قل خواجه احمد نه بلدی بلبز گچی بزدان بار
 الحاصل تكبرلك قيلغوچی كشيلىرنى الله تعالى قيامت كوننده تورلى عذاب ايله ن
 عذاب قىلاچاقدر. اگر عفو قىلمسه بونك حقدنه رسول الله صلى الله عليه وسلم دن
 تورلى طريقه ايله كوب حديث وارد اولوب تكبرلك قىلماقمن نهى ومنع ايلاب
 جزاء و كيفية عذاب لر ينى بيان قىلمشدر. الله تعالى بارچه مزنى متواضع بنده لرى
 گروهنندن قيلغای ایدی. احنف اسملى عالم ايتمشدر كم آدم اوغلينه عجبكه قالامن
 تكبرلك قىلماقندین حالبوكه شول آدم بول يولندن ايكى مرتبه كىلمشدر، يعنى اوْلا
 آنا و آناسى نك بول يولندن منى ۲ اسمنده بولوب چقمشدر. ايكنچى مرتبه آناسينك
 بول يولندان بالا اسمنده بولوب چقمشدر. فارسى بيئنده هم اوشبو معنی ذكر قىلنمشدر.

هو نك از عدم ۳ تابوجود آمده * از ره بسول دوبار آمده
 تكبركى كند كس بنده باشد * بد ايتهاز آب گنده باشد

معنى سى نك حاصلی اوّل حالى ايسلى اشه كى صو بولمش ذات نه اوچون تكبرلك
 قيلور بو حاله بولغان ذات تكبرلك قىلماق احمق لى و عقلسزلق قدر ديمكدر. اى
 عزيز مؤمن بنده فكر قيلقل او يلاغل كم الله تعالى سنى خلق قيلغانى يعنى ياراتقانى
 يوقدان وارلقه كلتورگانى صوننده آنك نك بول وحيض قان كبلهچك اورنندن
 دنياغه چقارمشدر * الله تعالى نك بو طريقه قىلماقنده اشاره وارد كه اى بندهم تكبرلك
 قىلماغل اولگى ماللكنى او يلاغلنى روشچه دنياغه كىلمك اگرسن تكبرلك قىلماغه تيوشملى
 ذات بولساك ايدى اشه كى نرسه نچسلر كىلگان اورندين كىلماس ايدك الله تعالى
 تلهسه آدم بالالرينى آنانك آغزندن دنياغه كىلنورمه گه هم قادردر (كوچى
 يئكوچى در) تاكه بنده تكبرلك قىلماسون ديوتنبيه قيلوب آغزدان كىلنورمه مشدر
 الله تعالى نك هر صنعنده حكمة و مصلحت وارد. تنبيه الغافلين ده ذكر قيله در حجاج

تيرهك اول كم كوتاردى يوقارى باش * نمرسن بولدى كوردكمو آنى فاش
 تواضعدين كوتارمه يوقارى باش * تكبر قىلماغل چون تخم خشخاش
 تكبر خاطر كه كلسه فى الحال * عزازيل قصه سنى يادكا آل

(۲) يعنى بالا بولا تورخان صو (۳) يعنى بوقلقدن بارلقغه بول يولندن ايكى مرتبه كىلگوچى
 سن ديبكدر (منوره)

عسکری ننگ الوغ درجه ده بولش مهلب اسملی کشی مطرف اسملی عالم یانندن یفک
 کیملر کیوب تکبرلک صفتنه اوتمش وقتنه مذکور عالم ایتمشدر کم ای عبد الله بو
 یورش الله تعالی سومای تورغان یورشدر دیوبعد مهلب ایتمشدر کم منی طانیسنمی
 بله سنمی دیوبعد عالم مذکور ایتمشدر کم بلی سنی طانیمن بیک بله من سن شول کشی کم اولنگ
 ایسلی منی صوی ایدی آخرک یعنی اولسگانهنگ صوکنه ایسلی اوله کسه بولور سن
 ترک وقتکدان تاوقات بولغانچه بوا یکی آرا ده اچیکه نجس طولدروب یورگوچی کشیسن
 دیمشدر. بعد مهلب تکبرلک ایلهن یوریشنی قویمشدر. بیک بلسکل کم تکبرلکننگ
 معنی سی اوزینی باشقه کشیدن آرتوق کورماک والوغ توتماقدیر. ای عزیز مؤمن
 اگرچه سنه ظاهرده بر درجه اولسه باشقه جهتن بولغوچی خطا و کیمچیلکرکنی
 اویلاب ایسکه کنتروب کچکلک قیلماق مؤمن صفتی در. مثلا عالم بولساک علمک
 ایله عملده قصورلق لرکنی و تحصیل علمک تصعیج نیتده ناقص لکنی و امام اعظم
 و امام شافعی و غیر مجتهدین رحمهم الله تعالی لرگه نسبة جاهل و نادانلقکنی فکر قیلغل
 متواضع اولغل خاک بولغل اگر بای آدم بولساک زکوة و یرمکنه بولغان قصورلغکنی
 و مالکنی اسراف قیلغانکنی و بودولت سکا استدراج اوچون اولماسون شول حاللرنی
 و بایلق اولسه تکبرلنه چک درجه توگلدر چونکه بعض برغیر مؤمن یا که جاهل
 و غبی احمق و عقل و تدبیرسز آدملرده هم دولت بولادر شونماق روش لرگه
 ذهن یورتوب کچکلک قیلغل تاکه دولتک خیرلی دولت بولماقی امید قیلنور
 تکبرلکننگ علامت لری کوبدر تکبرلنگوچی آدم حق سوزنی قبول قیلماس بای آدم
 بولسه جیباو یورمه گه یا که ناچار آط یا آرباغا اولترماغه عارلنور بازاردن نرسه
 کورتاروب قاینماغه یا که خدمتچی اشلرون اشله مه گه مثلا بر یرنی سبرکی ایلهن
 سبرمه گه، یا که قار کورمه گه؛ آت یا که صغر قوی نی قودقغه آلوب باروب صو
 اچرتمه گه، یا که بو حیوان لرغه آزوق و یرمه گه، یا که حیوانلر آستون کورب چقاروب
 پاکیزه قیلماغه عار قیلور؛ یا که فقیرلرگه سلام و یرمس آنلر و یرسه سلام
 آلامز فقط باشینی بوگوب قالور. بازار یا که باشقه اورنلرده علما اوتوب کیتسه

میسر اولسه طلا دین سکا تخت * اوزکدین پست که زنه ار آیمغیل سخت
 اگر یرسه جهان سلطان لقی دست * کشی اوز حالینی بلمک کیره ک پست
 قبول قیل حق سوزی کر بولسه ده مر * که حق سوز قابلی ننگ قدری دردر
 اگر رتبه ک ابرور اهلی آفاق * یقلغان خسته لرنگ حالیهه یاق

اولتورغان یرندن طورماس ادبسنلک قیلوب جماد ۲ کبی اولتوروب قالور .
 یاکه کورماش که سالنور علماء اوتوب کینکآنچه ایکنچی یاقغه قاراب تورور .
 اگر بای آدم اوتسه اورنندن سیکرورب توروب قول باغلاب سلام ویرور .
 ودخی نفسنه آزغنه آغرلق کیلسه ده آچیغ لنور تحمل قیلماس مگر بای آدمگه
 آچیغلانماس بای آدم نه مقدار قتیغ سوز ایتسه ده تحمل قیلور (کوتارر چدار)
 ودخی مجلسلرده یوقاری اولترماقنی سوبار اگر توبان اورنده قالسه بیک خفا
 بولوب طارایب اولتورور حتی قریب که توبان اولترتقوچینی دشمان کورور . ودخی ایسکی
 کییم ایلهن اورام و بازار کبی اورنلرغه وارماغه چقماغه عارلنور (چیتوگی یا که کولماگی
 نلک برسوتگی بولسه اوزی تکماگه عارلنور ، ودخی ایوانچنک جماعتنه یا که خدمت قیله
 تورغان کشیلرینه بولوشماغه عارلنور ودخی فقیر آدم مجلسکه چاقرسه وارماس وارسه ده
 تمام قیلمای تیز کیتو قصمنده بولور ، و فقیرلر ایله سویلاشماز آنلرنی مجلسگه چاقرماس
 یولده نچار آت یا آربالی کشی اولتورماغه ایتسه اولتورماس ، آت والوغ ار به ایلهن
 وارغان وقتنه یولده طانغان بر فقیر یا که عالم بولسه آنلرنی اولتورتماس اولترماغه
 اشاره قیلماس بلکه کورماشکه سالنوب اوتوب کینتار ، آور و کشیلردن جیره نور ، یا که
 خدمتچیلر ایلهن برگه اولتوروب آشماغه اچماگه عارلنور ، بر آدم کچک گنه خدمت
 اوتنسه قبول قیلماز ، یا که آدملردن قالغان آشنی آشماز ، یا که ایپی کومچ صنغینی
 ییماز ، یا که بعض بر نعمتنی کیمستور ، بوندان باشقه هم کبر علامتلری کوبدر ، ودخی
 علمادن بلمه گان مسئله و حاجت سوزلرنی صورماغه عارلنور چونکه علمادن صوراسه
 نادانلقی معلوم بولغانلقمن نادانلقینی کشیگه بلمگورتماگه عارلنور بعد عمری بوینچه
 نادان اولوب خراب یرور . ای عزیز مؤمن نادان لقتی بلمگورتماگه عارلنمک بیک
 الوغ خطادر مگکو جهالتنه قالب تموغغه کرماگه سبب در (مثلاً ایمان مسئله لرنده
 بلمگان نرسه ک بولسه صورماغه عار قیلوب یورسک العیاذبالله صورانچه کافر بولوب
 یورسک کره ک نماز مسئله لرنی بلمسک بلماینچه نماز صورتنه یاتساک تورساک اول
 نمازک اصلانماز توگل در . ای علم که محبتلو مسلم زهار بلمه گانکنی صورماغه و اویره نماگه

بورفعت برله کوکنی کور همیشه * یوزیدر یرساری ای یخششی پیشه

اگر دنیا ده بولسه زور بازوس * ولی آنده قورلغاندر ترازوع

طرف موری ۵ وسنه قوت فیل * مسلمانلقه آکا مرحمت قیل

اگر اول آباق آسنینه درخار * خدا مخلوقیدر آغریتمه زهار

(۲) آقاچ طاش کبی (۳) کوچلی بولسه ده (۴) میزان (۵) فرمسقه بر طرفنده عاجز بولوب یرور

عار قیلماغل او یالوب سعادت ابدیه دن محروم قالماغل بلمه گان نرسه نی اویره نمک دن
قالماق شیطان وسوسه سنندن در شیطان ننگ مقصودی سنی زادانلقه قالدرب تموغ گه
کرگزوب آنده آبدی یاتقماقدر ننگ الله تعالی ایتور (ان الشیطان لکم عدو فاتخذوه
عدوا انما یدعو حزبه لیکونوا من اصحاب السعیر) معنی سی درستلسکده شیطان سزگه
دشماندر بس شیطاننی اوزگزه دشمان بلوب شیطان وسوسه سینته کروب خداغه عاصی
بولماگز شیطان اوزینه تابع اولغوچیلر نی گناه قیلماغه اوندر تموغ لاق بولسون لر
اوچون. ای بنده هرکم ننگ بلمش مسئله سی فرضا ملک بولسه بلمه گانی یوز ملک در الوغ
جمته لردن بعض بر مسئله نی صور اغانلری بعدنده لادری دیوب جواب ویرمشردر یعنی
بلمایمن دیما کدر صوفی الله یار حضرتلری ایتده در بیت

اویالمه معرفتنی اوگر انوردین * بولور جاینگ تنور قالساک تنوردین

اگر چندیکه بولساک قطب ابرار * دگل نه بلمشم نه بلمشم بیار

حاصل معنی لری ذمه گه بلمک لازم اولان علمنی اویره نودین اوزگدین اوستونین
صورا مقادین اویالمه عارلنمه اویالب فرض اولغوچی علمنی بلمای قالساک اوزنگی
تموغ بولور. ودخی ایندکولکرنگ قطبی ومرجعی بولوب الوغ عالم بولسا گده علمه
کامل لکنی اظهار قیلمه چونکه علم بحر پایان ۲ در علوم نی امانه قیلماق ممکن
دگل در الله تعالی (وما اوتینم من العام الا قلیلا) دیمشدر کوبنی بلگوچی بر الله در
بو موضع ده دعوی علم قیلماق اوزیننی بارچه عالمن آرتقلقنی دعوی قیلماق
مدوح فعل توگل لک خصوصنده اثرلی بعض قصه لر یازماق مناسب کورلدی (امام
شعرانی رحمه الله الباری لواقع الانوار القدسیه نام کتابنده ایتده در بزر رسول الله
صلی الله علیه وسلم گه عهد قیلدوق که اوزمزننگ اقران وامثال مزدن هیچ کمگه علم
ومعرفتک آرتوقلق نی دعوی قیلماستقه. یعنی عالم بولمش ذات مندن عالم کشی یوقدر
منم کبی عالم کشی بولورمی دیودعوی قیلماسون، اوشبو طریقده دعوی قیلغوچی عالمگه
عبرت اوچون حضرت خضر برله حضرت موسی علی نبینا وعلیهما السلام ننگ قصه سی
کفایه قیلور. حسن البصری رحمه الله تعالی بر کون مجلسنده گی علم اویرانوب
ایشدوب یازوب آلماق اوچون اولطرمش بش بوز طالب لرگه دیمشکم نیندایگنه
علمدن صوراسا گزده سزگه ایتورمن بعد برضعیف البین یکت طایا قغه طایانوب شول

تکبر قیلماغل ای بی معانی * فلان ننگ اوغلیدرمن دیب فلانی

مجلسدن طوروب حضرت مسنگه ایتمشدر کم ۲ ناموسه ننگ قارنده باور ویوره کلری وارمی دیوب بعده حضرت مسن البصریننگ چرای اوزگاروب صارغایوب کیتوب نه اینماگه بلماینچه هوش سز بولوب ارچ کوندن صوگ وفات بولمشدر. ودخی شیخ اکبر محی الدین بن العربی کیمه گه اولتروب محیط دیکزینه کرمش ایکان صکره دیکزده بیگ الوغ خوفلی پورطنه (دولقن) چقوب آدم لر قورقغانلری صوکنده شیخ اکبر دیکزگه ایتمشدر کم: ای دیکز پورطنه کنی قویغل (دولقنلامه) سننگ اوسنگا علم دیکزی بنمشدر دیوب بعده پورطنه طوقتامشدر بوننگ صوکنده دیکزدن هائشه ۳ چقوب شیخ اکبرگه ایتمشدر کم سوزکنی ایشندم سنبدین بر مسئله صورایم جوابن ویرسنگ علم دیکزی بولورسن، اگر جواب ویرسنگ نادان سن سکا علم دعواسی قیلماق درست توکلر. هائشه ایتمشدر کم بر خاتوننگ زوجی (ایری) اگر حیوان صورتینه مسخ قیلنسه (کرسه) اول ایرننگ خاتونی نی رهوشچه عده صاقلار دیدکنندن صوگ شیخ اکبر رحمه الله جوابن بلمامشدر بعد هائشه ایتمشدر کم اگر منی اوزگا شیخ واسقاد قیلساگ جوابن اوزیم اینورمن دیوب جوابن ایتمشدر کم اول ایر اگر حیوان صورتنه مسخ قیلنمش بولسه خاتونی ترکلر عتیننی صاقلار. یعنی اوچ حیض کورماینچه ایکنچی ایرگه وارماق درست بولماس. اگر هیواندن باشقندرسه (مثلا طاش یا آغاچ) صورتنه مسخ قیلنسه اولکلر عتیننی صاقلار. یعنی ع آیده اون کون اوتماینچه باشق ایرگه وارماق درست بولماس بعد شول واقعه دن صوگ شیخ اکبر اصلا دعوی علم قیلمامشدر. امام شعرانی رحمه الله ینه ایتده بر آدم علم دعواسنی قیلوب ایتدی کم والله بارچه علملرده مندان عالم کشی وارلغن بلمایمن دیوب بعد آگاصقالسز باش یکت توروب ایتدی کم سن امام شافعی وامام سیبویه وائمه اصولنده اعلمی علماء المعان والبیان وائمه تفسیردنده عالمه کمی کفا وکفا دیو شونداق سوزلر سویله ب علم دعواسی قیلغوچی هیچ سوز ایتمه گه بلماینچه مجلسد بیگ او بالندی امام شعرانی رحمه الله ینه ایتده در منم کبی ضعیف الحال کشین ایشندم ایتده در والله العظیم بلمایمن حاضر مصرده مندن عالم کشی بولورمیگان (یعنی بولماز) اگر بلسه ایدوم اول عالم گه باروب آنندن علم اویره نور ایدم دیو. بونداق آدم مجنون (دیوانه)

۲ ناموسه النمس بر اصل کچوک جانوردر که عربض (یاصصی) اولور فرعون فارهسی و عند البعض سکسار دید کلری جانور در دلق کبی «وبقال النمس دوویه عریضة کانه اقطعة قید تکنون بارض مصر تقتل الثعبان وتخفی نفسها عن الرائین «اختری» * «النمس بر جانوردر که ازدهایلان لریننی اولترر مصر بیرنده کوب بولور «منتخب اللغات بالترجمة» *

در آنک جزاسی نك آقلى زماننده بولغوجى علمائىك برکه سندن محروم بولماق ونادان حالده اولمك در. امام شعرانى ينه اينه در برکشى نى کوردم قطبلق (يعنى بيك الوغ ولى بولماق نى) دعوى قيلول اينه در الله تعالى مئا اوليانك بارچه سى نك درجه لر ينى کورسه تدى اوز زمانداغى بر صالح يعشى آدمگه اشاره قيلول لکن فلان كشىنى کورمادم ديدى بونك صوکنده بر آدم آکا ايندى کم: اگر سن بو سوزده دعوا گده راست بولساك مئا اينکل صقالکده نچه توك واردر (يعنى حسابينى ايتساك اشانورم ديمکدر) بعده دعوى قيلغوجى آدم نه اينتمگه بلماينچه آدملر آراسنده اوياتلى بولدى. امام شعرانى اينه در بس الله تعالى عالم لرنى علم لرى بولا توروب علم دعواسى قيلماقدين نهى ومنع قيلسه بس اوزى نادان بولوب علم دعواسى قيلغوجى كشىلر حقنمه الله تعالى نك نهى ومنع سى بيگرهك اشد (قتيغراق) بولسه كرهك رسول الله صلى الله عليه وسلم ايتمش کم (سيظهر قوم يقرؤون القرآن يقولون من اقرآنا من اعلم منا من افقه منا اولئك هم وقود النار) ترجمه سى نك حاصلى تيزدر کم كشى لر بولور قرآن اوقورلر (بعده) بزدن يعشىراق اوقغوجى بزدن عالم وفقه رهك کم بولور يعنى بولماس ديورلر بونلر تموغ نك اوطن لر يدر. رسول عليه السلام ينه ايتمش کم (من قال انى عالم فهو جاهل) يعنى هر کم ماقتانو بوزندن من عالم كشى ديسه اول آدم نادان كشىدر علمى بولسه ماقتانماس ايدى. انتهى بالترجمة من العربية بعون الله عزوجل. صاحب الرسالة اينه در بيزم زمانه زده هم بزدن عالم واقرا وافقه كشى يوقدر ديو قورى علم دعواسى قيلغوجى ذاتلر كورنماكدر الله تعالى عقل كامل وانصاف وافر عطا ايله سون (وفوق كل ذى علم علیم) بيك بلگل كم تكبرلكنك سببى علم يا قوّة يعنى كوچ ياكه جمال يعنى كوركاملك صلوق ياكه مال ياكه ايواسابى ايله ن بولور. بللك كم بونلرنك هيچ برسى ايله تكبرلك درست توگلدر چونكه علم ايله تكبرلنمك يعنى مندین باشقه عالم كشى يوقدر ظن قيلول

اگر آلكنداغى قل بولسه والى * كوكلنى كينه سيدين ايله حالى
بورنغى ماليعه قيلمه نظاره * آنى تكريم عزيز ايتسه نه چاره
اشانمه آتاغه قالمه طلبدين * صورلما سدر قيامته نسبتين ۲
حسب ۳ فوق نسبتدر اى نيگو حال * بىك طوندين عم او تره خوب اشله گان شال
حسد پرورلرك حالى يماندر * كه يوقدر بر بلابد تر حسد دين

(۲ نسلدين ۳) علم و عمل بولمق (۴) بىك كيم دين (۵) بخشى نياوب اشله گان شالك يهك بولماسده.
تدرى آرتوغراق بولور

مجلسلرده و غیر خصوصلرده اوستونلکنی سویمک علم نافع یعنی فایده ویرگوجی علم بولماغان علامتیدر رسول الله صلی الله علیه وسلم اینمشدرکم (اشدالناس بلاء العالم الذی لم ینفعه علمه) دیمشدر معنی سی تنبیه ثانینک آخرنده ذکر قیلنمشدر آه واه حالهزه. علم ایله تکبرلنمک اهمقلقداندر چونکه علم استمکن مقصوداخلاق ذمیمه دن قاجوب اخلاق حمیده ایله صفتلانوب علم ایله ن عملدر. کبر ایسه اخلاق ذمیمه ننگ اشه کیسیدر کورکام خلق تواضعلقد بوا یسه پیغمبرلر و اولیاء و علماء متقین صفتیدر کبر ایسه شیطان و کفار صفتیدر. کوچ ایله تکبرلک هم اهمقلقدر چونکه کوچ حیوانده هم بولغوجیدر فیل و اوگز و آرسلان کبی بو حیوانلرغه کوچ ضعیف آدم لر غالب بولوب آدمگه مسخر بولورلر کوچ آغرق ایله ن یوغالور. مال ایله ن تکبرلک هم اهمقلقدر چونکه مال ایسه سنده گنه دگلدر مجوس و غیر کفاره ده هم واردر اگر مال قدرلی نرسه اولسه اعداء الله ۲۰۰۰ بولماس ایسی. و دیگر اینکه مالکنی اوغری آلسه یا که دولتک کینتسه فقیر الحال بولوب قالاسن مالکنک حقلرینی رعایه قیلماسا ک الوغ گناهغه توشوب عذاب اللهغه مستحق بولاسن. جمال ایله ن تکبرلک هم حماقتن در چونکه آورولی بولسا ک کورکام لسا ک بتوب اشه کی صفتنه قالاسن نتاک لوامع الاشرافده ایته در

برمال و جمال خویش مغرور مشو * کان رابشبی برنسوا این رابتهی

معنی سی مالکنک دولتک و کورکام لسا ک ایله مغرور بولماغل تکبرلک قیلماغل چونکه کیچده مالکنی آلسه لر مالسن قالاسن (مثلا) اگر بیزگا ک آغرق کیلسه توسک و قوتک کینتوب کورکاملسا ک قالاسن. بس بنده ننگ حالینه مناسب تواضعل بیچاره چیلک در عوام الناس ده کبر بولغانده مال و دولت. و خاتون قزطائفه سنه کورکام و خوش صورتلک ایله ن در. الحال آدم گه تیوشلی صفت عجز و انکسار تواضع و افتقار الی الله القهار الستاردر و دخی بیک بیلکم تکبرلک قیلماق عجب و حسد که هم سبب در. حسد معنی سی کونکلی ایله ن ایکنچی برکشینک دولت و نعمتی ننگ کینتما کی یا کیمومکنی تله مکدر سویمه کدر حسد قیلماق حرامدر بوننگ حقنه کوب حدیث شریف رسول علیه السلامن کلمشدر

صارلمش نفسه بر مزعج یلاندر * که چمز چقما دتجه جان جسد دین اولور حمقه تداوی بلکه قابل * معاذ الله بوننگ یوقدر دواسی حسودک فضل مسوده مقابل * نه رتبه اولسه عاجزدر نکاسی مسودک رؤیت وحسی بر اولماز * که اکثر خوش کوروده ناخوش آکلار نه سوبله رسه نه رأی ایله رسه حاس * دگلدر مطلقا خالی غرضدن

ای عزیز مسلم حسد ننگ ضرری سنک اوزنکا بولغوجیدر. اما محمود که یعنی حسد
 قیلنمش کشی که ضرری یوقدر حسد دن صاقلانغل. الله تعالی بعض بنده صینه علم و آبروی
 واقبال و بخت و مال و پرشدر الله ننگ اختیار بیدر الله تعالی ننگ اراده و تقدیرینی
 بورا آلمان سن یفعل الله ما یشاء یؤتی الملک من یشاء وینزع الملک من یشاء و یعز من یشاء
 ویند من یشاء در بتصرف فی ملکه کیف یشاءدر. الله تعالی بعض بنده سنی بیگ الوغ
 عالم یا که بیگ الوغ پای و بعض بنده سنی فقیر و مشقتک و کدای قیلمشدر الله تعالی ننگ
 بو رو شچه قیلماقتده سن و من بلمه گان الوغ حکمت و مصلحتلر باردر شونداق
 الوغ دولت دینی یا دنپوی نی الله تعالی سکا و برسه هم قادر در رحمت بی پایانی
 کویدر بس حسد قیلماقتک الله تعالی که الوغ ادب سزک کوسترما کتک اوزکنی خفا
 و جفاغه صالحاقتدر. فائده بر کمسه ننگ مالی بولسه اول مال ننگ صاحبی اول مالنی الله
 تعالی ننگ عملینه صرفی قیلماسه بلکه آنک ایله آدملره جبر و ظلم قیلسه تورلی گناهلرغه
 توشما که سبب ایلسه شونداق آدمگه حسد قیلسه مرخصدر چونکه بو غیرت دینیهدر
 دیمشدر. اما کشیده بولمش دولت و نعمتنک منلی ننگ بولماقینی آرزو قیلماق
 (نله مک) کشیده بولمش دولت ننگ کیتوینی تله مینچه مثلا فلان آدم کبی عالم یا که
 پای و آبروی واقبال لی بولسه ایوم دیمک کبی بونسی حسد دگلدر غبطه اسمنددر
 بوجائزدر. عجب هم درست توگلدر عجب دیو عملی ایلهن الوغلانماقنی ایتورلر. مثلا
 بر آدم بر عمل قیلسه کوکلینه کتورور من الوغ عمل قیللم منم عملم کبی ینه عمل قیلغوجی
 کشی وارهیگان دیور اول عمل الله تعالی ننگ توفیقی ایلهن بولماقینی ملاحظه قیلماز
 مقبول اولور یا اولماز آنی فکر ایلماز، یا که ایکنچی بر آدم که اوزینی مدح ایلهر
 من فلان عملنی قیللم مثلا مسجد مدرسه بنا قیللم کننا و کننا ایلهدم دیور.

التبیه السادس والعشرون

کورشی ایله یغشی بولماق و دوستلاشوب طورماق ننگ واجب ایکانلکنی بیانده بیگ
 بلسگل کم الله تبارک و تعالی ایتهدر (واعبدوا الله ولا تشركوا به شیئا وبالوالدین احسانا
 وبنی القربی والیتامی والمساکین وابن السبیل والجار ذی القربی والجار الجنب) معنی
 شریفی الله تعالی که عبادت قیلکنز (نماز او قماق روزه توتماق حج قیلماق و بوندان
 باشقه لر کبی) الله تعالی که شرکت قاتما کنز الله تعالی فی هر خصوصه بر دیوب بلسکنز
 آتا و آنا کنزغه یغشیلق قیلکنز (یعنی آنلرنی حرمنله کنز آنلره خلافاق قیلوب رنجولرینی
 آلمان کنز) ودخی بقین لر کنز (قرنلشلر کنز) یغشیلق قیلکنز صله و هدیه برله. ودخی بتیم
 و مسکین لر که یغشی لقی قیلکنز صدقه و کورکام سوز ایله. ودخی مسافر لر که یغشیلق قیلکنز

ودخی آرا کزده یقین لقی بولغان کورسکزه یخشیلیق قیلکمز. ودخی آرا کزده یقین لقی بولماغان یا کورسکرکزه یخشیلیق قیلکمز. بو آیه کریمه ده گی امر یعنی احساندان آلمش احسنوا امری و جوب او چون در یعنی شوشی مذکور کشی لرگه یخشیلیق قیلماق واجب بر بس هر کم الله تعالی نکی اوشبو امرینه مخالف قیلسه الوغ گناهی بولور اوشبو آیه کریمه دن معلوم بولادر کورشی ایله ن یخشی بولماق بیک لازم اشدر کورشی نکی حقی بیک الوغدر اگر کورشکی مشرک (۲) بولسه آنکی حقی هم رعایه قیلماق تیوشدر ودخی رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمش لکر کم (من کان یؤمن بالله والیوم الآخر فلا یؤدی جاره ومن کان یؤمن بالله والیوم الآخر فلیحسن جاره) معنی شریفی نکی حاصلی هر کم الله تعالی و قیامت کونینه اینانسه اول کشی کورشی سنه جبر ظلم قیلماسون (ضرر ایرشدر ماسون) و هر کم الله تعالی و قیامت کونینه اشانسه بس اول کشی کورشی سنه یخشیلدی قیلسون بو حدیث شریفدن هم معلوم بولادر کورشی ایله ن دوست بولماق یخشی طورماق ایمان نکی کامل بولماقینکی علامتندن در کورشی ایله ن یخشی بولماغه طر شماق بیک لازمدر. شیطان کورشیلر آراسنی بوزماغه بیک اجتهاد قیلور (طرشور) ایرمش گناهغه توشرتوب الله تعالی نکی عذابنه مبتلا قیلدرماق او چون. رسول الله صلی الله علیه وسلم ینه ایتمش لکر کم (لا یزال جبرائیل علیه السلام یوصینی بالجار حتی ظننت انه سیورثه) معنی شریفینکی حاصلی جبرائیل علیه السلام کورشی ایله ن یخشی بولماق حقیقه هر وقتده وصیت و امر قیلور بولسی مکا حتی من گمان قیلدم کورشیننی کورشیگه وارث قیلهدر دیو بوندان هم معلوم بولادر کورشی حقیقینکی الوغلقی. رسول الله صلی الله علیه وسلم ینه ایتمش لکر کم (لا یدخل الجنة من لا یأمن جاره بوائقه) صحیح المسلم. معنی شریفی او جماعغه عذاب قیلنمای کر مهس شول کشی کم آنکی کورشی ضرر و یاوزلقندان امین (طنچ) بولماس یعنی مکا کورشم نی ضرر و نیندای مشقت ایرشدرور ایکان دیب قورقوده بولور * یا که او جماعغه اصلا کر مهس کورشی که ضرر و ظلم قیلماق حلال و درست دیوب اعتقاد قیلسه * رسول الله صلی الله علیه وسلم ینه ایتمش لکر کم (لیس المؤمن بالنی یشبع و جاره جائع الی جنبه) معنی شریفی نکی حاصلی مؤمن کامل بولماس شول کشیکم توق بولور حالبوکه یاننداغی کورشی سی

مسندن منبعث هر فکر فاسد * عفونت در که پیدا در مرضدن
صقین مساد شرنبدین خدایه * عدوجان اولور زیرا که آنلار
نه دین قالدشیلر قصد جفایه * جناب یوسفی چاهه قویانلر

آج بولغۇچى در يعنى كورشىبىنە مرحمتلى و شفقتملى اولماز طاقتىن كىلىكى مقدار
 فايده ايرشدرمس كورشى نىڭ مالندن خبردار بولماس . كورشى ايلەن بىخى
 بولماق حقنە رسولمىز عليه السلامن كوب حدىتلر وارد بولمشدر كورشى ايلەن
 دشمان بولشماق الوغ گناھ در بىخى بولماق واجىدر كورشىدان فرضا بر تورلى
 خطالار و كىمچىلىك تيوشسز حال لار ايرشسە تحمل و عفو قىلماق تيوشدر * طاقتىدان
 كىلىكىنىڭ قدر كورشىمگە دىن و دىنىسى اوچون اعانت و ياردەم لار قىلب شادلىنىرماق
 انبىيا و اوليا اللەنىڭ اخلاق حسنە سندن در كورشى ايلەن دشمان و يامان بولشماق
 نفاق و فسق لك شائىبە سندن اولوب خىر و بركات لرنىڭ بىتمە كىنە ياكە كىمما كىنە
 سبب ظاهرى در * كورشى ايلەن بىخى بولماق حقنە كىنابلردە سلف صالحىن دن كوب
 قصە لار بيان قىلىنىشدر بر آدمنىڭ ايونە سچقان بىك كوب اولوب كوب ضرر كوب
 ايكنچى بر آدمگە سويلەگنى بعدنە اول آدم ايونكە چى توتقل بعد سچقان بولماز
 دىدكە سچقانلى ايونىڭ صاحىبى ايتمشدر كم چى آلسام سچقانلر چىدىن قورق ب قاجوب
 كورشىلر يىمە كرلر كورشىمە ضرر ايرشور چى شونىڭ اوچون آلامىن دىمشدر .
 فائىلە هر كىمنىڭ دورت طرفىدىن آلمىش اىو بر روايتنە قرق ايو كورشىدر
 رسول عليه الصلوة والسلامن تورلىچە حديث وارد بولمشدر . قايسىدر كورشىڭ
 ايوكا يقىنراق آنىڭ حقى يىنە الوغراقدر اللە تعالى بارچە مؤمىن آراسنە الفت
 و محبتنى داىما ايلەب عداوتىن صاقلغاي ايدى .

التبئيه السابع والعشرون اسراف بياننده

بىك بىلگىل كم آشاماق اچمكە و كىيىم سالومە و غير خصوصلردە مثلا طهارة و غسلە
 صو تو كىمكە و بناحقنە اسراف درست توگىلدر اسراف قىلماق گناھغە توشمەگە مال
 و دولتىڭ كىمما كىنە ياكە بالكل بىتمە كىنە سببدر دىمشلر اللە تعالى ايتەدر (كلوا
 واشربوا ولا تسرفوا انه لا يحب المرفين) معنى شريفى آشاكز اچكز اسراف قىلماكز
 اللە تعالى اسراف قىلغۇچىلرنى سوماز . بىك بىلگىل كم مالى حرام اورنغە و بىرمك و حرام
 اورنغە توتماق ، و حرام نرسە دن آشاماق اچمك ، و دى حلال نعتىدىن هم حاجتىن
 آرتوق توتماق تناول قىلماق اسرافدر دىمشلر . آش صو خصوصنە اسراف كوبدر
 مثلا توتلق اوستنە آشاماق ، و نفس تلەگان همه نرسە نى بىمك اچمك ، كوندە تكرار
 آشاماق حاجتىن غير ، و حاجتىن آرتوق آش صو بىشمك حاضرلەمك ، نعمتى توگوب
 چچوب توتماق . ايتكمك كومچ صنىق لرىنى يا اولچقلىرىنى اورنمىز چقاروب توكمك

و نعمتی آییاق آستنه توشروب قدر سزاورنده یورتتمک، و مایلی صاوت لرنی یالامای
 جوماق، آشلی مایلی بارماقلرنی یالامای دستمال گه مورتمک، ودخی ایت کبی نرسه لرنی
 صاصتماق و باشقه نعمتلرنی کوگارتمک چرتتمک و بوندن باشقه لرسول الله صلی الله علیه
 و سلم ایتمش لرم (سیکون رجال من امتی یا کون الوان الطهام و یشر بون الوان
 الشراب و یلبسون الوان الثیاب و یتشدهون فی الکلام فاولئک شرار امتی اخرجه
 ابی الدنیا و الطبرانی) معنی شریفی نلک حاصلی منم اتمدن شونداق کشیلر بولور کم
 تورلی طعام آشار لرو تورلی اچملک اچار لرو تورلی کیمیم کیار لرو سوزده اوستاروب
 سویلر لرو بس بوکشیلر امنم نلک یاوز لریدر. ای نعمتلو مؤمن نعمت نلک قدرین
 بلمک نعمت نلک دوامینه و آرتماقینه سبب در نعمتک شکر قیلما سلقی نعمت نلک زوالینه
 سببدر نلک الله تعالی ایتده در (وان شکرتم لازیدنکم وان کفرتم ان عذاب لشدید)
 معنی شریفی اگر نعمتلریمه شکر قیلسا کز البته نعمتلر کزنی آرتدر رمن اگر نعمتمه
 شکر قیلما سا کز در ستلکنده منم عذابم قتیغ در شکر قیلماغانلق اوچون دنیا ده عذاب
 نعمتی آلماق ایلهن یا که آخرتده عذاب قیلماق ایلهن بولور دیمشلر نعمتک شکر
 قیلماق الله تعالی بیورغا نچه توتماق اسرافدن صاقلانماق ایله در. کیمیمده اسراف مثلا
 حاجندن آرتوق کوب یا صاماق افراطراق قیلوب زینتله مک کیمیمنی مله اجنبیه
 طائفه سی کیملرینه اوخشاتوب کیمک تکبرلک یوزنمن اوزون قیلماق. اوزینلک
 حالندین و جاماسندین آرتوق قیمت بهالی کیمیم کیمک، یا که بورچقه کروب یا که
 کشی حقی ایلهن قیمت بهالی نرسه کیمک، کشی حقی ایلهن جماعتلرینی کیمیندر مک
 ودخی اویون ماشینه لری و اویون قورال لری اسکر بیکه و گارمون کبی نرسه لر آلوب آنلره
 مال صرف قیلماق و شونلک کبیلر بارچه سی اسرافدر شرع شریفی قاشنده ممنوع
 و مذموم اشلردر. ودخی حاجندن آرتوق الوغ ایولر بنا قیلماق ایواسابی کوبایتتمک
 اوز مالکن بولسه ده اسرافدر. ودخی نکاحده کوب مهر تعیین قیلماق مثلا ملک یا
 ایکی یا اوچ ملک یا زیاده، و لازم اولماغان نچه تورلی لباس و زینتنی قیمت بهالیله
 آلماق و بدعه لر حاضرلمک بارچه سنده اسراف بولماق خوفی واردر اسراف ایسه
 دولت و نعمت کیمما کینه یا کیتما کینه سبب ظاهریدر. رسولمز صلی الله علیه و سلم
 مهرنی کوب قیلماقنی اشراط ساعت یعنی قیامت یقین بولماق علامتلرنن در دیو
 بیان قیلمشلردر. زمانه گه مناسب اغنیا طائفه سیننه بش یوز تنکه مهر وسط درجه ده
 اولوب اسرافدن اولماسلقی امیددر. مهر کوب تعیین قیلنماسه زوجین نلک هر ایکاوینه
 بارچه حاله اغراق حاصل اولما نچه معیشتلری راحت و محبتلری دوامت اوزره اولماقی

الورغ اميد در مهرني كوب صالماق نك آغرلقى البته بروقت ماده طرفين نك برسینه
 ظاهر ومعلوم بولاچاق در. ودخی بوتقدیرده فقرا حق لرینه هم ضرر ایرشكوجییدر
 رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشلكم (خیرالصداق ایسرها) ینه ایتمشلكم
 (خیرنساء امنی اصعبن وجهاواقلهن مهرا) ینه ایتمشلكم (خیرهن ایسرهن صداقا) اوشبو
 احادیث شریفه نك ترجمه لری نك حاصلی مهرنك ایزگوره گی یكل بولمش مهردر.
 منم اتم نك خاتونلری نك ایزگوره گی كوركام یوزلی اولوب آز مهر ایله ایرگه
 وارغوجی لری در. پیغمبرهن خاتونلرغه ایتمشكم خاتونلر نك ایزگو و آرتغراقی مهر
 یوزندن یكلره كلری در. یعنی آز مهر ایلهن ایرگه وارغوجی لری در. حضرت عمر
 رضی الله عنه ایتمشكم (الا لاتغالوا صدقة النساء فانها لو كانت مكرمة فی الدنيا وتقوی
 عند الله لكان اولاكم بهانین اللہ صلی الله علیه وسلم ما علمت من رسول الله نكح شیئا
 من نساءه ولا انكح شیئا من بناته علی اكثر من اثنتی عشرة اوقیة) معنی شریفینك
 حاصلی آگاه بولسكز بلكزكم خاتون لر مهرنده كوب و آغرلقى قیلماكز مهرنی كوب
 قیلماق دنیاده الوغلقی واللہ تعالی قاشنده تقویلك قیلماق بولسه ایدی مهرنی كوب
 قیلماقغه تیوشلیرهك كشی رسول الله صلی الله علیه وسلم بولور ایدی بلمادم من
 پیغمبرهن علیه السلامن خاتونلرینی نكاملنگاننی وقزلریرینی نكاملنگاننی اون
 ایکی اوقیه دن آرتوقغه . مفاتیح ده اون ایکی اوقیه نی . ۴ درهم دیمشدر . ۴ درهم
 سكسان تنكه لرگه توغری کیله در. ای عزیز بنك هر اشد وسط درجه ده قیلماق تیوشدر
 رسولهن صلی الله علیه وسلم (خیر الامور اوسطها) دیمشدر الخ. ودخی (لاعال من اقتصد)
 دیمشدر. معنی شریفلرینك حاصلی اشلر نك ایزگوره گی اورطه درجه ده بولغوجیسییدر
 اشك اورطه جه قیلغوجی كشی فقیرلك كورماز. حدیقه ندبه ده ایته در هارون الرشید
 بیوك والورغ بناء قیلغانی سوكنده محمد بن سماك نامنداغی عالم ایتمشدر كم
 (رفعت الطین ووضعت الدین) دیوبیعنی (طاش) وبالچقنی كوتاردك دین نی توشردك
 (ان كان هو من مالك كنت من المسرفين والله لايعب المسرفين وان كان من مال غيرك
 فانت من الظالمين والله لايعب الظالمين) یعنی الورغ بناك اگر اوز مالكدین بنا
 قیلنمش بولسه مالنی اسراف قیلغوجی آدملردن سن الله تعالی اسراف قیلغوجیلرنی
 سوماس اگر اول بناك كشی مالندن بنا قیلنمش بولسه آدملرگه ظلم قیلغوجی
 كشیلردن سن الله تعالی ظالم لرنی سوماس. (بلسككم مالنی الله تعالی قوشقان اورنلردن

بالمشقه اورنغه صرف قيلماق توتماق ويرماك اسرافدر الله تعالى ايتهدر (ولاتبدر تبديرا)
 معنى شريفينى مفسيرين ايتمشلر كم مالكنى گناه بولاچاق اورنغه صرف قيلماغل.
 ايتلمشدر كم اگر آدم يخشى اورنغه بارچه مالينى صرف قيلسه توكسه ده اسراف بولماس
 حزام اورنغه برگنه درهم ويرسه ده اسراف بولور (لا سرف فى خير ولاخير فى سرف)
 ديلمشدر يعنى خيرلى اورنه مالنى نيقدر صرف قيلنسه ده اسراف بولماز اما اسراف
 هيچ برخير يوق الله تعالى ينه ايتهدر (ان المبتدئين كانوا اخوان الشياطين) يعنى اسراف
 قيلغوچى كشيلىر شيطاننك دوستلر يدر چونكو اسراف قيلغوچيلر شيطانغسه اياروب
 ماللرينى اسراى قيلورلار شيطان امرينى توطارلار الله تعالى اسراف قيلغوچيلرنى
 شيطاننك دوستلرى ديوب ايتمه كى اسراف قيلغوچيلرغ غايه ذمدر بوندان السوغ
 اشه كى ذم بولماس چونكه مخلوقلرنك ايلك يامان وياوزى شيطاندر (وكان الشيطان لربه كفورا)
 يعنى شيطان الله تعالى نك نعمتنه وامرينه قارشوچى بولدى بس شيطانغسه اياروب
 اسراف قيلماق گناهغه توشمك غايه الوغ خطادر (فى الاعادة فائده) توقلق اوستنه آشاماق
 اسراف اولغان كبنى طب جهتنان هم ضررى كوبر رسول الله صلى الله عليه وسلم
 ايتمشكم (البطنه اصل الداء والحمية اصل الدواء) معنى شريفينك حاصلى توقلق وكوب
 آشاماق آغرقنك باشيدر آشاماق صاقلانماق دولرنك توبى وباشيدر برر ايتنه
 (المعدة بيت الداء والحمية رأس كل دواء) وارد بولمشدر يعنى آش قرانى آغرقلرنك
 ايوى در (يعنى آشاماق اچمك ايلان معك بوزلسه تورلى صرخاو (آورو) پيدا بولادر
 ديمكدر. آشاماق اچمك صاقلانماق بارچه آغرقنك باشيدر. چونكه آغرقنك
 كوبى آشاماق اچماكمن حاصل بولور ايمش بس هر كم آز آشاسه طوقلق اوستنه
 آشاماسه طبيعت كه خلاف نرسه لردن صاقلانسه هميشه سلامت اولوب يورما كينه سبب
 بولور ايمش. طبيب علة گناه شفيق روز جزا پيغمبرم محمد المصطفى صلى الله عليه وسلم
 اوشبو مبارك حديثى ايله آزييه كه آشاماق اچمه كه صاقلانماغه اشاره قيلمشدر
 كوب آشاماقنك ضرر دنياوى واخراوى سى باردر آدم كوب آشاسه بدنى كه آورلق
 كيلوب يالقاولق پيدا بولوب الله تعالى نك عملينى اوتامكسه قاصر بولور وتورلى
 آغرقلرغ مبتلاولماغه سبب بولور. آزييمك ايله آدم نك عقل وذهنى كامل اولور
 وقلبى پاكنتوب عمل وطاعتك محبتى زياده اولوب قيامت اچلقلرينى والله تعالى نك
 عذابلرينى اويلا ب دايم توبه واستغفاره وقت كچورمه كه باعث اولور. بريقه محموديه ده
 ايتهدر كسرى پادشاه مجلسنده عراق روم وهند وسودانى لك دورت طبيب حاذق حاضر
 ايكان كعبرى ايشتمدر نينداى دارودر كه شول دوانى استعمال قيلغوچى كشى آغرق

کورماس سلامت بولوب بورر (بعد) سودانی دن باشقه اوچ طبیب بلدکلرینی ایتمشلر
 سودانی طبیب بیک حاذق بلوکلکی معرفت لی طبیب ایگان دشمای سکوت قیلوب صوگندان
 ایتمشدر کم ای پادشاه عالیجه سز صورامش داروشواسکه قاچاندر کم آدم آچقسه نعمت
 بیسون یعنی توفلق اوستنه آشاماسون ودخی طریودان اول آشدان طوقطاسون یعنی
 نفس بر آز آشامغه تلاب قالسون اگر آدم شوشی روشقه آشامغه عادتلانسه اول
 آدم همیشه سلامت بولوب بورر دیمشدر بوفایده لی قصه دن هم ظاهر ومفهوم اولادر
 کوب بیمک خصوصاً اولگی طعام هضم ۲ قیلمای طعام بیمک ننگ ضرری کوبدر. یعنی بن
 معاذ ایتمشدر کم (المجوع نور والشبع نار) یعنی آچلق نوردر یعنی نور دنیا و آخرتکه
 ایرشمه که سبب در و طوقلق اوتدر یعنی آدم بیک طوق بولسه شهوت غالب بولور
 شهوة کوبه یگانلککن شیطان وسوسه سی ایلان گناه قیلوب اوتقه کره که سبب بولور.
 فائده مال ودولت آلتون وکمش و حیوان وغیر نرسه ودخی آدم ننگ اعضالری کوز
 قولاق قول آتیاق بوندان باشقه لری بارچه سی الله تعالی ننگ بندله رینه ویرمش نعمتیدر
 بونعمتلر ننگ هر قایوسینه مناسب شکر واردر اوشبونعمتلر که شکر قیلماق یا قیلماق نی
 روشقه بولور مطبوع «معین الدین نام» کتابچه مزده آچق بیان قیلنمش ایدی آگاهم رجوع
 ایدوب اوقوب دعاخیر قیلماق لری رجا ایده مز (اللهم کما سمیتنی شاکراً فاجعلنی
 من عبادک الشاکرین فی الدنیا و الآخرة) اینلمشدر که
 بیت
 شکر نعمت نعمت افزون کند * کفر نعمت از گفت بیرون کند * حاصل البیت
 یعنی الله تعالی ننگ نعمتلرینه شکر قیلماق نعمتنک آرتماقینه سبب بولور خدا ننگ
 نعمتلرینه شکر قیلماق ساق نعمتنک زوالینه (کنوینه) سبب بولور.

التبئیه الثامن والعشرون فی وجوب الصلابة فی الدین

یعنی هر کم اوزینک اسلام دیننده ثابت ومحمک تازه برقرار بولوب طورماق ودیننی
 صاقلاماقنک واجبلکنی بیانده. بیک بلگل کم الله تعالی بارچه مز فی اسلام دیننده قیلدی
 بس الله تعالی بز لری اوشبودینده قیلغانلقغه الوغ شکر و حمد لر قیلماق لازم و واجبدر
 بوشکر ایسه دین اسلام ننگ بارچه حکمنده ثابت بولوب بارچه شعار و علامت خصوصند
 ممکن اولدقچه ملة اجنبیه که مشابیه دن احتراز ایله ب اهل اسلامغه مخصوص صفت وعادته
 ثابت بولماق ایلاندر. ملة اجنبیه ننگ بعض عادات و فعللرین آلماق غایت مفومدر

(۳) یعنی سگمه یئوه

مثلاً کیوم صالحوم خصوصتده وباشقه رسملرده ملة اجنبیه اهلینده موافقت قیلما ساق لازمه
 الله تعالی ایتهدر (ولاترکوا الی الذین ظلموا فتمسکم النار) معنی شریفنی تفسیرلرده
 ایتهدر ظلم قیلغو چیلره میل قیلما کز (آوشما کز) اگر آنلره میل قیلما کز سزنی
 اوت توتار. یعنی اوت ایله عذاب قیلنور سز مفسرین ظلمنی عام فوهله مشلر یعنی
 مسلمانلردان باشقه غه وظالمیر که آرغنه میل ایله بولسه ده میل قیلما کز آوشما کز آنلر عادت
 ایله عادتله نمه کز و آنلره اوخشاما کز هر کم اختیاری ایله اوزینی کیم صالحومک وباشقه حالده
 یورش طوروشم عادت و رسمه ملة اجنبیه خلقیغه اوخشاتسه اول آدم رسول علیه السلامک
 سنه سنیه سینه مخالفه قیلغانلقدان شفاعتندن محروم بولوب بلکه خطر عظیم که مبتلا
 اولماق خوفی وارد رسول الله صلی الله علیه وسلم که مخالفه الله تعالی که مخالفه در الله تعالی
 ایتهدر: (وما یتیکم الرسول فخذوه وما نهاکم عنه فانتهوا) معنی شریفنی نیندی گنه
 حکمکن سز که پیغمبر ایرشدرسه بس سز لر آنی قبول قیلما کز نیندی گنه نرسه دن سزنی
 پیغمبر طیبسه فلان اشنی قیلما کز دیسه سز طیبول کز او شبو سوز لر ننگ تفصیلی انشاء الله
 او شبو کتاب ننگ خاتمه سنده تیز ذکر قیلنور. او شبو زمانده خصوصاً بعض ایر لر
 و خاتونلر ملة اجنبیه اهالی سینده کیم بعض زینت و فعللرده اوخشاما قلمری کورنمه کن دره
 جمله دن بری بعض حمقام خاتونلر ننگ کو کره ک قویما قلمری ای قناعت سز بویاراماس
 فعلکن معلوم بولادر الله تعالی ویرمش تن و صورت و سلامت لک که راضی تو گل سن خد
 ویرمش عضو ۳ و سلامت لک که رضا و شکرانه ننگ بوقلغندان سلامت سز لک کیلودن خوف
 قیلوب بوتشبه لی یاراماس فعلکن توبه قیلغایسن صوفیه وقانعه بولغایسن. دخی عجب
 در کم بعض بکتلر ننگ کلابوش سز فقط بورک ایلان بوره کلمری کورنما کنده در بوا یسه شرعا
 عیب اشدر تشبه در اهل الاسلام صفتندان دگلر الله تعالی بار چه مزغه توفیق و شر یعنی
 استقامت نصیب سز ایلاسون بو خصوصه داعی کلامز «معین الدین» نام رساله چه زده تفصیلاً
 بیان قیلنمش ایدی. ای عزیز مؤمن اوز دینک ننگ هر خصوصتده و بار چه حالنده ثابت
 و محکم بولماقک لازمه مثلاً مؤمنلر بربری ایلان سوبله شکانده ضرورت اولماغانده
 ملة اجنبیه قوه یینک سوز لرینی قاتشدر ب سوبله مک شرع شریفمن قاشنده منوم عادتدر
 خصوصاً علما اسمنده گی ذوات کرام که بیگره ک منومدر. اعیاء العلومده حجة الاسلام
 الامام الغزالی رحمه الله تعالی معاذ بن جبل رضی الله عنه دن نقل قیلوب ایتهدر رسول الله
 صلی الله علیه وسلم ایتمشلر کم (ومن العلماء من یتکلم بکلام اليهود والنصارى لیغتر
 به علمه فذلک فی الدرك السادس من النار) معنی سی ننگ حاصلی بعض عالملردن
 (۲) یعنی عتلسز (۳) یعنی تن فائده بو کتابده ملة اجنبیه اهلی یا تومی دیو ذکر قیلنسه آندان
 مراد مسلمانلرغه باشقه دینی کشیلری دیکدر (منوره)

بولور علمى نى كوب قيلماق اوچون يا كه علمى ننگ كو بولگنى اظهار اوچون نصارى و يهود تلى ايلان سويله ريس اول عالم تموغننگ آلتنچى طبقه يعنى قاتنده بولور . او شبو فعل منوم سوزده فصاحت كلام ده مهارت و باب علمه مزينلكنى اظهار و اعلام اوچون سويله و بولسه كيرهك بعض علماء ظرفا ذه شول حال اولسه اولور . رسول الله عليه الصلوة والسلام ينده ايتمشلر كم (سيكون رجال من امتى ينشوقون في الكلام فاولئك شرار امتى) معنى شريفى ننگ حاصلى منم امتهم شونداق كشى لر بولور كم سوزده اوستار ب سويله لر بس بوكشيلر منم امتهمنگ ياوز لر بدير . اما سوز آراسنه عرب ياكه فارسى سوز لر بىنى قاتشدر ب سويله مك منوم دگلدر . ودخى مؤمنلر بر برسى ايلان سودا ياكه باشقه معامله سنك صان و حسابك اسلام دينينه مخصوص صورت ايلان يازماغه عادت قيلماق تيوشدر مثلا ۲۱ ۳۲ ۴۳ ۵۴ ۶۵ ۷۶ اوزمه مخصوص صورت اعداديه بولا تور ب باشقه صورت ايله يازماق عقل و فكر اياسته عارلك و كيه چيلكدر . امامؤ من دن باشقه لر ايلان سودا ياكه باشقه معامله ده آنلره مخصوص اعداد صورتى ايله يازلسه ضرور اولغانلقدن ضرر يوقدر . ودخى مسلم ايله معامله و مكاتبه ده (يعنى اش قيلغانده خط يازشقا نده) آي حسابى ايله وسنه هجر يه ايله يازماق بوهم اوز دينكك صلابت علامتنك ندر مثلا (۹ ۱۳ ۱۷ ۲۱ ۲۵ ۲۹ ۳۳ ۳۷ ۴۱ ۴۵ ۴۹ ۵۳ ۵۷ ۶۱ ۶۵ ۶۹ ۷۳ ۷۷ ۸۱ ۸۵ ۸۹ ۹۳ ۹۷ ۱۰۱ ۱۰۵ ۱۰۹ ۱۱۳ ۱۱۷ ۱۲۱ ۱۲۵ ۱۲۹ ۱۳۳ ۱۳۷ ۱۴۱ ۱۴۵ ۱۴۹ ۱۵۳ ۱۵۷ ۱۶۱ ۱۶۵ ۱۶۹ ۱۷۳ ۱۷۷ ۱۸۱ ۱۸۵ ۱۸۹ ۱۹۳ ۱۹۷ ۲۰۱ ۲۰۵ ۲۰۹ ۲۱۳ ۲۱۷ ۲۲۱ ۲۲۵ ۲۲۹ ۲۳۳ ۲۳۷ ۲۴۱ ۲۴۵ ۲۴۹ ۲۵۳ ۲۵۷ ۲۶۱ ۲۶۵ ۲۶۹ ۲۷۳ ۲۷۷ ۲۸۱ ۲۸۵ ۲۸۹ ۲۹۳ ۲۹۷ ۳۰۱ ۳۰۵ ۳۰۹ ۳۱۳ ۳۱۷ ۳۲۱ ۳۲۵ ۳۲۹ ۳۳۳ ۳۳۷ ۳۴۱ ۳۴۵ ۳۴۹ ۳۵۳ ۳۵۷ ۳۶۱ ۳۶۵ ۳۶۹ ۳۷۳ ۳۷۷ ۳۸۱ ۳۸۵ ۳۸۹ ۳۹۳ ۳۹۷ ۴۰۱ ۴۰۵ ۴۰۹ ۴۱۳ ۴۱۷ ۴۲۱ ۴۲۵ ۴۲۹ ۴۳۳ ۴۳۷ ۴۴۱ ۴۴۵ ۴۴۹ ۴۵۳ ۴۵۷ ۴۶۱ ۴۶۵ ۴۶۹ ۴۷۳ ۴۷۷ ۴۸۱ ۴۸۵ ۴۸۹ ۴۹۳ ۴۹۷ ۵۰۱ ۵۰۵ ۵۰۹ ۵۱۳ ۵۱۷ ۵۲۱ ۵۲۵ ۵۲۹ ۵۳۳ ۵۳۷ ۵۴۱ ۵۴۵ ۵۴۹ ۵۵۳ ۵۵۷ ۵۶۱ ۵۶۵ ۵۶۹ ۵۷۳ ۵۷۷ ۵۸۱ ۵۸۵ ۵۸۹ ۵۹۳ ۵۹۷ ۶۰۱ ۶۰۵ ۶۰۹ ۶۱۳ ۶۱۷ ۶۲۱ ۶۲۵ ۶۲۹ ۶۳۳ ۶۳۷ ۶۴۱ ۶۴۵ ۶۴۹ ۶۵۳ ۶۵۷ ۶۶۱ ۶۶۵ ۶۶۹ ۶۷۳ ۶۷۷ ۶۸۱ ۶۸۵ ۶۸۹ ۶۹۳ ۶۹۷ ۷۰۱ ۷۰۵ ۷۰۹ ۷۱۳ ۷۱۷ ۷۲۱ ۷۲۵ ۷۲۹ ۷۳۳ ۷۳۷ ۷۴۱ ۷۴۵ ۷۴۹ ۷۵۳ ۷۵۷ ۷۶۱ ۷۶۵ ۷۶۹ ۷۷۳ ۷۷۷ ۷۸۱ ۷۸۵ ۷۸۹ ۷۹۳ ۷۹۷ ۸۰۱ ۸۰۵ ۸۰۹ ۸۱۳ ۸۱۷ ۸۲۱ ۸۲۵ ۸۲۹ ۸۳۳ ۸۳۷ ۸۴۱ ۸۴۵ ۸۴۹ ۸۵۳ ۸۵۷ ۸۶۱ ۸۶۵ ۸۶۹ ۸۷۳ ۸۷۷ ۸۸۱ ۸۸۵ ۸۸۹ ۸۹۳ ۸۹۷ ۹۰۱ ۹۰۵ ۹۰۹ ۹۱۳ ۹۱۷ ۹۲۱ ۹۲۵ ۹۲۹ ۹۳۳ ۹۳۷ ۹۴۱ ۹۴۵ ۹۴۹ ۹۵۳ ۹۵۷ ۹۶۱ ۹۶۵ ۹۶۹ ۹۷۳ ۹۷۷ ۹۸۱ ۹۸۵ ۹۸۹ ۹۹۳ ۹۹۷ ۱۰۰۱ ۱۰۰۵ ۱۰۰۹ ۱۰۱۳ ۱۰۱۷ ۱۰۲۱ ۱۰۲۵ ۱۰۲۹ ۱۰۳۳ ۱۰۳۷ ۱۰۴۱ ۱۰۴۵ ۱۰۴۹ ۱۰۵۳ ۱۰۵۷ ۱۰۶۱ ۱۰۶۵ ۱۰۶۹ ۱۰۷۳ ۱۰۷۷ ۱۰۸۱ ۱۰۸۵ ۱۰۸۹ ۱۰۹۳ ۱۰۹۷ ۱۱۰۱ ۱۱۰۵ ۱۱۰۹ ۱۱۱۳ ۱۱۱۷ ۱۱۲۱ ۱۱۲۵ ۱۱۲۹ ۱۱۳۳ ۱۱۳۷ ۱۱۴۱ ۱۱۴۵ ۱۱۴۹ ۱۱۵۳ ۱۱۵۷ ۱۱۶۱ ۱۱۶۵ ۱۱۶۹ ۱۱۷۳ ۱۱۷۷ ۱۱۸۱ ۱۱۸۵ ۱۱۸۹ ۱۱۹۳ ۱۱۹۷ ۱۲۰۱ ۱۲۰۵ ۱۲۰۹ ۱۲۱۳ ۱۲۱۷ ۱۲۲۱ ۱۲۲۵ ۱۲۲۹ ۱۲۳۳ ۱۲۳۷ ۱۲۴۱ ۱۲۴۵ ۱۲۴۹ ۱۲۵۳ ۱۲۵۷ ۱۲۶۱ ۱۲۶۵ ۱۲۶۹ ۱۲۷۳ ۱۲۷۷ ۱۲۸۱ ۱۲۸۵ ۱۲۸۹ ۱۲۹۳ ۱۲۹۷ ۱۳۰۱ ۱۳۰۵ ۱۳۰۹ ۱۳۱۳ ۱۳۱۷ ۱۳۲۱ ۱۳۲۵ ۱۳۲۹ ۱۳۳۳ ۱۳۳۷ ۱۳۴۱ ۱۳۴۵ ۱۳۴۹ ۱۳۵۳ ۱۳۵۷ ۱۳۶۱ ۱۳۶۵ ۱۳۶۹ ۱۳۷۳ ۱۳۷۷ ۱۳۸۱ ۱۳۸۵ ۱۳۸۹ ۱۳۹۳ ۱۳۹۷ ۱۴۰۱ ۱۴۰۵ ۱۴۰۹ ۱۴۱۳ ۱۴۱۷ ۱۴۲۱ ۱۴۲۵ ۱۴۲۹ ۱۴۳۳ ۱۴۳۷ ۱۴۴۱ ۱۴۴۵ ۱۴۴۹ ۱۴۵۳ ۱۴۵۷ ۱۴۶۱ ۱۴۶۵ ۱۴۶۹ ۱۴۷۳ ۱۴۷۷ ۱۴۸۱ ۱۴۸۵ ۱۴۸۹ ۱۴۹۳ ۱۴۹۷ ۱۵۰۱ ۱۵۰۵ ۱۵۰۹ ۱۵۱۳ ۱۵۱۷ ۱۵۲۱ ۱۵۲۵ ۱۵۲۹ ۱۵۳۳ ۱۵۳۷ ۱۵۴۱ ۱۵۴۵ ۱۵۴۹ ۱۵۵۳ ۱۵۵۷ ۱۵۶۱ ۱۵۶۵ ۱۵۶۹ ۱۵۷۳ ۱۵۷۷ ۱۵۸۱ ۱۵۸۵ ۱۵۸۹ ۱۵۹۳ ۱۵۹۷ ۱۶۰۱ ۱۶۰۵ ۱۶۰۹ ۱۶۱۳ ۱۶۱۷ ۱۶۲۱ ۱۶۲۵ ۱۶۲۹ ۱۶۳۳ ۱۶۳۷ ۱۶۴۱ ۱۶۴۵ ۱۶۴۹ ۱۶۵۳ ۱۶۵۷ ۱۶۶۱ ۱۶۶۵ ۱۶۶۹ ۱۶۷۳ ۱۶۷۷ ۱۶۸۱ ۱۶۸۵ ۱۶۸۹ ۱۶۹۳ ۱۶۹۷ ۱۷۰۱ ۱۷۰۵ ۱۷۰۹ ۱۷۱۳ ۱۷۱۷ ۱۷۲۱ ۱۷۲۵ ۱۷۲۹ ۱۷۳۳ ۱۷۳۷ ۱۷۴۱ ۱۷۴۵ ۱۷۴۹ ۱۷۵۳ ۱۷۵۷ ۱۷۶۱ ۱۷۶۵ ۱۷۶۹ ۱۷۷۳ ۱۷۷۷ ۱۷۸۱ ۱۷۸۵ ۱۷۸۹ ۱۷۹۳ ۱۷۹۷ ۱۸۰۱ ۱۸۰۵ ۱۸۰۹ ۱۸۱۳ ۱۸۱۷ ۱۸۲۱ ۱۸۲۵ ۱۸۲۹ ۱۸۳۳ ۱۸۳۷ ۱۸۴۱ ۱۸۴۵ ۱۸۴۹ ۱۸۵۳ ۱۸۵۷ ۱۸۶۱ ۱۸۶۵ ۱۸۶۹ ۱۸۷۳ ۱۸۷۷ ۱۸۸۱ ۱۸۸۵ ۱۸۸۹ ۱۸۹۳ ۱۸۹۷ ۱۹۰۱ ۱۹۰۵ ۱۹۰۹ ۱۹۱۳ ۱۹۱۷ ۱۹۲۱ ۱۹۲۵ ۱۹۲۹ ۱۹۳۳ ۱۹۳۷ ۱۹۴۱ ۱۹۴۵ ۱۹۴۹ ۱۹۵۳ ۱۹۵۷ ۱۹۶۱ ۱۹۶۵ ۱۹۶۹ ۱۹۷۳ ۱۹۷۷ ۱۹۸۱ ۱۹۸۵ ۱۹۸۹ ۱۹۹۳ ۱۹۹۷ ۲۰۰۱ ۲۰۰۵ ۲۰۰۹ ۲۰۱۳ ۲۰۱۷ ۲۰۲۱ ۲۰۲۵ ۲۰۲۹ ۲۰۳۳ ۲۰۳۷ ۲۰۴۱ ۲۰۴۵ ۲۰۴۹ ۲۰۵۳ ۲۰۵۷ ۲۰۶۱ ۲۰۶۵ ۲۰۶۹ ۲۰۷۳ ۲۰۷۷ ۲۰۸۱ ۲۰۸۵ ۲۰۸۹ ۲۰۹۳ ۲۰۹۷ ۲۱۰۱ ۲۱۰۵ ۲۱۰۹ ۲۱۱۳ ۲۱۱۷ ۲۱۲۱ ۲۱۲۵ ۲۱۲۹ ۲۱۳۳ ۲۱۳۷ ۲۱۴۱ ۲۱۴۵ ۲۱۴۹ ۲۱۵۳ ۲۱۵۷ ۲۱۶۱ ۲۱۶۵ ۲۱۶۹ ۲۱۷۳ ۲۱۷۷ ۲۱۸۱ ۲۱۸۵ ۲۱۸۹ ۲۱۹۳ ۲۱۹۷ ۲۲۰۱ ۲۲۰۵ ۲۲۰۹ ۲۲۱۳ ۲۲۱۷ ۲۲۲۱ ۲۲۲۵ ۲۲۲۹ ۲۲۳۳ ۲۲۳۷ ۲۲۴۱ ۲۲۴۵ ۲۲۴۹ ۲۲۵۳ ۲۲۵۷ ۲۲۶۱ ۲۲۶۵ ۲۲۶۹ ۲۲۷۳ ۲۲۷۷ ۲۲۸۱ ۲۲۸۵ ۲۲۸۹ ۲۲۹۳ ۲۲۹۷ ۲۳۰۱ ۲۳۰۵ ۲۳۰۹ ۲۳۱۳ ۲۳۱۷ ۲۳۲۱ ۲۳۲۵ ۲۳۲۹ ۲۳۳۳ ۲۳۳۷ ۲۳۴۱ ۲۳۴۵ ۲۳۴۹ ۲۳۵۳ ۲۳۵۷ ۲۳۶۱ ۲۳۶۵ ۲۳۶۹ ۲۳۷۳ ۲۳۷۷ ۲۳۸۱ ۲۳۸۵ ۲۳۸۹ ۲۳۹۳ ۲۳۹۷ ۲۴۰۱ ۲۴۰۵ ۲۴۰۹ ۲۴۱۳ ۲۴۱۷ ۲۴۲۱ ۲۴۲۵ ۲۴۲۹ ۲۴۳۳ ۲۴۳۷ ۲۴۴۱ ۲۴۴۵ ۲۴۴۹ ۲۴۵۳ ۲۴۵۷ ۲۴۶۱ ۲۴۶۵ ۲۴۶۹ ۲۴۷۳ ۲۴۷۷ ۲۴۸۱ ۲۴۸۵ ۲۴۸۹ ۲۴۹۳ ۲۴۹۷ ۲۵۰۱ ۲۵۰۵ ۲۵۰۹ ۲۵۱۳ ۲۵۱۷ ۲۵۲۱ ۲۵۲۵ ۲۵۲۹ ۲۵۳۳ ۲۵۳۷ ۲۵۴۱ ۲۵۴۵ ۲۵۴۹ ۲۵۵۳ ۲۵۵۷ ۲۵۶۱ ۲۵۶۵ ۲۵۶۹ ۲۵۷۳ ۲۵۷۷ ۲۵۸۱ ۲۵۸۵ ۲۵۸۹ ۲۵۹۳ ۲۵۹۷ ۲۶۰۱ ۲۶۰۵ ۲۶۰۹ ۲۶۱۳ ۲۶۱۷ ۲۶۲۱ ۲۶۲۵ ۲۶۲۹ ۲۶۳۳ ۲۶۳۷ ۲۶۴۱ ۲۶۴۵ ۲۶۴۹ ۲۶۵۳ ۲۶۵۷ ۲۶۶۱ ۲۶۶۵ ۲۶۶۹ ۲۶۷۳ ۲۶۷۷ ۲۶۸۱ ۲۶۸۵ ۲۶۸۹ ۲۶۹۳ ۲۶۹۷ ۲۷۰۱ ۲۷۰۵ ۲۷۰۹ ۲۷۱۳ ۲۷۱۷ ۲۷۲۱ ۲۷۲۵ ۲۷۲۹ ۲۷۳۳ ۲۷۳۷ ۲۷۴۱ ۲۷۴۵ ۲۷۴۹ ۲۷۵۳ ۲۷۵۷ ۲۷۶۱ ۲۷۶۵ ۲۷۶۹ ۲۷۷۳ ۲۷۷۷ ۲۷۸۱ ۲۷۸۵ ۲۷۸۹ ۲۷۹۳ ۲۷۹۷ ۲۸۰۱ ۲۸۰۵ ۲۸۰۹ ۲۸۱۳ ۲۸۱۷ ۲۸۲۱ ۲۸۲۵ ۲۸۲۹ ۲۸۳۳ ۲۸۳۷ ۲۸۴۱ ۲۸۴۵ ۲۸۴۹ ۲۸۵۳ ۲۸۵۷ ۲۸۶۱ ۲۸۶۵ ۲۸۶۹ ۲۸۷۳ ۲۸۷۷ ۲۸۸۱ ۲۸۸۵ ۲۸۸۹ ۲۸۹۳ ۲۸۹۷ ۲۹۰۱ ۲۹۰۵ ۲۹۰۹ ۲۹۱۳ ۲۹۱۷ ۲۹۲۱ ۲۹۲۵ ۲۹۲۹ ۲۹۳۳ ۲۹۳۷ ۲۹۴۱ ۲۹۴۵ ۲۹۴۹ ۲۹۵۳ ۲۹۵۷ ۲۹۶۱ ۲۹۶۵ ۲۹۶۹ ۲۹۷۳ ۲۹۷۷ ۲۹۸۱ ۲۹۸۵ ۲۹۸۹ ۲۹۹۳ ۲۹۹۷ ۳۰۰۱ ۳۰۰۵ ۳۰۰۹ ۳۰۱۳ ۳۰۱۷ ۳۰۲۱ ۳۰۲۵ ۳۰۲۹ ۳۰۳۳ ۳۰۳۷ ۳۰۴۱ ۳۰۴۵ ۳۰۴۹ ۳۰۵۳ ۳۰۵۷ ۳۰۶۱ ۳۰۶۵ ۳۰۶۹ ۳۰۷۳ ۳۰۷۷ ۳۰۸۱ ۳۰۸۵ ۳۰۸۹ ۳۰۹۳ ۳۰۹۷ ۳۱۰۱ ۳۱۰۵ ۳۱۰۹ ۳۱۱۳ ۳۱۱۷ ۳۱۲۱ ۳۱۲۵ ۳۱۲۹ ۳۱۳۳ ۳۱۳۷ ۳۱۴۱ ۳۱۴۵ ۳۱۴۹ ۳۱۵۳ ۳۱۵۷ ۳۱۶۱ ۳۱۶۵ ۳۱۶۹ ۳۱۷۳ ۳۱۷۷ ۳۱۸۱ ۳۱۸۵ ۳۱۸۹ ۳۱۹۳ ۳۱۹۷ ۳۲۰۱ ۳۲۰۵ ۳۲۰۹ ۳۲۱۳ ۳۲۱۷ ۳۲۲۱ ۳۲۲۵ ۳۲۲۹ ۳۲۳۳ ۳۲۳۷ ۳۲۴۱ ۳۲۴۵ ۳۲۴۹ ۳۲۵۳ ۳۲۵۷ ۳۲۶۱ ۳۲۶۵ ۳۲۶۹ ۳۲۷۳ ۳۲۷۷ ۳۲۸۱ ۳۲۸۵ ۳۲۸۹ ۳۲۹۳ ۳۲۹۷ ۳۳۰۱ ۳۳۰۵ ۳۳۰۹ ۳۳۱۳ ۳۳۱۷ ۳۳۲۱ ۳۳۲۵ ۳۳۲۹ ۳۳۳۳ ۳۳۳۷ ۳۳۴۱ ۳۳۴۵ ۳۳۴۹ ۳۳۵۳ ۳۳۵۷ ۳۳۶۱ ۳۳۶۵ ۳۳۶۹ ۳۳۷۳ ۳۳۷۷ ۳۳۸۱ ۳۳۸۵ ۳۳۸۹ ۳۳۹۳ ۳۳۹۷ ۳۴۰۱ ۳۴۰۵ ۳۴۰۹ ۳۴۱۳ ۳۴۱۷ ۳۴۲۱ ۳۴۲۵ ۳۴۲۹ ۳۴۳۳ ۳۴۳۷ ۳۴۴۱ ۳۴۴۵ ۳۴۴۹ ۳۴۵۳ ۳۴۵۷ ۳۴۶۱ ۳۴۶۵ ۳۴۶۹ ۳۴۷۳ ۳۴۷۷ ۳۴۸۱ ۳۴۸۵ ۳۴۸۹ ۳۴۹۳ ۳۴۹۷ ۳۵۰۱ ۳۵۰۵ ۳۵۰۹ ۳۵۱۳ ۳۵۱۷ ۳۵۲۱ ۳۵۲۵ ۳۵۲۹ ۳۵۳۳ ۳۵۳۷ ۳۵۴۱ ۳۵۴۵ ۳۵۴۹ ۳۵۵۳ ۳۵۵۷ ۳۵۶۱ ۳۵۶۵ ۳۵۶۹ ۳۵۷۳ ۳۵۷۷ ۳۵۸۱ ۳۵۸۵ ۳۵۸۹ ۳۵۹۳ ۳۵۹۷ ۳۶۰۱ ۳۶۰۵ ۳۶۰۹ ۳۶۱۳ ۳۶۱۷ ۳۶۲۱ ۳۶۲۵ ۳۶۲۹ ۳۶۳۳ ۳۶۳۷ ۳۶۴۱ ۳۶۴۵ ۳۶۴۹ ۳۶۵۳ ۳۶۵۷ ۳۶۶۱ ۳۶۶۵ ۳۶۶۹ ۳۶۷۳ ۳۶۷۷ ۳۶۸۱ ۳۶۸۵ ۳۶۸۹ ۳۶۹۳ ۳۶۹۷ ۳۷۰۱ ۳۷۰۵ ۳۷۰۹ ۳۷۱۳ ۳۷۱۷ ۳۷۲۱ ۳۷۲۵ ۳۷۲۹ ۳۷۳۳ ۳۷۳۷ ۳۷۴۱ ۳۷۴۵ ۳۷۴۹ ۳۷۵۳ ۳۷۵۷ ۳۷۶۱ ۳۷۶۵ ۳۷۶۹ ۳۷۷۳ ۳۷۷۷ ۳۷۸۱ ۳۷۸۵ ۳۷۸۹ ۳۷۹۳ ۳۷۹۷ ۳۸۰۱ ۳۸۰۵ ۳۸۰۹ ۳۸۱۳ ۳۸۱۷ ۳۸۲۱ ۳۸۲۵ ۳۸۲۹ ۳۸۳۳ ۳۸۳۷ ۳۸۴۱ ۳۸۴۵ ۳۸۴۹ ۳۸۵۳ ۳۸۵۷ ۳۸۶۱ ۳۸۶۵ ۳۸۶۹ ۳۸۷۳ ۳۸۷۷ ۳۸۸۱ ۳۸۸۵ ۳۸۸۹ ۳۸۹۳ ۳۸۹۷ ۳۹۰۱ ۳۹۰۵ ۳۹۰۹ ۳۹۱۳ ۳۹۱۷ ۳۹۲۱ ۳۹۲۵ ۳۹۲۹ ۳۹۳۳ ۳۹۳۷ ۳۹۴۱ ۳۹۴۵ ۳۹۴۹ ۳۹۵۳ ۳۹۵۷ ۳۹۶۱ ۳۹۶۵ ۳۹۶۹ ۳۹۷۳ ۳۹۷۷ ۳۹۸۱ ۳۹۸۵ ۳۹۸۹ ۳۹۹۳ ۳۹۹۷ ۴۰۰۱ ۴۰۰۵ ۴۰۰۹ ۴۰۱۳ ۴۰۱۷ ۴۰۲۱ ۴۰۲۵ ۴۰۲۹ ۴۰۳۳ ۴۰۳۷ ۴۰۴۱ ۴۰۴۵ ۴۰۴۹ ۴۰۵۳ ۴۰۵۷ ۴۰۶۱ ۴۰۶۵ ۴۰۶۹ ۴۰۷۳ ۴۰۷۷ ۴۰۸۱ ۴۰۸۵ ۴۰۸۹ ۴۰۹۳ ۴۰۹۷ ۴۱۰۱ ۴۱۰۵ ۴۱۰۹ ۴۱۱۳ ۴۱۱۷ ۴۱۲۱ ۴۱۲۵ ۴۱۲۹ ۴۱۳۳ ۴۱۳۷ ۴۱۴۱ ۴۱۴۵ ۴۱۴۹ ۴۱۵۳ ۴۱۵۷ ۴۱۶۱ ۴۱۶۵ ۴۱۶۹ ۴۱۷۳ ۴۱۷۷ ۴۱۸۱ ۴۱۸۵ ۴۱۸۹ ۴۱۹۳ ۴۱۹۷ ۴۲۰۱ ۴۲۰۵ ۴۲۰۹ ۴۲۱۳ ۴۲۱۷ ۴۲۲۱ ۴۲۲۵ ۴۲۲۹ ۴۲۳۳ ۴۲۳۷ ۴۲۴۱ ۴۲۴۵ ۴۲۴۹ ۴۲۵۳ ۴۲۵۷ ۴۲۶۱ ۴۲۶۵ ۴۲۶۹ ۴۲۷۳ ۴۲۷۷ ۴۲۸۱ ۴۲۸۵ ۴۲۸۹ ۴۲۹۳ ۴۲۹۷ ۴۳۰۱ ۴۳۰۵ ۴۳۰۹ ۴۳۱۳ ۴۳۱۷ ۴۳۲۱ ۴۳۲۵ ۴۳۲۹ ۴۳۳۳ ۴۳۳۷ ۴۳۴۱ ۴۳۴۵ ۴۳۴۹ ۴۳۵۳ ۴۳۵۷ ۴۳۶۱ ۴۳۶۵ ۴۳۶۹ ۴۳۷۳ ۴۳۷۷ ۴۳۸۱ ۴۳۸۵ ۴۳۸۹ ۴۳۹۳ ۴۳۹۷ ۴۴۰۱ ۴۴۰۵ ۴۴۰۹ ۴۴۱۳ ۴۴۱۷ ۴۴۲۱ ۴۴۲۵ ۴۴۲۹ ۴۴۳۳ ۴۴۳۷ ۴۴۴۱ ۴۴۴۵ ۴۴۴۹ ۴۴۵۳ ۴۴۵۷ ۴۴۶۱ ۴۴۶۵ ۴۴۶۹ ۴۴۷۳ ۴۴۷۷ ۴۴۸۱ ۴۴۸۵ ۴۴۸۹ ۴۴۹۳ ۴۴۹۷ ۴۵۰۱ ۴۵۰۵ ۴۵۰۹ ۴۵۱۳ ۴۵۱۷ ۴۵۲۱ ۴۵۲۵ ۴۵۲۹ ۴۵۳۳ ۴۵۳۷ ۴۵۴۱ ۴۵۴۵ ۴۵۴۹ ۴۵۵۳ ۴۵۵۷ ۴۵۶۱ ۴۵۶۵ ۴۵۶۹ ۴۵۷۳ ۴۵۷۷ ۴۵۸۱ ۴۵۸۵ ۴۵۸۹ ۴۵۹۳ ۴۵۹۷ ۴۶۰۱ ۴۶۰۵ ۴۶۰۹ ۴۶۱۳ ۴۶۱۷ ۴۶۲۱ ۴۶۲۵ ۴۶۲۹ ۴۶۳۳ ۴۶۳۷ ۴۶۴۱ ۴۶۴۵ ۴۶۴۹ ۴۶۵۳ ۴۶۵۷ ۴۶۶۱ ۴۶۶۵ ۴۶۶۹ ۴۶۷۳ ۴۶۷۷ ۴۶۸۱ ۴۶۸۵ ۴۶۸۹ ۴۶۹۳ ۴۶۹۷ ۴۷۰۱ ۴۷۰۵ ۴۷۰۹ ۴۷۱۳ ۴۷۱۷ ۴۷۲۱ ۴۷۲۵ ۴۷۲۹ ۴۷۳۳ ۴۷۳۷ ۴۷۴۱ ۴۷۴۵ ۴۷۴۹ ۴۷۵۳ ۴۷۵۷ ۴۷۶۱ ۴۷۶۵ ۴۷۶۹ ۴۷۷۳ ۴۷۷۷ ۴۷۸۱ ۴۷۸۵ ۴۷۸۹ ۴۷۹۳ ۴۷۹۷ ۴۸۰۱ ۴۸۰۵ ۴۸۰۹ ۴۸۱۳ ۴۸۱۷ ۴۸۲۱ ۴۸۲۵ ۴۸۲۹ ۴۸۳۳ ۴۸۳۷ ۴۸۴۱ ۴۸۴۵ ۴۸۴۹ ۴۸۵۳ ۴۸۵۷ ۴۸۶۱ ۴۸۶۵ ۴۸۶۹ ۴۸۷۳ ۴۸۷۷ ۴۸۸۱ ۴۸۸۵ ۴۸۸۹ ۴۸۹۳ ۴۸۹۷ ۴۹۰۱ ۴۹۰۵ ۴۹۰۹ ۴۹۱۳ ۴۹۱۷ ۴۹۲۱ ۴۹۲۵ ۴۹۲۹ ۴۹۳۳ ۴۹۳۷ ۴۹۴۱ ۴۹۴۵ ۴۹۴۹ ۴۹۵۳ ۴۹۵۷ ۴۹۶۱ ۴۹۶۵ ۴۹۶۹ ۴۹۷۳ ۴۹۷۷ ۴۹۸۱ ۴۹۸۵ ۴۹۸۹ ۴۹۹۳ ۴۹۹۷ ۵۰۰۱ ۵۰۰۵ ۵۰۰۹ ۵۰۱۳ ۵۰۱۷ ۵۰۲۱ ۵۰۲۵ ۵۰۲۹ ۵۰۳۳ ۵۰۳۷ ۵۰۴۱ ۵۰۴۵ ۵۰۴۹ ۵۰۵۳ ۵۰۵۷ ۵۰۶۱ ۵۰۶۵ ۵۰۶۹ ۵۰۷۳ ۵۰۷۷ ۵۰۸۱ ۵۰۸۵ ۵۰۸۹ ۵۰۹۳ ۵۰۹۷ ۵۱۰۱ ۵۱۰۵ ۵۱۰۹ ۵۱۱۳ ۵۱۱۷ ۵۱۲۱ ۵۱۲۵ ۵۱۲۹ ۵۱۳۳ ۵۱۳۷ ۵۱۴۱ ۵۱۴۵ ۵۱۴۹ ۵۱۵۳ ۵۱۵۷ ۵۱۶۱ ۵۱۶۵ ۵۱۶۹ ۵۱۷۳ ۵۱۷۷ ۵۱۸۱ ۵۱۸۵ ۵۱۸۹ ۵۱۹۳ ۵۱۹۷ ۵۲۰۱ ۵۲۰۵ ۵۲۰۹ ۵۲۱۳ ۵۲۱۷ ۵۲۲۱ ۵۲۲۵ ۵۲۲۹ ۵۲۳۳ ۵۲۳۷ ۵۲۴۱ ۵۲۴۵ ۵۲۴۹ ۵۲۵۳ ۵۲۵۷ ۵۲۶۱ ۵۲۶۵ ۵۲۶۹ ۵۲۷۳ ۵۲۷۷ ۵۲۸۱ ۵۲۸۵ ۵۲۸۹ ۵۲۹۳ ۵۲۹۷ ۵۳۰۱ ۵۳۰۵ ۵۳۰۹ ۵۳۱۳ ۵۳۱۷ ۵۳۲۱ ۵۳۲۵ ۵۳۲۹ ۵۳۳۳ ۵۳۳۷ ۵۳۴۱ ۵۳۴۵ ۵۳۴۹ ۵۳۵۳ ۵۳۵۷ ۵۳۶۱ ۵۳۶۵ ۵۳۶۹ ۵۳۷۳ ۵۳۷۷ ۵۳۸۱ ۵۳۸۵ ۵۳۸۹ ۵۳۹۳ ۵۳۹۷ ۵۴۰۱ ۵۴۰۵ ۵۴۰۹ ۵۴۱۳ ۵۴۱۷ ۵۴۲۱ ۵۴۲۵ ۵۴۲۹ ۵۴۳۳ ۵۴۳۷ ۵۴۴۱ ۵۴۴۵ ۵۴۴۹ ۵۴۵۳ ۵۴۵۷ ۵۴۶۱ ۵۴۶۵ ۵۴۶۹ ۵۴۷۳ ۵۴۷۷ ۵۴۸۱ ۵۴۸۵ ۵۴۸۹ ۵۴۹۳ ۵۴۹۷ ۵۵۰۱ ۵۵۰۵ ۵۵۰۹ ۵۵۱

التنبیه التاسع والعشرون

ربانك (۳) حرام لگینی بیانده بیک بگل ربا آشماق ، ربادن حاصل بولمش مال حرامدر الله تعالی اینه در (احل الله البیع و حرم الربوا) معنی شریفی الله تعالی سودانی صاتماق آلماقنی درست قیلدی ربانی حرام قیلدی الله تعالی اینه اینه در (یاءایهاالذین آمنوا لاتأکلوا الربا) معنی شریفی ای مؤمنلر ربادان حاصلنی آشماگز رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشلرکم (یظهر فی آخر الزمان خصال اربع اکل الربا والایمان الکاذبة فی البیع والشراء ونقص المکیال وبخس المیزان فاذا ظهر ذلك وقع فیهم الامراض وابتلاهم الله سبحانه وتعالی بالسیف) معنی شریفینک حاصلی اخر الزمانه دورت تورلی نرسه ظاهر بولور ربا آشماق سودا معامله سنده بالغان آنط قیلماق صاوت و اولچه و ایله صاتله تورغان نرسه ده کیمتوب و یرمک اگر هر وقت اوشبو گناهلر (آدملرده) ظاهر بولسه شول آدملرده تورلی آغرقلر ظاهر بولور وشول آدملرنی الله تعالی بلالندورور قلیچ برله یعنی آرالرنده فتنه وفساد واقع بولور. رسول الله علیه الصلوة والسلام اینه ایتمشلرکم (اکل درهم واحد من ربا اشد من ثلث وثلثین زنية تزنيها الرجل) معنی شریفی نک حاصلی ربادن برتنکه آشماق آدم نک مس سزنا قیلماقندین قتیغ ویمانرا قدر. رسول علیه السلام اینه ایتمشلرکم (لعن الله آکل الربا ومطعمه لغيره وشاهده وكاتبه) معنی شریفی الله تعالی لعنت قیلدی ربا آشاغوچینی وکشیگه ربا اشاقوچی نی و ربا معامله سنده (اشنک) گواه بولغوچی و یازغوچینی اوشبو شریف حدیثلردن معلوم بولادر ربانی راضی بولغوچی و ویرگوچی هر ایکای گناهلر بولوب لعنت که مستحق بولورلار. ای عزیز بنده ربادن صاقلانغل الله تعالی کسبکارته خیر و برکات و برور علمادان صورامای فقط اوز عقلک ایله معامله قیلماغل. ربانک مثالی مثلا برپود آرشنی بر پوطن آرتق آرشغه صاتماق آلدنرماق کبی یا که یوزپوط نی یوزده بیش پوطغه آلدنرماق کبی. بغدادی و باشقه ده هم شول طریقه در جنسلری بربولغان نرسه ده بس برکمه صاچماغه (مثلا اون پوط آرش ویرسه یا کما آرشمن ۱۵ یا ۱۱ یا که کوبمی بولسه آرتق ویرورسن دیو ربا بولور آرتوغی واصل مال بارچه سی یعنی مثلا اون پوط آرشنی ۱۲ یا که ۱

(۴) هادی المرید الی طریق الاسانید نام کتابده ایقده در (ان کل الربا هو من اسباب سؤال الخاتمة) یعنی ربا آشماق (ربا ایله معامله قیلماق) ایمان سزکمتما گه سبب بولنوجی گناهلردن نوزدالله من سؤال الخاتمة.

پود قیلوب ویرورسن دیسه شول روشچه قیلوب بیرسه ۱۲ یا که ۱۳ پود بارچه سی
 حرام بولور . (اگر اون پوط آرشنی سگز بوط بغدادی غه آالشسه حاضر قیلوب
 کوتارگه نسیه گه قیلماینچه بونسی ربابولماس چونکه جنسده باشقه در . (اگر اون پوط
 بغدادی یا که آرپه یا که طاری نی (مثلا ۱۵ پوط آرش یا که بورچاق غه
 نسیه قیلوب کوتاچک گه ویرسه بیش پوطی هنوز ربادر بونی رباء نسیه دیورلر .
 ودخی اون مثقال آلتون تنکه نی مثلا اون برمثقال آلتون غه صاتسه آالشسه آرتوغی
 کوبهی بولسه ده ربا بولور . اگر مثلا اون مثقال آلتون تنکه نی ۱۵ مثقال کمش
 تنکه گه نقد قیلوب صاتسه آلوشسه ربابولماس جنس باشقه لاق اوچون) ایلیلی آرشین
 سینتسه نی اون تنکه گه آالشماق ربان توگلدر بیع اسمنده در جای وشکرده هم حکم اوشبودر
 ودخی مثلا ۱۰۰ قداق بغدادی یا که اوننی مثلا اوچ تنکه گه صاتماق آالشماق ربادگلدر
 بیع اسمنده در چونکه بونلر جنسده باشقه در . هرکم بر آدم گه قرض آتجه ویرسه مثلا
 ۵۰ تنکه اما بو آتجه نی مکا تابشرغان وقتکده ۵۳ یا که ۵۵ تنکه قیلوب یا که هر
 تنکه باشنه ۵ تین یا که ۳ تین فاذه ویرورسن دیسه درست توگلدر ۵۰ تنکه دن
 آرتقانی کوبهی بولسه ده ربادر فائده معاصر مز عالم ننگی (کتاب المعاملات) نام
 رساله سنده ربا مسئله لرینی اوز تلمز ایله آچی بیان قیلنمشدر هرکم مطالعه قیلسه
 اوقسه کوب فایده آلسه کرک الله موفق ایله سون فائده دار الحرب ده مؤمن برله
 غیر مؤمن آراسنده ربادرست . اما دار الاسلام ده درست توگل دیو کتب الفقه ده
 بیان قیلنمشدر . اما ایکی مسلم آراسنده دار الحرب دن باشقه ده هیچ قایده درست
 توگلدر . بعض اغنیاء ننگ بیت المالن ودیعه مال لری اوچون آلمش فائده مال لری
 واستراخا وایت مالی دار دار معهوده بولماقغه مبنی بولسه کرک فافهم (تنبیه لازم الاصفاء)
 بیک بلسکل رباده حیلله قیلماق (ننگ بو عاده بعض مملکتلرده شایعدر) حضرت امام
 مالک و حضرت امام احمد رحمهما الله تعالی ننگ قاشلرنده درست توگل حرامدر . بعض
 علماء ایتمشدر کم حیلله برله ربا آشاغوچی لر قیامت کوننده ات لردو کغزلر صورتده
 بولوب قوبارلمش بولورلر . ننگ اصحاب السبت یعنی یهودلر الله تعالی آنلر نی
 شنبه کون بالاق توتماقسن منع قیلغان صوکننده آنلر حیلله ایله بالقلر نی توتقانلق
 لری اوچون دو کغز و میهون صورتینه کرتوب بعد هلاک قیلمشدر بوننگ قصه سی
 تفسیرلرده بیان قیلنمشدر (قصه بیانی) بو روشچه در الله تعالی یهودلر گه شنبه
 کوننده فقط عمل و طاعت ایله شغل لیمک نی واجب و بالقی توتماقغه حرام قیلمشدر

یهودلر قریه سی ننگ یاننداغی دریا ده صوده شنبه کون بالقدر بیک کوب بولوب باشقه کونلرده صو اوستنه ظاهر بولماش لر صکره یهودلر حیلله قیلماشلر کم دریا یاننه برکول قازوب کولگه توزاق قویوب شول کولگه بالقدر نی شنبه کون قاولاب کرتوب کولده قالماش بالقدر نی یکشنبه کون صودان آلوب آشامش لر وهم صاتماغه باشلامش لر بونگ بعدنده الله تعالی حیلله قیلوب امرینه مخالفه قیلغانلری اوچون یهودلر نی میمون ودوگنز صورتده آورلدروب اوچ کون آدم لرگه عبرت اوچون کورنوب بورگان لری صوکنده هلاک وخراب بولمشلردر. جامع الحروف ایته در بعض علماء دن ایشتد که زدر حیلله ایله ربا آشاغوچی لری الله تعالی قیامتده شیشه اچینه قویوب شیشه نی یاندرر ایرمش والله اعلم هل لهذا الکلام اصل *

التنبیه الثلاثون

(کفر حکمی والفاظ کفر دن صاقلانماقننگ لزومی بیاننده)

بیک بلگل کم تل آفتی ننگ بیک الوغ ویا مانی معاذ الله دین دن چقماغه سبب اولغوچی سوزلر نی سویله مک در لفظ کفر وایمان و دین نی خراب قیلور. لفظ کفر ننگ مثالی نماز او قماق فرض توگل دیمک یا که نماز او قماق اوچون طهارت فرض توگل دیمک یا که روزه فرض توگل دیمک یا که شرطی تابلغان بابیغه حج فرض توگل دیمک یا که من شریعت حکمیننه راضی توگل شریعتکه بارمیهن دیمک یا که علم اویره نمک فرض توگل دیمک یا که پیغمبرلر نی عیب لب کیمستوب سوز سویله مک اوشبوننگ کبی سوزلر لفظ کفر در. کفر فعل ایلهن هم بولور مثلا آدم گه یا که صورت که سجده قیلماق زنار باغلاماق مسغره قیلوب قرآن یا که شریعت کنابلری اوستنه اولترماق یا که آلوب طاشلاماق تحفیف قیلوب نجس اورنغه قویماق شابقه کیمک یا که برعالم نی علمی اوچون اورماق صوقماق وسوکمک کبی لر. بلگل کم کفر سوزنی اویناب کولوب سویله مک ودخی هزل قیلوب اویناب کولوب صورت وپوتغه سجده قیلماق یا که زنار باغلاماق یا که اویناب کولوب طهارتسز نماز او قماق یا که بواشلر نی کشی لری کولدرمک اوچون قیلماق کفر در دیمش لر کفر اشنده چن وایوبون برابر در. دورت تورلی نرسه ده هزل قیلوب اویناب ایتمسه سویله سده شرع شریف قاشنده چندن اینکان حکمی بولور. اول نرسه لر: هزل قیلوب لفظ کفر نی سویله مک، کفر فعلی نی قیلماق، ودخی هزل قیلوب اویناب تونیغه سن طلاق دیوب یا که سن مکا حرام دیوب نکاحندن چقارماق. ودخی هزلا

اویناب کولوب آنط ایتمک ودخی هرلا اویناب قلینه (انت هر) یعنی از ادسن اختیار لیسون دیوب ملکندن چقارماق و بر روا بنده هرلا اویناب نکاح قیلماق مثلا قز آلماق یا که بیرمک اوشبو بیش تورلی نرسه که هرل قیلوب حقیقه معنی لرینی اراده قیلماینه ایتسه ده چنلاب ایتمش حکمی اجراء قیلنور کتب اصول الفقه ده تفصیلا بیان قیلنمشدر . رسول صلی الله علیه وسلم ایتمش لرم (ثلث جد هه و هرل هون جد النکاح والطلاق والیمین) بعض روا بنده طلاق اورنینه عنای کلهشدر معنی شریفی اوچ تورلی نرسه ننگ چینی ده چندور هرل قیلاب حقیقه معنی سی اراده قیلمای اویناب ایتسه ده چندر اول نرسه لر نکاح طلاق و آنط ایتمک یا که قل آزاد ایتمک رسول الله صلی الله علیه وسلم ینه ایتمش لرم (من لعب بطلاق او عتاق فهو كما قال) معنی شریفی برکم طلاق عنای لفظینی جهاعتنه و قلینه اویناب ایتسه ده طلاق واقع بولور و قلی آزاد بولور . بس قاضی قاشنده براو ایتسه کم من بو سوز لر نی چنلاب ایتمگان ایدم بلکه هرلا گنه ایتمگان ایدم دیسه قاضی آننگ سوزینی ایتمش چنلاب ایتمگان قیلوب حکم شرعینی قیلور . بر کمسه کفر سوز سویله سه لیکن نادانلقدن اول سوز کفر سوز دیوب بلمه سه بوتقدیرده بعض علما کافر اولماز جهل عندر دیسه لرده علماننگ کوبره گی کافر بولور دیمش لرم چونکه جهل عندر توکل دیمش لرم او قماق بلمک دین حکم لرین اوبره نمک هر کمگه لازمدر دیمش لرم . بیک بلمگل کم اگر بر مؤمن کفر لفظی نی سویله سه دخی شول سوزده کفر لفظی اولما و احتمالی هم بولسه ممکن قدر کفرگه حمل قیلما سقه تیوشدر چونکه علما رحمهم الله تعالی دیمش لرم بر کمسنه ننگ سوزنه کفر لفظینه حمل قیلور دای ۹۹ احتمال بولوب بر احتمالینه قاراغانده کفر نی احتمال توتماسه قاضی و مفتی اوزرینه لازمدر که شول کوب احتمال گه التفات و اعتبار قیلمای اسلامینه دلالت قیلغوچی بر احتمالی آلوب اول آدمنی کفردن خلاص

یقین بیل تل ترورمار گزنده ۲ * حذرلک ۳ بول گزنده بولسه سفته
 آغزنلک اچیده تل بر یلاندر * بلک تیبر اتدی چاقماقدین گمان در
 بلوب سوزله سوزنکی بولسه اول راست * دیمه گر قبح در اوشبونی بی خواست
 قولیکدین کیلسه بول البته خاموش * نصیعت در سوزم قیلمه فراموش
 تلین تارتار عم کشی ترسنک ۵ بولسه * بلب سوز لر مسلمان بنده بولسه
 یقلدی کوب کشی تل تا یغانیدین * بشیمان بولدی صکره آ یغانیدین

(۲) تشلا کوچی بلان (۳) سنده یلان بولسه سن صافلان (۴) یعنی سویله ماس
 (۵) یعنی الله دن فورقه

قیلنور دیمشدر . چونکه هر مؤمن نی کفردن صاقلاماق مؤمن بولماغان اون کشی نی اسلامه کلتیرمکن آرتوقدر دیمشدر * ای عزیز مؤمن آدم ننگ سوزنده احتمال کفر اولماق ایله زنهار اول آدمگه کافر دیو حکم قیلماغل کفر ایلهن حکم بیک الوغ حکمدر . رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمهشدر کم برکمهسنه بر آدمگه کافر دیوب ایتمه اول آدم واقعه کافر بولماسه العیاذ بالله اینکوچی کشی اوزی کافر بولور (من قال لاخیه المسلم یا کافر فقد باباه احدهما) دیمشدر . رسول الله بنده ایتمهشدر کم

(کفوا عن اهل لااله الاالله لاتفروهم فمن كفر اهل لااله الاالله فهو الى الکفر اقرب) معنی شریفی لااله الاالله دیو ایمان واعتقاد قیلغوچیلردن طیبیلوگز آنلر نی کافر دیوب ایتمهگز بس هر کم لااله الاالله اهلینی کافر قیلسه اول آدم اوزی کفرگه یقین بولور . کفر لفظدن بیک صاقلاماق لازمدر . آدم آز سویلهسه لهو ولعب فایدهسز سفسطه بیهوده سوزلر نی سویلهسهسه علماعه قاتوشمه علما صحبتتمده بولسه او قماغه کوچی یتکان کتابلر نی اوقسه کفردن صاقلاماعه سبب بولغوچی دعوالر نی تکرار قیلسه انشاءالله کفر لفظلرینی تلگه کلتورمه کدین محفوظ ومضون بولور . کوب الفاظ کفر نی امام برکوی حضرتلری ترکی وصیه رسالهسنده بیان قیلمشدر شول رساله دن فائده لنسه لر کوب نرسه حاصل قیلور لر . کتب فتاوی ده ینه تفصیل ایله هر نوعسندن بیان قیلنمشدر . بیک بلگل کم کفر ننگ حکمی بودر اگر هر کم کفر سوز سویلهسه اول کشی ننگ کفر لکندن اول اسلام وقتنداغی جمیع عبادتی نماز روزه حج وزکوة وبوندن باشقه لر نیند ایگنه عمل بولسه ده بارچه سی ننگ ثوابی یوغالور باطل بولور . ودخی ایرلی خاتونلی کشی بولسه آرالرنده نکاح لری بوزلور کفر سوزی کیره ک ایردن کیره ک خاتوندن صادر بولسون . لفظ کفر نی اگر اوچ مرتبه ایتمکان بولسه ایمان یا کثارتقان صوکنده هم تجدید نکاح قیلنور اما طلاقغی کبی تحلیل لازم بولماس امام ابوحنیفه و امام ابویوسف قولنه بناء لفظ کفر ایردن اوچ مرتبه صادر بولسه امام محمد قاشنده ۳ طلاق حکمنده بولوب تحلیل لازم بولور کفر سوز اگر خاتوندن صادر بولسه توبه صوکنده اولگی ایرینه وارماغه کوچله نور

بوتلدین نیچه ننگ قانی توکلدی * بوتلدین نیچه ننگ جانی اوزلدی
بوتلدین کوب ولایت بولدی ویران * نیچه لر بولدی لر یر برله یکسان
بوتلدین نیچه مؤمن بولدی کافر * بوتلدین نیچه لر بولدی مسافر
بوتلدین راست اشلر توشدی چب که * یمان تسلدین کشی یتماس طلبکه

اگر بارمایمن دیسه (کفر سوز) اگر ایردان صادر بوله آرالرنده نکاح بوزلوب خاتون یا کادان اولگی ایرینه وارماغه اخنیارلی بولور اولگی ایرنکا بارغل دیوب کوچلانماز) کفر سوز صادر بولغان سوکنده ایمان ونکاح یا کاتر تماندان اول بر بر سیننه یقین لاق قیلشسه لر زنا بولور اگر بالا بولسه زندان توغمش بولور. ودخی لفظ کفرنی سویله گوچی کشینک تجدید ایمان قیلماسدان اول بوغاز لاغان حیوانی مردار بولور اینینی آشاماق درست بولماس. ودخی لفظ کفرنی سویله گوچی کشی نلک قیلمش نماز وباشقه عمل لری اصلا مقبول بولماس ایمان یوقلغندان. اگر اولده حج قیلمش آدمدان کفر سوز صادر بولسه ایمان یا کاترتقان سوکنده یا کادان حج قیلماق فرض و واجب بولور اگر حج قیلماغه کوچی یتسه. چونکه کفر سویله مک ایله اولگی عمللر باطل بولمش بولور. مرتد بولودان اول قیلمش نماز و روزه و زکوتلرینی توبه سوکنده قضا واجب بولماس. ودخی لفظ کفرنی سویله گوچی کشینی کفرندن قایتماغه توبه قیلماغه کوچله نمش بولور. اگر اینمش لفظ کفرندن طانسه آنداق سوزنی اینکانم سویله گانم یوق دیسه طانماقی توبه بولور دیمش لر. اگر توبه قیلماسه هنوز شول کفر سوزنده تورسه اول کشینی (اولترمک) حلال بلکه واجب بولور (بعد مسلمانلر قبرینه کوملماز بلکه ات کبی بر چوقرغه کوملور) تجدید ایمان قیلمای قتل قلیسه نعوذ بالله تموغده منگوعدا بده بولور. لفظ کفرنی سویله گوچی کشینک ایمان تجدید قیلماقی یعنی یا کاتر تمانی فقط اشد ان لاله الاله واشهد ان محمدا عبده وسوله دیوب ایتمه کی ایله ننگه بولماز نیندای سوز سبیلی دیندن چقمش بولسه بلکه شول سوزندن توبه لازم بولور مثلا برکسه من شریعت حکمیننه راضی توگل من دیو لفظ کفر سویله مش بولسه شول سوزندان توبه قیلوب قایتوب شریعت حکمیننه راضی بولدم شرع شریفتک بارجه عکم لرینه اشاندم بارچه حکملرینی قبول قیلدم دیمه کی توبه بولور. یا که برکسه نماز فرض توگل دیسه اوشبو سوزندان توبه قیلوب نماز فرض دیو اقراری توبه بولور. طریقه محمدیه وغیر کتب شرعیه ده اوشبو طریقه بیان قیلنمشدر. بس

اگر دنیاده بولساک بی زبان بول * زبان کورمای بلالردین امان بول
 بوتلنی بیل آغزده زهر م قتال * نه کیلسه زهردر بلمه آنی بال
 یمانلرنک سوزیدر زهر قاتل * ایشتنسکز قیلور اول سزنی باطل
 یمان لردین چقار بلسک یمان سوز * توگلور آغزیدین نارجهان سوز
 رسول الله دن قیلدیله رسوالی * نه دیندر بنده نلک تابماق کمالی

بارچه مؤمن ایر و مؤمنه خاتون غه تیوشدرکم ایرته و کچرلرده اوشبو مبارک دعانی اوقیه
 (اللهم انى اعوذ بك من ان اشرك بك شيئاً وانا اعلم واستغفرک لما لا اعلم انک انت
 علام الغیوب) رسول الله صلى الله عليه وسلم دن روایت قیلنمشدر هر کم اوشبو دعانی
 اوقماغه دایم چیلتی قیلسه الله تعالی اول کشی نکتی تلینی کفر سوز سوبله ما کدین
 صاقلار فادله بر کسه منلابریل دان یا که بر آی دان صوگ العیاد بالله دین الاسلام دان
 چقماقنی نیت و قصد قیلسه نیت قیلمش زمان و قننوق دیندن چقار کافر اولور بس
 بارچه وقتده اسلام دیننده ثابت بولماقنی الله تعالی دن صوراب یورمک لازم
 ودخی اوشبو مبارک دعانی یعنی رسول علیه السلام دعاسینی اوقوب یورمک تیوشدر
 (اللهم یاقلب القلوب ثبت قلبی علی دینک) یا که (علی دین الاسلام) دیوب ایمان
 و اسلام دان آیرلماق دان بیک قورقماق لازمدر ایمان و اسلام دولتنن و نعمتنن
 الوغ دولت و نعمت یوقدر چونکه بود دولت تموغده منگو قالماسقه و اوچماخده منگو قالماغه
 سبب بولغوچی دولندر. بس اوشبو الوغ دولتنکه ایرشکانلک گه یعنی مؤمن و مسلمان
 بولغانلغده الله تعالی گه بیک الوغ شکر و حمد لر قیلماق بارچه مزغه لازم و واجبدر
 اوشبو الوغ دولتنکه ایرشکانلک شکر شولکه الله تعالی حرام قیلغان و طیلغان نرسه لردن
 صاقلانماق و طیولماق فرض و واجب قیلغان نرسه لرینی اوتامک ایله ندر دیمشدر.
 نعمتک شکر قیلماق نیندای گنه نعمت بولسه ده نعمتنک دایم بولوب تورماقینه و شول
 نعمتن آیرلماسلغده سببدر دیمشدر. بیک بلسگل هر کون ایمان یا کارتماق
 مستعبدر ک و کللر آغارب الله تعالی نکتی عمل و طاعاتنه محبتی نکتی زیاده لگینه
 و اعتقادینک تازالقینه سببدر رسول الله صلى الله عليه وسلم دن صورامشدر کم نی روشچه
 تجدید ایمان قیلایق دیوبعد رسول علیه السلام ایتمشدر کم (اکثروا من قول لاله
 الا الله) یعنی اوشبو کلمه طیبه نی کوب ایتمکز دیمشدر تجدید ایمان کیفیتی شرح و صیه
 البرکوی جوهره بهیه ده بو طریقه بیان قیلادر یارب اگر بنندن فرضا (مثلاً) کفر صادر
 اولدیسه ایمانده اصلاح شهیم یوق و بنندن کفر صادر اولدغینه شکم یوقدر، توبه ایتمد دین
 اسلامه کردیم ابد ادا دین اسلامه قرار ایتمه گه قصد ایلیم حضرت محمد سید المرسلین
 علیه الصلوٰة والسلام سنک جان بکن هر نه کنور دیسه ایناندم شاندم حقدر الله تعالی گه

اشاره تل گه قیلدی اول نهگو حال * کمال بنده تلدین در بلوب آل
 ینه صوردی که خوف اینمک نه دندر * دیگل مکنا سکا عرضم همین در
 اشارت ینه تلگه قیلدی اول حال * کینتار تلدین کشی نکتی باشی هم مال
 بترتدین عرض صاقلا تلکنی * امان بولسون دیسلتی جان تلکنی

والله تعالى دن هر کلان نرسه که الله تعالى ننگ مرادی اوزره ایناندم حقدر و پیغمبر لرینه و پیغمبر لر دن کلان هر نرسه که پیغمبر لر ننگ مرادی اوزره ایناندم اشاندم انتهی «جوهره بهیه احمدیه فی شرح الوصیه المعصیه ده» ینه ایته در بعض اهل معرفت ببور مشلر که ایمانسز کیتمه که سبب سکر در : اعتقاتده بدعت، حب دنیا (یعنی دنیائی سویمک آنگا کوکل قویماق) و حب جاه (یعنی مرتبه که ایرشه کنی سویمهک شول روشچه که حب جاه) غالب اولوب شهواته تابع اولماق، عباد اللهغه ظلم ایتمک، نعمت اسلام اوزرینه شکر ی ترک ایتمک (یعنی شکر قیلما سزلق)، اسلام زوالندن (کیتمه کنندن) قور قوماق، بش وقت نمازنی ترک ایتمک (یعنی قویماق)، ربایمک، حق تعالی ننگ ولی و صالح (یعنی علما و تقوی) قل لرینه عداوت ایتمک (یعنی آنلرننگ ضررینه یورب آنلره قایغوا ایرشدرمک) ایمدی علم حالتی (یعنی هر کم که بلمک واجب بولغوجی علمنی) ترک ایتمک (یعنی اویره نمه سلک) و دیننی قایرماق (یعنی دین قایغوسنده بوا اینچه التفاتسز یورمک) و لساننی (تلیفی) فحشیا تن، اشکی ویمان سوزلردن حفظ ایتمک (صاقلاما سزلق) بونلر هم سبب اولور کتاب من کوردن نقل تمام اولدی. ودخی هادی المرید الی طرق الاسلامید کتابنده ایمانسز کیتمه که سبب بولغوجی گناهلردان صقالسز ایر بالاغه و خاتونلرغه شهوة ایلان قارماقنی سببدر دیوبیان قیلمشدر نعوذ بالله من سوء الخاتمة کفر حقنده «معین الدین» نام رساله چه مزده بر آزیاز لوب ایمدی آنگا التفات ایتمه لرینی التماس ایده من فائده ایها الاخ العزیز صاحب العقل والتمیز الله تعالی که حمد و شکر قیلماق من لازم و واجبدر که الحمد لله رب العالمین الله تعالی بارچه مزنی اسلام دیننده قیلوب اوزیننگ حبیبی افضل الانبیاء والمرسلین شفیع المنینین فی یوم الدین محمد المصطفی صلی الله علیه وسلمنگ امنندین ایلمدی ودخی سلامت و عافیتک و انواع نعمتن کیلنگ رزق لرا عسان قیلدی. ثم الحمد لله که دینمزنی حفظ و اقامه و شرع شریفمزنی اجرا و ادامه اوچون الوغ دولت صاحبی اهالی رعیه ننگ جمیعسینه عداله نیتنده اولغوجی غازی و غیور پادشاهمز حضرتننگ کوکل لرینه الله تعالی مرحمت و شفقت صالدی مهربانلو پادشاهمز حضرت ودخی مهابت و کیاستلوارکان دولت و وزیراسی

خطا هر عضو دین بلگل کیلور کم * کیلور کوب تلمدین ای فرزند آدم
خطاسی کوب تلمکدین بول خبردار * بوتلمدین بولدی بی سرنجه سردار ۲
تلمکنی صاقلاغل دولت کور رسن * تل اوزون بنده بولسا کلت بی رسن
تلمکنی صاقلا ممتدین قوتلمک * وگرنه کوب بلار که توتلمک

طرفىدىن دىن و دنيامز خصوصلىرىنى مۇزايقە (وطارلىق) قىلماق يوقىر . الحمدلله رخصت
 ھاميونلىرى بويىچە اللہ تەئالى گە عبادت قىلماق و دعائىلاب حاجىتىلرمنى تله مك اوچون
 مسجدلر و دىن علمىمنى او يىره نىك اوچون مدرسەلر بىنا قىلماق مۇطلاق و نكاح و قىسمە مال
 على الورثة ۲ حقنى و شرىعتىمىزنىڭ بوندىن باشقە احكامىنى اجرا قىلماق ھەم اخىيارلىمىز
 مسجد و غير اورنلردە مؤمنلرنى پادشاھمىزغە اطاعت و انقىادلو بولماق خصوصىندە
 واللہ تەئالى نىڭ امرلرن توتماق و مۇناھىدىن طىولماق حقنى و عىظ و نصىحتلر قىلماق
 الحمدلله پادشاھ عاليچە حضرتىمىزدىن ماساعە او لغانلىقتىن اخىيارلىق مۇ دىن مۇزدە ثبات
 و استقامتىدىن ھىچ مانع و قامع يوقىر استقامتىدە ماساھلە قىلىنسە اورمىزنىڭ قصور و اجتھاددە
 قنورلكىمىزدىر . الحمدلله كۆپ عصر و زماندىن بىرلى بىزنىڭ دىن اھالىدىن ھىچ كىم
 پادشاھ بلىندە جاھ حضرتىمىزە سۇقۇم ۳ قىلۇپ اظهار سىركىش لك قىلغان ذات يوقىر
 بلكە بارچە سى خىمتلرنىدە ثبات و فرمايشلرنىدە انقىاد كوستىرىمكە درلر . ولھذا ھە
 زماندە بارچە اھالى اسلام پادشاھ حضرتىمىزنىڭ دىنمىز و دنيامىز خصوصىنىدە مشفق
 و مھربان لو بولماقلىرىنى رجا و آرزولرىمىز دائىمى در . بس بىزىرگە اللہ تەئالى دىنپادە
 شول قدر الوغ تفضل للر قىلۇپ تىرىپە قىلغانى شكرانە سىنە گناھلر مىزدىن يىغلاي
 يىغلاي توبە و استىغفار ايلاب ھىدشە اوزمە و غيرلرگە جېر و ظلمدىن يىراق و بارچە
 آدم و حيوانغە شىقت و مېرىمتلى اولۇپ اللہ تەئالى نىڭ عىلمىدە مشغول بولماق مىز
 لازم و واجىبدر . اگىر شوشى روشچە بولساق اللہ تەئالى دىن و دنيامىزنى مەھمور
 و آفات و ضرردىن مھمور ايلاب حفظ و مھامىتىدە قىلماق الوغ امىددر (ان احسنتم
 احسنتم لانفسكم وان اساتم فلها) فائىدە بعض قىللىل الفكر و ناقص العقل آدملىر
 آراسىدە شايع دركىم ايتورلر بىزىر آرتىدە قالدق دىو سويلەب گويا حسرت چىگرلر
 اول آدملىرنىڭ بوسوزلرى جھاللىلرندىن ۵ ناشى بولغۇچى سوزدر آنلىرنىڭ بوسوزلرنىدىن
 مقصودلرى اھل الاسلام نىڭ اكثرندى ۶ اولماش مىلە اجىبىدە اولمش بعض ھنر و صنعة

مسلمان اوغلىدە بولسە سچوك تل * آلۇب كىلسە بولور بىر قل ايلان فىل
 سچوك لفظى بىلان مور خرد مند * سالور زور ارژدھانلىڭ آغزىنە بند
 سچوك تل بولسە قايسى محترمغە * سالور كوكە گنى زىر قىسمغە
 سچوك تلدر عجب كىنج معظم * عطا قىلغان بىلان ھىچ بولماق كىم
 دىمە ھىرفى گە بولسە بى معانى * اگىر تل زھرك بولسە تل آنى

۲) شرىعتچە وارنلرگە مال بولمكە (۳) يامان نىت (۴) يعنى امىدلر
 ۵) يعنى نادانلىقلرندىر (۶) كۆپرەك كىدە

دنیوی فی اینورلر ایرمش بوسوزلری معنی سز الوغ خطالی سوزدر چونکه الحمدلله
 الله تبارک و تعالی حضرتلری بزلرنی اسلام دیننده قیلمشدر طهارت مکان و طهارة
 ثوب و طهارة بدن ایله عبادت قیلغوجی بنده لرنندین ایله مشدر بارچه هنر و نعمتلردین
 آله اعتبار و قدرلو اولغوجی دولت اسلام دولتیدر الله تعالی بزلرگه دین اسلامده
 اولماقنی و آندہ استقامتنی و دخی حقوق معاش و اسلامنی حفظ اوچون کسب قیلماقنی
 واجب قیلمشدر حلال اولغوجی نیند ایون کسب بولسه ده الله تعالی خاص برکسبنی
 مثلا واپوریا صاماقنی یا که صمورا قومغان اشله ماکنی یا اوینی بیله ماکنی و بونلردن
 غیر خاص هنرلرنی بنده لرینه واجب قیلما مشدر. اهل اسلام دن هیچ کم کسب و هنردن
 محروم و عاجز دگللردر. الحمدلله اهل الاسلام کسب قیلورلار بعضسی زراعتچی ۲ بعضسی
 ساعتچی بعضسی کاوش و چیتو کچی بعضسی بزاز (چت فروش ۳) بعضسی چایچی بعضسی
 اون و مای ایله ن سودا قیلورلر و بعضسی قول هنری ایله ن هر تورلی اشنی اشلرلر
 بوندن باشقه کوب هنرلر بلورلر و بعضلری کارخانه لی (فابریکانشیک و بعضلرینک
 صابون کارخانه سی الحاصل هر تورلی الوغ کسب و هنر ایله ن شغل قیلورلر اهل اسلامن
 هم الوغ دولتکه صاصب بولغوچیلر مملکت منرنک هر طرفنه کوبدر ان الفضل بید الله
 یؤتیه من یشاء : بس بعض کشیلرنک بزلر آرتک قالق دیمه کلری غایه خطاسوز
 اولوب عاقل لر کوله چک مقالر بلکه بوسوزلری اوزلرینی خوار قیلماقلریدر ۴
 بیت اگر بولمسه سنده سوزه یتمک * نه دولتدر سکوت ایتمک ایشتمک
 بعض طائفه نک دنیا جهنندن ترقی وانواع نعمت ایله تلفد و ترفه لرینه نظر قیلوب
 آنلرنک نعمتلرینک مثلینی آرزو و تمنی قیلماق و کند و سنده آنلرده اولغوجی نعمت
 و راحت نک یوقلغنه راحتسز بولماق مؤمن شأنندن ایمسدر الله تعالی ایتقه در
 (ولاتمن عینیک امامتغابه از واجانهم زهرة الحیوة الدنيا لئنفتنهم فیه و رزق ربک خیر و ابقی)
 معنی شریفی مؤمنلردن باشقه آدملرگه دنیا نک تورلی صنف نعمت و زینت لرندن
 و بزد کمز نرسه که عجب که قالوب و اول نرسه لرنی کورکام کوروب قاراماغه اول نرسه لرنی
 و بزدک فتنه اوچون آنلر دنیا ده شول نرسه لرگه مغرور بولوب (آلدانوب) یورلر
 بعد قیامتده عذابکه گرفتار و مبتلا بولورلر سنک ربک نک او جهماخده و بیره چک

نعمتلىرى (يا كه دنيا ده هر كمنك كفايه قدر (يعنى ترك لكينه يتار قدر) حلال نعمت
آنلرنك نعمتدن اينگو و باقىدر آنلرغه ويرلمش نعمت و دنيا راحتلى تيز زمانه
فانى و نابود بولاچاقدر. الله تعالى نك و بيردكى نعمت لرينه شكرانه قيلماق رزق نه
مقدار اولسه ده قناعت و صبر قيلماق مؤمنگه تيوش و لازم بولمش حالدر .

التبئير الحادى والثلاثون

آغرقى بولغوجى آدمگه قرآن عظيم وادعية مأثوره من الرسول الفخيم ايلهن الله
تعالى دن شفا استمك اسلامندر . اى عز بز بنده رسول الله صلى الله عليه السلامك حديث
شريفى (لا يخلو المؤمن من علة وذلة وقلة) مفهومچه معنى شريفى مؤمن آدم آغرقدن
گناهمن و فقيرلكدن خالى بولماس . الله تعالى نك تقدير و ارادهسى ايلهن اكر
بندهگه سلامتسرك ايرشسه دينده صلابتلى اولماقندندر الله تعالى نك كلام شريفى
يا كه رسول عليه السلام دعا لى ايلان شفا استمك . الله تعالى انتهدر (وننزل
من القرآن ما هو شفاء ورحمة للمؤمنين) معنى شريفى قرآن دان ايندردر من ظاهرده
و باطنده بولغوجى آغرقلرغه شفا سى بولغوجى آيتنى و ايندردر مؤمنلرگه رحمتنى
ظاهرده بولغوجى آغرق آدم تنده بولغوجى هر تورلى آغرقلر كى . باطنده
بولغوجى آغرق نادانلق و گناه آغرقلرى كى . تنده بولغوجى آغرقلرغه شفا
يازب اچمك ايلان بولور ديمشلك قرآن عظيم جهالت و معصيت آغرقينه شفا اولماق
ظاهردر . رسول الله صلى الله عليه وسلم اينمشلكه (من لم يستشف بالقرآن فلا
شفا له) معنى شريفى هر كم قرآن ايله شفا استمهسه بس الله تعالى اول آدمگه شفا
ويرماس . رسول الله صلى الله عليه وسلم ينه ايتمشلكه (القرآن هو الدواء) معنى شريفى
قرآن (الله تعالى نك كلامى) تنه و قلبه (كوكلك) بولغوجى آغرقلرغه دوا در هر كم
اعتقاد و اخلاصنى كامل قيلوب كلام شريفى ايله آغرقغه دوا استمهسه لاشك دوا بولاچاقدر
محمد و الوغ علما شول طريقه بيان قيلمشلردر . رسول الله صلى الله عليه وسلم ينه
ايتمشلكه (عليكم بالشفائين العسل والقرآن) معنى شريفى نك حاصلى سولرگه لازم
بولسون بال و كلام ذوالجلال ايلان آغرقلرگه شفا استمهك معنى شوشى ايكى تورلى
نرسه ايلان دوا قيلكرديمكدر بال هم عجيب شفاى نعمتدر انشاء الله تيزدر كم بيان
قيلنور بال نك شفا بولماقيني الله تعالى كلام شريفنده هم بيان قيلمشلردر بال

اولومنى دايم يانكده بلسلك * آنك ايلكين گريبانكده بلسلك
اجل تارتوب توربدر باي بيله اوق * ياشنور ير قاچار درمانز يوق

كوب آغرقغه شفا دركوب علما شفالغنى تجر به قیلوب کتا بلرغه باز مشلردر
فکر قیلغل بال نك شفالغینی الله تعالی ورسول الله بیان قیلسه بس آنك شفا و لماقنده
شك و شبهه اولور می . رسول الله صلی الله علیه و سلم ینه ایتمش لرم (خذ من القرآن
ما شئت لمن شئت) معنی شریفی قرآن عظیم من تلادکی فائده فی الغل تلادک کیم او چون
یعنی آدمگه یا که حیوان غه نیند ای گنه خیر لی غرض او چون او قساك مقصود که
ایر و شور سن دیمکدر * رسول علیه السلام ینه ایتمش لرم (خیر الدواء القرآن) معنی
شریفی دار و لر نك ایند گوره گی قرآن در بس آغرقلر کزه قرآن ایله ن دوا قیللکنز
دیمکدر * بیک بلگل قرآن و کلام الله ایله ن شفا استمک نك طریق یی بودر مشایخ
یا که تقوی علماء دن یا طلبان آغرقلی کشینی قرآن عظیم یا که رسول الله علیه
الصلوة و السلام دن مآثور و منقول دعالر ایله ن اوشکور تمک ایله ن بولور . یا که بر
صاوت غه قرآن آیت لر نین یا که ادعیه مآثوره لر دن زعفران یا که قارا ایله ن
یا زروب اچمک یا که مای و صو کبی نر سه لر گه اوشکور توب شونلر نی تن گه سورت مک
یا که اچمک ایله ن بولور . یا که آغرعان یر گه قولنی قویوب مخصوص دعالر او قماق
ایله ن بولور کیفیت یی بیان قیلنور . لکن قرآن عظیم و ادعیه مآثوره ایله ن شفا
و فائده نك ایرشمه کنده اخلاص کامل و اعتقاد تام ایله اولماق شرطدر توبه و استغفار
قیلوب تواضع و تضرع لئ ایلان بولماق لازمدر شوشی روشچه بولغانده فائده لری
ایرشمه کده شك و شبهه یوقدر الله تعالی ایته در (قل هو اللین آمنوا هدی و شفاء)
معنی شریفی ای رسولم اینکل اول قرآن مؤمن لر گه هدایت در ودخی امراض جسمیه
و قلبیه گه شفا در . اگر هر کیم گه قرآن عظیم و ادعیه مآثوره لر دن شفا ظاهر بولماسه
اعتقادی نك ضعیف کننن و اخلاصی نك قاصر لقتنن در . ای عزیز بند فکر قیلغل
اویلاغل کم یوقدان وار قیلغوجی و بر حکمت و مصلحت او چون آغرق و سرخاوتی
و یرگوجی بعد سلامتک ایرشدر و چی جمیع اشیا نك خالق اعیاء و امانه قیلغوجی
و جمیع حیوان غه رزق یدرگوجی و جمیع اشیا غه تلادکی روشچه تصرف غه قادر
بولغوجی بر الله تعالی در . بس شوشی طریقه اعتقادک نی کامل قیلوب اخلاص تام
ایله ن الله تعالی نك کلامی و ادعیه مآثوره ایله ن شفاء طلب قیلساك انشاء الله شفاء

مباده توبه قیلماسدین بو رنراغ * اجل کیلسه کینارسن توبه سز داغ
اولم نك ساقی سن پیشانه ده بسل * لیکنی دائما پیدمانه ده ۲ بسل

(۲) ایر نك اولم شربن اچه گه کسه قرینه تیگان دیب بل
التنبیهات المهمة ۱۷

وفائده سی ایرشمکده شبهه یوقدر . خصوصا بو زمانده بعض آدملرده قساوة قلب
 و عجة دنیا غالب بولغانلقدن بر آدم گه صحت سزلک کیلسه طبیب غیر مسلم ایله شفا
 استمه کن درلر . مؤمن مسلمان آدمگه لازمدر کم اولا مذکور طریق ایله قرآن و دعاء
 مأثور من حبیب الرحمن ایله شفا طلب قیلماق شول روشچه شفا طلب قیلوبه
 اخلاص لرندہ قصورلق یا که باشقه برسبب ایله ن الله تعالی شفائی خلق قیلماسه
 (ویرمه) مسلم طبیب موجود اولغاندن (تا بولغاندن) مریض آدمنگ صحتلکینه سبب اولماقیننی
 الله تعالی دن تضرع وانکسارلق ایله ن صوراب شونداق طبیب ایله شفا طلب قیلنور .
 گر آنداق طبیب تابولماسه ضرورة اولغانلقدن طبیب غیر مسلم ایله شفا طلب
 قیلماغه شرعا رغصت واردر . رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشدر کم (تداو و اعباد
 الله مامن داء الاوله دواء) معنی شریفی ای خدا ننگ قل لری آغرق لرکزه دوا
 قیلکز هر بر آغرقغه دوا بولغوجیدر . الامام الشعرائی رحمه الله لسواقح الانوار
 کتابنده اینتدر (وکان سیدی الشیخ عبدالقادر الدشطوطی رحمه الله تعالی یقول
 لا تطلبوا التداوی بالحکیم الا بعد ان یحصل لکم الشفاء بالرقية وتعدمون الصبر
 وهناك تتعاجون للطبيب ضرورة لکن بشرط ان یكون من المسلمین لان للحکیم
 مدخلا فی الشفاء بتوجهه الی الله تعالی فی شفاء من یداویه ولا هکذا الیهودی والنصارى الخ)
 معنی سی عبدالقادر الدشطوطی اسمنده گی کشی ولی الله ایتمشدر کم طبیب برله دوا
 قیلماقیننی استناما کز مگر اوشکورمک و یازوب اچورمک کبی دوا لردن شفا ایرشمسه و آغرقلی
 آدم آغرقیننه صبر قیله آلماسه بو تقدیرده ضرورة طبیب گه محتاج بولورسز (آندان
 دوا آلورسز) اول طبیب مسلماندن اولماق شرطی ایلان چونکه طبیب ننگ الله تعالی گه
 تضرع قیلوب دوا قیله تورغان آدمگه دوا قیلغانده شفا ایرشماکنده (فی الجملة) سببیتنی
 واردر مریض کشی ننگ سلامتکیننی واسطه بولوب الله تعالی دن استار اما طبیب غیر
 مسلمده حال بو طریقده توگلدر الخ . جامع الحروف ایته در مسلمدن طبیب حاذق موجود
 اولماغانده ضرورة اولغانلقدن طبیب غیر مسلم گه شرع شریفی بیورغان روشچه کورنسه
 شرعا درستلکی کتابلردن مفهوم بوله دور چونکه رسول الله علیه السلام (تداو و اعباد الله)
 دیوب مطلق امر قیلمشدر فائده قدیم الزمانین عرف و عادات در کم خسته آدملر
 کلوب تریلکه لرگه آیات الشفاء یازدرمق هم تعویذات یازدروب شفاء طلب ایله مک
 شائع و مشهوردر بو کبی امرلرده غایتده احتیاط درکاردر کوب کشی بو اشدہ بی پروا

عمل قیلماق لری کورنما کده در مثلاً غیبی کمسنه لر تر بیلکه لری مایلانمش و کرله نهمش حالده
 کلتروب یازماقنی اوتنور لر کاتب افندی کیف ما اتفاق بر قلم وقاره ایلان یازوب
 ویورور لر احتیاط اولدر که یا کذا یاصالشم قامش قلم اولوب زعفران یا که گل صوی
 ایلان یازماق در کاتب افندی طهارتلو حالنده قبله غه قارشو اورنغه اولطروب حضور
 قلب و خلوص اوزره یازغای لر بودید کلرمز آیات ودعوات ننگ تأثیرنده شرط کبی
 امر لر در مساهله اولنمایب بو آداب رعایه اولنمق در کاردر . مذکور کتابک ۲ طبیب
 مسلم ایله دوا قیلماق حقیقه نفیس کلام لر تفصیل ایلان بیان قیلنمشدر . بیک بلگل کم
 آغر قلی آدم ننگ حالی بیک آغر بولسه مثلاً محض یعنی جان ویرماگه یقین بولسه
 اول حالده طبیب غیر مسلمنی ۳ کلنور ما کمن صاقلانماق لازمدر بیلکه اول حالده علما
 و صالح کشیلردن حاضر بولوب مریض غه توبه واستغفار و کلمه الشهادة تلقین قیلغایلر
 یادینه کلتور گایلر . ای مؤمن کامل آغر قلی آدمگه دوا طلب قیلغانده سنه اوشبو
 طریقه در کم اول کلام الله و ادعیه مأثوره ایلان ذکر قیلنغان روشه شفاء استما کدر
 لکن اعتقاد و اخلاصنی کامل و تام قیلماق شرطی ایله اگر اوشبو مبارک کلام لر دن شفا حاصل
 اولمسه بو غصوه اعتقاد و اخلاص ننگ تصور زدن کیم چلکندن دیوب بلگل بوسوز منی
 بیان قیلنوب ایدی . بلگل کم لواقع انوار القسیه کتابنده امام شعرانی رحمه الله ایته در
 اخذ علینا العهد العام من رسول الله صلی الله علیه وسلم ان نذت اوی بنکر اسم الله تعالی
 عز وجل علی موضع المرض والوجع ولانذعوا طبیبیا الا اذا لم یزل المرض بنکر اسم
 الله تعالی والعلته فی عدم زوال المرض بنکر اسم الله ضعف عقیده المسمى لله عز وجل
 فلو قوی یقینه لاهتز الجبل العظیم عن ذکره اسم الله تعالی کما وقع للفضیل بن عیاض
 وسفیان الثوری حین طلعا جبل ثور وقال الفضیل ان من طاعة الله لعبه اذا اطاعه
 ان لو قال لهذا الجبل تحرك لتحرك فتحرك الجبل فقال له الفضیل اسکن لم ارد تحریکک
 انما ضربتک مثلاً انتهى) ای مسلم اوشبو لر ننگ معنی سنی علمادن اویره نوب آنلر
 حرمتین بلگل . اگر آیات قرآن و ادعیه رسول الرحمن ایله الله تعالی شفا عطا

کوتار بدر قلیچ بزگه صالورغه * کشی بلماس قویارمی دم آلورغه
 بلورسن یوق بودنیا ننگ بقاسی * قدم قویغان یرکدر یاریقاسی
 تعجب بوندین اوتماس یارلبنده * بنی آدم هنوز اوز مطلبنده

(۲) یعنی لواقع الانوارده (۳) یعنی مسلمان بولماغان طبیب (دو قتلر)

قیلماسه طبیب مسلم ایلهن دوا قیلغور. طبیب مسلم تابولماسه ضروره اولغاناسا قیلماسه نیندای طائفه دن اولسه ده مرخصدر. بلسگل کم کلام الله و دعاء مروی عن رسول الله ایلهن شفا ایرشمک ده بعض آدم ایرنک اعتقاد و اخلاص لری نك ضعیف کسی نك علامتندن در کم الله تعالی نك تقدیر و اراده سی ایله بعض آدم لرگه آغرق پیدا اولسه سلامتسرلک کیاسه کلام الله و ادعیة رسول الله ایلهن شفا استمه سدن اول طبیب غیر مسلمگه کورنوب آنک ایلهن شفا استرلر بعد اوچ تورت سطر یازو اوچون ۲ تواضع و انکسارلق ایلهن آکا دینار (ننکه) یا که دینار یا که بوندن زیاده صدقه و برورلر. اگر بر مسلمدن کلام الله یا که باشقه بر دعائی یازدروب آلسه لر یا که بر نرسه گه او شکورتسه لر ۲۰ یا که ۳۰ یا که ۵۰ فلرس و برورلر بوهم بیگ نادردر بر درهم و برگان لری بیگره ک نادردر. و الحال کلام الله فی تعظیم قیابوب اظهار اخلاص و اعتقاد ایله بونداق وقتلرده کلام الله دن شفا تابماق نیتی ایله سخاوتنی بیگره ک کوب قیلماق حقوق اسلامدن در. بس بعض آدم لر نك حالی اوشبور و شچه بولماق آیات و احادیث ایلهن شفا بولماقده یقین و اعتقاد و اخلاص لری نك یر قلمینه شاهد عادلدر. بو سوزلردن مقصود مسلمان لری کلام الله غه محبت قیلماغه دلالت و آنک بارچه خصال و خصوصنده اعتقادنی درست و کامل قیلماغه ارشاددر. هیچ کمگه خفی دگلدر کم بعض آدمگه جندن آغرق حاصل بولادرو بعض آدمگه فالج آغرقی پیدا بولادرو بعض آدم سحر ایلهن مبتلا بولادرو اوشبو آغرقلرغه طبیب لر دوا قیلماقیدن عاجز لردر و الحال صاحب نفس مشایخ و علمادین قرآن ایلهن یا که ادعیة مأثوره ایلهن او قوب اوشکورگان لری بعدنده صحتک تابالر سلامتله ننگان تکرار بیان قیلندی کم آیات و احادیث ادعیه ایله شفا طلب قیلغوجی غه اخلاص و اعتقاد نك درست بولماق شرط عظیمدر. لواقح الانوارده بیان قیلدر اولیاء الله دن اولغوجی بر آدم اولمش قولنی تو ککرکی ایلهن یابشترور ایرمش صکره آدم لر نك قول لری یابشوب صحتلانمشدر بر آدم قولی سلامتله ننگانی بعدنده ولی گه ایتمشدر کم الله رضالقی اوچون قول یابشترونی اویره تسنه نیندای دعا او قیسن دیوب صوراغانی بعدنده ولی ایتمشدر کم بسم الله دیوب ایتمان بعد یابشتران دیتمشدر بونک صونکده صور اغوجی کشی ایتمشدر کم او قغان دعا ک بسم الله بولماس اول توگل دیگانی بعدنده (اخلاص و اعتقاد ضعیف بولغانلقدان) یابشتران قولی توشوب اولگی کبی بولمشدر اخلاص یر قلمدان بونک کبی اولمش واقعه کتابلرده کوب ذکر قیلنده در بسم الله نك بعض

(۲) وقد قال الله تعالى يا ايها الذين آمنوا لا تتخذوا عدوی وعدوكم اایاء تقون الیهم بالمودة

الآية ای عزیز مؤمن بونک تفسیرینی عالمدن اویره نکل حالک وحالی نی بلوب قائنده نورسن منه

خاصیتلارنده ندرکم فائدہ خزینة الاسرارده بیان قیلده در (بسم الله الرحمن الرحيم نى)
 هر کم بوقلار وقتده بکرمی بر مرتبه اوقسه، شول کيچه شيطان رچيم دن آدم و جن شرمن نرسه
 اوغرلانودان اوتدان ودخی کينه تن اولما کن امين بولور الله تعالى اول آدم ن بارچه
 بلا و آفتنى دفع قیلور. ودخی جن لشمش وصرع آوروی ایلان (یعنی اوزچیر) آغرقی
 ایلان آغرغوچی کشى نلک قولاغينه بسم الله نى ۱ عمرتبه اوقلسه شول ساعتده عقلی کیلگای
 ودخی هر تورلی آغرقغه و سحر لشمش کشى گه توتاشان یدى کون یا آرتق بسم الله نى
 یوز مرتبه اوقسه لر الله تعالى آغرقنى و سحر نى بیارگای. ودخی بسم الله نى بتمش مرتبه
 یازب میت نلک کفینه قویسه لر الله تعالى شول میت نى قبر عنا بندين صاقلای ودخی
 مکیر و نکیر گه قبرده جواب ویرما کنی سهل آسان قیلغای بسمله عشریف نلک بوندان
 باشقه خاصیتلارینى خزینة الاسرار دن طلب قیلنور. اوشبو موضعه عامه مؤمنین گه قصه
 فائده قیلوب بعض ادعیه مأثوره و بعض سوره لر نلک بعض خاصیتلارینى و بعض اشیان نلک
 خواصنى یازماق مناسب کورلدى. شیخان رحمهما الله روایت قیلمشدر کم صحابین عثمان
 عاص اوغلى رسول الله صلی الله علیه وسلم گه تننه بولغوچی آغرقدان شکایت قیلمشدر
 بعد رسول الله علیه السلام ایتمشکم تنکن آغرقلى اورنغه قولکنى قویوب
 ۳ مرتبه یا که ۷ مرتبه (بسم الله) دیگل بعد (اعوذ بالله و قدرته من شر ما اجد
 واحاذر) و بر روایتده (اعوذ بعزة الله و قدرته من شر ما اجد واحاذر) دیگل
 دیمشدر. بعد من کور صحابی حضرت ایتمشدر کم رسول الله صلی الله علیه وسلم
 اینکان روشقه قیللم الله تعالى آغرقمنی بیاردی سلامتلم بوندان صورگزه ایو
 جماعتلریمه و باشقه آدم لر گه همیشه رسول الله اینکان روشقه قیلماغه امر قیلور بولم
 من کور حضرت عثمان ان ابی داود و ترمذی نلک روایتده حضرت عثمان ایتمشدر کم
 مکا رسول الله صلی الله علیه وسلم کیلمش ایدى قریب است که هلاک بولورلق منم
 آغرقم بار ایدى. بعد رسول علیه السلام ایتمی آغرتقان اورنکنى اوک قولک ایلان
 یدى مرتبه مسح قیلغل (سپاغل) و اینکل (اعوذ بعزة الله و قدرته من شر ما اجد). ودخی
 مرفوعا ترمذی روایت قیلمشدر کم رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشدر کم بر آغرقدان
 شکایت قیلسا کن شول شکایت قیلغان اورنکزه قولکننى قویوب (بسم الله اعوذ بعزة
 الله و قدرته من شر ما اجد من و جعی هنا) دیگل بونلک صوکنده قولکنى کوتار گلینه
 شول روشقه قیلغل ۳ یا که ۵ یا ۷ مرتبه طاق قیلوب. تفسیر ماریک التمزیلده
 حضرت خضر علیه السلام ن نقل قیلوب ایته در هر کم نلک تننه بریرى آغرتسه

آغرنتقان اور نغہ قولنی قویسون سوگره اوشبو آیتنی اوقسون (وبالحق انزلنا
 وبالحق نزل) فائده هرکم نلک دابهسی آط وصغرکبی حیوانی حالسزلنسه یا که
 اهل بیتندن برهونلک خلقی بوزلسه رسول الله صلی الله علیه وسلم آنلرنلک قولاغینه
 اذان کلمه لرین اوقماغه امرقیامشدر (احیاء العلومه) شول طریقہ بیان قیلهدر
 بلگلکم قرآن عظیم نلک دین ودنیا اوچون خاصیتنی لاتعدولاتحصی در ۲ ولکن
 بعض سوره وبعض آیتنلک بعضیسنه نسبه خاصیتنی کوبدر دیهشدر. رسول الله صلی الله
 علیه وسلم سوره الفاتحه حقنہ ایتمشدرکم (فاتحة الكتاب شفاء من كل داء) یعنی
 الحمد لله الخ سورهسی قلبده وقالبدہ یعنی تنده وکوکلمه بولغوچی بارچه آغرقغه
 شفا وفائده لیدر. شونلک اوچون مشایخ کوبرهک وقت سوره الفاتحه نی اوقوب
 اوشکورلر وساوتقه یازب اچررلر بوسوره حقنہ تورلی روشچه کوب شریفی
 حدیث وارد بولمشدر. رسول الله صلی الله علیه وسلم ینہ ایتمشدرکم (فاتحة الكتاب
 شفاء من كل شیء الا السام والسام الموت) معنی شریفی الحمد سورهسی بارچه نرسه که
 یعنی آغرقغه شفا در مگر اولم که شفا اولماس. الحاصل نیندای گنه خیر مقصودی که
 ایرشمک اوچون کمال اخلاص ومحبت واعتقاد ایلان سوره الفاتحه نی اوقسه یا که یازب
 صاقلاسه یا که اچسه مقصودینہ واصل بولور بوسوره نلک خاصیتنی بیان قیلنسه اوز
 آلدینہ برکتاب اولسه کیرهک خواص القرآننی بیان قیلغوچی کتابلاردان در التنظيم
 وکشفی الاسرار وغیرهمادن طلب قیلنور. کتاب الدر التنظيم فی فضائل القرآن
 العظیمده قرآن عظیم نلک بارچه سورہسینلک خاصیتلرینی آیرب آیرب بیان
 قیلنمشدر. ودخی سورہ یس نی یازب اچما که خاصیت کوبدر. رسول الله صلی الله
 علیه وسلم ایتمشدرکم (من ڪتب یس ثم شر به ادخل جوفه الف نور والی رحمة والی
 بركة والی دواء وخرج منه الف داء) ابونعیم عن ابن عمر معنی شریفی هرکم یس
 سورہسنی یازسه، حرف وکلمه لرینی کیتماینچه خطعثمانی برله صونی قارانی بوتمای
 نورغان ساوتقه بونلک سوکنده شول سورہنی یغور صوری ایلها گر اول تابولماسه
 آغم صوابله اچسه بنمامه بسم الله اوقوب الله تعالی دن قورقوب اخلاص واعتقاد ایله
 ایکنچی بر آدمنی شریک قیلماینچه اول آدم نلک اچینه ملک نور کرر و ملک رحمت کرر
 و ملک برکات کرر و ملک دوا کرر. ودخی آنلک اچندن ملک آغرق چقار. راموز
 الاحابث شرحی لوا مع العقولده اوشبو طریقہ تفهیر قیامشدر. سنومات مکیده
 محمد حق النازل رحمة الله ذکر قیلهدر دیلمی حضرت علی رضی الله عنه دن تخریج

قیامشدر رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشدر یس سورہ سیننی او قکر اول سورہ ده
 یگرمی برکہ واردر آج آدم او قسه طوق بولور کییمی یوق آدم او قسه الله تعالی
 کییم ویرور جماعتسز آدم او قسه الله تعالی جماعت نصیب قیلور . برنرسه دن
 قور قغوجی آدم او قسه خوف دن امین بولور حبس لنمش آدم او قسه الله تعالی خلاصنی
 میسر قیلور . اگر مسافر آدم او قسه سفر نده الله تعالی اشلرینه یاردم ویرور .
 نرسه سی بوغالمش آدم او قسه نرسه سنی تابقای جان ویرما گه حاضر لنمش آدم
 یاننده او قلسه آسان جان ویرگای . صوصاغان آدم او قسه صوغه طوق بولغای .
 آغر قلی آدم او قسه سلامت لنگای یس سورہ سنی نیند ایون مقصود او چون او قسه
 مقصودینه ایرشگای . نقل تمام بولدی . سورہ یس ننگ بوندان غیر هم عجب عجب
 خاصیت لری واردر طالب در النظیم غه رجوع ایلاسون . رسول الله صلی الله علیه
 وسلم ینہ ایتمشدرکم (من قرأ یس فی صدر النهار قضیت حوایچه رواه الدارمی
 معنی شریفی هر کم یس شریفی کوندننگ اولنده (یعنی ایرته برله) او قسه آننگ
 حاجت اشلری اوتالور ودخی الاتقان فی علوم القرآن ده ایته در رسول الله صلی الله
 علیه وسلم ایتمشدرکم (من وجد فی قلبه قسوة فلیکتب یس فی جام بماء ورد وزعفران ثم
 یشر به) معنی شریفی هر کم ننگ کونلند قارالی تابولسه بس اول آدم یس سورہ سیننی
 گل صووی وزعفران برله بر صاوتقه یازسون صوگره اچسون دیمشدر رسول الله
 صلی الله علیه وسلم ینہ ایتمشدرکم (من قرأ یس اذا اصبح لم یزل فی فرح حتی یمسی
 ومن قرأها اذا امسی لم یزل فی فرح حتی یصبح اخبرنا من جرب ذلك) معنی شریفی
 هر کم یس شریفی او قسه ایرته برله اول آدم همیشه شادلقده بولور کیچکه کرگانچه
 وهر کم او قسه کیچکه کرگان زماند همیشه شادلقده بولور ایرته بولغانچه خبر ببردی میئا
 اوشبونی تجربہ قیلغان صناغان کشی ودخی یس شریفی مختصر یعنی جان ویرما گه
 یقین اولش کشی یاننده او قماق جاننگ بکل چماقینه سببدر دیو کتابلرده بیان
 قیلند . یس شریفنگ بوندان باشقه هم خاصیتلری کوبدر خواص السور والآیات
 کتابندن کروب فائدہ لنورلر . شرح الجامع الصغیر سراج المنیرده ایته در . شفا و فائدہ سی
 تجربہ قیلنمش آیتلر اوشبودر آغر قلی آدمگه یازوب اچرتلور (ویشنی صدور قوم مؤمنین
 وشفاء لما فی الصدور یخرج من بطونها شراب مختلف الوانه فیہ شفاء للناس وننزل من
 القرآن ما هو شفاء ورحمة للمؤمنین واذ امرضت فهو یشفین قل هو الله احد ای والله ای والله
 موننگ صونکند اوشبونی یازلور (بسم الله الرحمن الرحیم قل هو الله احد ای والله ای والله
 ای والله الصمد ای والله ای والله ای والله لم یلد ولم یولد ای والله ای والله ای

بالاتابما یسن دیو ققرسه اوشبولر خاتون نك بالانی تیز توغدرماقنه سبب بولور دیو
 ذکر قیلهدر ودخی عین الحیوة ایتهدر یومر قه قابغی نی بیک واق تویب صوایلان
 اچلسه بالاتابماقنی بیگل قیلور. ودخی صدیق حسن نواب قنوجی رحمه الله بر تالیفنده
 ایتهدر تجربه قیلنمشیر کم حضرت امام مالک رحمه الله نك موطاً اسملی کتابینی بالا
 تابماغه آغرغوجی خاتون نك (بطنینه) یعنی قورصاق اوستنه قویماق تابماقنی بیگل
 قیلور انشاء الله الکبیر المتعال وهوالدی بحول مخلوقاته من حال الی حال فائده بعض
 خاتونلر بالالرینی وقتی يتوب تابماسدن توشورلر ایمش طب کتابلرنده توشماوگه
 سبب بولغوجی تبیر ودوالر نی بیان قیلهدر ۲ مراسمه بولغوجی نرسه نی اچسه
 یا که خاتون غه بوتی کبی قیلوب بریرینه باغلاسه. ودخی اولگان چایان نك باشینی
 چوپره کگه تروب خاتونغه باغلاسه یا که لؤلؤ یعنی انجونی خاتون غه باغلاسه
 یا که مرجان نی باغلاسه یا که صقر یعنی لاجین قوشی نك بارماقلرینی یوکلو
 خاتون غه باغلاسه آناقارنده اولغوجی بالاوقتمسز توشماز دیو طب کتابلرنده بیان
 قیلهدر والله تعالی اعلم. عادتده خاتونلر زینت اوچون انجو یا که مرجان نی تزب
 موینلرینه باغلارلر طب ایتوینه بناء بالاتوشماز اوچون هم فائده سی ایرشسه کره ک
 لکن بومف کور نرسه لرنی باغلاب حمل قیلوب یورمک یوکلو خاتونلر یانلرنین
 آیرماینچه همیشه یانلرنده یورتمک تیوشدر. بیک بلاگل کم بوایتلنمش اشیا نك
 ذاتلرنده هیچ نرسه گه اثرلری یوقدر ولکن الله تعالی نك عادتق جاری اولمشیر کم
 اگر اراده قیلسه (تلاسه) اوشبور نرسه لرگه بر فائده نی خلق ایلر نك عادتق طریقنچه
 اوتغه یاندرماقنی وقارغه طوکنرماقنی خلق ایلار اگر خلق ایلاماسه اوت یاندرماس
 وقار طوکنرماس ایدی همه اشیاغه مؤثر بر الله تعالی در اوشبو طریقه اعتقاد قیلماق
 واجبدر فائده خریده العجائب کتابنده ایتهدر خاتون یوکلو بولماق اوچون همدنك
 طرناق لرین یاندروب تویوب خاتون غه اچرتلور اچکانی صوکنده ایری یقین لاق
 قیلغای انشاء الله یوکلو بولغای انتهى. کنزالمدفونده ایتهدر فائده اگر ییلان نك
 صول طرفداغی تشینی خاتون بوطنینه باغلاسه شولتش بوطفده بولغان مدتده خاتون
 یوکلو بولماز یعنی بالاغه قالماز. ذیل التفکرده ایتهدر خاتون اگر بوری بولینه
 بول قیلسه یوکلو بولماز فائده سورة الحجرات نی یازوب اچسه خاتونلر نك سوق
 کویبگای ودخی آنا قارنداغی بالا آفاقلردین صاقلانمش بولغای. ودخی سورة الحاقه نی

۲) بارچه دوخانه ده بولور لاطینچه اسمی قومی مره دینور خوش ایسلی صاقردر آش سگمان
 آدمگه وهم بوتالی آدمگه شفالیدر استعمال مقدرلری ربع درهمدر آغزده آقر نلاب ایزلور منه

یوکلوخاتون غه یازوب باغلانسه بالا آفة لر دین سلامت بولغای فائده (انی توکلت
 علی الله ربی وربکم) آیتنی (ان ربی علی کل شیء حفیظ) گه چه یازوب بتوکبئی قیلوب
 صبی بالابویننه تاقسه صبی لرده بولاتورغان آفة لر دین امین بولغای ودخی یرتقیچ میوان لر دین
 وظالم آدم لر دین ونی نرسه در کم آندن قورقور شونلردن امین بولماق اوچون من کور
 آیتنی کیچه وایرته لرده کوب اوققای بوندن غیر خاصیتلری کوبدر فائده باش
 بالالردن کوز تیگو آفتینی دفع اوچون اوقوب اوشکورگای یا که یازوب تاققای ابن
 عباس رضی الله عنهما اوشبولر ایله رقیه قیلور بولمشلردر (بسم الله الرحمن الرحیم وننزل
 من القرآن ما هو شفاء ورحمة للمؤمنین قل بفضل الله وبرحمته فبذلك فلیفرحوا الله لاله
 الاهورب العرش الکریم هو الله الذی لا اله الا هو عالم الغیب والشهادة) آیتنی ننگ
 اخیرینه چه اوقلور ودخی (افحسبتم انما خلقناکم عبثا) آیه فی (رب العرش الکریم)
 گه چه اوقوب کوز تیولمش ذات ننگ قولاغینه اوقلور اوشبولر فی درال تنظیم فی خواص القرآن
 العظیم من نقل قیامدی. بیک بلگل کم هر کم بر نرسه گه آدمی یا که میوان می یا که
 باشقه نرسه می تعجب قیلوب قاراسه قارادغی وقت (ماشاء الله لاقوة الا بالله) دیو
 اوقوب قاراسه اول نرسه گه کوز ضرری ایرشماس دیورسول الله صلی الله علیه وسلم
 ایتمشلردر حدیث شریف (من رأى شیئاً یعجبه فقال ماشاء الله لاقوة الا بالله لم تضره العین)
 ابن السنن عن انس روح البیان ده ایته در. کوز تیگان اوچون حضرت حسن البصری
 رحمه الله اوشبو آیتنی اوقماغه قوشمشلردر (وان یکاد الذین کفروا لیزلقونک بابصارهم
 لما سمعوا الذکر ویقولون انه لمجنون وما هو الا ذکر للعلمین). ودخی ایتمشدر
 مذکور آیتنی یازوب اچلسه یا که یانغه بتوکبئی طاغلسه خاصیت وفائده سی کوبدر
 دیوانتهی. کوز ضرری نی دفع اوچون اوشبو آیتنی اوقوب اوشکورمک یا که یانده
 بتوقیلوب توماغه کوب الوغ علمادن نقل قیلنه در الله تعالی شفا سنن میسر ایلاسون.
 بعض کتابلرده آیه مذکوره فی اقل عدد یدی مرتبه اوقماغه بیان قیلدر. فائده
 کنز المرفونده ایته در ایتمش بولدی اگر هر کم ننگ آیاغی نی کوزن جیورسه بس
 اول کشی اوزی ننگ سویگان آدمی نی ذکر قیلسون (یعنی ایسینه توشروب اسمنی
 ایتمسون) شول سبب من بعض سانی لر بونداق حال بولغانده یا محمداه دیوایتور بولدی لر
 بعد شول آغزق توقنار بولمشدر فوائده متفرقه کتاب طبعه ایته در کوز ننگ همیشه
 سلامت بولوب تورماقن تلاسه اوشبونوسه لر دین صاقلانسون دیه در بیک قتیغ صودقسن
 و بیک قتیغ اسبی دن و بیک قتیغ بیلمن وطوزانندن و تنونندن و جماعنی کوب کوب
 قیلماقسن و کوب یوقلاماق و کوب یوقلاماسلقسن و کوب همماغه کرماکن بیک

چکا و نازیک خط (یازو) غه یا که باشقه نرسه که همیشه قاراماقدن و بیک بالتر و قلی
یا که بیک آق نرسه که قاراماقدن و همیشه یازو یا زاماقدن و قویاش قرصنه ۲
قاراماقدن و صوغان کبی نرسه لرنی آشاماقدن و کوب یغلاماق دن صاقلانماق تیوشدر
دیو بیان قیلهدر . ودخی بعض کتابلرده بیان قیلهدر در مصحف شریف که کوب قاراسه
واوشانداق حدیث کتابلرینه و علوم شرعیه کتابلرینه و علماء یوزلرینه آتا و آنا
یوزینه و پادشاه عادل یوزینه و کعبه الله غه قاراماق . ودخی کورکام یازوغه و کورکام
یوزگه و آغم صوغه و یاشل توسکه و سورمه کوب استعمال قیلماق بونلر هم کوزنک
نورینی آرتدرب و کوزنک سلامت لکنه سبب بولور او شبو معنی نی عربی بیت ده ایته در :

ثلاثة تغلوا عن القلب الحزن * الماء والحضراء والوجه الحسن

ترجمه کؤکلمین کنار اوچ نرسه قایغو * کوزنک یوز یاشل ترس آقر صو

ودخی ناعمرم خاتون لر یوزینه و حیوان صورتلرینه قاراماق کاغده یا که کاغذدن
باشقه بولسون و تیزهک و عورت که قاراماق کوزگه ضعیف لک ایرشمه که سبب در دیمشدر
فائده سراج المنیرده الامام النووی رحمه الله دن نقل ایته در گومبه ننگ صووی کوزگه
فائده لیدر صووینی صغلوب کوزگه سورتلمش بولور امام نووی ره ایتمشدر کم من
کوردم و منن غیریلر کوردیلر بزنگ زمانم زده بتونله ی صوقر بولمش کشی گومبه
صوینی کوزینه صورتوب کوره تورغان بولدی انتهی . رسول الله صلی الله علیه و سلم هم
گومبه ننگ خاصیتی نی بیان قیلوب (علیکم بماء الکیمۃ الرطبة فانها من المن وماؤها
شفاء للعین) دیمشدر معنی شریفی سرگه لازم بولسون بیوش گومبه صوی ایله ن
فائده لنمک چونکه اول گومبه الله تعالی ننگ نعمتدن در گومبه صوی کربک بشروب
کیرهک پشرمه ی لکن بعض شرح حدیثه آرنه پشروب بعد صغوب صوی ایله
سورمه له نمه که قوشمشدر . کوزگه شفادر فائده لی نرسه در . گومبه ننگ بخشسی قوملیراق
یرده بولغانی دیمشدر * گومبه ننگ قزل صو توسلی سی ضرر لیدر حتی آدمنی اولتور
دیمشدر . گومبه الله تعالی ننگ نعمتی بولماقی بیک ظاهر در چونکه پشروب و پشرمه پنجه
طورلاب الوغ نعمت کورب خصوصاً مملکت مزده فائده لنورلر فائده اگر برکسته ننگ
قولاقینه حیوان کرسه مثلا طراقان یا قاند الا یا که بت یا که بورچه او شبولرنی
قولاق دن چقارماق او چون قولاقغه صوغان صوی نی یا که زیتون مایی نی پراژاننی
ماصلی دیولور طامزاسه قولاق اغی حیواننی چقارر . ودخی مرنی (روسجه مرا
دیورلر) میندال ماینه قاتشدر و قولاقغه طامزاسه حیواننی چقارر . قولاق غه اگر

طاش كرسه يعنى حيواندين باشقه نرسه كرسه بورچاق ياكه واق تويمه. بونلك
 علاجى شولكه قولاقنى پارامانغه قوبار پارامان اوگايينه باشينى ابيار بونلك صوكنده
 پاراماننى آصقى طرفندن قاغلور. بعد طاش ياكه باشقه نرسه قولاقدن چقوب
 توشه ر طب كتابلرنده اوشبو طريقه بيان قيلمشدر. اوشبولرنى خاطرده توتماق
 كرك قولاقغه نرسه كروبالالرده ياكه الوغ كشيلىرده كوب بولادر فائده بر آدم نلك
 بوغازينه شكرمى ياكه آندن غير قتيغ نرسه نى يوتسه بعد چقارماق مشقت بولسه
 شول آدم نلك آرقاسينه قوت ايله بر مرتبه اولسه يوطمش نرسه چقوب توشكاي
 ياكه توبان اچكارى توشكاي بسوفعل مجرب در فائده طب كتابينه بيان قيله در
 تش نلك سلامتلىكى اوچون اوشبو نرسه لردن صاقلانماق تيوشدر ديه در. هر تورلى
 صاغز چايناودن وهر قتيغ نرسه نى واطو صندرودن وبارچه بيك صووق نرسه دن.
 مثلا صووق هوا ياكه قار وبوز آشماق وبيك صالقون بسوزلى صواچمك كبي
 خصوصاً جلى آش آشاغان صوكنده اوشبولردن صاقلانماق تيوشدر. ودخى صووق
 صواچكان صوكنده جلى آش آشاماقدن صاقلانماق تيوشدر. ودخى تشنى كوب
 قازماق هم تشنى بوزار. ودخى طاطلى نرسه نى كوب استعمال نلك تشكه ضررى ايرشور
 طاطلى نرسه نى استعمال بعدنده آغزنى بيغشى چايقاپ تشلرنى مسواك ايله ن يوماق
 تيوشدر فائده حجة الاسلام رحمه الله دن روايت قيلنمشدر هر كمگه تش آغزنى
 ايرشسه اوشبولر برله اشكورگاي (المص طسم كه عيص حم عسق الله لا اله الا هو رب
 العرش) اسكن بالنى ان يشأ يسكن الريح فيظلمن رواك على ظهره اسكن بالنى
 سكن له ما فى السموات وما فى الارض وهو السميع العليم برحمتك يا ارحم الراحمين
 (عن ابن عباس قال رسول الله صلى الله عليه وسلم من اشتكى ضرسه فليضع اصبعه
 عليه وليقرأ وهو الذى انشاء كم من نفس واحدة) الى آخر الآية يعنى هر كم نلك تشنى
 صرلاسه آغرتسه آغرتقان تشينه بارماغينى قويب اوشبو آيتنى اوقسون تماميناچه
 فائده تسهيل المنفعة ايتهدر. حكيم جالينوس ايتمشدر كم نفس نكى نى تورت نرسه دن
 صاقلان سلامت يورورسن ديمشدر. اول كوب يوقلاماقدن ۲ نچى كوب آشاماقدن
 ۳ نچى كوب جماع يعنى قصنالبوب يقين لى قيلماقدن ۴ نچى بول والوغ حاجت نى
 وقتى يتكاج بوشاتماى قصنالبوب تورماقدن. چونكه كوب يوقلاما ق يوزنى صارى
 قيلور تن نى آغريتور وكوكلىنى اولتور (يعنى عملگه آغرايوب گناه قيلماقنى
 سويه تورغان بولور) ودخى قورتنى كوب قيلور وايكى كوز نلك ششمه كينه سبب
 بولور ودخى عمرنى كيمتور. كوب آشاما ق اچنى الوغ قيلور وتيرى نى نازيك

قیلور و قوتنی ضعیف لندرور و مینی کیبترور و نظر (یعنی فکر) بر نرسه حقننه اوی نی
 آزايتور و فکر قوه سنی ضعیف قیلور و قارطلقنی کلندرور، یعنی تیز قارتایماغه سبب
 بولور، ودخی تن نی صارغایتور و تن نی ضعیف لندرور، کوب جماع قیلماق می ننگ
 کیبمه کینه و سوداً غالب بولماغه سبب بولور. می کیبمه ک تورلی آغرقغه سببدر
 طب نبوی ده ایتده در جماعده افراط تن تدره مک گه و فالج آغرقینه مبتلا اولماغه سبب
 بولور، ودخی قوه نی کیبمتور ضعیف لندرور و کوز گه ضعیف لک ایرشدرور، کوب جماع ننگ
 ضرری ننگ بار چه سنی یازلسه بوکاغدننگ بر طرفی بتمامه یازلسه کراک هر اشته وسط
 در چه ده عمل تیوشدور (الوغ حاجتنی حبس قیلماق. یعنی وقتی یتکان صوتننه
 کوچلانوب چقارمای صاقلامای) سرطان آغرقینی ودخی حکه آغرقینی. یعنی قچو
 آغرقینی، حبس بول یعنی بول قیلماغه وقت یتکاچ کوچله نوب مشقتله نوب بول قیلماق
 تورماق. لقوه یعنی کوز و یوز قیغایماق آغرقی. و صداع یعنی باش آغرقی. و شقیقه
 یعنی باشننگ بریغی آغرتماق و کوز قارانغولقی و قولاق ایشتما گه ضعیف لک کیلو
 اوشبو آغرقلر بولماغه سبب بولور. حبس بولننگ بوندن باشقه ضرر لری هم کوبدور
 فائده استمناء ۲ بالید بیک ضرر لی فعل منعمو مطب نبوی ده ایتده در. قال الاطباء
 والاستمناء بالید یوجب الغم ویضعف الشهوة والانتشار وقد کرهه الشارع انتهى)
 هر کم بوفعلنی شهوة نی قضا او چون قیلسه اول کشی حقننه رسول علیه السلام (نا کج الید
 ملعون) دیمشدر بوقبیح فعلنی قیلغوچی کشی ننگ قولی قیامت کونده بولکوبولوب قوبارلش
 بولور دیوز یلغی بعض اخیاردن نقل قیلمشدر کنا فی حاشیه الهدایة فائده
 هر کم ننگ معده سنده فساد بولسه آش اوتماسه نناک بوزمانده شول آغرق کسوب
 کورنما کک یومرقه نی نیم پرشت یعنی چیلی پشالی پشوروب یا که اچی کوینچه چداک
 فائده ویرگوجیدر (سمع من الاستاذره). الامام الغزالی رحمه الله احماء العلوم ذکر قیلده در
 حجاج طبیب لرننگ بعض سینه ایتمشدر کم هیکلا معیشتة خصوصتک و شلر بیان قیلغل من شول
 روشچه یورور من آنان اوتمان دیدکنک طبیب ایتمشدر کم سن جماعتلنما گل مگر
 یاش خاتونلرنی یمشدردن آشاماعل مگر پشکاننی بیگل آش بیگانده بیغشی چایناپ
 آشاعل. ودخی نفسنک سویگان تلاگان آشنی آشاعل. ودخی آش اوستینه صواچما گل
 اگر اچساک آننگ اوستنه طعام بیما گل. ودخی الوغ و کچک حاجننگ ننگ وقتی
 ایرشکان بعدننه مشقتلانوب بوشاطمای طیوب تورماغل. اگر کونزده طعام بیسنگ
 یوقلاغل اگر کیچده بیسنگ ییباو بورگل یوز آدیم بولسه ده یوقلاماسدان اول *

کتاب مذکورده اینته در امام شافعی رحمه الله تعالی ایتمشدر کم دورت تورلی نرسه لر
تن نی قَوْتلی قیلور. ایت آشماق خوش ایسلی نرسه ایسنامک. جماع دن باشقه کوب
قیونماق کنردن کیمک * و دورت تورلی نرسه تن نی ضعیفلندرور. کوب جماع قیلماق
کوب قایغولی بولماق. آچ قازنلی کوب صواچمک. آچی نرسه نی کوب آشماق *
دورت تورلی نرسه کوزگه قَوْت ویرور. قبلهغه قارشواولترماق. یوقلاماغه نیت
قیلغاچ کوزگه سورمه طارطماق. یاشل نرسه گه قاراماق. کیمی نی پاک وپاکیزه
قیلماق * دورت نرسه کوزنی ضعیفلندرور. تیزه کگه نجس گه قاراماق
اصلونمش آدم گه قاراماق، جماعتی نلگی عورتینه قاراماق. قبلهغه آرتی ایله اولترماق
و دورت نرسه جماعده قَوْتنی آرتدور (اکل العصافر واکل الا طرفین الاکبر واکل
الفسق واکل الجر جیر) * اویقو دورت تورلیدر قفا اوزره (چالقان یاتماق) پیغمبرلر
اویقوسیدر آنلر شول روشقه یاتوب الله تعالی نلگی سموات وار زمینلگی خلقتندک فکر
قیلورلر اوک طرفه یاتوب یوقلاماق عالم وعابدلر اویقوسیدر. صول طرفی ایله
یاطوب یوقلاماق طعام (آش) نی سکدرماک اوچون پادشاهلر اویقوسیدر، یوزینی
یرگه قویوب یوقلاماق شیطانلر اویقوسیدر. ودرت نرسه عقلنی آرتدور فائده
سوزنی قویماق مسواک استعمال قیلماق ایزگو وعالم کشی لرایله اولترشماق و دورت
نرسه عبادتندر طهارت سز هیچ بر آدمنی آتلامزسزلق، سجده نی کوب قیلماق
یعنی نماز کوب اوقماق، نماز اوقماق اوچون بارچه وقتده مسجد گه کیلمک،
قرآن عظیمه نی کوب اوقماق. ینه ایتمشدر کم عجبلا نه من شول کشیدن کم آچ قازنلی
مونچه غه کرور. بعده چقغناچه آشماقنی کیچکدور نچوک اول آدم اولماس وعجبلا نه من
شول کشیدن کم، بجامه قیلدرادر (تنندان قان آلدردر) بونلک صوکنده آشماغه آشغادر
نیچوک اول آدم اولمایدر. حاجت قدر اما غزالی رحمه الله نلگی کتابندن نقل تمام بولدی

(شعر من کتاب الطب)

ثلاث مهلكات للانام * وداعية الصعيج الى السقام
دوام مدامة ودوام وطی * وادخال الطعام على الطعام
اجعل غذائك كل يوم مرة * واحذر طعاما قبل هضم الطعام
واحفظ منيك ما اسطعت فانه * ماء الحياة يصب في الارحام

کیل ای خائف اولمنی یادک اینگل * کینار منزلک استعدادین اینگل
بلور هر آدم اوغلی بولسه اویاغ * وطن نلک اصلی سیدر آکا توفراق
یقین بلگل جهان پرخطرگه * کیلوب مزنیچه کون سودا ایتارگه

حفظ و ضبطی لازم اولمش اوشبو بیت نڭ حاصل معنی سی بر حکیم عالم کشی آدم نڭ سلامت لکینه سبب بولغوچی حکمتلر نی بیت ایله ن جمع قیلوب ایتمیشدر اوج نرسه آدم نی هلاک قیلغوچیدر (موتینه سبب بولغوچیدر) شول اوج نرسه سلامت آدم نی سلامتسزلک گه اونده گوچیدر ۱۸ نچی خمر اچماگه دایمچیلق قیلماق ۲ نچی جماعنی (۲) کوب قیلماق ۳ نچی اولگی آشی سکمازدن آش اوستنه آش یماک * یزه بر حکیم ایتمیشدر هر کونده بر مرتبه آشاغل. یعنی بر مرتبه آشاماق ایله سلامت بولوب اللہ تعالیٰ نڭ عمل لرینی باشقه شغل لر نی اوتهمه گه قوت نڭ بولسه و کیف نڭ بخششی بولوب تورسه ودخی آش اوستنه آش آشامقن صاقلانغل. ودخی بالا بولماغه سبب بولغوچی منی اسمنده گی صویکنی کوچک یتار قدر صاقلانغل جماعنی کوب قیلماغل چونکه اول صو آدم نڭ ترکلکینه سبب بولغوچی خاتونلر رحیمنه قویله تورغان بیک قدر لی صدور. بیک بلگل کم بارچه الوغ حکیم وطبیب لر اوشبو حکمت لر ایله وصیت قیلمشلردر اوشبو وصیت لر ی حق و راست سوزدر هر کم اوشبو وصیت لر نی قبول قیلوب شول طریقه بولماق تیوشدر چونکه سلامت اولوب عمر ایتمه کینه سبب ظاهریدر. ای عزیز بنده ایمان واسلامن سکره الوغ نعمت سلامت و عافیت لک نعمتیدر چونکه سلامت و صحت لک بولسه مقاصد دینی و مطالب دنیاوی غه ایرشمه گه ممکنر شونڭ اوچون رسول الله صلی الله علیه وسلم کوب دعالرنده عافیت لکنی صوراب اللہ تعالیٰ گه دعا قیلمشار (اللهم انی استئک العفو والعافیة فی الدین والدنیا والآخره) بونسن غیر هم عافیت لک طلب قیلمش مبارک دعالی کوبدر. بس هر کم نڭ سلامت لکی بولسه سلامت لک نڭ قدرین بلوب الوغ الوغ شکرلر قیلماق لازمدر صحت و عافیت لک الوغ نعمت بولغانی اوچون رسول الله علیه السلام ایتمیشلر کم (نعمتان مغبون فیهما کثیر من الناس الصعة والفراغ) معنی شریفی نڭ ماصلی ایکی توری نعمت ده کوب آدملر آلدانمشدر اول نعمت لر صحت لک و فراغتچیلک و نعمتی. یعنی اللہ تعالیٰ بنده لرینه سلامت لک و فراغت (طنچلق) و یروب اختیار لی قیلمشدر شوشی نعمت لر نڭ قدرینی بلمه ی لر اللہ تعالیٰ گه عمل و طاعت قیلما ی شول نعمتنی اسراف قیله لر عمر و فراغت لی و قتلرین ضایع قیلورلر شکر قیلما یلر

۲ جماع نی کوب قیلماقده کوزگه هم ضرری کوبدر جماعنی کوب قیلماق چوقراق اولماغه یا که ایشتونڭ ضعیف لنها گینه سبب نڭ الوغسیدور یعنی کوب جماع قیلغوچی کشی چوقراق بولور یا که سوزنی بیک آغرانی ایلان ایشتور دیو طب کتابلرنده بیان قیله دور (منهه)

قدرین بلامه یلر قدرینی بلوب اوشبو الوغ نعمت لرنی الله تعالی نلک عملینه صرف
 قیلماق لازم ایدی دیمکدروالله اعلم بمراده علیه السلام. صحت و سلامت لک نعمتی
 الوغ نعمت بولغانلقن رسولمز علیه الصلوة والسلام یسنه ایتمش لرم کم (اؤل مایسئل
 عنه العبد من النعم يوم القيمة ان یقال له الم نصح لک جسمک ونروک من الماء البارد)
 معنی شریفی نلک حاصلی قیامت کوننده بنده دن اؤل صورالمش بولاچاق نعمتندن
 بنده گه ایتمش بولور ایا تنکنی سلامت قیلما دکنی صالحون صودان طویدر مادم
 می دیو* یعنی الله تعالی بنده لرینه منت قیلوب شوشی طریقه سؤال قیلور ایرمش
 سزله شول روشچه الوغ نعمت ویردم نه اوچون بکا عبادتده قصورلق قیلد کز دیو.
 صو هم الوغ نعمتد چونکه جان ایاسی نلک ترک لکینه وجماد نرسه لر نلک بقاسینه مثلاً
 ایگون لر اوسمک آغاچ لر اوسوب آنده یمش لر بولماغه صوسبب ظاهریدر فائده
 ابن قیس احنف اسملی الوغ عالم ایتمش لرم کم حکماء حکمة سوز لرنندن دورت ماک
 سوزنی اختیار قیلمش لردر صکره شول سوز لردن دورت یوز سوزنی صکره شول
 سوز لردن قرق سوزنی صکره شول سوز لردن دورت کلماتنی یعنی دورت سوز لرنی
 اختیار قیلمش لردر. اولگی کلمه بودر کم حکیم لر دیمش لرم کم خاتون لرغه اشانما کز*
 یعنی بارچه سرکنی و حال و مصلحتکنی اوز جماعتک بولسه ده ایتمک ز اگر سروحالکنی
 جماعتک ایتمک بولسا ک اول فکر قیلغل او یلاغل اول سرکنی ایتمه گه یارارمی یا که
 یارامازی سرکنی جماعتک صاقلرمی آتا و آناسینه یا که باشقه یقین لرینه سروحالکنی
 سویله ب صکره برخفا یا بلاغه توشمه گه سبب بولماسمی الحاصل بارچه اشد و حالده
 خاتون لرغه اشانمه بعض لرنده اشانسا کده ۲ نچی معده که طاقت قیلماسدای نرسه نی
 یوکلهمه یعنی کوب بیمه آش اوستنه آش بیمگل چونکه آغرق نلک کوبره گی آیش
 سببلی پیدا بولور س نچی مال و دولت گه مغرور بولماغل اگرچه کوب مالک بولسه ده
 یعنی مالغه اشانمه مال و دولت قوش کبی در عم نچی فائده لنور قدر علمندن تحصیل
 قیلماق سکا کفایه قیلور* یعنی ذمه گه لازم اولغوچی علمندن اوتوب کوب علم
 تحصیلنده بولماغل بلکه علمک ایله ن فائده لنوب شول علم ایله عمل نی نیت قیلغل
 علمک کوب و الوغ بولماسه ده. خاتون لردن سر صاقلماق تیوش و آنلره بلکه
 اشانماق خطا اولماق خصوصنده فارسی العبارة لوا مع الاشراق اسملی کتابده تکلاماق
 تکلاب عبرت لکم تیوش بولغوچی برقصه بیان قیلادر حجاج پادشاه خدمتنده
 یورگوچی براعتبارلی آدمی ایله سوزله شمش وقتنده سوز آراسنده ایتمش لرم کم
 خاتون لرغه سرنی ایتمک و آنلره کامل اعتماد قیلماق اشانماق تیوش اش توگل

بلکه خطادر دیدکنده پادشاهغه مقرب برکشی اینمشدرکم منم خاتونم بیک دانای
 عقللی و بیک شفقتای ذاتدر من خاتونیمه هرخصرصدہ اشانامن کوب مرتبه خاتونمنی
 تجربہ قیلیم (صنادم) منم جماعتم همه سریمنی صاقلاغوجی اشانچلی خاتون دیوب
 پادشاهغه ماقتامشدر بعد حجاج ایتمشدرکم سنک بوسوزک عقلگه خلافدر عقل
 آنلره اشانماسقه قوشادر خاتونلرغه اشانماغه وسرنی آنلره ایتماگه یاراماغان لقتنی سکا
 اظهار قیلورمن بلدرورمن دیمشدر بعد حجاج اوزینک مهری باصلمش بر قابچق
 ملک آلطون تنکه جماعتیننی ماقتاغوجی کشیسینه ویرماگه امر قیلیمشدر بعد پادشاه
 اینمشدرکم من اوشبو آلتونلرنی سکا هبه قیلوب ویردم بونلرنی ایوگه آلوب قایتغل
 و خاتونگه ایتمک کم اوشبولرنی سکا ویرمک اوچون پادشاهنک سرایندن اوغرلادم دیو
 بعد حجاجنک کشیسی آلتوننی جماعتنه پادشاه بیورمش روشچه ویرمشدر بعد نچه
 کونلردن صوگ حجاج منکور کشی سینه برکنیزک (باش خاتون) ویرمشدر بعد شول
 آدم پادشاه ویرمش خاتوننی ایوبینه آلوب قایتغانی صوکنده ماقتاویلی خاتون پادشاه
 ویرمش خاتوننی کورگان صوکنده ایرینه ایتمشدرکم منم خاطرمنی صاقلاب بوکنیزکنی
 بازارغه چقاروب صاتسانه دیمشدر ایری ایتمشدرکم پادشاه ویرگان کنیزکنی نچوک
 صاتماق کرهک صاتارغه ممکن توگل دیمشدر بعد ماقتاویلی خاتوننک غیرتی آچیغی
 کیلوب حجاجنک سراینه واروب سرایگه کرماگه رخصت صوراب کرگانی بعدند پادشاهغه
 سلام صوکنده اینمشدرمنم ایریم کوب یلکان بیدرلی نعمت کزنی بیوب و دلتکز دین
 راحت کوروب یوروب سرنک خاص سرائیکزدین آلتون اوغرلاب قایتمش دیوب پادشاهنک
 مهری ایله مهرلنمش برقابچق آلتوننی حجاجغه کورستمشدر بعد حجاج ماقتاویلی
 خاتوننک ایرینی چاقرتوب آلدینه آلتوننی قویمش وایتمشکه عقللی وشفقتلی
 سر صاقلاغوجی خاتوننک کلتورمشدورا گربو واقعه مکا اول معلوم بولماغان اولسه
 ایسی خاتوننک سببلی باشک آیرلاچاق واقعه ایسی دیمشدر فائده اخبار
 الدول و آثار الاول نام تاریخ کتابنده ایتهدر (اهیا اشراهیآ) اسملرینی الله تعالی نوح
 علیه السلامغه اویراتمشدور بعد حضرت نوح شول اسملرنی او قوب دعا قیلغانی صوکنده
 کیمه سنی بویامش صولامه بویاغان یرنده قاتوب قالمشدر. ودغی الله تعالی بو اسملرنی
 ابراهیم علیه السلامغه اویراتمشدور نمرود اوتقه صالحمش وقتنه ابراهیم علیه السلام
 اوشبو اسملرنی اوقغانی بعدنده اوت صووق بولوب حضرت ابراهیمنک سلامت قالمایینه
 سبب بولمشدور بو اسم الله تعالی نک عظیم و جلیل بولغوجی اسملرنندن در تور اتده

نقل تمام بولدی. صاحب الرساله ایتنه در بعض کتابلرده اهیاشراهییا کورنه در فائده هر کم گه قایغو وحسرة تورلی اووی پیدا بولسه (لاحول ولا قوة الا بالله العلی العظیم) کلمه لرون کوب او قسون دیو رسول علیه السلامن حدیث وارد بولمشدور ودخی (لا اله الا انت سبحانک انی كنت من الظالمین) کلمه لرینی کوب او قوب الله تعالی دن غم وحسرتلردن خلاصنی صور اغای فائده کیچ کوز گوگه قار اماق لقوه آغر قینی وجنون لقنی مورث بولور دیو معتبر کتابلرده من کورددر لقوه کوز ویوز قیشایماق جنون عقلدان شاشماق معنی سنده فائده عسر بول یعنی مشقت ایله ن بول قیلماقنی دفع او چون او شبو آیه شریفه نی بر صاوتقه یازوب اچکای لر شول ساعت بول ایلر آیه او شبودر (ان الله لا یغفر ان یشرک به ویغفر ما دون ذلك لمن یشاء وما قدر وا الله حق قدره والارض جمیعا قبضته یوم القیمة والسموات مطویات بیهینه سبحانه و تعالی عما یشرکون) عین الحیات هر کم بول قیلله آلماسه عورتی نلکی تیشکیفه بت کرتلسه شول ساعت بول قیلور دیو بعض کتب الطبیه بیان قیلله در ودخی شول مشقت که مبتلی بولغوچی آدم نلکی دهرینه برنچه توز قویلسه بول قیلور دیو بیان قیللادر. ودخی زعفران یا که دار چین یا که سوت اچمک بولنی یورتور. ودخی حبس بولنی دفع او چون جای فصلندن قیمالرده بولور قزل تاراقان شوندان ۱۷ دانه سنی صوغه صالوب صوینی اچکای لر (کذا سمع من الاستاذره) ودخی عنین لکنی دفع او چون مخصوص وقتده آغاج غه توشه تورغان اشه کی ایسای یاشل چین نی (شفان اسکی موخ دیلور) بیش یا که بنی دانه صوغه صالوب صوینی اچکای لر (سمع من الاستاذ رحمه الله) فائده امام ربانی رحمه الله مکتوبات شریفه سنه ایتنه دور خوف لی قورقنچلی اور ونلرده دشمن لردن امین بولماق او چون (لایلاف قریش) سوره سنی او قماق مجرب دور اقل مرتبه هر کیچه و کوند وزده ارون بر مرتبه او قغای. ودخی رسول الله صلی الله علیه وسلم نلکی حدیث شریفنه ذکر قیلنمشدور کم هر کم بر یرگه ایرشسه بعد شول اورننه (اعوذ بکلام الله التامات کلها من شر ما خلق) دیو او قسه شول اورندان کو چکانچه هیچ بر نرسه ضرر فیلماس فائده جواهر الاسلام ده ایتنه در حضرت ابن عباس رضی الله عنه رسول الله صلی الله علیه وسلم ن روایت قیلنمشدور کم رسول الله ایتمشلر کم هر کم هر جمعه کوندنک یتمش مرتبه (استغفر الله دیسه بعد (لا اله الا الله وحده لا شریک له احد صمد لا نعبد الا اياه مخلصین له الدین) نی او قسه بعد یتمش مرتبه صلوات شریفه او قسه الله تعالی اول بنک دن جمیع اهل سموات نلکی

وجميع اهل ارضك شر وضررى نى دفع ايلايه وآنك بتمش حاجتى نى روا ايلر
 فائده در النظيمه اينه در سحر نى ابطال اوچون اوشبو آيتنى اولك اوچينه يازوب
 توتاشدان يتى كون آچ قارنلى تلى ايلهن بالاغاي اول آدمگه اولگناچمه سحر اثر قيلماس آية
 (ومن يخرج من بينه مهاجر الى الله ورسوله غفورا رحيمًا) گه چه ياز لور. كنز المذفون ده
 ايتنه در بلان قلبى نى يعنى يورا گى نى كينروب آدم گه باغلانسه شول آدمگه سحر اثر
 قيلماس فائده اوشكرومك گه ودهالر يازوب بتولر ويرماكگه اجر آلمات شرعا
 دورست در دورسنلگى نى علماء حديث شريفدن استدلال قيلمشردر حديث
 شريف طب نبوى و خزينة الاسرار وغيرهماده مذکوردر. صدقه و يروب اوشكورتك
 ياكه بتو آلمات و يازدروب اچمك صحتك گه اثرى سريع راك اولسه كه چونكه رسول الله
 صلى الله عليه وسلم ايتمشركم (الصدقة ترد البلاء و تزيد العمر) ديومعنى شريفى نك
 حاصلى صدقه بلالر ايرشماس سرك گه و عمر نك خير و بركاتينك آرتماقلىقينه سبب بولور
 فائده رياض الابرار ده ايتنه در دعا يازماق نك شرطلى اوشبو كم اولا ۱ طهارت
 ايله قبله غه قارشو اولترماق ۲ قلمنى ياكادن ياصاماق ۳ يازغان وقتك سوزله شماس
 ۴ قاف ميم واو كى حرف لرنى مطموس ۲ قيلول يازماز مثلا الله قيوم فرد الرحمن الغفور
 ديو يازار اما قيوم فرد الرحمن الغفور بور و شپه يازماز ودخى ۵ دعا يازغان نك
 حقى نى ويرماكه آخر ايماس سرك فارسى العبارة ترجمه سى تمام بولدى (اوشبو
 شرطلرنى رعايه قياماق دهالر ايلان فائده لنيك گه سببدر فائده تسهيل المنافع ده
 الوغ صلمادن نقل قيلول ايتنه در بارچه آغرق اوچون اوشبو دعانى يازوب برصاوتقه صوايله
 اچكاي (بسم الله الرحمن الرحيم الله لاله الا هو الحى القيوم و عنت الوجوه للحمى اليوم
 ودخى سورة الاخلاص نى يازار ودخى) اللهم رب الناس اذهب البأس واشفى انت الشافى وعافى
 انت العافى لاشفاء الاشفاك شفاء لا يغادر ستم ولا الما) ديوي يازار. ودخى جميع آغرق اوچون
 مثلا باش آغرقينه بيزگاك آغرقينه كوز تيگان گه بالالر آغرقينه قورقوب اويغانغانغه
 بوندان باشقه الوغ آغرقلر اوچون اوشبو دعانى يازوب اچكاي ياكه بتو قيلول
 ياننده صاقلاغاي دعا اوشبودر (بسم الله الذى لا يضر مع اسمه شئ فى الارض ولا فى السماء
 وهو السميع العليم صلى الله على سيدنا محمد وعلى آله وصحبه وسلم ايتن حامل كتابى
 هذا بوجه الله الكريم العظيم الذى لاشئ اعظم منه وبكلمات الله التامات كلها القى

۲ مطموس يعنى صوت قيلول يازماس اچين آچق قالدرو

لا يجاوزهن بر ولا فاجر وبأسماء الله الحسنى كلوا مما علمت منها وما لم يعلم رب اعوذ بك من همزات

الشياطين واعوذ بك رب ان يعضرون ومن نفثهم لهذا الغلام او هذه الدابة (وهذه الامة)

نقل تمام بولكى اگر اوشبو دعانى ابر بالاغديازسه وهذا الغلام ديويازار اگر خاتونلر

اوچون يازسه هذه الامة ديويازار اگر برحيوان اوچون يازسه هذه الدابة ديويازار

فائده درالفظيم ده ذكر قيله در (الحمد لله الذى خلق السموات والارض يعدلون) گه چه

هر كم اوشبو آيتنى هر ايرته وكيفه ده اوقوب تنينه يدى مرتبه مسح قيلسه سورتسه بارچه

آغرقلردن امين بولغاى انتهى مذکور آية سورة الانعام نك اؤلنده در اوشبو آيتنى

هر صباحه اوماقده روح البيانده عجيب عجيب خاصيتلر بنى بيان قيله در تيز ذكر قينور

انشاء الله فائده فتودات وهيبه واحياء العلوم وغيرهماده ذكر قيله در رسول الله صلى الله

عليه وسام ايتمشلركم حضرت حضر ايله حضرت الياس هر ييل حج موسمده بولقورلر بعده

ببربرسينك باشلرندين صاچ لرين كيتاروب اوشبو دعانى اوقوب آيرلوشرلر

(بسم الله ماشاء الله لايسوق الحير الا الله ماشاء الله لايصرف السوء الا الله ماشاء الله

ماكان من نعمة الله فمن الله ماشاء الله لاحول ولاقوة الا بالله) حضرت ابن عباس

ايتمشلركم اوشبو كلمه لرني هر كونده اوچار مرتبه ايتسه اول آدم اوتقه

يانماق صوغه باتماق نرسه اوغزلانماق ودخى شيطان وپادشاه وبلان وچايان آفقلرندين

كيج كه كركانچه وهم ايرته برله امين بولور فائده عظيমে بيك بلگل كم (لااله الا الله)

كلمه سنى كوب ايتماك دنيا و آخرت سعادتيه ايرشماگه سبدر اول كلمه لرني

يازوب اچماك تورلى آغرقلرغه شفا در بنوكى يانده صاقلانماق ده كوب سرلر واردر

(اول كلمه لرني هر كم ايتمشلركم اخى ف واعتقاد ايله اوقسه اول كشينى الله تعالى

قيامت كوندنه اوتقه كرتماس نذك رسول الله صلى الله عليه وسلم ايتمشلركم (من قال

لااله الا الله سبعين الف مرة هرم الله عليه النار) معنى شريفى هر كم اوشبو مبارك سوزلرني

(يعنى لااله الا الله) نى ايتمشلركم كره اوقسه الله تعالى اول اوقغوجى كشيگه اوتنى حرام

قيلور اوت برله عذاب قيلماس. امام شعرانى رحمه الله البحر المورود اسملى كتابنده

اينه در اوشبو حديث نك صحتنه (درستلكينه) كشف اهل لرى اتفاق قيامشلردر

چونكه بوحديث نك صحتى كشف صحيح ايله قوة تابمشلر ديه در امام شعرانى رحمه الله

فتوحات ملكيه كتابينى كوروب الشيخ (۲) محى الدين رحمه الله دن نقل قيله در ايتمشلركم

(۲) قال ابن العربي ان تحافظ على ان تشتري نفسك من الله تعالى بعتق رقبتك من النار بان تقول لا اله الا الله سبعين الف مرة فان الله يبتق رقبتك اورقة من قولها منه منها ورد به خبر نبوى (من اوامع العقول شرح

راموز الاحاديث من نفسها)

بزنك كورشمزده كشف اهلندن بر صبی بالا وار ایدی شول بالا آناسینی اوتن کوروب
 یغلادی اول بالانك نی سبیلی یغلاغانون من دن باشقه آدملر بلمادیلر بعد اوزم اوچون
 حاضر قیلدش ۷۰۰۰ ملك تهلیل نی بوبالانك آناسینه باغشلاب اوتدان صاتوب
 آلایم دیو (اوزیمه ایتمم) یعنی فکری قیلدم بعد الله تعالی گه دعا قیلدم که (اللهم
 اجعلها فی صحیفه ام هذا الصبی) دیو یعنی یارب او قد قییم ۷۰۰۰ ملك تهلیلنك
 ثوابی نی اوشبو صبی بالانك آناسینك اینگو و عمللری نی یازاچاق دفترینه ثبت قیلغل
 (یعنی صبی آناسینه هبه قیلدم شول تهلیللر منی صبی بالا عملندن ایلاب اوتدن خلاص
 قیلغل) بعد صبی بالا فی الحال کولدی (یغلامانی قویدی) آنام حاضر اوتدان چقدی
 دیدی بس اوشبو حدیث ایله عمل قیلغل ای مؤمن قرداش الله تعالی گه اینگو گمانی
 گمان قیلغل. یعنی اوشبو مبارک کلمه لر حرمتینه انشاء الله او طقه کرتماس دیو ظن
 قیلغل) چونکه ثواب نك کوبلگی عقل ایله بلنماس. امام شعرانی نك البحر المورود
 کتابندن نقل تمام بولدی بالترجمه فائده مفرع الخلائق کتابنده ایته در هر کم
 (لا اله الا الله محمد رسول الله) نی قرق بر مرتبه صاوتقه یازوب بعد یووب اچرلسه
 آغرقی وار آدم شفاتا بقای. ودخی شول کلمه شریفه لر نی ۱۴ مرتبه یازوب یاش
 بالاغه تاغلسه الله تعالی اول بالانی آدم و جن کوزی نك یامان لقندین ودخی حاسد
 و سحرچی نك یامانلق لرنندین صاقلای. و هر کم نك عقلی ضعیف و ذهننده که چیلک
 و بونلق اولسه اوشبو کلمات مبارک نی یازوب اچسه عقلی و ذهنی آرتوب حفظی
 قوتلی بولغای. و هر کم توتاشدن کوب کونلرده یازوب اچسه اول کلمه لرنك اثر
 و سرلری ظاهر بولغای فائده سفر کتما گه نیت قیلغوچی کشی (لا اله الا الله
 محمد رسول الله) نی یفک یا که کاغذ کیسا گنه یازسه بونك صوکنده لا اله الا الله نی
 بر طرفه و محمد رسول الله نی بر طرفه قیلوب یفک یا که کاغذنی اورطه دن کیسه
 محمد رسول الله یازلمش نی اوزی ایلان آلوب لا اله الا الله یازلمشنی ایونده اورننده
 قالدرغای بونك صوکنده سفرینده کینکای مقصودلری حاصل بولوب سفرندین وطنی غه
 صحت و سلامت قایتقای چونکه بوا یکی جمله آراسنده کمال اتصال و تمام محبت اولغانلقدان
 همیشه بر بر سیننه اتصالی طلب ایدرلر ۲ فائده عصیه شهده شرح القصیده ده
 ایته در هر کم اوشبو بیتنك اولگی مصرعی نی ایونده جماعتلرنده قالدرسه و ایکنچی
 مصرعی نی اوزی برله سفرگه آلوب کیتسه جماعتنه سفرندین سلامت قایتقای
 الله تعالی نك اذنی ایلان. بیت اوشبودر

ما سامنی الدهرضیما واستأجرت به * الا وملت جوارا منه لم یضم
 اولابر کاغدگه بازار بعد اورطه سندان کیسوب بینتک اول طرفینی ایونده وایکنچی
 طرفینی اوزی برله آلوب کیتار انتوی فائده مفزع الخلائقه یده ایتنه در
 لاله الاالله محمد رسول الله دیسوب برکاغدگه یازسه صرگه لاله الاالله یازلمش
 طرفی ایونده اورننده قالغای محمد رسول الله یازلمش کاغدن حبس دهگی کشی گه
 ویرسه حبسه دهگی کشی تیزدر کم حبسدن چقغای اگر چه قتل اوچون حبس لشمش بولسه ده
 اوشبوتجربه قیلنمشدر . الشیخ البونی رحمه الله ننگ لطایف الاشارات سهلی کتابنده
 اوشبوروشچه بیان قیلنمشدر * مفزع الخلائق نقل تمام بولدی * لاله الاالله برله
 محمد رسول الله کلمه سی آراسنده الوغ امتزاج وکمال محبت وشوق کامل وسرور
 وافر ومیل عظیم واردرشوننگ اوچون بوایکی جمله اگر بربرسندین آیرلسه لار
 بربرسینه قاوشماغه نهایت آرزو ایله آرزو قیلورلر دیمشدر فائده لاله الاالله فی
 سحرنی باطل قیلماق وباغلانمش فی چیشمک و آغرقلرغه شفا اوچون وحمه ومرتبه طابماق
 ورزق کیکلکی اوچون یازب اچکای مذکور کتابدان نقل تمام بولدی
 فائده اوشبور وایة الجن فی ایوگه قویلسه جن کیلماس اگر ایوگه ایله شکان بولسه ضرر
 قیلماس اول ایودن کیتار دیوعلمادن منقول واستاذلردان مسموعدر روایت جن اوشبودر
 (تیمنا بنکره الاعلی)

۳ ما قول ائمة الاسلام رحمهم الله تعالى درین مسئله گه جماعه جنیان در لیلته الجن
 بخدمت حضرت سلطان الانبیاء صلوات الله علیه وعلیهم اجمعین حاضرین گردیده
 بان جناب حضرت سرور کائنات عهد واثق واجب العمل والاستبقاء کرده بوده
 اندکه احدی ازمان باحدی از امتان شما ایندأ و ضرر و زحمت نه رسانیم وخانه و منزل
 ایشان نه درایم ودر خواب و بیداری ایشان بصوره مثل مار و نار و بر صورت حیوانات
 دیگر نمودار شده نه ترسانیم مع هذا بعض ازان معاهدین یاغیر اینها که امت آنحضرت
 ست ایندأ و ضرر رسانند در خواب یا بیداری متشکلین باشکال مهیبه گردیده تشویش
 دهند بشریعت چون ایندأ مؤمن حرامست و نقض عهد ازوی حرام تر و واجب و لازم
 باشد این متعرضین را که ازین کردار که شرعا و عقلا نا جائز و باطل است توبه کرده باز
 ایستند و بر عهد لازم العمل خودها شان مصرین گردانند و الامستحقین عناب دارین

۳ تا حد الجن ان لا یدخلوا بیوتهم علیه الصلوة والسلام ولم ینظروا الیهم و اذا فعلوا ذلك فلامه و لادمه لوم فیستحق القتل
 محیط البرهانی الاحتراز عن اداء السلام واجب هدا به نقض العهد حرام قاضیخان ایندأ المسلم انم عظیم کافی و خزانه الفقه
 النصاص بین الخصوم حق فقه الاکبر و اذا اقتضوا العهد یاج قتلهم ابوالمکارم الاضرار بالناس حرام عقلا و شرعا
 اختیار شرح مختار

و مستوجبین جزای ناکث العهد باشند بشرایط بینوا توجروا . والله اعلم باشند .
 اوشبولر فی ترکی گه ترجمه قیلوب دوارگه قویسه نربیلکه اولی بولور (تیمنا بن کره الاعلی)
 دین الاسلامه بولغوجی علماء کرام و ائمه عظام نلک بومسئله ده فتوی و کلاملری نه طریقه در
 رسول الله صلی الله علیه وسلم جنلر فی اسلام دینینه دعوت قیلمش کیچه ده پیغمبر مز عالیه
 السلام گه بعض جنلر ایمان کلترب پیغمبر مزه عهد و وعده قیلمشلر کم بز لربوندان صوگ سنک
 اه نکلن هیچ کم گه ضرر و ایند ایرشدر ماز حیوانلر صورتند کورنوب آرسلان و بوری و آ بو
 فیل و بونلردن باشقه صورتلر گه کرب بونلر فی او یقوده یا که او باغ و قنلرند قور قتما مز اگر
 امتلر کدن بر آدم گه ضرر و زخم ت ایرشدر سک قیامت کونند سنک شفاعت کدن محروم بولوب
 قالایق و دخی تموغ اوتینه کر ما گه مستحق بولایق دیمشدر . حاضر جنلردن بعضلری عهد
 و وعده لرینی بوز رسول الله صلی الله علیه وسلم نلک امتندن (م فلان اسملی) آدم گه ضرر
 و ایند ایرشدر لر بی وجه شرعی (حقسن) گنا هسن اول آدم گه جبر و ظلم قیله لر اوشبوجن
 جماعه سی اوشبویار اماس اشلرندین جبر و ظلم و ضرر لرندین توبه قیلما سه لر طیب و لما سه لر
 شرع شریف حکمنچه جنلر و وعده لرینی بوزغان ایند و ضرر قیلغانلری او چون تموغه
 کرب عذاب قیلنور لاری یا که قیلنما سلار می بیان قیلک ز اجر و ثوابلی بولور سن
 عذاب قیلنور لار والله اعلم .

اوشبومف کور سوزلر فی قالن قلم ایلان آچق قیلوب یازب اول بینده یازلمش ر و اینلر فی
 یانینه هم یازلور بعده دیوارغه قویلور انشاء الله فائده سی ظاهر بولور فائده سوره
 الواقعه فی کیچه ده او قسه فقیر لک کور ما گای . در التنظيم ده ذکر قیله در
 (عن ابن مسعود سمعت رسول الله صلی الله علیه وسلم یقول من قرأ سورة الواقعه کل
 لیلته لم تصبه فاقة ابد او من قرأها عند غداة لم يتخوف الفقر ابدا) معنی شریفی نلک
 حاصلی حضرت ابن مسعود ایتمه شکم رسول الله علیه الصلوة والسلام ایته در ایسی
 هر کم واقعه سوره سنی هر کیچه او قسه آکا منگو محتاجلق ایرشمس . و هر کم شول سوره فی ایرته
 برله او قسه منگو فقیر لکن قور قماس یعنی الله تعالی اول بنده سنی فقیر قیلما س .
 منکور کنابده ینه اینده در واقعه سوره سنی جان تسلیم قیلماغه یقین بولمش کشی
 یاننده او قلمسه الله تعالی جان چماقنی یکل قیلغای . و دخی منکور سوره فی بالا
 تابماق او چون طولغاقلی خاتون غه یازوب باغلا سه لر الله تعالی نلک ادنی ایله ن
 بالاسنی تابقای . فائده در التنظيم ده ایته در (وعنده مفاتیح الغیب) آبتی فی (وهو
 اسرع الحاسبین گه چه) کیندر چوپره ک گه یازوب باش آستینه قویوب یاتسه بونلک

بعندنه اشتباه لی نرسه سنی توشنده کورگانمگه الله تعالی دن سوراسه الله تعالی توشنده
 کورگانگای * فائده (قل من ینجیکم من ظلمات البر والبحر) آیتی نی (ثم انتم
 تشرکون) گه چه برکاغده یازوب صوغه طاشلاسه صونلغ خوفلی دولقن لری طوقطاغای
 کیمه ده امنیت بولغای * بو آیت هم سورة الانعامه بولسه کیرهک * فائده در
 التنظيمده اینه در حجة الاسلام دن نقل قیلوب هرکم حشر سورهنی اوقسه دنیا و آخرتده
 آفاتلردن آمین بولغای. بعض عارف لری یعنی اولیاءنلغ بعضی ذکر قیلمشکم
 حشر سورهنی نلغ آخری بارچه آغرق غه دوادر و شفا در. بعض عارف لری کوردم
 بارچه آغرق لرغه سورة الحشرنلغ اخیری ایلهن دو اقیلور ایسی. هرکم آغرقندن
 شکایت قیلسه یعنی منم سلامت لکم یوق نینمای ایلاج قیلایم ایسکان دیسه اول
 آدم اوچون سورة الفاتحه نی یازلور. ودخی حشر سورهنلغ آخرندن دورت آیات
 یازلور. ودخی قل هو الله احد سورهنی اوچ مرتبه یازلور. ودخی قل اعوذ برب
 الفلق. وقل اعوذ برب الناس سورهنی اوچهر مرتبه یازلور بونلغ صرکنده
 (اللهم رب الناس اله الناس اذهب البأس واشفی حامل کتابی هذا شفاه لا یغادر
 سقما ولا آلاما بعولک وقوتک انک علی کل شیء قدير وصلى الله على سيدنا محمد
 وعلى آله وصحبه وسلم تسليما كثيرا) دیو یازلور بونلغ صوننده اوشبولر نی بارچه
 تورلی آغرقلی کشیگه باغلانمش بولور الله تعالی نلغ ادنی برله سلامتله نور. نقل
 تمام بولدی. سورة الحشرنلغ اخیری دن (هو الله النبی لاله الا هو) دن آخرگه چه در.
 فائده جوهر بهیه شرح وصیه الامام البرکوی رحمه الله کتابنده وغیریکه من کورد
 کم ایبرته نمازندن صونلغ اوچ مرتبه (اعوذ بالله السميع العليم من الشيطان الرجيم)
 دیوب سورة الحشرنلغ آخرینی اوقیه لری اوقغوجیلره یتمش هلک فرشته مؤکل اولوب
 اخشامغه چه آنلغ اوچون استغفار ایدر لری اگر اول کومه اول کونده آخرته کیتسه
 (وفات بولسه) شهید اولور اخشامده اوقسه ینه فضیلتی اوشبور و شچه در دیور وایتلی
 واقع بولمشدر. فائده محشی تفسیر انوار التنزیل شیخ زاده رحمه الله وسیطده امام
 الواحیدی دن نقل ایلهب من کور تفسیرنلغ حاشیه سنده رسول الله صلی الله علیه وسلم
 نلغ حدیث شریفینی سنلی ایلهن ذکر قبله در حاصل الترجمه سی اوشبور و شچه در
 درستلکده فاتحه الكتاب سورهنی وآیه الكرسي وسورة آل عمران دن ایکی آیه
 (شهد الله انه لا اله الا هو وقل اللهم مالک الملك وترزق من تشاء بغير حساب)
 غه چه اوقغوجی لرغه قیامتده شفاعت قیلغوجی لردر الله تعالی اینه در هر فرض نماز

صوکنده قل لر و من اوشبولر نی بر من اوقسه آنک یاتاچاق اورنون اوجماخ قیلور من
 آنی خطیره قدسمده ساکن ابله ر من آنک هر کوننی یتمش حاجتنی اوتار من اول
 حاجت لر ننگ ایلیک کچی سی آنک گناه لر بنی عفو قیلما قدر. یارب اول حدیث شریف
 ایله ن عامل لر جمله سنن قیلغل. فائده تفسیر روح البیان ده حدیث مرفوع ذکر
 قیلده در و سیطدن نقل قیلوب ترجمه سی بو طریقه رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشکم
 هر کم انعام سورہ سی ننگ اولندن نکسبون گه چه ایرته برله اوقسه الله تعالی اوقغوچی غه
 یتمش ملک فرشته مؤکل قیلور شول آدمنی صاقلار لر الله تعالی شول اوقغوچی غه شول
 فرشته لر ننگ عمل لر ی ننگ مثلی نی یازار قیامت کونینگه چه. ودخی یتچی قات کوکن
 فرشته ایندور اول فرشته برله تیمردن اوراچاق قورال بولغوچیدر شول سورہ نی
 اوقغوچی ننگ کوکلینه شیطان اگر بریاوزلقنی صالماق بولسه فرشته تیمر قورالی ایله ن
 شیطان نی اورور صوغار شیطان برله آنک آراسینه یتمش ملک حجاب پرده قیلور هر
 قایچان قیامت بولسه الله تعالی اینور ای آدم اوغلی منم رمتتم کوله گه سی استونده
 یورگل منم اوجماخ بمشدرندن بیگل کوثر صونندن اچکل سلسبیل صونندن قوبنغل
 سن منم قلم من سنک ربک سکا حساب وهم عذاب یوقدر من کور تفسیرده سورہ الانعام ننگ
 اولنده اوشبو طریقه بیان قیلنمشدر فائده صلوات شریفه نی هر کم کوب اوقماق
 تیوشدر صلوات شریفه نی کوب اوقماق آفة و بلالردین غم و غصه و فقیر لکین امین
 بولماق و غیر لی مقصود لر غه شاد لقلره ایرشک گه الوغ سببدر خصوصا جمعه کونلرده
 کوب اوققای صلوات شریفه نی کوب اوقماغه دلالت ایله ب رسول الله صلی الله علیه
 و سلم من کوب حدیث لر وارد بولمشدر. صلوات نور لیچه بولور (اللهم صل علی محمد
 و علی آل محمد) یا که (اللهم صل علی محمد و علی آل محمد) یا که نماز اچنده گی
 صلوات نی اوقور (اللهم صل علی محمد و علی آل محمد کما صلیت الخ) خصوصا هر کونده
 اقل مرتبه یوز کره اوقلسه اثری ظاهر بولور اگر یوزدن زیاده اوقلسه یوز یا ملک
 نه مقدار کوب اولسه ده اثر و فوائدی بیگره ک ظاهر بولور. صلوات تنجینانی
 اوقماقده الوغ الرغ خاصیت و عجب فائده لر کتابده بیان قیلنمشدر صلوات تنجینا
 اوشبودر (اللهم صل علی سیدنا محمد صلاة تنجینا بها من جمیع الاهوال والآفات
 و تقضى لنا بها من جمیع المحامات و تطهرنا بها من جمیع السيئات و ترفعنا بها اعلی
 الدرجات و تبلغنا بها اقصى الغایات من جمیع الخیرات فی الحیوة و بعد الممات)
 بعض نسخده (و علی آل بعد کل معلوم لک) دیو ذکر قیلنمشدر. اوشبو صلواتنی

الله تعالی آنلره انعام واحسان قیلغوجی بنده لر برله بولور لر الله تعالی انعام قیلغوجی
 ن لر پیغمبر لر صدیق لر و شهید لر و تقوی کشیلردر بومبارک لر کورکام بولم اشلردر
 المحاصل الله تعالی گه و پیغمبرینه اطاعت قیلغوجی لر قیامت کوننده پیغمبر لر و صدیق لر
 و شهید لر و تقوی کشی لر برله برگه بولور لر . یعنی بوم الاخرتده راحتده بولور لر .
 الله تعالی ینه ایته در (ومن یطع الله ورسوله یدخله جنات تجری من تحتها الانهار خالدین
 فیها وذلک الفوز العظیم) معنی شریفی هر کم الله تعالی گه و پیغمبرینه اطاعت قیلسه
 آستلارندین چشمه لر آغاتورغان جنت لره کرتور شول جنتلرده مگگو بولغان لری حالده
 اوشبور و شچه جنتکه کرتمک الوغ اجر در . الله تعالی ینه ایته در (ومن یطع الله ورسوله یش الله
 ویتقه فاولئک هم الفائزون) معنی شریفی هر کم الله تعالی گه اطاعت قیلسه فرضلرینی
 اوتامکده و پیغمبرینه اطاعت قیلسه سنه لرینی اوتامکده الله تعالی ننگ عنابدن قور قسه
 و گناه قیلماقدن صاقلانسه بس شول آدم لر قیامت کوننده مشقتلر دین نجات تابقوجیلردر
 فائده اطاعتنک معنی سی قبول قیلماق طکلاماق یعنی الله تعالی ورسول الله نی نرسه نی
 قیلماغه قوشسه شول نرسه نی قبول ایسوب قیلماق و نی نرسه دن طیولماغه قوشسه شول
 نرسه نی قویماق آندان طیولماق نی اطاعت دیلمش بولور . اشرط ساعت دنیانک آخر
 زماننده بولماق مناسبتی ایله . کتاب مزنگ اخیرنه اشرط ساعت یعنی قیامت یقین
 بولماقنک بعض علامتلرینی یازماق مناسب کورلدی تاکه آدم لر شول علامتلر نی بلوب
 گناهلردن توبه و استغفار ایلاب طیولب الله تعالی ننگ عمل و طاعتینه مداومه و ملازمه
 قیلغایلر هر کم اوشبو علاقلر نی فکر قیلوب آنار خصوصند عقلینی اشکه بیورسه کوب فائده
 و اثر لر ظاهر اولماق امید در . بیک بلگل کم الله تعالی ننگ بلگورتماگی ایلان پیغمبر مز
 صلی الله علیه و سلم قیامت یقین بولماق ننگ کوب علامتلرینی بیان قیلمشدر . بیک
 الوغلی قویاش مغرب دن (یعنی باطابق اورنندن) چقوب مشرقغه (یعنی چنچاق
 اورنینه) باروب باتماق . ودخی دجال چقماق و عسی علی نبینا وعلیه السلام کورکن
 توشوب دجاننی قتل قیلماق (ودخی بأجوج و مأجوج و دابة الارض و حضرت مهدی چقماق
 کبیلردر بونلر نی علامه جلیه دیولور (یعنی هر کمگه معلوم بولماق علامتلر . اما قیامت
 یقین بولماقنک علامه خفیه لری (یعنی بعض کشیگه گنه معلوم بولغانلری کوبدر . اول
 علامتلردن اوشبولردر آدم لرده جهل (یعنی نادانلق) کوبایوب دین علمینی اویرانمک
 آرایماق نادانلق برله حاکم قاضی بولوب حکم قیلماق قاضیلق و تدریس و فتوی
 منصب لری اهل بولماغان آدم لرگه ویرلمک دنیا مقصودلرینه ایرشمک و آدم لر قاشنده
 عزت و هرمنلی بولماق اوچون تحصیل علم قیلماق علم ایرانمک (خمر اچمک کوبیمک

فلان كشيئك مكا ياوزلقنى وضررى ابرشماسون دبو شول كشىنى عزتلكمك آدملر خاتونلرينه اطاعة قيلوب آنلر سوزى وامرى بويىچ، يوروب آتا وانالرينده مخالفه (قارشولق) قيلماق آدملر دوستلرينه يقين بولوب آنلرغه قاتشوب آنلر ايله يورشوب آتا وانالريندن وصلهسى لازم بولغان يقين لرنندن يراق بولماق قاقماق (ودخى لهب ولعب اسبابى ويعنى اويونلر قورالى اسكر بيهكه گارمون واويون ماشينه لرى كى نرسه كوبايوب آدملر شوگا كوكل قويماق ديوت لر كوبايمك ديوت دبو خاتونى حقننه غيرتسىز ايرنى ايتلور. مثلا خاتونى حقننه كوئچيلوك قيلماز حيوان كى بولور خاتونى ايرگه كورنوب يورما كينه راضى بولور بازارغه باروب باط ايرلرگه كورنوب يورما كى منع قيلماز. الحاصل خاتونى قبح ويار اماز اشلردن منع قيلماس (طيماس) ودخى مجلسلرده سوز باشلاب سويله گوچى ويوقارو اولطروچى ادنى يا كه ادنى اوغلى جاهلار بولماق يعنى يوقارو اولطرماغه وسوز باشلاب سويله ماگه تيدوش بولماغان كشىلر شول روشده بولماق واعتبار تابماق امامعرفت وعقللى آدملرگه قدر حرمت بتمك ودخى الوغ وبيوك ايولر بنا قيلماق (ياصاماق) وانكله فخرلنمك ماقتانماق (يالان آياق وبالانخاچ كشىلر قوى كئوچيلرى يعنى فقيرلر شهرلرگه كيلوب الوغ ايولر بناء قيلوب ماقتانشمق يعنى دنيا نك نظام وترتيبى بتار دولت وعزتگه مناسب بولماغان احمق كشى لردولت و دنيا درجه سينه ايرشورلر اما دولت وعزتگه مناسب عقل ومعرفت وانصافلى آدملرده دولت قالماز آنلرغه اعتبار والتفات اولماز ديمكدر. وصوئفى لرد اولگى صالح علمانى نادان ايدى كندا و كندا بولمش دبو سويله مك آنى عيب قيلماق امين آدملر آز قالب فلان آوله يافلن جمله ده بر امين يعنى اشانچلى توغرى كشى وار ايمش دبو سويله نمك و آدم اولترو وفتنه لر كسوب به لماق. يفك كىيم كىماك شايع بولماق بدعت اشلر ظاهر بولوب سنتا . . . ماق ايرلر فسق اشه كى يولده يامان حالده يورب خاتونلرى هم قبامت اشلرني قيلماق امر بالمعروف والنهى عن المنكر بتمك . حق سوزنى وشر يعنى ايتكوچى كشد

(۲) وعن ابى عمر قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم لا تقوم الساعة حتى يكون اسعد الناس فى الدنيا لعم ابن لعم رواه الترمذى) حاصل معنى شريفى دنيا ده مال وباشقه حال ايلان دولت وبختلى بولماغان قدر و مرتبه كورمگان ادب ومعرفت بلمگان احمق اوغلى احمق كشىلر بولماينچه قيامت بولماس (بس اوشبو صفت اغنى آدملر دنيا ده سعادتگه ابرشماق يقين بولماق علامتلرند

بندە گە مشقەندىن راحتكە قاينغودىن شادلىقغە طارلقىدىن كىڭلىككە چىقماقنى قىلوروشول
 بىندە سىنە، حساب قىلماغان بىرلەردىن رىزق و بىرەر فائىدە عظيمە و تنبىه نبيە. بىك
 بىلگىل كىم بىر نەرسە نىڭ حلال ياھرام ياھە بىرەملىك نىڭ فرض يا واجب ياسىنە بىرەملىق
 خىسەسەندە ياھە گىناھ اوچون قىيامەندە بولماقنى عذاب و جزا ياھە كەملىك و طاعات اوچون
 الوغ ثواب و درجات عظمى حقنە ياھە اوتمىش پىغە بىرەر امت لىرى نىڭ اھوالىدىن
 يا باشقىھە واقىلەردىن ياھە كىلە چىكەندە بولماقنى واقىقە و حوادىدىن خېر و بىرەملىك ايلەن
 رسول اللہ صلى اللہ عليه وسلم نى كۆپ شىرىفى خىدەت واد بولمىش ايرىمىشقىر. اللہ
 تەلى پىغە بىرەملىك شول خىدەتلىرىنى آدملىرىگە بىدان قىلماغە و خېر و بىرەملىك گە الھام و بىلگور
 تەمەكى ايلەن دىر بونى وھى باطن دىورلىرى. اما رسول اللہ صلى اللہ عليه وسلم فقط اوز
 رأيندىن اينىكان ايمىدىر نىڭ اللہ تەلى ايتەندە (وما ينطق عن الهوى ان هو الا
 وھى بوى) معننى شىرىفى اول محمد (عليه الصلوة والسلام) ھى وھى ۲ نەفسىدىن
 سويلەمەز آنىڭ دىن اشىندە بولمىش سوزلىرى اللہ تەلى دن وھى قىلنەملىقىر. معننى
 سويلەمەگە اللہ تەلى نىڭ اشارەسى ورسول عليه السلام نىڭ كۆكلىمىنە صالماقنى ايلەندىر.
 رموز الاحاديث دە مەكوردىر رسول اللہ صلى اللہ عليه وسلم ايتەملىكىم (ايھا الناس انى
 واللہ ما ائمرکم الا ما امرکم اللہ به ولا انھا کم الا ما نهاکم اللہ عنھە) معننى شىرىفى
 اى آدملىرى دىرستلىكىدە من واللہ سىزگە امر قىلماقنى من مگر سىزلىرىگە اللہ تەلى امر
 قىلمىش نەرسە بىرلە قىلماقنى واللہ سىزنى طىماقنى مگر اللہ تەلى سىزنى طىغان نەرسەدىن
 طىماقنى. و دىھى بىك بىلگىل كىم رسول اللہ صلى اللہ عليه وسلم گە اطاعة قىلماقنى معننى
 رسول عليه السلام بىر نەرسەنى قىلماغە امر قىلۇپ شول امرنى قىلماقنى و بعض نەرسەلەردىن
 نەھى قىلۇپ شول نەرسەلەردىن طىولماقنى بىعینە اللہ تەلى نىڭ امرىنى قىبول ايسۇب
 -المتقى وان كان فى الدنيا حسيسا دنيئا) و بىرەر وايدە (العاقل من اطاع اللہ وان كان
 دھيم المنظر حقير الخطر دنيئا المنزلة رث الهيئە وان الجاهل من عصى اللہ وان كان
 جھيل المنظر عظيم الخطر شريف المنزلة حسن الهيئە) يىن كىرىكى كىنەز المذفون و تنبىھە
 الغافلین او شۇبھىدەتلىرىنىڭ معننىسى نىڭ حاصلى شول كە عاقل تىقرى كىشىدەر اگەرچە
 اول كىشى دىن يادە خلىق نظرنەدە فقير و قەدىر مەز اعتبار سىز بولسەدە. عقلى كىشى اولدىرىم
 اللہ تەلى بىيورغانچە بىيورور (خداغە) اطاعتلى بولور اگەرچە اول كىشى بىمسىز كىشى قەدىرسىز
 مرتبەسىز قىبىج صورتلى بولسەدە. جاھل (نادان) شولدىرىم اللہ تەلى گە گىناھ قىلور اگەر
 كوركام رىغلى دىن يادە قەدىر و حرمتىدە و مرتبەدە بولغۇچى كىشى بولسەدە.

(۲) الهوى بالقصر قلب متلذذ اولدغى نىسبە مەل ايتەك و محبت ايتەك اخ

قیلماق واللہ تعالیٰ طیہش نرسہ دن طیولما قدر . نناک اللہ تعالیٰ ایتہ در (ومن اطاع الرسول فقد اطاع اللہ) معنی شریفی ہر کم پیغمبرگہ اطاعہ قیلسہ بس اول کشی تحقیق اللہ تعالیٰ گہ اطاعہ قیلدی . اللہ تعالیٰ بنہ ایتہ در (من يطع الرسول فقد اطاع اللہ) معنی شریفی ہر کم پیغمبرگہ اطاعہ قیلور بولسہ بس اول کشی تحقیق اللہ تعالیٰ گہ اطاعہ قیلدی . رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم ایتہ شلر کم (من اطاعنی فقد اطاع اللہ) معنی سی ہر کم مکا اطاعہ قیلسہ بس تحقیق اول کشی اللہ تعالیٰ گہ اطاعہ قیلدی . اللہ تعالیٰ اطاعہ قیلماغوجی بندہ لر حقندہ ایتہ در (ومن يعص الله ورسول فقد ضل ضلالا مبينا) معنی شریفی ہر کم اللہ تعالیٰ گہ وپیغمبرینہ عاصی بولسہ اطاعہ قیلماسہ مخالفہ کوسترسہ بس تحقیق اول کشی باوز بولدی ظاہر یاوزلق ابلہن . بنہ ایتہ در (ومن يعص الله ورسوله ويتعد حدوده يدخله نارا خالدا فيها وله عذاب مهين) معنی شریفی ہر کم اللہ تعالیٰ گہ وپیغمبرینہ اطاعہ قیلماسہ مخالفہ قیلسہ اللہ تعالیٰ ننگی حکم لرینہ انکار قیلوب اوتسہ یعنی شول انکارندہ بولغانی حالسہ حکم لرینی قبول قیلماسہ اللہ تعالیٰ اول بندہ نی اوتقہ کرتور اوطدہ مگگونولغانی حالسہ وآننگی خوار ورسوا قیلغوجی عذاب وارد . بنہ بلنگل کم پیغمبرمز محمد المصطفی صلی اللہ علیہ وسلم امر قیلمش نرسہ نی قیلماغہ ونہی قیلمش نرسہ لردن طیواماغہ قوشوب اللہ تعالیٰ ایتہ در (وما اتاكم الرسول فخذوه وما نهاكم عنه فانتهوا) معنی شریفی شونداق حکم نی کم کلتوردی اللہ تعالیٰ دن پیغمبر علیہ السلام بس آنی قبول قیلوب اطاعت قیلکنز ونی نرسہ دن سزنی پیغمبر طیہسہ بس سز اول نرسہ دن طیلولکنز . اللہ تعالیٰ بنہ ایتہ در (اطيعوا الله واطيعوا الرسول لعلکم ترحمون) معنی شریفی اللہ تعالیٰ گہ رودخی پیغمبرگہ اطاعہ قیلکنز شاید کہ سز رحمت ایدلمش بولورسز . اللہ تعالیٰ بنہ ایتہ در (واطيعوا الله واطيعوا الرسول فان توليتم فانما علی رسولنا البلاغ المبين) معنی شریفی اللہ تعالیٰ گہ ورسولینہ اطاعت قیلکنز اگر سز اطاعتن باش تارتساکنز یوز چورسکنز (یعنی اطاعت قیلماسہ کنز) اللہ تعالیٰ گہ وپیغمبرینہ زیان وکیملک یوقدر بزیم رسولہ نہ لازم اولان بندہ لرگہ شریعت حکم لرینی آچق قیلوب بیان ایلہ مکدر جزانی قیامتدہ کورورلر . اللہ تعالیٰ اوزینہ ورسولینہ اطاعہ قیلغوجی بندہ لرینہ قیامتدہ مگگو بولغوجی الوغ شادلقرنی بیان قیلوب ایتہ در (ومن يطع الله والرسول فاولئك مع الذين انعم الله عليهم من النبيين والصدیقین والشهداء والصالحین وحسن اولئک رفیقا) معنی شریفی ہر کم اللہ تعالیٰ گہ وپیغمبرینہ اطاعت قیلسہ بس اول اطاعت قیلغوجیلر

هر کونده یئی یا که اون بر یا که قرق بر یا که بونن آرتوق نی مقدار کوب اوقسه نیند ای گنه خیرلی مقصودی اوچون اوقسه مقصودینه ایرشکای. طب القرآند شوشی طریقه بیان قیله در.

بیت

یارب بالمصطفی بلغ مقاصدنا * واسمح لنا بالرضا یا واسع الکرم
 وصلى الله على سيدنا ومولانا محمد وعلى آله وصحبه اجمعين فائده كتاب يازغان
 وقتنه رسول عليه السلام نكث مبارك اسمى ذكر قيلنسه مثلاً محمد اسمى ايلان صلى
 الله عليه وسلم ديوب يازماق الورغ ادب وتعظيمه صلوات يازماى اوتمك يا که
 محمد هم اوشبو روشچه يازماق نوع ادب سزاگنور. دلائل الحيرات ده ايتنه دور
 بر صالح وتقوى آدم ايتمه شدر منم کور شمه کتاب يازوچى آدم وار ايدى شول آدم
 عمرى تمام اولوب وفات بولدى شول آدمنى توشمه کوروب صور آدم اى فلان الله
 تعالى سکا نه قيلدى ديوب بعد اول کاتب آدم ايتدى کم گناهارلارنى الله تعالى عفو قيلدى
 ديوبينه صور آدم نه سبب وعمل اوچون الله تعالى گناهارلارنى عفو قيلدى کاتب آدم
 ايتدى که کتاب يازغان وقتنه محمد عليه السلام اسمنى يازسام صلوات اوقوب
 يازوب کينه در ايدم صلوات يازغانلقم اوچون الله تعالى مکا کوز کورمگان
 قولاق ايشنماگان آدم کوزگلينه کيلمگان نعمت لرو بردى ديمه شدر.

خاتمه کتاب

ای مسلم بيك بلسگل کم هر کم الله تعالى ورسولمز محمد المصطفى صلى الله عليه
 وسلم نكث امر لر بى توتماسه قوشقان لر بى اشله ماسه ونهى قيلمش نرسه لردن
 يعنى حرام لردن طيولماسه حرام اشلر ني قيلوب همیشه گناه قيلماقل بولسه شوشى روشچه
 بولوبده اول كشي نكث حالى راحتنه ترك لگى نعمت وحرمتك بولسه مثلاً يخشى ايلورده
 تورسه يخشى نعمت لر بيسه يخشى كيم لر كيسه يخشى آتلر بيكسه همیشه شادلقه بولسه
 شونداق كشي لر حقنه شول نعمت وراحتلر استدر اراج در عاقبتى عذاب و نعمت در ديمه شدر
 نناك بيغمه بر مز صلى الله عليه وسلم ايتمه شدر کم مشكات المصابيح ده هم من كوردر

(اذا رأيت الله عز وجل يعطى العبد من الدنيا على معاصيه ما يهب فانما هو استدر

معنى شريفى نكث حاصلى بنده گناه قيله توروب شول بنده كه اگر الله تعالى دنيا نعمتلرون
 بنده نكث سويگان نرسه لر بى ويرميشنى كورسلك بس شول نعمت اول بنده كه استدر اجدور
 يعنى بندر بيج آقرون عذابقه ايرشدر ملك اوچون ويرهش نعمت و شول نعمتلر ني
 شونداق عاصى بنده الله نكث رحمتى ديوبلورولسكن اول نعمت بالعاقبة نعمت وعذاب

بولاچاق دور . رسول عليه السلام اوشبوحد بئتلرینی بیان صونکنه اوشبو آیت نی اوقمشلر
 (فلما نسوا ما ذكروا به فتحنا عليهم ابواب كل شيء حتى اذا فرحوا بما اوتوا فاذاهم مبلسون)
 ای عزیز مؤمن بنده لرگه ایرشکوچی آفات وبلا قایغو وحسرت بنده لرنگ اوزلری ننگ
 گناهلری شوملغند ان در بنده لرگناهان طیولوب توبه واستغفار ایلهب اوزی ننگ
 عملینه وطاعتینه قایتسونلر اوچون الله تعالی یر یوزنک ودر بالرده آیتلرنی اظهار قیلور
 ایرمش نناک الله تعالی ایتنه در (ظهر الفساد فی البر والبحر بما کسبت ایدی الناس)
 معنی شریفینی مفسر لر بیان قیلمشلر کم یعنی آدم لرگناه قیلوب شول گناه ویاوزلق لری ننگ
 شوملغی سبیلی قروغ یرده ودر بالرده فساد ظاهر بولدی . فساددن مراد قعط و قیمت چلک
 اولماق وایگون لر ننگ حاصلی ویغور لر آزا اولماق وسودا لر ننگ ربجی یعنی فائده وتابوشی
 کم اولماق آدم وباشقه حیوانلرده وبا آغرقی اولماق وادت (یانغون) قضاسی کوب اولماق
 وبارچه نرسه دن برکت کنمک کبی لر . صوده در بالرده بولغوچی فساد در بالرده کیمه لر
 غرق بولوب باطوب مال لر تلی بولماق و صودان حاصل بولاچاق مال لر انجو ومرجان
 بوندان غیر نرسه لر مثلا قیمتی حیوانلر آزا یماق کبی لر (لیف یقه م بعض النسی عملوا)
 یعنی بترده و صوده بنده لر ننگ گناه شوملغند ان فساد آفت لر ظاهر بولدی آدم لر دنیا ده
 وقتک گناهلری ننگ بعض جزا لرینی تاتسنلر اوچون جزا ننگ تمام وقت یغ سی آخرتده در
 (لعلهم یرجعون) یعنی تا که گناه من صاقلانسون لر توبه واستغفار قیلوب الله تعالی ننگ
 طاعت و عملیگه رجوع قیلسونلر . الله تعالی ینه ایتنه دور (وما اصابکم من مصیبه فیما
 کسبت ایدیکم) معنی شریفی شول نرسه که سز لرگه ایرشدی ضرر دین قایغو ومشقتدین
 بس اول مصیبت اوزنک کسب قیلغان گناه لرکز سببند ان در . ای الله تعالی دن خوفده
 اولغوچی بنده باشکه بر مشقت کیلسه قایغو وحسرت ایرشسه گناهک سببند ان دیوب
 بلوب گناهکدین طیولوب توبه ایلهب الله تعالی ننگ عملی ایلهن مشغول بولغل
 انشاء الله مشقت وقایغولرکنی دفع ایلهب راحت وشادلقغه ایرشدر . الله تعالی
 ایتنه در (ومن یتق الله یجعل له مخرجا ویرزقه من حیث لایحتسب) معنی شریفی هر
 کم الله تعالی حرام قیلمش : لردن ۲ صاقلانسه الله امرین توتسه الله تعالی اول
 ۲ فائده شرع شریفده سافل (یعنی دتا) آدم شول بولور که الله تعالی حرام
 قیلمش نرسه لردن صاقلانوب امر قیلمش (قیلماغه قوشمش) نرسه لر نی ادا قیلور *
 اما برکمه شوشی روشچه بولمسه لکن دنیا اشینه کسب وتدبیر معاشکه مهارتلی
 بولسه اول کشی احمق کشیدر . رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتمشلر کم (العسقل)

او چون قايغوييمك آزايمق بلكه بتمك، آزا و آناغه عاق بولو، يعنى آنلره قارشوب
 آنلرني رنجتوكوب بولماق، جبر و ظلم كوب بولماق، مسجد لركوب والوغ وزينتلر
 اولوب مسجدگه كلوب جماعه ايسلان نماز او قغوچيلر آز بولماق، اوشبولر رسول الله
 صلى الله عليه وسلم نك حديث شريفلرندن آلمش سوزلردر بونلردن باشقه علامتلر
 هم كوبدور بيفهمرمز صلى الله عليه وسلم قيامت نك اشراطى ني بيان قيلمشدور اما
 قيامت نك قايو وقتنه بولاچاغن الله تعالى اوزى گنه بلكوچيدر خدا دن باشقه هيچ كم
 بلكوچى بوقدر الله تعالى اوشبونى قرآن عظيمه نك تكرر آيتنه بيان قيلمشدور. اى
 عزيز مؤمن اوشبو علامتلر نك كوپسى بلكه بارچهسى اوشبو زمان پرزبان مزده ظهوره
 كلمشور * بلكل كم سالا نده وفات اولمش الفاضل الكامل ابو عبد الله القرطبي اشراط
 ساعت علامتلر ينى بيان بعدنده تد كره سنده ايتهدر (قال العلماء وقد وجت هذه
 العلامات وصار السوات لا يسمعون موعظة ولا ينزجرون عن معصية صم عن
 استماع الحق بكم عن التكلم به عمى عن الابصار له فالله تعالى يطفى بنسا
 وبولاتنا ويميتنا وايكم على الاسلام آمين) انتهى ترجمه سينك حاصلى عالم لر
 ايتدى ار اوشبو علامتلر يعنى قيامت يقين بولماق نك بيلگولرى تحقيق بولدى
 حاكم ارو عظمى ايشتماس و گناهدين طيولماس بولمىلر حق سوزنى ايشتوندر چوقراقلردر
 حق سوزنى سزيله و دن تل سزلردر حق نرسه واشكه قار اماقدين صوقلردر بس الله تعالى
 بزگه و حاكملر مزه رحمتمينى ايرشدر گاي بزنى و سزنى اسلام ديننه بولغانمز حاله متمزددين
 جانمزنى آلاى ايدى يالله بودعمازنى قبول قيل. اى فكلر و عقل صاحبه مؤمن اوشبو
 علامتلر بولدى ديگوچى عالم قرطبي رحمه الله نك وفاتنه اوشبو كئنا بمزنى تحرير زمانمزدن
 آلتى يوز يلكان آرتوق مقدم بولادر شول زمانده اوشبو علامتلر بولغان اولسه بزيم
 زمانمزده بيگراك ظاهر بولغان اولسه كراك دنياغه محبت و جهالت گه الفت قيلغوچيلر اول
 علامتلر ني بلمازلر دنيا تراكلى شول روشقه ديوب يورورلر. ياكه بلسلرده اعتبارلرينه
 آلمازلر تورلى حالنى فكرلب توبه واستغفار قيلمازلر الله تعالى بارچه مزنى اوزى نك
 عمل و طاعتينه موفق، ايله ب دنيا دن آخرتكه هجرت زمانمزده هم ايمان و اسلام ايله مشرف
 و معزز قيلغاي ايدى آمين يارب العالمين و يا ارحم الراحمين *

بعون الله الوهاب تم الكتاب فى سنة ١٣١٩ بالكتابة على البياض وان كان سواده مقما
 له بسنين فى الحساب * خداوندا در جمع اين كقاب بعنايت و فضل و كرم محض وقت
 بسيارى را گزارنده يم * الهى در نزديك علماء و عوامت مقبول كردن * وبه ايشانسان

استفاده میسر ساز * اگر چه لاشیم و از هر چیز کم و کنته یم همین قدر که از کلام مبارکت
 بی مانند و از سخنها ی حبیبیت رسول صلی الله علیه و سلم در کتابم خیلا ذکر و یاد کرده یم
 بعمره این دو کلام مبارک مضمون آن سه موع و مقبول بنف کانت کرد انیمه در روز
 قیامت ذخیره ام کرده نمایم * پروردگارا این مجموعه را سبب افتادن بعرض این فقیر
 گناهکار و پرتقصیر بد کردار مکن * یا مجیب الدعوات و یاقاضی الحاجات تو آهن را
 طله ساخته نمایم قادر و طله را آهن و سنگ کرده نمایم توانای بیت

ای همه هستی ز تو پیدا شده * و ز توانای تو توانا شده

الحمد لله رب العالمین * و صلی الله علی سیدنا و مولانا محمد افضل الانبیاء و المرسلین و علی
 آله و اصحابه اجمعین الی یوم الدین

اخطار

بو کتاب ده معنی سنی ننگ حاصلی دیمش عبارت کوب ذکر قیلنما اقد در یعنی اللفظ
 سوز لر ننگ برام برام معنی ولغة و صیغه و ترکیب لر بنی بیان قیلمای مقصود بولمش
 معنی لر نی بر یولی جیبوب ایتمک در *

رنبور تبعه سنن آخون نام قریه ده امام و مدرس و خطیب و آخون العالم الکامل المتقی
 النقشبندی الخالدی موسی بن فتح الله بن حبیب الله بن رسول حضرت لر نمن کتاب مزده
 غطاء صریح و غلط غیر قابل التصحیح عبارت لر اولسه قلم کز ایله تنبیه و اصلاح قیلسه کز
 ایکان دیو التماس قیلغانه زدن منبور جنابلری او شبو کتابنی او قوب چغوب استعسان
 قیلغان لر ی بعدنک لله یازمش تقریض حق تحریر یض لر یدر .

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذی خلق الانس و الجن لیعرفوه و اوجد العلماء فی الاعصار و الامصار لیبینوا
 احکام الشرائع بالادلة الشرعية و العقائد الدینیة بالبراهین القطعیة و یبطلوا عقائد
 الفرق الضالة بالحجج القطعیة و الصلوة و السلام علی سیدنا محمد و آله و اولاده
 و علی آله و اصحابه اولی المآثر و المفاخر . اما بعد فلما طالعت هذا المؤلف البدیع الذی
 جمعه اوجد العلماء الاعلام و افضل الفضلاء العظام مولانا محمد الشاکر بن عبد الجبار
 افندی امام الموحدین فی جامع بورنایف بمدينة قزان وجدته بحرا احتوی علی الدرر
 و روضا استوی منه الثمر فجری الله سبحانه للمؤلف خیر الجزاء و جعل دار العین منواه حیث
 ابرز فی کتابه ما لاید منه للمخروص و العوام فی عباداتهم و معاملاتهم و نصح المسلمین فی

حرکاتهم وسکناتهم ولم ینترک مسئله الا وادعها فیه کی تقر العیون بقراءته وتستریح
النفوس بمطالعة فجاویه وظنی بل معتقدی انه کتاب فی غایة النفاسة ولقد اجاد الفاضل
الادیب حیث الفه بعبارات ترکیبة علی طبق المذاق لکل طائفة من اهل التوحید فی بلادنا
فلعله سبحانه وتعالی یقبله بقبول حسن ویجعله سبباً للذکر الجمیل فی کل بقعة من اقطار البلاد
الروسیة ما دامت التّنظیمات الربانیة مستقرّة فی اماکنها . وانا الفقیر خادم العلم
بقریة آخون موسی بن فتح الله بن حبیب الله بن رسول شعبان شریف ۳۳۰۳۲۰ هـ
صالم من کورنک کتابمزی اوقوب چغوب طرف عاجزانه مزه اعاده ایله دیکلری
وقته ارسال ایله مش مکتوب خوش اسلوب لریدر *

بسم الله الرحمن الرحيم

بعد الحمد والصلوة الاخ الفاضل الاکرم والحبيب الصادق المحترم مولینا محمد الشاکر
شکر الله سبحانه مساعیه جناب مستطاب لکرزه خلوص تام اوزره سلام لرمز اتخاف ایلدی
همه یار وبرادر لر فی شمولاً کمینه لر صحتده مز بارجه لرمز خفی مبادکه مر رسول
مکتوب لکرزنی بنی در پی وصولیه قریر العین ایله دی جزاک الله خیر الجزاء مهم
رساله کزی کوزدن کچوردوک هم آفرین اوقیق گوزال سز اوار ستایش تابدیق
بوتالیفنگ محسنانندن بری بودر که کمسیه طعنه و ملامت یوزندن زبان درازلق
اولنمایوب محض حق نصایحی مهما امکان اوزنینه کلتور مش سز بو زمان لرده تالیفی
اولنهمش خیلی کتابچه لر منظور مز اولمشیدی لکن اکثر تقریعات وتشنیعات دن
عبارت اولمه سیله غایتک قلبم اوصانمشیدی . اما جنابکزر ساله سینه خوش لنم باریک الله
خوب قیلوبسز همیشه رفتارکز شول روشچه اولغای ایدی فی الواقع رساله صورتنه
داخل اولمش در . ما لا یعنی گب لر داخل دائره تصدیع لردر انسانیه وحقانیه اولدر که
غایتده گران بها اولنان وقت عزیز پیروشان گفت وگولره صرف ایلمیه لر و بواحدی
خاطرمانده ایتمیه لر قلم ایله غیبت و طعنه ایتمشک ننگ شامنی انتشار اوله رق خیلی
ذات لر آنندان حصه منک اولمق لازم کلور ومراتب عقولنگ تفاوتی حکمنچه هر کس
یکدیگر نندن تقریر و تحریر لرده سبقت استر لر . ربم جل شانہ عقول جزئییه اولقدر تصرفات
ویرمشدر که بر حادده ظهوره کلمش تالیفی معتقد ردا وقبول ایکی کسنه آراسینه محاکمه
بازمق واقع اولور و بری دیگرن رد ایتمک لردنن بر قاچ دانه کتاب ظهوره کلور ولکن

بوكبي رساله لرى مطالعه ايتمك قلب لره آنچه وفائده لى دگلدربلكه قساوة وغبار پيدا
ايلمه سى طبيعى در والسلام والعبودية صديقكم موسى بن فتح الله شعبان ٥ س ١٣٢٠ نه
بلده قزاقده امام ومدرس فريد العصر الشيخ العالم داملا عالم جان بن محمد جان
البارودى نكثى تقريرى لربدر * اوكتبر ٢٤ س ١٩٠٢ نه

بسم الله الرحمن الرحيم فضلاء بلكه مزدين داملا شاكر افندي نكثى اوشبوكنا بى مرغوب.
فوائدى كوب، اسلوبى خوب تابلكى * عالمجان

واما بنعمت ربك فحدث

بعون الله الغنى اوشبوكنا ب نكثى جامعى ابوالفاروق نكثى خالص الله جمع وتاليف

قيلمش كنى ورسائل من اوشبولردر *

- ١ رسالة معين الدين تركى العبارة - ١٢٩٩ سنه ده مطبوعدر.
 - ٢ التنبيه الصحيح على صاحب النوشيح عربى العبارة ١٣١٨ سنه ده مطبوعدر.
 - ٣ اقامة الشهادة على شرعية الاشارة بالسبابة عربى العبارة غير مطبوعدر.
 - ٤ المعانى الجليلة فى الكلمات المنجية - عربى العبارة غير مط.
 - ٥ الاقوال المعتبرة فى حقبة المناهب الاربعة - عربى العبارة سير مط.
 - ٦ الفوائد الصفية على من ظن ضررا فى المقدمة الوفية - عربى العبارة غير مط.
 - ٧ التنبيهات المهمة على بعض اناس خير الامة - تركى العبارة.
- بونسن غيرهم رسائلى واردر * انشاء الله ينه اولاجاقدردر

فهرست کتاب التنبیہات المهمة علی بعض اناس خیر الامة

صحیفه	صحیفه
۴	مقدمه الكتاب امر بالمعروف قیلماق و آنی ترکن بولغوجی آفتلر بیاننده
۶	تنبیه اول علم اویرانمک گه دلالت و علم اویراتکوجی و ایرانگوجی گه بولمیش ثوابلر بیاننده
۷	۴۷
۹	۴۷
۱۳	۴۹
۱۴	۴۹
۲۲	۵۱
۲۶	۵۴
۲۷	۵۴
۳۰	۵۵
۳۶	۵۶
۳۸	۶۵
۳۹	۶۷
۴۴	۶۸
۴۵	۶۸
۴۶	۶۹

وکیف ویرگوجی نرسه لر نی یو طماق
 اچمک درست توگلکی بیاننده
 افیونغه مبتلا بولمیش کشی حقنده
 برحکایت
 افیون اشاماقده یوزیکرمی ضرر
 واردیمشلر بعضی لرینی بیاننده
 افیون نی یو طماق اچمک حرامدر
 درست توگلکک حقنده معقبر کتابلردن
 روایتلر نی بیاننده
 ینه درست توگلکک گه روایتلر
 افیسونی بیماک الوغ گناهدر
 افیوننک آدمگه ضرری خمر
 ضررندان هم الوغراقدر
 افیون اشاماقنی قویماغه نیت
 قیلغوجی غه ضرر ایرشودن باشقه
 قویماق نلک طریقلر لرینی بیانده
 ۶ نچی تنبیه دخان تماکونی استعمال
 قیلماق طارطماق شرع شریف قاشنده
 مضموم اشدر
 ۷ نچی تنبیه اسکر بیپکه و گارمون کبی
 او یونلر اویناماق رطاوشلرینی قصد
 ایلان طکلاماق درست توگلکک
 خصوصنده
 او یونلر طاوشی نی ایشتیمک درست
 توگلکک گه روایتلر بیاننده
 او یونلر طاوشنی قصد ایلان
 طکلاغوجیلر قیامت کوفنده حضرت
 داود پیغمبرمزم علیهما السلام نلک
 عجب کورکام طاوشی ایلان الله تعالی
 نلک کلامنی اوقغانلرینی ایشتماکنن
 محروم بولورلر
 او یونلر سهیلی بولمیش آفت بیاننده

۴
 ۶
 ۷
 ۹
 ۱۳
 ۱۴
 ۲۲
 ۲۶
 ۲۷
 ۳۰
 ۳۶
 ۳۸
 ۳۹
 ۴۴
 ۴۵
 ۴۶

صحيحه	صحيحه
لو ط عليه السلام نك قومى اون تورل گناه سببلى هلاك بولمشلردر كوگار چن ايله اويناماقنك آفتى بيانده	ياگا چقمش قرآن اوقى طور غسان ماشينه نى بيانده
ميوق كيسمك كنى عيب قيلغو چيغه يامان حكمنى بيانده	۷۳ ۸ نچى تنبيه آدم و ميوان صورتلرينى ياصاماق و صورت نى ابوده صاقلاماق منوع و منهى اشدر
۱۱ نچى تنبيهه صفالنى قرماق بالسكر كيتارمك درست توكلر شول فصوصه روايتلر بيانده	۷۵ صورت ياصاماق درست توكللك گه حديث شريفدن دليللر وياصاغو چيغه قيامتده بولاچاق هذابلر بيانده
صفالينى قروب كيتاروب بورگوچى كشى نك شهادتى قبول قيلنماز صفال ايرلر گه زينت در	۷۷ پاتريت آلدرماق درست توكللك بيانده
صفال حقنده طاطلى برحكايت بيانده صفال دن آق توكلرنى بولقماق شرعا منموم در يولقماقنك ضررينى بيانده	۸۰ صورت خصوصتك بعض حاجت مسئله لر ۸۲ ۹ نچى تنبيه خاتون و قزلر صاچلرينه صاچ بالغاماق درست توكللكنى بيانده
صفال يولقو حقنده برعجيب حكاية صفالنى قارا توسكه بوياماق درست توكل لك حقنده	۸۴ خاتون قزلر باشلر ندين صاچلرينى كيسمك درست توكللر ايرينك امرى ايلان بولسه ده
ياش لرقارط آدمنى حرمت قيلماق نك فضيلتى حقنده	۸۵ رسول عليه السلام باشقه دين آدملرينه اوخشاماقدين منع قيلمشدن منعنك سببى بيانده
۱۲ نچى تنبيه آلنون بوزك كيمه اك ايرلر گه درست توكل لكنى بيانده	۸۷ ۱۰ تنبيه ميوق نى آغزغه كرماسلك قدر كيسمك الوغ سنة كيسماى بورمك گناهلى بولماقنى بيانده
آلنون وكش صاوتدن آشاماق اچمك ايرلر وهم خاتونلرغه درست توكللر	۸۸ بر آدم سنة نى استخفاف قيلسه كچك گه صايسه آنك حكمنى بيانده
آلنون يا كه كمش ساعتنى ايرلر گه استعمال درست توكللر	ميف كيسمك دين اسلامده بولماق علامتلر ندين در
اويونلر طاوشينى ايشتوب بورگوچى كشى نك آلنون كمش صاوتدن آشاغان اچكان كشى نك شهادتلى مقبول توكللر	۹۰ ميوق كيسمك حقنده رسول مز عليه السلام نك بعض حديثلرينى بيانده
۱۳ نچى تنبيهه خاتونلر نك زينت لنو	۹۳ ميف كيسماى بورگوچى آدم قيامت كوننك الله تعالى گه سجد قيله آلماس ايرمش

صحيحه	صحيحه
حقنه غي اثرلى بعض بيت لرينى بيانك	اوچون آلتون وكوش اسبابلرندن زكوة واجب ور زكوة ويزماگان كشيلىرگه بولاچاق آفت لىر بيانده
يامان خلقلى ايرگه خاتون صبر اينتسه شونكى ثوابى نى بيانده *	قاوون قصه سى وانكى دولتمينى بيانده
ايرلر خاتونلرينه آتالر قزلرينه باط ايرلردن قاجماقنى وبوندن باشقه ادب لرنى اويره تمك لرى واجبدر آتا و آنا بالالرى حقندن (ايرلر خاتونلرى حقندن قيامت كوننده صورالمش بولورلر	نيقندر مالدىن زكوة چقار شونكى بيانده
۱۲۹	۱۱۰
۱۳۲	۱۱۴
۱۳۲	۱۱۵
۱۳۲	۱۱۶
۱۳۳	۱۱۷
۱۳۵	۱۱۸
۱۳۵	۱۲۱
۱۳۶	۱۲۲
۱۳۸	۱۲۴
۱۳۹	۱۲۵
۱۴۰	۱۲۶
۱۴۱	۱۲۷
۱۴۱	۱۲۸

اوجون آلتون وكوش اسبابلرندن زكوة واجب ور زكوة ويزماگان كشيلىرگه بولاچاق آفت لىر بيانده
 قاوون قصه سى وانكى دولتمينى بيانده
 نيقندر مالدىن زكوة چقار شونكى بيانده
 ۱۴۱ نچى تنبيه ايرلر خاتونلر عورت تن لرينى اورتمك قابلاماق كرك موچمه غه كركانك كرك صوغه قويوماغه توشكانك ياشرمكنك فرضلتمينى بيانده
 خاتونلر خاتونلرنك قايو تنينه قاراماقلىرى درست بولور وايرلر محرم خاتونلرنك قايوتن لرينه قاراماقلىرى درست بولور موچمه غه وصوقويوماغه كركانده عورت تنى نى قابلاب كرمك واجبدر *
 عورتى نى قابلاماغان كشى نك شهادتى مقبول بولماز *
 خاتونلرنك بوزلرلى عورت بولماسده شارع قابلاماغه امر قيلماقنك سببى الخ خاتون قز يوزلرينى باط ايرلردن ياشرمكنك بولغوجى فائده و حكمت لرنى بيانده خاتونلرغه شهوة ايلهن قاراماق نى طريقه بولور شونكى بيانده *
 باط خاتونلر ايله اويناب كولوب سويله شمك نك گناه سببى بيانده
 ايرلر باط خاتونلرغه و خاتون لرباط ايرلرگه قاراماقدىن الله تعالى منع قيلماشدر
 خاتونلر زينت لرينى باط ايرلرگه كورگانمك لرى درست توگلدنر *
 لواطه قيلماق وحيوان غه كيلمك حرامدر
 (صوفى الله يار رحمه الله نك خاتونلر

حقنه غي اثرلى بعض بيت لرينى بيانك
 يامان خلقلى ايرگه خاتون صبر اينتسه شونكى ثوابى نى بيانده *
 ايرلر خاتونلرينه آتالر قزلرينه باط ايرلردن قاجماقنى وبوندن باشقه ادب لرنى اويره تمك لرى واجبدر آتا و آنا بالالرى حقندن (ايرلر خاتونلرى حقندن قيامت كوننده صورالمش بولورلر
 ۱۵ نچى تنبيه ايرلر خاتون لرينه شفقتملى بولماق وانلرايله بخشى تركلك قيلماق نك تيووشلكى حقنه *
 ايرلر خاتونلرده بولغوجى خاصيت حقنه اوقماق تيووشلى حكايت *
 ايرلرگه خاص بولغوجى خاصيتلر بيانده خاتونلر خلقينه صبر قيلماق خصوصده اثرلى حكايت بيانده *
 عبرت لنمك گه لايق حكايت بيانده تلى ايله ايرينى جفالاغوجى خاتوننك قيامتده گى جزاسنى بيانده هر كم جماعتى نك بخشى اولماقنى تلاسه اوزى بخشى بولماق كرا كدر بوسوز الوغ لردن منقولدر *
 ۱۶ نچى تنبيه نكاح و طلاقده بولغوجى بعض فائده لرنى بيانده *
 خاتوننى طلاق قيلماق مباح اش بولساده الله تعالى خوش كورمگان اشدر
 آيرلرماغه الوغ سبب بولماقانى خاتونلر ايرلرندن آيرلماقنى اوتنمك لرى گناهدر *

صحيحه	صحيحه
۱۸۱	۱۹ تنبيه خاتونلر وارماغه درست بولموش اورنلرني بيانده
۱۸۲	خاتونلرني روش وصفته چقارلر
۱۸۳	رسول عليه السلام معراجده وقتده كوروب عذابده بولغوجي بعض خاتونلرني حاللريني سويله مشيني بيانده
۱۹۲	۱۹۲
۱۹۳	۱۹۳
۱۹۴	۱۹۴
۱۸۵	۱۹۵
۱۸۷	۱۹۶
—	۱۹۷
۱۸۷	۱۹۸
۱۸۹	۲۰۰
۱۸۹	۲۰۵
—	۲۰۲
۱۹۰	۲۰۲
۱۹۱	۲۰۳
۱۹۲	۲۰۴
۱۹۲	۲۰۶
۱۹۲	۲۰۹
۱۹۲	۲۰

واجب لقيني وقورى قول ابلهن
استبراً قيلماق نك درست يماس
لكنى بيانده

استبراً قيلماي بولدن صافلانماغان
كشى نك عناي ني بيانده

استبراً قيلونك روشيني بيانده
مؤمن بولغوجي كشيلىه لازمدركم
بارچه وقتده پاك حالده نورگايلر
مسواكنك بعض خاصيتلريني بيانده

۲ نجي تنبيه وصيت بيانده وصيت
قيلماق بيك الوغ ثوابلى اشدور
وصيت سز وفات بولغوجي لر نك
حاللريني بيانده

واجب بولغوجي وصيت لر بيانده
واجب بولماغان تبرعى وصيتلر بيانده
وصيت قيلماق مال نك اوچ دن
بر اولوشندن در

۲۰۵ وصيتك وارنلرگه ضرر بيك الوغ
گناهدر

۲۰۴ وارنلرني وصيتدن محروم قيلماق نك
الوغ گناه بولماقيني بيانده

۲۰۲ آدم حقي ني تابشرماق آدمني
راضى قيلماق واجبدر والاعدابكه
مستحق بولور

۲۰۲ مينكه متعلق بعض مسئله لر بيانده
دورگه اولترغوجيلر نك فقير صالح
اولماقلى شرطدر

۲۰۴ وصيت يازماق نك طريق
وروشى ني بيانده

۲۰۶ دورحقنه كراكلى نصيحت
وصيت وآنندن باشقه خصوصلرده
علماغه مشوره قيلماق نك تيوشلگيني
بيانده

خاتونلر ايرلرني نك رضالقيني آلماق
تيوشدر خاتونلر نك الوغ عملى
ايرلرني نك رضالقيني تابماقدر
بلمك بيك تيوش اشلردن دركم
بعض عوام الناس آراسنده بولموش
عادة قبيحه دركم

جماعتله نمك نعمتى الوغ نعمتدر
ايكى ياكه اوچ خاتونلر كشى اولسه
آنلرني تيگوزلنك روشنى بيانده

ايكنچي خاتون آلغان تقد بىرده
آنلرني تيگوزله و دن قورقسه اول كشيگه
ايكى خاتون آلماق درست توگلدر

۱۸۹ تر بيه و تيگوزلنك كه كوچي يئنگوچي
كشيگه ايكى ياكه ۳ خاتون آلماق
دينندنر دنياغه محبت قويماق
توگلدر

كوب خاتونلى بعض پيغمبرلر و اولياء
بيانده

۱۹۰ ايكى ياكه اوچ خاتونلى كشيگه
نصيحت

۱۹۱ ايبسدهش (كونلاش) لى
خاتونلرغه بر از نصيحت بيانده

۱۹۲ ودخى موت يباطلاق سببندن
خاتونلرغه عده صافلاماق نك واجب
لقنى بيانده

۱۹۲ ۲۰ نجي تنبيه استبراً قيلماق نك
بيانده

صحیفه

صحیفه

۲۰۹	یورط بناسی خصوصتک وعظ ونصیحت	۲۲۶	خیدانت الوغ گناه در و جزاسی بیانند
۲۱۰	دنیا ایولرینه کوکل قویماق خطادر	۲۲۷	الله تعالی گه و پیغمبرینه عهد قیلماق
۲۱۲	شونلک خصوصتک اثرلی حکایت بیانند		نلک بیک کره کلی نصیحت قبولی
	آتابیا آنایا که باشقه آدم بالاغه نرسه		سعادت
	هبه قیلماق خصوصتک بعض حاجت	۲۲۸	۲۵ نجی تنبیه تکبرلک حرام لکیننی
	مسئله لر		بیانند
۲۱۴	۲۲ نجی تنبیه یالغان سویلهمک	۲۲۹	اوچداخ ایله تموغ اوزلرنده بولاچاق
	ویالغانغه آنط قیلماق ویراش		کشی لر نی سوزلامشلی
	حقنه یالغاندن شاهد گواه بولماقنک	۲۳۰	برعز یزنلک تکبرلک قیلغوچی کشیگه
	الوغ گناه لقیننی بیانندی		عجب لنوی نی بیاننده
۲۱۴	یالغان آنط نلک ضرر و آفت لریننی	۲۳۱	تکبرلک نلک علامت لریننی بیانند
	بیاننده	۲۳۳	عالم کشی اوزی نی بارچه عالم لردن
۲۱۶	یراش حقنه شاهد بولسه بلگان		آرتوق لقنی دعوی قیلماق شرعا
	اشیننی اینماک واجب و ایتمای		منه مودر
	قالماق گماهدر	۲۳۳	نادان لفی نی یاشروب علماء دن
۲۱۸	۲۳ نجی تنبیه بورچ نی تولهمک		بلماد کیننی اویرانودن قالماق نلک
	واجب و آرم حقنی دورست توکلدر		ضرری نی بیاننده
	شونلک بیانند	۲۳۴	تکبرلکمک نلک سبب لریننی بیاننده
۲۱۹	بورچ تولهمک حقنه رسول علیه		اول سبب لر ایله تکبرلکمک خطادر الخ
	السلام نلک بعض حدیثلریننی بیانند	۲۳۵	کونچایک نلک اشه کی لگی نی بیاننده
۲۲۱	قیامتده آرزغه بورچ اوچون کوب	۲۳۷	۲۶ نجی تنبیه کورشنی لر یله ن بخشنی
	عملنی بیرلور		بولماق و دوست بولشماق نلک واجب
۲۲۱	بورچدن صافلانماق خصوصتک نصیحت		لقنی بیاننده
۲۲۲	مؤمن حقندن ایمانسز حقنی	۲۳۸	نی روشچه بولسه کورشنی دیورلر شرعه
	الوغراق در	۲۳۹	۲۷ نجی تنبیه اسراف قیلماق درست
۲۲۳	حیوان حقنی آدم حقندن الوغراق در		توکلر لکیننی و روشلریننی بیاننده
۲۲۴	الاجاقنی عفو قیلسه آکا ثوابنی	۲۴۰	کیدیم و ابولرده بولغوچی اسراف لر
	بیانند		بیانندنگاه کوب مهر آطاماق اشراط
۲۲۴	بورچ لردن قوتلماق اوچون بولغان		ساعتک ندر و بوناه خوف اسراف
	بعض ادعیهء ماثوره لر بیاننده		بولغوچیدر
۲۲۴	قرض غه مال و آنچه بیرمک ثوابی بیانند	۲۴۲	کوب آشاماق وطوقلق اوستنه
۲۲۵	(۲۴ نجی تنبیه اوچاوده مثلا کره نکه		آشاماق نلک ضرر لریننی بیاننده
	و چیلک ایله صاتلاچاق نرسه لرده	۲۴۳	۲۸ نجی تنبیه دینک تازه تورماق

صغيفه

صغيفه

دين نى صاقلاماق بيانده ۲۴۴
 دينده استقامتلى بولماقنىك روش
 وطريقى نك بعض بيانى
 ۲۴۶ ۲۹ نچى تنبيهه با اشاماق ربا ايله
 معامله قيلماق نك درست توگل
 لگى نى بيانده ربانى روشچه بولور
 ۲۴۷ ربا اشاغوچى لر قيامت كونه
 دوگنر صورتنده بولوب قوبارلمش
 بولور لر
 ۲۴۸ ۳۰ نچى تنبيهه كفر حكيمنى يعنى
 بر آدم اسلام دينندن چقه آكا
 نينداى حكم لر يورتلور
 ۲۵۰ بر كمسه ايكنچى آدم گه سن مسلمان
 توگل ديسه : شونك حكيمنى بيانده
 ۲۵۰ لفظ كفر نى سويله سه بارچه عبادتى
 بوغالور
 ۲۵۲ تلينه كفر لغظكرى كيلما كىين
 صاقلانو اوچون دعالر بيانده
 ۲۵۲ ايمان ياكارتماق طريقينى بيانده
 ۲۵۳ ايمان سز كتما گه سبب بولغوچى
 گناه لسر بيانده
 (الله تعالى غه شكر و حمدا و قماق لازم
 اولغوچى نرسه لردن اوشبودر كم الخ
 ۲۵۴ بعض آدم لسرنك بزلر آرتسه
 قالهوق ديوب سويله دكى سوز لرى
 نك خطالرينى بيانده
 ۲۵۶ ۳۱ نچى تنبيهه آغرىلى آدم
 سلامتسز كشى قرآن عظيم وادعية
 مائوره ايله شفاسته مك نك
 تيوشلگنى بيانده
 ۲۵۷ قرآن برله شفاستىك حقنه رسول
 عليه السلام نك بعض عديشلىرى
 بيانده (قرآن وادعية مائوره ايله شفا

استمكلك طريقى نى بيانده
 ۲۵۹ قرآن و مائور دعالر ايله شفاطابماق
 اعتقاد و اخلاصنى كامل قيلماق
 شرطلور اوليا الله دن بر كمسنه نك
 طبيب گه كورنك خصوصتك اثرلى
 نصيعتنى
 ۲۶۰ قرآن وادعية مائوره ايله شفا
 استما كى بعض آدم لرنك اعتقاد
 لر نك ضعيف لگى نك علامتلر
 ينى بيانده
 ۲۶۰ بسم الله الرحمن الرحيم نك (بعض
 خاصيت لرينى بيانده بعض دعا
 و نرسه لرنك خاصيت لر ينى بيانده
 ۲۶۲ يس سوره سى نك خاصيتى نى بيانده
 ۲۶۴ خاتون لر بالالرينى مشقوسز
 (بيكل لك ايله ن تابماق) اوچون
 دعالر و دعادن باشقه تدبير لر بيانده
 ۲۶۵ حمل ده گى بالا توشماسون اوچون
 تدبير لر بيانده
 ۲۶۶ اوشبودعانى او قوب بر نرسه گه تعجب
 ايلاب قاراسه كوز تيكما گى كوز نك
 هميشه سلامت بولوب تور ماقيه
 معالجه و سبب لر بيانده
 ۲۶۷ قولاق غه بت و بورچه ياكه تاش
 و تويمه كى نرسه كرسه شونلار نى
 چقارماق تدبيرينى بيانده
 ۲۶۸ تشنك سلامتلكينه سبب بولغوچى
 نرسه لرنى بيانده
 ۲۶۸ سلامت لك كه سبب بولغوچى
 نرسه لرنى و كور جماعتك
 ضررينى بيانده نش صرلاغان
 اوچون اوشكره چك دعا بيانده
 ۲۶۹ بعض طبيب لرنك سلامتلك اوچون

تعبیر اویره تکانی بیاننده امام شافعی	
۲۷۹ رحمة الله ایتمشد ر کم دورت تورلی نرسه تهننی قوتلی قیلور و دورت تورلی نرسه ضعیف قیلور	۲۸۱
۲۷۵ دورت تورلی نرسه عقلنی آرتدر آدمنک سلامت کینه سبب بولغوجی نرسه لر بیاننده	۲۸۲
۲۷۲ خاتسون لاردان سرنی صاقلامق خصوصندک بر عجب حکایه بیاننده	۲۸۳
۲۷۴ کوز گوگه کیچ قاراماق ضرر لیدر ا گر هر کم بول قیله آلماسه اوشبو آیینی یازب آچکایلر و باشقه تدبیر و علاج لر بیاننده	۲۸۴
۲۷۴ آفة و ضرر لاردان صاقلانماغه سبب بولغوجی آیت و دعالار بیاننده	۲۷۶
۲۷۵ اوشکر مک ویتی یازماق اوچون اجر (حق) آلماق درست در دعا یازماقنک شرطلارینی بیاننده	۲۹۰
۲۷۶ خاصیت لری کوب بولغوجی آیه و دعالر	
۲۷۷ یتمش مک مرتبه تهلیل یعنی لاله الا	
الله فی او قماقنک خاصیتلرینی بیاننده	
روایت جن یازماق روشی جن وار ایوگه قویلسه جنلر قاجار ایرمش صلوات شریفه فی او قماقنک خاصیتلرینی بیاننده	
خاتمه الکتاب بیک کیره کلی سوزلر بیاننده	
آدم لر گه ایرشکوجی بلا و قضا و قایغو اورلرینک گناهلری شوملغند اندر شرع شریفه نیندای آدم گه عال یعنی عقللی کشی دیولور بیلک کیره کلی تنبیه و فائده بیاننده	
رسول علیه السلام گه اطاعة امرینی توتماق طکلاماق الله تعالی گه اطاعتد اطاعة معنی سنی بیاننده	
قیامت یقین بولماق علامتلرینک ۶۳ علامتنی بیاننده	
اوشبو کتابنک مؤلفی نکی بونن باشقه تصنیف لریینی بیاننده اوو کتابغه بعض علما معتبران تقریض و مسملری نکی صور	

ایسرا بیداره ۱۴۴۰ هجری قمری ۲۳ / ۱۲ / ۱۳۶۰